༄༅། །རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱི་གསུང་འབུམ།

ཀ

རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་སྡུད་སྒྲིག་ཁང་།

2019

༄༅། །རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱི་གསུང་འབུམ།

༼ཀ༽

རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་སྡུད་སྒྲིག་ཁང་།

2019

རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་དགེ་བསྡུར་མ། པོད། ༢༠

Je Yabse Sungbum Volume 20

པར་འགྲེམས་བྱེད་པོ།
རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་སྡུད་སྒྲིག་ཁང་།

Published by:
JE YABSE SUNGBUM PROJECT
Drepung Loseling Pethub Khangtsen Education Society,
Mundgod U.K. Karnataka State (INDIA)
www jeyabsesungbum.org,

པར་ཐེངས་དང་པོར།
དེབ་གྲངས་ ༧༥༠ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩

First Edition:
750 copies, 2019

པར་སྐྲུན་ཞུ་ཡུལ།
མ་ཎི་པཱལ་འཕྲུལ་ལས་ཁང་།

Printed at:
Manipal Technologies Limited Manipal

དཀར་ཆག

དཀར་ཆག V

མཛད་པ་པོའི་རྣམ་ཐར། XI

གསང་འདུས་འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་ཆོག 1

སྔོན་གྱི་རིམ་པ། 1

སའི་ཆོ་ག..................... 3

སྟ་གོན་གྱི་ཆོ་ག..................... 8

དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག..................... 23

ཡེ་ཐིག་གདབ་ཅིང་ཚོན་དགྱེ་བ། 23

བུམ་པ་དགོད་ཅིང་དཀྱིལ་འཁོར་བརྒྱན་པ། 25

བསྒྲུབས་ཤིང་མཆོད་ནས་དབང་བསྐུར་བ། 29

དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་པ། 29

དཀྱིལ་འཁོར་མཆོད་པ། 30

དབང་བསྐུར་བ། 33

དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཇུག་གི་ཆོ་ག..................... 57

དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རིམ་གཉིས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ། 61

དབང་གིས་སྨིན་རུང་དུ་བྱ་བ། 61

དབང་ཇི་ལྟར་བསྐུར་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ། 62

དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པ་དགོས་ཚུལ། 76

སྨིན་དུ་གྱུར་ནས་རིམ་གཉིས་སྒོམ་ཚུལ། 78

བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ། 78
ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། 82
སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོས། 82
དངོས་གཞི་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་པ། 88
རྟེན་སྐྱེད་པའི་ཚུལ། 88
བརྟེན་པ་ལྷ་བསྐྱེད་ནས་སྒོམ་པའི་རིམ་པ། 89
རྫོགས་རིམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ། 98
གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས། 98
ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ། 100
རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས་སྒོམ་པ། 100
བསྒོམ་བྱ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་བསྡུས་པ། 101
ལམ་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ། 102
མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག 102
བརྒྱུད་ནས་སྒྲུབ་བྱེད། 102
སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་གཟུགས་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག 103
གཟུགས་མ་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སོར་སྡུད། 107
གྲུབ་ཟིན་བརྟན་པར་བྱེད་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག 117
སྲོག་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག 119
ལས་རླུང་དུ་བྱེད་པ་སྲོག་རྩོལ་གྱི་ཡན་ལག 119
བརྟན་པར་བྱེད་པ་འཛིན་པའི་ཡན་ལག 131
དངོས་སུ་སྒྲུབ་བྱེད་རྗེས་དྲན་གྱི་ཡན་ལག 133

སྒྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག 141

སྒྲུབ་ཐབས་ལེའུ་ཕྲུག་རྒྱ་བཞིའི་ཟིན་བྲིས། 149

དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྣལ་འབྱོར་ཡན་ལག་དྲུག་གི་ཁྲིད་བསྡུས་པ། 163

བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་ལྟ་བའི་ཁྲིད་ཡིག 179

གཞིའི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་དབབ་པ། 179

ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ། 186

འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ། 187

ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པའི་ཚུལ། 189

དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་སྙིང་པོའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ། 199

བཤད་པའི་སྔོན་འགྲོ། 200

བཤད་པ་དངོས་ལ་འཇུག་པ། 202

གཞུང་གི་དོན། 203

བཤད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་དགོད་པ། 204

མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་སྤྱིར་བསྟན་པ། 204

མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་སོ་སོར་བཤད་པ། 204

མངོན་མཐོ་རྒྱུ་འབྲས་བཤད་པ། 206

ངེས་ལེགས་རྒྱུ་འབྲས་བཤད་པ། 212

དེ་གཉིས་སྤེལ་མར་བཤད་པ། 232

བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོགས་ལ་བསླབ་པར་གདམས་པ། 250

རྒྱལ་པོའི་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་བསླབ་པར་གདམས་པ། 266

ཐར་པ་འདོད་པའི་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་གདམས་པ། 287

བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ། 302

བཞི་བརྒྱ་པའི་རྣམ་བཤད་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ། 309

མཚན་གྱི་དོན་དང་འགྱུར་གྱི་ཕྱག 309

གཞུང་གི་སྤྱིའི་དོན་བཤད་པ། 310

རབ་བྱེད་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ། 314

ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཤད་པ། 314

ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱོན་སེམས་སྐྱེད་ཚུལ། 314

འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པས་རྟག་འཛིན་སྤོང་ཚུལ་བཤད་པ། 314

སྡུག་བསྔལ་སྒོམ་པས་བདེ་བར་འཛིན་པ་སྤོང་ཚུལ་བཤད་པ། 327

མི་གཙང་བར་སྒོམ་ནས་གཙང་བར་འཛིན་པ་སྤོང་ཐབས་བཤད་པ། 339

བདག་མེད་པར་བསྟན་པས་བདག་འཛིན་སྤོང་ཚུལ་བཤད་པ། 348

འདུག་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པར་སློབ་ཚུལ། 358

དངོས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ། 358

སྤྱོད་པའི་གེགས་ཉོན་མོངས་སྤང་བའི་ཐབས་བཤད་པ། 369

ཉོན་མོངས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདོད་ཡོན་ལ་ཞེན་པ་སྤང་བ། 379

སྣོད་རུང་དུ་བསྒྲུབ་པ་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ། 388

དོན་དམ་བདེན་པར་བརྟེན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཤད་པ། 400

དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 400

རྟག་དངོས་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་བདེན་གྲུབ་སྤྱིར་དགག་པ། 400

དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་སོ་སོར་དགག་པ། 409

བདག་དགག་པ། 409

དུས་བདེན་གྲུབ་དགག་པ། 418

བལྟ་བྱ་བདེན་གྲུབ་དགག་པ། 427

དབང་པོ་དང་དོན་བདེན་གྲུབ་དགག་པ། 437

མཐར་འཛིན་དགག་པ། 447

འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ། 455

བརྩམས་པའི་དགོས་པ་དང་ཀླན་ཀ་ལྷག་མ་སྤང་བ། 463

མཇུག་གི་དོན། 473

ལྟུང་བཤགས་ཀྱི་ཊི་ཀཱ་མདོར་བསྡུས་པ། 477

དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག 484

སྔོན་གླེང་།

དཔལ་ལྡན་ཡོན་ཏན་ཚོགས་ཀྱི་བྱེད་པོ་ཡིས། །མི་འཛིགས་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ།།
རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ། །མི་ཕམ་བླ་མ་གཉིས་པ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག།

ཅེས་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་རྒྱལ་ཚབ་རྗེ་ལ་བསྟོད་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་«ཚངས་པའི་དབྱངས་»ཀྱི་དབུར་བྱུང་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་སྟོན་བསུས་ཏེ། སྐབས་སུ་བབས་པ་ནི། རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ས་མོ་ཕག(༢༠༡༩)གི་ལོ་འདི། གངས་ཅན་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དགོངས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་འཁོར་བའི་དུས་ཚིགས་ཤིན་ཏུ་གལ་གནད་ཅན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་སྐབས། བོད་ཀྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་བསྔགས་པ་དོན་དང་མཐུན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཛད་རྗེས་དང་བཀའ་དྲིན་དྲན་གསོའི་སྐད། ད་ལམ་རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་རྣམས་དེང་རབས་ཀྱི་སྲོལ་དང་མཐུན་པར་དཔེ་བསྡུར་ཞུས་ཏེ་དེབ་གཟུགས་སུ་པར་དུ་སྐྲུན་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡི་རངས་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པ་གདོན་མི་ཟ། དེ་ལ་རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་དཔེ་བསྡུར་མ་འདིའི་ཕྱོགས་སྒྲིག་གི་ལས་གཞི་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབས་ཚུལ་དང་། དེའི་རྒྱབ་ལྗོངས་ཀྱི་གནས་ཚུལ། མ་དཔེ་གང་ལ་གཞི་བཅོལ་བ་དང་། པར་མ་གང་དང་ཕན་ཚུན་ཞིབ་བསྡུར་བྱས་ཚུལ། གཞུང་སོ་སོའི་ནང་དྲངས་པའི་བཀའ་བསྟན་གྱི་ལུང་རྣམས་ཀྱི་ཁུངས་འཚོལ་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་གསལ་བཤད་ནི། གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་སྒྲིག་གི་ལས་འགུར་བ་འབྲས་སྤོ་གླིང་དགེ་བཤེས་དཀོན་མཆོག་དབང་འདུས་ལགས་དང་། འབྲས་གཙང་དགེ་སློང་ངག་དབང་ཆོས་འཕེལ་ལགས་རྣམ་གཉིས་ནས་དཔེ་སྐྲུན་གསལ་བཤད་ལོགས་སུ་བཀོད་ཡོད་པ་ལས་ངེས་འཚལ། འདིར་ནི་དེང་རབས་ཀྱི་དཔེ་གློག་པར་གཙོ་བོར་དམིགས་ཏེ། འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་མཛད་རྣམ་སྙིང་དོན་དང་གསུང་རབ་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལས་བརྩམས་པའི་བཤད་པ་མདོ་ཙམ་ཞིག་ཞུའོ།།

དེ་ལ་རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་ནི། གཙང་མྱང་སྟོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཡབ་བློན་པོ་ནྭའི་རིགས་

རྒྱུད་ཧྲ་དབོན་པ་དང་། ཡུམ་རྫེ་མོ་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བའི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་ཕོ་འབྲུག (༡༣༦༤)ལོར་བཀྲ་ཤིས་པའི་དགེ་མཚན་དང་བཅས་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞེས་པ་ཆུ་མོ་གླང་གི་ལོར་(༡༣༧༣)གདན་ས་གནས་རྙིང་དུ་མཁན་ཆེན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་མཚན་དར་མ་རིན་ཆེན་གསོལ། མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀུན་དགའ་དཔལ་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ཏེ་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་དང་རྣམ་ངེས་ཚ་ལག་དང་བཅས་པར་སྦྱངས། དེ་ནས་རི་ནང་པ་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་ལས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་རྣམས་དང་། བྲན་མ་བྲག་ཁ་བ་ཆོས་རྗེ་དོན་རིན་པ་ལས་མངོན་པ་དང་། བཀའ་བཞི་པ་བློ་གསལ་ལས་འདུལ་བ་ལ་སྦྱངས། གཞན་ཡང་ལོ་ཆེན་སྐྱབས་མཆོག་དཔལ་བཟང་དང་། ཞངས་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་སོགས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། ཁྱད་པར་དུ་གངས་ཅན་གྱི་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་ཕར་ཕྱིན་དང་། མངོན་པ། འདུལ་བ། ཚད་མ། དབུ་མ་སོགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་དང་། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་སོགས་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ཕལ་ཆེ་བ་གསན་ཏེ། རང་དང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་ཕ་རོལ་དུ་སོན་པའི་མཁས་པའི་དབང་པོར་གྱུར་ཅིང་། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་སོགས་གཙང་གི་གདན་ས་ཁག་ཏུ་བཀའ་བཅུའི་གྲྭ་སྐོར་མཛད་དེ་བཀའ་བཅུ་པ་དར་མ་རིན་ཆེན་ཞེས་གྲགས། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་བཞེས་པ་ས་ཕོ་འབྲུག་གི་ལོར་(༡༣༨༨)བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དེ་རྗེས་དབུས་ཀྱི་གདན་ས་ཁག་ཏུ་གྲྭ་སྐོར་དུ་བྱོན། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བའི་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་བདུན་གྱི་ཁོངས་སུ་འང་གཏོགས་ཤིང་། རོང་སྟོན་ཤེས་བྱ་ཀུན་རིག་སོགས་རྩོད་པས་ཕམ་པར་མཛད་པར་གྲགས་པས། "རྩོད་པའི་མཆོག་གྱུར་དར་མ་རིན་ཆེན་དཔལ། །"ཞེས་སྙན་པའི་གྲགས་པས་ཁྱབ། དགུང་ལོ་སོ་བཞིར་ཕེབས་པ་མེ་གླང་(༡༣༩༧)ལོར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་གཉལ་སྟོད་ར་གྲོང་དུ་བཞུགས་པར་མཇལ་དུ་བྱོན། རྗེ་བླ་མའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཐུགས་གཤིས་ཀྱིས་ཡིད་ཕྲོགས་ཏེ་ལུས་དང་གྲིབ་མ་བཞིན་དུ་མི་འབྲལ་བར་རྗེས་སུ་གཟུང་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་ཞལ་བཞེས་ཐོབ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཉེ་གནས་ལྟ་བུར་བཞུགས་ཤིང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་མན་ངག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བུམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་མནོས།

ས་གླང་(༡༩༠༩)ལོར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྲོལ་བཏོད་རྗེས། གདན་ས་དགའ་ལྡན་ཕྱག་འདེབས་སྐབས་འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་ལྷན་དུ་དགོན་པ་འདེབས་པའི་ཁུར་བཞེས། འཇམ་མགོན་བླ་མ་དགའ་ལྡན་དུ་སྐུ་བསྟེལ་བའི་སྐབས་སུའང་སྟུན་གཡོག་མཛད་པ་དང་། སྐུ་མཚམས་དམ་པར་བཅད་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲུབ་གྲོགས་དང་། ཕྱིས་དགའ་ལྡན་དུ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁག་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཞེངས་པའི་ཞབས་ཞུ་སོགས། མདོར་ན་འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་གཡས་པ་ལྟ་བུར་མཛད་དེ་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོའི་མཛད་འགན་རྣམས་བཞེས། ས་ཕག་(༡༩༡༩)ལོར་འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དགོངས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཁར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་བསྐོས་པ་ལྟར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་། རྗེ་བླ་མ་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་རྗེས་སྐུ་གདུང་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པ་སོགས་ཀྱི་ཐུགས་འགན་མཛད་པ་སོགས་ཀྱིས། རྩ་བའི་བླ་མའི་ཞབས་ཞུ་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད། དགའ་ལྡན་གྱི་གདན་ས་ལོ་བཅུ་གསུམ་བསྐྱངས་ཤིང་། བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་སྨིན་གྲོལ་ལ་འགོད་པར་མཛད་དེ། དགུང་ལོ་རེ་བརྒྱད་བཞེས་པ་ལྕགས་མོ་ཕག་(༡༩༣༡)ལོར་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་བསྐོས་ཏེ། དེའི་ཕྱི་ལོ་དགུང་ལོ་རེ་དགུ་བཞེས་པ་ཆུ་བྱི་ལོར་(༡༩༣༢)རྩེ་པོ་ཏླ་ལར་དགོངས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས། གསུང་སྐྱེས་སློབ་མ་ནི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་བུ་སློབ་ཕལ་ཆེ་བ་རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཤིང་། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའང་རྗེ་འདིའི་སློབ་མའི་གཙོ་གྲས་སུ་ངོས་བཟུང་ངོ་།།

རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་པོད་བརྒྱད་བཞུགས་ཤིང་། མཛད་རྗེས་ཆེ་ཤོས་ལ་མདོ་ཕྱོགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ལ་ནི། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྣམ་བཤད་«ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་»དང་། «ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ཀྱི་ཊཱི་ཀ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་»པོད་སྟོད་སྨད་གཉིས་བཞུགས་པ་དང་། ཚད་མ་རིགས་ཐིགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་«ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའི་གཏེར་»དང་། ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ལས་བཏུས་པའི་རྣམ་བཤད་«མཐར་འཛིན་གྱི་གདུང་བ་འཇོམས་བྱེད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་»དང་། འབྲེལ་བ་བརྟག་པའི་རྣམ་བཤད་«ཉི་མའི་སྙིང་པོ་»བཅས་ཚད་མའི་གཞུང་འགྲེལ་ལྔ་དང་། ཚད་མའི་ལམ་ཁྲིད་བཅས་དང་། ཕར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་

«རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའི་རྒྱན་»པོད་ཆེན་གཅིག་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་«ཐེག་མཆོག་སྒོ་འབྱེད་»དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་དོན་བདུན་ཅུ་དང་བཅས་པའི་འགྲེལ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་ཊཱིཀྐ། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་«ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ། »སྤྱོད་འཇུག་གི་རྣམ་བཤད་«རྒྱལ་སྲས་འཇུག་ངོགས། »དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་འགྲེལ་པ་«སྙིང་པོའི་དོན་གསལ་བ་»དང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་རྣམ་བཤད་«ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་»རྣམས་དང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་ལ་ཟིན་བྲིས་སུ་མཛད་པ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དཀའ་གནད་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་བརྗེད་བྱང་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་ཟིན་བྲིས།ཚད་མའི་བརྗེད་བྱང་དང་། མངོན་སུམ་ལེའུའི་བརྗེད་བྱང་བཅས་བཞུགས། སྔགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་ནི། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་གྱི་ཚིག་«དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྙེ་མ་»དང་། གསང་འདུས་འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེའི་«དཀྱིལ་ཆོག་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྙེ་མ་»དང་། བདེ་མཆོག་གི་རྫོགས་རིམ་དཔྱིད་ཐིག་གི་ཁྲིད་ཡིག་ཁག་གཉིས་རྣམས་སོ། །རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་གསུང་གཞན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་དུ་མ་ཚུད་པ་ཚད་མ་རིགས་གཏེར་གྱི་འགྲེལ་པ་དང་། བློ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་པར་མར་བཞུགས་པ་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཊཱིཀྐ་«སྙིང་པོ་གསལ་བྱེད་»བཅས་གཉིས་ཡོད་པ་ཕྱི་རྗེས་ཡིན་པ་ནི། གཞུང་གཉིས་ཀྱི་མཇུག་བྱང་དུ་དགའ་ལྡན་དུ་མཛད་པར་གསལ་བ་ལས་དཔོག་ནུས་ལ། ད་ལམ་གཞུང་དེ་གཉིས་གསུང་འབུམ་དཔེ་བསྐྲུར་མ་འདིའི་ནང་ཚུད་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས། རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་རྣམ་ཐར་སྤྱི་རྫོམ་དགོན་ཅིང་། ཕྱིས་བྲག་གཡབ་བློ་བཟང་བསྟན་པས་བརྩམས་པའི་«ཡོན་ཏན་གྱི་ཆུ་གཏེར་»བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པར་གྲགས་མོད་མ་མཇལ། གང་ལྟར་ཡང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པའི་རྗེས་འཇུག་དགེ་ལྡན་པ་རྣམས། རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་གསུང་རྣམས་རྗེ་བླ་མའི་གསུང་རབ་དང་མཚུངས་པར་ཡིག་ཆ་ལྟ་བུར་འཛིན་སྲོལ་སྤྱི་ཙམ་ནས་དར་ལ། ཁྱད་པར་དུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་གཞུང་ཊཱི་ཀ་རྒྱས་པར་མ་མཛད་པའི་གཞུང་དཔེར་ན་ཚད་མ་རིག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་བླ་མ། དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས། སྤྱོད་འཇུག་སོགས་ལ་རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་གཞུང་འགྲེལ་ཉིད་རྩ་བར་བྱ་དགོས་པས། རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་གཞུང་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གལ་འགངས་ཅན་གྱི་རང་ལུགས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཏུ་བརྩི་སྲོལ་བྱུང་བའང་ཤེས་དགོས།

དེ་ལྟར་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་ཚབ། དངོས་སློབས་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ། དར་མ་རིན་ཆེན་དཔལ་ཞེས་སྙན་པའི་བ་དན་ཕྱོགས་མཐར་གཡོ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་མཛད་རྗེས་ལས་བརྩམས་པའི་གཏམ་མདོ་ཙམ་དུ་བཀོད་པ་འདི་ཡང་། གཞོན་དུས་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གདན་ས་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་གི་ཡ་གྱལ་ཤར་རྩེ་ཐོས་བསམ་ནོར་བུའི་གླིང་དུ་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་ལ་སློབ་གཉེར་མཐར་སོན་ཅིང་། རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་གསུང་ཚད་མ་དང་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་རྣམས་ལ་གོམས་འདྲིས་ཞུགས་ཆེར་བསྟེན་པའི་སྐལ་བ་ཐོབ་པ། ལྷ་རམས་པ་གླང་རི་ཐུབ་བསྟན་སྨིན་པས། རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ས་མོ་ཕག །ཕྱི་ལོ་༢༠༡༩ཟླ་ཆོས་ལ་གུས་སྤྲོ་དང་བཅས་བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།། །།

༄༅། །དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྙེ་མ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །བླ་མ་དང་འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་སྐུ་གཅིག་པུ། །ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་གྱི། །སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་ཅན། །བླ་མ་མཆོག་དང་འཇམ་དབྱངས་ལ། །རྟག་ཏུ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་གི་མཁྱེན་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས། །འགྲོ་བློའི་མ་རིག་མུན་པ་སེལ། །ཐུགས་རྗེའི་འོད་ཟེར་རབ་སྤྲོས་པས། །འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མ་ལུས་འཇོམས། །གཅིག་ཏུ་གཞན་ཕན་དགོངས་པ་ཅན། །འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་ཞབས་ལ་འདུད། །དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ནི་མ་བཙུག་དང་། །ཞུགས་ཀྱང་དབང་གིས་མ་སྨིན་ལ། །འདོད་པའི་འབྲས་བུ་མི་འཐོབ་པར། །དྲི་མེད་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པས་ན། །བྱང་དང་ངེས་དོན་ལམ་གྱི་རིམ་གཉིས་ཀྱིས། །གོ་འཕང་མཆོག་དེ་སྒྲུབ་པའི་ཐོག་མར་ནི། །སྨོད་རུང་དབང་གིས་བྱུས་ལ་རག་ལས་པས། །དཀྱིལ་འཁོར་ཆོ་ག་མཁས་པའི་གཞུང་བཞིན་བཤད།།

དེ་ལ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་སྒོམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྣོད་དུ་འགྱུར་བ་ལ། དབང་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ། དེ་མ་ཐོབ་ན་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཤེས་ནས་བསྒྲུབས་པས་དངོས་གྲུབ་ཕྲ་མོ་ཐོབ་ཀྱང་དམྱལ་བར་འགྲོ་བར་གསུངས་ཏེ། བཤད་པའི་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། དབང་བསྐུར་བ་ནི་གཙོ་བོ་སྟེ། །དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་རྟག་ཏུ་གནས། །ང་ཡིས་ཇི་བཞིན་དོན་བཤད་ཀྱིས། །དེ་ཕྱིར་ཐོག་མར་ཡང་དག་ཉོན། །ཐོག་མར་སློབ་མ་གང་གི་ཚེ། །བློ་ལྡན་ཡང་དག་དབང་བསྐུར་ན། །རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། །དེ་ཡི་ཚེ་ན་སྣོད་དུ་འགྱུར། །ཡང་དག་དབང་བསྐུར་གྱིས་དབེན་ན། །སྒྲུབ་པོས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཤེས་ཀྱང་། །སློབ་དཔོན་སློབ་མ་མཚུངས་པར་ནི། །མི་བཟད་དམྱལ་བ་ཆེན་པོར་འགྲོ།[1] །ཞེས་གསུངས་པས། རིམ་གཉིས་སྒོམ་པའི་ཐོག་མར་དབང་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ལ། དེའང་དབང་རྣམས་གོ་རིམས་ངེས་པ་ཅན་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༧ ཤོག ༢༦༣ ཕྲེང་། ༦

དུ་གསུངས་པས། དབང་འོག་མ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བར་གོང་མ་བསྐུར་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །དབང་བསྐུར་བ་ལའང་སློབ་དཔོན་དྲིལ་བུ་པས། དབང་བསྐུར་དཀྱིལ་འཁོར་སྔོན་འགྲོ་བར། །རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་གསུངས་པ་སྟེ། [1]།ཞེས་གསུངས་པས། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཙུག་པ་དགོས་ལ། གཞུག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལའང་ཕྱི་དང་ནང་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། ཕྱི་ལའང་རྡུལ་ཚོན་དང་། རས་བྲིས་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གསུངས་པས། བཞིར་ངེས་སོ།།

རྣ་གའི་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་གསུམ་ནི། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྣོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་དབང་ཡིན་པས་སྔར་དབང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བདུན་ནོ། །དེ་ལ་འདིར་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་དངོས་སུ་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དཔལ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེའི་སྒྲུབ་ཐབས་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་རྡུལ་ཚོན་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབང་བསྐུར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚོ་ག་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་དབང་བསྐུར་བའི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ནི། དབང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཐོབ་ཅིང་། དེ་ཉིད་བཅུ་ལ་མཁས་པ། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱོང་བས། ཅ་ལྷུང་དང་མི་ལྡན་པ། ཕྱི་རུ་སོ་སོ་ཐར་པ་སྲུང་ཅིང་། ནང་དུ་འདུས་པའི་ལམ་ལ་དགའ་བ། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཐུན་བཞིར་གོམས་པས་སེམས་བརྟན་པའི་མཚན་མ་རྙེད་པ། གཙོ་བོ་ལ་འབུམ་དང་། འཁོར་རྣམས་ལ་ཁྲི་ཐག་རེ་དང་། བགེགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་ཕྲེང་སྔགས་ཁྲི་དང་། ཡེ་ཤེས་འབེབས་པའི་སྔགས་འབུམ་གྱི་བཟླས་པ་སོང་ཞིང་། ཕྱི་མའི་བཅུ་ཆའི་སྦྱིན་སྲེག་བྱས་པ། རྨི་ལམ་བརྟགས་པས་ལྟས་གནང་བའམ་མ་བཀག་པའོ། །སེམས་བརྟན་པའི་མཚན་མ་ནི། སློབ་དཔོན་དེའི་བཞེད་པས། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་གནས་སྐབས་བཞིར་གསུངས་ཏེ། ལས་དང་པོ་པའི་གནས་སྐབས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཅུང་ཟད་བབས་པའི་གནས་སྐབས་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ཅུང་ཟད་དབང་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དག་པར་དབང་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །དེ་ལ་གཉིས་པ་ནི། ཐུན་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༣ ཤོག ༡༠༧༥ ཕྲེང་། ༩

བཞིར་གོམས་པས་ལྷ་བཅུ་དགུ་ལྟ་བུའི་རགས་པའི་ལྷ་ལ་མིག་གིས་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་གསལ་སྣང་ཐོབ་ཅིང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་སོགས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་གསལ་སྣང་ཐོབ་པ་ཚུན་ཆད་ཡིན་ལ། དང་པོ་ནི། ཐུན་བཞི་ཐོག་མར་བརྩམས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། གཉིས་པ་ལ་མ་སླེབ་པའི་བར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཟླ་བའི་ལྷ་ལ་གསལ་སྣང་ཐོབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། འདི་ཐོབ་ནས་ཐུན་བཞིའི་ངེས་པ་མི་དགོས་པས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྣོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལའང་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དག་པའི་མཚན་མ་རྙེད་པ་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྔོན་དུ་བསྙེན་པ་རྒྱས་པར་བྱས་པས། སྐད་ཅིག་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྤྲོ་བ་དང་། བསྡུ་བ་སྔོན་དུ་བྱ་བར་ནུས་པས། འཁོར་ལོ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་མ་བཀག་པའམ། ཚོགས་བསགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གནང་བ་ལས་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་དང་རབ་ཏུ་གནས་པ་དང་། སློབ་མ་བསྡུ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སློབ་མ་ནི། བླ་མ་ལ་གུས་པ། སྒྱུ་མེད་ཅིང་ལུང་མང་དུ་ཐོས་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ལ་སྦྱངས་པས་སེམས་ཅན་འདོན་པའི་བློ་དང་ལྡན་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ལ་དོན་གཉེར་ཆེ་ཞིང་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་མོས་པ་བརྟན་པའོ། །དེ་འདྲ་བ་དེས་བླ་མ་ལ་དབང་གི་དོན་དུ་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་གདབ་བོ། །བླ་མས་ཀྱང་རྨི་ལམ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་སྣོད་དུ་རུང་བར་ཤེས་ན། དུས་བཟང་པོ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་བྱེད་པ་ངན་པའང་སྤངས་ནས་ཆོ་ག་བརྩམ་པར་བྱའོ།།

ཆོ་ག་ལ་གསུམ། སའི་ཆོ་ག །སྔ་གོན་གྱི་ཆོ་ག །དངོས་གཞིའི་ཆོ་གའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། ས་བརྟག་པ། ས་བསླང་བ། ས་སྦྱང་བ། ས་བཟུང་བ། བསྲུང་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲོང་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བྱེད་ན། ཕྱོགས་གཞན་བདུན་སྤངས་ལ། དབང་ལྡན་དུ་བྱ། དེ་དག་གི་ནང་དུ་བྱེད་ན། ཡིད་གང་དགའ་བར་བྱ། དེའང་ལྷའི་ཁྱིམ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་གནས་དང་། ཁང་བཟང་གི་སྟེང་དང་། དུར་ཁྲོད་དང་། ཚལ་ལ་སོགས་པ་བསྔགས་པར་གསུངས་ཏེ། ཕྱོགས་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྟགས་པའོ། །འདི་དག་རྒྱས་པར་ནི་ཕྲེང་བ་དང་དེའི་དོན་བཤད་པ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པ་སོགས་གསར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ན། སའི་བདག་པོ་ལས་གནང་བ་ཐོབ་དགོས་པར

གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པས། བརྟགས་པས་རུང་བའི་ས་དེ། རྒྱལ་པོ་སོགས་གཞན་དབང་ན་དེ་ལ་གནང་བ་གསོལ་བ་ནི་མངོན་པ་ལ་སློང་བ་ཡིན་ལ། མི་མངོན་པ་ལ་སློང་བ་ནི། རང་ཉིད་གཙོ་བོའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པས། དེར་གནས་པའི་ཞིང་སྐྱོང་ལ་སོགས་པ་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་བཀུག་ལ། ཨ་ཀཱ་རོའི་སྔགས་ཀྱིས་གཏོར་མ་དབུལ་ཞིང་། ཉེར་སྤྱོད་ཀྱིས་མཆོད་ནས། གང་དག་འདིར་གནས་ལྷ་དང་ཀླུ། །གནོད་སྦྱིན་སྲིན་པོའམ་གཞན་དག་ལ། །ས་འདི་བདག་གིས་བསླང་བར་བགྱི། །དཀྱིལ་འཁོར་དོན་དུ་ཁྱེད་ཀྱིས་སྩོལ། །ཞེས་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་གདབ་ལ། རྨི་ལམ་བརྟག་ཐབས་ཀྱིས་བརྟགས་པས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་པའམ་མ་བཀག་པ་ལ་བྱ་ཡི། བཀག་པ་ལ་ནི་མི་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། སའི་ཐུག་རྡུ་དབྱུང་བའི་དོན་དུ་རྐོ་བ་དང་། ལྟོ་འཕྱེ་བརྟགས་ནས་བརྐོ་བ་སོགས་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པ་གསར་དུ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས། དྲང་སྲོང་གི་གནས་ལ་སོགས་པར་ས་སྦྱང་བ་དང་བརྟག་པ་མི་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི། ས་བརྐོས་ནས་སྦྱོང་བའི་སྐྱོན་རྣམས་མི་དགོས་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། །སྦྱང་བ་གཞན་མི་དགོས་པ་མིན་ནོ། །འདིར་ནི་ཁང་བཟང་སོགས་ཀྱི་ནང་དུ་བྱེད་པ་ཤས་ཆེ་བས། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྦྱང་བ་སོགས་བཤད་པར་བྱའོ། །ཉི་མ་བཟང་པོའི་སྔ་དྲོའི་དུས་སུ་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ལ་གནང་བ་ཞུས་ཏེ་གཙོ་བོའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པའམ། བགེགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པས། བགེགས་ཐམས་ཅད་ཚར་གཅད་པར་བྱའོ། །སློབ་དཔོན་ཤཱནྟི་པས། འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྫོགས་པར་བསྒོམ་པའང་གསུངས་སོ། །དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ས་ལ་ཡུངས་ཀར་དང་། ཆུ་དང་། ཐལ་བ་ལ། ལས་ཐམས་ཅད་པའི་སྔགས་བཟླས་པས་གཏོར་ལ། དེ་བཟླས་པའི་བ་བྱུང་ལྔས་ཤར་ནས་བརྩམས་ཏེ་བྱུག་ཅིང་། དྲིའི་ཆུས་ཀྱང་བསང་གཏོར་བྱའོ།།

དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་དང་ས་གནོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྡན་པས། ཨོཾ་བྷཱུ་ཁཾ། ཞེས་བརྗོད་ནས། ས་གཞི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཧཱུྃ་ལཾ་ཧཱུྃ། ཞེས་པས་རྡོ་རྗེའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བསྒོམ་ཞིང་། ཨོཾ་མེ་དི་ནི་བཛྲཱི་བྷ་ཝ་བཛྲ་བནྡྷ་ཧཱུྃ། ཞེས་བརྗོད་ནས་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་དུ་བཅིངས་ཏེ། བརྟན་པར་བྱས་ལ། སྔར་ས་སློང་བའི་སྐབས་སུ་སའི་ལྷ་མོ་ལ་གནང་བ་གསོལ་ནས་ནམ་མཁར་བཏེག

ཡོད་ན་འདིར་ཐབ་ལ། མཆོད་གཏོར་ཕྱུལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས། གཞི་དེར་ཐིམ་པར་བསམ་མོ། །སློབ་དཔོན་མར་མེ་མཛད་བཟང་པོས། སྔ་གོན་གྱི་སྐབས་མ་གཏོགས་ས་སློང་བའི་སྐབས་སུ་མ་གསུངས་པས་ངེས་བཟུང་དུ་མི་དགོས་སོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་གོས་དཀར་པོ་གྱོན། རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སའི་དབུས་སུ་འདུག་ལ། འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲུང་འཁོར་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་[1]གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྒོམས་ལ། རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་འཛིན་པས། ཁྲོ་བོའི་ང་རྒྱལ་གྱིས། ང་ནི་རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་ཅན། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རང་ཉིད་དང་། །ང་ནི་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་པོ་ཆེ། །ང་ནི་སྟོབས་ཅན་རྡོ་རྗེ་ཅན། །ང་ནི་རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ། །ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་བརྟན་པ་དང་། །ང་ནི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་ཆེ། །བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་མི་འདོར་རོ། །ཞེས་པས་ང་རྒྱལ་བརྟན་པར་བྱས་ལ། ཕྱོགས་བཞི་ནས་སྒོའི་སློབ་དཔོན་བཞིས་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པས། སློབ་དཔོན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དང་ཐ་མི་དད་པར་མོས་ལ། ཕྱི་དང་ནང་དང་གསང་བའི་མཆོད་པས་མཆོད། ཤར་ནས་རྣམ་སྣང་གི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་ཞི་བ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་གནས། །ཆོས་ཀུན་བདག་མེད་པ་ཡི་མཆོག །དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་བཤད་དུ་གསོལ། །ལྷོ་ནས་རིན་འབྱུང་གི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པས། མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་རྫོགས། །མཚན་ཉིད་མིན་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སྐུ་ཡི་མཆོག །དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་བཤད་དུ་གསོལ། །ནུབ་ནས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པས། ཞི་བའི་ཆོས་མཆོག་ལས་བྱུང་བ། །ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་པ་རྣམ་སྦྱོང་མཛད། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་གསུང་གི་མཆོག །དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་བཤད་དུ་གསོལ། །བྱང་ནས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པས། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སེམས་ཆེན་པོ། །རང་བཞིན་དག་ཅིང་དྲི་མ་མེད། །ཀུན་བཟང་ཐུགས་མཆོག་ཁ་ལོ་བསྒྱུར། །དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་བཤད་དུ་གསོལ། །ཞེས་དོན་དྲན་བཞིན་པས་གསོལ་བ་གདབ། བཞི་མེད་ན་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཕྱོགས་དེ་དག་ཏུ་སོང་ནས་བྱ། གཅིག་ཀྱང་མེད་ན་བསྒོམས་ནས་དེ་ལྟར་བྱ་བ་མན་ངག་ཡིན་པར་ཕྲེང་བ་ལས་བཤད་དོ།།

སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་རང་གཙོ་བོར་གནས་པ་ལ། ཕྱོགས་བཞིའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

1 ཞོལ། ཤོག ༩ ན ༦། གཅོང་། ཤོག ༩ བ ༥ རྣམ་པ་གསུམ་

བཞིས་གསོལ་བ་བཏབ་པར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་རྡོ་རྗེ་ཁྲ་ཚུར་གཉིས་ཀྱི་མཛུབ་མོ་བཀྲུངས་ལ་རྩེ་མོ་སྦྱར་བ་འོག་ཏུ་ཕྱོགས་པས་སྤྱི་བོར་བཟུང་ནས། ཧཱུྃ་བཛྲ་ཧྲིཥྚ། ཞེས་བརྗོད་པས། སྒོམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནམ་མཁའ་ལ་བཏེག་གོ།

དེ་ནས་སྐྱིལ་ཀྲུང་བཞིག་ལ་ལངས་ཏེ། ཤར་དུ་ཕྱོགས་པས་མཉམ་པའི་རྐང་སྟབས་བྱས་ལ། མགོ་བོར་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས། ཨོཾ་པྲ་ན་མ་མི་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ན། ཞེས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་བྱའོ། །དེ་ནས་སེམས་ཅན་མ་རིག་པའི་མུན་པས་ཁེབས་ཤིང་བདུད་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་བ་རྣམས་ལ་བལྟས་ལ། བདུད་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ། རང་ཉིད་གཙོ་བོ་ལས་ཕྱེ་[1]ནས། ངོ་བོ་གཙོ་བོའི་ང་རྒྱལ་ལ་ཁྲོ་བོའི་འགྱུར་བས། སྨིན་མ་བསྡུས་ཤིང་མཆེ་བ་གཙིགས་པ། འགྱིང་བའི་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། འཁོར་ཁྲོ་བོའི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་དམིགས་ལ། མིག་གཡས་པ་མ་ལས་ཉི་མ། གཡོན་པ་ཊ་ལས་ཟླ་བ་དང་། མིག་འབྲས་ཧཱུྃ་ལས་དུས་མཐའི་མེ་ལྟར་འབར་བར་བསྐྱེད་དེ། ཁྲོ་བོའི་རྡོ་རྗེའི་ལྟ་བས་གཡོན་སྐོར་དུ་བལྟས་པས་བགེགས་ཐམས་ཅད་ཚར་བཅད། གཡས་སྐོར་དུ་བལྟས་པས་རྭ་བ་དང་གུར་དང་ཕྱོགས་མཚམས་དང་སྟེང་འོག་བཅིངས་ལ། ཁྲོ་བོའི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲོས་ནས་བགེགས་ཐམས་ཅད་ཚར་གཅད་པར་བྱའོ། །རྐང་མཐིལ་གཉིས་སུ་ཨ་ལས་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་འབར་བ་རེ་བསྒོམས་ལ། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་འགྲོས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བསྐོར་ཞིང་བགེགས་ལ་བཀའ་བསྒོ་བར་བྱ་སྟེ། ལུས་ངག་སེམས་ལ་གནས་པ་ཡི། །བགེགས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཉོན། །ང་ནི་དཔལ་ལྡན་འཇམ་དབྱངས་ཏེ། །བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་རབ་སྦྱོར་བ། །རྡོ་རྗེ་འབར་བའི་གཟུགས་ཀྱིས་ནི། །ལུས་གསུམ་ལས་བྱུང་དགས་[2]བྱ་སྟེ། །གལ་ཏེ་ཁ་ཅིག་བདག་ལས་འདས། །འདིར་ནི་འཇིག་འགྱུར་གཞན་དུ་མིན། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་ཅིང་། ཁྲོ་བོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲོས་པས་བགེགས་ཐམས་ཅད་བསྐྲད་པར་བྱ་ཞིང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ས་གཞི་ཡང་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་ཧཱུྃ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་བོ། །ཁྲོ་བོའི་ཉམས་དང་ལྡན་པས་ཧཱུྃ་གི་སྒྲ་དྲག་པོ་སྒྲོག་ཅིང་། ལག་པ་གར་བསྐྱོར་བའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་པས།

1 ཞོལ། ཤོག ༥ ན ༣། གཙང་། ཤོག ༥ བ ༢ བྱེ་ནས་

2 ཞོལ། ཤོག ༥ བ ༧ དགོས་བྱ་སྟེ། གཙང་། ཤོག ༥ བ ༦ དགས་བྱ་སྟེ་

ཤར་དུ་ཐིན་ལ་གཡས་བརྐྱངས་དང་། ལྷོར་གཡོན་བརྐྱངས་དང་། ནུབ་ཏུ་ས་ག་དང་། བྱང་དུ་ཟླུམ་པོ་དང་། དབུས་སུ་མཉམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟང་སྟབས་རྣམས་བྱས་ལ། བརྒྱ་བྱིན་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་བཅུའི་བགེགས་རྣམས་ལ་བསྡིགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གཡས་བརྐྱངས་ནི་རྐང་པ་གཡོན་པའི་བྱིན་པ་བསྐུམས་ནས་མཐེ་ལྔའི་བར་དུ་གཡས་པ་འཕྱིང་བ་དང་བཅས་པས་དྲང་པོར་བརྐྱང་བའོ། །གཡོན་བརྐྱངས་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་པའོ། །ས་ག་ནི་སོར་མོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་གི་རྒྱར་རྐང་པའི་སོར་མོ་ལོགས་སུ་བསྟན་ཞིང་པུས་མོ་གཉིས་དྲང་པོར་བྱས་པའོ། །ཟླུམ་པོ་ནི་ས་གའི་རྐང་སྟབས་ཉིད་བར་དུ་ཁྲུ་དོ་པ་ངང་པའི་གཤོག་པ་ལྟར་བྱས་པའོ། །མཉམ་པ་ནི་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱི་སོར་མོ་ཕན་ཚུན་སྦྲར་བ་སྟེ། རྐང་པའི་མཐེ་བོང་དང་རྟིང་པའི་ལོགས་གཉིས་བཅེར་བའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྙིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་བསྒོམས་ལ་སྟང་སྟབས་རྒྱས་བསྡུས་ཅི་ནུས་པ་བྱའོ།།

ལྔ་པ་ནི། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་གཙོ་བོའི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པར་བྱས་ལ། སེང་ལྡེང་གི་ཕུར་པ་སྲིད་དུ་སོར་བཅུ་གཉིས་པའམ་བརྒྱད་པ། སྟོད་ཁྲོ་བོ་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་ལྟེ་བ་མན་ཆད་ཟུར་གསུམ་པའམ། རྡོ་རྗེ་རྩེ་གཅིག་པ་འདྲ་བ། མེད་ན་བསམ་གཏན་གྱིས་བསྐྱེད་ཅིང་དངོས་སུ་ཡོད་ན་སྟོང་པའི་ངང་ལས་ལྷག་པར་མོས་པའམ་མཆོག་གསུམ་གྱིས་ཁྲོ་བོའི་རྡོ་རྗེ་ཕུར་བུར་བསྐྱེད་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་རང་གི་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་གདབ་པ་ལ་ཉེར་སྤྱོད་ཀྱིས་མཆོད་དེ། ཕྱོགས་བཅུའི་བགེགས་རྣམས་བཀུག་པའི་སྤྱི་བོར་ལག་པ་གཡོན་པས་ཕུར་བུ་བཙུགས་ནས་གཡས་པས་རྡོ་རྗེ་འབར་བའི་ཐོ་བས་བརྡུང་ཞིང་དགུ་ཏུ། ཨོཾ་གྷ་གྷ་གྷཱ་ཏ་ཡ་གྷཱ་ཏ་ཡ་སརྦ་དུཥྚཱཾ་ཕཊ། ཀཱི་ལ་ཡ་ཀཱི་ལ་ཡ་སརྦ་པཱ་པཾ་ཕཊ། ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་བཛྲ་ཀཱི་ལ་ཡ་བཛྲ་དྷ་ར་ཨཱ་ཛྙཱ་པ་ཡ་ཏི་ཀཱ་ཡ་ཝཱཀ་ཙིཏྟ་བཛྲ་ཀཱི་ལ་ཡ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་བརྗོད་ནས་ཕུར་བུ་བཏབ་པས། བགེགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོ་ནས་རྐང་པའི་མཐིལ་གྱི་བར་དུ་ཕུག་སྟེ། བགེགས་རྣམས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གཡོ་འགུལ་མེད་ཅིང་རྣམ་ཤེས་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་བསམ་མོ།།

དེ་ནས་ས་གཞི་བགེགས་དང་བྲལ་བར་བསམ་ཞིང་འོད་ཟེར་འབར་བ་རྣོན་པོས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་མོས་པ་བྱའོ། །ཡང་ན། འཁྲུལ་པ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་འཛིན་ལ་སྦྱོང་བ་ལྟར་ཕུར་བུ་གཅིག་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་བགེགས་ཀུན་བཀུག་ནས་བཏབ་པས། འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་

པར་བསམས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་བོ། །དབུས་སུ་འདེབས་ས་མེད་ན་དབང་ལྡན་དུ་གདབ་བོ། །ཕྱིན་ཆད་བགེགས་མི་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བཾ་ལས་རྡོ་རྗེའི་གུར། ཧཱུྃ་ལས་རྡོ་རྗེའི་རྭ་བ། ཡཾ་ལས་དབང་ཆེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཟུར་བཞི་པ་སེར་པོས་ཕྱོགས་བཅིངས་དང་། རཾ་ལས་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྲུ་གསུམ་པ་དམར་པོས་མཚམས་བཅིངས་པར་བསམ་མོ། །རྭ་གུར་སོགས་རྡོ་རྗེ་འབར་བའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལས་བསྒྲུབ་པ་སྟེ་དཔེར་ན་གྱང་སོགས་ཀྱི་སའི་རྡུལ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྟ་གོན་གྱི་ཆོ་ག་ལ་བཞི། སའི་ལྷ་མོ་ལྷག་གནས་དང་། ལྷ་དང་བུམ་པ་ལྷག་གནས་དང་། ལྷ་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། སློབ་མ་ལྷག་པར་གནས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་དྲིའི་ཐིག་ལེ་བྱས་ལ། དེར་བཾ་ལས་བྱུང་བའི་སའི་ལྷ་མོ་སེར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་གཡོན་པས་གསེར་གྱི་བུམ་པ་བསྣམས་ཤིང་། གཡས་པས་མི་འཇིགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་མཛད་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སྣ་ཚོགས་པས་བརྒྱན་པ་བསྐྱེད་ལ། དེ་ནས་ལག་པ་གཡས་པའི་མཐིལ་དུ་ཟླ་བ་ལ་ཧཱུྃ་གསུམ་བསམ་སྟེ། སོར་མོའི་རྩེ་མོ་ས་ལ་ལན་གསུམ་བསྣུན་པས། བསྣུན་པའི་སྒྲ་དང་། ཧཱུྃ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐུལ་བས་སའི་ལྷ་མོ་ཡེ་ཤེས་པ་འཛོན་ནས་དམ་ཚིག་པ་དང་འདྲེས་པར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་མཆོད་པ་བསང་སྦྱངས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་སོ་སོའི་སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་བྱས་ཏེ། ཨོཾ་པྲི་ཐི་ཝི་དེ་ཝི་ས་པ་རི་ཝཱ་ར་པྲ་ཝ་ར་སཏྐཱ་རཾ་ཨརྒྷཾ་པྲ་ཏཱི་ཙྪ་ཧཱུྃ་སྭཱ་ཧཱ། ཞེས་པས་མཆོད་ཡོན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་པཱ་དྱཾ་གྱིས་ཞབས་བསིལ་དང་། ཨཱཙྪ་མ་ཎཾ་གྱིས་ཞལ་བསིལ་དང་། པྲོཀྵ་ཎཾ་གྱིས་བསང་གཏོར་ཕུལ་ནས། ཨོཾ་པྲི་ཐི་ཝི་དེ་ཝི་ས་པ་རི་ཝཱ་ར་པུཥྤེ་པཱུ་ཛ་མེ་གྷ་ས་མུ་དྲ་སྥ་ར་ཎ་ས་མ་ཡ་ཤྲཱི་ཨཱཿཧཱུྃ་གིས་མེ་ཏོག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དྷཱུ་པེས་བདུག་སྤོས་དང་། ཨཱ་ལོ་ཀེས་མར་མེ། གནྡྷེས་དྲི། ནཻ་ཝི་དྱེས་ཞལ་ཟས། ཤབྡས་རོལ་མོ་རྣམས་ཕུལ་ལ། རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་འཛིན་པས། སྐྱོབ་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྤྱོད་པའི་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། །ས་དང་ཕ་རོལ་ཕྱིན་རྣམས་ལ། །ལྷ་མོ་ཁྱོད་ནི་དཔང་དུ་གྱུར། །སྐྱོབ་པ་ཤཱཀྱ་སེངྒེ་ཡིས། །ཇི་ལྟར་བདུད་ཀྱི་དཔུང་བཅོམ་ལྟར། །དེ་བཞིན་བདག་གིས་བདུད་ཀྱི་དཔུང་། །ཕམ་པར་བྱ་ཕྱིར་དཀྱིལ་འཁོར་འབྲི། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དེ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དེ་ལྟར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་ནས་དེ་ཉིད་དུ་ཐིམ་སྟེ་སའི་ངོ་བོར་གནས་པར་བསམ་མོ། །སྔོན་ཞབས་ཀྱིས་དེ་ནས་བསང་གཏོར་སོགས་བྱས་ནས་

དེར་ཉལ་བར་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྷ་ལྷག་གནས་དང་། བུམ་པ་ལྷག་གནས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལས་ཐིག་གདབ་པ་དང་། ལྷ་ལྷག་གནས་ཇི་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐིག་སྐུད་འདུ་བྱ་བ་དང་། བྱས་ནས་ཐིག་གདབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ལས་ཐིག་གི་སྔོན་དུ་ཡེ་ཐིག་འདེབས་པའི་རིམ་པ་མི་འཐད་པ་ནི་རྟོགས་པར་སླ་བས་མ་བྲིས་སོ། །ཐིག་སྐུད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་གཙང་ཞིང་མ་ཉམས་པའི་རས་བལ་སོགས་སྐྲ་དང་མ་འདྲེས་པ། ཁ་དོག་དཀར་པོ་སུམ་སྒྲིལ་འཇུར་མདུད་མེད་ཅིང་བཀལ་ལེགས་པ། དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀྱིས་མཛུབ་མོ་ནས་སོར་མོ་བཞིའི་ནང་དུ་བཙུག་ཅིང་དྲངས་ནས། རྡོ་རྗེ་ཁུ་ཚུར་བྱས་པས་མཛུབ་མོའི་རྒྱབ་ལ་སྦྱར་བ་མ་གཏོགས་པ། རིང་བ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཉིས་འགྱུར་སྨོམས་སུ་སྣོའི་ཉི་ཤུ་ཆ་དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་དུ་ལོངས་མ་སྤྱད་པ། དྲི་ཞིམ་པོའི་ཆུ་དང་བདུད་རྩི་ལྔ་དང་བའི་རྣམ་ལྔས་བྱུགས་ཏེ། ཐིག་སྐུད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་དབུས་སུ་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་བཀོད་ལ། དྲིས་བྱུགས་པའི་གསེར་ལ་སོགས་པའི་སྣོད་གཙང་མར་བཞག །རང་གཙོ་བོའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པས་བསང་སྦྱངས་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ། བགེགས་མཐར་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་སོགས་བྱས་ལ་མཆོད་དེ། ལག་པས་རེག་ཅིང་ལས་ཐམས་ཅད་པ་བཟླས་ལ་བསྡུང་། དེ་ནས་མིག་གཡས་གཡོན་མ་དང་ཊ་ལས་ཉི་ཟླ་སེར་པོ་དང་། བཛྲ་དྲྀཥྚི་མ་ཊ། ཞེས་པས་བརྟན་པར་བྱས་ལ། ལས་ཐམས་ཅད་པ་བཟླས་པའི་བདུད་རྩི་ལྔའི་ཆུ་དང་། ཡུངས་ཀར་དང་དྲིའི་ཆུས་གཏོར་ལ་རྡོ་རྗེ་དང་བཅས་པའི་ལག་པ་གཡས་པས་རེག་ལ། ཨོཾ་བཛྲ་ས་མ་ཡ་སྟྭ་ཧཾ་མྣ་ཏི་ཀྲ་མ་ཧཱུྃ། ཞེས་བཟླས་ནས། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། ཞེས་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་བཟླས་ནས་ལྷག་གནས་བྱའོ། །དེ་ནས། ཨོཾ་ཨ་མོ་གྷ་པདྨ་པ་ཤུན་ཧྲ་རི་ཧྲ་རི་ཧྲ་རི་ཊི་མཎྜ་ལེ་ཧཱུྃ། ཞེས་པ་དང་། ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ལན་བདུན་བཟླས་ལ། ཐིག་སྐུད་ལ་མེ་ཏོག་གཏོར་ཞིང་ཞབས་བསིལ་གྱིས་ཆུས་བསང་ངོ་།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ས་ལ་དྲིའི་ཆུས་བསང་གཏོར་བྱས་ཏེ་དྲིས་བྱུགས་ནས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མེ་ཏོག་གཙལ་དུ་བཀྲམ། ནམ་མཁར་བཏེག་པའི་ལྷ་ལ་མཆོད་ཅིང་བསྟོད། རང་གཙོ་བོའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པས་སློབ་མ་རྣམ་སྣང་ངམ་བགེགས་མཐར་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་ལ། སློབ་དཔོན་ལ་རྒྱབ་མི་སྟོན་པར་འགྲོ་བ་དང་ལྡན་ཅིག་ཡི་གེ་གསུམ་བཟླས་ཤིང་ཐིག་གདབ་བོ། །དཀྱིལ་

ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་ཐིག་རྩའི་གཞི་ཐོག་མར་འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐིག་འདེབས་པའི་རིམ་པས་མཛད་སྣང་བས་དེའི་ལུགས་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ། །དེའང་ཐོག་མར་དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་བྱེད་པའི་དབུས་བཅལ་ལ། རྩ་ཐིག་ཁྲུ་གང་བའི་དབང་དུ་བྱེད་ན། དབུས་ནས་སོར་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ཐིག་སྐུད་ཀྱིས་ཟླུམ་པོ་གཅིག་བསྐོར། དེའི་ཕྱོགས་བཞིའི་རི་མོ་མདའ་ཡབ་ཀྱི་ཐིག་འོང་མཚམས་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །རི་མོའི་སྟེང་དུ་ཕྱོགས་མ་འཁྱུགས་པ་བྱས་ནས་ཐིག་ལེ་བཞི་བྱ། ཐིག་ལེ་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་བཟུང་ནས་ཐིག་སྐུད་ཀྱི་ཚད་སྔ་མ་ཇི་ལྟ་བས་ཟླུམ་པོ་བཞི་བསྐོར་བས་ཉ་བཞི་འོང་ལ། ཉ་བཞིའི་མགོའི་ཕྲད་མཚམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཤར་ནུབ་ཀྱི་ཚངས་ཐིག་དང་། ལྷོ་བྱང་གི་ཚངས་ཐིག་གདབ་བོ། །ཟླུམ་པོ་ཕྱི་མ་བཞིའི་ཕྱི་མཐའ་ནི་ཚངས་ཐིག་གི་འགྲོ་མཚམས་དང་། ཐིག་སྐུད་ཆ་ཆུང་བོ་དྲུག་པའི་ཚད་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པས་ཚངས་ཐིག་དེ་ལས་ལྷག་པར་མི་གདབ་བོ།།

ཟླུམ་སྐོར་བཞི་ཕྲད་མཚམས་ཕྱི་མ་བཞི་དང་། ཉའི་མཇུག་མའི་མཐའ་བཞི་དོན་གཅིག་པས་དེ་ནི་ཟུར་ཐིག་བཞིའི་འགྲོ་མཚམས་རྟོགས་པའི་ཆེད་དང་། མདའ་ཡབ་ཀྱི་ཟུར་ཐིག་ཕྲད་མཚམས་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པས་ཟུར་ཐིག་དེ་ལས་ལྷག་པར་མི་འདེབས་སོ། །དབུས་ནས་ཉའི་སུམ་གཉིས་སོང་བའི་མཚམས་དང་། ཟླུམ་སྐོར་ནང་མ་དང་ཚངས་ཐིག་ཕྲད་པའི་མཚམས་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ནང་དུ་སུམ་གཉིས་ལུས་པའི་མཚམས་སུ་རི་མོ་བྱས་ལ་རྩ་ཐིག་གདབ་པར་བྱ་སྟེ། དེས་ནི་རྩ་ཐིག་འདེབས་པའི་མཚམས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདེབས་པའི་ཚེ་སློབ་དཔོན་ནུབ་དང་སློབ་མ་ཤར་ནས་ཕན་ཚུན་དུ་མངོན་པར་ཕྱོགས་ཏེ། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དོ་སྙམ་དུ་མོས་ནས། རང་དང་སློབ་མའི་མིག་གཉིས་ཛ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་སེར་པོ་ཅན་དུ་བསྒོམས་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱི་གཡོན་པའི་རྡོ་རྗེ་ཁུ་ཚུར་གྱིས་ལྟེ་བར་ཐིག་སྐུད་བཟུང་ལ། ཧཱུཾཿ ཧཱུཾཿ ཧཱུཾཿ ཞེས་པ་དང་ཛཿགསུམ་གྱིས་བཏང་ཞིང་། སློབ་མས་ཀྱང་དེ་དག་བརྗོད་ནས་དྲངས་ཏེ། གཡོན་པའི་རྡོ་རྗེ་ཁུ་ཚུར་གྱིས་ལྟེ་བར་བཟུང་ལ། རང་རྐང་པ་གཡོན་པ་སྐྱིལ་ཀྲུང་ཕྱེད་པ་དང་། གཡས་པ་ས་ལ་བཙུགས་ཏེ་བསྡད། སློབ་མ་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་བསྡད་ནས་ཤར་ནུབ་ཀྱི་ཚངས་ཐིག་གདབ། སྔར་བཤད་པ་བཞིན་གཉིས་ཀས་རྐང་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་རྡོ་རྗེའི་རྐང་སྟབས་ཀྱིས་གཡས་སྐོར་དུ

སོང་སྟེ། སློབ་དཔོན་ལྷོ་དང་སློབ་མ་བྱང་དུ་གནས་པས་ལྷོ་བྱང་གི་ཚངས་ཐིག་གདབ། སློབ་དཔོན་མེ་དང་སློབ་མ་དབང་ལྡན་དུ་གནས་པས་ཤར་གྱི་ཟུར་ཐིག་དང་། སློབ་དཔོན་དེ་ཉིད་དང་སློབ་མ་བདེན་བྲལ་དུ་གནས་པས་ལྷོ་དང་། སློབ་མ་དེ་ཉིད་དང་སློབ་དཔོན་རླུང་དུ་གནས་པས་ནུབ་དང་། སློབ་དཔོན་དེ་ཉིད་དང་སློབ་མ་དབང་ལྡན་དུ་གནས་པས་བྱང་གི་ཟུར་ཐིག་གདབ་བོ། །སློབ་དཔོན་མེ་དང་སློབ་མ་རླུང་དུ་གནས་པས་ཟུར་ཐིག་དང་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་བདེན་བྲལ་དང་སློབ་མ་དབང་ལྡན་དུ་གནས་པས་ཟུར་ཐིག་གཉིས་པ་གདབ་བོ། །སྐོར་ཕྱོགས་དང་ཆང་སྐབས་དང་སྦོད་ས་དང་ཁ་ལྟ་ཕྱོགས་ནི་ཐིག་ལྷག་མ་འདེབས་པ་རྣམས་ལའང་བྱ། རྡོ་རྗེ་ཁུ་ཚུར་གྱིས་ཐིག་སྐུད་འཛིན་པ་རྒྱུན་དུ་མ་ནུས་ན་དང་པོ་ལ་བྱ་ཞིང་ལྷག་མ་ཅི་བདེར་བྱའོ། །ཐིག་སྐུད་ཆད་ན་བླ་མ་འཆི་ཞིང་སྟེར་བཤད་པའི་ཚད་ལས་རིང་ཐུང་དུ་གྱུར་ན་བླ་མ་ནད་ཀྱིས་འདེབས་པ་དང་སྦོད་སའི་ཕྱོགས་འཁྱུགས་ན་སློབ་མ་ལ་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པར་བཤད་པས། བག་དང་ལྡན་པས་ཐིག་སྐུད་སྒྲུབ་ཅིང་ཐིག་གདབ། མཚན་མ་ངན་ན་བཟློག་ཐབས་བྱའོ།།

དེ་ནས་རང་གཙོ་བོར་གསལ་བའི་མིག་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཧྲཱིཿ[1]ལས་ཉི་མ་དང་ཟླ་བར་བསྐྱེད་ལ་ཁྲོ་བོའི་ལྟ་བས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་བལྟ་ཞིང་། ཧྲིཿཧྲིཿ ཞེས་བརྗོད་དེ་ལྟའི་ལུས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་དྲན་བཞིན་དུ། ཐར་པའི་སྒོའི་གེགས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་དབྱེ་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་མོས་ལ། དྲི་བཟང་པོའི་ཆུས་ཚངས་ཐིག་དང་ཟུར་ཐིག་གཉིས་ཐྲད་པའི་གཡས་གཡོན་ནས་ཆ་ཆུང་གཉིས་གཉིས་ཚངས་ཐིག་དང་བཅས་པ་ཕྱིས་ལ་སྒོ་དབྱེའོ། །དེ་ནས་ནི་ཐིག་ཆེན་བརྒྱད་གདབ་པ་སྟེ། ཕྲེང་བ་ལས། ཤར་སོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྟེང་། །སྲད་བུ་བཟུང་ནས་མཉྫལ་བཞིན། །ཉ་ཡི་མགོ་དང་མཇུག་མའི་མཐར། །ཚངས་ཐིག་དང་ནི་ཟུར་ཐིག་གདབ། །ཟུར་དེ་སྒོ་ཚད་བདུན་དང་ཕྱོགས། །ཟླ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་ཐིག་གི །དབུས་སུ་བརྒྱད་ཆ་ཕྱིས་པ་དེ། །སྒོ། ཞེས་ཡར་བཅད་ལ། དེའི་བཞི་ཆ་[2]ཆུང་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །རྩིག་པའི་ཐིག་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་ནི། རྩ་བའི་ཕྱི་རོལ་གཅིག་དང་གཉིས། །གཅིག་གཉིས་གཅིག་དང་གཅིག་གི་མཐར། །ཐིག་དྲུག་ཟུར་ནས་ངོས་སུ་སྟེ། །ཚངས་

1 ཞོལ། ཤོག ༥ བ ༣ ཧྲཱིཿ ལས་

2 ཞོལ། ཤོག ༦ བ ༤ དེའི་བཞི་ཆ་ཆ་ཆུང་ཞེས་སྒྱུར་རོ་ གཅང་། ཤོག ༥ བ ༣ དེའི་བཞི་ཆ་ཆུང་ཞེས་སྒྱུར་རོ་

ལས་རིམ་གྱིས་རིང་བར་ནི། །ཚ་ཚུང་གསུམ་དུ་དང་པོའི་ཐིག །གཉིས་ཐིག་ཚ་ཚུང་གཉིས་རྩེར་
རེག །ཚ་ཚུང་བརྒྱད་དུ་གསུམ་སྐེགས་བུའི། །ཐིག་ལས་དྲང་པོའི་ཐིག་བཞི་སྐྱེ། །གསུམ་ནི་ཚ་
ཚུང་ལྔ་བཞི་པ། །ཚ་ཚུང་བཞི་དེའི་དང་པོ་ནི། །ངོས་ཐིག་རྩེ་མོར་ཡང་དག་རེག །གསུམ་ནི་ཚ་
ཚུང་རེ་རེའི་བར། །བཞི་པའི་རྩེ་ནས་ངོས་སུ་ཐིག །ཚ་ཚུང་བཅུ་དང་ལྡན་པ་འོ། །རྩ་བའི་རྩེ་ནས་
བྱུང་བའི་ཐིག །ཚ་ཚུང་བཞི་པ་ངོས་སྐེད་དུ། །ཚ་ཚུང་གཉིས་གཉིས་ཐད་ཀར་ནི། །ཚ་ཚུང་བརྒྱད་
དེ་གསུམ་འཁྱོག་པ།[1]།ཞེས་སོ། །དེ་དག་ནི་འབྲམ་ཡོགས་སྒོ་དང་མི་མཉམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་
པའོ། །དཔངས་སུ་སྒོ་ཚད་གསུམ་མའི་ཧ་བབས་དང་། ཟླུམ་ཐིག་ལ་སོགས་པ་ནི་ཕྲེང་བ་ལས།
ཀ་བའི་རྩེ་ནས་ཕྱི་ངོས་སུ། །ཚ་ཚུང་རེ་རེ་དོར་བར་ཐིག །བཅུ་གཅིག་འདི་ལ་ལྔ་པ་དང་། །བདུན་
པ་ཚ་ཚུང་ཕྱེད་དང་གཉིས། །ཡང་ན་གསུམ་པ་བདུན་པ་དང་། །དགུ་པ་ཚ་ཚུང་རེ་རེ་འོ། །བཞི་
པ་དྲུག་པ་བཅུ་པ་རྣམས། །སོ་སོར་ཚ་ཚུང་ཕྱེད་ཕྱེད་དོ། །ལྔ་ནི་ཚ་ཚུང་ཕྱེད་དང་གཉིས། །དེ་ལ་
ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ནི་རྒྱར། །ཚངས་པའི་གཡས་དང་གཡོན་དུ་ནི། །ཚ་ཚུང་ཕྱེད་བཅས་མདའ་ཡི་
མཐར། །སྣམ་བུ་ཚ་ཚུང་ཕྱེད་དང་གསུམ། །ཐིག་ནི་ཚ་ཚུང་ཕྱེད་དང་བཞི། །ཚ་ཚུང་དྲུག་མཐར་
གཉིས་པ་དང་། །གསུམ་པ་ཚ་ཚུང་གསུམ་པའོ། །ཚ་ཚུང་བཞི་མཐར་བཞི་པ་ནི། །ཚ་ཚུང་ལྔ་སྟེ་
མདའ་ཕྱེད་བཅས། །གསུམ་དོར་ནས་ནི་ཕྱེད་དང་ལྔ། །གསུམ་ནས་དྲུག་པ་ཚ་ཚུང་ལྔ། །བཞི་ནི་
ཚ་ཚུང་བདུན་རྣམས་ཏེ། །ཐིག་བཅུ་གཅིག་པ་ཚ་ཚུང་ལྔ། །སྣམ་བུ་ལྔ་པའི་སྟེང་གི་ནི། །ངོས་སུ་
ཚ་ཚུང་ཕྱེད་དང་བཞི། །བདུན་པའི་འོག་ལ་ཚ་ཚུང་གསུམ། །སྟེང་ནི་ཚ་ཚུང་དྲུག་སྟེང་དུ། །སྣམ་
བུ་རྣམས་མཐར་སོན་པའི་ཐིག །གཞན་གྱི་མཐའ་དང་ལྡན་ཅིག་སྟེ། །ཀྱོག་པོ་གཅིག་གོ་འདི་ནང་
དུའང་། །ཚ་ཚུང་ཕྱེད་ནས་དེ་བཞིན་གཞན། །དེའི་ཕྱིར་ཚ་ཚུང་རིག་བྱེད་མཐར། །ཐིག་ཟླུམ་དེ་
ནས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །ཚ་ཚུང་གཉིས་གཉིས་དོར་བར་རོ། །བཞི་དོར་བར་ནི་ཟླུམ་པོ་གཞན། །ཞེས་
པས་ཟླུམ་ཐིག་ཕྱི་མའི་བར་གདབ་པར་བྱའོ། །ཚངས་ལས་ཚ་ཚུང་བརྒྱད་མཐར་དང་། །བདུན་པའི་
མཐའ་རུ་ཟླུམ་པོའི་ཐིག །དེ་ནས་ཡང་དག་དྲངས་ནས་ནི། །ཕྱོགས་གཞན་ཐིག་གི་མཚམས་སོང་
བའི། །ཐིག་གཉིས་རིམ་བཞིན་ཚངས་པའི་ཕྱིར། །ཚ་ཚུང་གཉིས་གསུམ་དོར་བར་རོ། །ཕྱི་ཟླུམ་

[1] བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༣༩ ཤོག ༡༩ བྱང་། ༣༡

ཐིག་ལས་ཕྱི་ངོས་སུ། །ཚ་ཚུང་དོར་བར་ཟླུམ་པོའི་ཐིག །དེ་ནས་ཚ་ཚུང་གསུམ་དོར་ནས། །ཟུར་ཐིག་བར་དུ་གནས་པའི་ཐིག །ཀུན་ཏུ་སོན་པའི་ཚངས་ཐིག་དང་། །རེའུ་མིག་སྣམ་བུའི་རེ་ཁ་དབྱེ། །ཞེས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནང་ཐིག་གདབ་སྟེ་རྫོགས་པར་སློའོ། །དེ་ལ་མདའ་ཕྱེད་བཅས། གསུམ་དོར་ནས་ནི་ཕྱེད་དང་ལྔ། །ཞེས་སྣམ་བུ་ལྔ་པའི་སྐབས་སུ་མཐའ་ནས་མཐར་ཚ་ཚུང་བཅུ་དྲུག་དང་། སྣམ་བུ་ལྔ་པའི་སྟེང་གི་ནི། །ངོས་སུ་ཚ་ཚུང་ཕྱེད་དང་བཞི། །ཞེས་མཐའ་ནས་མཐར་ཚ་ཚུང་བཅུ་བཞི་དང་། ཡང་། རྒྱལ་པོ་ཉིས་པ་གསུམ་ཉི་མ། །ཞེས་སྣམ་བུ་ལྔ་པའི་སྐབས་སུ་མཐའ་ནས་མཐར་ཚ་ཚུང་བཅུ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་རྣམས་མི་མཐུན་པས་འགལ་ལོ་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་དང་པོ་ནི་སྣམ་བུ་ལྔ་པའི་སྟེང་གི་ཐིག་གི་མཐའ་ནས་མཐའི་བར་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་སྣམ་བུ་ལྔ་པའི་ཀ་བ་ནས་ཀ་བའི་བར་ཡིན་ཞིང་། གསུམ་པ་ནི་ཀ་བས་ཚ་ཐྲན་རེ་ཕྲེར་བའི་བར་གྱི་སྲུན་སྣམ་རང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།།

སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་རྭ་བ་སྐོར་ལུགས་ནི། ཚངས་དང་མདའ་ཡབ་ཐྲད་པ་ནས། །ཚ་ཚུང་བཞི་དང་བཞི་གསུམ་ནི། །སོང་བར་ཚ་ཚུང་དགུ་དང་ནི། །བཞི་ཆས་གཡས་གཡོན་ཕྱི་རྭ་བསྐོར། །མདའ་ཡབ་ཚངས་ལས་ཚ་ཚུང་ནི། །ཕྱེད་བཅས་གསུམ་ནས་ཐད་ཀར་གཡས། །དྲུག་ནས་ཕྱེད་བཅས་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས། །གཡོན་བསྐོར་གཡས་པ་དེ་ལས་ལྡོག །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །ཟླུམ་སྐོར་བྱེད་པའི་ཚེ། དབུས་སུ་ཕུར་བུ་ལ་ཐིག་སྐུད་བཏགས་ལ། དབང་ལྡན་ནས་གཡས་སུ་བསྐོར་ཞིང་ཕུར་བུ་མེད་ན་བསམ་གཏན་གྱིས་སོ། །དེ་ནས་ལས་ཐིག་ལ་མཆོད་པ་ཕུལ། ཡེ་ཤེས་པ་གཤེགས་ཤིང་དམ་ཚིག་པ་རང་ལ་བསྟུས། ཐིག་སྐུད་དབེན་པར་བཞག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་དྲོའི་དུས་སུ་ཁྲུས་བྱས་ལུས་དྲི་ཞིམ་པོས་བྱུགས། རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ས་གཞི་མེ་ཏོག་གིས་གཅལ་དུ་བཀྲམ། དེ་ནས་གཙོ་བོ་ལྷའི་གནས་སུ་དྲི་བཟང་པོའི་ཐིག་ལེ་གྲུ་བཞི་པ་རེ་དང་། གཞན་རྣམས་ཀྱི་གནས་སུ་ཟླུམ་པོ་རེ་ལྷ་རང་རང་གི་སྔགས་བརྗོད་ལ་བྱ། ཆས་གོས་དམར་པོ་དང་། རས་དམར་པོའི་ཐོད་དང་། ཅོད་པན་གྱིས་བརྒྱན་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་ནས་ནུབ་ཏུ་ཕྱོགས་པས་འདུག་སྟེ། གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་དང་བཅས་པ་སྒྲུབ་ཐབས་བཞིན་བསྒོམས། དེར་ལྷ་བཅུ་དགུ་རང་རང་གི་ས་བོན་རྐྱང་པ་དང་ཚོ་ག་གསུམ་

གྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྔོན་ཞབས་ཀྱིས་ལྷག་པར་མོས་པ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའང་གསུངས་པས་གང་ཡང་རུང་བ་བྱ་སྟེ། དེང་དུས་བདག་ཚེ་འབྲས་བུ་ཡོད། །བདག་གི་གསོན་པའང་འབྲས་བུར་བཅས། །བདག་ནི་དམ་ཚིག་ལྷ་རྣམས་དང་། །མཉམ་པར་འགྱུར་བ་ཟེ་ཚོམ་མེད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་སེམས་གཅིག་པས། །བདག་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་འགྱུར། །བདག་དེང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡི། །རིགས་སུ་སྐྱེ་བར་གདོན་མི་ཟ། །དེང་བདག་ཉི་མ་དམ་པ་སྟེ། །བདག་གི་མཆོད་སྦྱིན་བླ་ན་མེད། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྤྱན་དྲངས་པས། །དེང་བདག་འདུས་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རང་ཉིད་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་ནས་སྔར་ནམ་མཁར་བཏེག་ནས་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེ། མ་ལུས་ཕྱོགས་ན་བཞུགས་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བདག་ལ་དགོངས། །བདག་མིང་ཆེ་གེ་ཞེས་བྱ་བདག །རྡོ་རྗེ་ཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འདྲི། །སངས་རྒྱས་ཀུན་དེང་གཤེགས་སུ་གསོལ། །དངོས་གྲུབ་འདིར་ནི་སྩལ་དུ་གསོལ། །དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་ལས་རྣམས་ནི། །ཅི་ནུས་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་བགྱི། །ཞེས་པས་སྤྱན་དྲངས་ལ་དམ་ཚིག་པ་ལ་གཞུག་ཅིང་དབང་དུ་བྱ། སྐྱེ་མཆེད་དང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་རླབས་དང་དབང་བསྐུར་རྒྱས་གདབ་ནས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་མཆམས་བཅིང་བ་སོགས་བྱའོ། །དེ་ནས་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་འཁྱེར་ན་བརྒྱ་དང་སྟོང་། མེད་ན་ལྔ་རེ་རེ་ལའང་ཉེར་སྤྱོད་ཚང་བ་རེའམ། དེའང་མ་འབྱོར་ན་བཅུ་ལས་མི་ཉུང་བའི་མཆོད་པ་ཆུ་བཞི་དང་བཅས་པ་བཤམས། བསང་སྦྱངས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་ཆུ་བཞི་ཉེར་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་དང་། འདོད་ཡོན་ལྔ་དང་། ནང་གི་མཆོད་པས་མཆོད་དེ་བསྟོད་པས་བསྟོད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བུམ་པ་བཤམས་པ་དང་། བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིན་པོ་ཆེའམ་ས་ལས་བྱས་པའི་བུམ་པ་ལྟོ་བ་ཡངས་པ་མཆུ་འཕྱང་ཞིང་མགྲིན་པ་རིང་བ། ནག་པོའི་ར་རི་དང་བུག་པ་དང་གས་པ་མེད་པ། ཞབས་བརྟན་ཞིང་རྩ་བ་འབྱར་བ་མེད་པ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ལྔ་གྲངས་དང་མཐུན་པ་རྣམ་རྒྱལ་དང་། ལས་བུམ་སྟེ་ཉི་ཤུ། དེའང་མ་འབྱོར་ན་བཅུའམ་ལྔ། གཞན་མེད་ནའང་རྣམ་རྒྱལ་དང་ལས་བུམ་ངེས་པར་ལྡན་པར་བྱས་ལ། ཙནྡན་དཀར་པོ་སོགས་ཇི་ལྟར་རིགས་པའི་ཁ་དོག་དཀར་པོས་བྱུག །གཙོ་བོའི་བུམ་པའི་གདོང་ལ་ཆོས་འབྱུང་གི་དབུས་སུ་སྣ་ཚོགས་པདྨ་དང་ཟླ་བ་ལ་གནས་པའི་གཙོ་བོའི་ཕྱག་མཚན་འདྲི། གཞན་བུམ་པ་སོ་སོ་ལ་སོ་སོའི་གདན་

ལ་ལྷ་རང་རང་གི་ཕྱག་མཚན་འཛིན། བུམ་པ་གཉིས་ལས་མེད་ན་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་གདོང་ལ་དབུས་དང་སྟེང་འོག་དང་། གཡས་གཡོན་དུ་རིགས་ལྔ་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱག་མཚན་འཛིན། ལས་བུམ་ལ་སྣ་ཚོགས་པདྨ་དང་ཉི་མ་ལ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་འཛིན་ཏོ། །རས་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ལྔ་གང་རུང་ཟུང་གིས་མགུལ་བ་ཐོར་ཅོག་གསུམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཅིང་། ཧཱུྃ་ལན་བདུན་བཟླས་པའི་སྲད་བུ་དཀར་པོ་བདུན་གྱིས་མགུལ་ཆིངས་དགྲི། །གུ་གུལ་གྱིས་བདུག །ལས་ཐམས་ཅད་པའི་སྔགས་བཟླས་པའི་ཡུངས་ཀར་གྱིས་བརྡེག་ཅིང་བགེགས་བསྐྲད་ལ། དེའི་ནང་དུ་ཆུ་གཙང་མ་དྲི་བཟང་དང་བསྲེས་པས་རན་པར་དགང་། གསེར་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ལྔ་དང་། གྲོ། ནས། ཏིལ། མོན་སྲན་བྲེའུ། མོན་སྲན་རྡེའུ་སྟེ་འབྲུ་ལྔ་དང་། ག་བུར། གུར་གུམ། ཙནྡན་དཀར་དམར། ཀླུ་རྩེ་སྟེ་དྲི་ལྔ། བྲིཧ་ཏི། ཀཎྚ་ཀ་རི། ཧ་[1]སཾ་དེ་བ། ཨ་པ་ར་ཛི་ཏ། དཀྲ་ཤུཀྲ་ལའི་རྩ་བ་སྟེ་སྨན་ལྔ་རྣམས་གཞུག །འཁོར་བ་ཆུང་ན་རྣམ་རྒྱལ་དང་ལས་བུམ་གཉིས་རིན་པོ་ཆེའི་སྙིང་པོ་ཅན་དུ་བྱ། དེའང་ངེས་པར་རྣམ་རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེའི་སྙིང་པོ་ཅན་དུ་བྱའོ། །ཨ་མྲ་ལ་སོགས་པའི་ཤིང་ལོ་འབྲས་བུ་ཅན་གྱིས་ཁ་བརྒྱན། རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྟེང་དུ་ཧཱུྃ་གིས་བསྡུགས་པའི་དུང་ཆོས་སོགས་གང་རུང་བདུད་རྩི་ལྔ་དང་བཅས་པའི་དྲི་བཟང་གི་ཆུས་བཀང་བའི་སྟེང་དུ་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་དབུས་སུ་བཅིངས་པའི་རྡོ་རྗེ་བཞག །སྔ་གོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱི་རོལ་རྡོ་རྗེ་ར་བའི་ནང་དུ་ཕྱོགས་མ་འཚོལ་བར་ཀུ་ཤ་ལ་སོགས་པའི་གདན་ལ་དགོད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། བུམ་པ་རྣམས་ལས་ཐམས་ཅད་པས་བསངས། སྭ་བྷཱ་ཝས་སྟོང་པར་སྦྱངས་སྟོང་པའི་ངང་ལས་པདྨ་དང་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་བཾ་ལས་རིན་པོ་ཆེའི་བུམ་པ་སྔར་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་བསྐྱེད། ཨོཾ་ཧཱཧྣེ་ཧཱཧྣེ་མཧཱ་ཧཱཧྣེ་སྭཧཱ། ཞེས་བཟླས་པས་དྭངས་པའི་ལྷའི་ཆུ་བོ་གངྒཱ་དང་བུམ་པའི་ཆུ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པར་མོས་ལ། སོ་སོའི་ནང་དུ་ཧྲཱིཿལས་པདྨ་དང་ཨ་ལས་ཟླ་བ་སོགས་རང་རང་གི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་ལྷག་པར་མོས་པའམ་སོ་སོའི་ས་བོན་ནམ་ཚོ་ག་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད། བུམ་པའི་མཚན་མ་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་ལྷར་བསྐྱེད། བུམ་པ་གཉིས་ལས་མེད་ན་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ནང་དུ་ལྷ་རྫོགས་པ་དང་། ལས་བུམ་ལ་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པ་བསྐྱེད། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུྃ་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༡ ན ༥ ཧ་སི་དེ་བ་ གཙང་། ཤོག ༡༢ ན ༥ ཧ་ས་དེ་བ་

གི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཡེ་ཤེས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱན་དྲངས་པ་ལ་མཆོད་ནས། ཛཿཧཱུྃ་བཾ་ཧོཿ ས་དགུག་གཞུག་བཅིང་དབང་དུ་བྱ། དབང་བསྐུར་རང་རང་གི་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་གདབ་བོ། །དུང་ཆོས་ཀྱི་ཆུ་ལ། ཨོཾ་བཛྲ་ཨ་མྲྀ་ཏ་ཀུ་ཎ་ཀ་ཧཱུྃ། ཞེས་པ་དང་། ཡི་གེ་གསུམ་ལན་བདུན་བཟླས་ཏེ་བསྔགས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིར་གྱུར་པའི་རྡོ་རྗེའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པར་བསམ་མོ།།

དེ་ནས་ཧཱུྃ་ཞེས་བཟླས་ཤིང་རྡོ་རྗེ་ལ་བཏགས་པའི་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བའི་མཐར་ལག་པ་གཡོན་པའི་ཁུ་ཚུར་གྱིས་བཟུང་ལ། གཙོ་བོའི་སྔགས་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དང་། ཆུ་ལ་ཨུ་ད་ཀ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་བཟླ། དེ་ནས་བུམ་པ་སོ་སོའི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེ་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་དང་བཅས་པ་སྒྲོས[1]ལ་སྔ་མ་བཞིན་དུ་བཟུང་ནས། སོ་སོའི་སྙིང་པོའམ་ཕྲེང་སྔགས་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དམ་ཉེར་གཅིག་རེ་བཟླ། ལས་ཐམས་ཅད་པ་ལ་མཚན་སྔགས་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དང་ཕྲེང་སྔགས་ལན་བདུན་བཟླ། སྔགས་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩི་བཀུག་ནས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་མོ། །ཐུན་མོང་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དང་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ལན་བདུན་བརྗོད་པས་ལྷ་རྣམས་ཆགས་པ་ཆེན་པོའི་མེས་ཞུ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་བུམ་པའི་ཆུ་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པར་བསམ། མཚན་མའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་ཞུ་ནས་མཚན་མའི་རྣམ་པར་གྱུར་པར་བསམ་མོ། །གཙོ་བོའི་སྔགས་དང་ཧཱུྃ་ལན་བདུན་བཟླས་ནས་དུང་ཆོས་ཀྱི་ཆུས་བུམ་པ་རྣམས་སུ་མཆོད་ཡོན་དབུལ། ལས་ཐམས་ཅད་པའི་སྔགས་བཟླས་པའི་མེ་ཏོག་དཀར་པོ་གསུམ་གསུམ་ཡང་གཞུག་གོ།

དེ་ནས་མཆོད་པས་མཆོད་བདུད་རྩི་མྱང་བ་སོགས་བྱས་ལ། བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པའི་སྔགས་བཟླས་ནས་ལས་བུམ་གྱི་ཆུས་དེའི་ཁ་རྒྱན་གྱི་ཡལ་འདབ་ཉིད་ཀྱིས་བསངས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་མ་རྫོགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་བགེགས་རྣམ་པར་བཟློག་པར་མཛོད་ཅིག །ཅེས་སྙན་གསན་ཕབ་ལ་གཏོར་མ་ཕུལ་ཏེ་རིག་ནས་བསྟོད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་དྲིལ་བུ་དཀྲོལ་བར་བྱའོ། །བུམ་པ་གཞན་རྣམས་དབེན་པར་སྦ། བསང་གཏོར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ལས་བུམ་ཀུ་ཤའི་ཆུན་པོ་དང་བཅས་པ་ཤར་སྒོའི་བྱང་དུ་བཞག་གོ །བུམ་བཟླས་དང་མཆོད་བསྟོད་བདུད་རྩི་མྱང་བ་གཏོར་མ་དང་བཅས་པ་ཉི་མ་རེ་རེ་ལ་ཐུན་གསུམ་དུ་བྱའོ། །ཐིག་གདབ་པ་མ་གཏོགས་པའི་ལྷག་གནས་རྣམས་ནི་རས་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༡ བ ༥། གཅང་། ཤོག ༡༣ བ ༥ སྒྲོས་ལ་

བྲིས་ཀྱི་ཚོ་ག་ལའང་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལ་སླར་ཡང་མཆོད་བསྟོད་བྱས་ལ། བར་སྣང་ལ་ཡང་རིགས་ལྔའི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསམས་ལ། ལག་པ་གཡས་པས་སྤྲོས་ཕོར་ཐོགས་གཡོན་པས་དྲིལ་བུ་དཀྲོལ་ཞིང་ལྦེ་ཧཱུྃ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྡོ་རྗེར་བྱས། བཛྲ་ཧཱི་ཧྣ། ཞེས་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ལ་ཕྱུས་མོ་ས་ལ་བཙུགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེ་མཆོག །རིག་སྔགས་རྒྱལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སློབ་མ་རྣམས་ལ་བརྩེ་བ་དང་། །ཁྱེད་རྣམས་ལ་ཡང་མཆོད་པའི་ཕྱིར། །ཐུགས་རྗེས་བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་ཀྱི། །དཀྱིལ་འཁོར་དག་ནི་འདྲི་བར་འཚལ། །བཅོམ་ལྡན་བདག་ནི་གུས་པ་ལ། །དེ་ནི་གནང་བར་མཛད་པའི་རིགས། །སངས་རྒྱས་འགྲོ་འཁོར་བྱ་དོན་སྩོལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འབྲས་གནས་དང་། །གཞན་ཡང་གསང་སྔགས་ལྷ་རྣམས་དང་། །འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བའི་ལྷ་རྣམས་དང་། །གང་ཡང་འབྱུང་པོ་མཐུ་ཅན་དང་། །གང་ཡང་ལྷ་ཡི་སྤྱན་མངའ་བ། །སེམས་ཅན་བསྟན་ལ་དགའ་བ་རྣམས། །བདག་ལ་དགོངས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ཡིས། །དཀྱིལ་འཁོར་འཇམ་དཔལ་འབྱུང་བ་ནི། །འགྲོ་བ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །ཡོ་བྱད་འབྱོར་བས་འདྲི་བ་ན། །དེང་བདག་སློབ་མར་བཅས་པ་ལ། །ཐུགས་ནི་བརྩེ་བར་དགོངས་ནས་སུ། །ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལ་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དགྱེས་བཞིན་དུ་གནང་བ་བྱིན་པར་བསམ་མོ།།

བཞི་པ་སློབ་མ་ལྷག་པར་གནས་པ་ལ་གསུམ། དང་པོར་བྱ་བའི་ཚོ་ག །བར་དུ་བྱ་བའི་ཚོ་ག །ཐ་མར་བྱ་བའི་ཚོ་གའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སློབ་མ་ཉེར་ལྔ་མན་ཆད་ཟུང་དུ་མ་གྱུར་པ་རྣམས་ཁྲུས་བྱས་གོས་གཙང་མ་བགོས་ཏེ་ཤར་སྒོར་བཞག །ལག་ཏུ་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་བཟུང་སྟེ་ཐལ་མོ་སྦྱིང་གར་སྦྱར་ཕྱུས་མོ་ས་ལ་བཙུགས་པ་ལ་བསང་གཏོར་སོགས་ཀྱིས་ལས་སྦྱིབ་སྦྱངས། དེ་ནས་བླ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མཇལ་ཕྱུལ་ནས། སློབ་དཔོན་ཁྱོད་ནི་དགོངས་སུ་གསོལ། །དགའ་ཆེན་ཁྱོད་བདག་སྟོན་པ་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་བསྟན་པ། །མགོན་པོ་ཆེན་པོ་བདག་འཚལ་ལོ། །དམ་ཚིག་དེ་ཉིད་བདག་ལ་སྩོལ། །བྱང་ཆུབ

སེམས་ཀྱང་བདག་ལ་སྩོལ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཏེ། །སྐྱབས་གསུམ་བདག་ལ་སྩལ་དུ་གསོལ། །ཐར་པ་ཆེན་པོའི་གྲོང་མཆོག་ཏུ། །མགོན་པོས་བདག་ནི་གཞུག་ཏུ་གསོལ། །ཞེས་འདུན་པ་དྲག་པོས་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་གདབ་བོ།།

གཉིས་པ་ལ་ལྔ། ཀུན་སློང་བཅོས་ཤིང་ནང་དབང་བསྐུར་བ། སྔགས་ལ་མོས་པ་བརྟན་པོ་འཛིན་དུ་གཞུག་པ། སྡོམ་པ་བཟུང་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ། སོ་ཤིང་དོར་ཏེ་ཁྲུས་ཆུ་སོགས་སྦྱིན་པ། ཆོས་བཤད་དེ་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བླ་མས། ལ་ལ་གསང་སྔགས་སྒྲུབ་དོན་གཉེར། །འདི་ན་དཀྱིལ་འཁོར་འཇུག་པར་བྱེད། །བསོད་ནམས་འདོད་པས་དེ་ལས་གཞན། །གཞན་དག་འཇིག་རྟེན་གཞན་དོན་གཉེར། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དོན་གཉེར་བའི། །དད་པ་མང་དུ་བྱེད་པ་ཡི། །བློ་ལྡན་དཀྱིལ་འཁོར་འཇུག་བྱ་ཡི། །ཚེ་འདིའི་འབྲས་བུ་འདོད་མི་བྱ། །ཚེ་འདིའི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་ལ། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དོན་མི་འགྱུར། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དོན་གཉེར་སྐྱེས། །འཇིག་རྟེན་འདི་ཡི་འབྲས་བུ་རྒྱས། །ཞེས་བརྗོད་ལ། ཚེ་འདིའི་མངོན་མཐོ་ཙམ་འདོད་ནས། སྔགས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཕྱི་མའི་མངོན་མཐོ་ཙམ་འདོད་ནས་འཇུག་པ་དང་། སྐུ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་འདོད་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་གསུམ་ལས། སྔ་མ་གཉིས་ལྟར་མི་བྱ་བར་ཕྱི་མ་ལྟར་བྱ་དགོས་པ་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པ་བཤད་དེ་ཀུན་སློང་བཅོས་སོ། །རང་གཙོ་བོར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་སློབ་མ་རེ་རེ་ནས་རང་གི་ཁ་ནས་བཅུག་པ་རྡོ་རྗེའི་ལམ་ནས་འཐོན་ནས་ཡུམ་གྱི་པདྨར་གཙོ་བོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་ལ། སྙིང་གའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་རིགས་ལྔ་ཡབ་ཡུམ་བཀུག་སྟེ་ཁ་ནས་ཞུགས་ཤིང་ཞུ་བ་སྔར་བཞིན་འཐོན་པས་སློབ་མ་རེ་རེ་ནས་དབང་བསྐུར་བར་བསྒོམས་ནས་པདྨ་ནས་ཕྱུང་སྟེ་ཤར་སྒོར་བཞག་གོ །གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་སློབ་མ་རང་ལ་ལྷག་པར་གུས་ཤིང་ཡིད་ལ་ཆེས་འབབ་པ་གཅིག་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་དེའི་སྒོ་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་སྐད་ཅེས། བུ་ཚུར་ཤོག་ཅིག་ཐེག་ཆེན་པོ། །གསང་སྔགས་སྤྱོད་ཚུལ་ཆོ་ག་རྣམས། །ཁྱོད་ལ་ཡང་དག་བསྟན་པར་བྱ། །ཁྱོད་ནི་ཚུལ་ཆེན་སྣོད་ཡིན་གྱི། །སྐུ་གསུམ་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཅན། །དུས་གསུམ་འབྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། །རྡོ་རྗེ་སྔགས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་ནི། །ཡེ་ཤེས་མཉམ་མེད་ཡང་དག་བརྙེས། །གསང་སྔགས་སྤྱོར་བ་མཉམ་མེད་པ། །གང་

གིས་ཤཱཀྱ་སེངྒེ་སོགས། །མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདུད་ཀྱི་སྡེ། །མི་བཟད་ཆེན་པོ་སྟོབས་ཆེན་བཅོམ། །འཇིག་རྟེན་རྗེས་འཇུག་རྟོགས་ནས་ནི། །ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ནས་མྱ་ངན་འདས། །དེ་བས་ཀུན་མཁྱེན་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །བུ་ཡིས་བློ་གྲོས་འདི་གྱིས་ཤིག །ཅེས་བྱ་བའི་དོན་བཤད་ལ་མོས་པ་བརྟན་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་སློབ་མ་ལ་དོན་དྲན་བཞིན་པས། གང་ཞིག་ཐོག་མེད་སྲིད་པའི་ཚུ་ཀླུང་དུ། །ཞེས་སོགས་སྒྲུབ་ཐབས་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་ལན་གསུམ་རྗེས་བཟློས་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ །དེ་ནས་ཐུན་མོང་བའི་སྡོམ་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོམ་པ་འཛིན་འདོད་དྲག་པོ་བསྐྱེད་ལ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། །སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་བཤགས། །འགྲོ་བའི་དགེ་ལ་རྗེས་ཡི་རང་། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ཀྱིས་བཟུང་། །ཞེས་པའི་རྗེས་བཟློས་ལན་གསུམ་གྱིས་འཇུག་སྡོམ་འཛིན་དུ་གཞུག །དབང་བཞི་རྫོགས་པར་ལེན་པ་ཡིན་ན། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་གྱི་སྡོམ་པ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ། འཁོར་ལོ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དབང་། །དམ་པ་བདག་ལ་སྩལ་ནས་ནི། །མགོན་པོ་འཁོར་ལོ་ལྷ་དག་གིས། །དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་འཕྲིན་ལས་དང་། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་དམ་ཚིག་དང་། །སྡོམ་པ་གསང་མཆོག་གསུང་དུ་གསོལ། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །རྟག་ཏུ་བདག་ནི་སློབ་དཔོན་བགྱིད། །ཅེས་ཁྱད་པར་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་སུ་བཅུག་ནས། རྒྱས་པར་ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་སྡོམ་པ་བསྒྲག་པའང་བྱས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་མས། གཙོ་བོས་ཇི་ལྟར་བཀའ་སྩལ་པ། །དེ་ལྟར་བདག་ནི་བགྱིད་པར་འཚལ། །ཞེས་བརྗོད་དེ། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས། །བདག་ལ་དགོངས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ནི། །དུས་འདི་ནས་ནི་བཟུང་ནས་ནི། །ཇི་སྲིད་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོའི་བར། །ཇི་ལྟར་དུས་གསུམ་མགོན་པོ་རྣམས། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་ངེས་མཛད་པའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བླ་ན་མེད། །དམ་པ་བདག་གིས་བསྐྱེད་པར་བགྱི། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནི་བསླབ་པ་དང་། །དགེ་བའི་ཆོས་ནི་སྡུད་པ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ། །སོ་སོར་བརྟན་པོར་བཟུང་བར་བགྱི། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཏེ། །བླ་ན་མེད་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ། །སངས་རྒྱས་རྣལ་འབྱོར་ལས་སྐྱེས་པའི། །སྡོམ་པ་དེང་ནས་བཟུང་བར་བགྱི། །རྡོ་རྗེ་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་

ཡི། །རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་ཕྱག་རྒྱ་ཡང་། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་བཟུང་བར་བགྱི། །སློབ་དཔོན་དག་ཀྱང་བཟུང་བར་བགྱི། །རིན་ཆེན་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་ཡི། །དམ་ཚིག་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ། །ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དུས་དྲུག་ཏུ། །སྦྱིན་པ་རྣམ་བཞི་རྟག་ཏུ་སྦྱིན། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བའི། །པདྨའི་རིགས་ཆེན་དག་པ་ལ། །ཕྱི་དང་གསང་བ་ཐེག་པ་གསུམ། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་མ་ལུས་བཟུང་། །ལས་ཀྱི་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་ལ། །སྡོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལྡན་པར་ནི། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་བཟུང་བར་བགྱི། །མཆོད་པའི་ལས་ཀྱང་ཅི་ནུས་བགྱི །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བླ་མེད་པ། །དམ་པ་བདག་གིས་བསྐྱེད་བགྱིས་ནས། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །བདག་གིས་སྡོམ་པ་མ་ལུས་བཟུང་། །མ་སྒྲོལ་བ་རྣམས་བདག་གིས་བསྒྲལ། །མ་གྲོལ་བ་རྣམས་བདག་གིས་དགྲོལ། །དབུགས་མ་ཕྱིན་པ་དབུགས་དབྱུང་ཞིང་། །སེམས་ཅན་མྱ་ངན་འདས་ལ་དགོད། །ཅེས་པའི་རྗེས་ཟློས་ལན་གསུམ་བྱེད་དུ་བཅུག་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་འཛིན་དུ་གཞུག་གོ །སྡོམ་པ་འདི་གཉིས་གང་ཡང་བསྲུང་མི་ནུས་ན་ཆུ་དབང་མན་ཆད་གང་ཡང་མི་བསྐུར་བ་དང་། ཐུན་མོང་གི་སྡོམ་པ་བསྲུང་ལ་གཉིས་པ་བསྲུང་མི་ནུས་ན་བུམ་དབང་གི་གཙོ་བོ་ཡན་ཆད་མི་བསྐུར་བར་གསུངས་པས། ལེན་པའི་ཚེ་སློབ་མ་ལ་ལེན་འདོད་དང་བསྲུང་འདོད་དྲག་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཡང་སྡོམ་ལྡན་གྱི་ཚོ་ག་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །སློབ་མ་ལ་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་སྔགས་བཟླས་པའི་དྲིའི་ཆུ་གཏོར་ནས་བསྲུངས་ལ། སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་གར་ལག་པ་གཡས་པ་རྡོ་རྗེ་དང་བཅས་པའི་དྲིའི་ཆུས་རེག་ཅིང་ཧཱུྃ་ཞེས་བརྗོད་པ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པའི་ལྟེ་བ་ལ་ཧཱུྃ་གིས་མཚན་པ། མགྲིན་པར་རེག་ནས་ཨཱཿཞེས་བརྗོད་པས་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་ཨཱཿས་མཚན་པ། དཔྲལ་བར་རེག་ཅིང་ཨོཾ་ཞེས་བརྗོད་པས་འཁོར་ལོའི་ལྟེ་བར་ཨོཾ་གྱིས་མཚན་པར་བསམ། ཡང་ཡས་མར་རེག་ཅིང་བརྗོད་པས། དེ་དག་ལས་འོད་འཕྲོས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་སྤྲིན་དྲངས་ཏེ་དེ་གསུམ་ལ་ཐིམ་པར་བསམ། ཡང་མས་ཡར་རེག་ཅིང་བརྗོད་པས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་སྔགས་བཟླས་ཏེ་སློབ་མའི་སྤྱི་བོར་མེ་ཏོག །མདུན་དུ་སྤོས་དང་མར་མེ། སྙིང་གར་དྲིའི་བྱུག་པ་དབུལ་ལོ།།

བཞི་པ་ནི། འོ་མ་ཅན་གྱི་ཤིང་ཏ་ཅང་སྦོམ་པ་དང་ཕྲ་བ་མིན་པ། དྲང་ཞིང་ཚིགས་མེད་པ། མ་གས་པ། རྨ་མེད་པ་མགོ་མཇུག་མཉམ་པ་དྲིའི་ཆུས་བཀྲུས་ཤིང་བདུག་པས་བདུགས་ལ་སོར་བཅུ་གཉིས་པ་རྩེ་མོར་མེ་ཏོག་བཅིངས་པ། སློབ་དཔོན་བྱང་དུ་ཕྱོགས་པས་ཡི་གེ་གསུམ་བཟླས་ནས་སློབ་མ་ལ་བྱིན་ལ་ས་ལ་བགེགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་ཕྱགས་ཀྱིས་བཕྱགས་ནས་དྲི་བཟང་དང་བ་བྱུང་གིས་བའི་ཀོ་བའི་སྲབ་མཐུག་ཙམ་དུ་ཁྲུ་བཞི་པ་གྲུ་བཞི་རུ་བྱུགས་ནས་སློབ་མ་ཁ་ཤར་རམ་བྱང་དུ་ཕྱོགས་པ་ལ། ཨོཾ་བཛྲ་ཧཱ་ས་ཧ། ཞེས་པས་རྩེ་མོ་ནས་འཆོས་ཏེ། ཨོཾ་བྲ་ཧི་བཛྲི་ས་མ་ཡ་ཤྲཱི་ཤྭ་རི་ཨཱཿཧཱུཾ་སྭཱ་ཧཱ། ཞེས་བཟླས་ནས་མིག་སྟེང་དུ་བལྟ་ཞིང་ལྟོས་པ་མེད་པར་མཇལ་གྱི་སྟེང་དུ་དོར་རོ། །རྩེ་མོ་སྟེང་དུ་བལྟས་ན་རིག་འཛིན། བླ་མ་ལ་བསྟན་ན་མཆོག །ཤར་དུ་བལྟས་ན་ས་འོག །ཤར་བྱང་ནུབ་ལྷོར་བལྟས་ན་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་འགྲུབ་ལ། ཕྱི་རོལ་ཏུ་ལྷུང་ན་དངོས་གྲུབ་མེད་དོ། །ཤཀྟི་པས་ཤར་དང་བྱང་གི་ལས་ལྡོག་ནས་བཤད་དོ། །དེ་ནས་བཾ་ལས་བྱུང་བའི་དྲི་བཟང་གི་ཆུ། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་བཟླས་ཏེ། ཨོཾ་ཧྲཱིཿསུ་བི་ཤུདྡྷ་དྷརྨཿསརྦ་པཱ་པཾ་ནི་ཙ་ཨ་སུ་བི་ཤོ་དྷ་ཡ་སརྦ་བི་ཀལྤཱན་ཨ་པ་ན་ཡ་ཧཱུཾ། ཞེས་བཟླས་ཏེ་ཁྱོར་བ་གསུམ་འཐུང་དུ་བཅུག་པས་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་ཤིང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་བསལ་བར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་ཀུ་ཤ་རྩ་བ་དང་རྩེ་མོ་མ་ཉམས་པ་མང་བ་ཧཱུཾ་ལས་བྱུང་ཞིང་དེ་ལ་ལས་ཐམས་ཅད་པ་བཟླས་པ་སྟན་གྱི་དོན་དང་། ཀུ་ཤ་ཉུང་བ་ཧྲཱིཿལས་བྱུང་ཞིང་དེ་དང་ལས་ཐམས་ཅད་པ་བཟླས་པ་ཕྱས་ཀྱི་དོན་དུ། ཨོཾ་བཛྲ་ཧྲི་ཀྵ་བཾ་ཞེས་པས་ལག་པ་གཡོན་པའམ་ཐལ་མོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྦྱིན་པ་ནི་བཀྲ་ཤིས་པའི་རྨི་ལམ་མི་འཁྲུལ་བའི་དོན་དུའོ། །དེ་ནས་གཞོན་ནུ་མས་བཀལ་བའི་སྐུད་པ་དམར་པོ་ཧཱུཾ་ལས་བྱུང་བའི་སྲུམ་བསྒྲིལ་ཁྲུ་གང་སོར་བཞི་པ་ལས་ཐམས་ཅད་པ་བཟླས་པ་ཞབས་བསིལ་གྱི་ཆུས་བསངས། རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་མདུད་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དཔུང་པ་གཡས་པའམ་གཡོན་པ་ལ་བསྐོར་གསུམ་བཅིངས་ཏེ། སློབ་མ་ལ་མེ་ཏོག་གཏོར་རོ།།

ལྔ་པ་ནི། དེ་ནས་བླ་མས། འཇིག་རྟེན་དུ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་རྣམས། །ཨུ་དུམྦ་རའི་མེ་ཏོག་བཞིན། །རྒྱུ་ལམ་ན་ནི་རེས་འགའ་ཞིག །འབྱུང་འགྱུར་ཡང་ནི་མི་འབྱུང་ངོ་། །གསང་སྔགས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་འབྱུང་བ། །དེ་བས་ཀྱང་ནི་དཀོན་པ་སྟེ། །གང་གིས་མཉམ་མེད་སེམས་ཅན་དོན། །སྤྱ

ངན་མི་འདའ་བྱེད་པར་ནུས། །བསྐལ་པ་བྱེ་བ་དུ་མ་རུ། །སྡིག་པ་བགྱིས་པར་གྱུར་པ་གང་། །དེ་ཀུན་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་འདྲ་བ། །མཐོང་བས་བྱང་བར་འགྱུར་ལགས་ན། །གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་སྔགས་སྤྱོད་པའི། །ཚུལ་ལ་གནས་ན་སྨོས་ཅི་དགོས། །སྐྱོབ་པས་གསང་སྔགས་བཟླས་ནས་ནི། །གོ་འཕང་བླ་ན་མེད་པར་འགྱུར། །གང་དག་སྤྱོད་པ་མཆོག་འདི་ལ། །བློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་མི་གཡོ་བ། །དེ་དག་གིས་ནི་ངན་འགྲོ་ཀུན། །སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་རབ་ཏུ་བཅས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས། །རྙེད་པ་མཉམ་མེད་དེ་རིང་རྙེད། །གང་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ལ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཀུན་གྱིས་ནི། །བསྟན་པ་འདི་ལ་ཁྱེད་རྣམས་ཀུན། །ཡོངས་སུ་བཟུང་སྟེ་སྐྱེ་བཞིན་པ། །དེ་ཕྱིར་ཁྱེད་རྣམས་ཐེག་ཆེན་ལ། །སང་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཆེར་འབྱུང་བའི། །ལམ་མཆོག་འདི་ནི་དཔལ་དང་ལྡན། །ཁྱེད་རྣམས་དེར་ནི་དོང་བས་ན། །རང་འབྱུང་སྐལ་བ་ཆེན་པོ་པ། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སུ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་བཤད་དེ་སྨྲོ་བ་བསྐྱེད་དོ།།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་སློབ་མ་རྣམས་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་སྔགས་ཀྱིས་བསྲུང་ཞིང་བཟླས་པའི་དོན་དུ་སྔགས་བྱིན་ལ། ནམ་གྱི་ཆ་བཞིའི་ཐ་མ་ལ་རྨི་ལམ་བརྟགས་[1]ལ་ནང་བར་ང་ལ་སྨྲོས་ཤིག །ཅེས་བརྗོད་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པའམ་གཞན་དུ་ཀུ་ཤ་ཆེ་བ་སྔན་དང་ཆུང་བ་སྟེས་སུ་ཆུག་ལ་སེངྒེའི་ཉལ་སྟབས་ཀྱིས་ཤར་ཕྱོགས་སམ། སོ་ཤིང་དོར་བ་མགོ་གང་དུ་བལྟས་པ་དེར་མགོ་སྟོན་ལ་ཉོལ་ཅིག །ཅེས་བྱའོ། །རང་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པར་ཞུགས་ནས་ལས་ཐམས་ཅད་པ་བཟླས་ཤིང་། སོ་ཤིང་དོར་བ་མགོ་གང་དུ་བལྟས་པ་དེར་མགོ་བསྟན་ཏེ་ཉལ་ལ། ནང་པར་སྔ་བར་ལངས་ནས་གཏོར་མ་བཏང་སྟེ། སློབ་མ་རྣམས་ལ་རྨི་ལམ་དྲིས་ལ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་མཛའ་བཤེས་མཐོང་བ་སོགས་བཟང་ན་སྤྲོ་བ་སྐྱེད། རི་ལས་ལྷུང་བ་སོགས་ངན་ན་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་སྔགས་ཀྱིས་བསྲུང་བ་དང་། བདག་མེད་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་། ཞི་བ་ལས་ཐམས་ཅད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱིན་སྲེག་བྱ་ཞིང་གཏོར་མ་བཏང་ངོ་། །དེ་ནས་སློབ་དཔོན་གཙོ་བོའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པས། སྟ་གོན་གྱི་ལྷ་ལ་མཆོད་ནས་སྔར་གྱི་སྔགས་རྒྱས་ནམ་མཁའ་ལ་བཏེག

1 ཞོལ། ཤོག ༡༦ ན ༣། གཅང། ཤོག ༡༧ ན ༥ རྟོགས་ལ་

སྟེ་བཞག་གོ །སློབ་མ་ལྷག་པར་གནས་པའི་ཆོ་ག་ནི་རས་བྲིས་ལའང་འདྲའོ།།

གསུམ་པ་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ལ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་གདབ་ཅིང་ཆོན་དགྱེ་བ། བུམ་པ་དགོད་ཅིང་དཀྱིལ་འཁོར་བརྒྱན་པ། བསྒྲུབས་ཤིང་མཆོད་ནས་དབང་བསྐུར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་གདབ་པ། ཆོན་དགྱེ་བ། བགེགས་ཟློག་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་ཡེ་ཤེས་འདུ་བྱ་བ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཐིག་སྐུད་དཀར་པོ་ལྔ་ཚན་ལྔ། སྔོད་ལྔར་བཞག་ལ་ཡུངས་ཀར་གྱི་ཕྱེ་མ་དང་། བདུད་རྩི་ལྔ་དང་། དྲི་ཞིམ་པོ་བསྲེས་པའི་ཆོན་ལྔས་སྐུད་པ་རྣམས་སོ་སོར་ཁ་བསྒྱུར། ཐིག་སྐུད་ནག་པོ་ཧཱུྃ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ། དཀར་པོ་བྲཱུྃ་ལས་རྣམ་སྣང་། སེར་པོ་ཨཱཾ་ལས་རིན་འབྱུང་། དམར་པོ་ཧྲཱིཿ་ལས་འོད་དཔག་མེད། ལྗང་ཁུ་ཁཾ་ལས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོར་བསྒོམས་ལ། ས་བོན་དེ་རྣམས་བཟླས་ཏེ་སྔོད་གཙང་མར་བཞག །དཔོན་སློབ་གཉིས་སྔར་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་སློབ་མ་ལ་ས་བོན་ལྔ་བརྗོད་དེ་བྱིན་ལ། སློབ་མས་ཀྱང་དེ་ཉིད་བརྗོད་ཅིང་བླངས་ཏེ་ལག་པ་གཡོན་པའི་སོར་མོའི་རྩེ་ནས་མཐེ་བོའི་རྩ་བའི་བར་དུ་ནག་དཀར་སེར་དམར་ལྗང་བའི་རིམ་པས་བགོད་ལ་བཀྲུངས་ལ། སྔར་ནམ་མཁར་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔའི་ཐུགས་ཀར་ཧཱུྃ་ལ་སོགས་པ་ལས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་སྐུད་འོད་ཟེར་ལྔའི་རང་བཞིན་ཅན་རྣམས་སུ་བལྟས་ལ། ཨོཾ་ཨཀྵོ་བྷྱ་བཛྲ་སྭ་ཧཱུྃ་མེ་བྲ་ཡཚྪ་མནྟ་མཎྜལ་[1]སྭ་ཧཱ་ཧཱུ་ཡ་ཧཱུྃ། ཞེས་པས་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་གསོལ་བ་གདབ། ཨཀྵོ་བྷྱའི་གནས་སུ་ཤཱ་ཤྭ་ཏས་རྣམ་སྣང་དང་། རཏྣ་སམྦྷ་ཝས་རིན་འབྱུང་དང་། ཨ་མི་ཏཱ་བྷ་ཝས་འོད་དཔག་མེད་དང་། ཨ་མོ་གྷ་སིདྡྷི་ཞེས་བཅུག་ལ་དོན་གྲུབ་ལ་གསོལ་བ་གདབ་བོ། །དེ་ནས་རང་གི་མིག་གཉིས་སུ་ཡི་གེ་ཛཿལས་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་སེར་པོར་བསྐྱེད། ཨོཾ་དྲིཥྚ་དྲིཥྚི་ཨཾ་ཀུ་ཤ་ཛཿ ཞེས་བརྗོད་ཅིང་སྤྱུར་དུ་མིག་གི་རྫི་མ་འདེགས་ཤིང་བརྡེབས་པ་འབར་བའི་ལྟ་སྟངས་ལྟུགས་ཀྱུ་ལྟ་བུས་བཀུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་རང་རང་གི་མདོག་ཅན་གྱི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེའི་གཟུགས་རིགས་ལྔའི་ཐུགས་ཀ་ནས་བཏང་བ་ལག་པའི་ཐིག་སྐུད་སོ་སོ་ལ་ཐིམ་པར་བསྒོམས་ལ། ཨོཾ་ཨཙྪེ་ཙྪ་ཨ་ནོ་ག་ཙྪཿསམ་ཙྪཱཿཔ་ར་སྤྲ་ར། ཨ་ཏུ་པྲ་བེཥྚཿསམ་ཙྪཱཿཨ་ཊཱ་ན་ཏ་ཨ་ཏུ་པྲ་བེཥྚཿསམ་ཙྪཱཿཨོཾཨཱཿཧཱུྃ། ཞེས་བཟློས་ཤིང་དང་པོ་ལྔ་ལྔར་བསྒྲིལ། དེ་ནས་ལྔ་པོ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་ཏེ་ཚད་ནི་སྔར་དང་འདྲའོ། །དེ་ནས་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༨ བ ༥། གཙང་། ཤོག ༡༤ ན ༡ མཎྜལ

བགེགས་མཐར་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྐོར་རྣམས་མ་གཏོགས་པ་དྲི་ཞིམ་པོའི་ཆུ་དང་བདུད་རྩི་ལྔ་ཞེས་པ་ནས། ལྷག་གནས་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་བྱའོ།།

དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ས་ལ་སྔར་གྱི་སྔགས་དང་བུམ་པའི་ཆུས་བསངས་ཏེ་གཙང་མར་བྱས་པ་ནས་མཆོད་བསྟོད་ཀྱི་བར་དང་སློབ་དཔོན་ཞུབ་དང་ཞེས་པ་ནས། ལྟེ་བར་བཟུང་ཞེས་པའི་བར་སྔར་བཤད་པ་བཞིན། གཉིས་ཀའི་ལྟེ་བའི་ཐད་ཀའི་བར་སྣང་ལ་ཐིག་སྐུད་བཀྲངས་ནས། རྡོ་རྗེ་དང་བཅས་པའི་ལག་པ་གཡས་པའི་མཐེ་བོང་དང་མཛུབ་མོས་ཐིག་སྐུད་བཟུང་ནས། ཨོཾ་བཛྲ་ས་མ་ཡ་སྟྭཾ་དྲྀ་ཤ་ཡ་ཧོཿ ཧཱུྃ་ཧཱུྃ་བྷྲཱུཾ་ཨཱཾ་ཧྲཱིཿ ཁཾ། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་ནམ་མཁའ་ལ་གདབ་ལ་སེ་གོལ་གྱི་སྒྲ་བྱའོ། །ཐིག་གི་སྒྲས། སེམས་ཅན་དོན་དུ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི། །དུས་ཡིན་དེ་ཕྱིར་འདིར་བྱོན་ཅིག །ཅེས་བརྗོད་པས་ནམ་མཁའ་ཁྱབ་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་བསྐུལ་ནས་བྱོན་ཏེ་ཐིག་སྐུད་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་དེ་མ་ཐག་དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀའི་ལག་པ་མཉམ་པོར་སྣད་ལ་སྟོད་པའི་རྐང་སྟབས་སྔར་བཞིན་བྱས་ཏེ། འོད་ཟེར་འཕྲེང་བའི་མཐའ་ནས་མཐའི་བར་དུ་ཚངས་ཐིག་དང་པོ་གདབ་སྟེ། དེའི་ཚེའང་ཐིག་གི་སྒྲས་སངས་རྒྱས་རྣམས་བསྐུལ་ཏེ་བྱོན་ནས་ཐིག་སྐུད་ལ་ཐིམ་ཞིང་། ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་སྲད་བུ་ཁ་དོག་ལྔར་སྣང་བའི་ཐིག་སྐུད་རེ་ཚད་ནས་ལས་ཐིག་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་མོ།།

དེ་ནས་སྔར་བཞིན་རྐང་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་སོང་ནས་ལྷོ་བྱང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་གདབ་པ་དང་ས་ལ་ཚངས་ཐིག་གཉིས་གདབ་པ་དང་པོ་བཞིན་བྱ། དེ་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་འདེབས་པ་མ་གཏོགས་པ་སྐོར་ཕྱོགས་ལ་སོགས་སྔར་བཞིན་བྱ་ཞིང་། ཐིག་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་ལས་ཐིག་བཞིན་བཏབ་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་དམིགས་པ་དང་པོ་བཞིན་བྱའོ། །ཐིག་སྐུད་འཛིན་པའི་དམིགས་བསལ་དང་ཐིག་སྐུད་ཀྱི་ལྷས་རྟོག་པ་ནི་སྔ་མ་བཞིན་བྱའོ། །ཐིག་ཐེབས་པ་ན་ཐིག་སྐུད་ལ་མཆོད་གཏོར་དབུལ་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་བཛྲ་སྭཱཿཞེས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་སྐུད་ནམ་མཁར་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་གཤེགས་ལ་ཚོན་སྣ་ལྔའི་སྐུད་པ་གནས་ཇི་ལྟ་བར་བཞག་གོ །ཡེ་ཐིག་ཐེབས་ནས་ཐིག་ལ་འགོམ་དགོས་པ་བྱུང་བ་དང་། ཚོན་བྱིན་རླབས་ཅན་ལ་འགོམ་དགོས་པ་བྱུང་ན། ཨོཾ་བཛྲ་བེ་གཱ་ཀྲ་མ་ཧཱུྃ། ཞེས་ངག་ཏུ་བརྗོད་ལ། ཡིད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་

ཟིག་ཚོན་ནམ་མཁའ་ལ་བཏེག་ནས་བྲ་ཞིང་རྗེས་སུ་ཐབ་ལ་བསྡིམ་མོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཚོན་རྩེ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ། རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འབྲི་བ། དེ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྱོར་བ་ཆེ་ན་རིན་པོ་ཆེའི་རྡུལ་ཚོན་དང་ཆུང་ན་ས་ཚོན་ལ་སོགས་པ་སྣོད་སར་པ་རྣམས་སུ་སོ་སོར་བཀོད་ལ། བསང་སྦྱངས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་ཧཱུྃ་བྲཱུྃ་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་ལས་རེ་རེ་ཡང་རིགས་ལྔའི་ངོ་བོར་བསྒོམས། ནམ་མཁར་བཀོད་པའི་རིགས་ལྔའི་ཐུགས་ཀར་སོ་སོའི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོན་སྣར་བཤད་པ་བཞིན་འབབ་པའི་ལྷ་སྔངས་ཀྱིས་བཀུག་སྟེ་བཅུག་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོན་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པར་བསམ་མོ། །ས་བོན་ལྔ་དང་། ཨོཾ་བཛྲ་ཙི་ཏྲ་ས་མ་ཡ་ཧཱུྃ། བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྔགས་སོ། །རང་གི་མིག་གཉིས་སྣར་བཞིན་བསྐྱེད་དེ། སྣར་བཞིན་བལྟས་ལ་རྡུལ་ཚོན་ལ་ཧྲི་ཡིག་བཀོད་ནས། བདེན་པ་གང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་རྡུལ་ཚོན་མང་ཞིང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཆགས་པར་གྱུར་པའི་བདེན་པ་དེས་རྡུལ་ཚོན་རྣམས་འབབ་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བདེན་པའི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་མང་པོར་སྤར་ལ་དྲི་དང་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པས་མཆོད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ཕུར་བུ་དངོས་སུ་བཏབ་པ་ཡིན་ན་དེ་བཏོན་ནས་ཤུལ་ཚོན་སྣ་ལྔས་དགང་ལ་མཉམ་པར་བྱ། བསམ་གཏན་གྱིས་བཏབ་ནའང་ཀྲང་པས་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཧཱུྃ་ཞེས་བརྗོད་ནས་ཕུར་བུ་ཕྱུང་བར་མོས་ལ་ལག་ན་གནས་པའི་རྡོ་རྗེ་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་དྲིལ་བུ་གསིལ་ཞིང་། འདི་ནི་ཆོས་དབྱིངས་དག་པ་སྟེ། །སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་གྲོལ་བྱེད་པ། །འཇམ་དབྱངས་རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་ནི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་གནས། །ཉེས་པ་ཀུན་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ། །འཁོར་ལོའི་ནང་དུ་ཡང་དག་གནས། །ཞེས་པའི་རྡོ་རྗེའི་གླུས་ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པར་མོས་ནས། ཚོན་འགྲེད་པའི་སྐྱོན་བསལ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་འདུག་སྟེ། ལག་པ་གཡས་པས་རྡོ་རྗེ་བཟུང་ཞིང་། གཡོན་པ་རྡོ་རྗེ་ཁུ་ཚུར་གྱིས་དབང་ལྡན་ནས་བརྩམས་ཏེ། རྩིག་པ་ལྔ་ཕྱི་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དཀར་སེར་དམར་ལྗང་སྔོ་བ། ཞེང་ཚད་སྣོའི་ཉི་ཤུ་ཆ། དཔངས་མཐེའུ་ཆུང་གི་ཚད་དང་། ཕྱིད་དུ་སོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚད་གཡས་སྐོར་གྱི་རིམ་པ་བཞིན། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ། ཨོཾ་བཛྲ་ཙི་ཏྲ་ས་མ་ཡ་ཧཱུྃ། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་དྲང་པོར་བྲིས་ལ། རིན་པོ་ཆེ་དཀར་

པོ་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱས་པའི་ཐུར་མ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་མོས་པར་བྱའོ། །སྔར་བཤད་པ་ལས་རེ་ཁ་སྒོམ་པར་བྲིས་ན་ནད་བསྐྱེད། ཕྲ་ན་ནོར་ཉམས། དམའ་ན་དངོས་གྲུབ་མི་འགྲུབ། ཡོ་ན་གདུང་བ་བསྐྱེད། ཆད་ན་བླ་མ་དང་སློབ་མ་འཆི། རྟུལ་ཚོན་འདྲེས་ན་རིགས་རྒྱུད་འཆད་པར་གསུངས་པས་སྐྱོན་དེ་དག་དང་བྲལ་བར་འབྲིའོ། །ཚོན་སྒོམ་ཕྲ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བསམ་སྦྱོར་མི་བརྟན་པ་ལ་ཡིན་ནོ། །ཚོན་ས་ནི་དབུས་ཀྱི་རེའུ་མིག་སྔོན་པོ། དེའི་མཐའ་སྐོར་གྱི་སྣམ་བུ་ནི་སྔོན་པོ་ལ་རྡོ་རྗེའི་ཕྲེང་བ་ཅན་ཀ་བ་རྣམས་ཕྱོགས་མདོག་ཟུར་ཐིག་གིས་བཅད་པའི་ཕྱི་ནང་གི་བར་རྣམས་ཤར་དཀར། ལྷོ་སེར། ནུབ་དམར། བྱང་ལྗང་བ། ནོར་ཕྲེང་གི་རླུམ་པོ་ནི་ནག་པོ་ལ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གསུམ་པ་ཕྱེའི་རྡོ་རྗེའི་ཁ་དོག་ལྷར་རོ། །དེའི་ཕྱི་ཚངས་ཐིག་གི་གློ་སོ་སོར་བུམ་པ་སེར་པོ་ཆ་ཆུང་བཞི་པ་གཉིས་གཉིས་སོ།།

འདོད་སྣམ་དམར་པོ་ལ་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་དྲུ་མ་དང་ལྡན་པ། སྒོ་དང་སྒོ་ཁྱུད་ཀྱི་མཚམས་སུ་ཟླ་ཕྱེད་ལ་གནས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་རྡོ་རྗེས་མཚན་པ། ཞ་གྱུའི་གཞི་དམར་པོ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་གྲུ་བཞི་དང་ཟུར་གསུམ་སོགས་ཀྱིས་སྤྲས་པ། དྲ་བ་དྲ་ཕྱེད་ཀྱི་གཞི་ནག་པོ་ལ་ཆུ་སྲིན་གྱི་ཁ་ནས་འཕྱུར་བའི་མུ་ཏིག་གི་དོ་ཤལ་སྐྱུད་པ་དམར་པོ་ལ་བརྒྱུས་པ། གློ་གཉིས་དང་སྟེང་འོག་ཏུ་གསེར་གྱིས་བཅིངས་པའི་ནོར་བུ་དབུས་ན་ཡོད་པ། དེའི་ནང་དུ་ཁ་ཅིག་ལ་ནི། པདྨ་དང་། ཟླ་ཚེས་དང་། རྡོ་རྗེ་ཕྱེད་པས་བརྒྱན་པའི་ཉི་མ། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་རིན་པོ་ཆེ། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་པདྨ་ལ་གནས་པའི་རྡོ་རྗེ། དོ་ཤལ་གྱི་གློ་གཉིས་སུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བའི་དོ་ཤལ་ཕྱེད་པ། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་ཡུ་བ་ཅན་གྱི་རྔ་ཡབ་དང་། དྲིལ་བུའི་མཐར་ནང་དུ་རྔ་ཡབ་འཕྱུར་བའོ། །ཤར་བུ་དང་མདའ་ཡབ་ཀྱི་གཞི་ནག་པོ་ལ་ཤར་བུ་དཀར་པོ། མདའ་ཡབ་པདྨ་འདབ་མ་ཕྱེད་པའི་དབྱིབས་ཅན་དཀར་པོ། རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་དང་། གླང་རྒྱབ་ཀྱི་ནང་རྣམས་ཕྱོགས་མདོག །གླང་རྒྱབ་ཀྱི་ཆ་ཆུང་ཕྱེད་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་འདྲི་ཞིང་རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་ཟླ་བྲེ་དང་། དོ་ཤལ་དང་། དོ་ཤལ་ཕྱེད་པ་འཕྱུར་བ། སྣམ་བུ་བཅུ་གཅིག་གི་གསེར་སྣམ་སེར་པོ། རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཞ་གྱུ་བཞིན། རྨིག་པ་དང་བ་རཎྜ་མཛེས་ཚོན། ཞུན་པ་གཉིས་ནག་པོ། ཤར་བུ་དང་མདའ་ཡབ་སྔར་བཞིན་དེའི་སྣམ་བུའི་དབུས་སུ་པད་ཟླའི་གདན་ལ། འཁོར་ལོ་སེར་པོ་རྩིབས་བརྒྱད་པ། དེའི་གཡས་གཡོན་ཆ་ཆུང་ཕྱེད་དུ་རི་དྭགས་

ཐོ་མོ་སེར་པོ། ཆ་ཚུང་གཅིག་ཏུ་མགྲིན་པ་དང་བཅས་པའི་གདོང་འཁྲིང་བཞིན་པ་མིག་འཁོར་ཡོའི་རྩེ་མོ་ལ་ལྟ་བ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་ངོས་སུ་མདའ་ཡབ་གཉིས། སྟེང་གི་གྲྭ་བཞིར་གདུགས་རེས་བརྒྱན་པ། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་རྭ་དབུས་མ་རྣམས་ཕྱོགས་མདོག །གཡས་གཡོན་གྱི་རྭ་གཉིས་ནི་དེའི་གློའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོག་སྟེ། ཇི་ལྟར་རིགས་པར་རོ། །ཡང་ན་ཕྱོགས་རེའི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་རྭ་ཐམས་ཅད་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་མདོག་ཏུ་བྱའོ། །པདྨའི་ལྟེ་བ་ལྡང་། གེ་སར་སེར། འདབ་མ་སྣ་ཚོགས། དེའི་གཞི་ཆོས་འབྱུང་མཚན་པའི་དམར་སྐྱ་ཕྱིའི་རེ་ཁ་དཀར་པོ། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་སྣམ་བུ་ནི་ཇི་ལྟར་མཛེས་པ། རྡོ་རྗེ་ནི་རྩེ་གསུམ་པའམ་ལྔ་པ། དེའི་ཕྱིའི་རེ་ཁ་དཀར་པོའམ་སེར་པོ། འོད་ཟེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ནི་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་པ་སྟེ། དེའི་མཐར་ཚོན་གྱི་རེ་ཁ་མི་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཚོན་གྱིས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འདྲི་བ་རྫོགས་པ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་དགོད་པར་བྱའོ། །ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་ཐུན་མོང་གི་གདན། ཕྱོགས་བཞི་དམར། མེ་ཀླུང་སེར། བདེན་བྲལ་ལྡང་། དབང་ལྡན་ནག །ལྟེ་བ་ལྡང་། གེ་སར་སེར་བའི་སྣ་ཚོགས་པདྨ་རེ་དགོད། དེའི་སྟེང་དུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདན་སྐབས་ཐབས་བཞིན་བཀོད་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའམ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལྷ་རང་རང་གི་ས་བོན། མཱྃ༔ ཨོཾ༔ སྭཱ༔ ཨཱཿཧཱ༔ ལཱྃ༔ མཱྃ༔ པཱྃ༔ ཏཱྃ༔ ཛཿཧཱུྃ༔ བྃ་ཧོཿ༔ ཁཾ༔ རྃ༔ ཧཱུྃ་ཧཱུྃ་ཧཱུྃ་ཧཱུྃ། རྣམས་འོག་ནས་འཆད་པའི་གནས་རྣམས་སུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དགོད། མཚན་མའི་ཕྱག་རྒྱ་འགོད་ན། དབུས་སུ་གཙོ་བོའི་རལ་གྲི་སྔོ་བསངས། ཤར་དུ་རྣམ་སྣང་གི་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་རྩིབས་བརྒྱད་པ། ལྷོར་རིན་འབྱུང་གི་རིན་པོ་ཆེ་སྔོན་པོ་ཆ་དགུ་པ། ནུབ་ཏུ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་པདྨ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ། བྱང་དུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རལ་གྲི་ལྡང་གུ །མེར་སྤྱན་མའི་དབུས་གནག་ལ་མཐའ་དཀར་བའི་འོད་དང་ལྡན་པའི་སྤྱན། བདེན་བྲལ་དུ་མཱ་མ་ཀཱིའི་རྡོ་རྗེ་སྔོན་པོ་རྩེ་ལྔ་པའམ་ཨུཏྤལ་དམར་པོ། རླུང་དུ་གོས་དཀར་མོའི་པདྨ་དམར་པོ་ཁ་བྱེ་བ་སྡོང་བུ་དང་བཅས་པ། དབང་ལྡན་དུ་སྒྲོལ་མའི་ཨུཏྤལ་སེར་པོ་ཁ་བྱེ་བ། མེ་ལ་སོགས་པའི་མཚམས་བཞི་དང་། ཤར་སྒོའི་གཡོན་དང་གཡས་སུ། གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་། དྲི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་རྡོ་རྗེ་མ་རྣམས་ཀྱི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། མེ་ལོང་དཀར་པོ་དང་། པི་ཝང་སྔོན་པོ་དང་། དྲིའི་དུང་ཆོས་དང་། རོའི་སྣོད་དང་། གོས་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། ཆོས་འབྱུང་དཀར་པོའོ། །ཤར་ལ་སོགས་པའི་སྒོ

བཞིར་གཤིན་རྗེ་མཐར་བྱེད། ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད། པདྨ་མཐར་བྱེད། བགེགས་མཐར་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། རྡོ་རྗེའི་ཐོ་བ་ནག་པོ། རྡོ་རྗེས་མཚན་པའི་དབྱུག་པ་དཀར་པོ། པདྨ་དམར་པོ། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་སྔོན་པོ་ཁ་གྲེས་པ་རྣམས་དགོད་པར་བྱའོ། །མཚན་མ་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པ། གཙོ་བོའི་མཚན་མ་མགོ་ནུབ་ཏུ་བསྟན་ཞིང་། གཞན་རྣམས་རང་རང་གི་ཕྱོགས་སུ་མགོ་བསྟན་པའོ། །དེ་ནས་ཚད་ལྷག་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས། མེད་པར་ཤེས་པ་དང་ཆོན་འཐོར་བ་རྣམས་རས་ལ་སོགས་པས་ཕྱི། ཧཱུྃ་དང་ལས་ཐམས་ཅད་པ་བཟླས་པའི་བདུད་རྩི་ལྔ་དང་བཅས་པའི་དྲིའི་ཆུས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱི་རྣམས་སུ་བྱུག་ཅིང་བསངས། ཚོན་ལྷག་མ་རྣམས་བསྡུས་ནས་མཆོད་གཏོར་ཕུལ་ཏེ། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་བཛྲ་སྭཱཿཞེས་པས་ཡེ་ཤེས་པ་སྣ་གོན་གྱི་ལྷའི་ཐུགས་ཀར་གཤེགས། དམ་ཚིག་པ་བདག་ལ་བསྡུ། ཚོན་ལྷག་མ་རྣམས་དབེན་པར་བཞག་གོ།

གསུམ་པ་བགེགས་བཟློག་ཐབས་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་འདྲི་བའི་དུས་སུ་རླུང་དང་ཆར་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་བྱེད་པའི་བགེགས་ཞི་བར་བྱ་བ་ནི། རང་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ། སྐུའི་རྣམ་འཕྲུལ་གཡས་བརྐྱངས་ལ་སོགས་པའི་སྟང་སྟབས་ཀྱིས་བགེགས་རྣམས་ཕྱེ་མར་རློག་པ། གསུང་གི་རྣལ་འབྱོར་འཛིག་པའི་དུས་ཀྱི་འབྲུག་སྒྲ་སྒྲོག་པ་ལྟ་བུར་ཐུགས་འདོན་པ། ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་བགེགས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པར་བྱས་ཏེ། དེའི་ཕྲེང་ཐུགས་ང་རོ་དྲག་པོས་བརྗོད་ལ་བགེགས་ཚར་བཅད་དོ། །གཉིས་པ་བུམ་པ་དགོད་ཅིང་དཀྱིལ་འཁོར་བརྒྱན་པ་ནི། ལྷག་གནས་བྱས་པའི་བུམ་པ་རྣམས། སློབ་ཀྱིས་སྣ་དྲངས་ཏེ་རོལ་མོ་སྣ་ཚོགས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གཡས་སྐོར་དུ་ལན་གསུམ་བསྐོར་ཏེ། ཕྱིའི་རྡོ་རྗེ་ར་བའི་ནང་དུ་ཁ་ནང་ལྷའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཤར་སྒོའི་ཐད་ཀའི་གནས་ལས་ཙུང་ཟད་ཙམ་གྱི་གཡས་སུ་རྣམ་རྒྱལ་བུམ་པ་དང་། ཤར་སྒོའི་གཡོན་ངོས་ན་རྣམ་སྣང་དང་། སྤྱན་མ་དང་ལས་བུམ་རྣམས་སོ། །གཡས་སུ་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་རྡོ་རྗེ་མ་དང་། གཤིན་རྗེ་གཤེད་རྣམས་སོ། །ལྷོའི་གཡོན་དུ་རིན་འབྱུང་དང་། མཱ་མ་ཀཱི་དང་། སྒྲ་རྡོ་རྗེ་མ་དང་། ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད་རྣམས་ཀྱིའོ། །ནུབ་ཀྱི་གཡོན་དུ་སྣང་མཐའ་དང་། གོས་དཀར་མོ་དང་། དྲི་རྡོ་རྗེ་མ་དང་། པདྨ་མཐར་བྱེད་ཀྱིའོ། །བྱང་གི་གཡོན་དུ་དོན་གྲུབ། རོ་རྡོ་རྗེ་མ། རེག་རྡོ་རྗེ་མ། བགེགས་མཐར་བྱེད་རྣམས་ཀྱིའོ། །དེ་ནས་མཆོད་

པའི་ཡོ་བྱད་གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། བ་དན་དང་། དྲིལ་བུ་དང་བཅས་པའི་ཟ་ཡབ་དང་། བུམ་པ་གང་བ་དང་། ལྷ་རེ་རེ་ལ་ཉེར་སྤྱོད་ཚང་བ་རེ། དེ་མ་འབྱོར་ན་མཆོད་པ་རེ་རེ་ཞིང་བཅུ་ལས་མི་ཉུང་བ་རྣམས་ལ་ཧཱུྃ་དང་གཙོ་བོའི་སྔགས་བཟླས་ལ། ཨོཾ་བཛྲ་སྦྲ་ར་ཧ་ཕཾ། ཞེས་པས་ཕྱོགས་མཚམས་རྣམས་སུ་བཤམས། ནང་མཆོད་དང་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གཏོར་མ་དང་། ཕྱི་རོལ་པའི་གཏོར་མ་ལ་སོགས་བཤམ་མོ།།

གསུམ་པ་སྒྲུབ་ཅིང་མཆོད་ནས་དབང་བསྐུར་བ་ལ་གསུམ། དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་པ། དཀྱིལ་འཁོར་མཆོད་པ། དབང་བསྐུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་རང་ཁྲུས་བྱས་ཤིང་དྲི་ཞིམ་པོས་ལུས་ལ་བྱུག །སྟོད་གཡོགས་དང་། གཙུག་ཏོར་དང་། རྒྱན་དང་ལྡན་པར་བྱ། ལས་ཐམས་ཅད་པ་བཟླས་པའི་ཚུལ་དཀྱིལ་འཁོར་བསང་ཞིང་དཀྱིལ་འཁོར་བསྲུངས་ནས། དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་པའི་སྔོན་དུ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཇི་ཙམ་ཞིག་བསྒོམ་པ་ནི། ཤར་སྒོ་དང་ཉེ་བར་ནུབ་ཏུ་ཁ་བལྟས་ཏེ་འདུག་ལ། ཤིན་ཏུ་བསྡུ་ན་གཙོ་བོའི་རྣལ་འབྱོར་རྐྱང་བ་དང་། རྒྱས་པར་ན་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཡན་ཆད་མཆོད་བསྟོད་དང་བཅས་པ་བྱས་ཏེ། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལུས་ལ་བསྡུས་ལ་གཙོ་བོ་རྐྱང་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པར་བྱའོ། །བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་དུ་བྱས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་ནི་བདག་མདུན་བསྲེ་བ་མིན་ནོ། །དེ་ནས་ཤུཀྲ་ཏས་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྦྲུངས་ལ། སྟོང་པའི་ངང་ལས་སྦྱོར་བ་ཚོགས་གསོག་གམ་བསྲུང་འཁོར་བསྒོམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་དང་བཅས་པ་སྒྲུབ་ཐབས་བཞིན་བསྐྱེད། དེ་ནས། ཐུར་བཤད་པའི་ས་བོན་ཕྱག་མཚན་དང་བཅས་པ་ཆོ་ག་གསུམ་གྱིས་དམ་ཚིག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་བཞིན་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་ཅིང་། རང་དང་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་དུ་མོས་པ་བྱ། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་བྱས་ཏེ། སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཞལ་དུ་བཅུག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་ཞུ་ནས་རྡོ་རྗེའི་ལམ་ནས་རིག་མའི་པདྨའི་ནང་དུ་བབས་པ་ལས་སྒྲུབ་ཐབས་བཞིན་ལྷ་བཅུ་དགུ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད། དེ་ནས་རང་རང་གི་འབྲིན་སྔགས་ཀྱིས་སྦྱོར། སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་རང་རང་གིས་མཛད་པ་མཛད། སྤྲུལ་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདུས་རང་རང་གི་ཡེ་ཤེས་པ་དང་འདྲེས་པ་སླར་བྱོན་ནས། རང་

འདྲའི་དམ་ཚིག་པ་སོ་སོ་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་མོ།།

དཀྱིལ་ཆོག་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། སྔར་བཞིན་ཤེས་རབ་ཡན་ལག་འདུས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་རང་ནང་བཞུགས། །སེམས་བཟང་ནམ་མཁའ་ཁྱབ་བྱས་པ། །འཁོར་ལོའི་ངོས་སུ་གནས་བྱ་འོ།[1]།ཞེས་པས་བསྟན་ཅིང་། སྔ་མ་དམ་ཚིག་པ་དང་། ཕྱི་མ་རང་འདྲའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་ཡིན་ནོ། །རིག་མའང་རྩ་རྒྱུད་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་སླ་མ་ཀྱིར་བསྐྱེད་པར་སླན་ཞབས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །དེ་ནས་རང་གིས་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་ལྕགས་ཀྱུ་ལྟ་བུས། འོག་མིན་ནས་རང་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས་པ་ལ། འདོད་ཡོན་ལྔས་མཆོད་ནས་དམ་ཚིག་པ་དང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་རྒྱས་གདབ་ཅིང་། སྔར་ནམ་མཁར་བཏེག་པའི་སྟ་གོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མཆོད་ནས། ཛཿཧཱུྃ་བཾ་ཧོཿས་དགུག་གཞུག་བཅིང་དབང་དུ་བྱས་ལ། ལྟ་སོ་སོའི་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་སོགས་སྒྲུབ་ཐབས་ལྟར་བྱའོ། །ཡེ་ཤེས་པ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་གཉིས་བྱུང་བའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྔ་མ་རང་འདྲའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡེ་ཤེས་པ་དང་། ཕྱི་མ་རང་འདྲའི་ལོངས་སྐུ་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་ཡིན་ནོ། །དཔལ་ཀླུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་འདིར་ཡང་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། མར་མེ་མཛད་བཟང་པོའི་བཞེད་པར་སྣང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཨ་བྷྱ་ཀྱང་། མངལ་ནས་སྤྲོས་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་དང་འདྲེས་པ། རང་ལ་འཇུག་པ། ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པར་བཤད་པ་དང་། རྩ་རྒྱུད་ལས། སངས་རྒྱས་ཞི་བའི་གནས་སྤྲོས་པས། །ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ནི་རབ་ཏུ་བཀྲུན།[2]།ཞེས་པའི་དོན་ནོ།[3]།རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་ལུགས་འདི་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་པའི་དུས་ནའང་སྐུ་གསུམ་གྱི་ཚོགས་པ་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་རྙེད་པ་གལ་ཆེའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཆོད་པ་དངོས་དང་། སྨོ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ནང་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་མཆོད་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་ཏུ་མཆོད་གཏོར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཆོད་པ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༣༡ ཤོག ༡༠༥༥ ཐེང་། ༤
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༨༥༤ ཐེང་། ༦
3 ཞོལ། ཤོག ༢༢ ན ༢། གཅང་། ཤོག ༢༣ ན ༣ དོན་ཏོ།།

རྣམས་ལས་ཐམས་ཅད་པས་བསངས། ཤུདྡྷ་དྣས་སྦྱངས་ཤིང་བསྐྱེད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ལ། དག་ཅིང་དྲི་མེད་ཡིད་འོང་བའི། ། སྔགས་ཀྱི་ཡོན་ཆབ་མཆོག་འདི་དག །མཆོག་ཏུ་དད་པས་ཕྱེད་ལ་འབུལ། །ཅི་བདེ་བར་ནི་བཞེས་སུ་གསོལ། །ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾཿབྲ་ཕ་ར་སད་ཀཱ་རཾ་ཨཀྵོ་བྲ་ཏཱི་ཙྪ་ཧཱུཾ་སྭཱཧཱ། ཞེས་པས་མཆོད་ཡོན་དང་། མཆོད་ཡོན་གྱི་གནས་སུ་ཞབས་བསིལ། ཞལ་བསིལ། བསང་གཏོར་བཙུག །ཨཀྵོ་གྱི་གནས་སུ་པཱ་དྱཾ་དང་། ཨཱཙྪ་མ་ཎཾ་དང་། པྲོཀྵ་ཎཾ་བཙུག་ལ་ཆུ་བཞིའི་མཆོད་པ་དང་། ལྷ་ཡི་མེ་ཏོག་དམ་པ་འདིས། །དཀྱིལ་འཁོར་མཆོད་པ་བགྱིད་པར་འཚལ། །ཐུགས་ནི་བརྩེ་བས་ཉེར་དགོངས་ཏེ། །མགོན་པོས་མཆོད་པ་འདི་བཞེས་ཤིག །ཅེས་མེ་ཏོག་གི་གནས་སུ་ཉེར་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷག་མ་དང་། རོལ་མོའི་མིང་བཙུག་ལ་ཉེར་སྤྱོད་དང་། ཁ་དོག་དབྱིབས་ལེགས་ཡིད་འོང་རྒྱན་ཕྲེང་ལྡན། །ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ན་གཟུགས་མཆོག་ཅི་མཆིས་པ། །མོས་གློས་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ལ་བདག་འབུལ་ན། །བཞེས་ཤིང་བླ་མེད་གྲུབ་མཆོག་སྩོལ་དུ་གསོལ། །ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་རཱུ་པ་པཱུ་ཛ་མེ་ཊ་ས་མུ་དྲ་སྥ་ར་ཎ་ས་མ་ཡ་ཤྲཱི་ཡེ་ཨཱཿཧཱུཾ་གིས་གཟུགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ན་ཟིན་དང་མ་ཟིན་པའི། །ཡོན་ཏན་ཚིག་བརྗོད་སྒྲ་སྙན་ཡིད་འོང་ལྡན། །མོས་གློས། བཞེས་ཤིང་། ཤབྡ། ཞེས་སྒྲ་དང་། ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ན་ཙནྡན་སྤྲུལ་སྣིང་དང་། །ཨ་ག་ར་ལ་སོགས་དབང་པོ་ཚིམ་བྱེད་རྣམས། །མོས་གློས། བཞེས་ཤིང་། གནྡྷེ། ཞེས་དྲི་དང་། ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ན་རོ་དང་བཅུད་ལྡན་པའི། །ལུས་སེམས་རྟས་བྱེད་རོ་མཆོག་ཅི་མཆིས་པ། །མོས་གློས། བཞེས་ཤིང་། ར་ས། ཞེས་རོ་དང་། ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ན་འཇམ་མཉེན་འབྲིལ་ཆགས་པའི། །རེག་བྱའི་ཁྱད་པར་ལུས་སེམས་ཚིམ་བྱེད་པ། །མོས་གློས་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ལ་བདག་འབུལ་ན། །བཞེས་ཤིང་བླ་མེད་གྲུབ་མཆོག་སྩོལ་དུ་གསོལ། །སྤྲཤྭ་ཞེས་པས་རེག་བྱ་རྣམས་དབུལ་ལོ། །ཙ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས་འབྱུང་བའི། མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ཆེ།[1]།ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟོད་པ་དང་། བདུད་རྩི་མྱང་[2]བ་སོགས་བྱའོ། །ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསལ་བར་བསྒོམས་ལ། གཙོ་བོའི་སྔགས་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད། གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཉི་ཤུ་ཙ་རེ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་བཟླས་ལ། ནང་དུ་འཇིག་རྟེན་དང་

1 བཀའ་འགྱུར། དགེ་བསྡུར་མ། དེབ། “ ཤོག ༩༠༣ ཐེང་། ”

2 ཞོལ། ཤོག ༣༣ བ ༩ སྦྱོང་བ་

འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གཏོར་མ་བཏང་། ནང་གི་མཆོད་པ་དབུལ་བ་དང་ཚོགས་ཀྱི་མཆོད་པ་སོགས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྒྲུབ་པའི་གྲོགས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྲུང་དུ་བཅུག་ལ། རང་ཉིད་གཙོ་བོ་ལས་ཕྱེ་ནས། ཁྲོ་བོའི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སོང་ལ། སྒྲུབ་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཕྱོགས་བཅུར་མཐུལ་བྱ། མ་འབྱོར་ན་མཐུལ་གཅིག་གམ་གཏོར་མ་གཅིག་ལ་བསྡུ། དེ་ནས་གཏོར་མ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ལ། ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་བསྐྱེད་ལ། རང་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་བཀུག་ནས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱ། དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་སྟེ། གསང་བ་འདུས་པའི་ལྷ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་ཤེས་རབ་མ་དང་བཅས་པར་བསྐྱེད། སྐྱེ་མཆེད་དང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ། དབང་བསྐུར་རིགས་ཀྱི་བདག་པོས་རྒྱས་གདབ། མཆོད་ཡོན་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་མཆོད་པས་མཆོད་ལ། གཏོར་མ་གཏོར་ཚིག་ལྷར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ལ། ཨོཾ་ཨིནྡྲ་ཡ་སྭཱ་ཧཱ། ཨོཾ་ཡ་མཱ་ཡ་སྭཱ་ཧཱ། ཨོཾ་བ་རུ་ཎཱ་ཡ་སྭཱ་ཧཱ། ཨོཾ་ཀུ་བེ་རཱ་ཡ་སྭཱ་ཧཱ། ཨོཾ་ཨགྣ་ཡེ་སྭཱ་ཧཱ། ཨོཾ་ནཻ་རྀ་ཏ་ཡེ་སྭཱ་ཧཱ། ཨོཾ་བཱ་ཡ་བེ་སྭཱ་ཧཱ། ཨོཾ་ཨཱི་ཤཱ་ནཱ་ཡ་སྭཱ་ཧཱ། ཨོཾ་ཙནྡྲ་ཡ་ཨ་རྐ྄་བ་ཏ་ཡེ་སྭཱ་ཧཱ། ཨོཾ་སྭཱུཏ་ཡ་བྲ་ཧྨ་ཎེ་བ་ཏ་ཡེ་སྭཱ་ཧཱ། བྲཧྨ་ཎེ་སྭཱ་ཧཱ། པྲི་ཐི་ཝཱི་བྷྱཿསྭཱ་ཧཱ། ཨ་སུ་རེ་བྷྱཿསྭཱ་ཧཱ། ནཱ་གེ་བྷྱཿསྭཱ་ཧཱ། ཞེས་པའི་སྔགས་ཀྱིས་ཕུལ་ལ། ཞབས་བསིལ་དང་མཆོད་ཡོན་དབུལ། ཉེར་སྤྱོད་དང་ནང་མཆོད་ཕུལ་ལ། ཨོཾ་བཛྲ་མུཿཞེས་གཤེགས་སུ་གསོལ། དཀྱིལ་ཚོག་ན་མི་གསལ་ཡང་། ཡང་ན། ཁྲོ་བོ་བཅུ་དང་ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་ཕྱོགས་མཚམས་སུ་ཕྱི་ནང་བྱས་ཏེ་བཀོད་ནས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྱ་བ་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་བཞུགས་སུ་གསོལ་ལོ། །དེ་ནས་ཉེ་རེག་བྱས་ཏེ། ཆང་ལག་བཀྲུ། ཙོག་ཙོག་པུར་འདུག་ཅིང་སྨྲ་བ་བཅད། ལག་པ་གཉིས་པུས་མོའི་ནང་དུ་འོང་བ་བྱ། གཡས་པ་གན་རྒྱལ་དུ་གནས་པའི་གུང་མོ་དང་སྲིན་ལག་ཐུང་ཟད་བཀུག་སྟེ། ཁ་ལ་ཕྱོགས་པར་བཟུང་། གཡོན་པའི་མཐིལ་དུ་ཆུ་གཙང་བླུག་པ་གཡས་པའི་སོར་མོས་བླངས་ཏེ། ཁ་ལ་ལན་མང་དུ་བྱབ་ཅིང་ལན་གཉིས་གསུམ་དུ་སྣ་བུག་གཉིས་དང་། མིག་དག་དང་། རྣ་བ་དང་། ཁ་དང་ལག་པ་དག་དང་ལྟེ་བ་དང་། མགོ་ལ་རེག་པའི་རྗེས་སུ། ཐུབ་གསུམ་བཏུངས་ནས་མཆུ་ལ་ལན་གསུམ་ཕྱི་བར་བྱའོ། །ཉི་མ་སོ་སོའི་ཐུན་སོ་སོ་ལ་ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་ལ་མཆོད་གཏོར་དབུལ། ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱོགས་

མཚམས་སམ་མཐུལ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་བསྐྱེད་ལ་མཆོད་གཏོར་ཕུལ་ཏེ་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་ཕྱོགས་སྐྱོང་གི་སྤྱི་ཕྱི་གང་རུང་དུ་བྱའོ། །གྲུབ་ན་ཚད་ལྡན་གྱི་ཉེས་པ་ཞི་བའི་ཕྱིར་དུ་ཞི་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་བ་ཆེམ་པའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱས་པའི་སྦྱིན་སྲེག་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་ཧཱུཾ་མཛད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཧཱུཾ་བཞི་པའི་ སྤྱགས་བཟླ་ཞིང་། མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་བླངས་ཏེ་རྡོ་རྗེ་ཤུགས་ཀྱི་འཇུག་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འོག་ནས་འཛུལ་ཏེ་ནང་དུ་ཞུགས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་སྣམ་གྱི་སྟེང་ནས་བསྐོར་བར་མོས་ལ། རྡོ་རྗེ་གསོར་དྲིལ་བུ་གསིལ་ནས། རྡོ་རྗེའི་རྐང་པས་སྐོར་བ་ལན་གསུམ་བྱས་པའི་མཐར་འཁོར་ལོ་ལ་བལྟས་ཏེ། མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་གཙོ་བོ་ལ་ཕུལ་ལ། ཚད་ལྡན་གྱི་ཉེས་པ་དག་པར་བྱ། ཁྲོ་བོའི་ལྟ་བས་བལྟ་ཞིང་། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གཡས་སྐོར་བྱས་ནས་ནུབ་ཏུ་སོང་སྟེ། རྐང་པ་གཡོན་བརྐྱང་དང་ལག་པ་གཉིས་ཧཱུཾ་མཛད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བྱས་ལ། ཨོཾ་བཛྲ་ཀྲོ་ཏ་ས་མ་ཡ་བྷྲ་བེ་ཤ་ཡ་ཧཱུཾ། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་ཕྱག་རྒྱ་དེ་བཀྲོལ་ནས་ཤར་སྒོ་ནང་ནས་ཕྱེ་བར་བསམ། བྱང་ཕྱོགས་སུ་གནས་ནས་ལྷོ་སྒོ་དང་། ཤར་ཕྱོགས་སུ་གནས་ནས་ནུབ་སྒོ་དང་། ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་གནས་ནས་བྱང་སྒོ་ཕྱེ་བར་བསམས་ལ། ཨོཾ་ས་མ་ཡ་བྷྲ་བེ་ཤ་ཡཱ་མི། ཞེས་བརྗོད་ནས་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་ཕུལ་ལ་གར་བྱེད་ཅིང་བླངས་ལ། རང་གི་མགོ་ལ་བཅིངས་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཕྱག་བྱས་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་སྩོལ་ཅིག །ཅེས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་སྒོམ་བཟླས་བྱའོ། །མཆོད་པ་ནས་འདིའི་བར་ནི་རས་བྲིས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལའང་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རང་ཉིད་ཞུགས་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། སློབ་མ་གཞུག་ཅིང་དབང་བསྐུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐུར་བའི་ཐོག་མར། རང་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ཤིང་དབང་བླང་བར་བྱ་སྟེ། དེའང་བླ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་དུ་བྱས་ལ། བླ་མའི་བྱ་བ་རྣམས་གཙོ་བོས་མཛད་པར་བསྒོམ། སློབ་མའི་བྱ་བ་རྣམས་རང་གིས་བྱས་ལ། སློབ་མ་གཞུག་པའི་དོན་དུ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ། བདག་མིང་ཆེ་གེ་ཞེས་བྱ་ཡི། །ཏེ་རུ་ཀ་དཔལ་སློབ་དཔོན་ཆེ། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀུན་གྱིས། །གསུངས་པའི་ཆོ་ག་བདག་གིས་ནི། །ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཆོ་ག་ཡིས། །སེམས་ཅན་དོན་ནི་བདག་གིས་བགྱི། །དེ་ལ་རྗེས་གནང་སྩོལ་མཛོད་

ལ། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམས་ཀྱིས། །བདག་ལ་ཉེ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། །དེ་ནས་དམ་ཚིག་གི་གླུ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྗོད་པའི་བསྟོད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་བདེན་པའི་སྟོབས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ནམ་མཁའ་སྐྱེ་བ་མཚན་ལྡན་ཕྱིར། །ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད་ཞི་བ། །སེམས་དཔའི་རྡོ་རྗེ་ཆེ་རང་བཞིན། །འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེ་དེང་གྲུབ་མཛོད། །ཀུན་མཆོག་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་སྟེ། །དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ལྷག་པའི་ལྷ། །རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱལ། །མི་འགྱུར་མཆོག་ཏུ་བདག་གྲུབ་མཛོད། །ཅེས་པ་ནས། ཆོས་རྣམས་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་སྟེ། །དག་ཅིང་གསལ་ལ་རྙོག་པ་མེད། །གཟུང་དུ་མེད་ཅིང་བརྗོད་དུ་མེད། །རྒྱུ་དང་ལས་ལས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་ཀུན་ཏུ་སྐྱེ། །བདེན་པ་དེ་ཡིས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །གཟུགས་བརྙན་གསལ་བར་སློབ་མ་ནི། །ཀུན་གྱིས་དྲི་མ་མེད་མཐོང་ཤོག །ཅེས་བདེན་སྟོབས་བརྗོད་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གསོལ་བ་གདབ་བོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པ་དང་། ཞུགས་པ་ལ་དབང་བསྐུར་བ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཇུག་གི་ཆོ་གའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གདོང་གཡོགས་དང་བཅས་ཏེ་གཞུག་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་འཇུག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡོལ་བའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཞུག་པ་དང་། ནང་དུ་གཞུག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ལྷག་གནས་བྱས་པའི་སློབ་མ་ལུས་དྲི་ཞིམ་པོས་བྱུགས། ལག་ཏུ་མེ་ཏོག་ཐོགས། མཇལ་དང་ཡོན་ཕུལ་ཏེ། འདི་ན་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། །ཉོན་མོངས་ཆུ་སྲིན་ན་གྲས་ཁྲབ། །ལས་ཀྱི་རླུང་གི་ཟ་གློང་འཚུབ། །བདག་བྱིང་ཐུགས་རྗེའི་རྒྱ་མཚོ་ཀྱེ། །མི་ཤེས་ཤིང་ཏོག་གིས་བསྒྲིབས་མིག །ཉོན་མོངས་དབང་དུ་མཛད་ནས་ནི། །བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་འཇིགས་ལས་སྐྱོབ། །ཐུགས་རྗེའི་རྒྱ་མཚོ་བདག་སྐྱོབས་ཤིག །ཅེས་བླ་མ་ལ་གསོལ་བ་གདབ། ལས་བུམ་གྱི་ཆུས་བསངས། ལས་ཐམས་ཅད་པ་བཟླས་པའི་དར་དམར་པོའམ་སེར་པོ། ཨོཾ་ཙཀྵུ་བནྡྷ་བ་ར་མ་ནཱ་ཡ་ཧཱུྃ། ཨོཾ་པྲ་བི་ཤ་ཧྲ་ག་ལྷན་མཧཱ་སུ་ཁ་མོཀྵ་སུ་ཪཾ་སན་སིདྡྷི་སུ་ཁ་བྲ་དཾ་པ་ར་མ་སུ་ཁ་ཨུཏྟ་མ་སིདྡྷི་ཛཿཧཱུྃ་བཾ་ཧོཿཔྲ་སིདྡྷ་སྭཱ། ཞེས་བརྗོད་དེ་རེ་ཞིག་དཀྱིལ་འཁོར་མི་མཐོང་བའི་དོན་དུ་གདོང་གཡོགས་བཅིང་། ཨོཾ་སརྦ་ཏཱ་ཐཱ་ག་ཏ་ཨ་ནུཏྟ་ར་བོ་དྷི་ཨ་ལཾ་ཀཱ་ར་ཝསྟྲ་པཱུ་ཛ་མེ་གྷ་ས་མུ་དྲ་སྥ་ར་ཎ་ས་མ་ཡེ་ཧཱུྃ། ཞེས་པས་སྨད་གཡོགས་དང་། ཨོཾ་བཛྲ་རཀྵ་ཧཾ། ཞེས་པས་སྟོད་གཡོགས་ཅན་དུ་བྱ། ཨོཾ་བཛྲ་ཨུཥྞཱི་ཥ་ཧཱུྃ་ཕཊ། ཅེས་པས་གཙུག་ཏོར་བཅིང་། ཨཱཿཁཾ་

བླི་ར་ཧཱུྃ། ཞེས་པས་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་གཏད། རྣམ་སྣང་དུ་བསྐྱེད་པའི་གནས་གསུམ་དུ་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ། བཀོད་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ལུས་འོད་གསལ་བར་བྱས་ནས། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར། ཀྱེ་ཁྱོད་སུ་ཡིན་ཅི་ལ་དགའ་ཞེས་དྲི་ཞིང་། དེས་ཀྱང་སྐལ་བཟང་བདག་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལའོ། །ཞེས་ལན་བཏབ་པས་རིགས་དང་མོས་པ་ཤེས་པར་བྱ། དེ་ནས་ཧཱུྃ་ཞེས་པས་ཤར་སྒོའི་ཐད་དུ་བཞག་ལ། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཚོན་པའི་སྙིང་གར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པ་དང་། དོན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཚོན་པའི་དེའི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེ་དཀར་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་བསྒོམ་དུ་བཅུག་ལ། ཨོཾ་སརྦ་ཡོ་ག་ཙིཏྟཾ་ཨུ་པ་ཏ་ཡཱ་མི། ཞེས་བརྗོད་དུ་བཅུག་ལ། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཐུགས་ཀྱི་ལམ་དུ་རིགས་ངེས་པར་བྱ། རྡོ་རྗེ་མེ་ཏོག་དང་བཅས་པ་སྙིང་གར་རེག་སྟེ། ཨོཾ་སུ་ར་ཏེ་ས་མ་ཡ་སྟྭཾ་ཧོཿ སིདྡྷི་བཛྲ་ཡ་ཐཱ་སུ་ཁཾ། དེང་ཁྱོད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པར་འགྱུར་གྱིས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གསང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྨྲ་བར་མི་བྱ་ཞིང་། མ་དད་པ་རྣམས་ལའང་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ནང་དུ་གཞུག་ཅིང་བསྐོར་ནས་ཕྱག་བྱ་བ། དམ་ལ་བཞག་པ། ཡེ་ཤེས་ཕབ་ནས་བདེན་པ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཨོཾ་ཨཱཿཡ་མྣྟ་ཀྲི་ཏ་ཧཱུྃ། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་ཁྲིད་དེ། ཨཱཿཔྲེཾ་བླི་ར་ཧཱུྃ་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་པར་བསམ་ཞིང་། དངོས་སུ་ཡོལ་བའི་ནང་དུ་གཞུག་ཅིང་། མཧཱ་ར་ཏ་སུ་དྲི་ཌྷ་སུ་ཏོ་ཥོ་སུ་སུ་ཁོ། བཛྲ་སཏྭ་ཨདྱ་སིདྡྷ་མཾ། ཞེས་བརྗོད་དེ་བསྐོར་བར་བྱའོ། །སྐབས་འདིར་སློབ་མའི་དབང་རྐྱང་པ་བསྐུར་བ་དང་། སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་རྫོགས་པར་བསྐུར་བ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པར་ཕྱག་དང་དེའི་ཐུགས་མ་བྱུང་ལ། སྔོན་ཞབས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་བདེན་སྟོབས་བརྗོད་པའི་གོང་དུ། ཏེ་ན་ཧཱུྃ་ཏེ་ན་ཧཱུྃ་ཏེ་ན་ཏེ་ཏོ་ཧཱུྃ། ཞེས་པའི་ཐུགས་ཉི་ཚེ་བརྗོད་ནས་ཕྱག་བྱེད་པར་བཤད་དོ། །དབང་བཞི་རྫོགས་པར་ལེན་པ་ཡིན་ན། སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོམ་པ་གཉིས་ཀ་སྐབས་འདིར་གཟུང་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་སློབ་མའི་མགོ་བོར་རྡོ་རྗེ་བཞག་ལ། དེང་ཁྱོད་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིགས་སུ་ཞུགས་ཀྱིས། དེས་ན་ངས་ཁྱོད་ལ་རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་གང་གིས་ཁྱོད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ན་དངོས་གྲུབ་གཞན་རྣམས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་སྨྲ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་དམ་ཚིག་ཉམས་པར་གྱུར་ཏ་རེ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཕན་ཡོན་གྱི་སྒོ་ནས་དམ་ལ་བཞག །ཡང་སྤྱི་བོར་གཏུགས་ཏེ། འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་དམ་ཚིག་གི་རྡོ་རྗེ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཚུལ་འདི་སུ་ཡང་རུང་བ་ལ་སྨྲས་ན། འདིས་ཁྱོད་ཀྱི་མགོ་འགེམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བརྗོད་ཅིང་རྡོ་རྗེའི་མནའ་བཏྲན་པར་བྱ། སྙིང་གར་བཞག་ལ། ཨོཾ་དེ་རིང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རང་། །ཁྱོད་ཀྱི་སྙིང་ལ་ཡང་དག་ཞུགས། །གལ་ཏེ་ཚུལ་འདི་སྨྲས་ན་ནི། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་དྲལ་ཏེ་གཤེགས། །ཞེས་པས་སྔར་ཡང་རྡོ་རྗེའི་མནའ་དང་སྡིགས་ཀྱིས་བསྐྲུལ་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དམ་ལ་བཞག་པའོ། །དེ་གསུམ་ནི་ རྩ་ལྟུང་བདུན་པ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་དམ་གཞག་མཛད་པའོ། །དེ་ནས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྙིང་གི་དུང་ཆོས་ཀྱི་ཆུ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་བསྔགས་པ། མཐེབ་སྲིན་གྱིས་བཟུང་བའི་སྣོད་ཀྱིས་སློབ་མའི་ཁར་བླུག་ཅིང་། འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་དམྱལ་བའི་ཆུ། །དམ་ཚིག་འདས་ན་སྲེག་པར་བྱེད། །དམ་ཚིག་བསྲུངས་ན་དངོས་གྲུབ་སྟེར། །རྡོ་རྗེ་བདུད་རྩིའི་ཆུ་འཐུང་ཞིག །ཨོཾ་བཛྲ་ཨུ་ད་ཀ་ཋ། ཞེས་བརྗོད་དེ། དམ་ཚིག་རྣམས་སྤྱིར་བསྲུངས་མ་བསྲུངས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་དམ་ལ་བཞག་པའོ། །དེ་ནས་སློབ་མའི་ལག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། དེང་ཕྱིན་ཆད་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ང་ཡིན་གྱི། ངས་འདི་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱ་དགོས་སོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་བརྙས་པར་མ་བྱེད་ཅིག །བྱས་ན་ཁྱེད་ཡ་ང་བ་མ་སྤངས་པར་འཆི་བའི་དུས་བྱས་ནས་དམྱལ་བར་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏ་རེ། ཞེས་བརྗོད་པས། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་བཀའ་ཉན་པའི་སྒོ་ནས་དམ་ལ་བཞག་པ་སྟེ། རྩ་ལྟུང་དང་པོ་ལ། ཁྱད་པར་དུ་དམ་བཞག་མཛད་པའོ།།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་སློབ་མས་སློབ་དཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་བཟླས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རློབས་ཤིག །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བདག་ལ་དབབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་ཡེ་ཤེས་དབབ་པའི་དོན་དུ་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་གདབ། སློབ་དཔོན་གཙོ་བོའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པར་བྱ། རྒ་འགྲེལ་ལས་སློབ་མ་གང་དུ་བསྐྱེད་མི་གསལ་ཡང་། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཨཱཿལས་

འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བསྐྱེད་པའི་སྙིང་གར་ལཾ་ལས་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྲུ་བཞི་སེར་པོ་ཟུར་བཞིར་རྡོ་རྗེས་མཚན་པའི་ལྟེ་བར་ཧཱུྃ་སྔོན་པོ། སྙོག་མར་བཾ་ལས་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དཀར་པོ་ཟླུམ་པོ་བུམ་པས་མཚན་པ་ལ་ཡི་གེ་ཨཱཿ སྤྱི་བོར་ཡཾ་ལས་བྱུང་བའི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྔོན་པོ་གཞུའི་དབྱིབས་ཅན་བ་དན་གྱིས་མཚན་པ་ལ་ཧཿདཀར་པོ། རྐང་པ་གཉིས་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཡཾ་ལས་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྔོན་པོ་གཞུའི་དབྱིབས་ཅན་བ་དན་གྱིས་མཚན་པའི་སྟེང་ན། རཾ་ལས་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྲུ་གསུམ་དམར་པོ་འབར་བའི་སྟེང་ན་ཡི་གེ་ཧྲཱིཿདམར་པོ་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་མེའི་རང་བཞིན་ཅན་བསམ། ས་བོན་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་རྩ་ཚིག་ལས་གོ་ལྡོག་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་། སྔོན་ཞབས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་བཤད་དོ།།

དེ་ནས་རླུང་གཡོས་མེ་འབར་ཧྲཱིཿའི་མེ་འོད་རབ་ཏུ་འབར་བ་གྱེན་དུ་སོང་བས་སྙིང་གའི་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྲེགས། ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁོལ། རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་མནན། ཆུ་ཁོལ་བའི་བདུད་རྩིས་ལུས་ཐམས་ཅད་བཀང་སྟེ། བདེ་བ་རྒྱས་པར་བསམ། སློབ་དཔོན་གྱིས་འཁྱིང་བ་དང་བཅས་པས་རྡོ་རྗེ་གསོར་ཞིང་དྲིལ་བུ་གསིལ། ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས། གསང་བ་འདུས་པའི་ལྷ་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱན་དྲངས། དེའི་ལུས་ལ་ཆར་ལྟར་བབ་པར་བསམ། ཀུ་ཀུལ་ལ་སོགས་པའི་རྫས་བསྲེག་ཅིང་། ཨ་བེ་ཤ་ཡ་སྥོཾ་ཧྲ་ཡ་ར་ར་ར་ར་ཙཱ་ལ་ཡ་ཙཱ་ལ་ཡ་ཧཱུྃ་ཧཿཨཱཿཧྲཱིཿཞེས་དྲག་ཏུ་བརྗོད་ལ། ལུས་འདར་བ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཕེབས་པར་ཤེས་པ་དང་། དེའི་ལྕེ་ལ་ཨཱཿདམར་པོ་བསམ། བྷུ་ཧེ་བཛྲ་ཞེས་བརྗོད་ན་[1]དགེ་བའམ་མི་དགེ་བ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དེའི་སྤྱི་བོར་རྡོ་རྗེ་བཞག་ལ་ཏིཥྛ་བཛྲ་ཞེས་བརྗོད་ལ་བརྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་སློབ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་མིག་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་ཞེས་དྲིས་ལ། དཀར་པོ་སོགས་སུ་སྣང་ཟེར་ན། ཞི་སོགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ལ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པར་གོ་བར་བྱས་ལ། སློབ་མའི་མཐེ་བོང་གཉིས་རྡོ་རྗེ་དང་བཅས་པའི་ལག་པ་གཡས་ཀྱིས་བཟུང་སྟེ། རྡོ་རྗེའི་རྐང་རྟབས་ཀྱིས་གར་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ལས་ཐམས་ཅད་པ་བརྗོད་ཅིང་། སྐོར་བ་གསུམ་བྱེད་དུ་བཅུག་ལ་བདེན་པའི་བྱིན་རླབས་འདི་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༧ ན ༡ བརྗོད་ན། དེ་ནས་དགེ་བའམ་མི་དགེ་བ་སྟོན་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་ གཙང་། ཤོག ༢༡ ན ༣ བརྗོད་ན། དགེ་བའམ་མི་དགེ་བ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ།། །དེ་ནས་"

བྱའོ། །ཡང་དག་པ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་འདིར། །བདག་གིས་སློབ་མ་བཙུག་པ་འདིའི། །ལྷ་རྣམས་རིགས་ཀྱི་རིམ་པ་ནི། །བསོད་ནམས་ཇི་ལྟ་དེ་ལྟར་ཤོག །འདི་ཡི་དངོས་གྲུབ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །རིགས་ནི་གང་གི་སྣོད་དུ་འགྱུར། །བསོད་ནམས་མཐུ་ཡང་ཅི་འདྲ་བ། །དེ་འདྲ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔར་བཟུང་བའི་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་ཧཱུྃ་གྱིས་བསྔགས་པ་ལས། ཡང་ཞིང་མ་རྨིངས་པའི་མེ་ཏོག་གཅིག་བཏོན་ཏེ། རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བར་མོས་ལ། སློབ་མ་ཐལ་མོ་སྦྱར་བའི་བར་དུ་བྱིན་ལ། སློབ་མས་སེམས་མ་ཡེངས་པར་གཙོ་བོའམ་རང་གི་ལྷ་གང་ཡིན་གྱི་དབུ་ལ་འབབ་པར་ཤོག་ཅིག་སྙམ་དུ་བསམས་ནས། པྲ་ཏཱི་ཙྪ་བཛྲ་ཧོཿ ཞེས་བརྗོད་དེ། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མེ་ཏོག་དོར་བས་ལྷ་གང་གི་རིགས་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་ལ་མེ་ཏོག་ཐོག་པའི་ལྷ་དེ་བསྟན་ཅིང་། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་སྔགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཆོ་གའང་སྦྱིན་ནོ། །གཙོ་བོ་ལ་ཐོག་ན་སྨྱུར་དུ་འགྲུབ་ཅིང་། ལྷའི་སྐུ་བཀོད་པའི་མཛོད་སྤུ་དང་། གཙུག་ཏོར་ལ་ཐོག་ན་ཕྱག་ཆེན་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གྲུབ། སྐུ་ལས་ཕ་ཙང་རིང་བ་དང་ཉེ་བར་ལྷུངས་ན་དངོས་གྲུབ་རིང་བ་དང་ཉེ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ལྷུངས་ན་གང་ལ་ཉེ་བ་དེའི་རིགས་དང་། མཉམ་ན་གཉིས་ཀའི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་ཅིང་གང་ལ་དད་པ་དེའི་རིགས་སོ། །ཐིག་པའི་ཕྱིར་ལྷུངས་ན་ལན་གསུམ་བསྐྱར། ཡང་ཕྱིར་ལྷུངས་ན་དངོས་གྲུབ་ཕྲ་མོ་འགྲུབ། འདི་ལྭ་བ་པས་མི་གཟུང་བར་བཤད་དོ། །ཛོ་རའི་ནང་དུ་ལྷུངས་ན་ཚེགས་ཆེན་པོས་འགྲུབ་ལ། དེའི་ཕྱིར་ལྷུངས་ན་དངོས་གྲུབ་མེད་ཅིང་། དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་མི་བསྟན་ཅིང་སྔགས་བཟླ་བ་ལ་སོགས་པས་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པར་བསྒྲུབས་ནས་གཞུག་གོ།

དེ་ནས་མེ་ཏོག་དེ་སྔར་གྱི་མེ་ཏོག་ཕྲེང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་བཅིངས་ནས། ཨོཾ་པྲ་ཏི་གྲྀཧྣ་ཏྭཾ་ཨི་མཾ་སཏྭ་མཧཱ་བ་ལ། ཞེས་བརྗོད་ལ་མགོ་ལ་བཅིངས། དེ་ནས། སེམས་དཔའ་སྟོབས་པོ་ཆེ་ཞེས་མེ་ཏོག་ཐོག་པའི་ལྷ་ལ་བོས་ནས། སློབ་མ་འདི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་རྗེས་སུ་ཟུངས་ཤིག །ཅེས་ལྷ་ལ་སློབ་མ་གཏད་པས་དེའི་བར་དུ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་ཟབ་མོའོ། །འདི་ནི་དབང་དང་པོ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་བའི་དབང་ངོ་། །དེ་ནས་སློབ་མའི་མིག་གཉིས་སུ་ཨོཾ་འོད་ཟེར་འབར་བ་བསམས་ལ། ཨོཾ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དེང་ཁྱོད་ཀྱི། །མིག་འབྱེད་པར་ནི་བརྩོན་པར་མཛད། །ཕྱེ་བས་ཐམས་ཅད་མཐོང་འགྱུར་བ། །རྡོ་རྗེའི་མིག་ནི་བླ་ན་མེད། །ཅེས་པས་མ་རིག་པའི་སྒྲིབ་གཡོགས་དང་ལྷན་ཅིག

ཏུ་བསལ་བར་བསམས་ལ། སྤྱན་དར་ཕྱེ་ནས། ཧེ་བཛྲ་པ་ཤྱ། ཞེས་བརྗོད་ལ། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐའ་ནས་དབུས་ཀྱི་བར་དུ་བསྟན། ལྷ་གཙོ་བོ་ནས་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པའི་བར་རམ། དེ་ནས་གཙོ་བོའི་བར་དུ་མཚན་དང་། སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་དང་བཅས་པ་བསྟན་ཏོ།།

གཉིས་པ་ཞུགས་པ་ལ་དབང་བསྐུར་བ་ལ་གཉིས། སློབ་དཔོན་གྱི་སྡོམ་པ་འཛིན་པ་དང་མི་འཛིན་པ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་བསྐུར་བའི་དབང་དང་། སློབ་དཔོན་གྱི་སྡོམ་པ་འཛིན་པ་ལ་དབང་བསྐུར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རིག་པའི་དབང་དང་། དེའི་མཐའ་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། ཆུ་དང་། ཅོད་པན་དང་། རྡོ་རྗེ་དང་། དྲིལ་བུ་དང་། མིང་གི་དབང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། སློབ་མས་ཡོན་དང་མཎྜལ་ཕུལ་ཏེ་ཕྱག་བྱས་ལ། ཕུས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ང་ས་ལ་བཙུགས་མེ་ཏོག་གི་སྙིམ་པས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ལ། བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེས་སངས་རྒྱས་ལ། །མཆོད་ཆེན་ཇི་ལྟར་སྩལ་བ་ལྟར། །བདག་ཀྱང་རབ་ཏུ་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར། །ནམ་མཁའི་རྡོ་རྗེ་དེང་བདག་སྩོལ། །ཞེས་དབང་གི་དོན་དུ་བླ་མ་ལ་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་གདབ། དེ་ནས་བླ་མས་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་ཆུས་བསངས་ལ། སྭ་བྷཱ་ཝས་སྟོང་པར་སྦྱངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་སློབ་མ་དང་བུམ་ཆུ་གཉིས་ཀ་ཧཱུྃ་དང་རྡོ་རྗེ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱེད། སྐྱེ་མཆེད་དང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ། དབང་ཛཿས་ལ་དབང་བསྐུར་རིགས་ཀྱི་བདག་པོས་དབུ་བརྒྱན་པ་ལ་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་དེ་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་བུམ་པའི་ཆུར་བལྟའོ། །དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་གཤེགས་པ་དང་གཤེགས་མ། སེམས་དཔའ་དང་སེམས་མ། ཁྲོ་བོ་དང་ཁྲོ་མོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྤྱན་དྲངས་པ་ལ་མཆོད་དེ་སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐུར་བའི་དོན་དུ། རྡོ་རྗེ་ཅན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ། །འགྲོ་བ་སྐྱོབ་པའི་ཆེད་དུ་དབང་། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཇི་ལྟར་སྩལ། །དེ་ལྟར་འདི་ལ་སྩལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐུར་བའི་དགོངས་པ་མཛད། རིག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་གིས་ཙུང་ཟད་ཡོ་བར་བཟུང་བའི་བུམ་པ་དཀར་པོ་བདུད་རྩིས་གང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐུར། སེམས་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་གླུ་དབྱངས་ཀྱིས་ཤིས་པ་བརྗོད། མེ་ཏོག་དང་གུར་གུམ་ལ་སོགས་པའི་ཆར་འབེབས། གླུ་གར་མཛད་ཅིང་རོལ་

མོ་བཙུང་། གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་ལ་སོགས་པ་སློབ་མའི་སྤྱིང་ཕྱོགས་སུ་འཛིན། ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཕྱོགས་མཚམས་སུ་འཁོད་ནས་བགེགས་བསྐྲད་པར་བསམས་ལ། རང་དང་སློབ་མས་བུམ་པ་བཏེག་ལ་རྡོ་རྗེ་དང་བཅས་པའི་བུམ་པའི་ཁ་རྒྱན་ལག་པ་གཡས་པའི་རྡོ་རྗེ་ཁུ་ཚུར་གྱིས་བཟུང་ལ། དང་པོར་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་བུམ་པ་ནས་ཆུ་བླངས་ལ་སྤྱི་བོར་བླུག་ཅིང་། དབང་བསྐུར་རྡོ་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ། །ཁམས་གསུམ་པ་ཡིས་ཕྱག་བྱས་པ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་གསུམ་པའི། །གནས་ལས་བྱུང་བ་སྦྱིན་པར་བྱ། །ཞེས་བརྗོད་ཅིང་དབང་བསྐུར་རོ། །བུམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆུ་དུང་ཆོས་སུ་བསྡུས་པའམ་ཡང་ན་བུམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དབང་བསྐུར་ཞིང་། ཇི་ལྟར་བལྟམས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི། །ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཁྲུས་གསོལ་ལྟར། །ལྷ་ཡི་ཆུ་ནི་དག་པ་ཡིས། །དེ་བཞིན་བདག་གིས་སྐུ་ཁྲུས་གསོལ། །ཞེས་དང་། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཨ་བྷི་ཥེ་ཀ་ཏ་ས་མ་ཡ་ཤྲཱི་ཡེ་ཨཱཿཧཱུྃ་སྭཱ་ཧཱ། ཞེས་བརྗོད་དེ། ཆུ་དབང་བསྐུར་བས་ལུས་ངག་གི་དྲི་མ་དག །ཆུ་ལྷག་མ་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་གནས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན་པར་བསམ་མོ། །དབང་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་དེའི་ལུས་ལ་ཐིམ་པར་བསམས་ལ་མཆོད་དོ། །དེ་ནས། ཁྱེད་ཀྱིས་རིག་པའི་དབང་ལྔ་ལས་མི་བསྐྱོད་པའི་ཆུའི་དབང་ཐོབ། ཞེ་སྡང་གི་དྲི་མ་སྦྱངས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་གནས་གྱུར། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས། མི་བསྐྱོད་པ་དང་དེའི་རིགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གོ་བ་བསྐྱེད་ལ་དགའ་བ་སྦྱིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས། སློབ་མ་དང་དབུ་རྒྱན་བསང་སྦྱངས། རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་མཆོད་པ་སོགས་སྔར་བཞིན་བྱ་སྟེ། ལུགས་འདི་ལ་ལྷ་རེ་རེའང་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞིའི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིན་འབྱུང་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་དབུ་རྒྱན། སློབ་མའི་རིགས་བདག་དབུས་ན་གནས་པ་དང་། དར་དཔྱངས་ཀྱི་དབང་བསྐུར། སྔར་ལྟར་བརྟན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཀྱང་དབང་བསྐུར། དབང་ལྷ་ཐམས་ཅད་སྤྱན་དྲངས་ནས་ཐིམ་པའང་སྔར་བཞིན་བྱ་ཞིང་། རིན་འབྱུང་གིས་དབུ་བརྒྱན་པ་ལ་མཆོད་དེ། དེ་ནས། ཁྱེད་ཀྱིས་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་དབུ་རྒྱན་གྱི་དབང་ཐོབ། ང་རྒྱལ་དང་སེར་སྣའི་དྲི་མ་སྦྱངས། ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་གནས་གྱུར། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས། རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་དང་དེའི་རིགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས་སོ། །ཞེས་

དགའ་བ་སྦྱིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། དབང་ལྷ་སྤྱན་དྲངས་སློབ་མ་དང་རྡོ་རྗེ་བསང་སྦྱངས། བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞིའི་སྒོ་ནས་འོད་དཔག་མེད་དུ་བསྐྱེད་དེ། ཡན་ལག་བཞི་ནི་ལྷ་བསྐྱེད་པ་བསྙེན་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ཉེར་སྒྲུབ་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་རླབས་སྒྲུབ་པ་དང་། དབང་བསྐུར་རྒྱས་གདབ་སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོའོ། །དེ་ནས་མཆོད་དེ་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེར་བལྟས་ལ། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་རྡོ་རྗེའི་དབང་། །དེ་རིང་ཁྱོད་ལ་བསྐུར་བར་བྱ། །འདི་དེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཉིད། །ལེགས་པར་གྲུབ་ཕྱིར་རྡོ་རྗེ་བཟུང་། །ཞེས་བརྗོད་ལ། ཨོཾ་པྲ་ཧི་ཨ་བེ་ཥྐཱ་ཀྵླ་ན་བཛྲ་ཨ་བྷི་ཥིཉྩ། ཞེས་བརྗོད་དེ། སྙིང་ག་དང་མགྲིན་པ་དང་སྤྱི་བོ་རྣམས་སུ་གཏུགས་ལ། ལག་པ་གཡས་སུ་བྱིན་ལ་གསོར་དུ་གཞུག །ཚུལ་ཀྱང་དབང་བསྐུར། དབང་ལྷ་རྣམས་བསྙིམ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན་པ་ལ་མཆོད་དེ། འོད་དཔག་མེད་རྡོ་རྗེའི་དབང་ཐོབ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་དྲི་མ་དག །འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གནས་གྱུར། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས། འོད་དཔག་མེད་དང་དེའི་རིགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས་སོ། །ཞེས་གོ་བ་བསྐྱེད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། དེ་ནས་སློབ་མ་དང་དྲིལ་བུ་བསང་སྦྱངས། པཾ་དང་རལ་གྲི་ལས་དོན་གྲུབ་ཏུ་ཡན་ལག་བཞིས་བསྐྱེད། མཆོད་བསྟོད་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་དྲིལ་བུར་བལྟས་ལ། སྔར་ལྟར་དབང་ལྷ་སྤྱན་དྲངས། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ལྡན་པ་ཡིས། །འགྲོ་དོན་མཉམ་མེད་བྱེད་པ་དང་། །མཆོད་པའི་ལས་རྣམས་རྫོགས་བྱེད་ཕྱིར། །དྲིལ་བུ་ལས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་རོ། །ཨོཾ་བཛྲ་ཨ་དྷི་པ་ཏི་སྟྭཾ་ཨ་བྷི་ཥིཉྩ་བཛྲ་ཧི་ས་མ་ཡ་སྟྭཾ། ཞེས་བརྗོད་ལ་ལག་པ་གཡོན་དུ་གཏད་ལ་དགྲོལ་དུ་གཞུག །བུམ་པའི་ཚུལ་དབང་བསྐུར། དོན་གྲུབ་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན་དབང་ལྷ་རྣམས་བསྙིམ་ལ་མཆོད། དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་དྲིལ་བུའི་དབང་ཐོབ། ཕྲག་དོག་གི་དྲི་མ་སྦྱངས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གནས་གྱུར། བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས། དོན་གྲུབ་དང་དེའི་རིགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས་སོ། །ཞེས་དགའ་བ་སྦྱིན་ནོ། །

ལྔ་པ་ནི། སློབ་མ་བསང་སྦྱངས། བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞིའི་སྒོ་ནས་རྣམ་སྣང་དུ་བསྐྱེད། དབང་ལྷ་སྤྱན་དྲངས་ནས། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་སྤྱི་བོར་བཞག །དབང་བསྐུར་རྡོ་རྗེ་ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད

དང་། ཨོཾ་བཛྲ་སཏྭ་སྟྭཾ་ཨ་བྷི་ཥིཉྩ་མི། བཛྲ་ནཱ་མ་ཨ་བྷི་ཥེ་ཀ་ཏ། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། ཀྱེ་ཞེས་བོས་ཏེ། དཔལ་ཆེ་གེ་མོ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་ལ་མེ་ཏོག་ཐོག་པའི་ལྷའི་རིགས་ལ་བཏགས་ཏེ་མིང་གདགས་སོ། །མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཡིན་ན། བཞད་པ་དང་། སྒེག་པ་དང་། གཉིས་མེད་དང་། མི་ཕྱེད་དང་། དགའ་རབ་དང་། རོལ་པ་དང་། རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ལ་གཏི་མུག་དང་། ཨོཾ་མཛད་དང་། རྟག་པའི་དང་། སྒྱུ་འཕྲུལ་དང་། རིན་འབྱུང་གི་ལ། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དང་། མཁའ་འགྲོ་དང་། གཟི་བརྗིད་དང་། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ལ། འདོད་ཆགས་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་། ཆོས་དང་། པདྨ་དང་། དོན་གྲུབ་ཀྱི་ལ། རྟ་མཆོག་དང་། ལས་རྣམས་ལ་མགོར་དཔལ་དང་མཇུག་ཏུ་རྡོ་རྗེ་བཏགས་པའོ། །ལྷ་མོ་ལ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ལ། བདག་མེད་མ་དང་། ལག་པ་མ་དང་། ཐེང་བ་མ་དང་། འབྱུང་གནས་མ་དང་། རྣམ་སྣང་གི་ལ་མཁའ་འགྲོ་མ་དང་། སྒེག་མོ་སོགས་དང་། རིན་འབྱུང་གི་ལ་དོ་ཤལ་མ་དང་། དབུགས་དབྱུང་མ་དང་། འབར་མ་དང་། ཐེང་བ་མ་དང་། པདྨའི་ལ་ཆགས་པ་མ་དང་། དབྱངས་མ་དང་། བློ་གྲོས་མ་དང་། གོས་དཀར་མོ་སོགས་དང་། དོན་གྲུབ་ཀྱི་ལ་སྒེམས་མ་དང་། སྒྱུ་འཕྲུལ་མ་དང་། གཏོད་མ་དང་། སྒྲོལ་མ་ལ་སོགས་ལ་མགོར་རྡོ་རྗེ་སྦྱར་བའོ། །བུམ་པའི་ཆུས་དབང་བསྐུར་དབང་ལྷ་རྣམས་བསྟིམ་ལ་རྣམ་སྣང་གིས་དབུ་རྒྱན་པ་ལ་མཆོད་དེ། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་མིང་གི་དབང་ཐོབ། གཏི་མུག་གི་དྲི་མ་སྦྱངས། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གནས་གྱུར། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས། རྣམ་སྣང་དང་དེའི་རིགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས་སོ།།

དེ་ལྟར་དབང་ལྔ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལྔ་སྦྱོང་བ་དང་། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ལྔ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་འཇོག་པ་དང་། རིག་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐུར་བའི་ཕྱིར་རིག་པའི་དབང་ངོ་། །གཉིས་པ་དེའི་མཐའ་རྟེན་ནི། བརྟུལ་ཞུགས་དང་འབྲེལ་བའི་དམ་ཚིག་གསུམ་སྦྱིན་པར་བྱ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་ཧཱུྃ་ལས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བསྐྱེད་པ་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེར་བལྟས་ཏེ། འདི་དེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དེ། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ལག་ན་གནས། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ནི་རྟག་ཏུ་བཅང་། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་བརྟུལ་ཞུགས་བརྟན། །ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་སིདྡྷི་བཛྲ་ས་མ་ཡ་ཏིཥྛ་ཨེཥ་སྟྭཾ་དྷཱ་ར་ཡཱ་མི་བཛྲ་སཏྭ་ཧྲཱིཿ ཧི་ཧི་ཧི་ཧི་ཧཱུྃ། ཞེས་བརྗོད་ཕྱིར་བཞིན་གཏད་དེས་ཀྱང་གསོར་ལ། ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་

ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དྲན་པར་བྱས་ནས་གཟུང་བར་བྱ་སྟེ། ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་སེམས་དཔའ་ནི། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དགའ་བ་ཆེ། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཀུན་བདག་ཉིད། །རྡོ་རྗེ་སྙེམས་ཚུལ་བདག་པོའི་བདག །བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་མཆོག་དང་པོའི་སྐྱེས་བུའོ། །ཧཱུྃ་ཞེས་བརྗོད་དུ་བཅུག་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཟབ་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་གསང་བའི་རྡོ་རྗེ་ཡིན་ལ་དེ་དྲན་པར་གྱིས་ལ་བཟུང་ཞིག་ཅེས་པ་སྟེ། རྡོ་རྗེའི་དམ་ཚིག་གོ།

དེ་ནས་དྲིལ་བུ་ཨ་ལས་ཀུན་ཏུ་བཟང་མོར་བསྐྱེད་པ་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་དྲིལ་བུར་བལྟས་ལ། འདི་དེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཤེས་རབ་སྒྲ་ཡི་རྗེས་འགྲོར་བཤད། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ནི་རྟག་ཏུ་བཅང་། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་རྒྱལ་བ་བཞེད། །ཅེས་བརྗོད་དེ་བྱིན་ལ། དེས་ཀྱང་དཀྲོལ་ཏེ། སྲིད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དག །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྲིད་བྲལ་བྱས། །རང་བཞིན་གྱིས་དག་སེམས་དཔའ་མཆོག །སྲིད་པ་མཆོག་ཏུ་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་བརྗོད་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ནི་གསང་བའི་དྲིལ་བུ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྒྲ་དྲིལ་བུས་སྒྲོག་པར་སེམས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་དུ་གཞུག་སྟེ། དྲིལ་བུའི་དམ་ཚིག་གོ །དེ་ནས་སློབ་མ་དེ་མེ་ཏོག་གང་ཐོག་པའི་ལྷའམ། གཙོ་བོར་བསྐྱེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞིས་བསྐྱེད། ཤེས་རབ་མ་ལ་འཁྱུད་པའི་ཚུལ་བྱེད་དུ་བཅུག་ལ། སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ། གཟུགས་སོགས་འདོད་པའི་དམ་ཚིག་གིས། །གསང་སྔགས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་བཟླ། །རང་རིག་པ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་བཞུགས་པ་སྟེ། །རང་གི་ལྷ་ཡི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །བདག་དང་གཞན་ལ་མཆོད་པར་བྱ། །དཀའ་ཐུབ་སྡོམ་པ་མི་བཟད་པས། །བསྟེན་ན་མི་སྣང་མངོན་ཤེས་དང་། །མཁའ་ལ་རྒྱུ་དང་ལུས་དག་ཡིད། །ལས་བྱུང་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །དེ་བས་སངས་རྒྱས་སེམས་དཔའ་མཆོག །སྔགས་ཀྱི་སྤྱོད་མཆོག་སྤྱོད་པ་རྣམས། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྟེན་པ་ཡིས། །ཆོས་ཀྱི་ཡི་གེ་མཆོག་བརྙེས་སོ། །བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་མིན། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་རྣམས་བསྟེན། །ཡེ་ཤེས་དོན་གཉེར་འདོད་ཆགས་ཅན། །སྦྱོར་བས་བསྒྲུབས་ན་མྱུར་དུ་གྲུབ། །སྐུ་གསུང་ཐུགས་ནི་ཡང་དག་འགྲུབ། །གང་གཞན་དམན་པར་བཤད་པ་ནི། །སྔགས་ཀྱི་བཟླས་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །སྐུ་གསུང་ཐུགས་ནི་བསྒོམས་པས་སོ། །ཞེས་བརྗོད་དེ་ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཚིག་སྦྱིན་པའོ། །གང་ཟག་གི་ཁྱད་པར

འགའ་ཞིག་ལ་སྐབས་འདིར་ལུང་བསྟན་དབུགས་དབྱུང་གཉིས་ཀྱང་བྱེད་པར་འགྲེལ་པས་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་སྦྱོར་བ་འཛིན་པ་ལ་བསྐུར་བའི་དབང་ལ་གསུམ། བུམ་དབང་དང་། དབང་གོང་མ་གསུམ་དང་། དབང་གི་མཐའ་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེའི་མཐའ་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཐོག་མར་སློབ་དཔོན་གྱིས་སློབ་མ་ལ། ཕས་ཕམ་འདི་ནི་བཅུ་བཞིར་གྲགས། །སྤང་ཞིང་དོར་བར་མི་བྱ་ཞིང་། །རྩ་བའི་ལྟུང་བ་དེ་ལྟར་གསུངས། །སློབ་དཔོན་ཉིད་ལ་སྨོད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་རྒྱུད་དང་འགྲེལ་པ་ནས་འབྱུང་བའི་ཚིག་ཇི་ལྟར་རིགས་པས་སྡོམ་པ་བསྒྲགས་ལ། སློབ་མས། གཙོ་བོས་ཇི་ལྟར་བཀའ་སྩལ་པ། །དེ་ལྟར་བདག་ནི་བགྱིད་པར་འཚལ། །ཞེས་ཁས་བླངས་ཏེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོམ་པ་སྔར་མ་བཟུང་ན་སྐབས་འདིར་བཟུང་ངོ་། །དེ་ནས་བླ་མ་ལ་ཡོན་དང་ཕྱག་དང་མཎྜལ་ཕུལ་ནས། བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེ་སངས་རྒྱས་ལ། །ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་ཀྱིས་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་གདབ་བོ། །དེ་ནས་སློབ་མ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འཇུག་པའི་སྒོ་ལ་ཕྱོགས་པར། དབང་སྐྱེགས་པདྨ་དཀར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ས་བོན་གྱིས་མཚན་པ་འདྲི། དེའི་སྟེང་དུ་རས་ཀྱིས་གཡོགས་པའི་སེ་རྣྜིའི་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་སློབ་མ་བཞག་སྟེ། དབང་ལྷ་སྟར་བཞིན་སྤྱན་དྲངས། རིག་པའི་དབང་ལྔ། བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གསུམ་སྦྱིན་པའི་བར་སྔ་མ་བཞིན་དུ་རྫོགས་པར་བསྐུར་ཏེ། དབང་བཞི་རྫོགས་པར་ལེན་པའི་གང་ཟག་ལ་རིག་པའི་དབང་ལྔ་ལན་གཉིས་བསྐུར་བ་འདི་ནི། མར་མེ་མཛད་བཟང་པོའི་བཞེད་པ་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། སྔ་མ་བཞིན་དུ་རིག་དབང་བསྐུར།[1]།ཞེས་པས་གསལ་བར་བསྟན་གསུངས་སོ། །འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། སྔོན་བཞིན་ཆུ་སོགས་དབང་བསྐུར་བསམ།[2]།ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ནས་བླ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས། སློབ་མ་ཁ་ནས་བཅུག་པ་ཡུམ་གྱི་པདྨར་འཕོན་པ་སྒྲུབ་ཐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་མམ། བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞིའི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐུ་རུ་བསྐྱེད་པ་ལ། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་ཡོངས་སྐུ་རང་འདྲ་སྤྱན་དྲངས། སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས་ཏེ། ཡུམ་གྱི་པདྨར་ཞུ་བ་དང་། དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་དབང་བསྐུར།

དེ་ནས་རང་འདྲའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡེ་ཤེས་པས་གཙོ་བྱས་པའི་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་སྤྱན་དྲངས་པ་ལ་མཆོད་དེ། རྡོ་རྗེ་ཅན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ། །འགྲོ་བ་སྐྱོབ་པའི་ཆེད་དུ་དབང་། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཇི་ལྟར་སྩལ། །དེ་ལྟར་འདི་ལའང་སྩལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ནམ་མཁའི་རྒྱལ་བ་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཆགས་པ་ཆེན་པོའི་མེས་ཞུ་ནས། ཞལ་དུ་ཞུགས། སྐུའི་དབྱིབས་བརྒྱུད། རྡོ་རྗེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་པདྨར་འཕོན་པ་དང་། དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་པདྨ་ལས་འཕོན་དབང་སྐེགས་ལ་བཞག་གོ །དེ་ནས་དབང་བསྐུར་རྡོ་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ། །ཁམས་གསུམ་ཀུན་གྱིས་ཕྱག་བྱས་པ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་གསུམ་པའི། །གནས་ལས་བྱུང་བ་སྦྱིན་པར་བྱ། །ཞེས་བརྗོད་དེ། སྔར་བཞིན་བཏན་བྱེད་ཀྱི་ཆུ་དབང་བསྐུར། དབང་ལྷ་ཐམས་ཅད་བསྟིམ་མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན་པ་ལ་མཆོད་དེ། མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ཆེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟོད་ནས། རྡོ་རྗེ་ཆེ་དང་དྲིལ་བུ་ཆེ། །བཟུང་ཞིག་རྡོ་རྗེ་བྱིན་གྱིས་བརླབས། །དེ་རིང་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་འགྱུར། །སློབ་མའི་ཚོགས་རྣམས་བསྡུ་བར་གྱིས། །ཨོཾ་སུ་པྲ་ཏི་ཥྛ་བཛྲ་ཡེ་སྭཱཧཱ། ཞེས་བརྗོད་མེ་ཏོག་གི་ཆར་དབབ། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མདའ་བ་གསེར་གྱི་རི་བོ་འདྲ། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་དྲི་མ་གསུམ་སྤངས་པ། །ཞེས་སོགས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བརྗོད་དོ། །ཨ་རྒྱས་རིག་པའི་དབང་ལྔའི་སྐབས་སུའང་ནང་དབང་བསྐུར་བ་དགོས་པར་གསུངས་པས་རིག་པའི་དབང་ལྔ་སྟེ་མའི་སྐབས་སུ་མི་བྱེད་ཀྱང་། བུམ་དབང་དངོས་གཞིའི་སྐབས་འདིར། ངེས་པར་མཆད་པ་དགོས་ཏེ། སྐུ་གསུམ་རྗེས་མཐུན་པའི་ཚོགས་པ་ཅན་གྱི་རྟོགས་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྐུ་གསུམ་ག་ཚང་བར་བསྒོམ་དགོས་ལ། དེའི་སྣོད་རུང་དུ་བུམ་དབང་གིས་བྱེད་པ་ཡིན་པས་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་གསུང་ངོ༎

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། རྗེས་གནང་སྦྱིན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། སློབ་དཔོན་གྱི་ལས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཉམ་པ་མཚོན་པའི་ཆེད་དུ། དཀྱིལ་འཁོར་ཟུར་བཞི་པ་དང་། ཟླ་བ་ཉེར་གཞག་བཞི་དང་། དབང་པོ་ལྔའི་ནང་གི་དང་པའི་དབང་པོ་ལྔས་ཤར་སྒོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཚོན་ཏེ་སློབ་མ་ལ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། འོག་མ་རྣམས་ལའང་

དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི་དང་། དབང་པོ་ལྔའི་ནང་གི་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡུས་ལྡོའི་སྒོ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་དང་། དྲན་པའི་དབང་པོ་ལྡུས་ཉུབ་ཀྱི་སྒོ་དང་། དབང་པོ་ལྔ་དང་། སྟོབས་ལྔ་དང་། དབང་པོ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྟར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྟོབས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྟར་གྱི་ཤེས་རབ་དང་། བཅུ་གཉིས་ནི་བྱང་སྒོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་ནི། ཇ་བབས་སུ་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ནམ་མཁའ་མཛོད་དང་། དྲི་མ་མེད་པ་དང་། སེང་གེ་རྣམ་པར་རོལ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཁ་ཁྱེར་བཞིར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཁྱེར་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པའི་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་ཚིག་ལ་སོགས་པའི་གཟུངས་བཞི་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ། །རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་སྣ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། བ་དན་སྣ་ཚོགས་པ་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པའི་རྩེ་མོར་དྲིལ་བུའི་སྒྲ་སྒྲོགས་པས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུ་མཚོན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་དྲ་བ་སོགས་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་འཁོར་ལོ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ཀ་བ་བརྒྱད་དང་། མི་དགེ་བའི་འདམ་བསྐམ་པར་མཛད་ཅིང་དགེ་བའི་སྨྱུ་གུ་གསོ་བར་མཛད་པ་ཉི་མའི་གདན་བདུན། ཉོན་མོངས་པའི་ཚ་གདུང་བསིལ་བར་བྱེད་པ་དང་མ་རིག་པའི་མུན་པ་སེལ་བས་ཟླ་གདན་བཅུ་གཉིས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པར་དག་པ་མཚོན་པའི་སྒོ་སྲུང་བཞི་དང་། སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་སྟེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་། དེའི་ཡུལ་རྣམ་པར་དག་པ་མཚོན་པ་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པ་དྲུག་དང་། ས་ཁམས་དག་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཕར་ཕྱིན་མཚོན་པ་སྤྱན་མ་དང་། ཆུ་ཁམས་དག་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་ཐར་དང་། སྨོན་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་མཚོན་པ་མཱ་མ་ཀཱི་དང་། མེ་ཁམས་དག་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། སྨོན་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་། སྟོབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་མཚོན་པ་གོས་དཀར་མོ་དང་། རླུང་ཁམས་དག་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་

མཆོན་པ་སྒྲོལ་མའོ། །ཕྱུང་པོ་ལྔ་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔའོ། །རྒྱས་པར་ནི་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་དམ་ཚིག་མཆོག །གཟུགས་དང་ལང་ཚོ་ཡོན་ཏན་ལྡན། །སྦྱོར་བྱས་སློབ་དཔོན་དེར་འདུག་ལ། །ཡེ་ཤེས་དབབ་པ་རབ་ཏུ་བརྟག །རྡོ་རྗེ་ཚུ་སྐྱེས་ཁ་ཕྱེ་བ། །སངས་རྒྱས་རང་སྣང་གཞུག་པར་བྱ། །པདྨ་ལ་གནས་བརྟན་བྱས་ཏེ། །རིགས་བདག་སྣང་བ་ཐོབ་པ་དང་། །རྡོ་རྗེའི་བདག་ཉིད་རང་མིང་བརྗོད། །འཁོར་ལོར་སྦྱོར་བས་སྦྱོ་བར་བྱ། །རྡོ་རྗེ་ཚུ་སྐྱེས་སྦྲུས་སངས་རྒྱས། །སྤྱན་དྲངས་འཁོར་ལོའི་ཕྱོགས་ལོགས་སུ། །བགེགས་རྣམས་བསལ་ལ་ཡང་དག་བསྲུང་། །མཆོད་ཡོན་ཕུལ་ལ་རབ་ཏུ་མཆོད། །ཡང་དག་བསྟོད་དེ་སྒོ་བར་དགོད། །ལས་རྣམས་བྱས་ནས་བསྒྲུབ་པར་བྱ། །མིག་དང་སྐྲ་སོགས་བྱིན་རླབས་ལ། །དབང་བསྐུར་མཆོད་པ་ལ་སོགས་བརྟག །དངོས་གྲུབ་ཀུན་ཕྱིར་སེམས་ཅན་དོན། །མཛོད་ཅིག་ཅེས་ནི་གསོལ་བ་གདབ། །ཅེས་བརྗོད་ལ་དོན་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། སློབ་མ་གཙོ་བོ་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་སུ་བསྐྱེད་ལ་སློབ་དཔོན་ཡང་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་སུ་བྱས་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྙིང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དམ། ལན་གསུམ་བཟླས་ལ། བཅོམ་ལྡན་བདག་གིས་སྦྱིན་ལགས་ཀྱི། །འདི་ལ་ཉེ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་བརྗོད་ཅིང་སྦྱིན་ནོ། །སློབ་མས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་བདག་གིས་བཟུང་ལགས་ཀྱི། །བདག་ལ་ཉེ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ལན་གསུམ་རྗེས་ཟློས་བྱས་པས་ཕྱག་ཐེང་ཟླ་མའི་ཞལ་ནས་བྱུང་སྟེ། སློབ་མའི་རྣ་བ་གཡས་པ་ནས་ཞུགས། ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་མཐའ་སྐོར་དུ་འཁོད་པར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་གསེར་རམ་དངུལ་གྱི་སྣོད་དུ་བཞག་པའི་མར་དང་སྦྲང་རྩིའི་མིག་སྨན་གསེར་ལས་བྱས་པའི་ཐུར་མས། སློབ་མའི་མིག་ལ་ཡི་གེ་བྲཱུཾ་བསམས་ལ། ཨོཾ་བཛྲ་ནེ་ཏྲ་ཨ་པ་ཧ་ར་པ་ཊ་ལཾ་ཧླཱིཿ། ཞེས་འདོན་ཞིང་བསྐུས་ཏེ། རྗེ་ལྟར་མིག་མཁན་རྒྱལ་པོ་ཡིས། །འཇིག་རྟེན་རབ་རིབ་བསལ་བ་ལྟར། །བུ་ཁྱོད་ཀྱི་ནི་མི་ཤེས་པའི། །རབ་རིབ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསལ། །ཞེས་བརྗོད་དེ། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་བསལ་བས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་ཕྱེ་བར་བསམ་མོ། །མེ་ལོང་ལ་ཨཱཿཡིས་བསྟགས་ཏེ་སློབ་མ་ལ་བསྟན་ཅིང་། ཆོས་

རྣམས་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་སྟེ། །གསལ་ཞིང་དག་ལ་རྙོག་པ་མེད། །བཟུང་དུ་མེད་ཅིང་བརྗོད་དུ་མེད། །རྒྱུ་དང་ལས་ལས་ཡང་དག་འབྱུང་། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་མེ་ལོང་བཞིན། །དེ་ནས་གསལ་དག་རྙོག་པ་མེད། །སངས་རྒྱས་ཀུན་བདག་རང་ཉིད་ནི། །བུ་ཁྱོད་ཀྱི་ནི་སྙིང་ལ་ཞུགས། །རང་བཞིན་མེད་ཅིང་གནས་མེད་པར། །ཆོས་རྣམས་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཁྱོད། །སེམས་ཅན་དོན་ནི་མཉམ་མེད་བྱོས། །སྐྱོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐྱེ། །ཞེས་བརྗོད་དེ། སྤྱིར་ཆོས་རྣམས་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རང་གི་སྙིང་ལ་ཞུགས་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གོ་བར་བྱའོ། །དབྱངས་ཐ་མ་ཨཿལས་སྐྱེས་པའི་དྲིལ་བུ་ཨཿཞེས་བརྗོད་དེ། ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་དེ། །ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་མེད། །ནམ་མཁའ་མཉམ་པ་ཉིད་སྦྱོར་བས། །ཐམས་ཅད་མཆོག་ནི་མཉམ་ཉིད་གསལ། །ཞེས་བརྗོད་དེ་སྦྱིན་ནོ། །ཧོ་ལས་སྐྱེས་པའི་མདའ་གཞུ་ཧོ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཨ་ནུ་ཏྟ་ར་ཡ་སྭཱ། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་བྱིན་ཏེ། སློབ་མས་ཀྱང་། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཨ་ནུ་ཏྟ་ར་ཡ་མི། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་བགེགས་ལ་འབིགས་པའི་བསམ་པས་ཕྱོགས་བཞི་དང་སྟེང་འོག་གཉིས་ཏེ་དྲུག་ཏུ་མདའ་འཕེན་པའི་སྟང་སྟབས་བྱའོ།།

བཞི་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྤྱིའི་ཆོས་བཤད་པའི་རྗེས་གནང་ནི། དེ་ནས་ བླ་མས་ ཧྰུཾ་ལས་བྱུང་བའི་འཁོར་ལོ། དེ་ནས་ཡང་ཨཱཿལས་སྐྱེས་པའི་མེ་ལོང་། བཛྲ་སཏྭ། ཞེས་པས་བྱིན་ལ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་མེ་ལོང་བཞིན་ཞེས་པ་ནས་རྐང་པ་བཞི་བརྗོད་ལ་མེ་ལོང་དང་དེའི་ནང་གི་གཟུགས་བརྙན་ཐ་མི་དད་པ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དེ་རང་གི་སེམས་དང་ཐ་མི་དད་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ནས། ཨོཾ་བཛྲ་ཧེ་ཏུ་མཾ། ཞེས་པས་ཧྰུཾ་ལས་བྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་མདུན་ནམ་སྟན་དུ་སྦྱིན། དབྱངས་ཐ་མ་ཨཿལས་བྱུང་བའི་དུང་། ཨོཾ་བཛྲ་བྷཱ་ཥ་རཾ། ཞེས་པས་ལག་པ་གཡས་སུ་གཏད་ལ་འབུད་དུ་གཞུག །དབྱངས་དང་པོ་ཨཿལས་བྱུང་བའི་གསང་འདུས་ཀྱི་པོ་ཏི་ལག་པ་གཡོན་དུ་གཏད་ལ། དེང་ནས་བཅོམས་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་པ། །ཅམ་གྱིས་ཆོས་དུང་བླ་མེད་པ། །ཀུན་ནས་ཡོངས་སུ་བཀང་ནས་ནི། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་གྱིས། །ཞེས་བརྗོད་ལ་དྲིལ་བུའང་དཀྲོལ་དུ་གཞུག་གོ །དེ་ནས་སློབ་མ་གཙོ་བོའི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པ་

ལ། མདོར་ན་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར། །ཇི་ལྟར་སྣ་ཚོགས་འདུལ་འགྱུར་བའི། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་གྱིས། །ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སློབ་མ་རིགས་ལྔ་སོ་སོའི་ང་རྒྱལ་དུ་འཛིན་གཞུག་ལ། ཆོས་ཀྱི་གནས་སུ་རྡོ་རྗེ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་། པདྨ་དང་། རལ་གྲིའི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར། །ཞེས་བརྗོད་ལ། རང་རང་གི་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱག་མཚན་གཏད་ལ། རིགས་ལྔ་སོ་སོའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲུལ་བཤད་བྱེད་པའི་རྗེས་གནང་སྦྱིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཆུ་དང་ཅོད་པན་གྱི་དབང་བསྐུར་བ་ནི། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། རྡོ་རྗེ་དང་། དྲིལ་བུ་དང་། མིང་དབང་བསྐུར་བ་ནི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ། སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐུར་བ་ནི་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ། དབང་གོང་མ་གསུམ་ནི་བྲལ་བའི་འབྲས་བུའོ། །འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ལུང་བསྟན་དང་། དབུགས་དབྱུང་སོགས་སྐབས་འདིར་བྱེད་ནའང་འགལ་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་སློབ་དཔོན་དུ་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཁམས་གསུམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་དུ་དབང་བསྐུར་བས་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་བོན་ཁྱད་པར་ཅན་བསྒྲུན[1]ཅིང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དབང་དང་འདྲ་བས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དབང་དང་། དབང་དྲུག་ག་ལ་བུམ་པའི་ཆུའི་བྱ་བ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་བུམ་པའི་དབང་བསྐུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཐོབ། ལུས་ཀྱི་དྲི་མ་ཐུན་མོང་བ་གསུམ་སྤང་བསགས་དག་ཅིང་ཕྱི་མ་སྦྱོང་། ལུས་ཐ་མལ་དུ་སྣང་ཞེན་གྱི་དྲི་མ་འཁྲུད་པས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སྦྱོང་། ལམ་བསྐྱེད་རིམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་བསྒོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས། འབྲས་བུ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་འགྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བཞག་གོ །ཞེས་དག་པ་སྦྱིན་ནོ། །དེ་ནས་སློབ་མས་ལྷ་དང་བླ་མ་ལ་མཆོད་པ་དང་ཡོན་དབུལ་བ་སོགས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གསང་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དང་། དབང་བཞི་པ་བསྐུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཐོབ་པས། ལྷ་དང་བླ་མ་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་མཉེས་པར་བྱས། སྐྱེ་གནས་མ་ཉམས་པའི་གཞོན་ནུ་མ་ལོ་བཅུ་གཉིས་སམ། བཅུ་དྲུག་ལོན་པའི་ལང་ཚོ་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་མ་དམ་ཚིག་དང་ལྡན་པ་བླ་མ་ལ་ཕུལ། རིན་པོ་ཆེའི་མཎྜལ་ཡང་ཕུལ་ཏེ། ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་གྱིས། །བདག་གི་བླ་མེད་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༥ ན ༥། གཅང་། ཤོག ༣༦ བ ༧ བསྒྲུན་ཅིང་

བྱ་བ་ཐོབ། །དེ་ཕྱིར་གསང་བའི་དབང་གིས་ནི། །མགོན་པོས་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་མཛོད། །ཅེས་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་གདབ་བོ། །དེ་ནས་སློབ་མའི་མིག་དར་བཅིངས་ལ། རྣམ་སྣང་དུ་བསྒོམ་དུ་བཙུག །བླ་མས་རིག་མ་དེ་གཙོ་བོའི་ཡུམ་དུ་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞིའི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད། གནས་ལྔར་རིགས་ལྔ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའང་བྱས་ནས། ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས། ཤིན་ཏུ་དགའ་བའི་སྒྲས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱན་དྲངས་ཞལ་ནས་ཞུགས་པ་ཐུགས་ཀར་ཆགས་པ་ཆེན་པོའི་མེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་ཞུ་སྟེ། དགའ་བ་དང་པོ་གསུམ་ཉམས་སུ་མྱོང་། ནོར་བུར་བཟུང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བའང་བརྟན་པར་བྱས་ལ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཞུ་བའི་ངོ་བོ་བདེ་བ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པའི་ཐིག་ལེ་གཡོན་པའི་མཐེབ་སྲིན་གྱིས་བླངས་ལ། འདི་དེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །དམ་ཚིག་ཆེན་པོ་རྨད་བྱུང་བ། །ཁམས་ལྔ་ལས་བྱུང་བཅུད་ཀྱིས་ལེན། །བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྦྱོང་བར་གྱིས། །ཞེས་པའི་དོན་གོ་བར་བྱས་ལ། འདས་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་སོགས་ཀྱིས། །ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་སྲས་དབང་བསྐུར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བཟང་པོ་ཡིས། །དེ་ལྟར་བུ་ཁྱོད་དབང་བསྐུར་རོ། །ཨོཾ་ཨཱཿབཛྲ་ཧྲཱི[1]ཀ་མཾ་ཧཱུཾ་སྭཱ་ཧཱ། ཞེས་པས་སློབ་མའི་ལྕེ་ཐོག་ཏུ་བཞག །དེས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ངོ་བོར་བལྟས་ལ། ཨ་ཧོ་མ་ཧཱ་སུ་ཁ་ཞེས་བརྗོད་ལ་བཏུང་ངོ་། །ཀྱེ་མ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འོ། །ཞེས་པའོ། །ཤེས་རབ་མས་ཀྱང་། སྔ་མ་ལྟར་བསྐུར་རོ། །བླ་མས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་བཏོན་ཏེ། དུང་ཆོས་སོགས་སུ་བླུག །བདུད་རྩི་ལྷག་མ་དང་བསྲེས་ལ། དྲི་ཞིམ་པོའི་ཆུ་དང་སྦྱར་བ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་བསྔགས་ནས་སྦྱངས་སྦྱར་སོགས་བྱས་ནས། བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་དང་། འདི་དེ་ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་བརྗོད་ནས་བདུད་རྩི་ལྔ་སྤྱི་བོར་གཏོར་ཞིང་། འཐུང་དུ་གཞུག་པས་ཀྱང་དབང་བསྐུར་རོ། །དེ་ནས་མིག་དར་ཕྱེ་ནས། དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ལས་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་རྫས་གསང་བ་ལས་བྱུང་བའི་དབང་ལ་གསང་བའི་དབང་བསྐུར་བ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཐོབ། ཐུན་མོང་བ་ངག་གི་དྲི་མ་རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་སོགས་སྔར་བསགས་དག་ཅིང་། ཕྱི་མ་བསྒོམ་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རླུང་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༨ ན ༢། གཙང་། ཤོག ༣༧ ན ༣ ཧྲཱི་ཀ

ལ་ངག་ཏུ་གསུངས་པའི་དྲི་མ་རླུང་སྡུགས་སོ་སོར་སྣང་ཞིང་ཞེན་པའི་དྲི་མ་འབྱེད་པས་གསུང་རྡོ་རྗེ་སྦྱོང་། སྒྲུ་ལུས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་སྒོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས། འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་འགྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བཞག་གོ །ཞེས་དག་པ་སྨིན་ནོ། །གསང་བའི་དབང་ངོ་།།

གཉིས་པ་ནི། ཕྱག་དང་མཇལ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས། བླ་མ་ལ་རིག་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཕུལ་བར་བསམས་ལ། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཕུང་པོ་ཅན། །སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་རྣམ་སྦྱོང་བ། །དེ་རིང་བཤད་པའི་རིན་ཆེན་གཏེར། །གཙོ་བོས་བདག་ལ་བཀའ་དྲིན་སྩོལ། །ཁྱོད་ཞབས་པདྨོ་སྤངས་ནས་ནི། །གཙོ་བོ་གཞན་ན་སྐྱབས་མ་མཆིས། །འགྲོ་བའི་དཔའ་བོ་ཐུབ་ཆེན་པོས། །དེས་ན་བློ་མཆོག་བརྟེས་པར་མཛོད། །ཅེས་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་གདབ་བོ། །དེ་ནས་ཕན་ཚུན་ངོ་ཚས་བཅིངས་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ངོས་མི་ཟིན་པ་སྲུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ལ་གདོང་གཡོགས་བཅིངས། བླ་མས་རིག་མ་བསང་སྦྱངས་ཏེ། གཙོ་བོའི་ཡུམ་དུ་བསྐྱེད། དེའི་ལུས་ལ་ས་བོན་ལྷ་ལས་རིགས་ལྷ་བཀོད་དེ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ལག་པ་སློབ་མའི་ལག་པར་གཏད་ལ། རང་གི་ལག་པ་གཡོན་པས་བཟུང་། ལག་པ་གཡས་པ་རྡོ་རྗེ་དང་བཅས་པ་སློབ་མའི་སྤྱི་བོར་བཞག་སྟེ། འདིར་ནི་ཁྱེད་རྣམས་དཔང་པོ་ཡིན། །བདག་གིས་འདི་ལ་འདི་གཏད་དོ། །ཞེས་རྒྱལ་བ་རྣམས་དཔང་དུ་བཙུགས་ཏེ། གཟུང་མ་ཡིད་འོང་འདི་ཁྱོད་ཀྱིས། །བསྟེན་བྱར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས། །འཁོར་ལོའི་རིམ་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །བདེ་བ་དམ་པ་སྒྲུང་བར་གྱིས། །རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་སེམས་ནི། །ནོར་བུའི་ནང་དུ་གནས་བལྟ་བས། །ཞེས་གོ་བར་བྱས་ནས་གཏད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་རིག་མ་དེ། དཔའ་བོ་བུ་ནི་བླ་ན་མེད། །དཔའ་བོ་ཁྱོད་ནི་སྤྲོ་འམ་ཅི། །བཤང་དང་གཅི་བ་བཟའ་བ་དང་། །ཤ་དང་ཁུ་ཁྲག་དེ་བཞིན་ཏེ། །བུ་ཁྱོད་ཅི་དགར་སྤྲོ་ཀྱུར་ཏམ། །བུད་མེད་རྟག་ཏུ་གུས་པ་དང་། །བདག་གི་པདྨར་འོ་བྱེད་པ། །བུ་ཁྱོད་ཅི་བཞེད་བདེན་པར་སྨྲོས། །ཞེས་འདྲི་བ་ལ། སློབ་མས། ཁུ་ཁྲག་ལ་སོགས་བཟའ་བ་དང་། །བུད་མེད་རྣམས་ལ་རྟག་གུས་དང་། །ཟླ་གའི་པདྨར་འོ་བྱེད་པ། །ལྷ་མོ་ཅི་ཕྱིར་བདག་མི་སྤྲོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། རིག་མ་དེ་དགྱེས་ནས། སྐྲ་བཀྲོལ་གོས་དང་བྲལ་བར་བྱས་ནས། རང་གི་ཚུ་སྐྱེས་ཕྱེ་ནས་གསལ་བར་སྟོན་ཅིང་། ཨེ་མ་བདག་གི་པདྨ་འདི། །བདེ་བ་ཀུན་དང་ཡང་དག་ལྡན། །གང་ཞིག་ཆོ་གས་བསྟེན་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་མདུན་ན་བདག་གནས་སོ། །སངས་

རྒྱས་བསྟེན་པ་ལ་སོགས་པ། །བརྟན་བྱ་བ་ཇི་བཞིན་གྱིས། །བདེ་ཆེན་རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་ནི། །འདི་ཉིད་དུ་ནི་རྟག་ཏུ་བཞུགས། །ལྷུན་པོ་གང་ཞིག་འདི་སྟོང་བ། །དེ་ལ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་མེད། །ཧྲ་ཛ་མོ་ཀྲྀ་ཧོ། ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། སློབ་མ་རྣམ་སྣང་ངམ་གཙོ་བོར་བསྐྱེད། རིག་མ་སྤྱར་ལྟར་རམ་སྤྲུལ་མར་བསྐྱེད་དེ། རིགས་ལྔའི་ཚོགས་པ་ཅན་དུ་བྱས་ནས། རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་འདུ་བྱས་ཏེ། ཞལ་ལུང་ལས། ན་ཡི་གསུམ་པོ་བཅལ་བར་བྱ། །རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཅ། །གཟུང་འཛིན་བྲལ་བ་རྣ་གའི་དབུས། །བླ་མའི་མན་ངག་སྟོབས་ཀྱིས་ནི། །སོར་མོས་གོ་བར་བྱ་དགོས་སོ།[1]།ཞེས་གསུངས་པས། མཐེབ་མོའི་རྩེ་དང་། ལྕེ་རྩེ་ལ་ཧྲཱིཿདམར་པོ་བཀོད་ལ། ཤྲཱི་ཧ་བརྗོད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས། རྩ་བསྐུལ་ནས་རྟེན་པའི་རྟགས་བྱུང་བ་དང་། ཨོཾ་ཤྲཱི་ཤྲཱི་ཤྲཱི་ཧ་ཧ་ཧ་སྭཱཧཱ། ཞེས་པ་དང་། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཨ་ནུ་རཱ་ག་ཎ་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། ཞེས་པའི་སྔགས་བཟླས་ཤིང་། བླ་མའི་མན་ངག་ལས་དགའ་བཞིའི་དབྱེ་བ་ཤེས་པས། རང་གི་སྙིང་གའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཚད་མེད་པ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། ལུས་ལ་གཞུག་ཅིང་། བླ་མས་ཀྱང་རྣམ་སྣང་དང་སྤྱན་མ་སོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཅུག་ནས། སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་དགའ་བ་བརྩམ་པར་བྱའོ། །སྤྱི་བོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བབས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་པོ་གསུམ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱས་ཤིང་། རྡོ་རྗེ་ནོར་བུར་གནས་པ་ཕྱིར་མ་འཕོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ལ། དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་ངོ་སྤྲོད་པར་བྱའོ།།

ཞལ་ལུང་ལས། དེ་ནས་དེ་ལ་རང་འབྱུང་གི །ཆོས་སྐུ་རབ་དགའ་མཁའ་མཉམ་པ། །ལྷག་པའི་ལྷ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །རྟོགས་བྱའི་ཕྱིར་དུ་བུ་མོ་སྦྱིན།[2]།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས། དབང་བསྐུར་འདི་ནི་ཇི་ལྟ་བར། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་གཞན་དེ་བཞིན་དུ། །དགེ་བའི་ཚུལ་ནི་གཞན་བསྲུང་བ། །སངས་རྒྱས་སྐུ་སོགས་ཐོབ་མི་འགྱུར། །དམ་ཚིག་དག་ནི་བསྲུང་བ་དང་། །རྟག་ཏུ་སྡོམ་པ་བསྐྱང་བར་བྱ། །བཅུ་ཕྱེད་སྒྲོན་མ་མི་འཆི་སྦྱིན། །དམ་ཚིག་གཞན་ཡང་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༣༡ ཤོག ༡༩༠ བྱང་། ༡༨

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༣༡ ཤོག ༡༣༤ བྱང་། ༣༠

བསྒྲུང་བ་ནི། །དཀོན་མཆོག་སྟོད་གཞོམ་བུད་མེད་ཀུན། །མཆོག་མྱང་ལོག་པའི་དག་མ་ཡིན། །འདི་དག་ཚོ་ག་བཞིན་བསྒྲུང་བ། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དུ་གང་བཤད་པའོ། །ཞེས་པས་དམ་ཚིག་བརྗོད་ལ། སློབ་མས་ཀྱང་ཁས་བླངས་ཏེ། པུས་མོ་བཙུགས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་ལ། རིག་མའི་བརྟུལ་ཞུགས་སྦྱིན་པར་བྱ་སྟེ། བདག་གིས་དེ་རིང་ཡང་དག་བཤད། །སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་རིག་མ་སྦྱིན། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་མཁྱེན་པར་གསོལ། །ཐབས་གཞན་གྱིས་ནི་འཚང་མི་རྒྱ། །དེ་བས་འདིར་ནི་རིག་མ་མཆོད། །ཆོས་ཀུན་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ། །དངོས་པོ་གཉིས་སུ་བཏགས་པ་ཡིན། །དེ་བས་འཁོར་བ་རྣམ་གྲོལ་བར། །རྟག་ཏུ་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་བྱའོ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རིག་མའི་བརྟུལ་ཞུགས་བླ་མེད་པའོ། །སྡོངས་པ་གང་ཞིག་འདའ་བྱེད་པ། །དེ་ལ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་མེད། །ཅེས་བརྗོད་དེ་མིག་དར་ཕྱེ་ཞིང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཐ་གའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཤེས་རབ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་དབང་ལ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཐོབ། ཐུན་མོང་བ་ཡིད་ཀྱི་དྲི་མ་བརྟན་སེམས་སོགས་སྤྲར་བསགས་འདག་ཅིང་ཕྱི་མ་སྡོམ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གང་སྣང་ཀུན་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་འཆར་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་འབྲུད་པས་ཡིད་དག་པར་བྱེད། དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྟོགས་རིམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་སྒོམ་པ་སོགས་ལ་དབང་བར་བྱས། འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བཞག་གོ །ཞེས་དག་པ་སྦྱིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ངོ་།།

གསུམ་པ་ནི། ཡོན་དང་མཇལ་དང་ཕྱག་ཕུལ་ཏེ། ཁྱོད་ཞབས་པདྨོའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས། །གཙོ་བོ་དབང་བསྐུར་རྣམ་གསུམ་ཐོབ། །དེ་རིང་རིན་ཆེན་བཞི་པ་ཡང་། །བཀའ་དྲིན་གྱིས་ནི་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། །ཞེས་དབང་བཞི་པའི་དོན་དུ་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་གདབ་བོ། །རྒྱུད་ལས། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་བཞི་པ་ཡང་།[1]།ཞེས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ། བཞི་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དབང་གསུམ་པ་དང་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་ནས་སྟོན་པར་གསུངས་པས། དེའི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། ཁྱོད་རང་དབང་གསུམ་པའི་དུས་ན་རང་དང་རིག་མ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་འདོད་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་དུ་སྣང་བཞིན་པའི་དུས་ན། སེམས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བས་སྟོང་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་གཉིས་མཉམ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༧ ཤོག ༥༩༥ ཐྲེང་། ༧༨

དུ་ཡོད་པ་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། དོན་འདི་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། མཐར་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་རང་སྣང་གི་རིགས་མ་དང་ཁ་སྦྱོར་བའི་ལུས་ཅན་དང་། སེམས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་དུ་ཞུགས་པའི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་དེ། དེ་ནི་ཐོབ་བྱ་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བརྗོད་ལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། །ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་རྣམས་སྤངས་པའི། །ཆོས་བདག་མེད་པ་མཉམ་ཉིད་པས། །རང་སེམས་གདོད་ནས་མ་སྐྱེས་པ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བརྗོད་དེ། སྟོང་པ་ཉིད་རྐྱང་པ་ལ་ངོ་སྤྲོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཟབ་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟུང་འཇུག་གི་དོན་ལ་ངོ་འཕྲོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བཞི་པ་ཚིག་དབང་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ། སྒོ་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པའི་བག་ཆགས་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་བཞག །བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ་བསྒོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས། འབྲས་བུ་ཟུང་འཇུག་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་གྱི་སྐུ་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་བྱས་སོ། །ཞེས་དགག་པ་སྦྱིན་ནོ། །དབང་བཞི་པའོ། །དེ་ནས་སློབ་མས་ཚོགས་ཀྱི་མཆོད་པ་དང་། ཡོན་དང་མཇལ་སོགས་དབུལ་བར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ལུང་བསྟན་དང་། རྗེས་གནང་དང་། དབུགས་དབྱུང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། ཟླ་མས་རང་ཉིད་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པར་བསྐྱེད། ལག་པ་གཡོན་པའི་ཁུ་ཚུར་གྱིས་སྙིང་གར་ཆོས་གོས་ཀྱི་གྲྭ་འཛིན་པའི་ཚུལ་དུ་བྱ། གཡས་པས་མཆོག་སྦྱིན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་སློབ་མའི་སྤྱི་བོར་གཏུགས་ཏེ། ཨོཾ་ང་ཡིས་འདི་ལྟར་ལུང་བསྟན་ཏེ། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གཤེགས། །སྲིད་པའི་མཐའ་ནི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །སྲིད་པའི་ངན་འགྲོ་ཉིད་ལས་བཏོན། །ཁྱོད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྡོ་རྗེ་ཆེ་གེ་མོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཞིང་། སིདྡྷི་ཧཱུཾ་བཛྲ་བ་སྭཱ་ཧཱཿ། འདི་ཡི་དབང་བསྒྱུར་གྱུར་པ་ཡིས། །བསྡུགས་པས་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་བདག །ཟླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ། །བདེར་གཤེགས་ཀྱིས་ཀྱང་ལུང་བསྟན་མཛད། །ཅེས་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་འདུལ་འགྱུར་བར། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཆགས་ལ་སོགས། །གཙང་བས་སེམས་ཅན་དོན་བྱ་འོ། །ཉིན་རེ་

བཞིན་དུ་ཐུན་བཞི་རུ། །ཏིང་འཛིན་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་ལྡན་པར། །འགྱུར་བས་ཐུན་མོང་ཅིག་ཤོས་ཀྱི། །དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྲུབ་པར་བྱ། །མི་སྣང་བ་ནི་སྟོང་ཡིན་ཏེ། །མངོན་ཤེས་ལྡན་པ་ཉིས་སྟོང་ཡིན། །རིག་པ་འཛིན་པ་སུམ་སྟོང་ཡིན། །རྡོ་རྗེ་ཅན་ནི་འགྲོ་ཀུན་བདག །ཞི་དང་རྒྱས་སོགས་ལས་གང་དང་། །དེ་ལས་གཞན་པ་ཅི་འདོད་པ། །འཁོར་ལོ་རྗེས་བརྗེས་སྦྱོར་བ་ཡིས། །བསྒྲུབས་ན་མྱུར་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་གནང་སྦྱིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཉིད་དུ་དབུགས་འབྱིན་པའི་དམ་ཚིག་གསུམ་སྦྱིན་པར་བྱ་སྟེ། མཆོག་གསང་དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་ནི། །མཐོང་བ་དང་ནི་ཞུགས་གྱུར་པས། །སྡིག་པ་ཀུན་ལས་ངེས་གྲོལ་བར། །ཁྱེད་རྣམས་དེར་ནི་ལེགས་པར་གནས། །བདེ་ཆེན་ཐེག་པ་འདི་ལ་ནི། །སླར་ཁྱོད་འཆི་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། །མི་ཚུགས་པ་དང་མི་གསོད་པ། །ཅིས་ཀྱང་མི་ཚུགས་དགའ་བར་གྱིས། །སྲིད་པ་ཞིན་ཏུ་དགུ་པའི་ཕྱིར། །སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཁྱོད་འདས། །སྲིད་པ་ཞིན་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །སྟོན་པའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན། །དམ་ཚིག་སྡོམ་པ་གྲུབ་པ་ཡིན། །རྟག་ཏུ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྲུང་བར་བྱ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་མཐུན་པར་གསུངས། །དམ་པ་རྟག་པའི་བཀའ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་ནི། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་དོགས་མེད་པའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བཏང་མི་བྱ། །ཕྱག་གི་རྡོ་རྗེ་གང་ཡིན་པའོ། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་མི་སྤྱོང་[1]ཞིང་། །ནམ་ཡང་དོར་བར་མི་བྱའོ། །མི་ཤེས་པ་ཡང་རྨོངས་པ་ཡིས། །ཚུལ་ཆེན་བསྟན་པར་མི་བྱའོ། །བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་སུ། །དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ནི་མི་གདུང་ཞིང་། །ཅི་བདེ་བར་ནི་བདེ་བར་བཟུང་། །འདི་ནི་མ་བྱོན་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས། །ནམ་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་འདོར་ཞིང་། །སློབ་དཔོན་སྨད་པར་མི་བྱ་སྟེ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀུན་དང་འདྲ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་མཚུངས་བླ་མ་ཡི། །སློབ་དཔོན་ལ་ནི་གང་སྨོད་པ། །དེས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀུན་སྨད་པས། །རྟག་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །རིམས་དང་དུག་དང་དབྱིག་དུག་དང་། །མཁའ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱིས་གཙེས་པ་དང་། །བགེགས་དང་ལོག་འདྲེན་གདུམ་པོ་ཡིས། །བསད་ནས་དམྱལ་བར་

[1] ཞོལ། ཤོག ༣༩ བ ༣། གཙང་། ཤོག ୧༠ བ ༢ མི་སྤང་ཞིང་།

ལྷུང་[1]བར་འགྱུར། །དེ་བས་ནན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་བློ་གྲོས་ཆེ། །དགེ་བ་རབ་ཏུ་མི་སྤྲོམས་པ། །ནམ་ཡང་སྨད་པར་མི་བྱ་འོ། །བླ་མ་ལ་ནི་གུས་བཅས་ཡོན། །རྗེས་མཐུན་ཁྱོད་ཀྱིས་སྦྱིན་པར་བྱ། །དེས་ནི་རིམས་སོགས་གནོད་པ་རྣམས། །ཕྱིར་ཞིང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །རྟག་ཏུ་རང་གི་དམ་ཚིག་བསྲུང་། །རྟག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཆོད། །རྟག་ཏུ་བླ་མ་ལ་ཡང་དབུལ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀུན་དང་འདྲ། །དེ་བྱིན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ། །རྟག་ཏུ་བྱིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །དེ་བྱིན་བསོད་ནམས་ཚོགས་ཡིན་ཏེ། །ཚོགས་ལས་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། །གང་ཕྱིར་འདིར་ནི་ལེགས་གནས་པས། །དེང་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་འབྲས་བུར་བཅས། །དམ་ཚིག་ལྷ་རྣམས་ཀུན་མཉམ་པར། །དེང་ཁྱོད་འགྱུར་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད། །སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེ་འཛིན་བཅས་པ། །ཀུན་གྱིས་དེང་ཁྱོད་དབང་བསྐུར་བས། །ཁམས་གསུམ་ཀུན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེ། །རྒྱལ་པོའི་བདག་པོར་བརྟན་པ་ཡིན། །དེང་ནི་བདུད་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཏེ། །གྲོང་ཁྱེར་མཆོག་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞུགས། །ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །དེང་ཁྱོད་ཐོབ་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད། །དེ་ལྟར་ཡིད་ནི་རབ་དང་[2]རྡོ་རྗེ་ཉིད་དུ་གྱིས། །རང་གི་དམ་ཚིག་མི་བཟད་བདེ་ཆེན་བསྙེན་པར་གྱིས། །དེང་ནི་འགྲོ་བ་སྦྱུར་བདེ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང་། །རབ་ཏུ་མཉམ་ཞིང་རྟག་པ་ཉིད་དུ་གཏོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་བརྗོད་ཅིང་དོན་བཤད་ལ། སློབ་མའི་སྙིང་དུ་གདུགས་བཟུང་ནས། སྐོར་བ་ལན་གསུམ་བྱེད་དུ་བཅུག་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་གྱི་སྒོར་ཕྱག་འཚལ་དུ་བཅུག་ནས། མགོ་ས་ལ་སྨད་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས། སྔགས་དང་རྒྱུད་རྣམས་འཛིན་པ་ཡི། །སློབ་མ་འདི་ནི་ཕུལ་བ་ལགས། །ཞེས་བརྗོད་དེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་དབུལ་བར་བྱའོ།།

དེ་ནས་སློབ་མ་ལ། ད་ནི་ཁྱོད་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། །སློབ་དཔོན་སྔགས་དང་རྒྱུད་འཛིན་པར། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །ལྷ་རྣམས་ཀུན་གྱིས་མཐུན་པར་གསུངས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྗེས་བརྩེ་བས། །ཁྱོད་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་ཚོ་ག་བཞིན། །རབ་ཏུ་འབད་དེ་འབྲི་བར་བྱ། །སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར། །ཞེས་བརྗོད། སློབ་མས་ཀྱང་གུས་པས་ཕྱག་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༩ བ ༤། གཙང་། ཤོག ༤༠ བ ༥ ལྷུང་

2 ཞོལ། ཤོག ༤༠ ན ༢། གཙང་། ཤོག ༤༡ ན ༣ རབ་དང་

བྱས་ལ། གཙོ་བོས་ཇི་ལྟར་བཀའ་སྩལ་པ། །གསུངས་པ་དེ་བཞིན་བདག་བགྱིད་དོ། །ཞེས་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །ཚིག་འདི་དག་ཕལ་ཆེར་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་མར་མེ་མཛད་བཟང་པོའི་གཞུང་གི་འགྱུར་ལྟར་བྲིས་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཇུག་གི་ཆོ་ག་ནི། ཆོ་གའི་ཆད་ལྷག་གི་ཉེས་པ་ཞི་བའི་ཕྱིར་དུ་ཞི་བ་དང་། ལྷ་ཚིམ་པའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱས་པའི་སྦྱིན་སྲེག་བྱ། དེ་ནས་སློབ་མ་རྣམས་ནུས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོད་དུ་གཞུག །རང་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཕྱི་ནང་གསང་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་དང་། བསྟོད་པ་དང་། བདུད་རྩི་མྱང་བ་སོགས་བྱས་ལ། ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་ཀྱང་མཉེས་པར་བྱ། དེར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཟའ་བ་དང་། བཅའ་བ་དང་བཏུང་བ་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཕུལ་བས་ཚིམ་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མཚན་མོ་མི་ཉལ་བར་གླུ་གར་ལ་སོགས་པས་མཆོད་ནས། ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་འཇུག་པ་འདི་སུ་ལའང་མ་སྨྲ་ཞིག །ཅེས་བསྒོའོ། །དེ་ནས་རང་གིས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་མཆོད་གཏོར་བྱ་སྟེ། ནང་དུ་ཞུགས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཕྱག་བཙལ། གཙོ་བོ་ལ་མཆོད་ཡོན་ལ་སོགས་པ་ཕུལ་ནས། དགེ་བ་བསྔོ་ཞིང་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལན་གསུམ་བསྐོར་ནས་ཕར་སྐོར་གཙོ་བོ་ལ་ཕྱོགས་པར་འདུག་ནས། ཆད་ལྷག་གི་ཉེས་པ་ཞི་བའི་དོན་དུ་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ལན་གསུམ་བརྗོད་དེ། དེ་ནས་མེ་ཏོག་དང་བཅས་པའི་ཐལ་མོ་སྙིང་གར་སྦྱར་ལ། ནོངས་པ་བཟོད་པར་གསོལ་ཏེ།[1] གང་ཡང་བདག་བློ་རྨོངས་པ་ཡིས། །ཉེས་བྱས་ཅུང་ཟད་གང་བགྱིས་པ། །གང་ཕྱིར་ལུས་ཅན་སྐྱབས་ཡིན་ཕྱིར། །མགོན་ཁྱོད་དེ་ཀུན་བཟོད་པར་མཛོད། །མ་རྙེད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་དང་། །གང་ཡང་ནུས་པ་མ་མཆིས་པས། །འདིར་ནི་བྱ་བ་གང་བགྱིས་པ། །དེ་ཀུན་གཙོ་བོས་བཟོད་མཛད་རིགས། །ཞེས་བརྗོད་དེ། འདོད་དོན་འགྲུབ་པར་གསོལ་བ་བཏབ་ལ། ཨོཾ་ཁྱེད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དོན་ཀུན་མཛད། །རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དངོས་གྲུབ་སྩོལ། །སངས་རྒྱས་ཡུལ་དུ་གཤེགས་ནས་ཀྱང་། །སླར་ཡང་འབྱོན་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་བཛྲ་མུཿཞེས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཤེགས་སུ་གསོལ། དམ་ཚིག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡི་གེ་སྦྲུམ་བརྗོད་དེ་རང་གི་ཐུགས་ཀར་བསྡུ་བར་བྱའོ།།

1 ཞོལ། ཤོག ༩༠ ན ༦ བཟོད་པར་གསོལ།

དེ་ནས། ཨོཾ་ཨ་ཀཱ་རོ་མུ་ཁཾ་སརྦ་དྷརྨཱ་ཎཾ་ཨཱ་དྱ་ནུཏྤནྣ་ཏྭ་ཏ། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། ཞེས་འདོན་ཞིང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དྲན་བཞིན་པས། དྲིལ་བུ་འཁྲོལ་ཞིང་། རྡོ་རྗེ་དང་བཅས་པའི་ལག་པས། ཐོག་མར་ལྷའི་མཚན་མ་རྣམས་མཐའ་ནས་རིམ་གྱིས་བསྡུ། དེ་ནས་རྡོ་རྗེས་ཁར་སྒྲོ་ནས་བརྐྱམས་ཏེ། ཚངས་ཐིག་གི་ལམ་ནས་གཙོ་བོའི་གནས་ཀྱི་བར་དབྱེ་ཞིང་། རང་གི་མགོར་རྟུལ་ཚོན་ཅུང་ཟད་བླུག་ནས། གདན་རྣམས་བསྡུའོ། །དེ་ནས་རྟུལ་ཚོན་ལྷག་མ་རྣམས་ལེགས་པར་ཕྱགས་ཏེ། སློབ་མ་ལ་ཅུང་ཟད་སྦྱིན། གཞན་རྣམས་བུམ་པར་བླུག་སྟེ་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་ཏེ་རོལ་མོའི་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པས་ཁྱེར་ཏེ། འབབ་ཆུའམ་མཚོ་ཐན་ལ་སོགས་པར་དོར་རོ། །དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་བཟུང་བའི་ལག་པ་རྡོ་རྗེ་ཁུ་ཚུར་གཉིས་ཀྱི་མཛུབ་མོ་ལྕགས་ཀྱུ་བཞིན་བྱས་ཏེ། ཕན་ཚུན་འཁྱུད་པ་སྐམ་པའི་ཕྱག་རྒྱས། ཨོཾ་བཛྲ་ཀཱི་ལཱ་ཡ་ཤུ་ཏ་ཀཱི་ལཱ་ཡ་སརྦ་བིགྷྣཱན་བཛྲ་ཧྲ་ར་ཡ་ཨརྒྷཾ་པ་ཡ་ཧཱུྃ་ཧཱུྃ་ཕཊ་ཕཊ་ཧོཿཞེས་བརླས་ཏེ་ཕུར་བུ་རྣམས་དབྱུང་ལ། ཨོཾ་རུ་རུ་སྥུ་རུ་ཛྭ་ལ་ཏི་ཥྛ་སིདྡྷི་ལོ་ཙ་ནེ་སརྦ་ཨརྠ་སཱ་དྷ་ནི་སྭཱཧཱ། ཞེས་ལོ་མ་ལ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་བཟླས་ཏེ་ཕུར་བུ་རྣམས་བཀྲུས་པས་བགེགས་རྣམས་གསོས་ཏེ་སངས་རྒྱས་པར་བསམས་ལ་ཁྱུང་བུ་དགང་། དེ་ནས་ཕུར་བུའི་ལྷ་རྣམས་གཤེགས་སུ་གསོལ་ཞིང་། ཕུར་བུའི་སྐྱུད་པ་རྣམས་བཀྲོལ་ཏེ་སྣོད་གཙང་མར་བཞག་ལ། ཙནྡན་གྱི་ཆུས་བསང་གཏོར་བྱ་ཞིང་། སོ་སོའི་གནས་སུ་བཞག་གོ །སྔར་ཁྲི་བོ་དང་། ཕྱོགས་སྐྱོང་ཕྱོགས་མཚམས་སུ་བཀོད་ཡོད་ནའང་མཆོད་གཏོར་ཕུལ་ལ། རང་གནས་སུ་གཤེགས་སུ་གསོལ་བར་བྱའོ། །གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་སློབ་དཔོན་ཉིད་དབང་ལ། སློབ་མ་ལ་བགོ་བཤའ་བྱས་ན་དམ་ཚིག་ཉམས་པར་གསུངས་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། ཁྱུང་བུ་ཁེངས་དང་རབ་གནས་དང་། །སྦྱིན་སྲེག་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་གནས་དང་། །དེ་ཀུན་སློབ་དཔོན་ཉིད་དབང་ཞེས། །རྡོ་རྗེ་མཆོག་ནི་འཛིན་པས་གསུངས། [1] །ཞེས་བཤད་པས་ཡོ་བྱད་རྣམས་སློབ་དཔོན་ལ་དབུལ་ཞིང་། སློབ་དཔོན་མི་འདོད་ན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་དབུལ་ཞིང་། ཁྲི་དང་བྲ་རོག་སོགས་ལ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མི་སྦྱིན་ནོ། །དེ་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་སྟོན་མོ་དང་། ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བླ་མ་ལ་སོགས་པ་མཉེས་པར་བྱའོ། །བཀྲ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༣༡ ཤོག ༡༠༧༠ ཐེང་། ༦

ཤིས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ཀྱིས་ཤིས་པ་བརྗོད་པའང་རྒྱས་པར་བྱའོ།།

གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་རྙིང་ཚུགས་ཤིང་། །རིམ་གཉིས་ཟབ་མོའི་སྤྱོད་དུ་བྱེད་པ་ནི། །དམ་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ཡི། །རྣམ་དག་དབང་གིས་སྨིན་ལ་རག་ལས་པས། །མགོན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་བཀྲལ་བའི་དོན། །གསང་འདུས་འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །གཞུག་དང་ཞུགས་ལ་བསྐུར་བའི་དབང་ཆོག་ནི། །མ་འདྲེས་གོ་སླའི་ངག་གིས་གསལ་བར་བཤད། །མཁས་པའི་གཞུང་ནི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ། །བདག་ནི་བློ་དམན་སྦྱངས་པའི་སྟོབས་ཞན་པས། །གལ་ཏེ་འདི་ལ་ནོངས་པའི་ཚོགས་མཆིས་ན། །བླ་མ་ལྷར་བཅས་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་མཛད་རིགས། །འདིར་འབད་དགེ་བ་རབ་དཀར་ཅི་ཡོད་དེས། །ཐོག་མེད་དུས་ནས་བསྐྱངས་པའི་མ་རྣམས་ཀུན། །འཁོར་བའི་ཆུ་བོ་ཆེ་ལས་རབ་བརྒལ་ནས། །བླ་མེད་ཐེག་པའི་གྲོང་ཁྱེར་འཇུག་པར་ཤོག །བདག་ཀྱང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེས་བཟུང་ནས། །ལམ་བཟང་འདི་དང་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་ནི། །སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག །དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྙེ་མ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། མང་དུ་ཐོས་པའི་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་མང་ཡུལ་བ་དཔོན་པོ་ནམ་མཁའ་བཟང་པོས་མེ་ཏོག་དང་བཅས་ཏེ། ཡང་ཡང་བསྐུལ་བའི་ངོར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས་མཛད་པའི་གསང་འདུས་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་དང་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་དེ་ལ་གཞི་བྱས། སྐུ་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་རྡོ་རྗེའི་ས་བགྲོད་པའི་མར་མེ་མཛད་བཟང་པོའི་གཞུང་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་སྨན་ཞབས་དང་། ཤཱནྟི་པས་མཛད་པ་དང་། བོད་སྔ་མ་མཁས་པ་དག་གིས་མཛད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་ལས་སྒྲུབ་ཐབས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པའི་བཀའ་དྲིན་ཡུན་རིང་དུ་མནོས་པའི་རིགས་པ་སྨྲ་བ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས་འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་སྦྱར་བའོ།། །།སརྦ་མངྒ་ལཾ།། །།

༄༅། །དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་སྦྱོར་དུ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་གསུང་གི་གཅེས་པའི་གནད། །རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་བཞི་གོམས་པ་ཡིས། །སྐུ་བཞིའི་གོ་འཕང་མཆོག་ལ་མངའ་བརྙེས་པ། །བླ་མ་ལྷ་བཅས་གཙུག་གིས་གུས་བཏུད་ནས། །རྒྱུད་རྒྱལ་གཞན་དང་བཤད་སྲོལ་མི་འདྲ་བའི། །རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཟབ་ལམ་རིམ་པ་གཉིས། །སྐལ་ལྡན་སྐྱེ་བོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ། །རྗེ་བཙུན་བླ་མའི་གསུང་བཞིན་བྲི་བར་བྱ།།

དེ་ལ་འདིར་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པས་སྣོད་རུང་གི་གང་ཟག་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ལ་ཇི་ལྟར་འཁྲིད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། དབང་གིས་སྣོད་རུང་དུ་བྱ་བ་དང་། སྣོད་དུ་གྱུར་ནས་རིམ་པ་གཉིས་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་སྦྱངས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ནས་དབང་ཇི་ལྟར་བསྐུར་བའི་རིམ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ལས། དེ་ལྟར་དང་པོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བསྡུ་བ་ཤེས་ནས། དེ་ནས་རང་གི་ལུས་ལ་ཁྱབ་བདག་མཆོག་གི་གོ་འཕང་མ་ཉིད་གི་[1]སྔགས་པས་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། སློབ་དཔོན་དང་བཅས་པ་ཡིས་སོ།[2]།ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་བསྡུ་བར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་སྤོང་བའི་རྩ་བ་གསུམ་དང་། ཉོན་མོངས་བཞི་དང་བདུད་བཞི་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཚངས་པའི་གནས་བཞི་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་བཞི་བསྒོམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་

---

1 ཞོལ། ཤོག ༡ ན ༥། གཅང་། ཤོག ༢ ན ༢ མ་ཉིང་ཉི་

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༠ ཤོག ༢༤༡ ཕྲེང་། ༢༠

པའི་ཚོས་སོ་བདུན་དང་། ཡན་ལག་བདུན་དང་། གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུ་དང་། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་སོགས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་དོན་ཆེ་བསམ་པ་ནས་བཟུང་སྔེ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་སྦྱིན་སོགས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་སྤྱོད་པ་དང་བཅས་པའི་ལམ་ཐུན་མོང་བ་ཉམས་སུ་བླང་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་རྒྱུད་ལེགས་པར་མ་སྦྱངས་ན་ཚེ་འདིའི་འཁྲི་བ་མི་ཆོད་པས་ཆོས་བྱེད་འདོད་བརྟན་པོ་མི་འབྱུང་། དད་པ་ཁ་ཞེ་མེད་པ་མི་སྐྱེ་བས་སྐྱབས་གནས་ལ་བློ་ཐིངས་སྐྱུར་མི་འོང་། ལས་འབྲས་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་མི་རྙེད་པས་སྡོམ་པ་གང་གིའང་སྲུང་སྡོམ་ཞིབ་མོ་མེད་པའི་རྫིང་ཆོས་པར་འགྲོ། འཁོར་བ་ལ་ཞེན་ལོག་རྣལ་མ་མི་སྐྱེ་བས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གོ་བ་ཙམ་དུ་ཟད། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་སློན་སེམས་མ་བཅོས་པ་མི་སྐྱེ་བས་ཐེག་ཆེན་པ་མིང་ཙམ་དུ་འགྲོ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱི་ལ་སློབ་འདོད་དྲག་པོ་མི་འབྱུང་བས་འཇུག་སྡོམ་རྣལ་མ་མི་སྐྱེ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྤྱིའི་གོ་བ་རྣམ་དག་མི་ཆགས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཕྲ་མོ་ལ་འབྲེལ་ཞིང་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་ངེས་པ་མི་སྐྱེ། ཁྱད་པར་དུ་རིགས་ལྔ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་སྡོམ་པ་འཛིན་པ་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱི་རྗེས་ཟློས་ཙམ་དུ་སོང་ནས་དམ་ཚིག་མ་ཉམས་པར་སྲུང་འདོད་དང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ལ་ཐོབ་འདོད་དྲག་པོ་མི་འབྱུང་བས་ སྔགས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་སྦྱངས་པ་ངེས་པར་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་བསྡུས་རྒྱུད་ལས། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་ལ་སེམས་བླ་མའི་ངེས་པ་ལ་དགའ་གདོང་བའི་ངང་ཚུལ་དང་ལྡན་ཡོན་ཏན་ཤེས།[1]།ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བློ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྦྱངས་པའི་ལས་དང་པོ་པ་ལ་དབང་ཟབ་མོ་བསྐུར་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་བྱའོ། །ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཚུ་བོ་གསུམ་འདྲེས་ཀྱི་གདམས་པ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱས་བསྡུས་གཉིས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་བཞི། དབང་འོག་མ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བར་གོང་མ་བསྐུར་བའི་ལུགས་དགག་པ་དང་། གོ་རིམས་ངེས་ཅན་དུ་བསྐུར་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། དབང་ཇི་ལྟར་བསྐུར་བའི་ཚུལ་དང་།

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༢ ཤོག ༡༨༡ ཐེང་། ༥

རིམ་གཉིས་སྒོམ་པར་འདོད་པས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པ་དགོས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཏན་མ་ཞུགས་ཤིང་། བྱིས་པ་འཇུག་པའི་དབང་བདུན་ཐོབ་དུ་མ་བསྐུར་བར་དབང་གོང་མ་རྣམས་ཐོག་མར་བསྐུར་ནས་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་རྫོགས་རིམ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། དབང་དང་པོ་བདུན་གྱིས་ས་བདུན་གྱི་ནུས་པ་འཛོག་པ་དང་། དབང་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ནུས་པ་འཇོག་པར་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་བླངས་པས་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་མ་ཐོབ་པར་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཐོག་མར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ།།

དབང་གི་དམ་གཞག་གི་སྐབས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་མ་ཞུགས་པ་དང་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་གསང་བའི་དེ་ཉིད་སྨྲས་ན་དམ་ཚིག་ཉམས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་མི་སྟོན་པར་མནའ་ཆུ་བླུད་ནས་རྡོ་རྗེའི་མནའ་བསྒྲག་པར་ཡང་གསུངས་ལ། རི་བོ་དག་ཀྱང་མ་སྨིན་མི་ལ་གསང་བ་བྱིན་ལས་སོ། །ཞེས་དབང་གིས་སྨིན་པར་མ་བྱས་པ་ལ་གསང་བ་བྱིན་ན་རྩ་ལྟུང་བདུན་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་ཤིང་། སྨིན་རྒྱུའི་གསང་བ་ཡང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་འགྲེལ་པས་བཤད་པས་ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མ་ཞུགས་ཤིང་དབང་མ་ཐོབ་པ་ལ་དབང་གོང་མ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་དེ་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་ལྡན་ཡིན་ན་རྩ་ལྟུང་བདུན་པ་འབྱུང་ཞིང་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལྷག་མ་མེད་པར་གཏོང་བར་འགྱུར་རོ། །རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་དུ་མ་སོང་བར་དབང་གོང་མ་བསྐུར་བའི་ཚེ་ག་བྱས་ཀྱང་དབང་གོང་མ་ཐོབ་པའི་གོ་མི་ཆོད་དེ། དེ་ལྟ་ན་དབང་གཞན་གང་ཡང་ཐོབ་དུ་མ་སོང་བར་ངེས་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་ཚིག་གིས་བརྡ་སྤྲད་པས་ཀྱང་དབང་བཞི་པ་ཐོབ་པའི་གོ་ཆོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཕྱིའི་དབང་མ་ཐོབ་པ་ལ་དབང་གོང་མ་ཙམ་བསྐུར་ནས་རྫོགས་རིམ་སྟོན་ན་ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱུད་ལུང་ང་རྒྱལ་གྱིས། །དབང་བསྐུར་མེད་པར་འཆད་བྱེད་པ། །སློབ་དཔོན་སློབ་མ་ཤི་མ་ཐག །དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱང་དམྱལ་བར་འགྲོ།[1]།ཞེས་གསུངས་པས་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་དབང་ཐོས་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཤིན་ཏུ་ལྕི་བ་བསགས་པ་ཡིན་པས་དངོས་གྲུབ་ཕྲ་མོ་ཐོབ་ཀྱང་དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀ་དམྱལ་བར་འགྲོ་བར་གདོན་མི་ཟ་བས་དེ་འདྲ་བའི་ལམ་ལོག་པ་སྟོན་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༢༡༠ ཕྲེང་། ༤

པའི་གང་ཟག་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱང་རིང་དུ་སྤང་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི་དབང་བཅུ་གཅིག་གོ་རིམས་ངེས་ཅན་དུ་འཐོབ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་རྫོགས་རིམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་སྔོན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡས་བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་སྐྱེད་པ་འགྲོ་དགོས་པས་ངེས་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་བསྐུར་བའི་སྔོན་དུ་དབང་གོང་མ་གཞན་རྣམས་བསྐུར་བ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ལ། ལམ་དུས་ཀྱི་དགའ་བཞི་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་ཅིང་། དབང་གི་དུས་སུ་ཡང་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་དགའ་བཞི་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དབང་གོང་མ་རྣམས་ཀྱང་སྔ་མ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བར་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཐོབ་པར་བྱར་མེད་དོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་དགའ་བཞི་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་ཕྱག་རྒྱ་ལ་གསལ་སྣང་ལེགས་པར་ཐོན་ནས་ཡིད་ངོར་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་བ་ཉུབ་པ་རང་འདོད་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པར་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བའི་བསྐྱེད་རིམ་གྲུབ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས་དབང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་རང་གི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་ལྷར་བསྐྱེད་ནས་མ་དག་པའི་སྣང་ཞེན་སྦྱོང་བའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་འཇོག་པ་དབང་བདུན་གྱིས་བྱེད་ཅིང་དེ་དབང་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་སྔོན་དུ་ངེས་པར་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་དང་མ་དག་པའི་ཕུང་སོགས་ཟད་པར་སྤངས་པ་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་འཐོབ་ཀྱང་དེ་དག་གི་ས་བོན་དངོས་སུ་སྦྱོང་བའི་བྱ་བ་ལམ་དུས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་གྱིས་བྱེད་ཅིང་། དེའི་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་མངོན་གྱུར་མགོ་གནོན་པ་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་བྱེད་ལ། དེ་ལ་ཡང་དབང་བདུན་གྱིས་དེ་དག་སྦྱོང་བའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་འཇོག་ཅིང་ཕུང་སོགས་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ལ་དབང་བར་བྱེད་པས་དབང་བདུན་གྱིས་ནི་དངོས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྣོད་རུང་དང་། བརྒྱུད་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

དབང་མདོར་བསྟན་གྱི་འགྲེལ་པར་རྗེ་ནཱ་རོ་པས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་པའི་དབང་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དངོས་སུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་ཅིང་དོན་དམ་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་སྣོད་རུང་དུ་སྨྲུབ་པའི་དབང་བཅུ་གཅིག་པོ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བར་

ཕྱི་མ་བསྐུར་དུ་མི་རུང་བ་རྒྱུད་དང་འགྲེལ་པ་དང་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་རྒྱས་བཏབ་པ་ཡིན་པས་གོ་རིམས་ངེས་པ་ཅན་དུ་བསྐུར་བར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དབང་གི་དབྱེ་བསྡུ། དབང་ཇི་ལྟར་བསྐུར་བའི་ཚུལ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ། དོགས་པ་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱས་པར་ན་དབང་བཅོ་ལྔ་ཡོད་ལ། འབྲིང་དུ་ན་དབང་བཅུ་གཅིག་སྟེ། བྱིས་པ་འཇུག་པའི་དབང་བདུན་དང་། དབང་གོང་མ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི་དྲང་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་བསྡུས་ནས་བུམ་པ་དང་གསང་བ་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དང་དབང་གོང་མའི་གོང་མའི་[1]དང་པོ་གསུམ་ཡང་རིགས་གཅིག་པས་བུམ་པ་དང་གསང་བ་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གསུམ་དུ་བསྡུས་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་དབང་བཅུ་དང་། དབང་བཅུ་གཅིག་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་ངོ་། །བསྡུས་ན་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་དང་། དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་དབང་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པའི་དབང་ངོ་།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱིས་པ་འཇུག་པའི་དབང་བདུན་བསྐུར་བའི་ཚུལ་དང་། དབང་གོང་མ་རྣམས་བསྐུར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་བསྐུར་བ་དང་། ཇི་ལྟར་བསྐུར་བའི་ཚུལ་དང་། མིང་དེ་ལྟར་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི་དབང་བདུན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་ཡང་བཤད་ཀྱང་། ད་ལྟ་ནི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་བསྐུར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་དེ་གཉིས་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་མ་རྫོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལས་ཐོབ་པའི་དབང་ལ་རྫོགས་མ་རྫོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་དེ། དབང་བསྐུར་བའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་དཀྱིལ་ལ་ཡང་ཚང་ཞིང་། བསྐུར་ཚུལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་བདུན་ཐོག་མར་བསྐུར་བ་ནི་ངེས་པར་རྟུལ་ཚོན་ལ་བརྟེན་དགོས་ཀྱི། རས་བྲིས་སོགས་ལ་བརྟེན་དུ་མི་རུང་ལ། དབང་གོང་མ་རྣམས་དབང་བདུན་དང་རྒྱུན་གཅིག་ལ་བསྐུར་བ་ལས་གཞན་གྱི་ཚེ་བྲིས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་ཏེ། དབང་མདོར་

1 ཞོལ། ཤོག ༩ ན ༥ གོང་མ་

བསྟན་ལས། དབང་བདུན་པོ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། །དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས་ལ་སྦྱིན་པར་བྱ།[1]།ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་རྗེ་ནཱ་རོ་པས། དབང་བསྐུར་བདུན་པོ་འདི་རྣམས་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་སྤྱངས་ནས་གཞན་རས་བྲིས་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་རྣམས་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས་པ་ལས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་སྦྱིན་པར་བྱའོ་[2]ཞེས་གསུངས་པས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་ཀུན་སྤྱངས་ཀྱི་སློབ་མ་ཡིན་ན་ངེས་པ་མེད་ཅེས་གསུང་བ་ཡང་རྒྱུད་འདིའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱུད་སྡེ་གཞན་ནས་དབང་གི་ཐོག་མ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་བའི་དབང་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ཡང་། འདིར་ནི་སྔོན་དུ་མེ་ཏོག་འདོར་བ་ཙམ་བྱེད་ཀྱང་ཆུ་དབང་ཉིད་ཐོག་མར་བསྐུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སློབ་མ་སྐུ་རྡོ་རྗེར་བསྐྱེད་ནས་སློབ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་རླུང་མེ་ཆུ་ས་དང་དབང་རྫས་ཀྱི་ཆུ་ཡང་ཡུམ་ལྔར་བསྐྱེད་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་སོགས་བྱ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྱང་སྒོར་གཙོ་བོའི་སྐུའི་ཞལ་ལ་ཕྱོགས་པར་ཆུ་དབང་བསྐུར་ནས་དབང་ལྷ་བསྟིམ་པ་སོགས་བྱ། ཡང་འདི་ཉིད་དུ་སློབ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་དབང་རྫས་ཅོད་པན་སངས་རྒྱས་ལྔར་བསྐྱེད་ཅིང་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་སོགས་བྱས་ཏེ་ཅོད་པན་གྱི་དབང་བསྐུར་བར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་དབང་མདོར་བསྟན་ལས། ཆུ་ནི་ཁམས་ཀྱི་དག་པ་སྟེ། །ཅོད་པན་ཕུང་པོ་རྣམ་སྦྱོང་བྱེད།[3]།ཅེས་གསུངས་པས་དབང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སློབ་མའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་མ་དག་པའི་ཕུང་ཁམས་རྣམས་སྦྱངས་ནས་གཤེགས་པ་དང་གཤེགས་མའི་ངོ་བོར་སྨིན་གྲོལ་དུ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་འཛོག་པས་ལུས་ཀྱི་དྲི་མ་འབྱིན་ཅིང་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ས་བོན་འཛོག་སྟེ། དབང་མདོར་བསྟན་ལས། ལུས་ངག་སེམས་ནི་ལེགས་དག་པ། །མངོན་པར་དབང་བསྐུར་གཉིས་གཉིས་སོ།[4]།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འོག་མ་བཞི་ལ་ཡང་དག་པ་སྦྱར་རོ། །དེ་ནས་སློབ་མ་ལྗོ་སྒོར་གསུང་གི་ཞལ་ལ་ཕྱོགས་པར་བྱས་ནས་གསུང་རྡོ་རྗེ་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱེད་དེ་སློབ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་གནས་ལ་སོགས་པའི་རླུང་བཅུ་དང་དབང་རྫས་དར་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༢ ཤོག ༣༨ ཕྲེང་། ༡༤

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༢ ཤོག ༣༨ ཕྲེང་། ༡༡

3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༢ ཤོག ༣༨ ཕྲེང་། ༡༩

4 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༢ ཤོག ༣༨ ཕྲེང་། ༡༣

དབྱངས་ཀྱང་ནུས་མ་བཙུར་བསྐྱེད་པ་སོགས་བྱས་ནས་དར་དབྱངས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བར་བྱེད་ལ། ཡང་འདི་ཉིད་དུ་སློབ་མའི་རྩ་རོ་མ་ཧཱུྃ་ལས་གཙོ་བོ་དང་རྐྱང་མ་ཧོཿལས་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་དབང་རྫས་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱེད་པ་སོགས་བྱས་ནས་སློབ་མའི་ལག་པ་གཡས་གཡོན་དུ་གཏད་དེ་འཛིན་པའི་ཚུལ་བྱེད་དུ་གཞུག་ཅིང་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུའི་དབང་བསྐུར་རོ། །འདི་གཉིས་ནི་ངག་གི་རྩ་བ་རླུང་གི་དྲི་མ་སྦྱོང་ཞིང་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་སྒྲོག་པའི་གསུང་གི་ས་བོན་འཇོག་པས་ངག་གི་དྲི་མ་འབྲུད་ཅིང་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ནུས་པ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ནས་སློབ་མ་ཤར་སྒོར་ཐུགས་ཀྱི་ཞལ་ལ་ཕྱོགས་པར་བྱས་ནས་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱེད་པ་སོགས་བྱས་ཏེ། སློབ་མའི་དབང་པོ་དྲུག་དང་ཡུལ་དྲུག་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སེམས་དཔའ་དང་སེམས་མ་རྣམས་སུ་བསྐྱེད་ནས་དབང་རྫས་མཐེ་བོའི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་པ་རྡོ་རྗེས་མཚན་པའི་སོར་གདུབ་ལྷར་བསྐྱེད་པ་བྱིན་པས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བར་བྱེད་ཅིང་། ཡང་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་དུ་སློབ་མའི་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་དང་ལས་དབང་གི་བྱ་བ་ལྔ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཁྲོ་བོ་དང་ཁྲོ་མོ་རྣམས་སུ་བསྐྱེད་ནས་ལག་གདུབ་དང་རྐང་གདུབ་དངོས་སུ་ཡོད་དམ་མེད་ན་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་ལྔ་དེ་དག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ཡན་ལག་སོ་སོ་ལ་བཅིངས་ཏེ། མེ་ཏོག་ཐོག་པ་དང་མཐུན་པའི་མིང་དབང་བསྐུར་བར་བྱེད་དོ། །བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐ་མལ་གྱི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་སྦྱངས་ནས་ལྷའི་མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པས་སྟོང་གཟུགས་མཐོང་བའི་ནུས་པ་འཇོག་ཅིང་། དབང་མདོར་བསྟན་ལས། མིང་ནི་བྱམས་སོགས་ཡང་དག་དག[1]།ཅེས་གསུངས་པས་མིང་དབང་གིས་བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་པ་བཞི་རྫོགས་ནས་འདོད་ཆགས་སོགས་དག་པའི་ནུས་པ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་དྲི་མ་འབྲུད་ཅིང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ས་བོན་འཇོག་གོ །དེ་ནས་སློབ་མ་ནུབ་སྒོར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཞལ་ལ་ཕྱོགས་པར་བྱས་ནས་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེར་བསྐྱེད་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱེད་ནས་དབང་རྫས་ཕྱག་མཚན་རྣམས་ལག་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པས་རྗེས་གནང་གི་དབང་བསྐུར་བ་ཡིན་ལ། བསྡུས་རྒྱུད་ལས། རྒྱལ་བའི་བདག

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༢ ཤོག ༣༨ ཕྲེང་། ༡༨

པོས་རྗེས་གནང་འདོགས་བཅས་རབ་ཏུ་སྦྱིན།[1]།ཞེས་གསུངས་པའི་འདོགས་ལ་མེ་ལོང་དང་མིག་སྨན་དང་མདའ་གཞུ་དང་སྡིགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་སོགས་ཡོད་ཀྱང་གཙོ་བོ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཡིན་པ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་དེའི་ནུས་པ་མ་ཐོན་གནང་བས་དེའི་ནུས་པ་ཐོན་པ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ཡང་སློབ་མ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བསྐྱེད་པ་སོགས་བྱས་ནས་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དམ་ཚིག་སྦྱིན་པར་བྱ་ཞིང་ཕྱག་རྒྱའི་དེ་ཉིད་ཀྱང་བསྟན་པར་བྱའོ།།

དེའི་ཚུལ་ལ་ཁ་ཅིག །ཤེས་རབ་བཅུ་དྲུག་ལོན་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་གཞན་ལས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་ཕྱག་རྒྱའི་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་འཁྲུད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་སྐབས་འདིའི་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་དུ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཡེ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་གོང་མའི་བུམ་དབང་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སློབ་མ་བདེ་སྟོང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ཉིད་དུ་སྒོམ་དུ་བཅུག་ནས་ལྷ་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དེ་ཉིད་ཙམ་ཞིག་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། འཁྲུད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ལ་སྐབས་འདིར་ངོ་སྤྲོད་པ་མིན་ནོ། །རྗེས་གནང་འདོགས་དང་བཅས་པས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ས་བོན་འཛོག་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སྦྱོང་[2]བར་བྱེད་དོ།།

གསུམ་པ་ནི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས། བྱིས་པ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིས་ནི། །འབྲུ་བྱེད་ཆུ་ཡི་དབང་བསྐུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། ཕ་ཡིས་རྟག་ཏུ་གློག་ལ་སོགས། །སྟེར་བར་བྱེད་པ་རྗེས་གནང་ཡིན། །རྣམ་པ་བདུན་པོ་འདི་ཉིད་ནི། །དབང་བདུན་དུ་ནི་རབ་ཏུ་བཤད།[3]།ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དབང་བདུན་པོ་བྱིས་པ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཆུས་འཁྲུ་བ་ལ་སོགས་པའི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་འཇུག་པས་བྱིས་པའི་དབང་ཞེས་བྱ་ཡི་བྱིས་པ་ཁོ་ན་ལ་དབང་བའི་དབང་ཡིན་པས་བྱིས་པ་འཇུག་པའི་དབང་ཞེས་མི་བྱའོ། །རྒྱུད་གཞན་ལས། སྒྲུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐུར་བའི་དགོངས་པ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༢ ཤོག ༡༦༣ ཕྲེང་། ༡༣

2 ཞོལ། ཤོག ༦ ན ༦ སྦྱོར་བར་

3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤ ཤོག ༢༩༡ ཕྲེང་། ༡༢ ནང་དུ་དྲངས།

མཛད། དངོས་སུ་དབང་བསྐུར་བའི་དབང་ལྷ་ཟུར་ནས་སྤྱན་འདྲེན་པར་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་ནི་སྒྲུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ན་བཞུགས་པའི་ཡུམ་ལྷ་ལ་སོགས་པས་བསྐུར་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དབང་གོང་མ་བཞི་བསྐུར་བའི་ཚུལ་དང་། དབང་གོང་མའི་གོང་མ་བཞི་བསྐུར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། བུམ་པའི་དབང་བསྐུར་བའི་ཚུལ་ནི་བླ་མ་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ་སོགས་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་སློབ་མ་སྐུ་རྡོ་རྗེར་བསྐྱེད་ཅིང་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དབང་གིས་སྨིན་པར་བྱས་པ་ལོ་བཅུ་གཉིས་མ་ནས་ཉི་ཤུ་མའི་བར་གང་རུང་ཞིག་ལྷ་མོའི་གཟུགས་སུ་བསྐྱེད་པ་བྱིན་ནས་དེའི་ནུ་མ་ལ་རེག་པ་དང་འཁྱུད་པ་སོགས་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་བུམ་པའི་དབང་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལྷོ་ལྡིར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བུམ་པས་བསྐུར་བ་མ་ཡིན་ཡང་ཕྱག་རྒྱའི་དཀར་འཛིན་གྱི་བུམ་པ་ལས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བུམ་པའི་དབང་ཞེས་བྱ་ཞིང་། རིག་མའི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཐོབ་པའི་དབང་ཞེས་བྱའོ། །དབང་མདོར་བསྟན་ལས། ལུས་ངག་སེམས་ནི་ལེགས་དག་པས། །དབང་བསྐུར་གསུམ་པོ་རིམ་པ་ཡིས།[1]།ཞེས་གསུངས་པས་འདིས་ལུས་ཀྱི་དྲི་མ་འབྱུད་ཅིང་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།།

གཉིས་པ་གསང་དབང་བསྐུར་ཚུལ་ནི་བླ་མ་ལ་རིག་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཕུལ་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ་སོགས་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་བླ་མས་རང་ཉིད་གཙོ་བོ་དང་རིག་མ་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་སོགས་བྱས་ནས་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་རོ་རྒྱང་གི་རླུང་དབུ་མར་བཅུག་ཅིང་ཁམས་དཀར་པོ་དབུ་མའི་ལམ་ནས་འོངས་པ་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་རྩེར་སོན་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་བརྟན་པར་བྱས་ལ་མཐེ་བོང་དང་མིང་མེད་ཀྱིས་བཅོར་ཏེ་བླངས་པའི་ཁུ་བ་སློབ་མ་གསུང་རྡོ་རྗེར་བསྐྱེད་ཅིང་གདོང་གཡོགས་དང་བཅས་པའི་ཁར་སྦྱིན་པར་བྱ་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་བླ་མའི་རིག་མས་ཀྱང་ཐིག་ལེ་པདྨ་ན་གནས་པ་སྔར་བཞིན་སློབ་མའི་ཁར་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་མྱངས་པ་ན་སློབ་མའི་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་སྤྱིར་ཁམས་དཀར་དམར་མྱངས་པ་ཙམ་ལ་བདེ་བ་སྐྱེ་བས་མ་ཁྱབ་ཀྱང་། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༣༩ ཐེང་། ༢

ཁམས་དབུ་མའི་ལམ་ནས་ཐབ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་རྩེར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་མཚོན་པར་བྱས་པའི་ཁུ་བ་ནི་ཚང་མ་ཟགས་པའི་སྔང་མ་ལྟར་ནུས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་དེ་ཉིད་སྦྱངས་པས་བདེ་བ་བསྐྱེད་ནུས་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཁུ་བ་ནི་ཚང་ཟགས་པའི་སྔང་མ་དང་འདྲ་བར་ནུས་པ་མེད་པས་བདེ་བ་བསྐྱེད་མི་ནུས་སོ། །དེས་ན་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་ལ་བརྟེན་པའི་གསང་དབང་བསྐུར་བ་ལ་ནི་སློབ་དཔོན་ནུས་པ་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་དགོས་སོ། །དེ་ནས་མིག་དར་འགྲོལ་[1]ནས་རིག་མ་གཅེར་བུར་གནས་པའི་རྣ་ག་ལྟར་གཞུག་ཅིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་ཞུ་བའི་བདེ་བ་སྐྱེས་པ་ནི་གསང་དབང་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྫས་གསང་བ་སྦྱངས་པ་དང་གནས་གསང་བ་བལྟས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་དབང་ལ་གསང་དབང་ཞེས་བྱ་ཞིང་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་ནང་ནས་གསང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རམ་རྣ་གའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྔར་བཤད་པའི་བུམ་དབང་དང་འདི་གཉིས་ཞུ་བདེའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཡང་དགའ་བཞིའི་ནང་ནས་འདིའོ་ཞེས་ངོ་སྤྲོད་དུ་མེད་དོ།།

གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བའི་ཚུལ་ནི་བླ་མ་ལ་རིག་མ་དབུལ་ཞིང་གསོལ་བ་གདབ་པ་སོགས་བྱས་ལ། དེ་ནས་བླ་མས་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པའི་རིག་མ་ལྷ་མོར་བསྐྱེད་དེ་ལུས་ལ་རིགས་དྲུག་དགོད་པ་སོགས་བྱས་ཤིང་སློབ་མ་ཐུགས་རྡོ་རྗེར་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱིན་ནས་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་ཁམས་ཞུ་བ་སྤྱི་བོ་ནས་བབས་ཏེ་གསང་གནས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབུས་སུ་སླེབ་པ་ན་ཁྱད་པར་གྱི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དེ་ཉིད་སྐབས་འདིའི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་ངོ་སྤྲོད་[2]པར་བྱའོ། །ཤེས་རབ་མ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པའི་དབང་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཞེས་བྱ་ཞིང༌། རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཁམས་ཞུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པས་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་ཡི། ཁ་ཅིག་འདི་དང་སྔ་མ་གཉིས་དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་ཐོབ་པ་གོ་ལྡོག་སྟེ་འཆད་པ་དོན་མིན་ནོ།།

བཞི་པ་དྲང་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་བསྐུར་ཚུལ་ནི་གཞན་སྔ་མ་དང་འདྲ་ཞིང་སློབ་མ་ཡེ་

1 ཞོལ། ཤོག ༢ ན ༦། གཙང་། ཤོག ༢ བ ༣ དགྲོལ་
2 ཞོལ། ཤོག ༢ བ ༥། གཙང་། ཤོག ༡ ན ༧ སྤྲེད་

ཤེས་རྡོ་རྗེར་བསྐྱེད་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་ཁམས་ཞུ་བ་གསང་གནས་ནས་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་རྩེར་སླེབ་པ་ཕྱིར་མ་འཕོས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་དེ་ཉིད་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྦྱར་ནས་སྒོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྐབས་འདིའི་དབང་བཞི་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པའི་དབང་བཞི་པ་མ་ཡིན་ཡང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡུལ་ཅན་དང་ཡུལ་དུ་སྦྱར་བའི་ཆ་ནས་དོན་དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དབང་འདི་དག་ལས་བྱིས་པ་འཇུག་པའི་དབང་བདུན་གྱིས་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་འཇོག་ཅིང་དབང་གོང་མ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ས་བརྒྱད་པ་དགུ་པ་བཅུ་པ་བཅུ་གཅིག་པ་རྣམས་འཐོབ་པའི་ནུས་པ་འཛོག་པ་དང་། ངེས་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པས་ས་བཅུ་གཉིས་པ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དབང་བཞི་བསྐུར་བའི་ཚུལ་དང་། ངེས་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་བུམ་པའི་དབང་ནི་གཞན་ཐམས་ཅད་སྔ་མ་དང་འདྲ་བ་ལ་འདིར་རིག་མ་ལོ་བཅུ་གཉིས་མ་ནས་ཉི་ཤུ་མའི་བར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནུ་མ་ལ་རེག་པ་སོགས་བྱེད་དུ་གཞུག་ཅིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་དཀར་པོ་ཞུ་བ་གཙུག་ཏོར་ནས་བབས་ཏེ་དཔྲལ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་སླེབ་པ་ན་དགའ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་སྐབས་འདིའི་བུམ་དབང་ངོ།།

གཉིས་པ་གསང་བའི་དབང་ནི་དེའི་འོག་ཏུ་རིག་མ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་ཁམས་དཀར་པོ་དཔྲལ་བ་ནས་འོངས་ཏེ་སྙིང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་སླེབ་པ་ན་མཆོག་དགའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ནི་རིག་མ་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་བྱང་སེམས་སྙིང་ག་ནས་འོངས་ཏེ་གསང་བའི་འཁོར་ལོའི་དབུས་སུ་སླེབ་པ་ན་ཁྱད་པར་གྱི་དགའ་བ་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཙམ་དང་། དེ་ནས་བབས་ཏེ་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་རྩེར་སླེབ་པ་ཕྱིར་མ་འཕོས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་དེ་ཉིད་སྐབས་འདིའི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དངོས་གཞིའོ། །དེ་དག་ཀྱང་རྩ་བའི་རྒྱུད་དབང་མདོར་བསྟན་ལས། ཤེས་རབ་ཡན་ལག་ནུ་མ་ནི། །རེག་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་འཕོའི་བདེ། །ཞེས་པ་ནས། གང་

ལས་གཡོ་བའི་བགྲོད་དེ་ཀྲན།[1]།ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །དགའ་བ་བཞི་པོ་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་བཞི་དང་། མཆོག་དགའ་བཞི་བཞི་ལ་སོགས་པ་གནས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལས་བཞི་བཞི་ཡོད་དེ། བར་གྱི་གནས་སུ་བབས་པ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་སྟེང་འོག་ཏུ་ཁུ་བ་བབས་པར་གསུངས་པའི་ཤུགས་ལས་ཤེས་སོ། །རྒྱུད་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་སྦྱངས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའམ། དབང་བསྐུར་བ་པོ་དང་ཞུ་བ་པོ་གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་དབང་གི་སྟོད་ཙམ་དུ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་བྱང་སེམས་དབུ་མའི་ལམ་ནས་བབས་པ་འོང་དཀའ་བས་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཞེས་པ་ཡང་རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །བཞི་པ་ངེས་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་བསྐུར་ཚུལ་ནི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་སོགས་སུ་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་ན་ལམ་དུས་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་། རྣམ་བཅས་རྣམ་མེད་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཤེས་རབ་མ་སྟེ་དེ་ཡིས་འབྱུང་།།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམ་བཅས་ཀྱི་ཤེས་རབ་མ་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོས་རྣལ་འབྱོར་པ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ལ་འཁྱུད་ཅིང་རྣམ་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་མ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐབས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱིས་འཁྱུད་པ་ཡིད་ངོར་ཤར་བ་ཙམ་མིན་པར་དངོས་གནས་ལ་སྤྲུ་མ་སྐུ་དང་ཕྱི་མ་ཐུགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དུས་གཅིག་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་ཟུང་དུ་ཚུད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཐོག་མར་ཐོབ་པ་ནི་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་གོམས་པས་ཐོབ་པའི་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་གྱི་སྐུ་ནི་མཐར་ཐུག་པའི་དབང་བཞི་པའོ། །དེ་ཉིད་སློབ་མ་ལ། བཞི་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དབང་གསུམ་པ་དཔེར་བླངས་ནས་ངོ་སྤྲོད་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་སློབ་མ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་འདོད་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པར་ཡིད་ངོར་ཤར་བ་དང་སེམས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་རྗེས་མཐུན་པར་སྐྱེས་པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་ཉིད་གོམས་པར་བྱས་ཏེ་རིམ་གཉིས་ཉམས་སུ་བླངས་པས་ཐར་བ་ཤད་པའི་དབང་བཞི་པ་དེ་དག་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཚིག་གིས་བརྡ་སྤྲད་ཅིང་གོ

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༡ ཤོག ༣༩ བྱང་། ༥

བར་བྱས་པ་ནི་སྟོད་ཙུང་གི་ངེས་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་བསྐུར་བ་ཞེས་བྱའོ། །དབང་གོང་མ་རྣམས་བསྐུར་བའི་ཚེ་ཐན་པོ་ས་བོན་མེད་པ་དང་དགེ་སློང་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་བསྡམས་པ་དག་ལ་དང་པོར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐུར་བར་གསུངས་པས་ད་ལྟའི་དུས་སུ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐུར་བའི་ཚེ་རྒྱུད་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་སྤྲུངས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་དང་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣོན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག །བླ་མས་བརྡ་སྦྲད་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ལ་གསལ་སྣང་ཁྱད་པར་ཅན་ཤར་ནས་དགའ་བཞི་དངོས་སུ་འདྲེན་ནུས་ན་མ་གཏོགས་བརྡ་སྦྲད་པ་ཙམ་གྱིས་གསལ་སྣང་འཆར་དཀའ་ཞིང་དགའ་བཞི་དངོས་སུ་འདྲེན་པ་མི་འོང་ཡང་བླ་མས་རང་རང་གི་གོ་བ་དམིགས་ཕྱེད་པ་ལེགས་པར་བརྡ་སྦྲད་ནས་ཕྱག་རྒྱའི་ཉུ་མ་ལ་རེག་པ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་དགའ་བ་སྐྱེས་པ་དང་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་ཚུལ་སོགས་ལེགས་པར་བརྡ་སྦྲད་པར་བྱ་སྟེ། གོ་བས་དམིགས་ལེགས་པར་མ་ཕྱེད་ན་དབང་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་བཞག་དཀའོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཁ་ཅིག་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་ལ་དབང་བཞི་པར་ངོ་སྤྲོད་པ་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ལས། འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་དབང་གང་མཆོག་གི་རྒྱལ་བའི་བདག་པོའི་ཕྱག་རྒྱ་མཆོག་ལ་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའོ། །སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཙམ་སྟེ་རང་གི་ཡིད་ལས་སྐྱེས་པ་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་ཉིད།[1]།ཅེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་བུའི་ཆོས་གཟུགས་གཉིས་དང་ལམ་དུས་ཀྱི་རྗེས་དྲན་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་གཉིས་ཀ་ལ་གསལ་བར་གསུངས་པས་ཁྱེད་འདོད་པ་དེ་ནི་དབང་བཞི་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་མོ། །དཔེར་ན་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པར་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་ཀ་ལ་དབང་བཞི་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ལས་འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་གཞན་དུ་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་སྨྲས་པ་དང་འདིར་གསལ་བར་གསུངས་པར་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་གཞན་དུ་དབང་བཞི་པ་མཐར་ཐུག་པ་མ་གསུངས་པར་འདོད་པ་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་བཞིན་དུ་རྒྱུད་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་སྟོང་གཟུགས་སྒྲུབ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༣༧༨ ཐེང་། ༣

ཚུལ་དང་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་ལམ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་འདིར་གསལ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་གཞན་དུ་གསལ་བར་མ་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་གཞན་དུ་འདི་དང་དོད་ཐུབ་པའི་གང་ཟག་མཆོག་འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་མ་བསྟན་པར་ཁས་བླང་བར་མི་བྱའོ། །དབང་བཞི་པའི་དོན་བཤད་པ་གཞན་ནི་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལས་བཤད་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དབང་རྣམས་ཚོགས་གཉིས་དང་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་དུ་དབྱེ་བ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་དང་། དབང་དང་པོ་བདུན་བསྐྱེད་རིམ་ཁོ་ནའི་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་མིན་དོགས་པ་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱུད་དང་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་དབང་དང་པོ་བདུན་དང་དབང་གོང་མ་གསུམ་འཇིག་རྟེན་པའི་དབང་དང་། ངེས་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་དུ་གསུངས་ལ། ཡང་དབང་དང་པོ་བདུན་གཞུག་པའི་དོན་དང་སྔགས་བཟླ་བ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པའི་དོན་དུ་སྟེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུར་སྨིན་པ་དང་དབང་གོང་མ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་དོན་དུ་སྨིན་པར་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་དབང་གོང་མ་དང་པོ་རྣམས་ཐོབ་ནས་རྒྱུད་རྫོགས་པར་ཉན་པ་དང་རིམ་གཉིས་རྫོགས་པར་བསྒོམ་པ་ལ་དབང་བར་གསུངས་ནས་རྒྱུད་དང་རིམ་གཉིས་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ལ་ངེས་པར་ངེས་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་ཐོབ་དགོས་པར་གསུངས་པས་དབང་གོང་མ་དང་པོ་གསུམ་པོ་འདི་ལ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྣོད་རུང་དུ་འགྱུར་བའི་ཆ་ཡོད་དམ་མེད། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་རྒྱུད་དང་ལམ་རྫོགས་པར་ཉན་པ་དང་བསྒོམ་པ་ལ་དབང་བར་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་པ་དང་དབང་གི་རབ་བྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ཡང་བྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཤེས་ནས་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་ཞུ་བའི་དོན་དུ་གསོལ་བ་གདབ་པར་གསུངས་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྫོགས་རིམ་སྒོམ་པའི་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པའི་དབང་མ་ཐོབ་པར་དེ་བསྒོམ་པ་དང་ཉན་པ་ལ་དབང་ན་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཡང་མཚུངས་པས་དབང་གཏན་མ་ཐོབ་པར་རིམ་གཉིས་ལ་ཐོས་བསམ་བསྒོམས་པས་འཇུག་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །དང་པོ་ལྟར་ན་སྐབས་འདིའི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབྱེ་བ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་རྫོགས་རིམ་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བྱས་ནས་དེ་དག་གི་སྣོད་རུང་དུ

སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ། དབང་གོང་མ་དང་པོ་གསུམ་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པའི་དབང་དུ་གཞག་ཅེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དབང་གོང་མ་དང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་གསལ་སྣང་ཐོབ་ནས་དེ་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བས་ཡས་བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་སྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་དང་ཐ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ་ལ་ཡང་དབང་ལ། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་རླུང་དབུ་མར་བཙུག་ནས་གཏུམ་མོ་སྦར་བས་ཁམས་དཀར་དམར་དབུ་མའི་ལམ་ལས་འོངས་པའི་ཡབ་བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་སྐྱེད་པའི་སྣོད་དུ་རུང་ཞིང་དེ་དག་བསྒོམ་པ་ལ་དབང་བས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྣོད་རུང་དུ་འགྱུར་བ་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྣོད་རུང་དུ་འགྱུར་བ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་དོ། །དངོས་སུ་རྫོགས་རིམ་དེ་དག་གི་སྨིན་བྱེད་དུ་སོང་བ་ན་བརྒྱུད་ནས་རྫོགས་རིམ་མཐོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བས་དབང་དེ་དག་ཐོབ་ནས་རྫོགས་རིམ་རྫོགས་པར་ཉན་པ་དང་བསྒོམ་པ་ལ་དབང་བ་ཡིན་ནོ།།

དབང་གོང་མ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱིན་པར་གསུངས་པ་ཡང་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་དབང་དུ་གསུངས་པ་ནི་རྗེས་དྲན་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྣོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་དབང་ནི་ངེས་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་ཡིན་ལ། དེ་མ་ཐོབ་གོང་གི་རྫོགས་རིམ་རྣམས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། དེ་གཉིས་འབའ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བཞག་པས་ངེས་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་དང་དབང་གཞན་རྣམས་འཇིག་རྟེན་པའི་དབང་དུ་གསུངས་སོ། །དབང་འདི་དག་གིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་བསྒོམ་པ་ལ་དབང་བར་གསུངས་པ་ཡང་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་སྐབས་ཀྱི་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི་དབང་དང་པོ་བདུན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་རིམ་ཁོ་ནའི་སྣོད་རུང་དུ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དངོས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། བརྒྱུད་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཡང་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་དེ། གཞན་དུ་ན་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཉུས་པ་འཇོག་པར་འགལ་བས་སོ། །དཔེར་ན་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ལས་བསྐྱེད་རིམ་བུམ་དབང་གི་ལམ་དུ་གསུངས་ཀྱང་དེའི་སྐབས་སུ་དབང་གོང་མ་གསུམ་གྱི་ལམ་

སྒྱུ་མ་དང་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་སྐུ་གསུམ་ལམ་དུ་འཁྱེར་བ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་དབང་དང་པོ་བདུན་གྱིས་སྤྱིར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཡང་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་དང་དར་དཔྱངས་ཀྱི་དབང་ལྔ་བུས་ནི་ཁྱད་པར་དུ་ཡང་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་དོ། །སློབ་མའི་རྩ་རོ་རྐྱང་གཉིས་དང་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱེད་ནས་འཁྱུད་པའི་ཚུལ་བྱེད་དུ་གཞུག་པར་གསུངས་པ་ལ་རྡོ་རྗེས་ནི་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཕར་འཇོམས་ཤིང་ཚུར་མི་ཕྱེད་པའི་དོན་མཚོན་པར་གསུངས་ཏེ་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའོ། །དྲིལ་བུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་སྒྲོགས་པའི་མཚོན་བྱེད་དུ་གསུངས་ཏེ་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའོ། །དེ་དག་འཐོབ་པའང་རོ་རྐྱང་གི་རླུང་དབུ་མར་འཇུད་ཅིང་བཀག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་པས་དེ་དག་མཚོན་པའི་ཆེད་དུ་བསྐུར་བར་གསུངས་ཏེ། དབང་མདོར་བསྟན་ལས། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་མི་འགྱུར་ཆེ། །སངས་རྒྱས་སྐད་རྒྱུན་མི་འཆད་པ། །ཉི་ཟླ་གཅིག་ཏུ་དག་པར་བྱེད།[1]།ཅེས་གསུངས་པ་དང་འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང་། རྡོ་རྗེ་དང་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུའི་དབང་ནི་ལ་ལ་ན་དང་ར་ས་ན་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ་ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རླུང་དབུ་མར་འགོག་པ་ལ་ཡང་རླུང་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ལས་རུང་དུ་བྱེད་དགོས་པས་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུའི་དབང་གི་སྔོན་དུ་རླུང་བཅུ་ནུས་མ་བཅུར་བསྐྱེད་ནས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་དར་དཔྱངས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བ་ཡིན་ནོ། །ལག་རྗེས་སོ་སོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྡོར་དྲིལ་གྱི་དབང་གིས་རླུང་དབུ་མར་འགོག་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་ལ། དར་དཔྱངས་ཀྱི་དབང་གིས་དེའི་སྔོན་དུ་རླུང་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ལས་རུང་དུ་བྱེད་པའི་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་ནི་དེ་ལྟར་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་དབང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་དེ་ཡང་གོ་རིམས་ངེས་པ་ཅན་དུ་ཐོབ་ནས་བརྟུལ་ཞུགས་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་དང་རྩ་བའི་ལྟུང་བ་བཅུ་བཞི་སོགས་ཀྱི་བསྲུང་མཚམས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པར་བྱ་བ་ལ་འབད་པ་ནི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་སྒོམ་པའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དབང་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཐོབ་པའམ། ཐོབ་ཀྱང་དམ་ཚིག་དང་མི་ལྡན་པ་དང་རིམ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པར་རིམ་གཉིས་

1 བཀའ་འགྱུར། དགེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༢ ཤོག ༣༡ བྱང་། ༧༦

ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་མི་འཐོབ་པར་མ་ཟད་དབང་མ་ཐོབ་པར་རིམ་གཉིས་སྒོམ་པ་དང་། ཐོབ་ཀྱང་དམ་ཚིག་ཉམས་པས་ངན་སོང་དུ་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། མཉམ་སྦྱོར་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་དག་ཏུ་མ་ཞུགས་དང་། །དམ་ཚིག་རྣམས་ནི་སྤྱངས་པ་དང་། །གསང་བའི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པས། །བསྒྲུབས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མི་འགྲུབ་བོ། [1]།ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང་། མི་དགེ་བ་བཅུ་དང་རྩ་ལྟུང་ལ་སོགས་པ་མི་སྤྱང་ན་དབང་ཐོབ་ཀྱང་དམྱལ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དང་། ཕྱིས་མི་བྱེད་པའི་སྡོམ་སེམས་མེད་ན་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱང་མི་འདག་པ་དང་། རྩ་ལྟུང་གིས་གོས་ན་ཕྱིན་ཆད་མི་བྱེད་པའི་སྡོམ་སེམས་ཀྱིས་དབང་བླངས་ནས་སྡོམ་པ་སོར་ཆུད་ཀྱང་། སྔར་རང་ལས་སྔགས་ཀྱི་བསླབ་པ་གཞོན་པ་སོགས་ཀྱི་གྲལ་འོག་ཏུ་གནས་དགོས་པ་སོགས་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུངས་པས་ཉིན་མཚན་དུས་དྲུག་ཏུ་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་རྣམས་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ཏེ་རྒྱུད་ལ་ཉེས་པས་མ་གོས་པ་དང་། གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་མང་བ་དང་བག་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་གོས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ཧ་མི་སྣམ་པར་མི་འཇོག་པར་སླར་མི་བྱེད་པའི་སྡོམ་སེམས་ཀྱིས་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་ཕྱིར་འཆོས་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་ཡོད་ན་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་གྲགས་པ་ཡང་རྩ་བའི་ལྟུང་བ་དང་པོ་བསྲུང་བའི་བསླབ་བྱའི་ཆ་ཤས་ཙམ་ཡིན་ལ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་བཟླས་ཀྱང་ལྟུང་བ་ཞག་རེ་བཞིན་འཕེལ་བ་འགོག་པའི་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་ཟུར་དུ་འཁྲིད་པ་མེད་ཀྱང་ཉེས་པ་ཆུང་ལ། སྔར་བཤད་པ་དེ་དག་མེད་ན་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གཞི་སྟོར་བས་དབང་བསྐུར་དང་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྲུང་བ་གཞིར་བྱས་ནས་རྒྱུད་དང་ཚད་ལྡན་གྱི་འགྲེལ་པ་དང་། གྲུབ་ཆེན་གྱི་མན་ངག་དང་བཅས་པ་ལ་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་རྫོགས་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མར་གྱུར་པའི་བླ་མའི་གསུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རིམ་གཉིས་སྒོམ་པའི་སྔོན་དུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དུ་མིང་བཏགས་པ་རྫས་ལ་སྲེད་པའི་དབང་གིས་སློག་གཙོད་ཙམ་ཡང་མི་བསྲུང་བའི་ཁྲིམ་པ་རྣམས་ལ་དབང་བསྐུར་ཞིང་རིམ་གཉིས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་རང་གཞན་ཀུན་ཕུང་བར་བྱེད་པའི་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༢ ཤོག ༩༥༡ བྱང༌། ༧༥

གདུག་པའི་སློབ་དཔོན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་དོར་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་སྔོད་དུ་གྱུར་ནས་རིམ་པ་གཉིས་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་དང་། རྫོགས་རིམ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྫོགས་རིམ་སྒོམ་པའི་སྔོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་ངེས་པར་འགྲོ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། བསྐྱེད་རིམ་ཇི་ཙམ་ཞིག་སྒོམ་དགོས་པ་དང་། ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མི་འཐད་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ་དང་། འཐད་པའི་ཕྱོགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྒོམ་པའི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་སྒོམ་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཙམ་ཞིག་གི་རྒྱུར་འགྱུར་ཡང་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་དེ། དེ་འཐོབ་པ་ལ་ནི་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པའི་སྟོང་གཟུགས་བསྒོམ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་སྒོམ་ལས་མི་རྟོག་པའི་སྒོམ་པ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དེ། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་གི་མི་མཐུན་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མདོར་བསྡུས་དང་པོ་ལས་ཀྱང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པར་རྟོགས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། །འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པ་གོམས་པར་གྱུར་བས་ནི། །གྲུབ་པ་འཇིག་རྟེན་པ་དག་འགྲུབ་འགྱུར་གྱི། །འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ག་ལ་ཞིག[1]།ཅེས་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་པ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་རྒྱས་པར་བཀག་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།[2]

གཉིས་པ་ལ་ལྔ། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་མིང་དོན་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། ལེའུ་ལྔ་པོའི་གོ་རིམ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། དགོས་སོགས་ཆོས་བཞིའི་རྣམ་གཞག་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། དབང་བདུན་གྱིས་འབྲས་བུ་འགྲུབ་ཚུལ་གསུངས་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྒྱུད་ཚོགས་གསུམ་ལ་བསླབ་དགོས་པར་གསུངས་པ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༡༡ བྱང་། ༡

2 ཞོལ། ཤོག ༡༣ ན ༦ ཟེར་རོ།།

འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་ན། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་རྫོགས་པའི་རིམ་པས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྒྲུབ་ཐབས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇམ་དཔལ་གྱིས་གསུངས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ཁྱེད་ལྟར་ན་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལ་རིམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཡི། དུས་འཁོར་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་དེའི་ཐབས་མིན་ནོ་ཞེས་སྐྱུར་བ་གདབ་པར་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྟུལ་ཕྲ་རབ་འདུས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སོ། །དེ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་སོ། །དེ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མངོན་པར་དབང་བསྐུར་བའོ་[1]ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཤིང་། དབང་བསྐུར་བ་ལ་གང་གིས་བསྐུར་བ་དང་གང་ལ་བསྐུར་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ལ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་གྱུར་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པ་ལ་དབང་བསྐུར་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས་ལེའུ་ལྔ་པོ་རིམས་དེ་ལྟར་དུ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་དབང་བསྐུར་བྱིན་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་ནི་དགོས་པའོ།།

ཞེས་རབ་ཆེན་པོ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་བཞི་པ་བྱིན་པས་རིས་མེད་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་འཐོབ་པ་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་ནི་དགོས་པའི་དགོས་པ་སྟེ་ཞེས་བསྐྱེད་རིམ་གྲུབ་པ་དགོས་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱིས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་གྲུབ་པ་ཉིད་དགོས་སུ་གསུངས་པ་ཡང་ཁྱེད་ལྟར་ན་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱུད་ཀྱི་ཉིང་དགོས་དང་དགོས་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་ཁས་བླང་བར་མི་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་ལས་དབང་བདུན་གྱི་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༢ ཤོག ༣༠ བྱང་། ༥

འབྲས་བུ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་དབང་བདུན་བསྐུར་ནས་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་མངོན་སུམ་པ་ལྟར་སྣང་བའི་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་གྲུབ་ན་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་ས་བདུན་པ་འཐོབ་པར་གསུངས་ཤིང་། གལ་ཏེ་མ་ཐོབ་པར་ཚེའི་དུས་བྱས་ན་ཡང་དེའི་མཐུས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་གདོན་མི་ཟ་བར་ས་བདུན་པ་འཐོབ་པར་གསུངས་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུར་མི་རུང་ན་ས་བདུན་གྱི་རྒྱུར་རུང་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་པ་ནི་རྒྱུད་དང་འགྲེལ་པ་ལས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུར་བསོད་ནམས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གསུམ་གསུངས་ཤིང་དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པ་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་ན་དེ་མ་བསྒོམས་པར་ཡང་འཚང་རྒྱ་ནུས་པས་ཚོགས་མ་ལུས་པར་མ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྔར་དྲངས་པའི་མདོར་བསྡུས་དང་པོའི་ལུང་གི་དོན་ཡང་མ་དག་པའི་ཕུང་སོགས་ལྟར་བསྒོམ་པ་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་བསྒོམ་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ལྟར་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་བསྒོམ་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ཀྱང་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པའི་སྟོང་གཟུགས་མ་བསྒོམས་པར་དེ་ཙམ་ཁོ་ནས་འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་མི་འགྲུབ་པས་དེ་འགྲུབ་པ་རྫོགས་རིམ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུར་མི་རུང་བར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་འགྲུབ་པ་དང་དེ་ཁོ་ནས་མི་འགྲུབ་པ་གཉིས་འགལ་བར་འཛིན་པ་བླུན་པོའི་ལོག་རྟོག་གོ །འོ་ན་བསྐྱེད་རིམ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རོ་རྐྱང་གི་རྩ་ལ་ལས་རླུང་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རྒྱུ་བ་རིམ་གྱིས་འགགས་ནས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རིམ་གྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྣལ་འབྱོར་ཡན་ལག་དྲུག་ཡིན་ཡང་། བྱ་བ་དེ་བྱེད་ནུས་པ་རྫོགས་རིམ་ཡན་ལག་དྲུག་མཚན་ཉིད་ཚང་བར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་མཐར་ཕྱིན་པར་བསྒོམས་པས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱས་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། ཕྱིས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཚ་དེ་དང་དེ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་མཚོན་ནུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམས་པས་རྫོགས་རིམ་དེ་དང་

དེ་མཚན་ཉིད་ཚང་བར་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་འཇོག་པ་དང་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་མངོན་གྱུར་མགོ་གནོན་པ་ཡིན་ལ། དང་པོར་འདོད་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་ལ་གསལ་སྣང་ཇོགས་པར་ཐོབ་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཡས་བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་སྐྱེད་པ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཐིག་ལེ་དང་ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ་སྔོན་དུ་མ་སོང་ན་རྫོགས་རིམ་པའི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་དགའ་བཞི་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པས་རྒྱུད་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་འཁྲིད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཁྲིད་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་རྫོགས་རིམ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ལམ་ལ་ལམ་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་ལོག་ལྟ་རྒྱས་པར་མི་བྱའོ།།

ཡེ་ཤེས་ལེའུ་ལས་གསུངས་པ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམས་པས་རང་ལྟར་མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་ན་དེ་ཁོ་ན་གོམས་པས་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་འདོད་པ་འགོག་པར་ཆེས་གསལ་ཞིང་། གཡས་ཞལ་བསྒོམ་པ་དེའི་ཚེ་གཡོན་ཞལ་མི་བསྒོམ་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་འགོག་པ་ཡང་ཞལ་ཕྱག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷ་བསྒོམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་བསྒོམ་པ་ཡིན་པ་འགོག་པ་མིན་པར་སྤྱིར་འགོག་པ་ཡིན་ན་ལྟག་ཆོད་འབབ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་ཀྱང་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་རུ་མི་རུང་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྷ་གྲངས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ་དང་། ཇི་ཙམ་ཞིག་བསྒོམ་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་ལས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་ཙམ་དང་ལྷན་སྐྱེས་ཙམ་ཞིག་བསྒོམ་པ་དང་ལྷ་ལྔའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལྷ་དགུ་དང་བཅུ་གསུམ་སོགས་དང་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་རྫོགས་རིམ་སྒོམ་པའི་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ངེས་པ་ཞིག་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་ནུས་པ་དང་རྫོགས་རིམ་ཡན་ལག་དྲུག་པོ་མཐའ་དག་ལ་ལྟོས་པའི་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བའི་ཆ་རྐྱེན་པ་རྣམས་མ་ལུས་པར་ཚང་བ་ཙམ་ལ་མ་མཐའ་བྱས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་མ་བསྒོམ་པར་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་མཚན་ཉིད་ཚང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་འགྱུར་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་རྫོགས་པར་

སྒོམ་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུད་སྨིན་པར་མ་བྱས་པར་རྫོགས་རིམ་གྱི་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་རྫོགས་པར་སྐྱེད་དུ་རུང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་དབང་བཞི་རྫོགས་པར་མ་ཐོབ་པར་ཡང་རིམ་གཉིས་རྫོགས་པར་སྒོམ་དུ་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བློའི་མཐུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྔོན་དུ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཙམ་མི་ནུས་ན་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ཐ་ནའང་ལྷ་ལྔའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྒོམ་པ་ཡན་ཆད་ལ་བརྟེན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པ་མེད་མི་རུང་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དཔའ་བོ་གཅིག་པ་ཙམ་བསྒོམ་པ་སོགས་ནི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་ནས་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་སྣ་ཚོགས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་འཁྲོལ་ཆེན་ལས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོས་དང་། དངོས་གཞི་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འགལ་རྐྱེན་འགོག་པ་བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པ་དང་། མཐུན་རྐྱེན་བསྟེན་པའི་ཚོགས་བསགས་པའོ། །དང་པོ་ནི་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་སྦྱོང་བ་དང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་བཟླས་དང་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱང་ཇི་ཙམ་འཚམ་པ་རེ་བྱའོ། །སྲུང་འཁོར་རྒྱས་པར་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ས་དང་སློབ་མ་དང་ཡུལ་འཁོར་བསྲུང་བ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་ཤུགས་སུ་བསྐྱེད་པ་དང་འཁོར་སྲུང་མ་དྲུག་ཅུ་རྫོགས་པར་སྤྲོ་བ་སོགས་བྱའོ། །བསྡུ་ན་རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་ཤུགས་སུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཁྲོ་བོ་བཅུས་བསྐོར་བ་ཙམ་དང་། རང་རྡོ་རྗེའི་སྐུར་བསྒོམས་ནས་མེ་འོད་སྤྲོས་པས་བདུད་བསྲེག་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་བསྡུ་ན་ཧཱུྃ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི་སོགས་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་དངོས་གཞི་སྒོམ་པའི་སྔོན་དུ་ངེས་པར་འགྲོ་མི་དགོས་ཀྱང་། བར་གཅོད་བསྲུང་བའི་དོན་དུ་དེ་དག་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསག་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསག་པའོ། །དང་པོ་ནི་རང་དུས་འཁོར་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པའི་རྡོ་རྗེ་འོད་ཟེར་གྱིས་ཚོགས་ཞིང་སྤྱན་དྲངས་པ་ལ་སྙིང་གའི་ས་བོན་ལས་ལྷ་མོ་དྲི་ཆབ་མ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོས་ཏེ་མཆོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཙ་སྟེ་རིང་ཐུང་སོགས་བརྗོད་དེ་སྤྲོ་བར་བྱའོ། །རྒྱས་པར་ན་ཀ་སྟེ་རིང་ཐུང་སོགས་བརྗོད་ནས་ལྷ་མོ་བཅུ་གཉིས་སྤྲོས་ཏེ་ཐུགས་དོན་དྲན་བཞིན་པས་མཆོད་

པར་བྱའོ། །དྲི་ཆབ་མ་ལ་མཆོད་ན་བཟླ་གཟུགས་ཞེས་པ་རྡོ་རྗེ་དྲི་མ་ཞེས་ལྷ་མོ་དེ་ལ་འབོད་པ་ཡིན་ལ། གན་དྷ་ཨརྒྷ་ནི་དྲིའི་མཆོད་པ། ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་མཛོད་མཛོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་སྡིག་པ་བཤགས་པ་དང་དགེ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་བདག་ཉིད་དབུལ་བ་དང་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྒྱུ་བ་དང་མི་རྒྱུ་བ་དང་བཅས་པའི་ཁམས་གསུམ་པོ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་རྣམ་པར་དབྱད་པར་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་མེད་ལ་བསྒོམ་པ་མེད། །བསྒོམ་པ་བསྒོམ་པ་ཉིད་མ་ཡིན། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དངོས་མི་འགྱུར། །བསྒོམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའོ།[1]།ཞེས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་དྲན་པར་བྱས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་བཞིའི་རང་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱ་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་དོན་བསམས་ནས་ང་རྒྱལ་འཛིན་པའི་སྔགས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཨོཾ་ཤཱུ་ཉྱ་ཏཱ་ཛྙཱ་ན་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། ཨོཾ་ཨ་ནི་མིཏྟ་ཛྙཱ་ན་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། ཨོཾ་ཨ་པྲ་ཎི་ཧི་ཏ་ཛྙཱ་ན་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། ཨོཾ་ཨ་ན་བྷི་སཾ་སྐཱ་ར་ཛྙཱ་ན་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། ཞེས་བརྗོད་ནས་ཁམས་གསུམ་པོ་རྟུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་རྣམ་པར་བསྒོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐོག་མར་སྔགས་དེ་དག་གི་དོན་བཤད་ན་ཤཱུ་ཉྱ་ཏཱ་ཞེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཛྙཱ་ན་ཡེ་ཤེས་དང་། བཛྲ་རྡོ་རྗེ་སྟེ། ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་དོན་ནོ།།[2]

སྭ་བྷཱ་ཝ་ནི་རང་བཞིན། ཨཱཏྨ་ཀ་ཞེས་པ་བདག་ཉིད། ཨ་ཧཾ་ནི་ངའོ་ཞེས་པའི་དོན། ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ་ནི་མཚམས་སྦྱར་བའོ། །སྔགས་དོན་ལྷག་མ་གཞན་འདྲ་བ་ལ། ཨ་ནི་མིཏྟ་ཞེས་པ་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། ཨ་པྲ་ཎི་ཧི་ཏ་ཞེས་པ་སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། ཨ་ན་བྷི་སཾ་སྐཱ་ར་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །འགྲེལ་ཆེན་དུ་སྔགས་དོན་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་རྒྱུད་དྲངས་པའི་དོན་བཤད་ན་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པ་དང་། སྐབས་འདིར་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་ཚུལ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༥ ཤོག ༤༧༠ བྱང་། ༡༠

2 ཞོལ། ཤོག ༡༦ བ ༡། དོན་ཏོ།། གཙང་ཞོལ་ཏོ་མང་དུ་འབྱུང་།

ཁྱད་ཆོས་གཉིས་དང་ལྡན་པར་བྱ་བ་དང་། འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོང་པ་དངོས་པོའི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་འདི་ནི་དངོས་པོ་དག་གིས་རྣམ་པར་དམན། །དེ་ལས་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་མེད་ཅིང་གཞན་ཕན་སྙིང་རྗེ་དག་དང་མཚན་མའི་དམ་བཅའ་མེད་པ་སྟེ། །མཐའ་དག་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་སླད་དུ་ཞེས་པ་སྟེ་འདིས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་དང་པོ་གསུམ་སྟོན་ཏོ།།

གཉིས་པ་ནི་རྐང་པ་དང་པོས་སྟོང་ཉིད་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དང་གནས་ལུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ནས། འོ་ན་གཞི་གང་གི་སྟེང་དུ་དགག་བྱའི་ཆོས་གང་བཅད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་སྙམ་པ་ལ། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་འདི་ནི་ཞེས་པས་དགག་གཞི་སྟོན་ཏེ། འགྲོ་བའི་སྒྲ་ཐལ་ཆེར་སེམས་ཅན་ལ་འཇུག་ཀྱང་འདིར་ནི་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། འགྲོ་བ་ཞི་བའི་ཆོས་ཉིད་དུ། །རྟོགས་ཕྱིར་ཇི་ལྟ་ཉིད་དེ་ཡང་།[1]།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྡོད་པར་འགྲོ་བ་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་དང་བློའི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བས་ན་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དོ། །དངོས་པོ་དག་གིས་རྣམ་པར་དམན། །ཞེས་པས་གཞི་དེ་གང་གིས་སྟོང་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། སྐད་དོད་གཅིག་པས་འགྱུར་གསར་ལས་དངོས་པོར་བསྒྱུར་ཀྱང་། ངོ་བོ་དག་གིས་རྣམ་པར་དམན་ཞེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལས་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་མེད་ཅིང་ཞེས་པས་སློན་པ་མེད་པ་སྟོན་ཏེ། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ནི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ལ། དེས་མཚོན་པའི་འབྲས་བུ་གང་ཡང་དོན་དམ་པར་སློན་པར་བྱར་མེད་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གཞན་ཕན་སྙིང་རྗེ་དག་དང་མཚན་མ་མེད་ཅེས་པས་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་སྟོན་ཏེ། སྙིང་རྗེས་མཚོན་པའི་རྒྱུ་གང་ཡང་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལས་ཞེས་པའོ།།

རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་བཞི་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཞེས་པ་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་སྐབས་གཞན་དུ་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་དབུས་སུ་རྣམ་ཤེས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་བྱ་བ་ལ་བཤད་པས་དེས་མཚོན་པའི་བྱ་བ་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་སྟེ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་བཞི་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༣༦ ཕྲེང་། ༦

པའོ། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་ལེའུའི་མདོར་བསྟུས་ལྟ་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་དང་རྒྱུད་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ནི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་དོན་དམ་པས་སོ། །གང་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་མཚན་མ་དང་དབྱིབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །གང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པས་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་མཚན་མ་དང་དབྱིབས་དང་བྲལ་བའོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་གསུངས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ཐུན་མོང་བའི་བདེན་པ་གཉིས་བུམ་པ་དང་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་གི་དཔེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་དཔེ་བུམ་པ་དང་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ནི་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མེད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ། ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་དང་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་བུམ་པ་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་འདི་གཉིས་དག་ཕན་ཚུན་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཆོས་ནི་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པས་ཀུན་རྫོབ་པའི་བདེན་པ་བུམ་པ་དང་ཆོས་མི་མཐུན་པར་བསྟན་པས་བདེན་སྟོང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་བསྟན་ལ། ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་དང་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་བུམ་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་སྟེ། ཐུན་མོང་བའི་བདེན་པ་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐུ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ལུང་དྲངས་ནས་བཤད་པ་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་འདིར་གསུངས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ་བསྟན་པར་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་གོ་བར་བྱ་སྟེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་གསུངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཡིན་ན་སྔགས་ནས་གསུངས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་དེར་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐུ་བསྟན་པར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་ཏེ། བྱས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་བསྟན་པའི་བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་སྒྲ་དེས་མི་རྟག་པ་བརྗོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །

རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སེལ་བས་འཇུག་པའི་རྣམ་དབྱེ་འདི་ཞིབ་ཏུ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པས་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྲགས་པ་ལའང་འཁྲུལ་བ་དུ་མ་བསྐྱེད་པར་སྣང་སྟེ། ཁ་ཅིག་སྔགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་

པའི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པར་འདོད་པ་དང་། གཞན་དག་དེ་ནས་གསུངས་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཡང་ད་དུང་སྤྱངས་རྟོགས་མ་རྫོགས་པར་འདོད་པའོ། །དེས་ན་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དོན་འཆད་པར་འདོད་ན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ། ཐུན་མོང་བ་གཞིར་བཞག་པའི་སྟེང་དུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། དགག་བྱ་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསྒྲུབ་པ་སྟོང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྟོག[1]པའི་དངོས་པོ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་ནི་རྒྱུད་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་དང་། རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཁས་ལེན་པས་མུ་སྟེགས་དབང་ཕྱུག་པ་དང་གྲངས་ཅན་པ་དང་རིག་བྱེད་གསང་བའི་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་བཙུགས་པ་ཡིན་པས་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་དོར་བར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ནི། སྐབས་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པ་ལ་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཏེ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་བཞིའི་དོན་བསྒོམ་པ་ན་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལ་གྲགས་པའི་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་ཚུལ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཆོས་སྐུ་མཚན་ཉིད་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལྟར་མོས་ནས་དེ་ལ་ང་རྒྱལ་འཛིན་པ་དང་། ཡིད་དོར་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་བ་སྤྱད་ཚུལ་ཁྱད་པར་བ་དང་བཅས་པ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པའི་འོག་ཏུ་ལྷ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་བར་དོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མངལ་དུ་ཞུགས་པ་ཕྱིན་ཆད་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས་དེའི་གོང་དུ་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་བ་སྦྱང་བ་ཡང་ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་འཆི་བའི་ཚེ་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྣང་བ་ནུབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་འཆི་བའི་ཚེ་འབྱུང་བ་ཐིམ་རིམ་དང་མཐུན་པར་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་བ་སྤྱད་པའི་ཆེད་དུ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆུའི་ཁམས་ཀྱིས་མེ་ཉམས་པར་བྱས། མེ་དང་བྲལ་བའི་ས་ཆུ་ལ་ཐིམ། ཆུ་རླུང་གིས་བསྐམས། རླུང་རྣམ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་ཞིང་། རྒྱུད་དུ་རླུང་ནམ་མཁའ་ལ་ཐིམ་པར་གསུངས་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ས་ཡིན་པས་ཐ་སྙད

1 ཞོལ། ཤོག ༡༨ ན ༥། གཅང་། ཤོག ༡༨ བ ༡ སྟོང་གཟུགས་སོགས་པ་རྟག་པའི་དངོས་པོ་

དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་སྟེ། རྒྱུད་དུ། སེམས་ནི་མེ་དང་མྱུན་པའི་མཐའ་ལ་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་བ་དབུས་ཀྱི་ས་ལ་གཞག་པར་བྱ།[1]།ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ནི་གཞག་པར་བྱའོ། །གང་ལ་ན་དབུས་ཀྱི་ས་ལའོ། །དེ་གང་ན། མེ་ཞེས་པ་ཉིན་མོའི་སྣང་བ་དང་མྱུན་པ་མཚན་མོའི་སྣང་བ་སྟེ་དེ་གཉིས་གང་དུ་ཟད་པའི་མཐའ་ནམ་མཁའ་ལའོ། །ཇི་ལྟར་གཞག་པར་བྱ་ན། ཡུལ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་བ་སྟེ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཞག་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིར་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྒོམ་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། སྣང་ཕྱོགས་ལྷའི་འཁོར་ལོ་སྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཕྱོགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པའི་ཚེད་ཡིན་པ་ལ་སྟོང་གཟུགས་ནི་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ་ནི་ཝོ་ན་ཕྱག་རྡོར་བསྟོད་འགྲེལ་དུ། དངོས་པོ་མེད་ལ་བསྒོམ་པ་མེད།[2]།ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སོར་སྡུད་ལ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྡོ་རྗེའི་ཚིག་གཅིག་ལ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སོ་སོ་ལ་སྦྱར་ནས་འཆད་ཚུལ་དུ་མ་དགོས་པ་ཆེན་པོ་དག་གི་ལུགས་ཡིན་ཞིང་། འདིར་དེ་སྐབས་སུ་བབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྔོན་དུ་སོར་སྡུད་སྒོམ་དགོས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་ཚིག་དེ་དག་གསང་འདུས་སུ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཟླ་བ་གྲགས་པ་དང་མཐུན་པར་རྗེ་ནཱ་རོ་པས་བཀྲལ་ལ། དབང་མདོར་བསྟན་གྱི་འགྲེལ་པར་སེམས་འགྲེལ་སྐོར་གསུམ་དང་མཐུན་པར་བཀྲལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཝོ་ན་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཁམས་གསུམ་པོ་རྟུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་རྣམ་པར་བསྒོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ངེས་པའོ[3]ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྟེན་པ་ཞེས་པ་གཟུགས་དང་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༢ ཤོག ༡༥༡ ཐེང་། ༤

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡ ཤོག ༡༡༨༨ ཐེང་། ༡༣

3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༤ ཤོག ༨༢༡ ཐེང་། ༡༤

རང་བཞིན་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྒྱུར་ན་ལེགས་ཤིང་དོན་དེ་ལྟར་བཤད་དགོས་སོ། །རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལས་འདས་པ་ཞེས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་དེའི་དོན་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྣང་བ་ཞུབ་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་གཟུགས་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། བརྟེན་པ་ལྷ་བསྐྱེད་ནས་སྒོམ་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི་འདིར་ནི་ལྷ་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པ་ཡན་ཆད་ཀུན་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་གོ་བ་རགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་པའི་ངང་ལས་ནམ་མཁའི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་རང་རང་གི་ས་བོན་ལས་རླུང་མེ་ཆུ་ས་རི་རབ་རྣམས་བསྐྱེད་དེ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་ལ་སྦྱར་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱི་དང་སྦྱར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་འབྱུང་བཞི་རི་རབ་དང་བཅས་པའི་སྣོད་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ལ། ནང་ལ་སྦྱར་ན་མའི་གསང་གནས་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་ནམ་མཁའ། མའི་སྤྱི་བོ་ནས་དཔྲལ་བའི་བར་རླུང་དཀྱིལ། དེ་ནས་མགྲིན་པའི་བར་མེ་དཀྱིལ། དེ་ནས་སྙིང་གའི་བར་ཆུ་དཀྱིལ། དེ་ནས་ལྟེ་བའི་བར་སའི་དཀྱིལ་འཁོར། དེ་ནས་གསང་བའི་པདྨའི་བར་ལྷུན་པོ་དང་ཆོས་མཐུན་ལ། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་མ་དག་པའི་སྣོད་དང་སྐྱེ་གནས་དེ་དག་ཏུ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ནུས་པ་སྦྱོང་བའི་ཆེད་དུ་དེ་དག་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་འབྱུང་བཞི་རི་རབ་དང་བཅས་པ་བསྒོམ་པའོ། །དེ་ཡང་མ་དག་པའི་ནུས་པ་སྨིན་གྲོལ་དུ་དག་པར་བྱེད་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྨིན་བྱེད་དུ་བསྒོམ་པའོ། །ལྷུན་པོའི་སྟེང་དུ་པདྨ་བསྒོམ་པ་ནི་ཕྱི་རུ་ལྷུན་པོའི་སྟེང་གི་ལྟེ་བའི་ཚ་དང་། ནང་དུ་གསང་བའི་པདྨ་དང་ཆོས་མཐུན། དེའི་སྟེང་དུ་ཟླ་ཉི་སྒྲ་གཅན་གསུམ་བསྒོམ་པ་ནི་ཕྱི་རུ་ཉི་མ་གཟས་ཟིན་པའི་ཚེ་དེ་གསུམ་ནམ་མཁའི་གཞི་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན། ནང་དུ་མའི་གསང་བར་བཤང་གཅི་ཁུ་བ་འབབ་པའི་རྩ་གསུམ་ཚོགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན། གཞན་ལ་སྦྱར་ན་མ་དག་པའི་སྐྱེ་གནས་སྦྱོང་བའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྨིན་བྱེད་དུ་དེ་དག་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་པའོ།།

སླར་ཡང་དེ་ཐམས་ཅད་བཞུ་ནས་ཧྐྵྨླྺྼྻྃ་དུ་གྱུར། དེ་ཉིད་གྱུར་པ་ལས་སླར་ཡང་ནམ་མཁའ

ཀླུང་མེ་ཚུ་ས་རི་རབ་པདྨ་ཟླ་ཉི་སྒྲ་གཅན་སྟེང་བཞིན་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རང་རང་གི་ས་བོན་ལས་ལན་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི་སྔ་མ་གཙོ་བོར་སྐྱེ་གནས་སྦྱོང་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་གཙོ་བོར་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ནང་གི་ཁམས་སྦྱོང་བའི་ཆེད་ཡིན་ཞིང་། རང་གི་ཁམས་ལྔ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལྟར་རྟེན་སོ་སོར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུད་གཅིག་ལ་གནས་པ་མཚོན་པའི་ཆེད་དུ་སྔ་མ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ནས་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེར་གྱུར་པ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་མ་ཕྱི་དང་ནང་ལ་སྦྱར་བ་སྔར་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། གཞན་ལ་སྦྱར་བ་ནམ་མཁའ་ཀླུང་མེ་ཚུ་ས་རི་རབ་དང་བཅས་པ་བསྒོམ་པ་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁམས་དྭག་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་བྱེད་པའི་རྫོགས་རིམ་སྐྱེ་བའི་སྨིན་བྱེད་དུ་དེ་དག་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆ་དེ་དག་བསྒོམ་པ་ཡིན་ལ། པདྨ་དང་ཟླ་ཉི་སྒྲ་གཅན་རྣམས་ནི་རང་གི་གསང་བའི་འཁོར་ལོའི་རོ་རྐྱང་གི་རྩའི་མར་སྣ་གཉིས་ནས་རྒྱུ་བའི་ཀླུང་དུང་ཅན་མའི་ནང་དུ་འཇུག་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྨིན་བྱེད་དུ་རོ་རྐྱང་གི་མར་སྣའི་རྩ་གཉིས་མཚོན་པའི་ཟླ་ཉིའི་སྟེང་དུ་དུང་ཅན་མའི་རྩ་མཚོན་པའི་སྒྲ་གཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་མནན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེའི་གུར་བསྒོམ་པ་ནང་ལ་སྦྱར་ན་རྩ་གསུམ་འཛོམ་པའི་མའི་པདྨར་ཕའི་རྡོ་རྗེ་ཞུགས་པ་མཚོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་རང་གི་གསང་གནས་ཀྱི་རོ་རྐྱང་གི་མར་སྣའི་རྩ་གཉིས་ནས་རྒྱུ་བའི་ཀླུང་དུང་ཅན་མའི་རྩའི་ནང་དུ་འགོག་པ་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བྱེད་པའི་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་དུ་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆ་འདི་ཉིད་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །པདྨ་དང་ཟླ་ཉི་སྒྲ་གཅན་གྱི་སྟེང་རྡོ་རྗེའི་གུར་གྱི་ནང་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒོམ་པ་ནི་མའི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་ནང་གི་མངལ་མཚོན་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ལ་སྦྱར་ན་རང་གི་རྟེན་ལུས་ཀྱི་ཁམས་རྣམས་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་བྱེད་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྨིན་བྱེད་དུ་སེམས་ཀྱི་རྟེན་ཡོངས་སུ་དག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་ལ་སྦྱར་ན་ལས་ཉོན་གྱིས་གང་དུ་སྐྱེ་བའི་སྣོད་དག་པར་བྱེད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། བསྐྱེད་ནས་ཧེ་

ལྷར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་དག[1]པ་སྦྱོར་ཚུལ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷ་སྒོམ་ཚུལ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་ལྟེ་བར་གཙོ་བོའི་གདན་པདྨ་དང་ཟླ་ཉི་སྣ་གཅན་གྱི་སྟེང་དུ་སྔ་མ་ལས་གཞན་པའི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དབྱངས་སུམ་ཅུ་དང་ཐིག་ལེ་དང་བཅས་བཅད་དེ་སོ་གཉིས་པོ་བཅུ་དྲུག་པ་ཐག་གཅིག་གཡོན་སྐོར་དང་། ཐག་གཉིས་པ་གཡས་སྐོར་གྱིས་མཚན་པར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། མའི་པདྨར་འོངས་པའི་ཁམས་དཀར་པོ་མཚོན་པ་དང་། མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་ནུས་པ་འཛོག་ཅིང་། རྫོགས་རིམ་གྱིས་རང་གི་གཟུགས་ཕུང་སྤྲིབ་གྲིབ་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྣམ་སྣང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་དུ་བསྒོམ་པའོ། །ཟླ་བ་དེའི་འོག་ཏུ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གསལ་བྱེད་བཞི་བཅུ་པ་ཐགགཅིག་གཡས་སྐོར་དང་། ཐག་གཉིས་པ་གཡོན་སྐོར་གྱིས་མཚན་པ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། མའི་པདྨའི་ཁམས་དམར་པོ་མཚོན་པ་དང་། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་ནུས་པ་འཛོག་ཅིང་རྫོགས་རིམ་གྱིས་རང་གི་ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་སྤྲིབ་གྲིབ་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་དོ།།

ཁ་ཅིག་དབྱངས་གསལ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཟླ་ཉི་དབྱངས་གསལ་གྱིས་མཚན་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་འགྲེལ་ཆེན་དང་འགལ་བས་མི་འཐད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདིར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བའི་སྟེང་གི་ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་སྣ་གཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཨ་སོགས་དབྱངས་སུམ་ཅུ་དང་ཐིག་ལེ་དང་རྣམ་པར་བཅད་པ་སྟེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་རྣམས་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དུ་གཡོན་དང་གཡས་སུ་བསྐོར་བས་དགོད་པར་བྱའོ་[2]ཞེས་དང་། དེ་ནས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཀ་སོགས་གསལ་བྱེད་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་བཞི་བཅུ་དང་བརྩེགས་པ་བཞི་བཅུ་རྣམས་ཏེ་ཞེས་དབྱངས་གསལ་རྣམས་ཟླ་ཉི་ལ་དགོད་པར་གསུངས་ཀྱི། དེ་དག་གྱུར་པ་ལས་ཟླ་ཉི་བསྐྱེད་པ་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་དབྱངས་གསལ་དང་པོ་དགོད་པའི་གཞི་ལ་ཟླ་ཉི་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་པས་ཟླ་བ་ལན་གཉིས་དང་ཉི་མ་ལན་གཉིས་བསྐྱེད་དགོས་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༠ བ ༢ བསྐྱེད་ནས་ཐེ་ལྷར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་དང་བརྟ་ལ་བཤད་པ་དང་།

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༥༧༦ ཐེང་། ༩

པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཟླ་བའི་དབུས་སུ་ཧཱུྃ་ཡིག་རི་བོང་གི་མཚན་མ་ལྟ་བུ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་སྙིང་ཁ་ཕྲ་དུ་སྐབས་སུ་མའི་མངལ་དུ་ཁུ་ཁྲག་གི་དབུས་སུ་དྲི་ཟའི་རྣམ་ཤེས་ཞུགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་འོད་དཔག་མེད་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ཉི་མ་འོག་དང་ཟླ་བ་སྟེང་དང་ཧཱུྃ་དེའི་དབུས་སུ་སྒོམ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དྲི་ཟའི་རྣམ་ཤེས་མའི་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ན་དང་པོར་མའི་རྡུལ་འོག་དང་ཕའི་ཁུ་བ་སྟེང་ན་ཡོད་ཤས་ཆེར་གནས་པའི་ཁུ་བའི་ཕྱོགས་ནས་བརྒྱམས་ཏེ་འཇུག་ཅིང་དེའི་འོག་ཏུ་ཁུ་རྡུལ་འདྲེས་པའི་དབུས་སུ་གནས་པར་འགྱུར་བས་ཡིན་ནོ།།

དེ་ནས་མངལ་དུ་ཞུགས་པའི་རྣམ་ཤེས་དེའི་བཞོན་པ་སྲོག་གི་རླུང་གི་མཚོན་བྱེད་ཧི་ཡིག་ནག་པོ་ཧཱུྃ་ཡིག་དང་ལྷན་ཅིག་དེའི་དབུས་སུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དབྱངས་གསལ་གྱིས་མཚན་པའི་ཟླ་ཉི་དང་། རླུང་སེམས་མཚོན་པའི་ཡི་གེ་གཉིས་དང་བཅས་པ་རྣམས་རོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལས་ཧཾ་ཡིག་ཏུ་གྱུར་པར་སྒོམ་མོ། །ཡི་གེ་དེའི་ཧ་རྐྱང་པ་ནི་སྔར་གྱི་ཧཱུྃ་ཡིག་གིས་མཚོན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་དང་། ཧའི་སྲོག་གི་ཨ་ནི་སྔར་གྱི་ཧི་ཡིག་གིས་མཚོན་པའི་སྲོག་རླུང་གི་མཚོན་བྱེད་དང་། རྣམ་བཅད་ནི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཉི་མ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ལག་རྗེས་ཡིན་པས་རྡུལ་གྱི་མཚོན་བྱེད་དང་། སྟེང་གི་ཐིག་ལེ་ནི་སྔར་གྱི་ཟླ་བ་དབྱངས་ཡིག་དང་བཅས་པ་ཞུ་བའི་ལག་རྗེས་ཡིན་པས་ཁུ་བའི་མཚོན་བྱེད་དང་། དེ་བཞི་ག་ཡང་ཡི་གེ་གཅིག་གི་ཆ་ཤས་སུ་ལྡན་པ་ནི་མངལ་དུ་ཁུ་རྡུལ་རྣམ་ཤེས་རླུང་དང་བཅས་པ་བཞི་ག་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལས་མངལ་གྱི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་རྫོགས་པའི་མཚོན་བྱེད་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་མི་བསྐྱོད་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་དུ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ།།

ཁ་ཅིག །འདིའི་དུས་ན་སྐུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདི་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ནི་ས་བོན་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཧཾ་ཡིག་ལྷ་སྐུ་རྫོགས་པའི་ས་བོན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཚེ་ཞལ་ཕྱག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྒོམ

དགོས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མངོན་བྱང་ཐ་དད་པ་བརྒྱད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྔར་གྱི་ཟླ་བ་དབྱངས་དང་བཅས་པ་དང་དེ་གཉིས་ཞུ་བའི་ཐིག་ལེ་གསུམ་ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་མངོན་བྱང་གཅིག་ཏུ་བགྲང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་རྫོགས་རིམ་ལ་སྦྱར་ན་རྣམ་བཅད་ནི་རྟུལ་གྱི་རང་བཞིན་གཏུམ་མོའི་མེ་དང་། ཐིག་ལེ་ནི་ཁམས་དཀར་པོ་དང་། རྣམ་བཅད་འོག་དང་ཐིག་ལེ་སྟེང་དུ་བྱས་ནས་བརྩེགས་པས་གཏུམ་མོའི་མེ་འོག་ནས་འབར་ཏེ་ཁམས་དཀར་པོ་ཞུ་བ་སྟེང་ནས་འབབ་པ་མཚོན་པར་བྱེད་ཅིང་། ཏ་ སྲོག་གི་ཨ་དང་བཅས་པ་དེའི་འོག་ཏུ་བཞག་པ་ནི་གཏུམ་མོའི་མེས་ཁམས་བཞུས་པའི་དབང་གིས་རླུང་གི་བཞོན་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཡབ་ཀྱི་སྐུ་རྫོགས་པའི་ཚུལ་དག་པ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་དང་། ཞབས་གཉིས་གདན་དང་བཅས་པའི་དག་པ་བཤད་པ་དང་། སྣ་ཚོགས་ཡུམ་གྱིས་འཁྱུད་པའི་མཚོན་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་རྫོགས་པར་འཆར་བའི་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་དུ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྣམ་པར་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་། འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་གཟུགས་གཉིས་ཀྱང་མཚོན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བསྒོམ་པ་ནི་སྤྱིར་ལོ་གཅིག་ལ་ཕྱི་རོལ་ན་དུས་སྦྱོར་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར་ནང་དུ་སྐྱབས་པ་པོའི་རྒྱུད་ལ་ཞག་གཅིག་གི་དུས་སུ་རླུང་གི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་ལ། ཕྱི་རོལ་ཏུ་དུས་སྦྱོར་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉི་མ་ལྷོ་བགྲོད་དང་བྱང་བགྲོད་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལྟར་ཞག་གཅིག་གི་རླུང་གི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རོ་རྐྱང་གི་རྩ་ལ་གཡས་འཕོ་དང་གཡོན་འཕོའི་རྒྱུ་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་ཞབས་གཉིས་པའོ། །ཕྱིའི་དུས་སྦྱོར་བཅུ་གཉིས་བཞི་ཚན་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ལྟར་རླུང་གི་འཕོ་བ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་ངེས་པས་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་མགྲིན་པ་གསུམ་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་དུས་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་སུམ་ཚན་བཞིར་ངེས་པ་ལྟར་དེ་དང་མཐུན་པར་ཞལ་བཞི་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དུས་སྦྱོར་བཅུ་གཉིས་པོ་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་དྲུག་ཏུ་འདུས་པ་ལྟར་རླུང་གི་འཕོ་བ་རྣམས་ཀྱང་

ཟུང་དྲུག་ཏུ་ငེས་པ་དང་མཐུན་པར་ཐྲག་པ་དྲུག་པའོ། །ཕྱི་ནང་གཉིས་ག་ན་དུས་སྦྱོར་བཅུ་གཉིས་རེ་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པར་དཔུང་པ་བཅུ་གཉིས་སོ། །ཕྱི་ན་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་དཀར་ནག་གི་ཕྱོགས་ཉེར་བཞི་ཡོད་པ་ལྟར་རླུང་གི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཡང་དུས་སྦྱོར་ཕྱེད་པ་ཉེར་བཞི་ཡོད་པས་དེ་དང་མཐུན་པར་ཕྱག་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་པའོ། །ཕྱི་ན་ལོ་གཅིག་གི་དུས་སྦྱོར་ལ་ཁྱིམ་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཡོད་པ་ལྟར་ཞག་གཅིག་གི་རླུང་གི་འཕོ་བ་ལ་ཡང་དབུགས་དྲུག་ཅུ་པ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཡོད་པས་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་ཕྱག་གི་སོར་མོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཚིགས་གསུམ་གསུམ་སྟེ་སོར་ཚིགས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ།།

སྐབས་དོན་བསྡུས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྱས། ཞག་རེ་ལ་ལས་རླུང་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རེ་རྒྱུ་བས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་བྱས་པས་འཁོར་བར་འཆིང་བ་ཡིན་ལ། རྣལ་འབྱོར་པས་ལམ་བསྒོམས་པས་ལས་རླུང་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱའི་རྒྱུ་བ་འགགས་ནས་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ལས་རླུང་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱའི་རྒྱུ་བ་རེ་རེ་ནས་དངོས་སུ་འགོག་པ་དང་། མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ནས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྫོགས་རིམ་གྱིས་དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པ་ཡང་དེའི་སྔོན་བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་པའི་ཚེ་དུས་སྦྱོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རླུང་གི་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྐུའི་ཆ་ཤས་དེ་དང་དེར་ཤར་བར་བསྒོམས་ནས་ཐ་མལ་གྱི་རླུང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་ལས་རླུང་དུ་བྱས་པ་ལ་ငེས་པར་ལྟོས་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བསྒོམ་པ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་རིམ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུར་མི་རུང་བའི་ལྟས་ངན་པའི་གནམ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སླ་བར་མི་བྱ་ཞིང་ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་བསམ་པར་མི་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཡས་པ་དམར་པོ་བརྐྱངས་པ་དང་གཡོན་པ་དཀར་པོ་བསྐུམས་པ་ཉིད་དུ་སྒོམ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དབང་མདོར་བསྟན་ལས། ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆི་བ་ན། །ཟླ་བ་བདུད་རྩི་འོག་ཏུ་འགྲོ། །སྙིང་དུ་ཉི་མ་རྡུལ་སྒྲ་གཅན། །རྣམ་ཤེས་སྲིད་པའི་

མཚན་ཉིད་ལ། །དེ་ཕྱིར་ཟླ་བ་བདུད་རྩི་ནི། །སྟེང་དུ་བགྲོད་བྱ་མི་ཡི་བདག །འོག་ཏུ་ཉི་མ་རྡུལ་སྒྲ་གཅན། །རྣམ་ཤེས་འགྱུར་མེད་བདེ་བ་ལ།[1]།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་འཆི་བའི་ཚེ་ཁུ་རྡུལ་རྣམ་ཤེས་གསུམ་བྲལ་བ་ན་ཁུ་བ་འོག་དང་རྡུལ་སྟེང་དུ་འགྲོ་ཞིང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོར་ནས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ཏེ་འཁོར་བར་འཁོར་ལ། རྣལ་འབྱོར་པས་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་རྡུལ་སྟེང་ནས་ཐུར་དུ་འོང་བ་དང་། ཁུ་བ་འོག་ནས་སྟེང་དུ་འགྲོ་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་ཤེས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་དངོས་སུ་རྫོགས་རིམ་གྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་པའི་ཚེ་ཞབས་གཡས་པ་དམར་པོ་བརྐྱངས་པ་དང་། གཡོན་པ་དཀར་པོ་བསྐུམས་པར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ལ། གཡས་རོ་མ་ལ་ཁྲག་དང་གཡོན་རྐྱང་མ་ལ་ཁུ་བ་འབབ་པ་ཡང་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞབས་གཡས་ཀྱི་འོག་ཏུ་འདོད་ལྷ་དམར་པོ་དང་གཡོན་གྱི་འོག་ཏུ་དྲག་པོ་དཀར་པོ་མནན་པ་ནི་རོ་རྐྱང་གི་རྩ་མཚོན་པ་ཡིན་པས་རྫོགས་རིམ་གྱིས་རྩ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རླུང་འགོག་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཞིང་ཞབས་འོག་ཏུ་ཟླ་ཉི་སྒྲ་གཅན་གསུམ་མནན་པ་ནི་རོ་རྐྱང་གི་རྩ་ལ་རྒྱུ་བའི་རླུང་གཉིས་དབུ་མར་འགོག་པའི་རྫོགས་རིམ་མཚོན་ཞིང་དེའི་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་དུ་བསྒོམ་པའོ།།

གསུམ་པ་ནི་ཡབ་ལ་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་གྱིས་འཁྱུད་པར་བསྒོམ་པ་ནི་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་ཐུགས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཡུལ་རྣམ་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་མ་སྦྱོར་བྲལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པས་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཁྱུད་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཐབས་ལ་རྣམ་བཅས་ཀྱི་ཤེས་རབ་མ་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་གྱིས་འཁྱུད་པ་ཞིག་འགྲུབ་པ་ལ་ལམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་དྲན་ནས་ཕྱི་མའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཐོབ་ནས་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྫོགས་རིམ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་དགོས་ཤིང་དེའི་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྒོམ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་དགོས་ཏེ་དེ་ཡང་མའི་མངལ་དུ་ལུས་རྫོགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་པོ་མཆོག་དང་། མངལ་དུ་ལུས་རྫོགས་ཀྱང་དབུ་མར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་མི་རྒྱུ་ལ་མངལ་ནས་སྐྱེས་ནས་དབུ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༢ ཤོག ༩༥ ཐིང་། ༥

མར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་རྒྱུ་བ་ཡིན་ཞིང་དབང་པོ་རྣམས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བྱ་བ་ཡོད་ཀྱང་ལོ་བཅུ་དྲུག་མ་ལོན་བར་དུ་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་སྒོ་ནས་ཁམས་ཞུ་བའི་བདེ་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་མི་ནུས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཚེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་དག་པའི་རྡོ་རྗེ་ཤུགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་པ་བཀུག་ནས་འཇུག་པ་སོགས་བྱེད་ཅིང་རླུང་དབུ་མར་འཇུག་པ་དང་བཅུག་ནས་འཆིང་བའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་དུ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །ལོ་བཅུ་དྲུག་ལོན་ནས་ཁམས་ཞུ་བའི་བདེ་བ་མྱོང་བ་དང་མཐུན་པ་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁམས་ཞུ་བའི་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བཞི་སྐྱེད་པའི་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་དུ་ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་སྐྱེད་པའི་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་དུ་ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ།།

སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱས་བསྡུས་གང་སྒོམ་ཡང་ཧ་སྐད་བཤད་པའི་དོན་དེ་རྣམས་ལ་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་པར་བྱས་ནས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །རྒྱུ་མཚན་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་རིགས་ཀྱང་ཚིག་མངས་སུ་དོགས་ནས་དེ་ཙམ་ལས་མ་སྤྲོས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་ལྷ་བསྒོམ་པ་ལ་གསལ་སྣང་འདོན་ཚུལ་དང་། ང་རྒྱལ་འཛིན་པའི་ཚུལ་དང་། རྩེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཡིད་གཞན་དུ་མ་ཡེངས་པར་ངེས་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་དྲག་པོས་བཤར་[1]སྒོམ་བྱ། གལ་ཏེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འཆར་དཀའ་ན་ཞལ་ཕྱག་གཞན་བསྒོམ་པ་རེ་ཞིག་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱས་ལ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་ལ་སེམས་བཟུང་སྟེ་ལྷ་དེའི་རྣམ་པ་ཡས་རིམ་མམ་མས་རིམ་ནས་སྐུའི་ཆ་ཤས་རགས་པ་ཞིག་གསལ་གདབ་ལ། ཡིད་ངོར་ཆ་ཕྱེད་པ་རགས་པ་ལམ་མེ་བ་ཞིག་འཆར་ཐུབ་པ་དང་དེ་ག་ལ་སེམས་གྲིམས་ལྷོད་རན་པར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཞག །དང་པོ་གང་གསལ་བཏབ་པ་དེ་མིན་པའི་རྣམ་པ་གང་ཤར་ཡང་རེ་ཞིག་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་དང་པོའི་དམིགས་པ་དེ་ག་ལ་བཞག །མི་གསལ་བར་སོང་ན་བསྐྱར་ལ་གསལ་བཏབ་ནས་བསྒོམས་པས་རྣམ་པ་གསལ་བར་སོང་སོང་གི་བར་དུ་བསླབ། དེ་ཡང་གང་གསལ་བཏབ་པ་དེ་འཆར་ཐུབ་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་གསལ་མ་བཏབ་པ་མི་འཆར་ཞིང་། ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་མིག་གིས་མཐོང་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༩ བ ༡ ཤར་བ་སྒོམ་བྱ།

བ་བས་ཀྱང་ལྷག་པ་སྣམ་བྱེད་པ་དང་། གསལ་བ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་བཞག་ན་བྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་བར་ཐུན་འཇོག་ངས་པའི་བརྟན་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱུན་དང་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འཆར་བ་ལ་བསླབ། དེ་ནས་དེའི་སྙིང་དུ་ཡུམ་བསྣུན་ལ་བསྒོམ། དེ་ནས་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་དང་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་བར་དུ་དེ་ལྟར་བསྒོམ་མོ། །དང་པོ་ནས་དོན་སྤྱི་གསལ་པོ་འཆར་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་འཛིགས་སྐྲག་སོགས་བསྒོམ་པ་བཞིན་དུ། རྫོགས་པ་ཤུགས་དྲག་གོམས་པ་ལས་གསལ་སྣང་འབྱུང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་དང་པོ་ནས་མཐུག་རྫོགས་ཀྱི་བར་གོ་རིམས་ངེས་ཅན་དུ་ངེས་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཤུགས་དྲག་པོས་བྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་བར་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པར་མོས་པ་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་ལྷ་དེ་ཉིད་ལ་ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་ཤུགས་ཅན་བསྐྱེད་ནས་ང་རྒྱལ་འཕོ་ཐུབ་པ་ཐུན་འཇོག་ངས་འཇོག་ངས་ཀྱི་བར་དུ་འབྱུང་བ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བདེ་མཆོག་སྡོམ་འབྱུང་ལས། ཁམས་གསུམ་རང་བཞིན་གཞལ་ཡས་ཁང་། །སྲོག་ཆགས་རྣམས་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་པ།[1]།ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང་། སྣ་ཚོགས་འདི་རྣམས་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོར་ཤེས་པར་གྱིས་དང་སེམས་ཁྱོད་ཅི་ལ་འཁྲུལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དྲན་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྣོད་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། བཅུད་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་འཆང་སོགས་ལྷ་དང་ལྷ་མོར་དང་པོ་ནས་རྫོགས་ཟིན་པར་འདོད་པ་ནི་མུ་སྟེགས་དབང་ཕྱུག་པ་རང་བྱུང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་རྨོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དབང་ཕྱུག་གཅིག་པུ་དེ་ལྟར་འདོད་ལ། ལུགས་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱོད་ལྟར་ན་དབང་ཕྱུག་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ་དགག་པ་བྱ་བར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་རྟག་དངོས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡང་ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ལུགས་ཡིན་པས་རྒྱང་རིང་དུ་དོར་བར་བྱའོ། །དེས་ན་རྒྱུད་དང་དགོངས་འགྲེལ་

[1] བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༧༧༩ ཐེང་། ༣༠

རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་ལས་སངས་རྒྱས་སུ་ང་རྒྱལ་འཛོག་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དའོ་སྟམ་པའི་ང་འདིའི་མཚན་གཞིར་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་བར་ཇི་སྲིད་པ་དེ་སྲིད་ཀྱི་རང་རྒྱུད་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་རང་གི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་གི་ཐོབ་བྱ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་ཉིད་ང་དེའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ངེས་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དའོ་སྟམ་དུ་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་ང་རྒྱལ་བཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ང་སངས་རྒྱས་ཡིན་སྟམ་པ་དང་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དུས་ཀྱི་ང་ཡིན་ནོ་སྟམ་པ་སོགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱར་མི་རུང་སྟེ། ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྲུལ་འཛིན་ལྟར་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ལོག་ཤེས་སུ་སོང་ནས་ཐ་མལ་པའི་སྣང་ཞེན་འགོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཚོགས་དང་རྒྱུན་འཇོག་ལུགས་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པས་རྟག་དངོས་ཁས་ལེན་པ་སོགས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་བཞི་བརྒྱ་པར་རྒྱུན་ལ་ལྟ་ཉེས་ན་རྟག་དངོས་དང་། ཚོགས་པ་ལ་ལྟ་ཉེས་ན་བདེན་དངོས་ཁས་ལེན་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

དེ་ཡང་དའོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པའི་གཞི་དེ་ལ་བཅོས་པ་དང་རང་བཞིན་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྲུལ་དུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུའི་ལོག་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཅིང་རྒྱུ་དེའི་གཉེན་པོ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་ཟད་པར་སྤང་ནུས་པ་ཞིག་སྟེ། དེ་ཡང་ཐ་མལ་པའི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་གང་ཟག་ཏུ་བཏགས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཀུན་ནས་བསླང་སྟེ་ལས་བསགས་ནས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་ལྟ་བས་བདེན་འཛིན་ཟད་པར་སྤངས་པ་ལས་མ་དག་པའི་ཕུང་སོགས་སྐྱེར་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་པས་བཅོས་མ་ཞེས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི་གང་ཟག་ཏུ་འདོགས་པའི་གཞི་དེ་ཉིད་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་འཛོམས་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་མི་སྲིད་ཅིང་། དེ་མངོན་དུ་གྱུར་ན་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་བར་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་གནས་ཤིང་སྐྱོན་མེད་ལ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་ཞིག་སྟེ། དེ་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུའི་མཚན་དཔེ་དང་མཉམ་གཞག་སོགས་ཚོགས་པ་སྟེ་དེ་ལ་གང་ཟག་ཏུ་འདོགས་པའི་གཞི་རང་བཞིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལྷ་སྒོམ་པའི་ཚེ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷས་གསུངས་པ་ལྟར་བདག་ཐོག

མ་མེད་པ་ནས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འདི་ལ་དངོ་སྣམ་དུ་ཞེན་པའི་དབང་གིས་མི་འདོད་པ་སྣ་ཚོགས་བསྐྱེད་ཅིང་། འདོད་པའི་དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དེ་ཉིད་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་རྣམ་པ་ཤར་བར་བྱས་ནས་དེ་ལ་དངོ་སྣམ་དུ་ང་རྒྱལ་གཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

ལྷ་བསྒོམ་པ་ནི། ཕུང་པོ་མི་རྟག་པར་བསྒོམ་པ་ལྟར་ཤེས་པར་མ་བྱས་ན་ཀ་ང་རུས་བསྒོམ་པ་ལྟར་འགྲོ་ས་ཡོད་པས་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་པའི་བློས་དཔྱད་ནས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྒོམ་པ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དཔལ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་བཞེད་པས་ལྷ་བསྒོམས་པས་ཡུལ་དུས་ཚད་ཅན་འཛོམས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཚོགས་མ་ལུས་པར་མ་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་མི་སྲིད་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་གསོག་པར་བྱེད་པའི་དོད་ཐུབ་པ་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཚེ་གཅིག་ལ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་ཐིག་ལེ་དང་ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པ་དང་ལྷ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབས་ཀྱང་རུང་། དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱིང་རྒོད་འགོག་པའི་ཚུལ་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བ་སྐྱེས་པའི་བར་དུ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་བརྟན་པོ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ཞི་གནས་ཐུན་མོང་བ་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ཡང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་མཛད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ།། །།

གཉིས་པ་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དང་། ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ་དང་། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱུད་བརྟག་པ་གཉིས་པ་དང་སམྦུ་ཊི་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་མིང་ཙམ་དུ་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་

དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟེ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རིགས་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་གཞི་མེད་པས་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་འཇོམས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དུ་དམིགས་པ་གཏོད་པའི་ལུས་ཀྱི་གནད་ལ་ཡང་མཁས་པར་བྱ་སྟེ་རང་གི་ལུས་འདི་ལ་སྲོག་ཐུར་གྱི་རླུང་རྒྱུ་བའི་རྩ་ཆེན་དྲུག་ཡོད་དེ། རོ་རྐྱང་དབུ་མ་གསུམ་ལུས་ཀྱི་ནང་སྒལ་ཚིགས་ལ་ཉེ་བའི་ཕྱོགས་ན་གནས་ཤིང་ཡར་སྣ་སྨིན་མ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ཀྱི་ནང་དང་མར་སྣ་ནོར་བུའི་རྩེ་བར་དུ་གནས་ལ། ལྟེ་བ་ཡན་ཆད་དུ་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱི་སྦྲ་གཅན་འབབ་པ་དབུས་དང་རོ་མ་གཡས་ན་གནས་ཤིང་ཁྲག་འབབ་པ་དང་རྐྱང་མ་གཡོན་ན་གནས་པ་ཁུ་བ་འབབ་པ་དང་། ལྟེ་བ་མན་ཆད་དུ་རོ་མའི་རྒྱུད་གཡོན་དུ་སོང་ནས་གཅི་བ་འབབ་པ་དང་རྐྱང་མའི་རྒྱུད་དབུས་ན་གནས་པས་བཤང་བ་འབབ་པ་དང་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱིའི་རྒྱུད་དུང་ཅན་མའི་རྩ་གཡས་ན་གནས་པ་ཁུ་བ་འབབ་པའོ།།

དེ་ལ་རོ་རྐྱང་གིས་དབུ་མ་ལ་འཁྱུད་པའི་རྩའི་འཁོར་ལོ་གཙུག་ཏོར་གྱི་དབུས་ན་རྩ་འདབ་མ་བཞི་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་གནས་པ་དང་། དཔྲལ་བར་འདབ་མ་བཅུ་དྲུག་པ་ལྟེ་བ་ན་ལུས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་གནས་ཤིང་སད་པའི་གནས་སྐབས་སྐྱེད་པ་དང་། མགྲིན་པར་འདབ་མ་སོ་གཉིས་པ་ངག་གི་ཐིག་ལེ་གནས་ཤིང་རྨི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སྐྱེད་པ་དང་། སྙིང་ག་ན་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་གནས་ཤིང་གཉིད་མཐུག་གི་གནས་སྐབས་སྐྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཉུ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐད་དྲང་སྒལ་པ་ལ་ཉེ་བ་ན་གནས་པའོ། །ལྟེ་བ་ན་འདབ་མ་ནང་སྐོར་བཞི་ཡོད་ལ་ཕྱི་སྐོར་རེ་བཞི་ཡོད་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་གནས་ཤིང་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་སྐྱེད་པའོ། །ཡང་ལྟེ་བ་ན་ལུས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དང་སད་པའི་གནས་སྐབས་སྐྱེད་པ། གསང་གནས་ན་འདབ་མ་སོ་གཉིས་པ་ངག་གི་ཐིག་ལེ་དང་རྨི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སྐྱེད་པ། ནོར་བུའི་དབུས་ན་འདམ་མ་བརྒྱད་པ་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དང་གཉིད་མཐུག་གི་གནས་སྐབས་སྐྱེད་པ་ནོར་བུའི་རྩེ་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དང་། བཞི་པའི་གནས་སྐབས་བསྐྱེད་པ་གནས་སོ། །འདི་རྣམས་མ་རྟོགས་ན་ལུས་ཀྱི་གནས་གང་དུ་དམིགས་པ་གཏོད་པ་དང་། རླུང་གང་ནས་རྒྱུ་བ་དང་གང་དུ་འགོག་པ་སོགས་མི་ཤེས་པས་འདི་དག་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དབུགས་

འཇུག་ལྟོང་གནས་གསུམ་ལ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་དབུགས་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་རྩ་རྣམས་ནས་རྒྱུ་བར་བྱེད་ལ། དེ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་དྲུག་ཅུ་གཡོན་པ་དང་གཡས་པ་དང་དབུ་མའི་རྩ་ལ་འབབ་པོ། །སྣ་བུག་གཡས་པ་ནས་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་སྦྱད་པའི་རིམ་པས་འབབ་ལ། སྣ་བུག་གཡོན་པ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་འདུ་བྱེད་དང་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་གཟུགས་ཏེ་ཕུང་པོ་ལྔའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པས་འབབ་པའོ། །དེའི་ཚེ་ལྔེ་བའི་གཡས་ཀྱི་དུས་སྦྱོར་གྱི་རྩ་གླང་དང་ཀཀྐ་ཊ་དང་བུ་མོ་དང་སྡིག་པ་དང་ཆུ་སྲིན་དང་ཉའི་བདག་ཉིད་རྣམས་ལ་རེ་རེ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་ལྔ་འབབ་པས་དཀྱིལ་འཁོར་སུམ་ཅུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྟེ་བའི་འདབ་མའི་གཡོན་གྱི་དུས་སྦྱོར་གྱི་རྩ་ལུག་དང་འཁྲིག་པ་དང་སེང྄ྒེ་དང་སྲང་དང་གཞུ་དང་བུམ་པའི་བདག་ཉིད་རྣམས་ལ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཕུང་པོ་ལྔའི་དཀྱིལ་འཁོར་འབབ་པས་དཀྱིལ་འཁོར་སུམ་ཅུའོ། །རྩ་དབུ་མ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དྲུག་པ་སྣ་བུག་གཉིས་ནས་མཉམ་རྒྱུའི་ཚུལ་དུ་འབབ་སྟེ། དེ་ཡང་གཡས་ཀྱི་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དབུགས་བཅུ་གཅིག་དང་བཞི་ཆ་གཅིག་འབབ་སྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་ཚན་རེ་རེ་ལ་དབུ་མ་ནས་དབུགས་ལྔ་བཅུ་རྩ་དྲུག་དང་བཞི་ཆ་རེ་རྒྱུ་བས་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་དབུས་ནས་དབུགས་དྲུག་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་རྩ་ལྔ་འབབ་བོ། །འདི་དག་ཀུང་རོ་རྐྱང་ནས་རྒྱུ་བའི་རླུང་འགོག་ཅིང་དབུ་མར་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་ཆེད་དུ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྩའི་འཁོར་ལོ་གང་ན་ཡོད་མི་ཤེས་ན་ཡན་ལག་དང་པོ་བཞིའི་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་ཚུལ་དང་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་གཉིས་ཐོབ་ནས་ས་བཅུ་གཉིས་ཇི་ལྟར་བགྲོད་པའི་ཚུལ་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས་སྒོམ་པ་དང་། བསྒོམ་བྱ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། ལམ་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཚོགས་དབང་ཚིག་བླངས་ནས་རྒྱུད་འདི་འམ་ནི་བསྡུས་པ་ཡི། །རྒྱུད་རྒྱལ་མ་ལུས་ཐོས་ནས་ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་ལམ་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། །ཁེངས་དང་ལོངས་སྤྱོད་འབྱོར་བ་དུ་མ་བཏང་ནས་སེམས་ནི་ཟླ་མར་གཏད་བྱས་ཏེ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་སླད་དུ་གཙོ་བོའི་འགྲེལ་བཤད་གཞན་པན་སྤྱོད་པ་མཉན་པར་བྱ།[1]།ཞེས་གསུངས་པས་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་ལམ་

1 བཀའ་འགྱུར། དགེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༦ ཕྲེང་། ༣༡

ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྦྱངས་པ། གོ་རིམས་ངེས་པ་ཅན་དུ་བསྒྲུར་བའི་དབང་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ། དེའི་དུས་སུ་ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྲུང་བ་ལ་བརྩོན་པས་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ལྟུང་བས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་ཅིང་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལེགས་པར་བསྒོམ་པ། རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་བླ་མ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་བདག་ཉིད་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་སྟེ་ཡིད་ཆེས་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་རྣལ་འབྱོར་ཡན་ལག་དྲུག་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་དོན་གཉེར་ཆེ་བའི་གང་ཟག་གིས་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། བསྙེན་པའི་ཡན་ལག་དྲུག་ཏུ་ནི། །བྱས་ནས་མཆོག་ཏུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ། །གཞན་པ་དག་གིས་བསྒྲུབས་གྱུར་ན། །དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ།[1]།ཞེས་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་བསྒོམ་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཚེ་དེ་ལ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་མི་འཐོབ་པར་གསུངས་ནས། ཡན་ལག་དྲུག་པོ་གང་ཞེ་ན། སོ་སོར་སྡུད་དང་བསམ་གཏན་དང་། །སྲོག་རྩོལ་དེ་བཞིན་འཛིན་པ་དང་། །རྗེས་སུ་དྲན་དང་ཏིང་འཛིན་ནི། །སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་ཏུ་འདོད།[2]།ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་ལས་ཀྱང་། ཡན་ལག་དྲུག་བསྒོམས་རྣལ་འབྱོར་པས། །དགའ་བྲལ་མཐར་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།[3]།ཞེས་དང་། བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད་ལས། སྡོམ་པ་བརྣས་དེ་བཞིན་བསམ་གཏན་དང་། །བདེ་བས་ཀྱང་ནི་འགྲུབ་པར་འགྱུར།[4]།ཞེས་སོགས་རྒྱུད་སྡེ་དུ་མ་ནས་གསུངས་ཤིང་སེམས་འགྲེལ་སྐོར་གསུམ་ནས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟ་ཇི་བཞིན་དུ་མ་བྱུང་ཡང་། སྲོག་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བཞིའི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་དེ་ཚོས་གཟུགས་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་ལམ་འདིའི་དོད་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་ལམ་གྱི་ལུས་རྫོགས་པ་ཡིན་པས་རྒྱུད་འདི་ཉིད་མཆོག་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་དམན་ནོ་སྙམ་དུ་མི་གཟུང་ངོ་།།

འདུས་པ་ཕྱི་མའི་དོན་ལ་ཡང་བཤད་ཚུལ་མང་སྟེ། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་སོར་བསམ་གཉིས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། རྗེ་ནཱ་རོ་པས་དབང་མདོར་བསྟན་གྱི་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༧ ཤོག ༥༩༡ ཐྲེང་། ༣
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༧ ཤོག ༥༩༡ ཐྲེང་། ༨
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠ ཤོག ༢༣ ཐྲེང་། ༨
4 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༢ ཤོག ༦༠༥ ཐྲེང་། ༡༠

འགྲེལ་པར་སེམས་འགྲེལ་སྐོར་གསུམ་དང་མཐུན་པར་བཀྲལ་ནས་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པར་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་དང་མཐུན་པར་བཀྲལ་བ་དང་། བདེ་མཆོག་གི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱང་སོར་བསམ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྦྱོར་བ་མཛད་དོ། །དེས་ན་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་དང་། རྡོ་རྗེ་བཞིའི་རྫོགས་རིམ་དང་། སད་པ་དང་རྨི་ལམ་དང་གཉིད་མཐུག་དང་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་དང་། སོར་སྡུད་སྲོག་རྩོལ་རྗེས་དྲན་གསུམ་རྒྱུ་དང་གཞན་གསུམ་འབྲས་བུར་བསྡུས་ནས་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་དང་། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགེ་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་གསུམ་དང་། ལས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དང་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྫོགས་རིམ་སྟེ་ཐ་མ་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དང་། དང་པོ་གསུམ་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །འདིར་སྐབས་པ། སོ་སོར་སྡུད་དང་བསམ་གཏན་ཡན་ལག་གིས། །ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ཡར་སྣར་སྲོག་སྡུད་ཤེས། །སྒྲ་གཅན་ལམ་ནས་རླུང་ཐིགས་མི་ཕྱེད་པས། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཟབ་མོའི་རྡོར་བཟླས་ཤེས། །བུམ་པ་ཅན་གྱི་སྲོག་དང་ཐུར་སེལ་གཉིས། །དབུ་མའི་ལྟེ་བར་ཁ་སྦྱོར་འཛིན་ཚུལ་ཤེས། །རྗེས་དྲན་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱའི་ཆུ་སྐྱེས་ཀྱིས། །མི་འགྱུར་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་འདྲེན་ཚུལ་ཤེས། །དེ་ཕྱིར་ལུགས་འདི་དུས་འཁོར་ཚུལ་སྨྲ་བ། །ལུགས་གཞན་དག་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་སྟེ། །དེ་ལྟར་མི་ཤེས་དུས་འཁོར་ཚུལ་སྨྲ་བ། །དེ་དག་ཆུ་ནང་ཤར་བའི་ཟླ་གཟུགས་བཞིན། །དེས་ན་འདིར་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དབང་བཞི་པའི་རྗེས་དྲན་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་གཉིས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བས་ཉོན་སྒྲིབ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མྱུར་དུ་སྤོང་བར་བྱེད་ལ། དེ་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་རྗེས་དྲན་གྱི་ཡན་ལག་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ཡིན་པས་རྒྱུད་འདིར་སྟོང་གཟུགས་ལ་མཆོག་ཏུ་བསྔགས་ཤིང་ལམ་མྱུར་དུ་བགྲོད་པའི་མྱུར་ཁྱད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཐབས་འདི་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡན་ལག་དང་པོ་བཞི་ནི་སྟོང་གཟུགས་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། བསྒྲུབ་བྱ་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། དེ་དག་གིས་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་གོ །དང་པོ་ལ་གཉིས། བརྒྱུད་

ནས་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། དངོས་སུ་སྒྲུབ་བྱེད་རྗེས་དྲན་གྱི་ཡན་ལག་གོ །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའི་རྒྱུ་གཟུགས་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་དང་། སྲོག་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གོ །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཟུགས་མ་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སོར་སྡུད་དང་། གྲུབ་ཟིན་བརྟན་པར་བྱེད་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་གོ །དང་པོ་ལ་དུས་ཞབས་སྔན་བརྒྱུད་ལས། ཀུན་ལ་དྲུག་དྲུག་ཤེས་བྱ་སྟེ།[1]།ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དྲུག་གོ །སོར་སྡུད་ཀྱི་མཚན་དོན། སྒོམ་པའི་དུས་མཚམས། ཡན་ལག་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་པའི་མཚན་ཉིད། ཚད་མ་གང་ཡིན་པ། སྦྱང་གཞི་གང་དག་ཚུལ་དང་དབྱེ་བ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི་བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་འདི་དག་བསྒོམ་པ་ལ་ཆིངས་འདི་ལྟར་མཛད་དེ། སྔོན་འགྲོ་ལྔོས་མེད་དྲུག་ལྡན། དངོས་གཞི་རྣམ་གཞག་དྲུག་ལྡན། རྗེས་བསྡུང་སྔོམ་དྲུག་ལྡན་ནོ། །དང་པོ་ནི་ལུས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་མང་པོ་དང་བཤད་གད་སོགས་ངག་གི་སྨྲ་བརྗོད་མང་པོ་དང་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་དེ་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་གསུམ་དང་། འཚོ་བའི་བདེ་བ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་དང་། ལུས་དང་དབང་པོ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་སོགས་གཞི་ལུས་དང་། དབང་པོ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་དང་དྲུག་ཏུ་མཛད་ནས་དེ་ལ་ཡང་དྲང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་གཉིས་གཉིས་མཛད་དེ་རྫོགས་རིམ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡང་སྔོན་འགྲོར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི་ཐོག་མར་དགེ་བ་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་བསྙེན་པའི་ཡན་ལག་ལ་སོར་བསམ་གཉིས། བར་དུ་དགེ་བ་གསུང་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ཉེར་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་སྲོག་འཛིན་གཉིས། ཐ་མར་དགེ་བ་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་རྗེས་དྲན་དང་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲུབ་ཆེན་གྱི་ཡན་ལག་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཉིས་སུ་བྱས་ཏེ་དྲུག་ཏུ་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །མཚན་དོན་ནི་སོ་སོར་སྡུད་པ་ཞེས་པ་གསང་འདུས་ནས། སོ་སོ་ནས་ཁྲལ་ལེན་པ་ལ་ཁྲལ་སྡུད་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར་དབང་པོ་སོ་སོའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་སོ་སོ་འཛིན་ཅིང་ལེན་པ་མི་འགོག་པར་བདེ་བའི་རྣམ་རོལ་ཏུ་ཤར་བའི་ངང་ནས་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ལ་སོ་སོར་སྡུད་པ་ཞེས་བཤད་ལ། འདིར་ནི་ཐ་མལ་པའི་དབང་པོ་སོ་སོ་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་ཕྱིར་འཇུག

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧ ཤོག ༡༨༡༣ བྱང་། ༥

པ་བསྡུས་ནས་མི་འཇུག་པར་བྱེད་ཅིང་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་སོར་སྡུད་དོ། །དབང་པོ་ལྔ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཟུང་འཛིན་གྱི་འབྲེལ་བ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ཁྱད་པར་བ་མཐོང་བ་ནི་འདིར་བསྒྲུབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དགག་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཞི་གནས་ཐུན་མོང་བ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚེ་ཡང་དབང་ཤེས་སྐྱེད་པའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་ནུས་པ་ཉམས་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་སྟེ། དབང་ཤེས་ལྔའི་བཞོན་པའི་རླུང་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་གཟུང་འཛིན་གྱི་འབྲེལ་བ་འགོག་ཅིང་། དབང་པོ་ཐམསཅད་པའི་སྟོང་གཟུགས་ཁྱད་པར་ཅན་མཐོང་བ་བསྒྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་དང་པོར་སྒོམ་པའི་དུས་སྣ་བུག་གཡས་ཀྱི་རླུང་རྒྱུ་བའི་དུས་སུ་མགོ་བཙུགས་ན་རླུང་སྡུད་པ་སླ་བའི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་བ་ཡོད་གསུང་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་ནི་གཡས་ནས་རྒྱུ་བའི་ཚེ་ས་རླུང་ལྟེ་བ་ནས་རྒྱུ་ཞིང་། དེ་ཐིམ་པ་དང་ཆུ་རླུང་སྙིང་ག་ནས་རྒྱུ་ལ། དེ་ཐིམ་པ་དང་། མེ་རླུང་མགྲིན་པ་ནས་དང་། དེ་ཐིམ་པ་ན་རླུང་གི་རླུང་མཛོད་སྤུ་ནས་དང་། དེ་ཐིམ་པ་ན་ནམ་མཁའི་རླུང་གཙུག་ཏོར་ནས་རྒྱུ་བས་གཡས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་ཐིམ་རིམ་དང་མཐུན་པར་རྒྱུ་བས་སྡུད་སླ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ།།

གསུམ་པ་ལ་ལྔ། སོར་སྡུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རྣལ་འབྱོར་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། ཐེ་བ་སོ་སོའི་དོན་སྒོམ་ཚུལ། མ་གྲུབ་ན་སྦྱོགས་ཆོག །སྒོམ་འབྲོ་ལ་ཤི་ཡང་རྣལ་འབྱོར་གོམས་སྟོབས་ལས་འཇུག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་མཚན་དོན་གྱིས་གོ་བར་ཟད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་ལོ་ལ་ཉི་མའི་བགྲོད་པ་གཉིས་དང་། ཞག་ལ་ཉིན་མཚན་གཉིས་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱིས་འབྱེད་པར་སྣང་སྟེ། དེ་ཙམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་འགྲོ་དཀའ་བས་འོག་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་རྒྱས་པར་བཤད་པས་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མཚན་མོའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་ཚུལ་དང་། ཉིན་མོའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གང་དུ་སྒོམ་པའི་གནས། ལུས་ཀྱི་འདུག་སྟངས་ཀྱི་ངེས་པ། དབང་པོའི་བྱེད་བཅིངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སེམས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་བཤད་པ། ཉམས་རྟོགས་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། གང་ཞིག་ནམ་མཁའ་ལ་རྣལ་འབྱོར་གོམས་པར་བྱེད་པ་དེས་མཚན་མོ་བུག་པ་མེད་པའི་ཁྱིམ་དུ་ནམ་མཁར་ཀུན་ནས་ཞེན་པའི་སེམས་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་མུན་ཁུང་ཤིན་ཏུ་ནག་པར་བསྒོམས་ན་སྟོང་གཟུགས་འཆར་སླ་

བའི་དགོས་པ་ཡོད་པས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་གི་འཁྲིད་ཡིག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཞལ་བས་བསྟར[1]བ། སྣང་བ་འབྱུང་བའི་དུ་ག་སྐྲའི་རྩེ་མོ་ཤོང་བ་ཙམ་ཡང་མེད་པ། ནང་དུ་ས་དུག་དང་། དྲི་ང་ལ་སོགས་པ་མེད་པ། ཁམས་བདེ་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དུས་རྒྱུན་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚེ་ནི་ལུན་ཁང་འབྲིང་དང་། ཐ་མ་ལ་ཡང་བརྟེན་དུ་རུང་ངོ་།།

གཉིས་པ་ནི་སྟན་བདེ་བ་ལ་འདུག་སྟེ་རྐང་པ་རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་བྱ་བ་སོགས་ལུས་རྣམ་སྣང་གི་ཆོས་ཕལ་ཆེར་དང་ལྡན་པ་དང་། ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདིར་ལག་པ་གཉིས་ཀས་རྡོ་རྗེ་ཁུ་ཚུར་བཅིངས་ནས་ཁུ་ཚུར་གྱིས་མཐེ་བོང་བསྣུམས་པ་དག་བརླ་གཡས་དང་གཡོན་པའི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེའི་གདན་ལ་གནས་པ་ནི་རྡོ་རྗེའི་ཕྱག་རྒྱར་འགྱུར་རོ་[2]ཞེས་སོར་སྡུད་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རིགས་སུ་བཤད་པས་ལག་པ་གཉིས་རྡོ་རྗེ་ཁུ་ཚུར་བྱས་ཏེ་བརླའི་རྩ་བར་ཐད་ཀའམ་བསྣོལ་ནས་བཞག་པ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཕྱག་རྒྱ་བྱ་བའམ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱིལ་ཀྲུང་ལ་ལག་པ་གཡོན་པའི་སྟེང་དུ་གཡས་པ་གན་རྐྱལ་མཉམ་པར་གནས་པ་ནི་ཕྱག་ན་པདྨ་སྟེ་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱའོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པས་ལྟེ་བར་བཅར་ནས་ལག་པ་གཡོན་པ་གན་རྐྱལ་དུ་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་གཡས་པ་བཞག་ནས་མཐེ་བོང་རྩེ་སྦྲད་པ་མཉམ་བཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་གང་རུང་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་ཞེས་པ་གཙུག་ཏོར་གྱི་ཁྲོ་བོའི་ལྟ་བས་མིག་མི་འཛུམ་པར་སྟེང་དུ་བལྟ་བས་མཚན་མར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་སྟེང་དུ་བལྟ་བ་ཙམ་ལས་གཞན་གསལ་བར་མ་གསུངས་སོ། །སྦྱོར་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་སྒོམ་པའི་སྐབས་འདིར་ལྟ་སྟངས་བཞི་གསུངས་པ་ལས་འདིར་གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་ལྟ་སྟངས་ཏེ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མར། བསྙེན་པའི་དུས་སུ་གཙུག་ཏོར་ཆེ།[3]།ཞེས་གསུངས་པའི་འགྲེལ་པར་ནཱ་རོ་པས། གཙུག་ཏོར་ཆེ་ནི་གཙུག་ཏོར་འཁོར་སྒྱུར་ཡིན་པས་དེའི་ལྟ་སྟངས་ནི་སྟེང་དུ་བལྟ་བར་བཤད་ཅིང་། དབང་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༡ ན ༡ སྟེར་བ། གཙང་། ཤོག ༣༡ ན ༣ བསྟར་བ་

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༤ ཤོག ༢༤༣ ཐིང་། ༤

3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༡ ཤོག ༦༠༡ ཐིང་། ༨

མདོར་བསྟན་གྱི་འགྲེལ་པར་ཡང་མིག་གཉིས་ཕྱེད་མིག་ཏུ་བཙུམས་ནས་དེས་ནམ་མཁའ་ལ་བལྟའོ་ཞེས་གསུངས་པས་མིག་གི་མས་ལྤྱིབས་ཀྱིས་མིག་ཕྱེད་བཀབ་སྟེ་ཕྱེད་མིག་ཏུ་བྱས་ནས་མིག་འབྲས་གཉིས་རང་གི་ཐད་ཀྱི་སྣའི་ཕྱོགས་སུ་ཧྲིལ་བྱས་མིག་འབྲས་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་འགུལ་ཞིང་རྫི་མ་མི་ཀྲབ་པར་ཙུང་ཟད་སྟེང་དུ་བལྟ་ཞིང་། སྨིན་མཚམས་ཀྱི་ཐད་ལས་མཐོ་བར་བལྟ་བ་དང་། ཐད་ཀར་སོར་བཞི་ལས་རིང་བར་བལྟ་བ་སོགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་བྱའོ། །བླ་མ་གོང་མ་ཁ་ཅིག་ཤ་བ་རི་དབང་ཕྱུག་གི་མན་ངག་ཏུ་བྱས་ནས་སྨིན་མཚམས་ཀྱི་ཐད་ཀ་ནས་སོར་བཅུ་གཉིས་ནས་བཅུ་དྲུག་གི་བར་ས་གཅིག་ཏུ་བལྟ་བ་འདི་ཉམས་ལེན་ལ་བདེ་གསུང་ཡང་དེའི་བཞེད་པ་མིན་ཞིང་མིག་གི་ཐད་ཀའི་ནམ་མཁའ་ལ་བལྟ་བ་སོགས་ཀྱང་བཞེད་པ་མིན་ནོ། །སྐབས་གཞན་དུ་སོར་གྱི་གྲངས་བཤད་པ་ནི་ས་རླུང་སོགས་ཀྱི་འགྲོ་མཚམས་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་སྐབས་འདིའི་མིག་གི་ལྟ་སྟངས་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །ཞིབ་ཏུ་བླ་མས་བཤད་པར་བྱའོ།།

བཞི་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་དོན་གཞན་དུ་འཆད་པ་བསལ་བ་དང་། འཐད་པའི་ཕྱོགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག་མིག་གཅིག་ཏུ་བལྟ་ཞིང་གཡོ་བ་མེད་པའི་ལྟ་སྟངས་ཀྱིས་རྣམ་རྟོག་གི་རླུང་རྒྱུ་བའི་རྩ་རོ་རྐྱང་འཆིང་ལ། དེ་འཆིངས་པས་མིག་གི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་བའི་རླུང་འཆིངས། དེས་སེམས་འཆིངས་ཤིང་དེས་དབང་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འཆིངས་པར་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་འཛིན་ལུགས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྤྲོས་བྲལ་ཡིན་པས་ཡོད་མེད་དང་སྟོང་མི་སྟོང་སོགས་གང་དུ་བསྒོམས་ཀྱང་རྟོག་པའི་འདུ་འཕྲོ་ཡིན་པས་གང་དུ་ཡང་མི་རྟོག་པར་འཛིན་དགོས་པར་བཞེད་དོ། །དེ་དག་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གང་ཡང་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཙམ་གྱིས་རླུང་དབུ་མར་ཚུད་པར་འདོད་ན་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི་གླུན་སྒོམ་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱེད་ལྟར་ན་ལས་དང་པོ་པས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་སྒོམ་པའི་ཚེ་དེ་དྲན་པའི་དྲན་པ་རྩེ་གཅིག་པ་ཡོད་ན་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པས་རྟོག་པ་གང་གི་ཡང་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པ་འགལ་ལ། དེའི་ཚེ་དྲན་པའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱང་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་འཛིན་

པ་འགལ་ལོ། །དེའི་ཆེ་གཉིད་ལོག་པ་དང་བརྒྱལ་བ་ལྟར་དྲན་པའི་མཐུ་ཉམས་ན་ནི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་བསྒོམས་པ་ལྟ་ཞོག་དམིགས་པ་གང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་མི་ནུས་སོ། །བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤངས་ཏེ། །ཉི་མ་གཅིག་ནི་ཡོངས་སུ་བརྟག །གལ་ཏེ་རྟགས་ནི་མ་བྱུང་ན། །དེ་ཚེ་ང་ཡིས་རྫུན་སྨྲས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ཨ་ཕྱ་རྒྱ་ཧྲིའི་གནད་ཆེ་སར་དྲན་པས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་གཞན་པའི་རྟོག་པའི་འགྲོ་འདུ་སྤངས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སོར་སྡུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་སྲོག་རྒྱ་ཧྲིར་ཚུད་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འཛུད་པའི་ཐབས་སེམས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་སོགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱུད་ལས། ནམ་མཁའ་ཀུན་ནས་ཞེན་པའི་སེམས་དང་མིག་མི་འཛུམ་པར་རྡོ་རྗེའི་ལམ་དུ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡིས། །སྟོང་པ་ལས་ནི་དུ་བ་སྨིག་རྒྱུ་རབ་གསལ་དྲི་མ་མེད་པའི་མཁའ་སྣང་ཉིད་དང་མར་མེ་དང་། ། [1]།ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་འགྲེལ་པར། རྡོ་རྗེའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་པ་འདིར་དབུ་མར་སྲོག་རབ་ཏུ་ཞུགས་པས་སྟོང་པ་ཁོ་ན་ལས་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་མཐོང་སྟེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོར་སྡུད་ཀྱི་དུས་སུ་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་པ་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། སོར་སྡུད་དབུ་མ་སྦྱོང་བྱེད་དུ་གསུངས་ལ་དེ་ཡང་ཡུར་བ་ལ་ཆུ་འདྲེན་པའི་སྔོན་དུ་ཡུར་བ་སེལ་བ་ལྟར་རླུང་གིས་དབུ་མའི་ལམ་སེལ་བ་ལ་འདོད་དགོས་ཤིང་། དེའི་ནང་དུ་མ་ཞུགས་པར་སེལ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་། དབུ་མར་སྲོག་ནི་རབ་ཞུགས་ཉི་མ་དང་བཅས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་རྒྱུད་འགྲེལ་དུ། འདིར་རྣལ་འབྱོར་པས་དབུ་མར་སྲོག་ནི་དང་པོ་རབ་ཏུ་གཞུག་པར་བྱ་སྟེ་གང་གིས་མཚན་མ་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་ཨ་ཕྱ་རྒྱ་ཧྲིར་རོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོར་སྡུད་ལ་སྲོག་དབུ་མར་འཇུག་པ་མེད་ན་དང་པོར་སྲོག་དབུ་མར་འཇུག་པ་གཞན་ལ་བཤད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སོར་སྡུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྟགས་འཆར་བར་རྩ་རྒྱུད་དང་བསྡུས་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། རྟགས་དེ་དག་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་པའི་རྟགས་སུ་རྒྱུད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འགྲེལ་པ་སྐོར་གསུམ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེ་ན་རོ་པས་དབང་མདོར་བསྟན་གྱི་འགྲེལ་པར་རྡོ་རྗེའི་གླུ་དྲངས་པར་ཡང་། མིག་ཕྱེད་གྱེན་ལ་བལྟ་ཞིང་ལྟན་ཅིག་ཏུ། །དབུས་སུ་རླུང་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༢ ཤོག ༣༢༩ ཕྲེང་། ༡༥

ནི་བུས་མ་ཐག་ཉིད་དུ། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྡོ་རྗེའི་མེ་དང་དུ་བ་འབྱུང་།[1]།ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ལེའི་འགྲེལ་པ་ཡང་། དེ་ཉིད་དུ་ན་རོ་མ་དག་དང་ནི། །རྐྱང་མ་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་བས་མཐོང་བར་འགྱུར།[2]།ཞེས་གསུངས་པས་རོ་རྐྱང་གི་རླུང་དབུ་མར་གཅིག་ཏུ་བྱས་པས་རྟགས་རྣམས་མཐོང་བར་གསུངས་པའོ། །སོར་སྡུད་ཅི་ཙམ་གྱི་བར་དུ་བསྒོམ་པ་ཡང་རྒྱུད་ལས། རེ་ཁ་ནག་པོ་དྲི་མེད་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་དུས་ཀྱི་རྩ་ལ་མཐོང་བར་གྱུར་གྱི་བར་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་འགྲེལ་ཆེན་དུ་ཐིག་ལེའི་དབུས་སུ་རེ་ཁ་ནག་པོ་སྐྲའི་ཚད་ཙམ་དྲི་མེད་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་དུས་ཀྱི་རྩ་ཞེས་པ་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱི་ལ་མཐོང་བར་གྱུར་གྱི་བར་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྟགས་བཅུ་གཅིག་པ་རླུང་དབུ་མར་ཚུད་པ་དང་། དེའི་ནང་དུ་རྟགས་དེ་མཐོང་བར་གསུངས་པས་སོར་སྡུད་ཀྱི་ཧིང་དེ་འཛིན་བསྒོམ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་འདི་དག་ལེགས་པར་རྩད་གཅད་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་སོར་སྡུད་དང་སྲོག་རྩོལ་གྱི་སྐོར་ཚིག་བཤད་པ་ལས་ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ན་སོར་སྡུད་ཀྱི་དུས་སུ་རླུང་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱིར་ཚུད་པ་ངེས་པར་དགོས་པར་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་སོར་སྡུད་ཀྱི་དུས་སུ་རླུང་དབུ་མར་འཇུག་པའི་ཐབས་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རྩ་འཁོར་ལོ་དྲུག་གི་ལྡེ་བ་དང་། དབུ་མའི་ཡར་སྣ་མར་སྣ་རྣམས་སུ་རླུང་དབུ་མར་འཇུག་པའི་སྒོ་རེ་ཡོད་པས་དེར་དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ན་རླུང་སེམས་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས་དེར་ངེས་པར་རླུང་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་གསུམ་སྙིང་ལས། བྱེད་པ་ལྔ་ལ་བཅིང་བ[3]གཉིས། །བླ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱ།[4]།ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེད་པ་ལྔ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྔ་སྟེ་འཆིང་རྒྱུ་ཡིན་ལ། བཅིང་བ་གཉིས་ནི་དབང་པོའི་རླུང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་སྟོད་སྨད་གཉིས་ནས་འཆིང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྟེང་དུ་སྲོག་གི་རླུང་དང་འོག་ཏུ་ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་བཅིངས་པའི་སྒོ་ནས་དབང་ཤེས་ལྔའི་བཞོན་པའི་རླུང་འཆིང་བ་ཡིན་ལ། འཆིང་ཚུལ་ནི་རོ་རྐྱང་ལ་རྒྱུ་བ་བཀག་ནས་དབུ་མར་འཇུད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཐབས་ཇི་ལྟ་བུས

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢ ཤོག ༦༥༩ ཐེང་། ༤

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦ ཤོག ༣༦༡ ཐེང་། ༡༥

3 ཞོལ། ཤོག ༣༣ ན ༦ བཅིངས་པ་

4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢ ཤོག ༡༩༠ ཐེང་། ༡༡

བྱེད་ཅེ་ན། དབང་མདོར་བསྟན་གྱི་འགྲེལ་པར་དྲངས་པ་ལས། བར་སྣང་ལ་ནི་ཡིད་དང་རླུང་དང་མིག །དུས་གཅིག་ཏུ་ནི་གལ་ཏེ་ལེགས་སྦྱར་ན། །རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་ངེས་པར་སྐྱེ། །འདི་རྣམས་མཐའ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས།[1]།ཞེས་གསུངས་པས་དབུ་མར་འཇུད་ཐབས་བསྡུས་ནསབསྟན་ཏེ། འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དམིགས་པ་འདིས་རླུང་དབུ་མར་འཇུད་ནུས་པ་ནི་སྐབས་དུ་མ་ཞིག་ཏུ་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་གནས་གང་དུ་དམིགས་པ་གཏོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས། སོ་སོར་སྡུད་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །ནམ་མཁའ་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གང་ཞིག་ཁོ་ནར་ཡིད་དག་ནི། །བཀོད་པ་དེ་ཡི་ཕྱོགས་སུ་སྣང་། །མཚན་མའི་མཐར་ནི་རེ་ཁ་གང་། །དེ་ལ་སྣ་ཚོགས་རྒྱུ་མི་རྒྱུ། །མ་ལུས་བསྒོམ་པར་བྱ་དེ་ལ།[2]།ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་། ཨ་ཕ་རྣ་ཊི་མི་ཡི་སྣ། །འོད་ཟེར་ལྡ་ཡི་རིན་ཆེན་སྒྲོག[3]།ཅེས་པའི་དོན། མིའི་སྣ་རྒྱུད་གཞན་དུ་དབུ་མའི་མར་སྣ་ལ་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་ནི་སྨིན་མའི་དབུས་དྲང་པོའི་ནང་ན་རྣ་ཊིའི་ཡར་སྣ་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་སྣ་དང་དེར་སེམས་གཏོད་པ་ཡིན་ནོ།།

རི་གི་ཨ་ར་ལིའི་རྒྱུད་ལས། མིག་ཕྱེད་གྱེན་དུ་ལྡོག་ནས་ནི། །སྨིན་མའི་དབུས་སུ་སེམས་བྱས་ན།[4]།ཞེས་དེར་སེམས་གཏོད་པ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱིས་ཀྱང་། དང་པོ་གོམས་པར་བྱེད་དུས་ཀྱི། །གནས་ནི་བཟང་པོ་ངེས་པར་བརྟག །རང་གི་ཁྲིམ་མམ་མཚན་དུས་སུ། །དབུ་མར་རེངས་པའི་ལྟ་སྟངས་ཉིད།[5]།ཅེས་བཤད་དོ། །ལྟ་སྟངས་ནི་སྟེར་བཤད་པ་ལྟར་དབང་མདོར་བསྟན་ལས། བཀབ་དང་མ་བཀབ་མིག་དག་གིས།[6]།ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་དུ། བགེགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཞེས་པ་ལ་བགེགས་མཐར་བྱེད་ནི་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པའོ། །དེའི་ལྟ་བ་ནི་བདུད་རྩིའི་གནས་སུ་སོན་པ་སྟེ་དབྲལ་བར་སོན་པའོ་ཞེས་པ་དང་། ཡང་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤ ཤོག ༦༥༨ ཐྲེང་། ༨

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦ ཤོག ༡༢༩ ཐྲེང་། ༧༠ ནང་དུ་བྲངས།

3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦ ཤོག ༡༢༩ ཐྲེང་། ༦ ནང་དུ་བྲངས།

4 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠ ཤོག ༥༣༩ ཐྲེང་། ༧༢

5 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༢ ཤོག ༧༨༩༦ ཐྲེང་། ༤

6 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༤ ཤོག ༨༠ ཐྲེང་། ༧

འགྲེལ་ཆེན་དུ། ཐིག་ལེ་ཞེས་པ་ནི་དཔྲལ་བར་སྐྱུའི་ཐིག་ལེ་སད་པའི་གནས་སྐབས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་དང་། བདུད་རྩིའི་གནས་སུ་སོན་པ་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་བཅིངས་པའི་རྩ་ཞེས་པ་ལ་བདུད་རྩིའི་གནས་ནི་དཔྲལ་བའོ། །དེར་སོན་པ་ནི་བདུད་རྩིའི་གནས་སུ་སོན་པ་སྟེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོར་བསམ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པའི་གཏོད་ས་དབུ་མའི་ཡར་སྣའི་ནང་ཙམ་གྱི་སྐྱུའི་ཐིག་ལེ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་དུ། བགེགས་མཐར་བྱེད་པའི་ལྟ་བ་བདུད་རྩིའི་གནས་སུ་སོན་པ་དེ་ཡིས། ཞེ་བར་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་དྲུག་གོ །ཀྱང་ཡིག་གིས་སྲོག་རྩོལ་དང་འཛིན་པ་བྱ་སྟེ[1]ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་གནས་དེར་བལྟ་བ་བསྟན་ཏོ། །དཔྲལ་བ་ན་མ་དག་པའི་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་ཡོད་པ་སོར་སྡུད་ཀྱིས་སྦྱངས་ནས་དག་པའི་ལུས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་དེས་མཐོང་བའི་སྟོང་གཟུགས་ལ་ཡང་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།།

སོར་སྡུད་ནི་དབུ་མར་རླུང་འཇུག་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་ཡིན་ཡང་སྲོག་རྩོལ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྲོག་རྩོལ་ནི་དངོས་སུ་རླུང་ལ་དམིགས་ནས་རོ་རྐྱང་གི་རྒྱུ་བ་འགོག་པ་ཡིན་ལ། འདིར་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྔར་བཤད་པའི་མིག་གི་ལྟ་སྟངས་མི་གཡོ་བར་གནས་པའི་ངང་ནས་ལྟ་སྟངས་ཀྱི་མིག་ཟུར་གཉིས་དབུ་མའི་ནང་གི་སྐྱུའི་ཐིག་ལེ་དང་ཕྲད་པར་བསམས་ཏེ་དྲན་པས་དམིགས་པ་དེ་ལ་གཏད་ནས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །དེ་ཡང་གང་དུ་དམིགས་པ་གཏོད་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལས་མ་ཉམས་པ་དང་། དྲན་པའི་འཛིན་སྟངས་ལྷོད་དུ་མ་སོང་བར་བྱས་ནས་བྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་བར་བསྐྱང་བར་བྱའོ། །ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལེགས་པར་གནད་དུ་མ་སོང་བའི་ལས་དང་པོ་པས་ནི་མིག་གི་ལྟ་སྟངས་གཡོ་བ་མེད་པར་གནས་པ་མ་གཏོགས་མིག་གི་རྩ་ཏ་ཙང་སྒྲིམ་པའི་རྩོལ་བ་མི་བྱའོ། །ཞིབ་ཏུ་བླ་མས་བཤད་པར་བྱའོ།།

ལྔ་པ་ནི་དེ་ལྟར་བསྒོམ་པ་གནད་དུ་སོང་བ་ལས་རྒྱུད་དུ། སྟོང་པ་ལས་ནི་དུ་བ་སྨིག་རྒྱུ་རབ་གསལ་དྲི་མ་མེད་པའི་མཁའ་སྣང་ཉིད་དང་མར་མེ་དང་།[2]ཞེས་གསུངས་པའི་རྟགས་བཞི་འབྱུང་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦ ཤོག ༡༥༠ ཕྲེང་། ༧༠
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༢ ཤོག ༣༢༥ ཕྲེང་། ༧༦

ངོ་། །མཁའ་སྣང་ནི་སྲིན་བུ་མེ་ཁྱེར་ཏེ་མཚན་མོ་མུན་པ་ལ་མེ་སྟག་འཕྲོ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་འབྱུང་བའི་རྟགས་རྣམས་གང་ལས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་རླུང་དབུ་མར་འཇུག་པའི་ཐབས་ལེགས་པར་མ་ཤེས་ན་ཧ་ཅང་དེ་འཛིན་ཐུན་མོང་བ་བསྒོམ་པ་ལས་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཟླ་བ་འདྲ་བ་དང་ཉི་མ་འདྲ་བ་དང་རྡོ་རྗེ་འདྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཤར་བ་རྣམས་དང་ཁྱད་པར་མི་ཕྱེད་པས་ཐུན་མོང་བའི་རྟགས་དེ་དག་ལ་སོར་སྡུད་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེས་སོ་སྙམ་པ་དང་། རྒྱུད་དང་འགྲེལ་པར་སོར་སྡུད་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་ལ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་བཤད་པ་དེ་དག་རང་ལ་མི་འདུག་པར་མཐོང་ནས་རྒྱུད་སྡེ་ནས་བཤད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ངེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་དུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེན་པོ་གསོག་པར་འགྱུར་བས་ལེགས་པར་རྩད་གཅད་པར་བྱའོ། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྟོང་གཟུགས་དེ་དག་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དང་རྟག་པའི་དངོས་པོ་དང་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་གྲུབ་མཐའ་འཆའ་ཞིང་ངོ་སྤྲོད་པ་ནི་ལང་གཤེགས་ལས། སུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་འཁྲིད་པར་བྱེད།[1]།ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ལམ་གོལ་བར་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་དོར་བར་བྱའོ།།

དུག་གསུམ་མངོན་གྱུར་ཙུང་ཟད་ཙམ་ཡང་ཁ་མ་བྲི་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་སྨྲ་བ་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་ཡང་བཞག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། ཕྱག་རྫོར་བསྟོད་འགྲེལ་ལས། དུ་བ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བ་སྟེ་ཞེས་པ་དང་། འགྲེལ་ཆེན་དུ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །སོར་སྡུད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་མཚན་ཉིད་པ་རྫོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྫོགས་རིམ་དང་པོར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རླུང་དབུ་མར་ཚུད་[2]པའི་འབྲས་རྟགས་ཡིན་གྱི། འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཏུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁས་བླང་བར་མི་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་གསང་འདུས་སུ་རྟགས་དང་པོ་གཉིས་གོ་ལྡོག་ནས་གསུངས་པ་སློབ་དཔོན་ལ་ལྟོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་གྱི། དངོས་གནས་འདི་ནས་བཤད་པ་ཉིད་ཡིན་གསུང་ཡང་དམིགས་པའི་གཏོད་ས་སོགས་རྒྱུད་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ལས་ཡིན་ནམ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༩ ཤོག ༢༣༥ ཐེང་། ༥ (སུ་སྟེགས་ཅན་ལམ་འཁྲིད་པར་བྱེད།།)

2 ཞོལ། ཤོག ༣༥ ན ༤ ཚུད་པའི་

སྣམ། དབུ་མར་ཚུད་པའི་རྟགས་སུ་གཉིས་ཀ་ཁྱད་པར་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་ཉིན་མོའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཉིན་མཚན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ཀ་སྒོམ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དངོས་ཀྱི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཤེས་བྱེད་དྲང་བ་དང་། རྒྱུ་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདིར་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་གོམས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ནམ་མཁའ་དང་བླ་གབ་མེད་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་གོམས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བདེ་མཆོག་བསྟོད་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གསུངས་ནས། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་གསུངས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་དང་ནམ་མཁའ་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་ཡང་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་དུས་འཁོར་ནས་གསུངས་པར་བཤད་དོ། །དེ་མིང་མཐུན་པ་ཙམ་གསུངས་པའི་ཁུངས་ཡིན་གྱི། འདིར་གསུངས་པའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་དག་ཕར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་གསུངས་པར་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་བསྟན་པ་ཁས་ལེན་ན་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་དག་གི་སྟོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་དབང་དང་། རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སོགས་ཀྱང་བསྟན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ན་དེ་ནི་མི་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་དུ་ཡང་མི་སྟོན་ན་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པར་མི་སྟོན་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། གོང་མ་ཁ་ཅིག །དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ནས་གསུངས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྒྱུ་མ་འོད་གསལ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་གསུངས་པར་འདོད་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐོག་མར་མཚན་མོའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། དེ་ལ་རྟོགས་པ་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ནི་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་སྣང་བ་བྱུང་ན་རྟོགས་སླ་བ་ལྟར་སྔུན་པ་ལ་སྟོང་གཟུགས་འཆར་སླ་ཞིང་། ཉིན་པར་འཆར་དཀའ་བས་སྔུན་པ་ལ་ཤར་ཡང་སྣང་བ་ལ་འཆར་བའི་ངེས་པ་མེད་ཅིང་། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྟོང་གཟུགས་འཆར་བ་སྔུན་པ་འབའ་ཞིག་ལ་ལྟོས་ན་ཧིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྩལ་མི་རྫོགས་པ་དང་། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་ཐོག་མར་མཚན་མོའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། མཚན་མོའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་པས་ཉིན་མོའི་རྟགས་རྣམས་ཤར་ན་དེས་ཆོག་མོད། ཡང་ཉིན་མོའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་ཅི་དགོས་སྙམ་པ་དང་། མཚན་

ཏགས་རྣམས་མྱུན་ཁང་དུ་འཆར་སླ་བ་ལྟར་ཉིན་ཏགས་རྣམས་ཀྱང་དེར་འཆར་སླ་བས་དེར་ཐོག་མར་ཤར་བར་བྱས་ནས། དེ་ནས་ཉིན་མོའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་སམ། འོན་ཏེ་དེར་མ་ཤར་ཡང་མཚན་ཏགས་རྫོགས་མ་ཐག་ནས་ཉིན་མོའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་ཞེ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། མཚན་ཏགས་རྣམས་ནི་རླུང་དབུ་མར་ཚུད་པ་ཙམ་ནས་འཆར་ལ། ཉིན་ཏགས་རྣམས་ཚུད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཏགས་ཡིན་པས་ཐ་མ་འཆར་སླ་ཞིང་། མྱུན་པ་ཤིན་ཏུ་ནག་པ་དང་ཁ་དོག་མི་མཐུན་པའི་གཟུགས་མྱུན་ཁང་དུ་མཐོང་སླ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ལ་མཚན་ཏགས་རྫོགས་པའི་རྗེས་སུ་མྱུན་ཁང་དུ་ཉིན་ཏགས་འཆར་བ་སྲིད་ཀྱང་། ཕལ་ཆེར་ལ་མི་འབྱུང་བ་དང་། མྱུན་པ་དང་སྣང་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ཏགས་རྣམས་འདོད་དགུར་འཆར་བའི་ཆེད་དུ་མཚན་ཏགས་རྫོགས་མ་ཐག་ནས་ཉིན་མོའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །མྱུན་ཁང་སྔོན་དུ་མ་བཏང་བར་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་གསུམ་དང་ལྡན་པས་ཐོག་མར་ཉིན་མོའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་ན་དབུ་མར་ཚུད་པ་མི་སྲིད་པ་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་ལ། དེའི་ཚེ་མཚན་ཏགས་སྔོན་དུ་འཆར་རམ་ཉིན་ཏགས་འཆར་ཞེ་ན། དེའི་ཚེ་ཡང་དུ་བ་སོགས་ཀྱི་ཏགས་སྔོན་དུ་འཆར་མོད་ཀྱི། རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་གསུངས་པའི་ཐོག་མར་སླ་བའི་གོ་རིམས་བོར་ནས་གཞན་ལ་འབད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞིབ་པར་ནི་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་དབང་པོ་ལྔའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་འབྲེལ་བ་འགོག་པ་ཡང་སླ་བས་ཐོག་མར་མཚན་མོའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་ནས་དེའི་ཏགས་རྫོགས་མ་ཐག་ཉིན་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འབད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་ལྔ། གང་དུ་བསྒོམ་པའི་གནས། ལུས་ཀྱི་འདུག་སྟངས། མིག་གི་ལྟ་སྟངས། བྱེད་བཅིངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སེམས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་བཤད་པ། བསྒོམས་པས་ཉམས་རྟོགས་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདིར་ཉིན་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་ནམ་མཁའ་ཆུ་འཛིན་བྲལ་བ་དག་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བགྲད་པའི་མིག་གིས་བལྟ་བར་བྱ་བ་སྟེ་སྔ་དྲོ་དང་ཕྱི་དྲོ་ཉི་མ་ལ་རྒྱབ་བསྟན་ནས་སོ། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་ན་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་དེ་ཡིས་རབ་རིབ་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡིས་ཞེས་པ་དེ་ཡིས་གནོད་པ་ལས་སོ[1]ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྲིན་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཐོང་བའི་

1 བཀའ་འགྱུར། དགེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠༠ ཤོག ༡༧ ཐྲེང་། ༡

ཁང་པའི་གཡབ་ས་འོག་གམ། ཕྱི་ནས་མི་མཐོང་བར་བསྐོར་བའི་གནས་མིག་ལམ་དུ་གངས་དང་ཆུ་མི་མཐོང་བ། མིག་ལ་སེར་བུ་དང་འོད་འཚེར་བ་མི་འཕོག་པའི་གནས་སུ་བསྒོམ་མོ། །གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་རྣམས་ནི་མཚན་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ལྟར་བྱའོ། །གོང་མ་ཁ་ཅིག །སེམས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་སྤྲིན་མེད་པའི་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་རིག་པ་གཞག །གཡས་གཡོན་གྱི་ཡུལ་ལ་མ་འཕྲོས་མ་ཡེངས་པར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམ་མོ། །ཞེས་གསུང་ཡང་། རླུང་དབུ་མར་འཇུག་པའི་དམིགས་པའི་གཏོད་ཚུལ་གྱི་ཕྱོགས་ནའང་མི་སྣང་བས་སེམས་གནས་ཐུན་མོང་བ་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་སྒོམ་ཚུལ་དུ་མི་འགྱུར་རོ།།

ལྟ་བ་ནི་རྒྱུད་ལས། འབར་བ་དང་ནི་ཟླ་བ་ཉི་མ་རྡོ་རྗེ་རྣམས་དང་མཆོག་གི་ཆ་དང་ཐིག་ལེ་མཐོང་བར་འགྱུར། །དེ་ཡི་དབུས་སུ་སངས་རྒྱས་གཟུགས་ནི་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་བ་ཞེས་པ་ནས། རེ་ཁ་ནག་པོ་དྲི་མེད་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་དུས་ཀྱི་རྩ་ལ་མཐོང་བར་གྱུར་གྱི་བར་དུའོ།[1]།ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འགྲེལ་ཆེན་དུ། ཐིག་ལེའི་དབུས་སུ་རེ་ཁ་ནག་པོ་སྐྲའི་ཚད་ཙམ་དྲི་མེད་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་དུས་ཀྱི་རྩ་ཞེས་པ་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱི་ལ་མཐོང་བར་གྱུར་གྱི་བར་དུའོ་[2]ཞེས་གསུངས་པས་འབར་བ་ནི་ནམ་མཁའ་དྭངས་པར་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཟླ་བ་དང་ཉི་མའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྡོ་རྗེ་ནི་སྒྲ་གཅན་ལྟ་བུ་དང་། མཆོག་གི་ཆ་ནི་གློག་དང་། ཐིག་ལེ་ནི་དབྱིབས་ཟླུམ་པོ་ཁ་དོག་སྔོན་པོའམ་སྔོ་སྐྱའོ།།

དེ་ནས་བུམ་པ་དང་རས་ཡུག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཐིག་ལེའི་དབུས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུའི་རྣམ་པ་ཅན་མཐོང་ལ། ཁ་ཅིག་ངེས་པ་ལྷ་ལྷུན་གྱི་སྐུ་མཚན་ཉིད་པ་མཐོང་བར་འདོད་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །ཐིག་ལེའི་དབུས་སུ་འོད་ཟེར་ལྷ་འཕྲོ་བའི་རེ་ཁ་ནག་པོ་སྐྲའི་ཚད་ཙམ་དང་པོར་ཕྱི་དང་། དེ་ནས་དབུ་མའི་ནང་དུ་མཐོང་སྟེ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཐིག་ལེར་བསྡུས་ནས་ཉིན་རྟགས་དྲུག་དང་མཚན་རྟགས་བཞི་སྟེ་སོར་སྡུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྟགས་བཅུ་འཆར་ཏེ་དེ་ཡང་གོམས་པས་དང་པོར་སྔ་མ་སྔ་མ་དག་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འཆར་རོ། །ཤ་བ་རི་དབང་ཕྱུག་གིས།

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༢ ཤོག ༣༢༨ བྱང་། ༡༢

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༠ ཤོག ༤༡ བྱང་། ༡༣

རླུ་ཧྲིར་རླུང་བཅུ་ཚུད་གྱུར་པས། །མཚན་དང་ཉིན་མོའི་རྟགས་བཅུ་མཐོང་། །སོ་སོར་སྡུད་པའི་ཡན་ལག་གོ[1]།ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག །གཡས་རླུང་ཚུད་པས་མཚན་རྟགས་དང་། གཡོན་རླུང་ཚུད་པས་ཉིན་རྟགས་འཆར་བར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དཀྱིལ་འཁོར་ལྔའི་རླུང་གཅིག་ཉིད་གཡས་གཡོན་ལ་འཕོས་ནས་རྒྱུ་བ་ཡིན་པས་གཡས་རླུང་ཚུད་ནས་གཡོན་རླུང་མ་ཚུད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་ལྟར་ན་མཚན་རྟགས་དང་ཉིན་རྟགས་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་འཆར་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་དབང་པོའི་རླུང་ནང་དུ་ལྡོག་པར་རྩོམ་པ་དང་། ཙུང་ཟད་ལོག་པ་དང་། རླུ་ཧྲིར་ཚུད་པ་དང་ཐིམ་པའི་རྟགས་འབྲུལ་མེད་དུ་མ་ཡོད་པ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

བཞི་པ་སྒོགས་ཆོག་ནི་དུས་ཞབས་སྟན་རྒྱུད་ལས། སོ་སོར་སྡུད་པའི་སྤྲོགས་པ་ནི། །བྱེད་བཅིངས་དྲག་ཏུ་བརྩམ་པར་བྱ[2]།ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་རྩ་བ་སྒོམ་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་འབད་པས་བསྒོམས་པས་རྟགས་མ་བྱུང་བ་ལ་སྤྲོགས་ཆོག་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ནི་སྒོམ་ཚུལ་མ་ཤེས་པའི་སྐྱོན་དུ་སྣང་བས་སྒོམ་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་བསྒོམས་པས་མ་གྲུབ་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། སྒོམ་ཚུལ་དེ་ཉིད་དམ་དུ་བྱའོ་ཞེས་པའི་སྤྲོགས་ཆོག་ལ་སྙིང་པོ་མེད་གསུང་ངོ་། །ཡང་ཁ་ཅིག །ཟངས་ཀྱི་ནང་ཆུ་གཙང་མས་བཀང་བ་ལ་མིག་སྤྲིད་སྤྲིད་དུ་བལྟ། སྤྲིད་པ་དང་ནམ་མཁའ་ལ་ལྟ་སྟངས་བྱས་པས་སྟོང་གཟུགས་ཤར་བ་སྤྲོགས་ཆོག་ཏུ་འདོད་དེ། རླུང་དབུ་མར་ཚུད་པའི་རྟགས་ལ་མི་འབད་པར་སྟོང་གཟུགས་ཙམ་ཞིག་ཤར་བས་ཆོག་པར་འདོད་པ་ནི་རླུང་དབུ་མར་མ་ཚུད་པའི་སྟོང་གཟུགས་ཇི་ཙམ་ཤར་ཡང་རྗེས་དྲན་གྱི་ཡན་ལག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སོར་སྡུད་ཀྱི་རྟགས་སུ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱུད་འགྲེལ་ནས་སོ་སོར་སྡུད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཡས་གཡོན་གྱི་རླུང་མ་ཆིངས་པས་འདོད་དོན་མ་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་པའི་སྤྲོགས་ཆོག་ལ་བཙན་ཐབས་བྱེད་པར་བཤད་པ་ནི་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ།།

ལྔ་པ་ནི་ཟབ་མོ་སྒོམ་བཞིན་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་མ་ཐོབ་པར་ཤི་ན་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སྔགས་སྤྱོད་པའི་ལུས་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་སྟེ་སྔ་མའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ལམ་བསྒོམས་པས་མྱུར་དུ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧ ཤོག ༡༨༡༡ ཐྲེང་། ༥

2 ལུང་འདི་བསྟན་འགྱུར་ནང་མ་རྙེད།

རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས་མཆོག་འཐོབ་པར་ནང་གི་ལེའུར་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ཚད་མ་གང་ཡིན་པ་ནི་གཟུགས་བརྙན་དང་སྒྲ་བརྙན་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་གཟུགས་གསལ་བར་སྣང་ཞིང་། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ལ་མི་སླུ་བས་མངོན་སུམ་སྟེ། ཐ་མལ་པའི་དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་དང་འདྲ་བས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མའོ།།

ལྟ་བ་ནི་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་རྣམ་པ་བཅུ་དང་། དེ་དག་མཐོང་བའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་བཅུའོ། །དྲུག་པ་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འགྲེལ་ཆེན་དུ། ཚིག་གིས་མཆོག་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས། དུག་མེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པས་དུག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ནུས་པའོ། །མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དྲུག་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་གྱུར་པ་འཐོབ་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་དག་བྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དག་བྱེད་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རིགས་སོ་སོར་སྡུད་དེ། རིགས་དེ་ཉིད་ལམ་འོག་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱུད་ལས། སོ་སོར་སྡུད་པ་ལུས་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་བཅུ་པ་རྣམས་ནི་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་མེད་པའོ།[1]།ཞེས་གསུངས་པས་སོར་སྡུད་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚེ་དབང་པོ་ལྔའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཆད་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་མཐོང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐུན་མོང་བ་ལ་ཡང་དབང་ཤེས་སྐྱེད་པའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་ནུས་པ་ཉམས་པའི་དབང་གིས་གཟུང་འཛིན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཙུང་ཟད་ལོག་པ་དང་། སྟོང་གཟུགས་མཐོང་བ་འབྱུང་བས་དེ་དག་ལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཙམ་འདྲེན་པའི་ནུས་པ་ཡང་མེད་ན་མཆོག་མི་འགྱུར་གྱི་བདེ་བ་འདྲེན་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སོར་སྡུད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེས་ན་སོར་སྡུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་རླུང་དབུ་མར་འཇུད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་དུ་བྱེད་པ་དུ་མ་མཐོང་བས་སོ།།

ལམ་འདི་དག་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་རྗེས་བསྲུང་སྡོམ་དྲུག་ལྡན་དུ་བྱ་བ་ནི་དྲང་དོན་ངེས་དོན་གྱི་དམ་ཚིག་བསྲུང་། ལམ་འཁྲུག་པའི་ཆོས་རྐྱེན་བསྲུང་། གཅེས་ནོར་གཞན་ལ་སྟོན་པ་བསྲུང་། བར་ཆད་ཀྱི་བགེགས་བསྲུང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྤྱོད་པ་བསྲུང་། བཀའ་རྒྱའི་དམ་ཚིག་བསྲུང་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྒྱུར་མ། དེབ། ༥༥ ཤོག ༣༡༥ ཐེང་། ༤

བ་དང་དྲུག་ཏུ་མཛད་དེ། དེ་དག་གི་དོན་ནི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་གི་འཁྲིད་ཡིག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་གཟུགས་གྲུབ་ཟིན་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ལ་དྲུག །མཚན་དོན། སྒོམ་པའི་དུས་མཚམས། ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ། ཚད་མ་གང་ཡིན་པ། དག་དབྱེ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་འདྲ་བར་བཏགས་ཤིང་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲ་འཇུག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། འདི་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ལ་སྒྲ་བཤད་དུ་མེད་གསུང་ངོ་། །ཁ་ཅིག་སྟོང་གཟུགས་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པས་བསམ་གཏན་དང་། སོར་སྡུད་བརྟན་པར་བྱེད་པས་བསམ་གཏན་ཞེས་འཆད་དེ། ཕྱི་མ་ནི་ཡི་གེའི་དོན་དུ་མི་རུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དབུ་མའི་ནང་དུ་རེ་ཁ་ནག་པོ་མཐོང་བའི་བར་རྟགས་བཅུ་རྫོགས་ནས་སོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དགོས་པ་སྒོམ་ཚུལ་དང་བཅས་པ་དང་། ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་དང་། བསམ་གཏན་གྲུབ་པའི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ནི། སོར་སྡུད་ནི་སྟོང་གཟུགས་མ་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། བསམ་གཏན་ནི་གྲུབ་ཟིན་བརྟན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །སྒོམ་ཚུལ་ནི་སྔར་བཤད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཁྱད་པར་དུ་སྣོད་བཅུད་རྣམས་མཐའ་ནས་རིམ་གྱིས་བསྡུས་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ཡང་སྣིན་མའི་དབུས་ཀྱི་དབུ་མའི་རྩ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བར་བསྡུས་ལ། སྔར་བཤད་པའི་ལུས་གནད་དང་ལྟ་སྟངས་དང་སེམས་གཏོད་ཚུལ་གསུམ་དྲིལ་ནས་དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །རེས་འགའ་སྟོང་གཟུགས་ལ་དགོས་སུ་སྡུད་རིམ་བྱ། སྟོང་གཟུགས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གང་འདོད་པ་གཅིག་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་འདུག་པར་བསྒོམ་ལ་དེ་ལ་དམིགས་པ་གཏད་ནས་བསྒོམས་པས་ཇི་ཞིག་ལྟར་ལ་དེ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་རྣམས་དག་ནས་འགྲོ་སྟེ། བླ་མས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། དབང་མདོར་བསྟན་གྱི་འགྲེལ་པར་ན་རོ་པས། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུས་གསུམ་དང་ཁམས་གསུམ་ནི་གསང་བ་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་རགས་པའི་རྣམ་པས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་གསང་བ་གསུམ་བྱུང་གི་རྟོག་པར་གསུངས་པས་རྟོག་པ་ནི་སྟོང་གཟུགས་རགས་པ་མཐོང་

བའོ། །དཔྱོད་པ་ནི་བརྟན་པ་དང་གཡོ་བའི་བུམ་སྣམ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་དངོས་པོ་འཛིན་པ་ལ་གསུངས་པས་སྟོང་གཟུགས་ཕྲ་བ་མཐོང་བའོ། །དགའ་བ་ནི་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་འདྲེན་པའི་སེམས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་ནི་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་འདྲེན་པའི་ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་སྟེ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་གོ །ཤེས་རབ་ནི་འདུས་པ་ཕྱི་མ་ལས། ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་འབྱུང་ཟད་པའི། །རང་སེམས་ལྷ་པར་ཤེས་པར་བྱ།[1]།ཞེས་པའི་དོན་འདུས་པར་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ལ་བཤད་པ་དང་དོན་ཕལ་ཆེར་འདྲ་བས་དབང་པོ་ལྔའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཆད་པ་སྟེ། འདུས་པར་ནི་བདེ་བས་སྟོང་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་གཉིས་སྣང་རགས་པ་ལོག་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་ཕྲ་བའི་སྟོང་གཟུགས་ལ་གཉིས་སྣང་རགས་པ་ལོག་ཙིང་། དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚེ་དབང་པོ་ལྔའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལྡོག་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའོ། །བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་གིས་ཡན་ལག་འདི་དག་ལ་སྒོམ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་རེ་མཛད་ཀྱང་། བསམ་གཏན་བསྒོམས་པས་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ཡིན་པས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་མིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི་སྔར་བཤད་པའི་སོར་སྡུད་ཀྱི་རྟགས་རྣམས་རྫོགས། བསམ་གཏན་གྱི་སྒོམ་ཚུལ་གྱིས་བརྟན་པར་བྱས་པ་ན་སྟོང་གཟུགས་ཕྲ་རགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་ཞིང་། སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲོ་བསྐྱུ་འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀུང་བྱེད་ནུས། ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་འདོད་དགུར་འདྲེན་ནུས་པ་ན་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི་སྲོག་རྩོལ་གྱི་ཡན་ལག་གི་སྔ་མ་ལྟར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མའོ། །ལྔ་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་རྣམ་པར་དག་པས་མི་བསྐྱོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། དབྱེ་ན་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་བཅུའོ། །དྲུག་པ་ནི་རྒྱུད་ལས། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་ཡི་བདག་པོ་བསམ་གཏན་སྦྱོར་བ་དག་པའོ།[2]།ཞེས་གསུངས་པས་གནས་སྐབས་སུ་ས་འོག་གི་གཏེར་མཐོང་བ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་འཐོབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དྲུག་ཚན་གཅིག་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་དག་པ། མི་བསྐྱོད་པ་སོགས་དྲུག་ཚན་གཅིག་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །བསམ་གཏན་གྱི་སྒོགས་ཚིག་ལ་ཁ་ཅིག །བྱེད་བཅིངས་སྔར་

[1] བཀའ་འགྱུར། དགེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༧ ཤོག ༥༩༡ ཕྲེང་། ༡༥

[2] བཀའ་འགྱུར། དགེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༢ ཤོག ༣༡༢ ཕྲེང་། ༣༠

ལས་དམ་དུ་གཏོང་བ་དང་། གནས་དབེན་པར་ཉི་མ་ལ་རྒྱབ་བསྟན་ཏེ། མདུན་དུ་རང་གི་གྲིབ་མ་ལ་ལྟ་སྟངས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད། དེ་ནས་སྤྲིན་མེད་པའི་ནམ་མཁར་བལྟས་པས་གྲིབ་གཟུགས་སྐུ་བོ་མཐོང་བ་ལ་ལྟ་བ་ལ་སྤྱོགས་ཆོག་ཏུ་བྱེད་པ་སོགས་ནི་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པ་ལྟར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ནི་[1]སོར་སྡུད་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་སྐྱེས་ན་བསམ་གཏན་འཐོབ་སླ་ལ། སོར་སྡུད་མ་ཐོབ་ན་བསམ་གཏན་གྱི་གཞི་གཏོར་བས་བསམ་གཏན་ལ་སྤྱོགས་ཆོག་མི་དགོས་ལ། རྒྱུད་དང་འགྲེལ་པ་ནས་སྤྱོགས་ཆོག་གསུངས་པའི་སོར་སྡུད་ཀྱི་སོགས་ཁོངས་ནས་གང་གདོན་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །སྲོག་རྩོལ་སྒོམ་པའི་སྔོན་དུ་དབུ་མའི་ལམ་སྦྱོང་བའི་ཡན་ལག་བཤད་པ་འདི་ནི་སྲོག་རྩོལ་སྐྱེ་སླ་བའི་རིམ་པ་ཡིན་གྱི། ངེས་པར་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་པར་ཡང་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་པ་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་མན་ངག་དུ་མ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསང་འདུས་འཕགས་སྐོར་གྱི་ལུས་དབེན་སྒོམ་པའི་དང་པོའི་དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་ཚུལ་ཡང་འདིའི་དབུ་མ་སྐྱོང་[2]བ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དོ།།

གཉིས་པ་སྲོག་རྩོལ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། སྲོག་དབུ་མར་ཞུགས་པ་ལས་རྟུང་དུ་བྱེད་པ་སྲོག་རྩོལ་གྱི་ཡན་ལག་དང་། ཞུགས་ནས་གནས་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་གོ །དང་པོ་ལ་དྲུག །སྲོག་རྩོལ་གྱི་མཚན་དོན། སྒོམ་པའི་དུས་མཚམས། ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཡན་ལག །ཚད་མ་གང་ཡིན་པ། སྦྱང་གཞི་གང་དག་ཚུལ་དང་དབྱེ་བ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི་ཛེ་ན་རི་པས། སྲོག་ནི་སྟེང་དང་འོག་ཏུ་ལྷ་ལ་ན་ལ་སོགས་པ་རྩ་དྲུག་པོ་རྣམས་སུ་སྲོག་དང་ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་དག་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིམ་པས་ཡང་དག་པར་རྒྱུ་བའོ། །རྩོལ་བ་ནི་ཡ་སུ་ཉེ་བར་འགགས་པའོ་ཞེས་པའི་ཁམས་འདིའི་ཨ་ཀུན་ནས་ཞེན་པ་འགོག་པ་ནི་ཨཱ་ཡཱ་མཱཿསྟེ་སྲོག་དང་ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་དག་གཉིས་ཀའི་བགྲོད་པ་འགོག་པ་ལས་དབུ་མའི་རྩར་རབ་ཏུ་ཞུགས་པའོ་[3]ཞེས་གསུངས་པའི་རྩོལ་བའི་སྐད་དོད་ཨཱ་ཡཱ་མཱཿ ཞེས་པ་འགོག་པ་དང་

1 ཞོལ། ཤོག ༩༠ ན ༡། གཅང་། ཤོག ༩༠ ན ༣ དེས་ན་

2 ཞོལ། ཤོག ༩༠ ན ༨། གཅང་། ཤོག ༩༠ ན ༦ སྦྱོང་བ་

3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢ ཤོག ༥༦༦ ཟིང་། ༥

ཆུར་རིང་བ་ལ་འཇུག་པ་ལས་འདིར་འགོག་པའི་དོན་དུ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྲོག་ནི་རླུང་ཡིན་ལ་དེ་རོ་རྐྱང་ལ་རྒྱུ་བ་བཀག་ནས་དབུ་མར་འཇུད་པ་ནི་རྩོལ་བའི་དོན་ནོ། །དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ལས་སྲོག་ནི་ཚེ་ཡིན་ལ། རྩོལ་བ་ནི་དེ་རིང་དུ་མཆེད་པར་བྱེད་པས་སྲོག་རྩོལ་ལོ་ཞེས་སྒྲ་བཤད་མི་མཐུན་པར་འབྱུང་ཡང་། གཉིས་ཀ་རླུང་རོ་རྐྱང་ལ་རྒྱུ་བ་བཀག་ནས་དབུ་མར་འཇུད་པའི་དོན་ལ་ནི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི་སོར་སྡུད་ཀྱིས་དབུ་མ་སྦྱངས་ནས་དབུ་མར་ཞུགས་པའི་རྟགས་རྫོགས། དེ་བསམ་གཏན་གྱིས་བརྟན་པར་བྱས་ནས་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ།།

རྩ་བའི་རྒྱུད་དབང་མདོར་བསྟན་ལས། གཟུགས་ཅན་མཐོང་ན་དེ་ནས་ནི། །བར་མ་ཆད་པར་སྲོག་རྩོལ་བྱ། །སྟེང་འོག་རྩ་གསུམ་པོ་རྣམས་ལ། །ལུས་ངག་སེམས་ནི་འགོག་པ་ལས།[1]།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སོར་བསམ་གྱི་རྟགས་རྫོགས་པ་དེ་དག་སྲོག་རྩོལ་སྒོམ་རན་པའི་རྟགས་ཡིན་པ་མི་ཤེས་པར། རྟགས་དེ་དག་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་དང་། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་མཚན་ཉིད་པ་དང་། རྟག་པའི་དངོས་པོར་འདོད་པ་ནི། རྒྱུད་རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་རློམ་པ། ལམ་གོལ་བར་ཞུགས་པ། ལྟ་བ་ངན་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ། གདུལ་བྱའི་ཐར་པའི་སྲོག་རྩ་གཅོད་པར་བྱེད་པ། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་ཉུབ་པའི་རྐྱེན་ཆེན་པོར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་རྒྱང་རིང་དུ་དོར་བར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ལ་བཞི། སྲོག་རྩོལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒོམ་ཚུལ། མ་གྲུབ་ན་སྦྱོགས་ཚིག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྩ་ཆེན་དྲུག་ལ་རྒྱུ་བའི་རོ་རྐྱང་གི་རླུང་འགོག་པ་སྟེ་མཚན་དོན་བཤད་པས་རྟོགས་ནུས་ལ། དགོས་པ་ནི་རླུང་ཕྱིར་རྒྱུ་བ་ཐམས་ཅད་འཆི་རིམ་ནས་རྒྱུ་བས་ཕྱིར་བརྒྱུས་ན་སྐྱེས་བུའི་ཚེ་འཛད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ལ། ནང་དུ་འོངས་པ་རྣམས་སྐྱེ་རིམ་ནས་འཇུག་པས་ཚེ་རིང་དུ་གནས་ནས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་རོ་རྐྱང་ནས་རྒྱུ་བ་བཀག་ནས་དབུ་མར་འཇུག་པའོ། །ནང་ལེར། དང་པོར་མཐའ་དག་རྒྱལ་བའི་ལུས་

[1] བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༢ ཤོག ༩༠ བྱང་། ༡༦

ནི་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་རུ་བསྡུགས་པ་དག་གིས་ཡང་དག་བསྒྲུབ་པར་བྱ།[1]།ཞེས་པའི་འགྲེལ་ཆེན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་མ་ཁ་ཅིག་གིས་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་དང་། རྒྱབ་པ་དང་། དགང་བ་དང་། གཞིལ་བ་དང་། བུམ་པ་ཅན་དང་། རྩལ་མཐའ་ཅན་དང་དྲུག་ཏུ་མཛད་ནས་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པ་ཡང་གནས་ཀྱི་ངེས་པ་སོགས་དྲུག་ཏུ་བསྡུས་ནས་མཛད་ཀྱང་། གཞན་རྣམས་ནི་སྐབས་འདིར་ངེས་པར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱབ་པ་དང་། དགང་བ་དང་། གཞིལ་བའམ་དབྱུང་བ་གསུམ་ནི་ཕྱག་རྡོར་བསྟོད་འགྲེལ་དང་། རྗེ་ནཱ་རོ་པ་དང་། ཨ་བྷྱཱ་ཀ་ར་སོགས་ཀྱིས་རླུང་ལྷང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་རྡོར་བཟླས་ལ་གསལ་བར་བཤད་པས་རླུང་སྦྱོར་གཞན་བྱེད་པ་དོན་མེད་ལ། སེམས་འགྲེལ་སྐོར་གསུམ་སོགས་ནས་རྡོར་བཟླས་དང་བུམ་པ་ཅན་གཉིས་ལས་མ་གསུངས་ཤིང་། གཞན་དགོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་མི་གྲུབ་པའི་རླུང་སྦྱོར་གཞན་གྱིས་སྲོག་རྩོལ་གྱི་ཡན་ལག་ལ་ཁ་འགེངས་དགོས་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུད་ལས་རྡོར་བཟླས་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་ལེའུར་སྟོང་ཆེན་གྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་ལ། ཕྱག་རྡོར་བསྟོད་འགྲེལ་དུ་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དབྱེ་བ་ལ་རྡོར་བཟླས་དང་བུམ་པ་ཅན་གཉིས་སོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་སུ་རོ་རྐྱང་ལ་རླུང་རྒྱུ་བ་བཀག་པ་ལ་མ་དམིགས་པར་དབུ་མའི་ནང་གི་རླུང་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམ་པ་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་དང་། དངོས་སུ་རོ་རྐྱང་ལ་རྒྱུ་བ་བཀག་ནས་དབུ་མའི་ནང་གི་རླུང་ལ་དམིགས་ཏེ་བསྒོམ་པ་བུམ་པ་ཅན་སྒོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག་གི་དང་པོ་སྒོམ་པའི་གནས་ཀྱི་ངེས་པ་ནི་ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་གནས་གང་ཡང་རུང་བར་སྟན་བདེ་བ་ལ་འདུག་སྟེའོ། །གཉིས་པ་ལུས་གནད་ཀྱི་ངེས་པ་ནི་སྐྱིལ་ཚིགས་དྲངས་པོར་བསྲངས་ལ་རྐང་པ་གཡོན་པའི་ཏྟིང་པས་བཤང་སྒོའམ་རྡོ་རྗེའི་རྩ་བ་མནན་པ་ཏ་ཙང་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ལུས་གནད་གཞན་རྣམས་སྔ་མ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ལྟ་སྟངས་ཀྱི་ངེས་པ་ནི་སོར་སྡུད་ལྟར་བགེགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་སྟངས་བྱེད་པར་བཤད་ལ། བགེགས་མཐར་བྱེད་ནི་ངེས་དོན་དུ་རླུང་ལ་བཤད་པས་དེ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་བལྟ་བ་སྟེ་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་རླུང་ལྷང་འཇུག་གནས་གསུམ་དང་བུམ་པ་ཅན་གྱི་རླུང་གཉིས་ཁ་སྦྱར་བ་ལ་དམིགས་པའོ། །དྲང་དོན་དུ་མིག་གི་ལྟ་སྟངས་སྤྱར་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༤ ཤོག ༡༢༣ བྱང་། ༢༡

ལྷར་རོ། །བཞི་པ་བྱེད་བཅིང་གི་ངེས་པ་ནི་བྱེད་པ་མིག་གི་དབང་པོ་ལྟ་སྟངས་བཅིང་བ་ནི་རླུང་འཆིང་བ་སྟེ། ལུས་དང་རླུང་དང་སེམས་གསུམ་དྲིལ་ནས་བསྒོམ་པའོ། །ལྔ་པ་གང་ལ་དམིགས་ནས་སྒོམ་པའི་སྒོམ་ཚུལ་གྱི་ངེས་པ་ནི་ནཱ་རོ་པས་གསལ་བར་གསུངས་པ་འོག་ཏུ་འཆད་ལ། ཕྱག་རྡོར་བསྟོད་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་སྲོག་རྩོལ་གྱི་ཡན་ལག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ལླ་ལ་ན་དང་རྣ་ས་ན་གཡོན་པ་དང་གཡས་པའི་ལམ་འགོག་པ་ལས་སྲོག་གི་རླུང་རྟག་ཏུ་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་སྟེ་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱི་དཀར་བ་དང་ཐུམ་པ་ཅན་དང་དབྱུང་བའི་སྦྱོར་བས་ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་དང་སྒྲ་གཅན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་པས་བྱེད་པ་ནི་སྲོག་རྩོལ་གྱི་ཡན་ལག་གོ་[1]ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ལོག་པར་འཆད་པ་དགག་པ་དང་། ཚིག་དོན་བཤད་པ་དང་། ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་གང་དག་གཡས་ནས་རྒྱུ་བ་ན་རོ་མའི་ལམ་ནས་དང་། གཡོན་ནས་རྒྱུ་བ་ན་རྐྱང་མའི་ལམ་ནས་རྡོར་བཟླས་བྱེད་ཟེར་བ་ནི་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་ལོག་ཕྱོགས་བསྒྲུབ་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། རྡོར་བཟླས་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དེས་ནི་དབུ་མར་འཇུག་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་ཕན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྐྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་ཁོང་བའི་ནང་དུ་སྤྱིར་རླུང་འཇུག་ལྡང་གནས་གསུམ་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ནས་བཤད་པའི་རླུང་བགྲང་བ་དང་དབུ་མར་སྡུད་མི་ནུས་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི་ལུང་དེས་སྲོག་རླུང་ལ་བཤད་ནས་རྩོལ་བའི་དོན་དེ་རོ་རྐྱང་ནས་རྒྱུ་བ་འགོག་པ་ལ་གསལ་བར་བཤད་ཅིང་། དེ་ལ་རླུང་རྒྱུ་བ་བཀག་ནས་དབུ་མར་འབབ་པར་བྱེད་པར་བསྟན་ལ། དེའི་ཐབས་ནི་ཟླ་བ་སྟེ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་ཨོཾ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རླུང་གི་གདངས་དཀར་བ་སྟེ་ནང་དུ་འཇུག་པ་དང་། སྒྲ་གཅན་ཏེ་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ཧཱུྃ་གི་རང་བཞིན་གྱི་རླུང་གི་གདངས་ཐུམ་པ་ཅན་ཏེ་ནང་དུ་གནས་པ་དང་། ཉི་མ་སྟེ་གསུང་རྡོ་རྗེ་ཨཱཿའི་རང་བཞིན་གྱི་གདངས་ཕྱིར་དབྱུང་བའི་རྣལ་འབྱོར་བྱའོ། །གནས་གང་ནས་བྱེད་པའང་། ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱིར་དཀར་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དབུ་མ་ནས་བྱེད་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་དང་མཐུན་པར་རྗེ་ནཱ་རོ་པས་དབང་མདོར་བསྟན་གྱི་འགྲེལ་པར། དེ་ནས་སྲོག་དང་རྩོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལླ་ལ་ན་དང་རྣ་ས་ན་གཡོན་དང་གཡས་ཀྱི་ལམ་དུ་འགོག་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦ ཤོག ༡༡༥༠ ཐེང་། ༥

ཅིང་དབུ་མ་ཨ་ཨ་རླུ་ཧྣིའི་ལམ་དུ་སྲོག་གི་རླུང་རྟག་ཏུ་འཇུག་པའོ་ཞེས་ཏེ་དགང་བ་དང་བུམ་པ་ཅན་དང་དབྱུང་བའི་སྦྱོར་བས་ཨ་ཨ་རླུ་ཧྣིར་རོ། །ཨོཾ་ཡིག་གིས་རྫུབ་པ་དང་། ཧཱུྃ་ཡིག་གིས་འགོག་པ་དང་། ཨཱཿཡིག་གིས་དབྱུང་བ་སྟེ་ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་དང་སྒྲ་གཅན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ཞེས་ཏེ་སྲོག་དང་རྩོལ་བའི་ཡན་ལག་གོ །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། འགྱུར་མི་མཐུན་པ་མ་གཏོགས་བསྡོད་འགྲེལ་དྲངས་པ་དང་འདྲ་བར་སྣང་ངོ་། །རྒྱུད་ལས། སྲོག་གི་རྩོལ་བ་དག་ཀྱང་ལམ་ནི་གཉིས་པོ་[1]སྐྱེལ་ཞིང་དབུ་མར་སྲོག་ནི་ཞུགས་པ་དག་ཏུ་འགྱུར།[2]།ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང་། དེ་ཐམས་ཅད་བརྟན་པར་གྱུར་པ་དང་བུམ་པ་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པ་ཇི་སྲིད་པར་འབྱུང་བ་དང་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་མར་བསྒོམ་པར་བྱའོ་[3]ཞེས་དབུ་མ་ནས་བྱེད་པ་གསལ་བར་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་ནི་རླུང་གསུམ་གྱི་གདངས་འབྲུ་གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་གྲག་པར་བྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྒྲ་གཞན་གྱིས་སྒྲོག་པ་ཉན་པའི་རྣམ་པར་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ཡིད་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་རྣམ་པར་བྱས་ན་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཇོར་བཟླས་སུ་འགྱུར་བས་སོ། །རང་གི་རླུང་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་ལན་ཅིག་ལ་ཡུན་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཆ་མཉམ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་གདངས་དེ་ཉིད་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་མོས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། དེའི་བར་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་ལན་ཁ་ཡར་ཡིད་ལ་བྱས་པ་དང་། ཡི་གེ་གསུམ་ལན་ཅིག་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཡུན་ལ་རླུང་གསུམ་ཁ་ཡར་རྫོགས་པ་སོགས་ཡིད་ལ་མི་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོའི་ལྟེ་བའི་དབུ་མའི་ནང་ལྷ་བུ་ནས་བྱའོ། །མཆོ་མ་ཡར་ཕྱིར་འབྱུང་བ་ལ་ཨོཾ་གྱི་གདངས་དང་། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ལས་ཀྱང་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བར་རླུང་སྤྱགས་སྦྱོར་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འབྱུང་བ་སོགས་རླུང་སྔགས་སྦྱོར་ཚུལ་མི་མཐུན་ཡང་། སྲོག་རྩོལ་གྱི་གནད་མི་འཆུག་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །འདི་ལ་དཔགས་ནས་ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་ལ་ཇོར་བཟླས་བྱེད་

1 ཞོལ། ཤོག ༩༢ བ ༣ གཉིས་པ་

2 བཀའ་འགྱུར། དགེ་བསྙུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༣༡༧ ཕྲེང་། ༡༡

3 བཀའ་འགྱུར། དགེ་བསྙུར་མ། དེབ། ༡༠༠ ཤོག ༩༤ ཕྲེང་། ༣

པར་འདོད་ནའང་ཤེས་དགོས་སོ། །དྲུག་པ་བསྒོམས་པས་ཉམས་རྟོགས་སྐྱེ་ཚུལ་ནི་བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་དངོས་སུ་རླུང་འཇམ་ཉལ་གྱིས་སོང་ནས་རྒྱུ་བ་མི་ཚོར་བ་ལྟ་བུ་འབྱུང་། དེ་ནས་རླུང་གི་རྒྱུ་བ་དང་རྩ་དང་རླུང་གི་ཁ་དོག་སོགས་གསལ་བར་མཐོང་བ་དང་། ཕྱོག་གྱུར་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་གསལ་བར་མཐོང་བ་འབྱུང་གསུང་ཡང་། ཉམས་དང་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་ཕྱེ་བ་མི་སྣང་ངོ་། །བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ནས་ལུས་དབེན་མཐར་ཕྱིན་ནས་རྡོར་བཟླས་ བླ་བ་དྲུག་བྱས་པས་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་འགྲོལ་ཞིང་། ཟླ་བ་བཞི་པའི་དུས་སུ་རྩ་འཁོར་གྱི་ཁ་དོག་སོགས་མཐོང་བར་གསུངས་སོ། །འདིར་རྗེ་ནཱ་རོ་པས་འདུས་པ་ཕྱི་མའི་དོན་སེམས་འགྲེལ་སྐོར་གསུམ་དང་མཐུན་པར་བཀྲལ་བ་ལྟར་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་པའི་རྟགས་འབྲེལ་མེད་རྣམས་རྫོགས་པར་ཤར་བ་ལ་བྱའོ། །དུས་ཞབས་སྟན་བརྒྱུད་ལས་སྲོག་རྩོལ་དངོས་གཞི་བུམ་པ་ཅན་ལ་བྱས་ནས་རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་དབུ་མ་སྦྱོང་ཞིང་སྔོན་འགྲོ་དང་གེགས་སེལ་དུ་འདོད་པ་ཡང་སྤར་བྲངས་པའི་འགྲེལ་པ་དེ་དག་གིས་ལེགས་པར་བཀག་སྟེ། རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་རླུང་དབུ་མར་མི་ཚུད་ན་དབུ་མ་སྦྱོང་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་གོ་རྒྱུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དབུ་མར་ཞུགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ན་སྲོག་རྩོལ་དངོས་གཞི་ཡིན་པས་སྔོན་འགྲོ་ཙམ་དུ་མི་བྱའོ།།

སྟན་བརྒྱུད་ལས། འཇམ་རླུང་དགང་གཏོང་གི་སྦྱོར་བས་སྲོག་དབུ་མའི་ཐིག་ལེར་གཞུག་པ་ནི་རླུང་འཇམ་པོ་སྣ་བུག་གང་ལ་རྒྱུ་བ་ངོས་སུ་ཟིན་པ་བརྒྱུང་། མིག་ཀྱང་དེ་ཕྱོགས་སུ་བལྟ། དེ་ནས་རླུང་རོ་བུས་ཏེ་མི་རྒྱུ་བ་ངོས་སུ་བལྟས་ལ་འོག་སྒོ་ཅུང་ཟད་བསྡམས་ནས་མི་རྒྱུ་བ་ངོས་མཛུབ་མོས་བཀག་ལ་རྒྱུ་བ་ངོས་ནས་རླུང་དལ་བུས་རྔུབ་སྟེ། དེ་ཕྱོགས་སུ་བལྟས་ལ་རླུང་ནང་དུ་ཁེངས་ཁེངས་སུ་གཟུང་། ཁེངས་པ་དང་རྔུབ་པ་ངོས་མཛུབ་མོས་བཀག་ལ་མ་རྔུབ་པ་ངོས་ནས་དལ་བུས་བཏང་། དེ་ལྟར་རེས་མོས་བྱས་པའི་རྔུབ་ཐེབས་བཞི་དང་འབུད་ཐེབས་གསུམ་རླུང་སྦྱོར་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ཁམས་དང་སྦྱར་གྱིན་བྱས་ན་དེས་རླུང་མཉམ་རྒྱུར་སྒྲུབ་ཅིང་དབུ་མར་ཚུད་པར་འདོད་དེ་དབུ་མར་ཚུད་པ་དཀའོ། །དེས་ན་འཆི་བླུའི་སྐབས་སུ་ལུས་ཀྱི་ནང་རླུང་གིས་འགེངས་པ་སོགས་བཤད་ཀྱང་། དེ་དག་གིས་རླུང་དབུ་མར་འཇུད་མི་ནུས་པས་འདིར་བཤད་པའི་ཐབས་རྣམས་ལ་འབད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་དྲུག་གི་དང་པོ་བཞི་སྔ་མ་དང་འདྲ་ལ། ལྔ་པ་སྒོམ་ཚུལ་གྱི་ངེས་པ་ནི་སྤྱིར་བུམ་པ་ཅན་བསྒོམ་པ་གཞན་སྡེ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་གྲགས་ཤིང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ནས་ཀྱང་། སྲོག་དང་རྩོལ་བ་རབ་ཏུ་བསྡམ། །ཞེས་སྲོག་རྩོལ་སྡོམ་པའི་རླུང་སྦྱོར་གསུངས་ཀྱང་ བླ་མེད་ནས་གསུངས་པ་དང་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། རྒྱུ་སྡེ་འོག་མ་ནས་རླུང་སྦྱོར་དུ་མ་གསུངས་ཀྱང་དབུ་མར་འཇུག་པའི་ཐབས་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྟོན་པས་སོ། །དེས་ན་འདིར་བུམ་པ་ཅན་བསྒོམ་པ་ལ་སྟེང་འོག་གི་རླུང་ཁ་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་དང་། ཁ་སྦྱོར[1]བ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་གཏད་ནས་སྒོམ་པའི་ཚུལ་དང་། ཡུན་ཇི་ཙམ་སྒོམ་པའི་ཚད་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་ནི་གཞི་དུས་ལ་སྲོག་འཛིན་སྣ་བུག་ནས་ཕྱིར་འབྱུང་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཐུར་སེལ་འོག་སྒོ་གཉིས་ནས་ཕྱིར་འབྱུང་ལ། ནང་དུ་འཇུག་པ་ན་ཡང་དུས་མཉམ་དུ་འཇུག་པས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཁ་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ལེགས་པར་ངེས་ནུས་ན་དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཆོག་ཀྱང་། ལས་དང་པོ་པས་དེ་ལྟར་མི་ནུས་པས་ཐོག་མར་སྟེང་གི་རླུང་ཁ་ནས་ཡེ་མི་རྫུབ་པར་སྣ་བུག་གཉིས་ནས་དལ་བུས་བརྫུབས་ནས་དབུ་མའི་ནང་ན་མར་སོང་བར་དམིགས་ཏེ་སྦྲུལ་པའི་འཁོར་ལོའི་ལྟེ་བར་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཐེབ། དེའི་རྗེས་སུ་ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་འོག་ནས་དལ་བུས་དབུ་མའི་ནང་ན་ཡར་བྱུང་བར་དམིགས་ཏེ་སྦྲུལ་པའི་འཁོར་ལོའི་ལྟེ་བར་ཐེབ་ནས་སྲོག་ཐུར་གཉིས་ཁ་སྦྱོར་བར་མོས་པར་བྱའོ། །བྱང་སེམས་འཛག་པ་བསྲུང་བའི་མན་ངག་མེད་ན་འོག་རླུང་ཐོག་མར་ཐེན་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་སྟེང་རླུང་ཐེན་ན་བྱང་སེམས་འཛག་པའི་ཉེན་ཡོད་གསུང་ངོ་། །སྔ་མ་དག་གི་ཁྲིད་ཡིག་ལས་ཐོག་མར་རྩོལ་བ་དྲག་པོ་བྱེད་པ་དང་ལྟེ་བ་མན་ཆད་རླུང་གིས་ཁེངས་པ་སོགས་བྱེད་པ་ནི་འདི་པའི་བུམ་པ་ཅན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། རླུང་དབུ་མར་མི་ཚུད་པར་མ་ཟད་རྩ་འཆད་པ་སོགས་ཀྱི་དགག་བྱ་དུ་མ་ཡོད་པས་ལམ་འོག་མ་མཐར་ཕྱིན་ན་མ་གཏོགས་ལས་དང་པོ་པས་འཇམ་པོའི་སྦྱོར་བ་འབའ་ཞིག་ལ་མཁས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི་དམིགས་པ་གཏོད་ས་མ་འཆུགས་པ་གལ་ཆེ་བས་ལྟེ་བའི་འཁོར་ལོའི་དབུས་རོ་རྐྱང་གིས་འཁྱུད་པའི་དབུ་མའི་ནང་བུག་པ་ཙུང་ཟད་ཡོད་པ་དེར་སྲོག་ཐུར་གཉིས་ཁ་སྦྱར་བ་

1 ཞོལ། ཤོག ༩༣ བ ༤། གཅོང་། ཤོག ༩༩ ན ༣ ཁ་སྦྱར་བ་

ལ་དྲན་པས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་དེ་ཐྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་བར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དམིགས་པ་ཇི་ཙམ་ཕྲ་བ་དེ་ཙམ་དུ་ཀུན་རྟོག་གི་བཞོན་པའི་རླུང་སྤང་[1]སླ་བས་ཁ་སྦྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡུངས་ཀར་གྱི་སྒོམ་ཕྲ་ཙམ་མམ། ཡང་ན་ནས་འབྲུའི་ཚད་ཙམ་དུ་བྱའོ། །སྒོམ་འབྱུང་ལས། སྙིང་དང་འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་རླུང་། །ཡིད་ཀྱིས་ཁ་སྦྱར་དུ་བྱས་ཏེ།[2]།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་ཁ་སྦྱར་དུ་མོས་པར་བྱ་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་རྩོལ་བ་ཙུང་ཟད་དང་བཅས་པས་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ལུས་ཀྱི་རྩོལ་བ་དྲག་པོས་བྱེད་པ་ནི་ལས་དང་པོ་པའི་སྐྱོང་[3]ཚུལ་ལ་མི་མཁས་པ་ཡིན་ནོ།།

འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མར་སྲོག་རྩོལ་གྱི་ཡན་ལག་སྟོན་པ། ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡི་རང་བཞིན་དབུགས། །འབྱུང་བ་ལྔ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །གོང་བུའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཕྱུང་ནས་ནི། །སྣ་ཡི་རྩེ་མོར་རབ་ཏུ་བརྟག །རིན་ཆེན་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་པ། །སྲོག་དང་རྩོལ་བ་ཞེས་བྱར་གསུངས།[4]།ཞེས་པའི་དོན་ལ་རྗེ་ནཱ་རོ་པས་རྐང་པ་དང་པོས་སངས་རྒྱས་ལྔའི་རང་བཞིན་གཡོན་ནས་རྒྱུ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་དང་། རྐང་པ་གཉིས་པས་སྣ་བུག་གཡས་ནས་རྒྱུ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་དང་། རྐང་པ་གསུམ་པས་བསྟན་པའི་གོང་བུའི་གཟུགས་ནི་རླུང་དེ་དག་དབུ་མའི་ནང་དུ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལ་གསུངས་ནས། རྐང་པ་བཞི་པས་བསྟན་པའི་སྣའི་རྩེ་མོ་ལྟེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྩ་འཁོར་ལྔའི་ལྟེ་བ་བསྟན་པར་མཛད་ནས། རྐང་པ་ལྔ་པས་དབུ་མའི་ནང་དུ་བསྒོམ་པར་གསུངས་པས། དེར་རྟེར་བརླས་ལ་གསུངས་ཀྱང་བུམ་པ་ཅན་སྒོམ་པའི་གནས་ཀྱང་དབུ་མའི་ནང་དུ་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །བསྙེད་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། བགེགས་མཐར་བྱེད་ནི་དགོངས་པའི་སྐད་གཞན་གྱིས་ནི་རླུང་ཞེས་རླུང་ལ་བགེགས་མཐར་བྱེད་དུ་གསུངས་པས་དེའི་ལྟ་བ་ནི་རླུང་ལ་བལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །ནཱ་རོ་པས་གསུངས་པ་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྙེད་འགྲེལ་ལས་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་དོན་དེ་དག་གསུངས་པའི་དམིགས་པ་གཏོད་སའི་གནས་མ་འཆུགས་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་གྱི། ལྟེ་བ་མན་ཆད་དུ་མནན་ནས་རྒྱལ་བ་ཕུས་འདེབས་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་སྲོག་རྩོལ་དུ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་འགྱུར་རོ།།

1 ཞོལ། ཤོག ༩༩ ན ༡། གཙང་། ཤོག ༩༩ ན ༣ རླུང་སྤྱད་སླ་བས།

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༨ ཤོག ༢༩༠ ཐེང་། ༡༥

3 ཞོལ། ཤོག ༩༩ ན ༢ སྦྱོང་ཚུལ་ལ་

4 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༡ ཤོག ༥༩༨ ཐེང་། ༡༦

གསུམ་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་རྩོལ་བ་ཅུང་ཟད་དང་བཅས་ནས་སྒོམ་པའི་ཆེ་ཡང་ལུས་ལ་མི་བདེ་བ་མ་བྱུང་ཙམ་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། མགོ་ན་བ་དང་སྙིང་རྫེབ་པ་སོགས་བྱུང་ན་དེ་ཕན་ཆད་དུ་བསྒོམ་ན་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་མཚམས་ཟིན་པ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །སྲོག་རྩོལ་གྱི་སྐབས་སུ་དབུ་མར་གནས་པ་སྒྲུབ་ན་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་དོན་མེད་པས་དབུ་མར་ཞུགས་པ་ཙམ་ཞིག་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་སྙམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འདུས་པར་རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་ཀྱང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་པ་གསུམ་ག་སྒྲུབ་པར་གསུངས་པས་དེར་ནུས་ལ་འདིར་མི་ནུས་པའི་ཁྱད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཡང་སྲོག་རྩོལ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་དབུ་མའི་ནང་དུ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་གནས་པ་གཏོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་ལ། འོན་ཀྱང་འཛིན་པས་ནི་གནས་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་དང་དགོས་པ་གཞན་ཡང་མང་ངོ་། །སྡོམ་འབྱུང་ལས། བུམ་པ་ཅན་སྦྱར་ཤེས་བྱས་ནས། །བདག་ཉིད་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་བཅས་ཏེ། །ལག་པ་ལན་གསུམ་མཉེད་ནས་ནི། །དེ་ནས་སེ་གོལ་ལན་དྲུག་གདབ། །ཇི་སྲིད་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་ཙམ། །སུམ་འགྱུར་མཆོག་གིས་གཞོམ་པར་ནི། །བརྒྱད་ལྷག་པ་ཡི་བརྒྱ་ཙམ་མོ།།[1]།ཞེས་ལག་པ་གཡོན་གན་རྒྱལ་དུ་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་གཡས་པས་ལན་གསུམ་མཉེས། དེ་ནས་སེ་གོལ་དྲུག་གདབ་པ་ལ་རེ་རེར་བྱས་པའི་སོ་དྲུག་དང་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་དང་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་འཛིན་ནུས་པ་ལ་བུམ་པ་ཅན་ཐ་མ་དང་འབྲིང་དང་རབ་ཏུ་གསུངས་སོ། །འདུས་པ་ནས་སེམས་དབེན་མན་ཆད་དུ་འོད་གསལ་གྱི་ངང་ནས་སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པར་ལྡང་ནུས་པ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་སྲོག་རྩོལ་མན་ཆད་དུའང་རྗེས་དྲན་རྗེས་མཐུན་པར་ལྡང་ནུས་པ་ཡང་བླ་མས་བསྟན་པར་བྱའོ།།

དྲུག་པ་ཉམས་རྟོགས་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། བླ་མ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་གཡས་གཡོན་གྱི་རྒྱུ་བ་དང་བྲལ་ནས་རྟག་ཏུ་དབུ་མ་ནས་འབབ་པའི་ཉམས་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། དབུ་མར་ཞུགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྟན་བརྒྱད་ལས། མ་ཚུད་ཅིང་མ་ཆིངས་ན་བཙན་ཐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བས་གཡས་གཡོན་ཉི་ཟླའི་རྒྱུ་བ་དགག །འོག་སྒོ་འགགས་ན་སྲོག་གི་སྦྱོར་བས་འགྲོལ་[2]ཞེས་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༦ ཤོག ༢༥༠ བྱང་། ༨

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢ ཤོག ༡༨༡༦ བྱང་། ༣༠

པའི་དོན་ལ་བརྟག་གཉིས་ནས་གསུངས་པའི་མགྲིན་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཁྲུ་རྡུལ་རླུང་གསུམ་གྱི་རྩ་གསུམ་གསུམ་གཡས་གཡོན་དུ་ཡོད་པའི་ཁྲུ་རྡུལ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་མནན་ན་བདེ་བ་དང་མི་རྟོག་པ་སྐྱེ་བར་འདོད་ཀྱང་། རྒྱུད་འགྲེལ་ནས་གསལ་པོར་གསུངས་པའི་བཙན་ཐབས་ཀྱིས་ཚོག་པས་མ་བྲིས་སོ། །རླུང་སྦྱོར་གཞན་བཤད་པ་ནི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་གི་ཁྲིད་ཡིག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

བཞི་པ་མ་གྲུབ་ན་སྤྱོགས་ཚོག་ནི། སོ་སོར་སྡུད་པ་ལ་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་གལ་ཏེ་བསྡུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་གྲུབ་པར་མ་གྱུར་ན། །ནྲ་ད་གོམས་པས་བཙན་ཐབས་ཚུ་སྐྱེས་སུ་གནས་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུར་ཐིག་ལེ་བཀག་ནས་བསྒྲུབ་པར་བྱ།[1]།ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། འདིར་གང་གི་ཚེ་སོ་སོར་སྡུད་པ་ལ་སོགས་པས་གཟུགས་མཐོང་བར་གྱུར་པ་ལ་སྲོག་མ་ཆིངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་མ་སྐྱེས་ན་དེའི་ཚེ་ནྲ་ད་གོམས་པ་འཆད་པར་འགྱུར་བས་བཙན་ཐབས་སུ་དབུ་མར་འབབ་པར་བྱས་ནས། ཞེས་རབ་ཀྱི་ཚུ་སྐྱེས་སུ་གནས་པའི་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བཀག་ནས་མི་གཡོ་བ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་བཙན་ཐབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རོ་[2]ཞེས་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ་བཞི། སོར་སྡུད་ཀྱི་སྤྱོགས་ཚོག་ཏུ་འགྲོ་ཚུལ་དང་། གཙོ་བོ་སྲོག་རྩོལ་དང་ཞར་ལ་འཛིན་པའི་སྤྱོགས་ཚོག་ཏུ་འགྲོ་ཚུལ་དང་། བཙན་ཐབས་བྱེད་ཚུལ་དང་། དོགས་པ་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ནི་དེ་ལ་སྤྱིར་དབུ་མར་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་ལས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་སྐུ་དང་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་བསྒྲུབ་པ་ལ་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་དགོངས་པ་གཅིག་དང་དབྱངས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་འདིར་ནི་སོར་བསམ་གྱིས་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོང་གཟུགས་སྒྲུབ་ལ། སྲོག་འཛིན་གྱིས་དེ་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡས་བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་། ཡན་ལག་དང་པོ་བཞི་གས་གཟུགས་སྐུའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་སྟོང་གཟུགས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལ། དེས་ཆོས་སྐུའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་ཧྲིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

1 བཀའ་འགྱུར། དགེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༢ ཤོག ༣༡༨ ཐིང་། ༦
2 བཀའ་འགྱུར། དགེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༥༥༧ ཐིང་། ༣༠

དེ་ཡང་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་གིས་སོར་སྡུད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་བྱེད་བཅིངས་དང་དམིགས་རྣམ་སྒོམ་ཚུལ་སོགས་ཡུན་རིང་པོར་འབད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོང་གཟུགས་འདྲ་ལ་འདྲ་མིན་དུ་མ་མཐོང་ཡང་ད་དུང་རླུང་དབུ་མར་མ་ཚུད་ན་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་བཙན་ཐབས་ཉིད་བྱའོ། །འདི་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆུ་སྐྱེས་སུ་རྡོ་རྗེ་གནས་པ་སོགས་མི་དགོས་སོ། །ཁ་ཅིག་སྲོག་ཆིངས་པ་དང་བསད་པ་དང་ཐིམ་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་སོར་སྡུད་ཀྱིས་སྲོག་མ་ཆིངས་ན་སྲོགས་ཚོག་འདི་བྱེད་པར་འདོད་པ་ནི་ལེགས་པར་སྨྲས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སོར་སྡུད་ཀྱི་ལག་རྗེས་ལ་རླུང་ཐིམ་པ་བསྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྲོག་མ་ཆིངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་པ་འདིས་དབུ་མར་མ་ཞུགས་པ་ཡང་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ན་ནི་སོར་སྡུད་ཀྱི་སྲོགས་ཚོག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རླབས་འཚེར་བ་རོ་རྐྱང་གི་རྩ་གཉིས་ཙུང་ཟད་མནན་ལ་དེ་ནས་རྒྱ་བའི་རླུང་ཙུང་ཟད་དགག་པ་ཙམ་བྱ་ཡི། ཧ་ཅང་མནན་ནས་ཁྲུ་རྡུལ་རྒྱ་བ་ཡང་བཀག་ན་ཉེས་དམིགས་ཆེན་པོར་འགྱུར་བས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི་སོར་བསམ་དང་སྲོག་རྩོལ་གྱི་གདམས་ངག་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་བསྒོམས་ནས་སྟོང་གཟུགས་དུ་མ་མཐོང་ཡང་རླུང་དབུ་མར་མ་ཚུད་པ་དང་། ཚུད་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་འདྲེན་མི་ནུས་པ་དང་། འཛིན་པའི་ཡན་ལག་བསྒོམས་པས་བདེ་བ་འདྲེན་ནུས་ཀྱང་རྗེས་དྲན་དུ་ལྡན་[1]ནུས་པའི་བདེ་བ་འདོད་པ་བཞིན། འདྲེན་པ་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་འབད་ཀྱང་མ་བྱུང་བས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་བཙན་ཐབས་ཉིད་བྱའོ། །ཕྱི་མ་འདི་བྱེད་པ་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་མཉམ་རྒྱུར་ཐེངས་པ་གཙོ་བོའི་ཡན་ལག་གོ །ཡན་ལག་དང་པོ་བཞིའི་སྒོམ་ཚུལ་ཡུན་རིང་དུ་འབད་པར་བྱས་ནས་རླུང་ལས་རུང་དུ་སོང་ནས་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། དང་པོ་ནས་བཙན་ཐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་མི་བྱ་སྟེ་དབུ་མར་ཚུད་པ་སླེད་དུ་ཚུག་ཀྱང་གེགས་ཆེན་པོ་གཞན་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་མར་སྲོག་སྡུད་ཐབས་ལ་མི་འབད་པར། །སྟོང་གཟུགས་གང་བྱུང་མཐོང་བས་སེམས་ཁེངས་ཤིང་། །རྒྱུད་དོན་ཤེས་པར་རློམ་པའི་སྙིང་ཁམས་ཅན། །ལེགས་པར་སོམས་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་བསྟེན། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །སོར་སྡུད་ཀྱི་བསྡུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པའི་དོན་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་པའི་རྟགས་མ་བྱུང་ལ། སྲོག་འཛིན་གྱི་སྐབས་སུ་འདོད་དོན་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་

1 ཞོལ། ཤོག ༤༨ ན ༣། གཙང་། ཤོག ༤༨ ན ༤ ལྡང་ནུས་པའི་

ཀྱང་ཁམས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཕོ་ཞིང་འགྱུར་བ་མེད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་འདྲེན་མི་ནུས་པས་འདི་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ནི་དེའི་ཚེ་ནཱ་ད་གོམས་པ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་འདུག་སྟངས་རྐང་པ་གཡོན་པའི་རྟེང་པས་རྡོ་རྗེའི་རྩ་བ་གནོན་པ་གནད་ཆེ་ཞིང་། གཡས་པའི་སོར་མོའི་རྩེ་མོ་གཡོན་པའི་བྲུས་མོའི་འོག་ཏུ་ཚུད་ཙམ་བྱ། ལག་པ་རྡོ་རྗེ་ཁུ་ཚུར་གཡོན་ནང་དུ་བྱས་ནས་སྙིང་གར་བསྣོལ། རྩ་དབུ་མའི་མར་སྣར་ཧཱུྃ་ཡིག་ནས་འབྲུ་ཙམ་ཞིག་བསམ། ལྟེ་བ་མན་ཆད་ཀྱི་རྩ་གསུམ་གསལ་གདབ། མགོ་ཅུང་ཟད་མདུན་དུ་དགུག་པ་ཙམ་བྱ། ཁ་ལེགས་པར་བཙུམ་ལ་སྣ་ནས་ཧཱུྃ་གི་སྒྲ་དྲག་པོ་གཅིག་བྱེད་པ་དང་ལྷན་དུ་དབུ་མའི་མར་སྣའི་ཧཱུྃ་དེ་དམིགས་པས་ཐེན་ཏེ་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་སླེབ་པར་མོས་ནས་དེ་ལ་སེམས་གཏད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་རེ་ཙམ་བྱའི་མངས་ན་ཤུགས་ཟད་ནས་འགྲོ་བས་མི་བྱའོ། །མིག་གི་ལྟ་སྟངས་སོར་སྡུད་དང་འདྲ་བར་བྱའོ། །འདི་བླ་མས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱ་དགོས་པར་ཡོད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆུ་སྐྱེས་སུ་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུ་གནས་པ་ནི་བདེ་བ་སྒྱུར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་ནཱ་ད་གོམས་པ་ཁམས་ཕྱིར་མི་འཕོ་བའི་ཐབས་ཡིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྲོག་རྩོལ་དུ་འགྲོ་བའི་ཐབས་སྟོན་པ་ནི་མིན་ནོ། །ཉི་མ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །བཞི་པ་ནི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་རྗེས་དྲན་གྱི་དུས་སུ་ཡང་འགྱུར་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་འདྲེན་མ་ནུས་ན་སྦྱོགས་ཚིག་འདི་མཛད་པར་སྣང་སྟེ། དེའི་ཚེ་སྟོང་གཟུགས་ཀྱིས་བདེ་ཆེན་འདྲེན་མ་ནུས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བོགས་འདོན་དགོས་པ་སྲིད་ཀྱི། རླུང་ཆིངས་པས་བདེ་བ་འདྲེན་མ་ནུས་པ་མི་སྲིད་དེ། རླུང་མ་ཆིངས་ན་རྗེས་དྲན་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་སྟེ་མ་སྤྲོས་སོ།།

བཞི་པ་ཚད་མ་གང་ཡིན་པ་ནི་ཡིད་དབུ་མའི་ནང་གི་རླུང་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་མོ། །ལྔ་པ་དག་དབྱེ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་དག་པ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན་དགག་བྱ་གཡས་གཡོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཅུ་བཀག་ནས་དབུ་མར་གནས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དབྱེ་བས་བཅུའོ། །དྲུག་པ་འབྲས་བུ་ནི་གནས་སྐབས་གཡས་གཡོན་གྱི་རྒྱུ་བ་དང་བྲལ་ནས་རླུང་དབུ་མར་ཚུད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ

རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་བསྟགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་འཐོབ་པ་སོགས་དང་། མཐར་ཐུག་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་རླུང་གི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་དག་པའི་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་སོགས་དྲུག་ཚན་གཅིག་འགྲུབ་པར་བྱེད་དོ།།

གཉིས་པ་དབུ་མར་གནས་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་ལ་དྲུག །མཚན་དོན། སྒོམ་པའི་དུས་མཚམས། གང་སྒོམ་པའི་ཡན་ལག །ཚད་མ་གང་ཡིན་པ། དགག་དབྱེ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱུད་ཕྱི་མར། སླར་ཡང་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་གིས་ནི་ཐིག་ལེར་དབུགས་འབྱུང་དབུགས་རྟུབ་དག་གིས་དམན་པར་བྱེད།[1]།ཅེས་དང་། ཕྱག་རྫོར་བསྟོད་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། དེ་ནས་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟེ་བ་དང་སྙིང་ག་དང་མགྲིན་པ་དང་དཔྲལ་བར་དབང་ཆེན་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྲོག་ཞུགས་པ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་མེད་པར་ཐིག་ལེ་ལ་སྲོག་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བརྗོད་དེ་[2]ཞེས་གསུངས་པས་སྲོག་རྩོལ་གྱིས་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་པ་དང་ཙུང་ཟད་གནས་པར་བྱས་པ་དབུ་མའི་ལྟེ་བར་བཟུང་ནས་བརྟན་པར་བྱེད་པས་ན་འཛིན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྲོག་རྩོལ་གྱི་རླུང་དབུ་མར་ཚུད་པའི་རྟགས་འཕྲུལ་མེད་རྣམས་ཤར་ཏེ་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་དབུ་མའི་ནང་དུ་གནས་པ་འབྱུང་བའི་མཚམས་དེ་ནས་བསྒོམ་མོ།།

གསུམ་པ་ལ་བཞི། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒོམ་ཚུལ། ཉམས་རྟོགས་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་མཚན་དོན་གྱིས་རྟོགས་པར་སླའོ། །གཉིས་པ་ནི་རྩའི་འཁོར་ལོ་དྲུག་གི་ལྟེ་བར་སྒོམ་པ་དྲུག་གོ །བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་གིས་རྒྱུད་ལས། ཉེ་བའི་སྒྲུབ་པ་ཡན་ལག་དྲུག །ཅེས་པ་ཁུངས་སུ་དྲངས་ཀྱང་། དེ་ནི་སྲོག་རྩོལ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་ནང་ནས་ཉེ་བའི་སྒྲུབ་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། འཛིན་པའི་དབྱེ་བ་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་དུ་སྒོམ་པའི་གནས་ནི་འདུས་པ་ཕྱི་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཕྱག་རྫོར་བསྟོད་འགྲེལ་དང་དབང་མདོར་བསྟན་གྱི་འགྲེལ་པར་ནཱ་རོ་པས་གསུངས་པ་ལྟར་རྩ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་དྲུག་གའི་ལྟེ་བ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༢ ཤོག ༣༤༩ ཐེང་། ༡
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡ ཤོག ༡༡༥༠ ཐེང་། ༩

ཐིག་མར་སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོའི་ལྟེ་བའི་ནང་རྣྲི་ཧྲྀའི་དབུས་སུ་སྲོག་ཐུར་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་བོང་ཚོད་སྲན་མ་ཙམ་མམ་ཡུངས་ཀར་གྱི་འབྲུ་ཚད་ཙམ་དབྱིབས་ཟླུམ་པོ་ཁ་དོག་སྔོ་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པ་ལ་ཤེས་པ་གཏད་དེ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་མིག་གིས་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེའི་ནང་དུ་ཞུགས་པ་ལྟར་བསམས་ན་རླུང་སེམས་འདྲེས་པ་གཅིག་པས་རླུང་དེར་འདུ་སླ་བ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་དུ་མ་ཡོད་དོ། །ལུས་ཀྱི་རྩོལ་བས་ཀྱང་རླུང་འགྲོ་འོང་བཀག་ནས་མི་བདེ་བ་མེད་ཙམ་དུ་གཟུང་བར་བྱའོ། །སོར་བསམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན་སྐབས་འདིར་སྟོང་གཟུགས་དུ་མ་འཆར་བར་མ་ཟད་རྗེས་དྲན་རྗེས་མཐུན་པ་སོགས་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་མིན་ཡང་འདི་ལ་གནས་ཆ་བརྟན་པོ་རྙེད་ནས་ལྟེ་བའི་གཏུམ་མོ་འབར་ནས་ཁམས་ཞུ་བའི་བདེ་བ་འབྱུང་བས་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ལ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྙིང་ག་དང་། ཆུ་མེ་ལ་ཐིམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མགྲིན་པ་དང་། མེ་རླུང་ལ་ཐིམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དཔྲལ་བ་དང་། རླུང་ནམ་མཁའ་ལ་ཐིམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཙུག་ཏོར་དང་། ནམ་མཁའ་ཡེ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་གསང་གནས་ཀྱི་དབུས་སུ་བསྒོམ་མོ། །ཡང་ན་གསང་གནས་ནས་རིམ་གྱིས་བསྒོམ་མོ། །དེ་ཡང་གནས་དེ་དག་ཏུ་ལུས་དག་ལ་སོགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཡོད་པ་དང་། རླུང་སེམས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་བསྒོམ་མོ། །རྗེ་ནཱ་རོ་པས་ལྟེ་བའི་པད་འདབ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་པ་ཁ་དོག་སེར་པོ་ཡོད་པ་དེའི་དབུས་སུ་ཟླ་གདན་ལ་ཨོཾ་ཡིག་དཀར་པོའི་སྟེང་དུ་ཏེ་[1]ལྦའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསམས་ལ་དེ་དང་སྦྱར་ནས་བསྒོམ་པར་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །སྤྱི་མ་བརྟན་པ་དང་ཕྱི་མ་བསྒོམ་པར་བྱ་ལ། རླུང་ཕྱིར་གཏོང་བའི་ཚེ་ཁ་ནས་མི་གཏོང་ལ། སྣ་བུག་གཉིས་ནས་རྩོལ་བས་མི་གཏོང་བར་དལ་བུས་བཏང་ངོ༎

གལ་ཏེ་བསྒོམས་པས་ལུས་དུབ་ན་དཔྲལ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དབྱངས་བཅུ་དྲུག་གིས་བསྐོར་བ་ལས་བདུད་རྩི་འཛགས་པ་ལྟེ་གྲིན་ལ་ལྷོག་ནས་ལྟེ་ཆུང་ལ་རེག་པས་ལྟེ་ཆུང་ནས་བདུད་རྩི་འབབ་པར་བསྒོམས་པས་གོམས་པ་ན་བདུད་རྩིའི་རོ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བས་བཅུད་ལེན་གྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དང་པོར་དུས་ཙུང་ཟད་ཙམ་མ་གཏོགས་རྒྱུན་རིངས་པ་དང་། ཏ་

1 ཞོལ། ཤོག ༤༡ བ ༤། གཅང་། ཤོག ༤༡ བ ༦ སྟེང་དུ་རེ་ཁའི་རྣམ་པ་

ཙང་གྲངས་མངས་ན་ལྔེ་ཚུང་བབས་ནས་ནད་སྐྱེད་པས་ཙུང་ཟད་ཙུང་ཟད་ཙམ་བྱ་གསུང་ངོ་།།

བཞི་པ་ནི་དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་སྲོག་རྩོལ་གྱི་དུས་ནས་རླུང་དབུ་མར་རང་ཤུགས་ཀྱིས་གནས་པ་ཙུང་ཟད་རྟེད་ན་འདིར་མཉམ་གཞག་དེ་ལས་ལངས་པའི་ཚེ་ཡང་རང་ཤུགས་ཀྱིས་གནས་པ་རྒྱུན་རིང་དུ་འོང་ལ། དེ་ལྟར་གོམས་པས་སྐབས་འདིར་ཡང་གཏུམ་མོ་འབར་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞུ་བ་སྤྱི་བོ་ནས་དཔྲལ་བར་འོངས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་། དེ་ནས་མགྲིན་པ་དང་སྙིང་གའི་བར་དུ་འོངས་པས་མཆོག་དགའ་དང་། དེ་ནས་ལྟེ་བ་དང་གསང་གནས་ཀྱི་བར་དུ་འོངས་པས་ཁྱད་པར་གྱི་དགའ་བ་དང་། དེ་ནས་ནོར་བུའི་རྩེའི་བར་དུ་འོངས་པས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་སྐྱེ་སྟེ། དེ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལའང་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་བཞིར་ཡོད་དེ། མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་ཡང་སྐྱེ་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པ་ན་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ནས་བསྒོམ་ཞིང་། དེའི་ངང་ནས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐུར་ལྡང་བ་སོགས་ཀྱི་འཕེན་པ་མང་དུ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྒོམ་པ་རྒྱུན་བསྲིངས་པ་ན་དབུ་མའི་ནང་དུ་རླུང་ཞག་གཅིག་དང་ཟླ་བ་ཕྱེད་དང་ཟླ་བ་གཅིག་དང་ཟླ་བ་དྲུག་དང་ལོ་གཅིག་དང་དེ་བས་ལྷག་པར་འགོག་ནུས་པ་འབྱུང་ལ་དེ་བྱུང་ན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དཔྲལ་བ་མགྲིན་པ་སྙིང་ག་ལྟེ་བ་གསང་གནས་ནོར་བུའི་རྩེ་རྣམས་སུ་འཛིན་ནུས་པ་འབྱུང་ངོ་། །བཞི་པ་ཚད་མ་གང་ཡིན་པ་ནི་སྲོག་རྩོལ་ལྟར་ཡིད་ཀྱི་མདོན་སུམ་མོ། །ལྔ་པ་དག་དབྱེ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་དུ། སླར་ཡང་རྣམ་པ་བཅུ་སྟེ་འཛིན་པ་ཐུག་ན་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་པ་ནི་ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་སྟེ་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་བཅུའོ་[1]ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ། འཁོར་ལོ་དྲུག་གི་ལྟེ་བར་དཀྱིལ་འཁོར་བཅུ་བཀག་པས་ཕྱེ་བ་བཅུའོ། །དྲུག་པ་ནི་གནས་སྐབས་བདུད་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཉམས་པས་དུས་མིན་དུ་འཆི་བ་མེད་པ་སོགས་དང་། མཐར་ཐུག་ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་དང་མེའི་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་དྲུག་ཚན་གཅིག་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་འགགས་པས་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་ལ་སོགས་པ་དྲུག་ཚན་གཅིག་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའོ།།

གཉིས་པ་མཆོག་མི་འགྱུར་གྱི་བདེ་བ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་བྱེད་རྗེས་དྲན་གྱི་ཡན་ལག་ལ་དྲུག །མཚན་དོན། སྒོམ་པའི་དུས་མཚམས། ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཡན་ལག །ཚད་མ་གང་ཡིན་པ།

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༤ ཤོག ༥༢༡ ཐེང་། ༧༡

དག་དབྱེ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི་འདུས་པ་ཕྱི་མར། བརྟན་འགྱུར་རྡོ་རྗེའི་ལམ་ལས་ནི། །ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་སྦྱོ་བར་བྱ།[1]།ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུད་ལས། གཏུམ་མོའི་སྣང་བ་གང་ཞིག་གྱུར་པ་ངེས་པར་ལུས་དང་ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་དྲན་པར་འགྱུར།[2]།ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་ནཱ་རོ་པས། འདིར་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཞེས་པ་གཟུགས་བརྙན་ལ་འཕྲུད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དོ་[3]ཞེས་གསུངས་པས་དོན་ནི་སོར་སྡུད་དང་བསམ་གཏན་གྱི་རྟགས་རྣམས་མཐར་ཕྱིན་པ་དེ་དང་ཆ་འདྲ་ཞིང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཁམས་གསུམ་པའི་སྟོང་གཟུགས་རང་གི་ལུས་དང་ནམ་མཁའ་ལ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམས་པས་ན་རྗེས་དྲན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་འཛག་པར་འཛིན་ནུས་ཤིང་། དགའ་བཞིའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བའི་ངང་ནས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པར་ལངས་ནས་བསྒོམ་མོ། །དབང་མདོར་བསྟན་དུ་ལུས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་གནས་པའི་དཔྲལ་བའི་དབུས་སུ་བདེ་བ་བརྟན་པའི་ངང་ནས་རྗེས་དྲན་དུ་ལྡང་བ་དོན་གྱིས་གསུངས་ཡོད་དོ།།

གསུམ་པ་ལ་བཞི། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒོམ་ཚུལ། མ་གྲུབ་ན་བོགས་འབྱིན་པའི་སྦྱོགས་ཆོག་གོ །དང་པོ་ནི་མཚན་དོན་གྱིས་རྟོགས་པར་སླའོ། །གཉིས་པ་ལ་དབང་པོ་རབ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་རི་རབ་ཀྱི་རྩལ་ཐྲ་རབ་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། དབང་པོ་འབྲིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་མོའི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། དབང་པོ་དམན་པ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པའོ། །འདི་དག་གི་དུས་དང་སྒོམ་ཚུལ་དང་དགོས་པ་སོགས་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་བསྒོམས་ནས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་བཤད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༧ ཤོག ༥༩༩ ཕྲེང་། ༩

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༢ ཤོག ༣༡༢ ཕྲེང་། ༡༩

3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢ ཤོག ༦༣༥ ཕྲེང་། ༣

དང་བཅས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་བཤད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་སྐྱེད་པའི་ཐབས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་འཛིན་པ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐོབ་ནས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡབ་ཡུམ་དུ་ལྡང་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་ཤུགས་དྲག་དང་། སྔར་རྗེས་དྲན་རྗེས་མཐུན་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་ལངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངང་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྟོང་གཟུགས་ཡབ་ཡུམ་དུ་བཞེངས་པ་ནི་རྗེས་དྲན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་དང་ལས་དབང་གིས་བཞག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་ཟད་པར་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གཅོད་ཀྱང་། རགས་པ་འདི་ཐོབ་ནས་ཀྱང་འགོག་པས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ལ་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་འཛོ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་གནས་ལ་སོགས་པ་ནི་སོར་སྡུད་ཀྱི་སྐབས་ལྟར་བྱས་པས་ཆོག་ལ། ལྟ་སྟངས་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་གཟུགས། སྣ་ཚོགས་ཡུམ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བལྟ་བ་དང་། ལྟེ་བའི་གཏུམ་མོ་འབར་ནས་དགའ་བཞིའི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཕྱག་རྡོར་བསྟོད་འགྲེལ་ལས། སྔོན་དུ་གཟུགས་བརྙན་བསྒོམ་པ་དང་ཕྱི་ནས་གཟུགས་བརྙན་བསྒོམ་པ་གཉིས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི་སོར་བསམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་རྫོགས་པར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་སྐབས་འདིར་སྔར་བཤད་པའི་སྟོང་གཟུགས་ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རང་གི་འདོད་པའི་ལྷ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་ནུས་པའི་བར་དུ་བསྒོམ་པ་སོགས་སོ། །ཕྱག་རྡོར་བསྟོད་འགྲེལ་ལས། དེ་ནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་འདོད་པའི་ལྷ་མཐོང་བ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའོ། །དེ་ལས་འོད་ཟེར་དུ་མའི་རང་བཞིན་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། དེ་ལས་རྣམ་པ་དུ་མ་འཕྲོ་བའི་རང་བཞིན་ཁམས་གསུམ་པ་སྤྲོ་བ་ཞེས་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཡན་ལག་བརྗོད་དོ[1]ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་གཏུམ་མོའི་མེས་སྤྱི་བོའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞུ་བ་ལས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དགའ་བཞིའི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་ལ། ཁྱད་པར་ནོ་རྗེ་ནོར་བུའི་རྩེར་སླེབ་པ་ཕྱིར་འཛག་མི་སྲིད་པ་ཕྱག་རྒྱའི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཚེ་ཡང་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤ ཤོག ༡༡༥༠ བྱང་། ༡༣

གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་གྲེན་དུ་ལྡོག་པའི་ཐབས་ཞུ་བ་གླུས་བསྐུལ་བ་བྱ་སྟེ། གསང་གནས་ཀྱི་ལྟེ་བར་ཁ་སྦྱར་བསྒོམས་པས་སྤྲིར་བསྐུལ་བ་དང་། ལྟེ་བའི་ཁ་སྦྱར་སྒོམ་པའི་སྤྱན་མས་བསྐུལ་བ་དང་། སྙིང་ག་ནས་ལྷ་མ་ཀཱིས་བསྐུལ་བ་དང་། མགྲིན་པ་ནས་གོས་དཀར་མོས་དང་། དཔྲལ་བ་ནས་སྒྲོལ་མས་གཙུག་ཏོར་གྱི་བར་དུ་བསྐུལ་ནས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ལས་རླུང་འགགས་པ་ལས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཅི་ཙམ་སྐྱེད་པ་ནི་འོག་ཏུ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྒོམ་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཕྱག་རྒྱ་གཞན་གཉིས་སྒོམ་པའི་དུས་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། སྐབས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལ་གཙོ་བོའི་དོན་གཉིས་ཡོད་དེ། འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་ནུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐོབ་ན་ནི་དེའི་མཐར་རྗེས་དྲན་སྐྱེད་མི་ནུས་པ་མི་སྲིད་ལ། གང་ཟག་གི་རིགས་ཁ་ཅིག་ལ་འཛིན་པ་ཙམ་ཞིག་ཐོབ་ནས་དགའ་བཞིའི་རྟོགས་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱེད་དེ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མཐར་རྗེས་དྲན་དུ་ལྡང་མི་ནུས་པ་སྲིད་ལ། དེ་ལ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་དགའ་བཞིའི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་དེ་ཇི་སྲིད་རྗེས་དྲན་དུ་ལྡང་ནུས་ཀྱི་བར་དུ་བསྒོམ་མོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡང་ཁམས་ཕྱིར་མི་འཕོ་བར་ནུས་ཤིང་། དེ་ལས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆུང་ངུ་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་ནས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་བསྒོམས་པས་ལས་རླུང་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རགས་པ་འགོག་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྒོམ་པའི་དུས་གཞན་ནི་རྗེས་དྲན་ཐོབ་ནས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་རིགས་ཁ་ཅིག་ལ་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་བོགས་འབྱིན་དགོས་པའི་སྐབས་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུ་མིན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་པའི་ཚེ་དེ་ལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ངེས་པར་འཐོབ་ནུས་པའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དེས་ནི་རྗེས་དྲན་ཐོབ་ནས་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལན་རེ་ཙམ་བསྟེན་པར་སྲིད་ཀྱི། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་འདྲེན་མ་ནུས་པར་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་ངེས་པར་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བཏབ་པས་མིག་གིས་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་བས་ཀྱང་ཆེས་གསལ་བ་དང་རང་དུས་འཁོར་དུ་ང་རྒྱལ་འཛིན་པ་གཉིས་ཚོགས་ཐོབ་ནས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀའི་དཔྲལ་བར་ཟླ་བ་ལ་ཨོཾ་དཀར་པོ། མགྲིན་པར་ཉི་མ་

ལ་ཨཱཿདམར་པོ། ཐུགས་ཀར་སྦྲ་གཅན་ལ་ཧཱུྃ་ནག་པོ། ལྟེ་བར་དུས་མེ་ལ་ཧོ་སེར་པོ། གསང་གནས་སུ་ཡེ་ཤེས་ལ་སྭཱ་སྔོན་པོ། གཙུག་ཏོར་དུ་ནམ་མཁའ་ལ་ཧཱ་ལྡང་གུ །དེ་ནས་རྒྱ་རྒྱུད་ལས། བཅུ་དྲུག་ལོ་མ་རིགས་ལྡན་མ། །གཟུགས་དང་ལང་ཚོས་བརྒྱན་པ་ལ། །དང་པོར་ལེགས་པར་བསླབས་བྱས་ནས། །དབང་བསྐུར་ནས་ནི་བསྒྲུབ་པ་ཙམ། །སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་ཆགས་པ་ནི། །དཔྲལ་བ་ལ་སོགས་རྣམས་ལ་དགོད། །སྭཱ་ཧཱ་གསང་བ་གཙུག་ཏོར་ཆེ། །དེ་ནས་པདྨ་རྣམ་སྦྱང་བྱ། །ཨཱཿཡིས་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་པ། །ཧཱུྃ་ཡིག་གིས་ནི་རྡོ་རྗེ་ལྡན། །དེ་ལྟར་རྡོ་རྗེ་དང་བཅས་པའི། །ཤེས་རབ་པདྨ་བསྐྱོད་རྒྱུ་ལས། །ཧཱུྃ་གིས་རང་གི་རྡོ་རྗེ་ནི། །རྩེ་མོ་ལྔ་པ་རྣམ་པར་བསྒོམ། །དེ་དབུས་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་པ། །ཨཱཿཡིག་ལས་ནི་རབ་ཏུ་བརྟག །དེ་ལྟར་རྡོ་རྗེ་པདྨ་དང་། །བཅས་པ་བྱས་ནས་པདྨར་གཞུག །དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་བསྙེམས། །འཛིན་ཞིང་རྣལ་འབྱོར་ཧཱུྃ་ཕཊ་བྱ། །ཧྲ་གར་ལིང་ག་རབ་བཀོད་ནས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སྤྲོ་མི་བྱ།[1]།ཞེས་སོགས་སྒྲུབ་ལེའི་འགྲེལ་པར་དྲངས་པ་ལྟར་ཡུམ་གྱི་པདྨ་ཨཱཿལས་པདྨ་ཧཱུྃ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེས་མཚན་པ། རང་གི་རྡོ་རྗེ་ཧཱུྃ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ། ཨཱཿལས་བྱུང་བའི་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པས་མཚན་པ་བསྒོམས་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ལས་ལ་མཁས་པར་བྱ་སྟེ་དགའ་བཞིའི་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པ་འཛིན་པའི་དུས་སུ་ཡིན་ན་རྗེས་དྲན་མངོན་དུ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།

ཐིམ་པའི་དུས་ཡིན་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ནུས་ཀྱི་བར་དུའོ། །རྗེ་ནཱ་རོ་པས། སྒོམ་པ་ཞེས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའི་ལྷའི་རྣམ་པས་སྦྱངས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་ཚོ་ག་ཇི་ལྟར་གསལ་བར་བྱ་སྟེ། སྦུབ་ཅིང་སྦུབ་པའི་སྦྱོར་བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་སྦར་ལ་ཐེ་སྲིད་དུ་ཧཾ་ཡིག་བསྲེགས་པ་འཛག་པ་ན་རི་བོང་ཅན་དཔྲལ་བ་ནས་མགྲིན་པ་དང་སྙིང་ག་དང་ལྟེ་བ་དང་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨའི་ལྟེ་བར་འོངས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོས་ཡུལ་དང་དབང་པོ་མཐའ་དག་བདེ་བ་ཆེན་པོར་རོ་མཉམ་པའི་གོ་འཕང་ལ་གང་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་གྱུར་ཏེ་དེའི་རང་བཞིན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པར་གྱུར་ནས་ཐེ་སྲིད་དུ་དཔལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་མངོན་དུ་གྱུར་པར་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༥༩༠ ཐེང་། ༡༥

[1]གནས་པར་བྱའོ། །རྣལ་འབྱོར་གྱི་གཏུམ་མོ་ནི་རྩའི་འཁོར་ལོ་རྣམས་གསལ་བཏབ་ནས་ལྟེ་བའི་འཁོར་ལོའི་ལྟེ་བ་ན་ཧཾ་གཏུམ་མོའི་མེའི་རང་བཞིན་བསམས་ཏེ་དང་པོར་མེ་ཆུང་དུ་ལ་དམིགས་པ་གཏད། དེ་ནས་ཇེ་ཆེར་བསྒོམ་ཞིང་དབུ་མའི་ནང་ན་ཡར་སོང་བས་གཙུག་ཏོར་གྱི་ཐིག་ལེ་ཞུ་ནས་དགའ་བཞིའི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ་ཞིབ་ཏུ་བླ་མས་བསྟན་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་སྒོམ་ཚུལ་ནི་སྐྱེད་ཚོག་སོགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་འདྲ་ལ། མཚན་ཉིད་ཇི་ཙམ་དགོས་པ་སོགས་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

བཞི་པ་མ་གྲུབ་ན་བོགས་འབྱིན་པའི་སྤྱོགས་ཚོག་ལ་གཉིས། ཕྱག་རྒྱའི་དབྱེ་བ་དང་། དངོས་ཀྱི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུད་ལས། འདི་དག་དམན་པ་ལ་སོགས་དབྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྣ་ཚོགས་གཙོ་བོའི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར། །ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་དང་གནས་སྐབས་གསུམ་ནི་རྣམ་གསུམ་བགྲོད་པའི་དབང་གིས་ལས་དང་ཀུན་རྟོག་མཆོག་རྣམས་སོ། [2]།ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འགྲེལ་ཆེན་དུ། འདི་ནི་དམན་པ་ལ་སོགས་དབྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྣ་ཚོགས་གཙོ་བོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའམ་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར། །ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་དང་གནས་སྐབས་གསུམ་[3]ཞེས་པ་ནི་རྣམ་གསུམ་བགྲོད་པའི་དབང་གིས་ཞེས་པ་སྟེ་འདིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཛག་པའི་བགྲོད་པ་ནི་དམན་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །གཡོ་བའི་བགྲོད་པ་ནི་འབྲིང་པོའི་གནས་སྐབས་སོ། །མི་གཡོ་བའི་བགྲོད་པ་ནི་མཆོག་གིས་གནས་སྐབས་སོ། །འདི་རྣམས་ལས་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་འཛག་པའི་བདེ་བ་སྦྱིན་པ་མོའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་གཡོ་བའི་བདེ་བ་སྦྱིན་པ་མོའོ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ནི་མི་གཡོ་བའི་བདེ་བ་སྦྱིན་པ་མོའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལ་འདིར་འཛག་པ་དང་གཡོ་བ་དང་མི་གཡོ་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཅི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱི་བོ་ནས་འཛག་པ་དང་མི་འཛག་པའི་དོན་ཡིན་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོས་ཀྱང་དེ་བསྒྲུབ་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ལ་བརྟེན་ནས་ནོར་བུའི་རྩེར་ཉ་གང་བ་མེད་པས་ཡས་

1 ཞོལ། ཤོག ༥༢ ན ༥། གཅང་། ཤོག ༥༢ བ ༡ མདོན་དུ་གྱུར་པའི་བར་
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༢ ཤོག ༣༡༢ བྱང་། ༡༦
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༢ ཤོག ༣༡༢ བྱང་། ༡༦

བབས་ཀྱི་དགའ་བཞི་སྐྱེད་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ནོར་བུའི་རྩེ་ནས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཕོ་མི་འཕོ་ལ་བྱེད་ན། ཕྱག་རྒྱ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཡང་ཕྱིར་མི་འཕོ་བ་བསླབ་བྱ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་སྐྱེས་མཆོག་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་དང་གཡོ་བའི་ཁྱད་པར་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱག་རྒྱ་རང་གི་ངོ་བོའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་གཞན་གོམས་པར་མ་བྱས་པར་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་ན་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཇུག་པ་སྟེར་བར་བྱེད་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་ནི་བྱང་སེམས་རང་གི་གནས་[1]གཡོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཀྱི། རང་གི་ངོ་བོའི་ལག་རྗེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཡང་མི་སྐྱེད་ལ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།།

ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་ནི་རང་གི་ངོ་བོའི་ལག་རྗེས་ལ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཕོ་བ་མི་སྲིད་པས་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ལ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཞེས་བྱ་ཡི། རྟག་དངོས་ཀྱི་མི་འགྱུར་བར་འདོད་པ་ནི་ལྷུན་པོ་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་སོ། །སྔ་མ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཕྱག་རྒྱ་གཞན་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ལ་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཞེས་བྱ་ཡི། དེ་གཉིས་ཀྱིས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྐྱེད་མི་ནུས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཕྱག་རྒྱ་གཞན་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བཞིའི་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་འབྱུང་ལ། དབང་དུས་སུ་ནི་སྲིད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་དུ། ཙི་སྟེ་གཟུགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགའ་བར་མ་གྱུར་ན་དེའི་ཚེ་པདྨ་ར་ཀྵ་དག་གི་སྒྲའམ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་རྗེས་དྲན་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཐོབ་ཀྱང་གང་ཟག་དབང་པོ་དམན་པས་ཕྱག་རྒྱ་དེས་བདེ་བ་འབབ་མེད་དུ་སྟེར་བར་མི་བྱེད་ན་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བཞི་བསྐྱེད་དེ་བོགས་དབྱུང་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ལས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་གོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུད་དོན་མཐའ་དག་ཤེས་པ་མ་རྟེན་ནའང་དབང་གིས་སྨིན་རུང་དུ་བྱས་པ། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་ཞིང་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྲུང་བ་ལ་བརྩོན་པ། ཁྱད་པར་དུ་རྩ་ལྷུང་གིས་མ་གོས་པ། འདོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ནས་བཤད་པའི་སྒྱུ་རྩལ་

1 ཞོལ། ཤོག ༥༣ ན ༤། གཅང་། ཤོག ༥༣ ན ༩ གནས་ནས་གཡོས་པ་

ལ་མཁས་པ། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ་ལ་ལེགས་པར་བྱང་བ། དགའ་བཞིའི་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པའི་ས་ཚིགས་ལ་མཁས་ཤིང་ཁྱད་པར་དུ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་སྐྱེད་པའི་ས་ཚིགས་ལ་མཁས་པ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཕྱུ་ཐག་ཆོད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སྦྱར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་སྐྱེད་ཚོག་རྣམས་བྱས་ནས་སྒོམས་པར་འཇུག་པར་བྱ་ཞིང་། རྒྱུད་དོན་ལེགས་པར་བཙལ་ནས་ཕྱག་རྒྱ་སྲོག་རྩོལ་དུ་འགྲོ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པར་བྱས་ཏེ་དགའ་བཞིའི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པའི་བར་དུ་བྱའོ། །རང་ལ་ལམ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་མ་སྐྱེས་ཤིང་ཕྱག་རྒྱ་མཚན་ཉིད་དེ་དག་དང་མི་ལྡན་པར་ཟབ་མོ་ཡིན་ཟེར་བའི་མན་ངག་ལྟར་སྣང་རེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ཧེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྱུང་ལས། རྣལ་འབྱོར་མེད་པར་རྣལ་འབྱོར་ཚུལ། །ཕྱག་རྒྱ་ལ་ནི་བསྒྲོད་གྱུར་དང་། །ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཡེ་ཤེས་ཚུལ། །དམྱལ་བར་འགྲོ་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད། [1]།ཅེས་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུངས་སོ།།

བཞི་པ་ཚད་མ་གང་ཡིན་པ་ནི་གཏུམ་མོའི་མེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཞུ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་སེམས་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མོ། །ལྔ་པ་དག་དབྱེ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། གདོལ་པ་མོ་ལ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་བཏླ་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ་[2]ཞེས་པ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའོ། །གདོལ་པ་མོ་དབུ་མའི་རྩ་ལ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་བཅུ་སྟེ། འདོད་པའི་གནས་སྐབས་བཅུའི་དབྱེ་བ་ལས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྣམ་པར་དག་པ་འོད་དཔག་མེད་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལ་གནས་སྐབས་བཅུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་དབུ་མར་གཏུམ་མོ་སྦར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་གཟུགས་མཐོང་བ་རྣམ་པ་བཅུའོ། །དྲུག་པ་ནི་གནས་སྐབས་རང་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ལྟར་མཐོང་ཞིང་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་ནས་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲོས་པས་ནམ་མཁའི་ཁམས་འགེངས་པ་དང་། རང་གི་ལུས་འོད་ཀོར་གྱི་ནང་དུ་བཅུག་པ་སོགས་དང་། མཐར་ཐུག་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༡༨ བྱང་། ༤

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༥༨༤ བྱང་། ༣༡

དང་ཚུའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་དྲུག་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་དག་པའི་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་སོགས་དྲུག་ཚན་གཅིག་འགྲུབ་པའོ།།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་དང་པོ་ལྕུས་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ལ་དྲུག །མཚན་དོན། སྒོམ་པའི་དུས་མཚམས། ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཡན་ལག །ཚད་མ་གང་ཡིན་པ། དག་དབྱེ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི་ཕྱག་རྡོར་བསྟོད་འགྲེལ་ལས། དེས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་པའི་ལྷ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་ལས་གང་ཞིག་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་ལ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བརྗོད[1]ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་པ་དང་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་གཉིས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་རོ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་ནི[2]ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་དུ། དེ་ནས་སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཤེས་རབ་མ་དང་སྦྱར་ལ་གང་གི་ཚེ་འཕོ་བ་མེད་པའི་བདེ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ངེས་པར་སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་སྟེ[3]ཞེས་གསུངས་པས་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ནམ་འདྲེན་ནུས་པ་ན་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ནི་རྩ་བའི་རྒྱུད་དབང་མདོར་བསྟན་ལས། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱས་སྙོམས་འཇུག་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་དམིགས་དང་། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་གཅིག་སྦྱོར་བས། །མི་འགྱུར་བ་ནི་འཕེལ་བར་བྱ།[4]།ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འགྲེལ་པར་ནཱ་རོ་པས། དང་པོ་ཉེ་བར་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་སྙོམས་འཇུག་གིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཟད་པ་ལས་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་འཕེལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་དམིགས་པ་ཡིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཆེན་པོ་ཟད་པ་ལས་འགྱུར་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧ ཤོག ༡༡༨༠ ཕྲེང་། ༡༦

2 ཞོལ། ཤོག ༥༨ བ ༡། གཙང་། ཤོག ༥༨ བ ༣ བཞག་པས་ན་

3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༤ ཤོག ༥༨༦ ཕྲེང་། ༡༡

4 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༢ ཤོག ༨༥ ཕྲེང་། ༡༢

བའི་བདེ་བ་ཆུང་དུ་འཕེལ་ལོ་[1]ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱུད་དྲངས་ནས། ཡང་དང་པོའི་སྒྲ་ལས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའི་གཟུགས་སྤྱི་མ་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་དམིགས་པ་ཡིས་ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་དུ་ཟད་པ་ལས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འཕེལ་ལོ། །གཟུགས་ཕྱི་མ་སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་གོམས་པས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་ཟད་པ་ལས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་འཕེལ་ལོ་[2]ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འགྱུར་བ་དང་མི་འགྱུར་བའི་དོན་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་ལ། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རྗེས་དྲན་ཐོབ་ནས་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་གང་ཟག་གིས་སྔར་ལྟར་བསྒོམས་པས་དགའ་བཞིའི་རྟོགས་པ་ཐུན་མོང་བ་བསྐྱེད་པའི་མཐར་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཡང་བསྐྱེད་ནས་ལས་རླུང་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རགས་པ་འགོག་ལ། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་བདེན་དོན་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་འཆར་[3]སོགས་ཏེ། ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་མན་ཆད་དུ་མངོན་ནོ། །དེ་ནས་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་ལ་བརྟན་པ་སྔོན་དུ་སོང་ཟིན་པ་དང་དེ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པའི་དབང་པོ་རབ་ཀྱིས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་བསྐྱེད་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །

སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཏེ་འདི་ལ་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། བག་ཆགས་ཐྲ་བ་སོགས་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་གྲུབ་ཆེན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ཟླ་བ་གྲགས་པས་བཀྲལ་བ་དང་། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པར། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡེ་ཤེས་སྐྱུ་དང་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་སྐྱུ་ཞེས་པའི་དོགས་གཅོད་ཀྱི་ནུས་པ་མ་ཐོན་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་ལྟ་བ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་སེམས་ཙམ་པ་འགོག་པའི་རང་གཞུང་གཞན་གཞུང་མ་ཕྱེད་པ་སྔོན་གྱི་དུས་འཁོར་བ་ཁ་ཅིག་ལ་བྱུང་སྣང་ངོ་། །ཕྱག་རྒྱ་བཞི་གསུངས་པའི་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་

---

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢ ཤོག ༨༩༧ ཐྲེང་། ༡༣

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢ ཤོག ༨༩༧ ཐྲེང་། ༡༩

3 ཞོལ། ཤོག ༥༥ ན ༣། གཙང་། ཤོག ༥༥ ན ༥ འཆང་

ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་གསུམ་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། ནཱ་རོ་པས། ཐོབ་བྱ་བཞི་པ་འཇིག་པ་མེད།[1]།ཅེས་གསུངས་པའི་འཇིག་པ་མེད་ནི་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་སྟེ་འབྲས་བུའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བསྒོམ་བྱ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དེ་ལ་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་ཁུ་བ་ནོར་བུའི་རྩེ་དང་རྟུལ་གཙུག་ཏོར་དུ་བཟུང་བ་ལས་ལས་རླུང་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ལས་གཅིག་འགག །མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྐྱེས་པ་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་འཐོབ་པ་ཡིན་ལ། མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྟོང་དང་བདུན་བརྒྱ་གོ་དགུ་མན་ཆད་སྦྱོར་ལམ་གྱི་སྐབས་ཡིན་ཞིང་། འཕོ་བ་གཅིག་གི་རླུང་འགགས་ཤིང་བདེ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་པ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་ས་རབ་དགའ་ཐོབ་ལ། དེ་ནས་ཁུ་བ་སྙིང་དུ་འགྲོ་ཞིང་རྟུལ་འོག་ཏུ་འབབ་པས་གསང་གནས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མན་ཆད་ཐིག་ལེ་གང་བས་ལས་རླུང་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་པ་གཅིག་ཟད་པར་འགགས་པས་ས་གཉིས་པ་འཐོབ། དེ་བཞིན་དུ་ལྟེ་བར་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ། སྙིང་གར་ལྔ་པ་དང་དྲུག་པ། མགྲིན་པར་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ། དཔྲལ་བར་དགུ་པ་དང་བཅུ་པ། གཙུག་ཏོར་དུ་ཐིག་ལེས་གང་བ་ན་ལས་རླུང་ཐམས་ཅད་འགགས་ནས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པས་བཅུ་གཅིག་པ་དང་བཅུ་གཉིས་པ་འཐོབ་པའོ།།

བཞི་པ་ཚད་མ་གང་ཡིན་པ་ནི་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་མོ། །ལྔ་པ་དག་དབྱེ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དཔལ་ལྡན་ཏིང་ངེ་འཛིན་འཁོར་ལོ་ཅན་ཞེས་པ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་ནི་རླུང་བཅུ་པོ་རྣམས་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་དག་བྱ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དག་པ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད། དབྱེ་ན་གཡས་གཡོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་ལྔའི་རླུང་བཅུ་འགོག་པས་རྣམ་པ་བཅུའོ།།

དྲུག་པ་ནི་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པས་གནས་སྐབས་དབང་བཅུ་ལ་སོགས་པ་འཐོབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་སའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་དག་པའི་དྲུག་ཚན་གཅིག་འགྲུབ་པའོ། །སྲོག་འཛིན་གྱི་སྐབས་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་

1 ལུང་འདི་བསྟན་འགྱུར་ནང་མ་རྙེད།

གྱི་ཡན་ལག་གི་སྐབས་སུ་སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་པས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་བསྒོམས་ནས་བདེ་བ་འདྲེན་པའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་སྨྱངས་པ་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ་དབང་གིས་སྨིན་དུང་དུ་བྱས། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྒོམ་པའི་ཚེ་ན་བར་ཕྱིན་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་མན་ཆད་དེའི་དུས་ཉིད་ནས་བསྐྱེད་ཟིན་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྦྱོར་ལམ་ནི་བསམ་གཏན་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་ནས་རྣལ་འབྱོར་ཡན་ལག་དྲུག་བསྒོམས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཐོབ་པའི་དུས་ཉིད་ནས་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཐོབ་པས་ས་དང་པོ་འཐོབ་པ་དང་། ལས་རླུང་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་པ་རེ་འགགས་པས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་པ་རེ་སྐྱེ་ཞིང་དེ་ལྟར་རིམ་གྱིས་བགྲོད་པས་ས་བཅུ་གཉིས་རྫོགས་ཏེ་སྐུ་བཞིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འགྲེལ་ཆེན་དུ་བསྙེན་པ་ཉེ་བསྙེན་སོགས་ལ་ལོའི་གྲངས་གསུངས་པ་ནི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་པ་ཡིན་ནོ།།

མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་གྲུབ་པའི་ཚེ་ནི་གསེར་འགྱུར་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དུ་མས་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་ཡལ་བ་ལྟར་སོང་ནས་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་རིགས་གཞན་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་པའི་གཞི་ཡིན་པས་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུང་ལོངས་སྐུར་བཞག་པ་ནི་བྱེད་པ་འདིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པས་ལོངས་སྐུ་ཞེས་བྱ་ལ། བྱེད་པ་པོ་ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་གྱི་ལོངས་སྐུ་ཡང་ཡོད་པས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དང་། དེའི་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མས་དག་པ་ཡང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་པ་དང་། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐུ་དེའི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་སྟེ་བསྡུས་ན་སྐུ་བཞིར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡང་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་པས་འབྲས་བུའི་དུས་ན་བེམ་པོས་བསྡུས་པའི་སྐུ་འདོད་པ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་དང་། གཟུགས་སྐུ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟག་དངོས་སུ་འདོད་པ་སྨྲ་སྟེགས་

དབང་ཕྱུག་པ་དང་། གཟུགས་སྐུ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པར་འདོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་འདོད་པ་སོགས་འབྲས་བུ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་དང་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁས་བླང་བར་མི་བྱའོ། །དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པ་དང་འབྲས་བུ་འགྲུབ་ཚུལ་མི་འདྲ་ཡང་། འདི་ནི་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་དམན་ནོ་སྙམ་དུ་གཟུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་སྒོ་གཉིས་ཀ་གསུངས་ཤིང་གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་སྒོ་མི་འདྲ་བ་དང་། ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ་ཙུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་ལས་ཡིན་ནོ། །བགྲང་ལས་འདས་པའི་དཔའ་བོ་རྣལ་འབྱོར་མ། །གཤེགས་ཤིང་གཤེགས་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་གྱི་མཆོག །རིམ་གཉིས་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ། །མདོར་བསྡུས་ཙམ་ཞིག་གོ་སླའི་ངག་གིས་བཤད། །རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱུད་ཀུན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ། །དཔལ་ལྡན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་གྱི་སྲོལ། །སེམས་འགྲེལ་སྐོར་གསུམ་བཞེད་པ་ཇི་བཞིན་དུ། །ནཱ་རོ་ཏ་པས་བཀྲལ་བའི་ལུགས་བཞིན་བཤད། །ཤིན་ཏུ་ཞིབ་ཏུ་གྱུར་པའི་གསང་བའི་གནས། །དོན་གཉེར་ཅན་གྱིས་བསྐུལ་བས་མི་སྤྲོ་ནའང་། །གྲོགས་པོས་ལག་གིས་འཇུས་ནས་འབྲས་ལ་སྦྱོར། །སྐལ་མཉམ་གཞན་ལའང་ཙུང་ཟད་ཕན་སྙམ་མོ། །རྗེ་བཙུན་བླ་མའི་གསུང་བཞིན་འདིར་འབད་མོད། །བློ་གྲོས་ཉམ་ཆུང་བརྩོན་པའི་སྟོབས་དམན་པས། །གལ་ཏེ་འདི་ལ་ནོངས་པའི་ཚོགས་མཆིས་རྣམས། །བླ་མ་ལྷར་བཅས་སྤྱན་སྔར་འགྱོད་པས་བཤགས། །བདག་ཀྱང་དེང་ནས་ལམ་བཟང་འདིར་ཞུགས་ཏེ། །གཡས་གཡོན་ཉི་ཟླའི་རྒྱུ་བ་འགོག་བྱེད་ཅིང་། །འགྱུར་མེད་བདེ་བ་རྒྱས་ལ་གེགས་མེད་པར། །སྐུ་བཞིའི་གོ་འཕང་མཆོག་དེ་མྱུར་ཐོབ་ཤོག །འདིར་འབད་དགེ་བ་རབ་དཀར་ཅི་བསགས་དེས། །སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོར་ལྷུང་བའི་མ་རྣམས་ཀུན། །ཐར་པའི་གྲུ་ཆེན་མཆོག་འདིར་རབ་ཞུགས་ནས། །ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་འཇུག་པར་ཤོག།

དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་མྱུར་དུ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འགྲོ་བ་དུ་མའི་འདྲེན་པ་མཁས་པའི་དབང་པོ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་པས་སྔ་མོ་ནས་བསྐུལ་བ་དང་། མང་དུ་ཐོས་པའི་སྡོམ་བརྩོན་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་ཞ་ལུ་ཅོག་བུ་བ་ལེགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐུལ་ཞིང་ཐུབ་པའི་

བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཁུར་གྱིས་མི་ངལ་བའི་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ལྷུན་མ་བླ་མ་ཡོན་ཏན་དཔལ་བ་དང་གུང་རུ་བླ་མ་ཡེ་བྱང་པས་ས་ཐག་རིང་པོ་ནས་བསྐུལ་བ་དང་། གཞན་ཡང་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་དུ་མས་བསྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོ་དུས་གསུམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་འཕྲིན་ལས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ། མདོ་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པའི་སློན་ལམ་ལེགས་པར་གྲུབ་པ། ཐ་ལམ་[1]གྱི་སྐུའི་བཀོད་པ་བཞུང་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྨིན་གྲོལ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ། སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་རྡུལ་རྐྱེག་པ་མེད་པའི་ཟེའུ་འབྲུ་ལོ་བཅུ་ཐག་གཉིས་ལས་ལྷག་པར་གུས་པ་ཆེན་པོས་བསྟེན་ནས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་བཀའ་དྲིན་མནོས་པ་རིགས་པ་སྨྲ་བའི་དགེ་སློང་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས་འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་རིན་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་ལོ། །འདིས་མདོ་སྔགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་བསྟན་པ་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག ། །།

དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་མན་ངག་དང་བཅས་པའི་བརྒྱུད་པ་ནི་སངས་རྒྱས། ཟླ་བཟང་། ལྷ་དབང་། གཟི་བརྗིད་ཅན། ཟླ་བས་བྱིན། ལྷའི་དབང་ཕྱུག །སྣ་ཚོགས་གཟུགས། ལྷའི་དབང་ལྡན། འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ། པདྨ་དཀར་པོ། འཇམ་དབྱངས་སྤྲུལ་པ། ཙི་ལུ་ཨཱ་ཙརྱ། བཅྡེ་ཧཾ་མ་ཙརྱ། དུས་ཞབས་པ་ཆེ་ཆུང་། མཉྫུ་ཀཱིརྟི། ས་མནྟ་ཤྲཱི། རྭ་ཆོས་རབ། རྭ་ཡེ་ཤེས་སེངྒེ། རྭ་འབུམ་སེང་། རྒྭ་ལོ། ཤེར་སེང་། དཔལ་ལྡན་སེངྒེ། ཡང་ཤེར་སེང་ལ་འཕགས་འོད། དེས་དཔེ་མེད་མཚོ་ནས་ཐར་པ་ལོ་ཙྪའི་བར་དུ་བརྒྱུད་པ་སོགས་གདམས་པ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་བདུན་མངའ་བའི་ཀུན་མཁྱེན་བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་ལ། དེས་གོང་གསུམ་སྡེ་ཆེན་པ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་ལ། དེས་བདག་གི་བླ་མ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་པ་ལ། དེས་བདག་ལའོ། །ཡང་བད་དཀར་ཡན་ཆད་འདྲ་བ་ལ། བཟང་པོ་རྣམ་རྒྱལ། བཤེས་གཉེན་བཟང་པོ། ཕྱུག་མར། ཁྲབ་འཇུག་སྟྲས་པ། ཉི་མ་གྲགས། ཤིན་ཏུ་བཟང་། རྒྱ་མཚོ་རྣམ་རྒྱལ། རྒྱལ་དཀའ། ཉི་

1 ཞོལ། ཤོག ༥༨ བ ༢། གཅང་། ཤོག ༥༨ བ ༥ ཐ་མལ་གྱི་

མ། སྣ་ཚོགས་གཟུགས། ཐྲ་བའི་འོད། མཐའ་ཡས། ས་སྐྱོང་། དཔལ་སྐྱོང་། དུས་ཞབས་ཆེ་ཆུང་། ཁ་ཆེ་ཟླ་མགོན། འབྲོ་ཤེས་རབ་གྲགས། ལྷ་རྗེ་སྒོམ་པ། དཀོན་མཆོག་བསྲུངས། སྒྲོ་སྟོན། ཡུ་མོ། རྡམ་ཤཱ་ར། གྲུབ་ཐོབ་ནམ་མཁའ་འོད། སེ་མོ་ཆེ་པ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན། འཇམ་གསར་ཤེས་རབ་འོད་ཟེར། དེ་ནས་ཀུ་ལོ་མན་ཆད་སྔར་དང་འདྲའོ། །ཡང་སེ་མོ་ཆེ་བ་ལ། བོ་དོང་རིན་ཆེན་རྩེ་མོ། སྟག་སྡེ་པ་སེངྒེ་རྒྱལ་མཚན། ཤོང་བློ་བརྟན། ལོ་ཙཱ་བ་མཆོག་ལྡན། དཔལ་ལྡན་སེངྒེ་བ། ཡང་འཇམ་གསར་ལ་ཆོས་འོད། འཕགས་འོད། དཔལ་ལྡན་སེངྒེ་པ་དང་འཕགས་འོད་ཀྱིས་བུ་སྟོན། དེ་མན་ཆད་འདྲའོ། །ཡང་ཆོས་འོད། ཀུན་སྤངས། འཕགས་འོད་དོ། །ཉེ་བརྒྱུད་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་། ཤ་བ་རི། བི་རཱུ་པ། ཀོ་བྲག་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན། གོ་ལུང་པ་གཞོན་ནུ་དཔལ། ཐར་པ་ལོ་ཙཱ་བ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བུ་སྟོན་ཁ་ཆེ། བླ་མ་འདིས་ རྭ་འབྲོ་གཉིས་དང་། དཔེ་མེད་མཚོ་དང་། བི་རཱུ་པ་དང་། མན་ལུང་པ་དང་། ཨ་མོ་ག་བཛྲ་མཛད་པ་དང་། ཙ་མིའི་དང་། པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱིའི་དང་། ཀུ་ལོ། ཞང་མཚལ་པ། གྱི་ཇོ། ཐེག་པ་ལུང་པ། ཕ་རྒྱུད་གསང་འདུས། མ་རྒྱུད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་དྲུག་རྣམས་འཕགས་འོད་ལ་གསན་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་བའི་ཁྲིད་ཡིག་ངོ་སྤྲོད་དང་བཅས་པ་མཛད་དེ་སྡེ་ཆེན་པ་ལ་གནང་། དེ་ལ་བདག་གི་བླ་མ་ཅོང་ཁ་པས་གསན། དེས་བདག་དགེ་སློང་དར་མ་རིན་ཆེན་ལ་གནང་ངོ་། །སྦྱོར་ལམ་ཟབ་མོ་སྦྱར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག། །།སརྦ་མངྒ་ལཾ།།

༄༅། །སྒྲུབ་ཐབས་ལེའུ་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་ཟིན་བྲིས་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །ཤྲཱི་ཀཱ་ལ་ཙཀྲ་ཡེ། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལེའུའི་ཚིགས་བཅད་བརྒྱ་བཅུ་དྲུག་པར། འདི་དག་དམན་པ་ལ་སོགས་དབྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྔ་ཚོགས་གཙོ་བོའི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར། །ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་དང་གནས་སྐབས་གསུམ་ནི་རྣམ་གསུམ་བགྲོད་པའི་དབང་གིས་ལས་དང་ཀུན་རྫོག་མཆོག་རྣམས་སོ།[1]།ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། འདི་དག་དམན་པ་ལ་སོགས་དབྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྔ་ཚོགས་གཙོ་བོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར། །ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་དང་གནས་སྐབས་གསུམ་ཞེས་པ་ནི། རྣམ་གསུམ་བགྲོད་པའི་དབང་གིས་ཤེས་པ་སྟེ། འདིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཛག་པའི་འགྲོད་པ་ནི་དམན་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །གཡོ་བའི་བགྲོད་པ་ནི་འབྲིང་གི་གནས་སྐབས་སོ། །མི་གཡོ་བའི་བགྲོད་པ་ནི་མཆོག་གི་གནས་སྐབས་སོ།།

འདི་རྣམས་ལ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ནི། འཛག་པའི་བདེ་བ་སྦྱིན་པ་མོའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་གཡོ་བའི་བདེ་བ་སྦྱིན་པ་མོའོ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ནི། མི་གཡོ་བའི་བདེ་བ་སྦྱིན་པ་མོའོ། །དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་ལ་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་བསྒོམ་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་པས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་སླད་དུ་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་བསྒོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །ཕྱག་རྒྱ་བཞི་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་ཡང་། ཡེ་ཤེས་ལེའུའི་ཚིགས་བཅད་དོན་གཉིས་པ་དང་། དོན་གསུམ་པར།[2] རྒྱལ་བའི་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་བ་འདི་ནི་འཕེལ་བའི་དོན་སླད་དང་པོར་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྟེན་པར་བྱ། །དེ་ནས་ཉི་མའི་གཟུགས་ནི་ལུས་དང་གདོང་དང་རྐང་པ་གཙུག་ཏོར་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་སྟེ། །སློག་གི་དབུག་པའི་རྗེས་མཐུན་འཕོ་མེད་བདེ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་མ་མཚན་ཉིད་ཡན་ལག་རབ་ཏུ་རྫོགས། །རྡོ་རྗེ་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་སྣང་བར་བྱེད་མ་སྲིད་གསུམ་གནས་ལུས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་དེ་ནས་འགྱུར། །འགྱུར་བ་མེད་པའི་བདེ་བའི་འབྲས་སྟེར་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་པོ་

---

1 བཀའ་འགྱུར། དགེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༢ ཤོག ༣༡༢ ཐེང་། ༡༦

2 ཞོལ། ཤོག ༡ ན ༦། གཙང་། ཤོག ༣ ན ༣ དོན་གསུམ་པ་དང་རྒྱལ་བའི་

འདི་རྣམས་གྲོང་དང་འབྲོག་དགོན་དུར་ཁྲོད་དང་། །མི་གཙང་བ་དང་གཙང་བའི་གནས་དང་ཁྱིམ་དང་ལྷ་ཡི་ཁང་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་དུས་ཀུན་ཏུ། །ཤིན་ཏུ་དགའ་བའི་དགའ་བ་ལ་གནས་འཇིག་རྟེན་ལམ་ལས་རབ་གྲོལ་རིགས་དང་རིགས་མིན་མངོན་སྤྱོད་ཅིང་། །ལུས་སྟོབས་བདེ་སྟེར་བཟའ་བ་བཏུང་བ་ལ་སོགས་ལོངས་སྤྱོད་དང་ལྡན་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱིས་བསྒོམ་པར་བྱ།[1]།ཞེས་སོ། །སྒྲུབ་ཐབས་ལེའུའི་ཚིགས་བཅད་བརྒྱ་དང་བཅོ་བརྒྱད་པར། སོ་སོར་སྡུད་པ་ལ་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་གལ་ཏེ་བསྡུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་གྲུབ་པར་མ་གྱུར་ན། །ནྡ་ད་གོམས་པས་བཙན་ཐབས་ཚུ་སྐྱེས་མདའ་གནས་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུ་ཐིག་ལེ་བཀག་ནས་བསྒྲུབ་པར་བྱ།[2]།ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། ད་ནི་བཙན་ཐབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གསུངས་ཏེ། འདིར་གང་གི་ཚེ་སོ་སོར་སྡུད་པ་ལ་སོགས་པས་གཟུགས་མཐོང་བར་གྱུར་པ་ལ་སྲོག་མ་བཅིངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་མ་སྐྱེས་ན། དེའི་ཚེ་ནྡ་ད་གོམས་པ་འཆད་པར་འགྱུར་བས་བཙན་ཐབས་སུ་དབུ་མར་འབབ་བར་བྱས་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚུ་སྐྱེས་སུ་གནས་པའི་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུར་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བཀག་ནས་མི་གཡོ་བས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནི་བཙན་ཐབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རོ།[3]།ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་འཆད་འགྱུར་ནི། ལེའུ་དེའི་ཚིགས་བཅད་བརྒྱ་གོ་ལྔ་པ་དང་གོ་དྲུག་པར། ནུས་མ་གང་ཞིག་ལྟེ་བའི་དབུས་ནས་གཞན་གྱི་གནས་སུ་བཙུ་གཉིས་མཐའ་དང་ཆ་ཡི་མཐར་འགྲོ་བ། །དེ་ནི་ལྟེ་བར་འགོག་པ་དང་བཅས་དྲི་མེད་ཐློག་དང་མཚུངས་པ་དབྱུག་པའི་གཟུགས་ཅན་ལངས་པ་ཡང་། །འཁོར་ལོ་ནས་ནི་འཁོར་ལོའི་བར་དུ་ངེས་པར་དམན་ཞིང་རོལ་པའི་འགྲོད་པས་དབུ་མའི་རྩ་ལ་བསྐྱོད། །ཇི་སྲིད་གཙུག་ཏོར་བུག་པར་བཙན་ཐབས་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ནི་པགས་པ་དག་ལ་ཁབ་བཞིན་རེག །དེ་ཡི་དུས་སུ་ཐུར་དུ་སེལ་བ་མཆོག་གི་བཙན་ཐབས་ཉིད་ཀྱིས་སྟེང་གི་ལམ་དུ་བསྐུལ་བར་བྱ། །ཟུང་གི་རླུང་དག་འགག་པ་ན་ནི་གཙུག་ཏོར་ཕུག་ནས་མཆོག་གི་གྲོང་ཁྱེར་དག་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། །དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་རྡོ་རྗེ་རབ་ཏུ་སད་པས་ཡུལ་དང་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༢ ཤོག ༣༦༩ ཕྲེང་། ༡༡

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༢ ཤོག ༣༡༥ ཕྲེང་། ༦

3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢ ཤོག ༦༩༦ ཕྲེང་། ༩

བཅས་པ་མཁའ་ལ་སྐྱོད[1]་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །མངོན་ཤེས་ལྔ་ཡི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་སྣང་ཡང་འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་དག་གི་སྣ་ཚོགས་ཡུལ།[2]།ཞེས་གསུངས་སོ།།

སློབ་དཔོན་ཉི་མ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་གསལ་བའི་དོན་དུ། བཙན་ཐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡང་ཐབས་སོ། །བཙན་ཐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། གང་གི་ཚེ་སོ་སོར་སྡུད་པ་ལ་སོགས་པས་གཟུགས་བརྙན་མཐོང་ནས། རླུང་མ་བསྡམས་པ་ཉིད་ཀྱི་མི་འགྱུར་བའི་སྐད་ཅིག་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཚེ་ནཱ་ད་གོམས་པར་བྱས་པས། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་གོམས་པ་ཡི་བཙན་ཐབས་ཀྱི་ཧཱུྃ་གི་རྣམ་པའི་སྒྲ་ཡིས་སྲོག་དབུ་མར་གཞུག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ལེགས་པར་བསླབས[3]་པའི་མཆོག་གི་འདོད་པ་མོ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་མོའི་ཀཀྐོ་ལར་བོ་ལ་ཚོ་ག་བཞིན་དུ་བཅུག་ལ། མི་འདར་བ་ཉིད་ཀྱིས་ངལ་བ་སོགས་ཏེ། དེའི་ཟེ་འབྲུའི་ཁར་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུ་བཙིར་ནས་ཤིན་ཏུ་དགའ་བའི་རོས་སྐད་ཅིག་ཙམ་མི་སྐྱོལ་བར་བྱའོ། །དེ་མི་འགྱུར་བའི་གནས་སྐབས་བྱུང་བ་ན། ཧཱུྃ་གི་རྣམ་པ་བརྗོད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་བླ་མ་དམ་པའི་དྲིན་གྱིས་ཐོབ་པ་སྔོན་དུ་བྱ་ཞིང་། བཞི་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡིས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་འགོག་པའོ། །དེ་ནས་མི་འགྱུར་བའི་སྐད་ཅིག་ཐོབ་པའོ། །འདི་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་གསལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།[4]།ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་དག་དགོས་པའི་དབང་གིས་རྒྱུད་ཚིག་ལོགས་སུ་བཀོལ་ལགས་པ། མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས་ཀུན་བཟོད་མཛད་རིགས་སོ།།

༄ བླ་མ་དང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་པ་ནི། ཉམས་ལེན་དམིགས་ཕྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་རྒྱུད་ཚིག་གི་དོན་ཙམ་ཟད་བཤད་པ་དང་།

1 ཞོལ། ཤོག ༢ བ ༥ སྦྱོད་པ་གཉིད་དུ་འགྱུར།། གཙང་། ཤོག ༣ ན ༡ སྦྱོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༢༣༧ ཐེང་། ༡

3 ཞོལ། ཤོག ༣ ན ༢ བསླངས་པའི་མཆོག་གི་འདོད་པ་མ་རྒྱུད་ གཙང་། ཤོག ༣ ན ༩ བསླབས་པའི་

4 ཞོལ། ཤོག ༣ ན ༩། གཙང་། ཤོག ༣ ན ༦ དོན་ཏོ།

དེའི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་ཚུལ་དང་། སྒྲོག་རྩོལ་གྱི་སྦྱོགས་ཚིག་བཅན་ཐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དེའི་དང་པོ་ནི་སྤྱིར་དུས་འཁོར་ནས་ཕྱག་རྒྱ་བཞིར་གསུངས་ཀྱང་ལས་རྒྱ་དང་། ཡེ་རྒྱ། ཕྱག་ཆེན་གསུམ་ནི་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན། ཕྱག་རྒྱ་བཞི་པ་ནི་སྔ་མ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ལ་ཕྱག་རྒྱར་བརྗོད་པ་ཡིན་པས། འདིར་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་གསུངས་ན། ཕྱག་རྒྱ་བཞི་པའང་ཞར་ལ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས། ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་གྱི་བསྟེན་ཚུལ་སྒྲུབ་ཐབས་ལེའུའི་ཚིགས་བཅད་བརྒྱ་བཙུ་དྲུག་པར། འདི་དག་དམན་པ་ཞེས་སོགས་ཚིག་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། སྔ་ཚོགས་གཙོ་བོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལ། བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གཉིས་ཡོད་པའི་འདིར་རྫོགས་རིམ། ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གསུམ་ནི། དམན་པ་དང་། སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་འབྲིང་དང་། མཆོག་གི་དབྱེ་བ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། གཞུང་འོག་མས་སྟོན་ཏེ། རྣམ་གསུམ་བགྲོད་པའི་དབང་གིས། གནས་སྐབས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ལ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་འགྱུར་ན། ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྱུར་ཞིང་། ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་ནི་ལས་དང་ཀུན་རྟོག་མཆོག་རྣམས་སོ་ཞེས་པའི་དོན། ལས་རྒྱ་དང་། ཀུན་རྟོག་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། མཆོག་སྟེ་ཕྱག་ཆེན་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ།།

གནས་སྐབས་གསུམ་སྐྱེད་ཚུལ་ནི། ལས་རྒྱས་ནི་འཇིག་པའི་བདེ་བའི་གནས་སྐབས་སྦྱིན་པར་བྱེད་ལ། ཡེ་རྒྱས་ནི་གཡོ་བའི་བདེ་བའི་གནས་སྐབས་དང་། ཕྱག་ཆེན་གྱིས་ནི་མི་གཡོ་བའི་བདེ་བའི་གནས་སྐབས་སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ། །ཕྱག་རྒྱ་དང་པོ་གཉིས་བསྟེན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཕྱག་ཆེན་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་སྐྱེས་སྐྱེད་ཐུབ་པ་ནི་གང་ཟག་དབང་པོ་རབ། ཕྱག་ཆེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེད་མི་ནུས་ཤིང་ལས་རྒྱ་བསྟེན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་སྐྱེས་སྐྱེད་ནུས་པ་ནི། དབང་པོ་འབྲིང་དང་། ཕྱག་རྒྱ་སྔ་མ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་འདྲེན་མི་ནུས་པ་ནི། དང་པོར་ལས་རྒྱ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་སྐྱེས་སྐྱེད་པ་ནི་དབང་པོ་ཐ་མར་འཇོག་ལ། དེ་ཡང་དང་པོར་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་འདྲེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དབང་པོའི་རིམ་པ་

དེ་བཞིན་དུ་བཞག་གི །གོམས་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱག་ཆེན་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་པོ་རབ་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱག་རྒྱ་དང་པོ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས། ཕྱག་རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་མཐུས་འགྱུར་མེད་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་འདྲེན་པར་བྱེད་དོ། །གང་ཟག་ཀྱང་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། གང་ཟག་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་རྒྱ་དང་པོ་ནས་གསུམ་པའི་བར་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་འདྲེན་པའི་བར་རིམ་གྱིས་དབང་པོ་ཐ་མ་འབྲིང་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐབས་ཡོད་དོ།།

འོ་ན་འཛག་པའི་བདེ་བ་ཞེས་པའི་འཛག་པ་དེ་བདེ་བ་ལ་སྦྱར་མི་རུང་ཞིང་། བདེ་བའི་རྟེན་བྱང་སེམས་ལ་བྱེད་དགོས་ན། ཕྱག་རྒྱ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཛག་པ་དང་། གཡོ་བ་ཞེས་བརྗོད་ལ། ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་པ་ལ་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན། དབང་པོའི་སྒོ་ནས་ཕྱིར་འཛག་དང་གཡོ་བ་ལ་བྱེད་ན་གཞི་དུས་རང་དགའ་བ་དང་མཚུངས་པས། གཙོ་བོའི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་མི་རུང་བ་དང་། འཛག་བདེ་ལ་རྒྱུད་ནས་རྣམ་པ་དུ་མར་སྨྲད་པ་དང་། འོག་ནས་ཀྱང་འགྱུར་མེད་བདེ་བའི་འབྲས་སྟེར་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་པོ་ཞེས་གསུངས་པས། ལམ་དུས་སུ་ཕྱག་རྒྱ་དང་པོ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་འགྱུར་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་སྟེར་བར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱལ་བའི་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་བ་འདི་ནི་འཕེལ་བའི་དོན་སྨྲད། ལས་རྒྱ་སོགས་བསྟེན་པར་གསུངས་པས། ཕྱིར་མི་འཛག་པ་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་ག་ལ་དགོས་པར་མཚུངས་ཤིང་། ནང་གི་བྱང་སེམས་སྤྱི་བོ་ནས་ནོར་བུའི་བར་དུ་བབས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་བསྒོམ་པ་ཡང་གསུམ་ག་ལ་མཚུངས་པས། མདོར་ན་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མི་འཛག་པར་མཚུངས། ནང་གི་འཁོར་ལོ་གོང་མ་ནས་ནོར་བུའི་བར་དུ་འཛག་པར་མཚུངས་བཞིན་དུ། སྔ་མ་གཉིས་ལ་འཛག་པ་དང་གཡོ་བ་ཞེས་བརྗོད་ལ། ཕྱི་མ་ལ་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དོགས་པ་དེ་སེལ་ཚུལ་ནི། བྱང་སེམས་ནང་ནས་རིམ་པ་བཞིན་འཛག་པར་མཚུངས་པས། གཡོ་མི་གཡོའི་ཁྱད་པར་དེས་འབྱེད་པ་མིན་ཞིང་། དབང་པོའི་ཕྱིར་མི་འཛག་བ་ཡང་གསུམ་ག་ལ་མཚུངས་ཀྱང་། མི་འཛག་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས། དེའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ན་འདི་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཕྱག་ཆེན་ལའང་རླུང་དབུ་མར་ཚུད་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱག་ཆེན་ནི་གཙོ་བོ་དང་། དབུ་མར་མ་ཚུད་གོང་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱག་ཆེན་ནི་སྔ་མ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་གཉིས་གང་གི་ལྷན་སྐྱེས་བྱིན་ཀྱང་། བྱང་སེམས་མི་འཛག་བའི་ཐབས་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ། ཕྱག་

རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་མི་འཕོ་བའམ་མི་གཡོ་བར་འགྱུར་བས། མི་གཡོ་བའི་བདེ་བ་ཞེས་བརྗོད་ལ། ཡེ་རྒྱུ་དང་ལས་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷན་སྐྱེས་སྟེར་བའི་དུས་སུ་ཐིག་ལེ་འགོག་ཐབས་གཞན་ལ་ལྟོས་དགོས་ཤིང་། ཕྱག་རྒྱའི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་གཡོ་བར་བྱེད་མི་ནུས་པས། ཐབས་གཞན་གྱིས་བཀག་ནས་མི་འགྱུར་བར་སྒྲུབ་དགོས་པས། ཕྱག་རྒྱའི་ངོས་ནས་འཛག་བདེ་གཡོ་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། བྱང་སེམས་དབང་པོའི་སྒོ་ནས་འཕོ་མི་འཕོ་ཙམ་གྱིས་མ་བཞག་པས་ཁྱད་པར་ཆེ་ཞིང་། ཡེ་རྒྱུ་དང་ལས་རྒྱུ་གཉིས་ལ་གཡོ་བ་དང་འཛག་པའི་བདེ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཁྱད་པར་ནི། བྱང་སེམས་འཛག་པ་སྨྱུར་དུ་འཛག་པ་དང་། དལ་བུས་འཛག་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །ཕྱག་ཆེན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས། ཕྱག་རྒྱ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱང་ལྷན་སྐྱེས་སྟེར་བའི་དུས་སུ་ཕྱག་རྒྱའི་མཐུས་བྱང་སེམས་མི་འཕོ་བར་བཤད་ཀྱང་། དབང་པོ་འབྲིང་དང་རྟུལ་པོས་ཕྱག་རྒྱ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དུས་སུ་བྱང་སེམས་མི་འཕོ་བ་ཕྱག་རྒྱའི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་ནུས་པར་བཤད་པ་འགལ་ཏེ། ཕྱི་མ་ནི་དབང་པོ་མཆོག་དང་། འདི་གཉིས་དབང་རྟུལ་གྱི་སྐབས་ཡིན་པས་སོ།།

མི་འཕོ་བའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡང་[1]ཕྱག་རྒྱ་སྲོག་རྩོལ་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་རྒྱུད་གཞན་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་འདིར་མ་གསུངས་ལ། ཕཊ་ཡིག་དང་རྡོར་ལ་སོགས་པས་འགོག་པ་ཡང་འདིར་མི་བཞེད་པས། བྱང་སེམས་མི་འཕོ་བའི་ཐབས་ནི་རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་ཁྱད་པར་ཅན་གཅིག་གིས་བྱེད་དེ། འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་སོགས་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་ཡེ་ཤེས་ལེའུའི་ཚིགས་བཅད་དོན་གཉིས་པས་བསྟན་པ་དང་། གནས་དང་དགོས་པ་སོགས་དོན་གསུམ་པས་བསྟན་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་བ་འདི་ནི་འཕེལ་བའི་དོན་སྙད་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་ལ། རྒྱལ་བའི་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་བ་ལ་འབྲས་དུས་དང་། དེ་འདྲེན་བྱེད་ལམ་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ཕྱི་མ་སྟེ། དེ་འཕེལ་བའི་ཆེད་དུ་དང་པོར་ལས་རྒྱ་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ལས་རྒྱ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་བསྟེན་ནས་ལྷན་སྐྱེས་འཕེལ་བར་བྱེད་པའོ། །ལས་རྒྱས་ལྷན་སྐྱེས་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་དེ་ནས་ཉི་མ་སྟེ་ཤེས་རབ་ལྷ་མོའི་གཟུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས། ལྷན་སྐྱེས་འཕེལ་བར་བྱེད་དེ། ཕྱག་རྒྱ་དེ་ཡང་ཧེ་ལྷ་བུ་ཞེ་ན། ལུས་དང་

1 ཞོལ། ཤོག ༥ ན ༧། གཅང་། ཤོག ༥ ན ༦ ཀྱང་

ཞེས་སོགས་ཏེ་གཙུག་ཏོར་ཡན་ལག་ཉིང་ལག་ལ་སོགས་མཚན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་སོ།།

ཡེ་རྒྱས་ལྷན་སྐྱེས་འདྲེན་ནུས་པའི་རྗེས་དེ་ནས་ཕྱག་ཆེན་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་སྐྱེས་སྤེལ་བར་བྱེད་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་དེས་འཕོ་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ས་འོག་ས་སྟེང་ས་བླ་སྟེ་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་གནས་ལུས་ཡིད་ངོར་ཅི་རིགས་སུ་སྣང་བར་བྱེད་པའི་འོད་ཀྱི་སྣང་བ་དང་ལྡན་ཞིང་། རྡོ་རྗེ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས་རྣལ་འབྱོར་པས་རང་དང་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་ཀ་མ་བརྟགས་པའི་འདོད་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྐུ་རྡོ་རྗེ་དང་། དེས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་བསྒྲགས་པའི་གསུང་རྡོ་རྗེ་དང་། མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་ཆ་ནས་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་དང་། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་ཤིང་མི་རྟོག་པའི་ཆ་ནས་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་བཞི་དང་ལྡན་ཞིང་མ་བརྟགས་ཤིང་གསལ་བ་གློག་ལྟ་བུའི་ཕྱག་ཆེན་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་སྐྱེས་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ། །ཚིགས་བཅད་གཉིས་པས་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ལྷན་སྐྱེས་བསྐྱེད་པའི་ཁྱིམ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གནས་དང་། དུས་ཀུན་ཏུ་ཞེས་པས་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། འགྱུར་མེད་བདེ་བའི་འབྲས་སྟེར་ཞེས་པས་བསྟེན་པའི་དགོས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་ལ་གནས་ཞེས་པས། ལྷན་སྐྱེས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྒྲུབ་པ་པོ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལམ་ལས་རབ་གྲོལ་རིགས་དང་རིགས་མིན་མཛོད་སྤྱོད་ཅིང་། །ཞེས་པས། རིགས་མཆོག་དམན་ཀུན་ལ་སྤྱོད་པར་གསུངས་ཤིང་། ལུས་སྟོབས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་འཕེལ་བའི་དོན་དུ་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་བརྟེན་ནས། དབང་པོ་རྟེན་བཅས་རྣམས་ཚིམ་པར་བྱས་པས་བདེ་བ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་བཙན་ཐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་འདི་ཡན་ལག་དྲུག་པོ་གང་གི་སྲོགས་ཆོག་ཏུ་འདོད་པ་ནི། བླ་མ་ཁ་ཅིག་ནི་སོར་བསམ་གཉིས་གྲུབ་རྗེས་སུ་སྲོག་རྩོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་པའི་སྲོགས་ཆོག་ཏུ་འདོད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས་སོ་སོར་སྡུད་པ་ལ་སོགས་པས་གཟུགས་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། སྲོག་མ་བཅིངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བསམས་ནས་སྲོག་རྩོལ་གྱི་སྲོགས་ཆོག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྲོགས་ཆོག་ཏུ་བཞེད་དེ།

འགྲེལ་པར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་མ་སྐྱེས་ན་དེའི་ཚེ་ནྡ་ད་བསྒོམ་པར་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་དགོངས་སོ།།

སློབ་དཔོན་ཉི་མ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་སེམས་ནོར་བུར་ཕབ་པ་སྙིང་དུ་ལྡོག་པའི་ཐབས་སུ་བཙན་ཐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་གསལ་བར་ཡོད་དོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྦྱོགས་ཆོག་ཏུ་མི་འཐད་དེ། ཡན་ལག་སྔ་མ་རྣམས་གྲུབ་ན་སྲོག་དབུ་མར་འཆིང་བ་སོགས་གྲུབ་པས་སྲོག་མ་ཆིངས་ན་བཙན་ཐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། ཡན་ལག་སྔ་མ་རྣམས་མ་གྲུབ་ན་སྦྱོགས་ཆོག་དེ་ཙམ་གྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་མཚན་ཉིད་པ་བསྐྱེད་མི་ནུས་ཤིང་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཙམ་བསྐྱེད་ནུས་ཀྱང་། དེ་ཙམ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འགྱུར་བས་སོ། །སློབ་དཔོན་ཉི་མ་དཔལ་གྱི་བཞེད་པ་དེ་ཡང་བདེ་བ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་སུ་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་གསུངས་ཀྱང་དེའི་སྔོན་དུ་སྲོག་དབུ་མར་མ་ཆིངས་པ་འཆིང་བར་བྱེད་པའི་སྦྱོགས་ཆོག་མ་གསུངས་པས་དེ་གཉིས་ཀ་དགོས་སོ། །རང་གི་ལུགས་ནི་སྲོག་རྩོལ་གྱི་སྦྱོགས་ཆོག་ཡིན་ཏེ། སྲོག་དབུ་མར་མ་ཆིངས་པས་ནྡ་ད་གོམས་པའི་སྦྱོར་བས་བཙན་ཐབས་སུ་སྲོག་དབུ་མར་འབབ་པར་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏུམ་མོ་འབར་བྱང་སེམས་ཞུ་བའི་བདེ་བ་འོང་བ་ཡང་། ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བ་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡང་དེ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས་སྲོག་དབུ་མར་བསྲེ་བའི་སྦྱོགས་ཆོག་གོ།

དེ་ཡང་སྒྲུབ་ཐབས་ལེའུའི་ཚིགས་བཅད་བརྒྱ་དང་བཅོ་བརྒྱད་པར་སོ་སོར་སྡུད་པ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ནི། སོར་བསམ་གཉིས་ཀྱི་རྟགས་བཅུ་རྫོགས་ནས་བསྡུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་གྲུབ་པར་མ་གྱུར་ན་ཞེས་པ་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམས་ཀྱང་དེའི་མཐུས་སྲོག་དབུ་མར་མ་ཚུད་ན་འཆད་འགྱུར་ནྡ་ད་གོམས་པར་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུར་ཐིག་ལེ་བཀག་ནས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ལ། གང་གིས་ན་བཙན་ཐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བས་སོ། །ཆུ་སྐྱེས་ནི་ཡུམ་གྱི་པདྨ་སྟེ། དེར་གནས་པའི་རྡོ་རྗེའོ། །དེའི་དོན་རྒྱས་པར་ལེའུ་དེའི་ཚིགས་བཅད་གོ་ལྔ་པ

དང་པོ་དྲུག་པར་གསུངས་པ་ནི། ནུས་མ་ཞེས་སོགས་ཏེ། ནུས་མ་ནི་སྲོག་འཛིན་ནོ། །ལྟེ་བའི་དབུས་རྩ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བ་རོ་རྐྱང་ནས་གཞན་ནི་སྣ་བུག་གི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གནས་སུ་བཅུ་གཉིས་མཐའ་དང་། ཞེས་པ་དང་། མཐར་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་སྦྲེལ་ན། སོར་བཅུ་གཉིས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འགྲོ་སྟེ། ས་རླུང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཚད་དོ། །ཆའི་མཐར་འགྲོ་ཞེས་པ་ཆ་ནི་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ནམ་མཁའི་རླུང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སོར་བཅུ་དྲུག་འགྲོ་བར་བསྟན་པས། ཕྱི་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བའི་རིང་ཚད་དེ། ས་དང་ནམ་མཁའི་རླུང་ཚད་གཉིས་ཀྱི་བར་གྱིས། ཆུ་མེ་རླུང་གསུམ་གྱི་ཚད་ཀྱང་ཤེས་པར་ནུས་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་སོར་བཅུ་གསུམ་དང་བཅུ་བཞི་དང་བཅོ་ལྔ་རྣམས་སུ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཚད་དོ། །སྲོག་འཛིན་དེ་རོ་རྐྱང་ནས་རྒྱུ་བ་བཀག་ནས། ལྟེ་བའི་དབུས་ཀྱི་དབུ་མའི་ནང་དུ་བཙུད་དེ། འཁོར་ལོ་དེ་ནས་འཁོར་ལོ་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་སུ་ཕྱིན་ཅིང་། ཁྱད་པར་དུ་ཧཱུྃ་སྲིད་གཙུག་ཏོར་གྱི་བུག་པར་ཕྱིན་ནས་དེའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་པགས་པ་དག་ལ་ཁབ་བཞིན་རེག་གི་བར་དུའོ། །ལམ་གང་ནས་འགྲོ་ན་རོལ་པ་སྟེ་བདེ་བ་སྟེར་བའི་ལམ་དབུ་མ་ནས་གྱེན་དུ་འགྲོ་ཞིང་རོ་རྐྱང་གཉིས་ཀ་ནས་དུས་གཅིག་ལ་རྒྱུ་བ་འགོག་པའི་ཕྱིར། ངེས་པར་དམན་ཞིང་ཞེས་པའི་དོན་རོ་རྐྱང་ནས་རྒྱུ་བ་དམན་པ་སྟེ་བཀག་ནས་དབུ་མ་ཁོ་ན་ནས་རྒྱུ་བའི་དོན་ནི། རླུང་ཁོ་ན་རྒྱུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་བཅས་ཞེས་པ་དང་། ཡང་ཞེས་པའི་དོན་གཏུམ་མོ་དང་བཅས་པ་དེ་ནས་རྒྱུ་བའོ། །དེ་ཡི་ལྷ་བུ་ཞེ་ན་དྲི་མ་མེད་པའི་གློག་དང་མཚུངས་ཤིང་། རླུང་དང་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པས་དབྱུག་པའི་གཟུགས་ཅན་ལྟ་བུའོ། །ལངས་པས་ཞེས་པ་ནི་འབར་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཐབས་གང་གིས་བྱེད་ན་བཙན་ཐབས་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་པས་སྟོན་ཏེ། ལྟེ་བར་རླུང་འགོག་པ་དེའི་དུས་སུ་བསྐུལ་བར་བྱ་ཞེས་སོ།།

གང་བསྐུལ་བ་ནི། གཞི་དུས་སུ་ལྟེ་འོག་ནས་འོག་སྒོ་གཉིས་སུ་འགྲོ་བའི་ཐུར་སེལ་ལོ། །ལམ་གང་ནས་བསྐུལ་ན་སྙིང་གི་ལམ་དུ་སྟེ་ལྟེ་བའི་སྙིང་གི་དབུ་མའི་ལམ་ནས་སོ། །ཐབས་གང་གིས་བསྐུལ་ན་མཆོག་གི་བཙན་ཐབས་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་པས། ཐུར་སེལ་ལྡོག་པའི་སྦྱོར་བ་སྟོབས་དྲག་པོ་ཉིད་ཁོ་ནས་སོ། །དགོས་པ་གཏུམ་མོ་ཁྱད་པར་བ་འབར་བ་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་རོ་རྐྱང་ནས་རྒྱུ་བའི་རླུང་གི་བཟུང་དག་བཀག་ནས། དབུ་མར་ཚུད་པས་གཙུག་ཏོར་ཕུག་ནས་མཆོག་གི་གྲོང་ཁྱེར་དག་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་འཕོ་བ་དང་། གྲོང་འཇུག་ནུས་པ་དང་། རོ་རྐྱང་

ནི་རླུང་དབུ་མར་ཚུད་པ་སོགས་སྔར་གྱི་དེ་ལྟར་བྱས་ན། རང་གི་ཡིད་ལ་རྡོ་རྗེ་རབ་ཏུ་སད་པ་སྟེ། བདེ་སྟོང་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་ཅིང་བོགམས་པས་དབང་ཕྱུག་གི་ཡོན་ཏན་གཟུགས་ཕྲ་བ་དང་། རེག་པ་ཡང་བ་སོགས་དང་། ཡིད་ཡུལ་དང་བཅས་པ་མཁའ་ལ་སྤྱོད་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཐོབ་པ་དང་། བདེ་སྟོང་ཉིད་བོགམས་པར་བྱས་པས། མངོན་ཤེས་ལྔ་ཐོབ་ཅིང་། གཞན་ཡང་སྲོག་དབུ་མར་འདྲེས་པའི་མཐུས་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེར་བས། སྣ་ཚོགས་ཡུམ་གྱིས་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱང་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་རང་ལུགས་ལའང་སྲོག་དབུ་མར་མ་ཆིངས་པ་འཆིང་བའི་སྦྱོགས་ཆོག་ཏུ་བཙན་ཐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བྱས་པས་རླུང་དབུ་མར་ཚུད་ན་གཏུམ་མོ་འབར་ནས་ཞུ་བདེ་ཡང་འདྲེན་ནུས་པས། སྦྱོགས་ཆོག་གཉིས་པ་བདེ་བ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པའི་སྦྱོགས་ཆོག་དོན་མེད་དོ་སྙམ་ན། སྲོག་དབུ་མར་ཚུད་ན་དེ་ལྟར་བདེ་བ་སྐྱེ་ཡང་བདེ་བ་མ་སྐྱེས་ན་ཞེས་པའི་དོན་ནི། བདེ་བ་ཙམ་མ་སྐྱེས་པ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། ཁྱད་པར་ཅན་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པའི་སྦྱོགས་ཆོག་ཏུ་ལས་རྒྱ་ཀུན་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྐྱེད་ཅིང་སྤེལ་བའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་དགོས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་གཉིས། ནཱ་ད་བོགམས་པའི་སྦྱོར་བ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དང་། སྟོང་གཟུགས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ནཱ་ད་ཞེས་པ་སྒྲ་ཙམ་ཡིན་ལ། འདིར་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཧཱུྃ་ཡིག་གོ །དེ་ཡང་ཧཱུྃ་ངག་ཏུ་བརྗོད་ཅིང་ཐུར་སེལ་སྙིང་དུ་འདྲེན་པའི་དམིགས་པ་དྲག་པོ་གཅིག་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །ཉམས་ལེན་གྱི་དུས་སུ་སྔོན་དུ། བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་མཆོད་གསོལ་འདེབས་ཡིག་བརྒྱ་སོགས་སྔོན་དུ་གཏོང་ཞིང་། སྔོན་འགྲོ་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམས་པས་དབུ་མར་ཚུད་ཀྱང་རླུང་ལས་རུང་དུ་གྱུར་པ་གཅིག་གིས་བཙན་ཐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བྱེད་པར་གསུངས་པས། རླུང་མ་བྱུང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཐོག་མར་འོག་སྒོའི་རྡོར་བཟླས་བྱ་སྟེ། ལུས་དང་དུས་ཀྱི་གནད་ནི་གཞན་དུ་བཤད་པ་བཞིན་དང་། གང་དུ་དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་གནད་ནི་གསང་གནས་ཀྱི་རྩེ་ནས། ལྟེ་འཁོར་སྙིང་སོར་བཞི་ལྷག་ཙམ་དུ་དབུ་མ་ཁ་དོག་སྔོ་ཞིང་དྭངས་པ་གསལ་བ། དབུ་མའི་མར་སྣ་ནས། ལྟེ་གོང་གི་བར་ནང་དུ་འཇུག་པ་ཨོཾ་གྱི་གདངས་དང་གནས་པ་སྟེ། དབུས་སུ་ཧཱུྃ་དང་། ལྟེ་གོང་ནས་གསང་གནས་ཀྱི་རྩེ་བར་དུ་ཕྱིར

འགྲོ་བ་ཨཱཿའི་གདངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཛུག་ལྷང་གནས་གསུམ་ལ་དམིགས་པའི་རྡོར་བཟླས་བྱས་པས་རླུང་འཛམ་དུ་སོང་བའི་སྐབས་དམིགས་པ་དངོས་གཞི་བྱ་བ་ནི་ལུས་བསྲུངས། ལག་པ་རྡོ་རྗེ་ཁུ་ཚུར་སྙིང་གར་བསྣོལ། ལྕེ་རྩེ་དང་མིག་ཙུང་ཟད་གྱེན་དུ་ལྡོག་ནས་ངག་ཏུ་ཧཱུྃ་གི་གདངས་དང་། ལྟོ་བ་སྐྱལ་ཚིགས་ས་ལ་སྦྱར་བ་སོགས་ལུས་ངག་གི་རྩོལ་བ་ཙུང་ཟད་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་དབུ་མའི་མར་སྣ་ནས་ཐུར་སེལ་རིམ་གྱིས་[1]ལྟེ་བའི་སྟེང་སོར་བཞི་ཙམ་དུ་དྲངས་ནས་ཙུང་ཟད་བཟུང་། སྟེང་རླུང་མི་མནན་ཞིང་རྩོལ་མེད་དུ་བཞག །གཏོང་དུས་སྣ་བུག་ནས་དལ་བུས་བཏང་ནས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ལ་སོགས་པ་ཇི་ཙམ་འཚམ་པ་བྱ། མགོ་ན་བ་དང་ཁྱད་པར་དུ་སྲོག་རྩ་བརྐྱངས་པ་ལྷ་བུ་སོགས་བྱུང་ན་དེའི་མོད་ལ་བཞག་ནས་སྔར་བཞིན་རྡོར་བཟླས་བྱ། མི་བདེ་བ་སངས་པ་དང་སྔར་བཞིན་བྱ་ཞིང་། དེའི་མཐུས་རླུང་ཙུང་ཟད་བྱུང་བ་དང་སྟོབས་དྲག་པོ་བྱ་ཞིང་དེ་གོང་དུ་དལ་བུས་བྱ། སྟོབས་དྲག་པོ་བྱེད་པའི་ཚིགས་ནི་སྲོག་འཛིན་ལྟེ་འོག་མན་ཆད་དུ་འཆུག་པ་དང་། ཐུར་སེལ་ལྟེ་བ་ཡན་ཆོད་དུ་འཆུག་པ་གང་གིས་ཀྱང་ཟུག་གཟེར་སོགས་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་གནོད་པའི་གེགས་ཆེན་པོ་མི་འབྱུང་བའི་མཚམས་ནས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཉམས་ལེན་ལ་མཁས་པར་བྱས་པས། སྲོག་ཐུར་གཉིས་དབུ་མར་ཚུད་པ་སོགས་ལ་རླུང་སྦྱོར་གཞན་རྣམས་ལས་མྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་འབྱུང་ངོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྟོང་གཟུགས་ཁྱད་པར་ཅན་ངོས་བཟུང་བ། དེ་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་ཟུར་པ་ཡོད་མེད་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྣ་ཚོགས་ཡུམ་ལྷ་བུ་སོགས་མ་བརྟགས་པའི་ཡུམ་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་སྣང་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་རང་ཡང་དུས་འཁོར་ལྷ་བུའི་ཡབ་ཏུ་སྣང་བ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ཞལ་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྣང་བ་ནི་སྟོང་གཟུགས་ཁྱད་པར་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་སྣང་བ་གཉིས་སྐྱེ། མི་འདོད་པ་ནི་སྤང་བྱར་ཤེས་དགོས་ཞིང་། འདོད་པ་ལ་ཡང་ཕྱི་རོལ་ནས་གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་རྣམ་པ་གཏད་མ་གཏད་གཉིས། རྣམ་པ་གཏད་པ་ནི་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གང་ཟག་གི་རྣམ་པ་གཏད་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་མ་ཁྱད་པར་ཅན་

1 ཞོལ། ཤོག ༡ བ ༣། གཙང་། ཤོག ༡ བ ༧ རིམ་གྱི་

གྱི་གདད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་། ལྷན་སྐྱེས་འདྲེན་པའི་ཡུལ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་ཡང་འདིར་བཤད་པའི་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོར་མི་བཞེད་དོ། །ཆེད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་གདད་པ་ནི་གློག་ལྟ་བུ་མ་བརྟགས་པར་འབྱུང་བའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ། འདིར་བཤད་པའི་ཕྱག་ཆེན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ལྷ་མོའི་རྣམ་པ་དང་། ཐལ་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་འབྱུང་ངོ་།།

གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལ་སྒྲུབ་ཚུལ་ཟུར་པ་མ་བྱས་ཀྱང་འབྱུང་བ་སྣང་མོད་ཀྱང་དེ་ནི་ནམ་འདོད་དུ་མི་འོང་བས་མི་བརྟན། འདིར་གཟུགས་སྒྲུབ་དང་སྲོག་བསྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཟུགས་སྒྲུབ་ཁྱད་པར་ཅན་གཟུགས་འདུན་པས་བསྒྱུར་བ་ནི། ལུས་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་དང་མིག་དང་སེམས་སྨིན་མཚམས་སུ་གཏད། རང་ཉིད་མ་བརྟགས་པའི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པར་བྱེད་སྙམ་པའི་འདུན་པ་ཐུར་[1]བ་བྱས་ནས། དེ་རྗེས་སྟོང་གཟུགས་སོགས་ཅི་ལའང་མི་རྟོག་པར་སྨིན་མཚམས་སུ་སེམས་ཆིག་དྲིལ་དུ་བསྒོམ་པ་གོམས་པར་བྱས་ན་འདུན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རླུང་དབུ་མར་ཚུད་པས་བསྒྲུབ་པ་ནི་སླ་ཞིང་། དེས་བསྒྲུབ་པ་ནི། སྟོང་གཟུགས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་དབུ་མར་མ་ཚུད་པས་བསྒྲུབ་པ་ནི་ཅུང་ཟད་དཀའ་ཞིང་། དེས་གྲུབ་པ་ཡང་ཕལ་པ་ཡིན་པ་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་པ་བཞིན་ནོ། །སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞུ་བདེ་མི་འདྲེན་པ་མི་སྲིད་ལ་ཕྱི་མ་ལ་བདེ་བ་འདྲེན་མི་འདྲེན་གཉིས་ཡོད་དེ། གཟུགས་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་བར་མ་གྱུར་ན་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །དེས་བདེ་བ་མི་འདྲེན་པའི་དུས་སུ་བདེ་བ་འདྲེན་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གཞན་ཡང་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་སྔོན་དུ་སྔར་གོམས་པ་གང་ཆེ་བའི་ལྷ་གང་ཡིན་ལ་འདུན་པས་བསྒྱུར་བ་སོགས་སྔར་བཞིན་བྱས། དེ་རྗེས་སྔར་གྱི་དམིགས་པ་བཞིན་བྱས་ན་འགྲུབ་སླ་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེར་བ་དང་། དེ་གོམས་པར་བྱས་པས་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཡེ་རྒྱ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞུ་བདེ་དྲངས་དུས་སུ་ཞུ་བ་ཤས་ཆུང་ན་ཕྱོག་ཐབས་ཟུར་པ་མི་དགོས་ཤིང་། ཞུ་བ་ཤས་ཆེ་ན། བྱང་སེམས་ནོར་བུའི་བར་དུ་ཕབ། དེར་དམིགས་པས་བཀག་ནས

1 ཞོལ། ཤོག ༤ ན ༥ ཐུ་རེ་བ་བྱས་ནས། གཙང་། ཤོག ༤ ན ༩ ཐུར་བ་བྱས་ནས་

ལྷན་སྐྱེས་བསྒོམ། དེ་ལས་ལངས་པ་དང་། ཕྱིར་གྱི་རླུང་སྦྱོར་གྱི་དལ་བུས་དབུ་མའི་ལམ་ནས་འགྲོ་བར་མོས་ནས་སྙིང་དུ་བྲངས། སྤྱི་བོའི་རྩ་འཁོར་གྱིས་དབུས་སུ་རླུང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཅིངས་ཏེ་ཙུང་ཟད་བཟུང་། དེ་རྗེས་འཛམ་རླུང་བུམ་པ་ཅན་དང་། འགྲེམས་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་བོ་ནས་རིམས་ཀྱིས་སྙིང་ག་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་སྟོད་ཀྱི་ཆ་རྣམས་སུ་བཀྲམ་ཞིང་། དེ་གོམས་པ་དང་ལུས་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་བཀྲམ་པའི་དམིགས་པ་སོགས་ཀྱང་བྱ། རླུང་རྐྱང་པ་སྙིང་དུ་འཛིན་པ་ལས་ཐིག་ལེ་དང་བཅས་ཏེ་འཛིན་པ་སླ་ཞིང་། གེགས་ཀྱང་ཆུང་། བདེ་བ་ཡང་འཕེལ། རླུང་བྱུང་བ་དབུ་མར་ཚུད་པ་ལའང་ཁྱད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས། ཞུ་བདེ་གཞན་གྱི་སྐབས་སུའང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུང་གི་བདུད་རྩི་བརྗེད་བྱང་དུ་བྱས་པ་ལགས་པ་དགེ་བར་འགྱུར། འདིའི་གཞུང་ཚིག་རྒྱུད་ནས་ལོགས་སུ་བཀོལ་བ་ཡོད་པས་རྒྱས་བཤད་སྦྱར་ཏེ་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་གྱི་ཚིམ་པར་མི་སླ་བར་དུས་རྒྱུན་དུ་ཉིན་མཚན་དུས་བཏགས་པས་ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པའི་རིགས་ཀྱི་ནུས་པ་བརྟས་པར་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པར་དགོས་སོ། །འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད་ནུས་པར་གྱུར་ཅིག །རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་ཙོང་ཁ་པའི། །ལེགས་བཤད་གསུང་གི་ཟིན་བྲིས་འདྲི། །རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་ཟླ་བཟང་མཆོག །གཉིས་པ་ལྷ་བུས་མཛད་པ་ཡིན།། ༎ སརྦ་མངྒ་ལཾ།།

༄༅། །དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྣལ་འབྱོར་ཡན་ལག་དྲུག་གི་ཁྲིད་བསྡུས་པ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །རྗེ་བཙུན་བླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྣམ་བཅས་རྣམ་མེད་ཕྱག་རྒྱས་འབྱུང་བ་ཡི། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྙིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན། །གཉིས་མེད་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ངོ་བོར་གྱུར། །རྗེ་བཙུན་བླ་མ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་མཆོག །རྣལ་འབྱོར་ཡན་ལག་དྲུག་ཅེས་ཆེར་གྲགས་པ། །ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་གནས། །བླ་མའི་གསུང་བཞིན་བརྗེད་བྱང་མདོ་ཙམ་བྲི།།

དེ་ལ་འདིར་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྣལ་འབྱོར་ཡན་ལག་དྲུག་ལ་སློབ་པའི་གང་ཟག་གིས། ཐོག་མར་ལམ་ཐུན་མོང་བ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པས་རྒྱུད་སྦྱོང་བ་སྔོན་དུ་བཏང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷས་སྤྱོད་བསྡུས་སུ། དང་པོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་བསམ་པ་ལ་སློབ་བོ། །དེ་ལ་ལོབས་པ་ན་ཐེག་པ་གསར་ལ་དྲན་པ་གཅིག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སློབ་བོ།[1]།ཞེས་གསུངས་པའི་རིམ་གཉིས་ལ་སློབ་པའི་སྔོན་དུ་མ་བུ་གཅིག་པ་ལ་བརྩེ་བ་ཇི་ཙམ་པ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་གཏན་བྱང་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཚད་ཙམ་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་རིམ་རྣམས་ལ་གོམས་པར་བྱས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་སྔགས་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །དེ་དང་མཐུན་པར་འདིར་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ལས། དེ་ལྟར་དང་པོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བསྡུ་བ་ཤེས་ནས། དེ་ནས་རང་གི་ལུས་ལ་ཁྱབ་བདག་མཆོག་གི་གོ་འཕང་མ་ཉིད་ནི་སྔགས་པས་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ།[2] ཞེས་གསུངས་ལ།

བསྡུ་བར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་། ཕར་ཕྱིན་

---

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༧༥༩ བྱང་། ༣

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠༠ ཤོག ༢༥༧ བྱང་། ༢༠

བཅུ་དང་། བསྡུ་བ་བཞི་དང་། གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུ་དང་། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་སྦྱངས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་སྒོམ་པའི་སྔོན་རོལ་ཏུ། རྒྱུད་སྨིན་དུ་རུང་བར་བྱེད་པའི་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་བ་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་རྣལ་འབྱོར་ཡན་ལག་དྲུག་དང་། དོན་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་བྱིས་པ་འཇུག་པའི་དབང་བདུན་དང་། དབང་གོང་མ་ལ་བུམ་པ་དང་གསང་བ་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གསུམ་དང་། དབང་གོང་མའི་གོང་མ་ལ་ཡང་དེ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་རིགས་མཚུངས་པས། བུམ་པ་དང་། གསང་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གསུམ་དུ་བསྡུས་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་དབང་བཅུ་དང་། དབང་གོང་མ་ལ་ཕྱེ་བའི་བཞི་པ་ནི། ནང་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་ཡིན་གྱི། དབང་བཞི་པ་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་དང་། དབང་བསྐུར་བའི་ཚེ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་མ་རྫོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པ་དང་། བྱིས་པ་འཇུག་པའི་དབང་བདུན་ཐོག་མར་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་པ་སོགས་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་འཆད་འདོད་པས་འདིར་དེ་ཙམ་ལས་མ་སྤྲོས་སོ།།

དབང་གོང་མའི་གོང་མ་ལ་ཕྱེ་བའི་དབང་བཞི་པ་ནི། ངེས་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་དབང་བཅུ་ལ་ལྟོས་པའི་དབང་བཅུ་གཅིག་པ་དེའི་དོན་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་བཅས་ཀྱང་རྣམ་མེད་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཤེས་རབ་མ་རང་གི་མཚན་ཏེ་དེ་ཡིས་འབྱུང་། ཅེས་གསུངས་པས་རྣམ་བཅས་ཀྱི་ཤེས་རབ་མ་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པའི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བས་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པའི་སྟོང་གཟུགས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ལ་འབྱུང་བ་དང་། རྣམ་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་མ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་ཡུལ་སྤྲོས་བྲལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཐབས་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འབྱུང་བ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་དང་ཁ་སྦྱོར་བདེ་ཆེན་དང་

བཞིན་མེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་ཡན་ལག་བདུན་དང་ལྡན་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་ནི། མཐར་ཐུག་པའི་དབང་བཞི་པ་ཡིན་ལ། རྗེས་དྲན་གྱི་སྐབས་སུ་ཐོབ་པའི་མ་བརྟགས་པའི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། དེ་འདྲའི་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོས་དྲངས་པའི་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་མཐར་ཐུག་གི་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་ནི་ལམ་དུས་ཀྱི་དབང་བཞི་པ་ཡིན་ནོ།།

དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད། རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཙམ་ལ་དབང་བཞི་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་འདྲེན་པའི་རྒྱུ་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པའི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་རྗེས་དྲན་གྱི་ཡན་ལག་ཡན་ཆད་དུ་ཐོབ་པ་ལ་དབང་བཞི་པར་མི་བཞེད་པ་ནི་ཕྱོགས་ཙམ་མཐོང་བས་ཞུགས་པ་ཡིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་རྫོགས་པར་མ་རྟོགས་པའོ། །དེ་ལེགས་པར་ངེས་མ་ཟིན་ན་རྒྱུད་ལས། བཞི་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།[1]།ཞེས་དབང་གསུམ་པ་དང་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་ནས་བསྟན་པར་བྱ་བར་རྒྱུད་གཞན་དུ་སྦས་ནས་གསལ་བར་མ་བསྟན་པ་འདིར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ངེས་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་དེ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་ཚིག་གིས་བརྡ་སྤྲད་ནས་གོ་བར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱུད་སྡོད་ཙུང་གི་དབང་བཞི་པ་བསྐུར་བའི་ཚུལ་ལོ། །འདི་ཡང་ཕྱོགས་ཙམ་བརྗོད་པ་སྟེ་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྡུས་དང་པོ་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། །འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པ་གོམས་པར་གྱུར་པ་ནི། །གྲུབ་པ་འཇིག་རྟེན་པ་དག་འགྲུབ་འགྱུར་གྱི། །འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ག་ལ་ཞིག[2]།ཅེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་རྟོགས་པར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྒོམ་པའི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་སྒོམ་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཙམ་ཞིག་གི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་བར་འདོད་པ་ནི། རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་ལྔའི་གོ་རིམས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་འགལ་བ་དང་། དགོས་སོགས་ཆོས་བཞིའི་རྣམ་གཞག་དང་འགལ་བ་དང་། དབང་བདུན་གྱི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་ཚུལ་དང་འགལ་བ་དང་། འཚང་རྒྱ་བའི་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༡ ཤོག ༥༩༥ ཐྲེང་། ༡༥

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༡༡ ཐྲེང་། ༡

རྒྱུར་ཚོགས་གསུམ་ག་ལ་བསླབ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་སོགས་ཉེས་པ་མཐའ་ཡས་པས་བསྐྱེད་རིམ་ངེས་པར་སྔོན་དུ་བསྒོམ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། སྦྱོང་གཞི་དངོས་བཟུང་ནས་དེ་སྦྱོང་བ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ཇི་ཙམ་ཞིག་བསྒོམ་དགོས་པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་འཆད་འདོད་པས་འདིར་དེ་ཙམ་ལས་མ་སྤྲོས་ལ།

གཞི་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་བཞིན་མ་རྟོགས་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོའི་སྔགས་དོན་སེམས་པ་དང་། བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ངོས་མི་ཟིན་པས་དེའི་དོན་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དབང་མདོར་བསྟན་དུ། རང་བཞིན་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །སྐྱེ་འཇིག་སྒྱུ་མ་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། སྣ་ཚོགས་འདི་ནི་རང་བཞིན་མེད། །དངོས་པོ་དངོས་མེད་མཚན་ཉིད་གཅིག[1]།ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྣ་ཚོགས་པ་འདི་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་དང་། རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པའི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་འགག་བྱེད་ཚུལ་སོགས་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་དང་། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གསལ་བར་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་མདོར་བསྡུས་ལྟ་བར། འདིར་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ཉམས་པར་བྱ་བའི་སླད་དུ་ཞེས་པ་ནས། རྩ་རྒྱུད་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ། ཡོད་དང་མེད་ལས་རྣམ་པར་འདས། །གཉིས་མེད་དངོས་དང་དངོས་མེད་ཟད། །སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པ། །རྡོ་རྗེའི་རྣམ་པར་བདེ་བ་ཆེ། །ཕྲ་རབ་རྡུལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་འདས། །སྟོང་པའི་ཆོས་ནི་རྣམ་པར་སྤངས། །རྟག་དང་ཆད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ། །རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་རིགས་མེད་པ།[2]།ཞེས་དྲངས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་གསུངས་ཞེས་དྲང་ངོ་།།

གང་གི་ཕྱིར་དུ་ན། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་མཐར་ལྷུང་གི་ཕྱོགས་སུ་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ཉམས་པར་བྱ་བའི་སླད་དུའོ། །གང་ལས་ན། རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས། ཞེས་སོ། །གང་གིས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན། ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༢ ཤོག ༩༦ ཕྱེད། ༥

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦ ཤོག ༣༩༧ ཕྱེད། ༤ ནང་དུ་དྲངས།

དང་། དངོས་པོ་དངོས་མེད་ཀྱི་མཐའ་ཟད་པ་དང་། རྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལས་འདས་པ་དང་། སྟོང་པའི་ཆོས་རྣམ་པར་སྤྲངས་པ་དང་། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གསུངས་སོ། །སྟོང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆ་ང་བ་གཉིས་ནི་མཐའ་བྲལ་དུ་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བའི་ཁྲིད་གཞི་བསྟན་ཏེ། བདེ་སྟོང་རྣམ་པ་གཉིས་སོ།།

རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དེ་ཉིད་བཤད་པ་ནི། རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་རིགས་མེད་པ། །ཞེས་སོགས་ཏེ། རིགས་མེད་པ་ནི་མཐར་ལྷུང་གི་ཕྱོགས་སུ་ཆད་པ་མེད་པའོ། །རྟག་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས་བློ་ཡོངས་སུ་སྤྲངས་པ་ཞེས་པའི་བར་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་དོན་ཅན། ཞེས་སོགས་ཚིག་དྲུག་གིས་ཁྲིད་པར་གྱི་ཆོས་བསྟན་ལ། གཞོན་ནུ་མ། ཞེས་པ་ནས། མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཁྲིད་གཞི་སྟོང་གཟུགས་དང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་ཞེས་པས་ཁྲིད་གཞི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྟན་ཏོ། །ཁྲིད་ཆོས་སྤྱི་མ་གསུམ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་མ་དྲུག་ལ། སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཁྲིད་ཆོས་བཞི་དང་། གཉིས་ཀའི་ཁྲིད་ཆོས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤྲངས་ན། །ཉི་མ་གཅིག་ནི་ཡོངས་སུ་བརྟག །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་སློབ་དཔོན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པས་སློབ་མ་སྨོད་རུང་ལ། སོར་སྡུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྟན་ནས་བསྒོམས་པས་ཉི་མ་གཅིག་ལ་སྟོང་གཟུགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་བས་ཡིད་ཆེས་པའི་དོན་ཅན་དང་། སྲིད་པ་དང་མི་སྲིད་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་འཆར་བས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་དང་། མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་སྟོང་པའི་ཕྱོགས་སུ་སྣང་བས་ནམ་མཁའ་ལས་བྱུང་བ་དང་། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་སྟོང་གཟུགས་སྣང་བས་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་པ་ཞེས་སོ།།

གཉིས་ཀའི་ཁྲིད་པར་ནི། འདོད་པའི་དོན་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་མིན་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྟེར་བས་ཀུན་ནས་སམ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའོ། །གཙུབ་སྟན་དང་གཙུབ་ཤིང་རྣམས་ལ་མེ་གནས་པ་ལྟར་གཟུགས་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་རྩོལ་བ་བྱས་ན་ཀུན་ལ་འབྱུང་རུང་དུ་གནས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པའོ། །དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཅིག་པ་འདི་ཉིད་འཇིག་རྟེན་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་སྤྲངས་འདིའི་དཔེར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་ནི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་མ་ཕེབས་པའི་གནས་སྐབས་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་

པ་ནི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་ཕེབས་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཅིག་པ་ཞེས་པ་ནི། དངོས་པོ་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་སུ་ཡོད་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་གཞི་མཐུན་དུ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལ་རུང་གི །འཇིག་རྟེན་པ་ལ་མི་རུང་བས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བུམ་པ་ལྟར་ཡོད་པ་དང་། ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་གཉིས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཞི་གཉིས་སུ་འདུར་མི་རུང་སྟེ། ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལ་དེ་གཉིས་གཞི་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཕན་ཚུན་ཆོས་མི་མཐུན་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། དཔེ་གཉིས་ཀྱི་སྦྲ་མས་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་སྤྱིར་འགོག་ལ། ཕྱི་མས་དངོས་པོ་དངོས་མེད་ཀྱི་མཐའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་འགོག་གོ །འཇིག་རྟེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ནི། གང་གིས་ཞེས་སོགས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་བུམ་པ་བཞིན་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་སུ་གང་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པ་ན། དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། གང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཁས་བླངས་པ་ན་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་སུ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱ་བ་བྱེད་ནུས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདུར་མི་རུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ལས་སོ། །

དེ་ཉིད་བཤད་པ་ནི། བྱ་བ་བྱེད་ནུས་གང་གིས་ཡོད་པའི་སེམས་སུ་འགྱུར་བ་དེས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱུ་མཚན་རང་བཞིན་གང་གིས་བདེན་པར་མེད་པའི་སེམས་སུ་འགྱུར་བ་དེས་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་སུ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བར་འགལ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་ངོ་། །བདེ་བ་དང་སྟོང་གཟུགས་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་བྲལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་འདིར་ཡང་ཞེས་སོགས་ཏེ། སྙིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཟུགས་སེམས་ལ་གཞོན་ནུ་མའི་པྲ་ཕབ་པ་ལྟ་བུའི་སྟོང་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་མེད་དེ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཚོགས་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྟོང་གཟུགས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཚོགས་པར་སྣང་ལ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་གང་དུ་སྣང་བ་དེར་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་བྱད་བཞིན་དུ་གྲུབ་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བུམ་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། སྣམ་བུར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་མེད་དུ་དོགས་པར་མི་བྱའོ། །དེས་རྟག་

མཐའ་དང་ཡོད་མཐའ་སྤྲངས་ནས། ཆད་མཐའ་སྤྲངས་པ་ནི། སྟོང་གཟུགས་སྣང་བ་འདི་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་ལ་སྟོན་མི་ནུས་པར་མངོན་སུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྤྲུ་མས་ཡོད་མཐའ་སྤྲངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་འདི་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་ཏེ། ངོ་བོ་ཅན་དུ་གྲུབ་ལ། ཕྱི་མས་མེད་མཐའ་སྤྲངས་པ་དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་སྣ་ཚོགས་པ་འདིར་ཤར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པའི་དཔེ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། སེམས་གང་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་སུ་ཡོད་པའི་སེམས་དེ་ལ་སེམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་མཆིས་པས་སེམས་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། སྙིང་རྗེ་འགྱུར་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་གཉིས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིག་པས་དཔྱད་པའི་ཚེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་གྲུབ་པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་སོ། །སྟོང་གཟུགས་དང་བདེ་བ་གཉིས་ཀའི་སེམས་དག་ཞུམ་པ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཏན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡོད་མེད་ལས་འདས་པ་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཟད་པ་ཞེས་སོ། །མདོར་ན་བདེ་སྟོང་གཉིས་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་སུ་ཁས་བླངས་པ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་སྙམ་པའི་རྟག་པའི་མཐའ་ལྡུང་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་བསྟན་ལ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ན་ཡང་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་ཙམ་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་བོ་སྙམ་དུ་དོགས་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆད་པའི་མཐའ་སྤོང་བ་ཡིན་ལ། བྱ་བ་བྱེད་ནུས་སུ་ཡོད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་གཞི་གཅིག་ཏུ་འདུ་བས་དབང་མདོར་བསྟན་དུ། དངོས་པོ་དངོས་མེད་མཚན་ཉིད་གཅིག[1]ཅེས་གསུངས་སོ། །འདིར་གསུངས་པ་རྣམས་དང་། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་བཀྲལ་བ་དོན་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ལ། ལུགས་འདིས་བཀྲལ་བ་ལྟར་དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་བྱེད་པའི་ལུགས་མ་རྟོགས་ན། རྒྱུད་ཀྱི་འགོར། ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་སྐུ་གསུངས་པའི་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་མཐའ་ཚོད་པར་རྟོགས་མི་ནུས་ལ། དེ་མ་རྟོགས་པས་སྔོན་དུ་དུས་འཁོར་པ་ཁ་ཅིག་ལ། རང་གཞན་གྱི་ལྟ་བ་རིག་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༢ ཤོག ༩༦ ཕྲེང་། ༢

འགོག་པ་ལ་སྐྱོན་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་སྣང་ངོ་།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ནས། སོ་སོར་སྡུད་དང་བསམ་གཏན་ཡན་ལག་གིས། །ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ཡར་སྣར་སྲོག་སྡུད་ཞེས། །སྲ་གཅན་ལམ་ནས་རླུང་ལྡཱ་མི་ཕྱེད་པས། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཟབ་མོ་རྗེར་བཟླས་ཞེས། །བུམ་པ་ཅན་གྱིས་སྲོག་དང་ཐུར་སེལ་གཉིས། །དབུ་མའི་ནང་དུ་ཁ་སྦྱོར་བྱེད་ཚུལ་ཞེས། །རྗེས་དྲན་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱའི་ཆུ་སྐྱེས་ཀྱིས། །མི་འགྱུར་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འདྲེན་ཚུལ་ཞེས། །དེ་ཕྱིར་ལུགས་འདི་དུས་འཁོར་ཚུལ་སྨྲ་བ། །ལུགས་གཞན་དག་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་སྟེ། །དེ་ལྟར་མི་ཤེས་དུས་འཁོར་ཚུལ་སྨྲ་བ། །དེ་དག་ཆུ་ནང་ཤར་བའི་ཟླ་གཟུགས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་སྦྱོར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། གཉིས་ཀ་ནས་གསལ་བར་སྟོན་པ་ནི། བདེ་སྟོང་སྦྱར་ཏེ་བསྒོམ་པའོ། །དེའི་སྟོང་པ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་བདེ་བ་ནི། སྲོག་རྩོ་ཏིར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་སྦྱོར་བའོ། །བདེ་བ་ཆེན་པོ་འདྲེན་པའི་ཐབས་རླུང་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་པའི་རྐྱེན་ལ། ནང་གི་རྐྱེན་ནི་རྗེར་བཟླས་དང་བུམ་པ་ཅན་ལྟ་བུའི་རླུང་སྦྱོང་བྱེད་པ་དང་། རྩ་དབུ་མའི་གནད་ཆེ་སར་ཐིག་ལེ་སོགས་ལ་དམིགས་པ་གཏད་ནས་བསྒོམ་པ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་སྡོམ་གཉིས་སོ། །ཕྱག་རྒྱའི་རྐྱེན་ནི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་རིགས་བཞི་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པས་བཏགས་ཏེ་བསྒོམས་པས་གསལ་སྣང་ཐོན་པའི་ལྷ་མོ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་ལ་གསལ་སྣང་ལེགས་པར་ཐོན་པ་དང་། རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པའི་སྟོང་[1]གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའོ། །འདི་ལ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་གཞན་ལས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་ཆེན་འདྲེན་ཤུས་ན་དེ་ཉིད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་གཉིས་ངོ་

1 ཞོལ། ཤོག ༧ ན ༥ སྟོང་པ་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་

བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་ནས་བསྒོམ་པ་དང་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་སྒྱུ་ལུས་བསྒོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་གི །དེ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདེ་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཐབས་འདིར་གསུངས་པ་ལྟར་གསལ་བར་མ་བཤད་དོ།།

དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདིར་ནི་ཐབས་སྔར་བཤད་པ་དེ་དག་མིན་ལ་ཕྱག་རྒྱའི་སྒོ་ནས་བདེ་ཆེན་འདྲེན་ཐབས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ། རྒྱུད་གཞན་དུ་སྦས་ནས་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་། བཞི་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསལ་བར་མ་བསྟན་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་སྙམ་ན། དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་བསྐུར་བའི་དུས་སུ། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་དེ་དཔེར་བྱེད་དོ།།

དབང་བཞི་པ་བསྐུར་བའི་དུས་སུ་ཚིག་གིས་བརྡ་སྤྲོད་པའི་ཚུལ་ནི། དབང་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་སློབ་མ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཡིད་ངོར་ཤར་བ་དང་། སེམས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྗེས་མཐུན་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་གཉིས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་དུས་གཅིག་ཏུ་ཟུང་དུ་ཚུད་པ་གཅིག་ཡོད་པ་དཔེ་བཞིན་དུ་དེ་ཉིད་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས། ལུས་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པའི་སྟོང་གཟུགས་མཐར་ཐུག་པར་གྱུར་པ་དང་། སེམས་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་དངོས་པོར་སྐྱེས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་མཐར་ཐུག་གི་དབང་བཞི་པ་ཡིན་ལ། སློབ་མ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་དེ་གཉིས་ཚོགས་པ་ནི་ལམ་དུས་ཀྱི་དབང་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ངོ་སྤྲོད་པར་བྱེད་པས། ལས་རྒྱ་དཔེ་བྱས་ནས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དོན་ནི། སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའོ། །ལས་རྒྱ་ལས་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ། སྟོང་གཟུགས་ལས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །ཚུལ་དེ་རྒྱུད་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་ཡོད་ཀྱང་གསལ་བར་མི་སྟོན་ལ། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས་གསལ་བར་སྟོན་པར་བཞེད་དོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོས་དྲངས་པའི་དགའ་བ་གསུམ་གྱི་མཐར་སྐྱེས་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་དེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་གི་འགྱུར་མེད་ཀྱི་བདེ་བར་འཇོག་གི །འོ་ན་རྣལ་འབྱོར་ཡན་ལག་དྲུག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དེ་འདྲེན་པའི་ཐབས་ཡན་ལག་ལྔ་པ་རྗེས་དྲན་གྱི་ཡན་ལག

སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཇི་ལྟར་བྱས་པས་འགྲུབ་ཅེ་ན། དེ་ལ་ནི་སྔོན་དུ་གཟུགས་བརྟན་གྲུབ་པ་གཅིག་དང་། སྲོག་གྲུབ་པ་གཅིག་དགོས་པས་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་དེ་གཉིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་[1]ཡན་ལག་དང་པོ་བཞི་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་གཟུགས་གྲུབ་པ་དགོས་པ་ནི་ཐིག་མར་རྩ་དབུ་མའི་ལམ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་ཡན་ལག་དང་པོ་སོ་སོར་སྡུད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ། དེ་མཚན་མོའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ཉིན་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ལས། འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་ཞེས་པ་གཙུག་ཏོར་གྱི་ཁྲོ་བོའི་བལྟ་བས་ཤེས་པ་མིག་མི་འཛུམ་པར་སྟེང་དུ་བལྟ་བས་མཚན་མར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སྟེང་དུ་བལྟ་བ་ཙམ་ལས་གཞན་གསལ་བར་མ་གསུངས་སོ། །སྣྲས་པ་མིག་འབྱེད་ལས། གཙུག་ཏོར་དུ་བལྟ་བར་བཤད་ཀྱི་དོན་མིན་ནོ།།

རྣལ་འབྱོར་གསུམ་སྙིང་ལས། བྱེད་པ་ལྡུ་ལ་བཅིང་བ་གཉིས། །ཟླ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱ། [2]།ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེད་པ་ལྡུ་ནི་དབང་པོ་ལྔའོ། །བཅིང་བ་གཉིས་ནི་དབང་པོའི་རླུང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་སྟོད་སྨད་གཉིས་ནས་འཆིང་བའོ། །དེ་ཡང་གང་དུ་སྒོམ་པའི་གནས་ལ་སོགས་པ་དོན་དྲུག་གིས་འཆད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ལུས་ཀྱི་འདུག་སྟངས་དང་། སེམས་ཀྱི་འཛིག་ཚུལ་གསུམ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ཡང་། ད་ལྟར་གྱི་སོར་སྡུད་བསྒོམ་པར་འདོད་པ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་སྐབས་འདིར་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་དམིགས་པ་གཏོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་རྟོགས་པར་སྣང་བས་དེ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སོར་སྡུད་དང་བསམ་གཏན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་ཉིན་མཚན་གྱི་རྟགས་བཅུ་ནི། སྲོག་དབུ་མར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཡིན་ལ། དམིགས་པ་འདིས་སྲོག་དབུ་མར་སྡུད་པ་ནི་དུ་མ་ཞིག་བཤད་ཅིང་། དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་དབུ་མའི་གནས་གཅིག་ཏུ་སེམས་གཏོད་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བས་དེ་ནི་སྨིན་མ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་དྲང་པོ་ན་ཨ་ཤ་ཏླུ་ཏླིའི་ཡར་སྣ་ཡོད་པས་དེར་གཏོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས། སོ་སོར་སྡུད་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །ནམ་མཁའ་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གང་ཞིག་ཁོ་ནར་ཡིད་དག་ནི། །བཀོད་པ་དེ་ཡི་ཕྱོགས་སུ་སྣ། །མཚན་མའི་མཐར་ནི་དེ་ཁ་གང་། །དེ་ལ་སྣ་ཚོགས་

1 ཞོལ། ཤོག ༤ ན ༣། གཙང་། ཤོག ༧ བ ༣ བྱེད་པ་ལ་

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧ ཤོག ༡༨༠༩ ཕྲེང་། ༡༡

རྒྱུད་མི་རྒྱུ། །མ་ལུས་བསྒོམ་པར་བྱ་དེ་ལ།[1]།ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་ཏེ། ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་ནི། མིག་གཏོད་པ་དང་ཐོག་མར་སྟོང་གཟུགས་འཆར་རོ། །སྟོང་གཟུགས་ནི་གཟུགས་བརྙན་དང་སྒྲ་བརྙན་ལ་སོགས་པ་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་གཟུགས་བྲ་ཐབ་པ་ལྟ་བུར་འཆར་ལ། དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པ་དེའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཐོག་མར་དབང་པོ་ཀུན་གྱིས་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པ་ལྟར་སྣང་བ་དང་། ཕྱིས་དབང་པོ་ཀུན་གྱིས་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པར་འཆར་གྱི། རྣལ་འབྱོར་པ་དེའི་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བ་ནི་མིན་ནོ། །མཚན་བཅུའི་མཐར་རེ་ཁ་ནག་པོ་མཐོང་བ་ནི། མའི་སྣ་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱིའི་མཐོང་བ་དང་། དེ་ཡང་སོར་སྡུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡིད་གཏོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དྷཱུ་ཏཱིར་ཡིད་གཏོད་པ་ཡང་དེ་ལས་གནས་གཞན་དུ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲི་མེད་འོད་དུ་ཡང་། དེ་ཉིད་དུ་འདི་རྐྱང་མ་དག་དང་ནི། །རོ་མ་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་[2]བས་མཐོང་བར་འགྱུར།[3]།ཞེས་གསུངས་པའི་དེ་གཉིས་གཅིག་སྦྱོར་བ་ནི་ཙ་དབུ་མའོ། །རི་གི་ཨ་ར་ལི་ལས། མིག་ཕྱེད་གྱེན་དུ་ལྡོག་ནས་ནི། །སྙིན་མའི་དབུས་སུ་སེམས་བྱས་ན།[4]།ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་། པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱིས་ཀྱང་། དབུ་མར་རེངས་པའི་ལྟ་སྟངས་ཉིད།[5]།ཅེས་བཤད་པས། སོར་བསམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་བསྒོམ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་གཏོད་པའི་གནད་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་ན། འབད་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ཙ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། དུས་ཀྱི་ཙ་ལ་མཐོང་བར་གྱུར་གྱི་བར་དུའོ།[6]།ཞེས་པ་ཡང་དབུ་མའི་ནང་དུ་མཐོང་བའོ། །སོར་སྡུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འདི་རྣམས་ལ་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ནི། གང་ལ་ང་རྒྱལ་འཛིན་པའི་གཞིའི་གཙོ་བོ་ནི་རྗེས་དྲན་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་

---

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༥༩༡ བྱང་། ༡༨

2 ཞོལ། ཤོག ༨ བ ༦ སྦྱུར་བས་

3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༡༠ བྱང་། ༡༢

4 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༥༣༧ བྱང་། ༡༢

5 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༣༢ བྱང་། ༡༣

6 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༤ ཤོག ༢༤༥ བྱང་། ༡

ལ། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དེ་སྒྲུབ་པའི་གཞི་འདི་ཉིད་ཡིན་པས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་པ་ཡང་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འདིར་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི། དོན་དམ་པ་འོད་གསལ་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དེའི་རྟེན། ཆོས་ཅན་ཁྱད་པར་བ་ལྟའི་སྐུ་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ངོས་ནས་བཞག་པའོ། །སྐབས་འདིར་ཡང་། དབུ་མའི་ནང་དུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐུ་མཐོང་གི་བར་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ།།

སོར་སྡུད་ཀྱི་སྐབས་འདིར། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན། གཞི་ལུས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་བྱེད་པ་སྐབས་འགར་མཉམ་པའི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་ཡང་། ཐུན་ལེགས་པར་འཁྱོངས་པའི་བརྟན་པ་ཐོབ་པར་མི་འབྱུང་ལ། ད་ལྟའི་རྟགས་བཅུ་མི་བརྟན་ཡང་[1]ད་གཟོད་ཀྱི་གཟུགས་དེ་མི་བརྟན་པས། དེ་བརྟན་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་དགོས་ཏེ། དེ་ལུས་ཀྱི་འདུག་སྟངས་དང་། མིག་གི་ལྟ་སྟངས་དང་། དམིགས་པའི་གཏོད་ས་སོགས་སོར་སྡུད་དང་མཐུན་པར་བྱས་པས་ཆོག་གི །དེ་ལས་སྤོགས་ཆོག་གཞན་མི་དགོས་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ལྔ་ག་ཡང་སོར་སྡུད་གོམས་པའི་སྦྱོང་བ་བསྐྱེད་རིམ་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སོར་སྡུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཇི་བཞིན་དུ་གནག་པ་དང་། ཕྱེ་མིག་ལྟ་སྟངས་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་འགྱུལ་བ་དང་། སེམས་སྣྲིན་མཚམས་སུ་གཏོད་པ་གསུམ་དངོས་གཞི་ཡིན་ལ་དེ་སྦྱོང་བ་ལ་བྱེད་རྒོད་གཅོད་ཚུལ་ལ་མཁས་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནས་འབྱུང་བ་དང་འདྲ་གསུང་ངོ།།

སོར་སྡུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྟགས་རྫོགས་པ་རྣམས་ཁྲིགས་ཆགས་སུ་ངེས་པར་འཆར་བ་དང་། དབང་ཤེས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཟུང་འཛིན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལྡོག་པ་ཐུན་ཙུང་ཟད་རེ་མ་ཡིན་པར་ལེགས་པར་འཁྱོངས་ཤིང་། བརྟན་པ་ལེགས་པོར་ཐོབ་པ་ན་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་རྫོགས་པ་ཡིན་པས། དེ་ནས་སྲོག་རྩོལ་སྒོམ་རན་པའི་རྟགས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི། ཚེ་རིལ་པོ་སོར་བསམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་དེ་ཉིད་ལ་ཞེན་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་པ་ན། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་

1 ཞོལ། ཤོག ༤ བ ༧། གཅང་། ཤོག ༡ བ ༦ མི་བརྟན་ནའང་

པ་མིན་ན། དེ་ནས་གསུངས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡན་ལག་དྲུག་གི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་རྣམ་གཞག་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཆགས་པར་ཐག་ཆོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་གཟུགས་བསྒྲུབ་པ་ལ་སོར་སྡུད་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་གཉིས་གསུངས་སོ། །སྲོག་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཡན་ལག་བར་པ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་སྐོར་ནས་སྲོག་རྩོལ་ལ་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་དང་བུམ་པ་ཅན་གཉིས་གསུངས་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྔར་སོར་བསམ་གྱིས་དབུ་མའི་ལམ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པ་རླུང་དེ་ཉིད་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། འཛིན་པས་ནི་སེམས་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དེ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚད་ནི་མ་བརྟགས་པའི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་འཕེན་པ་བཏང་བ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་མི་བྱེད་ལ་བལྟས་པའོ།།

དེས་ན་སྲོག་བསྒྲུབ་པ་ལ་སྲོག་རྩོལ་དང་། འཛིན་པ་གཉིས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྲོག་རྗེས་དྲན་ནི་སྲོག་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཞུགས་བཞིན་པའི་དུས་ཀྱི་རླུང་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཉིད་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡབ་ཡུམ་དུ་ཤར་བ་ཐོག་མར་ཐོབ་པ་ནས་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་དགའ་བ་བཞི་པ་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། སྲོག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགའ་བཞིའི་རྟོགས་པ་དུ་མ་སྐྱེད་ནུས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་བཞུང་ངོ་།།

མི་འགྱུར་བ་ནི། བདེ་བའི་རྟེན་ཀུན་དུ་ལྷ་བུ་མི་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཁྱད་པར་བ་ལ་གོ་དགོས་ཀྱི། སྐྱེ་འགག་མི་བྱེད་པའི་རྟག་པ་ལ་འདོད་པ་ནི། གྲུབ་མཐའ་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ལྡུན་སྤྲུལ་ལོ། །སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་གྲུབ་ཀྱང་། མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྐྱེད་མི་ནུས་པ་གཅིག་བཤད་པས། དེའི་ཚེ་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པར་བྱས་ནས་རིམ་གྱིས་གཟུགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགའ་བ་རྣམས་བསྒྲུབ་པར་གསུངས་སོ། །དེ་སྒྲུབ་ཐབས་ལེའུའི་འགྲེལ་པར། ད་ནི་བཙན་ཐབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གསུངས་ཏེ། འདིར་གང་གི་ཚེ་སོ་སོར་སྡུད་པ་ལ་སོགས་པས་གཟུགས་མཐོང་བར་གྱུར་པ་ལ་སྲོག་མ་བཅིངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་མ་སྐྱེས་ན། དེའི་ཚེ་ནཱ་ད་གོམས་པ་འཆད་པར་འགྱུར་བས་བཙན་ཐབས་སུ་དབུ་མར་འབབ་པར་བྱས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆུ་སྐྱེས་སུ་གནས་པའི་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུར་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བཀག་ནས་མི་གཡོ་བས་འགྱུར་བ

མེད་པའི་སྐད་ཅིག་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནི་བཙན་ཐབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རོ།[1] །ཞེས་གསུངས་ལ། སློབ་དཔོན་ཉི་མ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་གསལ་བའི་དོན་དུ་བཙན་ཐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡང་ཐབས་སོ། །བཙན་ཐབས་སྦྱོར་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། གང་གི་ཚེ་སོ་སོར་སྡུད་པ་ལ་སོགས་པས་གཟུགས་བརྙན་མཐོང་ནས་རླུང་མ་བསྡམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་འགྱུར་བའི་སྐད་ཅིག་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཚེ་ནཱ་ད་གོམས་པར་བྱས་པས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་སྒོམ་པའི་བཙན་ཐབས་ཀྱིས་ཧཱུྃ་གིས་རྣམ་པའི་སྒྲ་ཡིས་སྲོག་དབུ་མར་གཞུག་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་ལེགས་པར་བསླབ་པའི་མཆོག་གི་འདོད་པ་མོ། རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་མོའི་ཀཀྐོ་ལར་བོ་ལར་ཚོ་ག་བཞིན་དུ་བཙུག་ལ། མི་འདར་བ་ཉིད་ཀྱིས་ངལ་བསོ་སྟེ། དེའི་འབྲུའི་ཁར་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུ་བཅིར་ནས་ཤིན་ཏུ་དགའ་བའི་རོས་སྐད་ཅིག་ཙམ་མི་བསྒུལ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་དེ་འགྱུར་བའི་གནས་སྐབས་འབྱུང་བ་ན་ཧཱུྃ་གི་རྣམ་པ་བརྗོད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་བླ་མ་དམ་པའི་དྲིན་གྱིས་ཐོབ་པ་སྔོན་དུ་བྱ་ཞིང་། བཞི་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་འགོག་པའོ། །དེ་ནས་མི་འགྱུར་བའི་སྐད་ཅིག་ཐོབ་བོ། །འདི་ལྟར་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་གསལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་གཞན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ།།

རྒྱུད་འདིར་ལས་རྒྱས་འཛག་པའི་བདེ་བ་དང་། ཡེ་རྒྱས་གཡོ་བའི་བདེ་བ་དང་། ཕྱག་ཆེན་གྱིས་མི་གཡོ་བའི་བདེ་བ་སྦྱིན་པར་བཤད་པའི་འཛག་པ་སོགས་ནི། ལུས་ཀྱི་ནང་ནས་འཛག་པ་སོགས་ལ་བྱས་ན་ཞུ་བདེ་མི་འོང་བས་མི་འཐད་ལ། རྡོ་རྗེའི་སྒོའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཛག་པ་སོགས་ལ་བྱེད་ན། ཕྱག་རྒྱ་གཞན་གཉིས་ཀྱང་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་འཕེལ་བའི་དོན་དུ་བསྟེན་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བས་དོན་དེ་གང་ཡིན་སྙམ་ན། འཛག་པ་སོགས་ནི་ནང་གི་མི་འཛག་པའི་རྐྱེན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱག་རྒྱའི་ངོས་ཉིད་ནས་བརྟེའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལས་རྒྱས་ནི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཛག་པར་འགྱུར་ལ། ཡེ་རྒྱས་ནི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མ་འཛགས་ཀྱང་། ཁམས་རྡོ་རྗེར་འབབ་པ་གནས་གཞན་དུ་འགྲོ་བས་གཡོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཕྱག་ཆེན་གྱིས་ནི་ཁུ་བ་རྡོ་རྗེའི་ནང་དུ་བབས་པ་གནས་གཞན་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༥༥༧ ཕྲེང་། ༢༠

དུ་མི་འགྲོ་བར་སྡོད་པར་འགྱུར་བས་རྟེན་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱག་རྒྱ་དེའི་རང་ངོས་ནས་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་ཕྱིར་འཕོ་མི་སྲིད་ལ། བདེ་བའི་རྟེན་ནི་མི་ཡལ་བར་སྡོད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན་དང་། སྒྱུ་ལུས་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་བཤད་དུ་མི་རུང་བ་ནི། འདིའི་ལུགས་ཀྱིས་ལུས་ཀུན་ཏ་ཧྲ་བུས་བཀང་ནས། བེམ་པོའི་ཕུང་ཁམས་སོགས་ཟད་པར་བྱེད་པ་ལས་ཤེས་ནུས་སོ། །འདུས་པ་ནས་སྔོན་དུ་སྲོག་བསྒྲུབས་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་ཡུམ་དང་བཅས་པར་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་ལྷན་སྐྱེས་བསྐྱེད་པར་ནུས་པས། དུས་འཁོར་བཞིན་དུ་གཟུགས་བསྒྲུབ་པ་མི་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་དུས་འཁོར་ནས་སྤྱར་ལྟར་བཤད་པ་ནི། སྣང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའོ། །དྲིལ་བུ་ཞབས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒོམས་པས་ནོར་བུ་འགེངས་པའི་རིམ་པ་གསུངས་པ་ནི། སྟོང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའོ། །དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་བདེ་ཆེན་གྱིས་བསྒོམས་པས་བྱང་སེམས་ཞུ་ནས་ནོར་བུ་བཀང་བ་ལས་ལྷན་སྐྱེས་བསྐྱེད་པའོ། །འདི་མན་སྔ་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་གཏུམ་མོར་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་དམིགས་ནས་ནོར་བུ་འགེངས་པ་འདི་དུས་འཁོར་གྱི་སྐོར་ན་གསལ་བར་མི་སྣང་བས་གཉིས་ཀ་མཁས་པར་བྱའོ། །རྗེས་དྲན་སྒོམ་པའི་དུས་སུ་སྲོག་ཨ་ཡ་ཧྨུ་ཌཱིར་གཞུག་གོ །དེ་ནས་དབུ་མར་ཞུགས་པ་བཞིན་པའི་དུས་ཀྱི་རླུང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཕྱག་རྒྱ་མོར་ཤར་བ་དེ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་དགའ་བཞི་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །འདི་དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་ནི་གཞན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ནི། སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་འབྲིད་པ་ལ་ཐོག་མར་དགེ་བ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་བསྙེན་པའི་ཡན་ལག་དང་། བར་དུ་དགེ་བ་གསུང་རྡོ་རྗེ་ཉེར་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཐ་མར་དགེ་བ་ཐུགས་དང་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་སྒྲུབ་པ་དང་སྒྲུབ་ཆེན་གྱི་ཡན་ལག་གོ །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཟུགས་སྒྲུབ་བྱེད་སོར་སྡུད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། དེ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་གོ །དང་པོ་ནི། དུས་ཞབས་སྙན་རྒྱུད་ལས། ཀུན་ལ་དྲུག་དྲུག་ཤེས་བྱ་སྟེ།[1]།ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། སོར་སྡུད་ཀྱི་མཚན་དོན་དང་། སྒོམ་པའི་དུས་མཚམས་དང་། ཡན་ལག་གི་སྒོམ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཚད་མ་གང་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢ ཤོག ༡༨༡༣ ཕྲེང་། ༥

ཡིན་པ་དང་། སྦྱོང་གཞི་གང་དག་ཚུལ་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུའོ། །གསུམ་པ་ལ་ལྔ། སོར་སྡུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རྣལ་འབྱོར་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་སྒོམ་ཚུལ་དང་། སྦྱོགས་ཆོག་དང་། སྒོམ་འགྲོ་ལ་ཤི་ཡང་རྣལ་འབྱོར་གོམས་སྟོབས་ལས་འཇུག་པར་བསྟན་པའོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མཚན་མོའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་ཚུལ་དང་། ཉིན་མོའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག །གང་དུ་སྒོམ་པའི་གནས་དང་། ལུས་ཀྱི་འདུག་སྟངས་དང་། མིག་གི་བལྟ་སྟངས་དང་། དབང་པོའི་བྱེད་བཅིངས་དང་། སེམས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་དང་། ཉམས་རྟོགས་སྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །འདི་དག་གི་དོན་སོ་སོར་བསྟན་པ་དང་། སྦྱོགས་ཆོག་གི་མཐའ་དཔྱད་པ་སོགས་ནི་གཞན་དུ་འཆད་པར་འདོད་པས་འདིར་མ་སྤྲོས་སོ། །སྔེ་སྣོད་འཛིན་པ་དུ་མས་བསྐུལ་ནས། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་གསུང་གི་ཆ་ལས། དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པའོ། །འདིས་ཀྱང་མདོ་སྔགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །སརྦ་མངྒ་ལཾ།།

༄༅། །བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་ལྟ་བའི་ཁྲིད་ཡིག་
རིན་པོ་ཆེའི་འཕྲེང་བ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །སྟོང་པ་ཉེན་འབྱུང་དོན་དུ་ཐུགས་ཆུད་ནས། །ཐུགས་རྗེས་གཞན་ལ་འདོམས་མཛད་བླ་མ་ཡི། །ཞབས་པད་བཏུད་ནས་དེ་ཉིད་ཟབ་མོའི་དོན། །མདོར་བསྡུས་ཙམ་ཞིག་ཚུལ་བཞིན་བཤད་པར་བྱ། །དེ་ལ་འདིར་བདེན་པ་གཉིས་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ་དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ། གཞིའི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ་དང་། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་དང་། དབྱེ་བ་དང་། གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་པ་དང་། གྲངས་ངེས་སོ། །དང་པོ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ནི། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་མིན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ། །དོན་དམ་བདེན་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། གཞི་གང་གི་སྟེང་དུ་བཀག་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་འཇོག་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་བདག་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བཀག་པ་དོན་དམ་བདེན་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ནས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་ཚུལ་གྱི་དཔེ་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་རྣམས་བཏགས་ཏེ།[1] །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་མ་རིག་རྐྱེན་ཅན་དུ། །གང་ཕྱིར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གསུང་། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་འདི། །རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཞེས་ཅིས་མི་འཐད།[2] །ཅེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། རྟོག་པ་མེད་པར་འདོད་ཆགས་ལ། །སོགས་ལ་ཡོད་ཉིད་ཡོད་མིན་ན། །ཡང་དག་དོན་དང་རྟོག་པ་ཞེས། །བློ་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་འཛིན།[3] །ཞེས་[4]དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་དང་། རྟོག་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༣ ཤོག ༣༥༨ ཕྲེང་། ༤

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༦ ཤོག ༥༩ ཕྲེང་། ༧༤

3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༦ ཤོག ༡༠༠ ཕྲེང་། ༣

4 ཞོལ། ཤོག ༧ ན ༨། གཙང་། ཤོག ༢ ན ༩ ཅེས་དང་།

ཐག་པ་བསྒོགས་པའི་ཆུན་པོ་ལ་སྦྲུལ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་ངེས་སོ།[1]།ཞེས་གསུངས་པས། འཇིག་རྟེན་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ལྡོག་ཕྱོགས་ནི་བདེན་པར་ཡོད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་དང་། རང་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་པ་སྟེ་རྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་ཚུལ་དུ་བདེན་ཚད་བཟུང་བའོ། །དེ་ལ་ལྷ་སྦྱིན་ཞེས་པ་དང་། དེའི་མིག་དང་རྣ་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མཐོང་ལ། ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཆོག་པར་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གཞི་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་དུ་བཙལ་བ་ན། ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གཞི་དེ་ཐ་སྙད་དེ་མ་ཡིན་ཞིང་། འཇུག་གཞིའི་ངོས་ནས་སྡོད་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་རྙེད་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡོད་ན་གདགས་པའི་གཞི་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་རྙེད་དགོས་པ་ལ་མ་རྙེད་པས་རང་བཞིན་མེད་དོ།།

དེས་ན་མིང་ཙམ་དང་བརྡ་ཙམ་དང་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བཤད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཐག་པ་བསྒོགས་པའི་ཆུན་པོ་ལ་སྦྲུལ་ཡོ་སྙམ་དུ་བཏགས་པའི་ཚེ་ཐག་པ་དེའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་བ་དང་། ཚོགས་པ་དང་། རྒྱུན་དང་རྒྱུན་ཅན་གང་ཡང་སྦྲུལ་གྱི་མཚན་གཞིར་མི་རུང་ཞིང་། སྐབས་དེར་དེ་ལས་གཞན་ཡང་སྦྲུལ་གྱི་མཚན་གཞིར་མི་རུང་ཡང་། སྦྲུལ་དུ་བཏགས་པ་ལྟར་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་དང་། ཡ་གྱལ་དང་། རྒྱུན་དང་། རྒྱུན་ཅན་གང་ཡང་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་མི་རུང་ལ། དེ་ལས་རང་བཞིན་གཞན་ཡང་མི་རུང་བས། ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་ཏུ་བཏགས་ཤིང་གང་ཟག་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་སུ་ཡང་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་དེ་གཉིས་བཏགས་ཚུལ་མཚུངས་པ་ཡིན་གྱི་དཔེ་ལས་སྐབས་དེར་སྦྲུལ་གྱི་མཚན་གཞི་གང་ཡང་མེད་པ་དང་མི་མཚུངས་ཏེ། ལྷ་སྦྱིན་སོགས་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་རུང་བས་སོ།།

འོ་ན་ལྷ་སྦྱིན་གྱི་མཚན་གཞི་གང་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ཡང་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཆོག་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་བཙལ་བའི་ཚེ་ལྷ་སྦྱིན་ཡང་དཔྱོད་བྱེད་དེའི་ངོར་མི་རྙེད་པས་སོ། །དེ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༡༣༥༩ ཐེང་། ༡༧

ཡང་ལྷ་སྦྱིན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མ་རྙེད་པ་ཡིན་གྱི་ལྷ་སྦྱིན་མ་རྙེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་རྙེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་སྦྱིན་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གཞི་ཇི་ལྟར་ཡོད་བཙལ་བའི་ཚེ་མི་རྙེད་ན་དེ་ཡེ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྩ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀུན་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད།[1]།ཅེས་པའི་རྩོད་པ་དེ་ཉིད་འོང་བ་ཡིན་པས། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོར་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་དེའི་ལྟར་ན། ཇི་ལྟར་ཉིད་དངོས་པོ་དེའི་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་ཡིན་ལ། རང་གི་ངོ་བོས་མེད་ན་རི་བོང་གི་རྭ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་བས། དེའི་མཐོན་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འགྲིག་དཀའ་བར་འགྱུར་རོ་[2]ཞེས་གསུངས་པས། རང་གི་ངོ་བོས་མེད་ན་གཏན་མེད་དང་། ཡོད་ན་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་རྣམས་མེད་དེ། ཀུན་རྫོབ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་བླངས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཁས་བླངས་ས་མེད། དེ་ཁས་བླངས་ན་ཅིག་ཤོས་ཁས་བླངས་ས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་འདི་ཤེས་ནས། །ལས་དང་འབྲས་བུ་བསྟེན་པ་གང་། །ངོ་མཚར་བས་ཀྱང་འདི་ངོ་མཚར། །རྨད་བྱུང་བས་ཀྱང་འདི་རྨད་བྱུང་།[3]།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་དང་། བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པ་གཉིས་ཚོགས་རང་ལུགས་ལ་འཐད་པ་སྟེ། ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མ་ཁེགས་ན། བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་བྱ་ས་མེད་པར་མི་འགྱུར་བས། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྐྱོན་མེད་བཞག་ས་མི་འོང་ལ། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཁེགས་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་བྱ་བྱེད་བཞག་ས་མ་བྱུང་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ཆད་ལྟར་འགྱུར་བས་སོ། །དེས་ན་རྒྱུ་འབྲས་རང་ལུགས་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་བཞག་དགོས་པར་མཐོང་བའི་གཉིས་ཚོགས་ལ་མཁས་པ་བྱུང་ན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་ལུང་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༢ ཤོག ༣༥ ཐྲེང་། ༡༣

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༡༣༨༢ ཐྲེང་། ༤

3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༤ ཤོག ༡༡༦ ཐྲེང་། ༡༩

བྲངས་པ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་ལ། དེས་ཕུང་པོ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་བཏགས་ཤིང་ཞེན་པའི་སྒོ་ནས་ལས་བསགས་ནས་བསྐྱེད་ལ། དེས་བཏགས་པ་ལྟར་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ན། ཕུང་པོ་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཞག་པ་ཙམ་རྟོག་བཏགས་སུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བཏགས་པ་ལྟར་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟེ། དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་བསྒོམས་པས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་མཐའ་དག་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱིས་གང་ཟག་དེ་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་བཟུང་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གཞི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་བཟུང་ངོ་། །གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་བཀག་ཙམ་དེ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ཡོད་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ལྟོག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོད་པ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་པས། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་ནི་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཞག་པའི་ཡོད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གཞི་ཇི་ལྟར་ཡོད་བཙལ་ན་མི་རྙེད་པ་ཡིན་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གཞི་ཇི་ལྟར་ཡོད་བཙལ་བའི་ཚེ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ངོར་རྙེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཆུ་ཟླ་དང་མི་ལམ་དང་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་སྣང་བས་སྣང་སྟོང་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱའོ།།

དཔེར་ན་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བའི་ཚེ་གཟུགས་བརྙན་གྱི་ཆ་འདི་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་ལ། ཆ་གཞན་བྱད་བཞིན་དུ་མི་སྣང་བའི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་བྱད་བཞིན་གྱི་ཆ་དེ་དང་དེར་སྣང་ལ། སྡོད་ལུགས་ལ་གཟུགས་བརྙན་གྱི་ཆ་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལྟར་སྔོན་པོ་ལྟ་བུ་དེ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་མི་སྣང་བའི་ཆ་ཅུང་ཟད་ཙམ་མེད་ཀྱང་། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཆ་ཡང་ཅུང་ཟད་ཙམ་མེད་པས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་

གཟུགས་བརྙན་བྱད་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པར་རྒྱན་པོ་བཙ་བྱང་གི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ཀྱང་གྲུབ་ལ། དེ་ནི་རྫུན་པ་རགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཡིན་གྱི་ཕྲ་མོ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་ནི། བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་དེ་ཉིད་རང་གི་ངོས་ནས་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་རྟོགས་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་རྟོགས་ནས་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ལ་བལྟས་པའི་ཚེ་ཡང་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་སྣང་ལ། དེ་ཉིད་སྣང་བ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་གྲུབ་བོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པས་འདིར་དེ་མི་འདོད་དོ། །ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས། གཟུགས་སྟོང་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ།[1]།ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གཟུགས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཚེ་དེའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་ངང་ནས་གཟུགས་ལ་སྤྱོད་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡོད་བལྟས་པའི་ཚེ་གཟུགས་རང་གི་ངོས་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་ཡལ་བ་ལྟར་སོང་ནས། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཙམ་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་གཅིག་ལ་གཟུགས་སུ་བཏགས་པར་ཟད་འདུག་སྙམ་པ་དང་། དེ་འདྲ་ཞིག་ཐ་སྙད་པའི་བློ་ལ་སྣང་བའོ་སྙམ་དུ་ཤེས་ཤིང་། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དེ་འདྲ་ཞིག་ཁོ་ན་ལ་བཞག་དགོས་པར་ཚད་མས་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་པའི་ཚེ་གཟུགས་རང་གི་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་བློ་རྩེ་གཏད་པ་ཞིག་བྱུང་ན། ད་དུང་སྟོང་པ་ཉེན་འབྱུང་གི་དོན་[2]ཁོང་དུ་ཆུད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། འཇུག་པ་ལས། རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པའི། །ངོ་བོ་ལོག་པ་གང་ཞིག་རྣམ་བརྟགས་པ།[3]།ཞེས་སོགས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དོན་དམ་བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །བློ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད།[4]།ཅེས་གསུངས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་པས། དེའི་དོན་ཀྱང་པ་སྤྱི་མ་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་ནས། ཀྱང་པ་ཕྱི་མ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་དོན་དམ་བདེན་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༢༩༧ ཁྲེང་། ༡༠
2 ཞོལ། ཤོག ༩ ན ༦། གཅང་། ཤོག ༩ བ ༥ ཁོང་དུ་ཆུད་པ་
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༢༢ ཁྲེང་། ༡༡
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༡༠༡༤ ཁྲེང་། ༦

པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་བློ་ཞེས་པ་ཡུལ་རྒྱངས་ཆད་དུ་སྣང་བའི་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་བློ་ལ་བྱ་ལ། དོན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དོན་དམ་བདེན་པར་མཚོན་པ་ལ། ཞེས་བྱ། གང་ཟག་གི་རང་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དེ་ལ་རང་ཉིད་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ཤུགས་ལ་རང་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན་པར་གོ་ནུས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེས་ཇི་ལྟ་བ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་ཡང་ཇི་སྙེད་པ་གཉིས་སྣང་གི་ཚུལ་དུ་འཛིན་པས། དོན་དམ་བདེན་པ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་གཉིས་སྣང་མེད་པས་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེ་ལ་རང་ཉིད་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བའོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་གི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་ལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རང་ལས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་བདེན་པ་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ལ། རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་དང་། རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་ཡོད་པའི་དབང་གིས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡང་བློ་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཡིན་གྱི། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་སྨྲ་གུ་བདེན་མེད་ལྟ་བུ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་དེས་བདེན་པའི་སྤྲོས་པ་ཆོད་ཀྱང་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་སྣང་བ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་སྤྲོས་པ་མ་ཆོད་པས་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོར་སྤྲོས་པ་དེ་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལོག་པས་རྣམ་གྲངས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱའོ།།

དེས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་བློ་ངོ་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་རྣམ་གྲངས་པ་དང་། རྣམ་གྲངས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ཡང་ཐ་སྙད་པའི་བློ་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བསྟད་པ་ཡིན་གྱི། དབུ་མ་པ་

རང་གི་ལུགས་ལ་བུམ་སོགས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བུམ་པ་དང་སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་དེ་སྣང་དང་དེ་རྟོགས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཐ་སྙད་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ་དག་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་བསྙད་ལ། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སོགས་སྒྱུ་མ་དེ་དག་ལས་ལོག་སྟེ་རྟོགས་ནུས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོར་རྫུན་པ་ཞེས་བསྙད་དོ།།

བཞི་པ་ནི། འཇུག་པ་ལས། དངོས་ཀུན་ཡང་དག་རྫུན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །དངོས་རྙེད་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར།[1]།ཞེས་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་འཛིན་པར་གསུངས་ཏེ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་རྙེད་པའི་ངོ་བོ་དང་། དོན་དམ་པའི་ཚད་མས་རྙེད་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་ལ། ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ན། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གནོད་བྱེད་བཞི་བཀོད་པ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པས་ངོ་བོ་གཅིག །ལྡོག་པ་གཅིག་ཡིན་ན་དེར་བཤད་པའི་གནོད་བྱེད་བཞི་འབབ་པས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་གྱི། བདེན་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཙམ་ལས་གྲོལ་བར་སྨྲ་བ་ནི་དབུ་མ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་བླང་རྒྱུ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ཡིན་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ལྔ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཙམ་གཞིར་བྱས་པ་ལ། བསླུ་བའི་དོན་ཅན་དང་། མི་བསླུ་བའི་དོན་ཅན་གཉིས་གཅིག་རྣམ་པར་བཅད་པ་ན་ཅིག་ཤོས་ཡོངས་སུ་གཅོད་དགོས་ལ། གཅིག་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ན་ཅིག་ཤོས་རྣམ་པར་བཅད་དགོས་པས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་པ་མི་སླུ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་གིས་འཛལ་བའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ལས་ལོག་པར་སྣང་ནས་ཡོངས་སུ་འཁྲིད་ཅིང་འབྲུལ་བ་མི་སྲིད་ལ། སྣམ་བུ་སོགས་ལ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་བསྡུ་ན་གཞིའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚེ། མཚན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་ཅིང་། དེ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༨༩ ཐིང་། ༡

ཡང་ཚད་མའི་ལམ་ནས་ལེགས་པར་འདྲེན་ནུས་པ་ཞིག་བྱུང་ན། གཞིའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་གཏན་ལ་ཕེབས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཐུམ་སྣམ་སོགས་རང་ལུགས་ལ་ཁས་བླངས་ན་མཚན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་བཀག[1]པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་རང་ལུགས་ལ་བཞག་ས་མི་འོང་ལ། དེ་བཞག་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་བླངས་ས་མེད་པའི་ཐགས་མཁན་གྱི་རྐང་པ་བཞིན་དུ་སོང་ན་ལྟ་བའི་གོལ་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་སྤྱི་འགྲེལ་དུ། ཚིག་གསལ་ལས། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཐོག་མར་མདོར་དུ་མཛད་ནས། མཐར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་གསུངས་པ་ལྟར། ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བློ་གསུམ་པོས་ལམ་གྱི་གཞི་བཟུང་ནས། འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྔེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་གི་རིགས་མ་ལུས་པ་ཉམས་སུ་བླངས། དེ་ནས་ས་བཅུའི་སྐབས་སུ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་ལམ་བགྲོད་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་བསྔོ་བའི་སྐབས་དང་། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་ལྟར། ཕུང་པོ་དང་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཅིག་པོ་དེའི་རྟགས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ན་གཞི་བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་ན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་འདོར་ལེན་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པའི་བློར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་གོམས་པ་ལས་ཐབས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཐབས་ལས་བྱུང་བ་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་ཉིད་སྔར་གྱི་ཐབས་ཀྱིས་བརྒྱན་ནས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་འགྱུར་ལ། ལམ་ཚོགས་གཉིས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་དམ་པ་དང་། གཟུགས་སྐུ་དམ་པ་གཉིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

1 ཞོལ། ཤོག ༥ བ ༦ དམིགས་གཏད་བཞག་པའི་

གཞི་བདེན་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་དེ་འཕྱུགས་ན། ལམ་ཚོགས་གཉིས་དང་། འབྲས་བུ་སྐུ་གཉིས་འཕྱུགས་པ་ཡིན་པས། རྟེན་འབྲེལ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། མཉམ་བཞག་ན་བློ་མེད་པ་དང་། གཟུགས་སྐུ་གདུལ་བྱའི་གཞན་སྣང་ཁོ་ན་ལ་སྐྱེལ་བ་སོགས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །སྔར་གོང་དུ་བཤད་པའི་དགག་བྱ་ཕྲ་མོ་བཀག་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་མ་རྟོགས་པར་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་མི་ནུས་པ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་། ཟླ་བ་ལྷ་དང་། ཟླ་བ་གྲགས་པ་སོགས་བཞེད་དོ། །ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་མཐའ་ལེགས་པར་མ་ཚོད་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་སྟོང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་བཞིན་དུ་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གང་གི་ཡང་ས་བོན་མི་སྤོང་བར་འདོད་པ་ནི་རིགས་པའི་ལམ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །དེས་ན་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་ན་ཟད་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་དང་། དངོས་པོ་བདེན་པར་སྣང་བའི་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་ཆ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བཞེད་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ཡིན་མི་དགོས་སོ།།

གསུམ་པ་ནི། འབྲས་བུའི་དུས་ན་མཉམ་རྗེས་འགལ་མི་འགལ་དཔྱད་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་ལམ་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་གཅིག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཅིག་ཤོས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མི་ནུས་པས་མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་གཞི་མཐུན་དུ་འདུར་མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་དྲི་མ་ཟད་པར་མ་སྤངས་པ་ལས་ཡིན་ནོ། །ས་བཅུ་རྒྱུན་གྱི་ཐ་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཚེ་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་

ལག་མཐིལ་དུ་སྐྱུ་རུ་ར་བཞག་པ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ལ། དེས་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པ་གཉིས་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་ཡི། མཉམ་གཞག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་རྗེས་ཐོབ་ནི་མེད་དོ། །ས་བཅུ་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་ཕྲ་མོ་མེད་ཀྱང་དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མ་སྐྱེས་པས་ཟད་པར་སྤངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་དག་དེའི་དུས་ན་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་ཕྲ་མོ་མེད་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་སྙམ་ནས་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་། མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་དེའི་ས་བོན་མེད་པར་འདོད་པ་ནི། སྤང་བྱ་དགག་འགྱུར་གྱིས་སྤོང་བ་དང་། སྐྱེ་འགྱུར་གྱིས་སྤོང་བའི་གྲུབ་མཐའ་འགལ་བ་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། ས་བཅུ་རྒྱུན་གྱི་ཐ་མའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་སྐུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ། དྲི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པའི་ཚེ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་གཉིས་དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཚར་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་དུས་མཉམ་དུ་ཐོབ་ཀྱང་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུས་བདག་རྐྱེན་མཛད་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུར་ཤར་བ་ཡིན་གྱི། རྡུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པའི་ངོ་བོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སྐུ་གསུམ་མེད་པར་གཟུགས་སྐུ་གདུལ་བྱའི་སྣང་ངོ་ཁོ་ན་ལ་འཇོག་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པ་འབྲས་བུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་། གཞིའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚེ་རྟེན་འབྲེལ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་བླང་བ་མེད་པར་གཞན་ངོ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱེལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ནོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཞིའི་བདེན་པ་གཉིས་ཟུང་དུ་འདྲུག་པ་དང་། ལམ་ཚོགས་གཉིས་ཟུང་དུ་འདྲུག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཆོས་གཟུགས་གཉིས་ཟུང་དུ་འདྲུག་པའི་ཚུལ་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དྲངས་པ། དབུ་མ་པ་རང་གི་ལུགས་ལ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །འཕགས་མཆོག་བྱེ་

བས་འགྲོད་པའི་ལམ་བཟང་པོ། །གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོ་བླ་མེད་པ། །ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་བཞེད་པ་དྲི་མེད་པ། །སློབ་དཔོན་གསུམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ་ལྟར། །རྗེ་བཙུན་བླ་མའི་གསུང་ཟེར་འབའ་ཞིག་ལས། །རིགས་པ་སྨྲ་བ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས། །ལུང་རིགས་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བའི་བློ་གྲོས་ཅན། །རིན་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་ཆེད་དུ་སྦྱར་བ་ཡིན། །འདིར་འབད་དགེ་བ་རབ་དཀར་དྲི་མེད་དེས། །འགྲོ་ཀུན་ཧེན་འབྱུང་ཟབ་མོའི་དོན་རྟོགས་ནས། །མི་ཤེས་མུན་པའི་ཚོགས་རྣམས་རབ་བཅོམ་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་མཆོག་གི་སྣང་བ་རྒྱས་པར་ཤོག །འདིས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྒོ་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་យུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག།

༄ བླ་མ་དམ་པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པ་ལ་བཞི། ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས། རབ་དབྱེ། ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ། བསྒོམས་པས་གྲུབ་པའི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དྲངས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ་བཟོ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་གྲངས་ངེས་འབྱེད་པ་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ངེས་དོན་གྱི་དོན་ལ་དཔྱད་དེ་སྒོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྙེད་པ་ལ་དམིགས་ཏེ་སྒོམ་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཇི་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པ་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའོ། །དེ་གཉིས་རེ་རེ་ལ་ཡང་། དོན་རགས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པ་དང་། ཕྲ་བ་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པ་གཉིས་སོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། གྲངས་ངེས་པ། གོ་རིམས་ངེས་པ། སྒོམ་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དགག་གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། དེ་རྣམ་པར་བཅད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། དགག་གཞི་ཕུང་པོའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་ཆོས་ཀྱི་བདག་དང་། དེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གཉིས་ལ་ཕྲ་རགས་མི་འོང་ཡང་། ངེས་དཀའ་སླ་ཡོད་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐོག་མར་བསྒོམས་ནས། དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་ངེས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་པ་དེ་ནི་ཀུན་ལ་བློས

སྦྱར་བ།[1]།ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒོམ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ང་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒོམ་པ་དང་། ང་ཡི་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། རྗེས་ཐོབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ཁྱད་གཞི་ངའི་རྣམ་པ་ལེགས་པར་ཤར་ནས་ང་སྣང་བར་བྱེད་པའི་གནད་ཤེས་པ་དང་། སྣང་ཚུལ་དེར་གྲུབ་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལས་ཕུང་སུམ་མི་སྲིད་པས་ང་དང་ངའི་ཕུང་པོ་གཉིས་སྣང་ཚུལ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཟླ་བཅས་ཀྱི་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་ངེས་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་དང་། ང་དང་ངའི་ཕུང་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ངེས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པ་དང་། དགག་གཞི་ལ་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་པ་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ངེས་པར་བྱེད་པ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་ལ་ང་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྣང་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་ཕུང་པོ་ལྔའི་རྣམ་པར་འཆར། ཡང་ན་བློ་དེ་ལ་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་ལྔའི་རྣམ་པར་ཤར་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ང་དེ་ལྟར་དུ་སྣང་ཡང་བློ་རང་ཉིད་ལ་ང་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྣང་ཚུལ་དེ་དང་། སྣང་ཚུལ་ཞེན་དོན་དུ་བྱས་པའི་འཛིན་པ་མེད་ན་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སུ་མི་འགྱུར་རོ། །ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ནི་ངའི་ཁྱད་ཆོས་གང་ཡང་མི་སྣང་ལ། གདགས་གཞི་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་གི་ཡང་རྣམ་པ་མི་འཆར་བར། ཁྱད་གཞི་ང་དེ་སྤྲ་སྤྱི་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ང་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྣང་དགོས།[2] བློ་དེ་ལ་ང་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་སྣང་བ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ཞེས་ཟེར་རོ།།[3]

སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་ན་གཞི་བདག་དང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །བློ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༥ ཤོག ༡༠༩ ཐྲེང་། ༡༨

2 ཞོལ། ཤོག ༩ ན ༢། གཅོད་། ཤོག ༩ བ ༨ སྣང་དགོས།

3 ཞོལ། ཤོག ༩ ན ༢། གཅོད་། ཤོག ༩ བ ༨ ཟེར་ཏོ།།

དེ་སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྣང་ཚུལ་ཡོད་པས་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འགྱུར་ན། མིག་ཤེས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འགྱུར་བར་ཐལ། གཟུགས་དེ་ལྟར་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་འཛིན་པ་ཡོད་པས་དེར་འགྱུར་ན། ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོག་པ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱིས་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་སོ། །དེས་ན་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ང་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་དང་བྲལ་བའི་ང་ཙམ་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་སྣང་བ་དང་། སྣང་བ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དང་ཞེན་པ་ཞེན་པ་[1]ཡིན་ནོ། །བྱིས་པ་ལ་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བའི་ཚེ་ན་གཟུགས་བརྙན་གྱི་ཆ་འདི་དང་འདི་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་ལ། འདི་དང་འདི་མི་སྣང་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐམས་ཅད་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་། དེ་བཞིན་དུ་ངའི་ཆ་འདི་དང་འདི་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པར་སྣང་ལ། འདི་དང་འདི་དེར་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་མེད་པར་ཆ་ཐམས་ཅད་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པར་སྣང་ངོ་། །གཟུགས་བརྙན་དང་བྱད་བཞིན་གཉིས་བརྫ་ལ་མ་བྱང་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ནས་སྣང་བས། དེའི་བློས་གཟུགས་བརྙན་ལ་བྱད་བཞིན་དུ་ཞེ་ན། ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་ལ་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་དང་། ངདོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ནས། དེའི་སྣང་བ་ལ་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པར་ཞེན་པའོ། །དཔེ་དོན་དེ་གཉིས་འཛལ་བའི་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་ལ་དེ་འདྲ་བའི་སྣང་ཚུལ་གཉིས་མི་སྣང་ན་བློ་དེ་གཉིས་འཁྲུལ་བར་མི་འགྱུར། དེ་གཉིས་ལ་དེ་གཉིས་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་ན་མ་འཁྲུལ་བར་དེ་གཉིས་འགྱུར་རོ།།

སྐྱེ་བོའི་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དེའོ། །དེས་ན་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ངའི་སྣང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འདུག་ལེགས་པར་ཐིགས་ན་དགག་བྱ་ངེས་པ་ཡིན་པས། ང་ཡི་བ་དང་ཕུང་སོགས་གཞན་གྱི་སྟེང་དུ་ཡང་། བཏགས་ཆོས་དེའི་རྣམ་པ་འཆར་ཚུལ་དང་ཞེན་ཚུལ་ཐིགས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་ང་དང་ངའི་ཕུང་པོ་གཉིས་ངེས་པར་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དོན་སྟེང་ནས་དེ་གཉིས་ལ་ཕུང་

1 ཞོལ། ཤོག ༩ ན ༥ འཛིན་པ་དང་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གང་ལ་ཡུལ་གང་སྣང་ཡང་ཐ་མེད་ཀྱི་གཅིག་དང་ཐ་བཅས་ཀྱི་ཐ་དད་དུ་སྣང་བས་ཁྱབ་སྟེ། སྣང་ཚུལ་དེ་གཉིས་ལ་ཕུང་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བདེན་པར་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དེ་གཉིས་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པའི་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ངེས་པ་དང་། དེ་གཉིས་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ང་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་ན་ཐ་དད་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་དགོས། དེ་ལྟར་ན་ད་ལྟར་གྱི་ཕུང་པོ་དང་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བས། ངད་ལྟར་གྱི་ལུས་སེམས་ཚོགས་ཙམ་དང་གཅིག་ཡིན་ནམ། སོ་སོ་བ་དང་གཅིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོགས་ཙམ་དང་བཅས་ཏེ་ཚེ་སྔ་མ་ནས་འདིར་འོངས་པ་དང་འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བར་ཐལ། ངད་ལྟར་གྱི་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ལུས་དང་གཅིག་ཡིན་ནམ། སེམས་དང་གཅིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་དང་གཅིག་ཡིན་ནམ། རེ་རེ་བ་དང་གཅིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ལུས་སེམས་བྲལ་ནས་ལུས་མལ་ན་གནས་པའི་ཚེ་ང་ཡང་དེ་ལྟར་གནས་པ་དང་། ལུས་མེས་བསྲེགས་ནས་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཚེ་ང་ཡང་རྒྱུན་ཆད་པ་སོགས་སུ་ཐལ། དེ་གཉིས་གཅིག་གང་ཞིག །ལུས་དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ངའགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་སོགས་སུ་སྐྱེ་བ་རྒྱུན་ཆད་པར་ཐལ་ལོ།།

གཉིས་པ་ལྟར་ན། ངཆང་བའི་སེན་མོའི་བར་གྱི་ཆ་རེ་རེ་ནས་དང་། མགོ་བོའི་སྐྲ་རེ་རེ་དང་ཡང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ངལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་རྣམས་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་མགོའི་སྐྲ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ང་དང་གང་ཟག་སྐྱེས་བུ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ག་དང་གཅིག་ཡིན་ནམ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་གཅིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ཅིག་ཅར་སྐྱེས་པའི་ཚེ་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་དྲུག་ཏུ་ཐལ། དང་པོ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་ལ་གནས་པ་དང་བརྒྱལ་བའི་ཚེ་ང་རྒྱུན་ཆད་པར་ཐལ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས

ཀྱི་མགོ་དང་ལག་པ་ན་བ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་ང་དང་ཕུང་པོ་སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ངེས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་གཉིས་དེ་ལྟ་བུའི་ཐ་དད་ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་སོ་སོ་བར་འགྱུར་བས་ཕུང་པོ་བླང་བྱ་དང་ང་ལེན་པ་པོར་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་ངས་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་། ལག་པ་ན་བ་ལ་ང་ན་བ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་སོ་སོ་བར་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཐ་དད་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་ངེས་པ་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པའོ། །ཡང་ང་དེ་རྟག་གམ་མི་རྟག །དང་པོ་ལྟར་ན། སྐྱེ་འཆི་རྒྱུན་འཆད་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ངའི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་གཅིག་གམ་ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན། ང་སྐྱེས་ཙམ་ནས་སྨྲ་མི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ང་རྒས་ནས་ཀྱང་སྨྲ་མི་ཤེས་པ་དང་། ཕྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་ན་སྐྱེས་ཙམ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། ང་སྨྲ་བ་ན་སྐྱེས་ཙམ་ནས་སྨྲ་བ་སོགས་སུ་ཐལ། ཆ་ཤས་རྣམས་དང་སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ང་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་དང་འདས་པ་དྲན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། ལས་གསོག་པ་པོའི་ང་དང་རྣམ་སྨིན་མྱོང་བ་པོའི་ང་གཉིས་ཀྱང་འབྲེལ་མེད་སོ་སོ་བར་ཐལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འབྲེལ་མེད་སོ་སོ་བར་འགྱུར་བ་སྔ་མ་ལྟར་རོ།།

བཞི་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ངེས་པ་ནི། གནད་གསུམ་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་ཚུལ་དང་སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདུག །ཡེ་མི་འདུག་སྙམ་དུ་ངེས་པ་ནི་བསྐྱང་རྒྱུའི་ལྟ་བ་ངེས་པ་དང་པོ་བ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱོང་ཚུལ་ལྷ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་ལྟ་བ་ངེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་ལས་དང་པོ་པའི་སྐྱོང་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལ་ཡང་གནད་གསུམ་ཚང་དགོས་ཏེ། ངེས་པའི་གནད། འཛིན་པའི་གནད། སྣང་བའི་གནད་དོ། །གནད་དེ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱོང་ཚུལ་ནི། ང་འཛིན་ཚུལ་དང་སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་གཏན་མི་འདུག་སྙམ་པའི་ངེས་ཤེས་ལྷང་བ་ཞིག་སྐྱེས་པ་གནད་གསུམ་ཚང་བའི་རྒྱུན་ལ་ངེས་པ་དྲག་པོ་ཐེངས་ཁ་ཡར་འདྲེན་ནོ། །དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཀྱིས་དཔྱད་པ་ཧྲིལ་བ་གཅིག་གིས་ངེས་ཤེས་ལྷང་བ་དྲངས། ངེས་པ་ན་ངེས་ཤེས་བརྒྱུད་མར་འདྲེན་ནོ། །ཡང་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གནས་པ་མ་གྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་དཔྱད་པ་ཤུགས་ཆུང་ངེ་བ་རེ་བྱེད། ངེས་ཤེས་དྲག་པོ་བརྒྱུད་མར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་

དཔྱད་པ་བྱེད་པ་ནས་དཔྱད་དོན་མ་ངེས་ཀྱི་བར་ལ་ཡང་རྟོག་པ་རིགས་མི་མཐུན་གྱིས་བར་མ་ཆད་པ་དྲན་ཤེས་དང༌། དཔྱད་དོན་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་བརྒྱུད་པ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པའི་དྲན་ཤེས་དང༌། རིག་པ་དེའི་ངོར་ཡུལ་རིགས་མཐུན་རིགས་མི་མཐུན་གང་གི་ཡང་མཚན་མ་འཆར་བ་འགོག་པ་ལ་དྲན་ཤེས་བསྐྱེན་ཚུལ་སོགས་ཞི་གནས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །ངེས་ཤེས་བརྒྱུད་པའི་མཐའ་དང་སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་སྨྲམ་སླར་དཔྱོད་པའི་བར་དུ་ཡང་རྟོག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆད་[1]པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམས་པ་ལས་ཡུལ་ཅན་དེ་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དེའི་དབང་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུ་དང༌། ཡུལ་དེ་ཤེས་པ་དེའི་ངང་དུ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་ངོ༌། །ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྒོམ་པ་དང་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཨེ་ཡོད་སྙམ་ན། གཞན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། མིང་ཙམ་དང༌། བཏགས་པ་ཙམ་དང༌། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་གསུམ་གྱིས་བཤད་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། ངོ་སྙམ་པའི་བློས་བཟུང་བ་རང་གི་དོན་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་ན་བཀག་པའི་རྗེས་སུ་ང་ཞེས་པའི་མིང་ཙམ་དེ་ལས་མ་ལུས། དེ་རི་བོང་གི་ར་ཞེས་པའི་མིང་སྙམ་པོ་དེ་དང་མཚུངས་སོ་སྙམ་ན། མིང་ཙམ་དེ་མཚུངས་ཀྱང་དོན་བྱེད་ནུས་མི་ནུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །མིང་རྐྱང་དེའི་རྗེས་སུ་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པར་ཞུགས་པ་ན་ང་འགྲོ་ཞེས་ལམ་མེ་ལམ་མེ་འགྲོ། ང་སྤྱོད་ཅེས་ཁྲིལ་གྱིས་སྤྱོད། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བ་སྒྲུབ། སྡིག་པ་བཤགས་པ་སོགས་འཐད་པ་ནི། མིང་རྐྱང་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བརྡ་དང་ཐ་སྙད་ཙམ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་ཀུན་ལ་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ནག་སོགས་འདུས་པ་མཐོང་བ་ན་བ་གླང་ངོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་ལ། ཁྲིའི་བློ་མི་སྐྱེ་བ་ནི་གདགས་གཞི་དེ་ལ་དེར་བཏགས་མ་བཏགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གདགས་གཞི་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་དང་ཡ་གྱལ་གང་རུང་མཐོང་བ་ན་ངོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་ཡང་གདགས་གཞི་དེ་ལ་ང་དང་ང་ཡིའོ་ཞེས་བཏགས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཚོས་ཀུན་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སུས་བཏགས་ན་རྟོག་པས་བཏགས། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ། ཀུན་རྫོབ་མིང་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྱུ་མ་རྣལ་འབྱོར་དེ་སྒོམ་པས་དཔེར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་སྒྱུ་མ

1 ཞོལ། ཤོག ༡༡ ན ༤། གཅང། ཤོག ༡༣ ན ༣ མ་ཚོད་

མཁན་རང་ལ་སྒྱུ་མའི་སྣང་བ་ཡོད་ཀྱང་ཞེན་པ་མེད་པ་ལྟར་རོ།།

དེ་ལྟར་བསྒོམ་པ་ལ་གཉིས། ཉོན་མོངས[1]སྟོབས་ཀྱིས་སྒོམ་པ་དང་། དྲན་ཤེས་ཀྱིས་སྒོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཉམ་གཞག་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲན་ཤེས་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྣང་ཙམ་ནས་རང་བཞིན་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་རྒྱུན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྒོམ་མོ། །ལྟ་བའི་ངེས་པ་མེད་པར་གང་སྣང་བུན་ལོང་སེམས་གནས་ཀྱི་མཐུ་ལས་འབྱུང་བས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྒོམ་པའི་དོན་དུ་མི་རུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། དྲན་ཤེས་ཀྱིས་བཟུང་སྟེ་དངོ་སྨྲ་པའི་བློ་ལ་ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་ཡང་ང་སྣང་ཙམ་ནས་རང་བཞིན་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ངེས་པ་དྲངས་ཏེ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་བློ་དེ་ལ་སྔར་ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། ང་རང་བཞིན་མེད་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྣང་ཡང་དེ་གཉིས་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་གང་ཟག་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ལ་ཡང་མི་འབྱུང་བས་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་ངེས་པ་འདྲེན་ནོ། །འདི་ནི་དེ་ལྟར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒོམ་པའི་རྗེས་ཐོབ་དངོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཉམ་གཞག་ཏུ་སྒོམ་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྒོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མིག་སྣ་སོགས་ང་ཡི་བའི་གདགས་གཞི་ཡིན་ལ། ངོ་སྨྲ་པ་དང་། བདག་གིའོ་སྨྲ་པའི་བློ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བྱ་ལྟ་བུར་སྣང་ལ། བློ་དེས་བཟུང་བ་ལྟར་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་ན། ང་ཡི་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཞེན་དོན་དུ་བྱས་ནས་ང་ཡིའོ་སྨྲ་དུ་འཛིན་པ་བདག་གིར་འཛིན་པ་ལྷན་སྐྱེས་གང་ཟག་གི་བདག་གམ་དེར་འཛིན་གྱི་ཁོངས་སུ་བསྡུར་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །དབང་བསྒྱུར་བྱ་དེ་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་ན། སྒྱུར་བ་པོ་གང་ཟག་ཀྱང་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་ལ་དེ་སྔར་བཤད་པའི་རིགས་པས་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པས། བདག་གི་བ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་སྒོམ་རྒྱུའི་ལྟ་བ་ཡིན་ལ། སྒོམ་ཚུལ་དང་དྲན་ཤེས་བསྟེན་ཚུལ་སྔར་ལྟར་རོ།།

1 ཞོལ། ཤོག ༡༡ ན ༤ གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ གཅང་། ཤོག ༡༣ ན ༤ ཉོན་མོངས་སྟོབས་ཀྱི་

གཉིས་པ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་མིང་ཙམ་དང་བཏགས་པ་ཙམ་དང་སྒྱུ་མ་ལྟར་བུ་སྒོམ་པ་ཡང་སྔར་གྱི་རིགས་པ་ཁ་སྐྱོར་ལ་བྱའོ། །སྔར་བཤད་པའི་རིགས་པ་དེས་དཔྱལ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་གང་ཟག་དང་། དེའི་བདག་གི་བ་ཐམས་ཅད་གདགས་གཞི་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། བདག་གི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་སྒྲུབ་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒོམ་ཚུལ་ལ་གཉིས། མཉམ་གཞག་ཏུ་སྒོམ་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྒོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དང་མ་བསྡུས་པའི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་དོན་སྙིང་ནས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ལ། སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་དང་ཞེན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་དང་བདག་འཛིན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡིན་ནོ། །དེ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི། གཟུགས་ཅན་རྣམས་རང་གི་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་དང་། ཆ་ཅན་དང་། ཤེས་པ་རང་གི་སྔ་ཕྱི་ལ་སོགས་པ་དུས་ཀྱི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་རྣམས་དོན་སྙིང་ནས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་གྲུབ་སྔར་བཞིན་བརྟགས་ནས་འགོག་པའོ། །ཆོས་དང་གང་ཟག་ཀྱང་རང་གི་གདགས་གཞིའི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་དང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་བརྟེན་པ་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཏུ་མེད་དེ། གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་མེད་དེ། དེར་ཡོད་ན་འབྲེལ་བ་ཁེགས་པས་དེ་ལ་ལྟོས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དང་སྔ་མའི་རིགས་པས་རང་བཞིན་ཙམ་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ངེས་པ་དེ་སྔར་ལྟར་དྲན་ཤེས་བསྟེན་ནས་སྒོམ་མོ།།

གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་[1]སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྒོམ་ཚུལ་བྱའོ། །ཡོད་ཙམ་དུ་གྲུབ་ཀྱང་བདེན་པ་ཁེགས་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བྱས་པ་དང་། སྟོང་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་སྣང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་གཉིས་ལས། འདིར་ཕྱི་མ་བསྒོམ་བྱ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པ་ལ་དྲན་པ་སྐྱོང་ཚུལ་ལྟར། ད་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་གི་དབང་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་བསྒོམ་པ

1 ཞོལ། ཤོག ༡༢ བ ༤ བདག་མེད་པའི་སྐབས་སུ་

ནི། དབང་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཟུང་སྟེ། དབང་ཤེས་ལ་ཡུལ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་དང་། ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ངེས་ཤེས་དུས་གཅིག་ཏུ་དྲངས་ལ། སྣང་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་དང་། སྟོང་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དང་། བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་དང་། བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་ཤེས་བརྟན་པོ་འདྲེན་ནོ། །ཟབ་མོ་ལྟ་ཁྲིད་ཀྱི་ཡི་གེ་རིན་པོ་ཆེའི་འཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས་སྦྱར་བའོ།། །། སརྦ་མངྒ་ལཾ།།

༄༅། །དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་སྙིང་པོའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །རྗེ་བཙུན་བླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྙིང་རྗེའི་རྩ་བ་རབ་བརྟན་བློ་གྲོས་གྲིབ་བསིལ་ལྷག་བསམ་བཟང་པོའི་ར་བར་གནས། །མཐའ་ཡས་གྲགས་པའི་གཟི་ལྡན་དམ་ཆོས་ཡལ་ག་རྒྱས་པའི་མེ་ཏོག་དཔལ་ཡོན་ཅན། །འཕྲིན་ལས་བཟང་པོའི་འབྲས་བུ་མཆོག་དེས་གདུལ་བྱའི་རེ་བ་མཐའ་དག་རྫོགས་མཛད་པ། །དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དཔག་བསམ་དང་མཚུངས་མཁས་པའི་མཁས་པ་དེ་ལ་རྟག་ཏུ་འདུད། །ཆོས་ཀུན་འགྲོ་འོང་མེད་པར་གཟིགས་ཀྱང་གོ་འཕང་མཆོག་དེར་གདུལ་བྱའི་ལམ་ནི་ས་ལེར་མཚོན། །སྤྲོས་ཀུན་ཞི་བའི་ངང་དུ་བཞུགས་ཀྱང་ཐུགས་རྗེའི་སྤྲོས་པས་གདུལ་བྱའི་མུན་པ་སེལ་མཛད་ཅིང་། །གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་མཐའ་དག་གཟིགས་ཀྱང་སྙིང་པོའི་དོན་ནི་གཅིག་པུ་ཁོ་ནར་མཚོན། །ཀླུ་སྒྲུབ་ཅེས་ནི་ས་སྟེང་འདི་ན་སྒྲིབ་མེད་རབ་གྲགས་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་དེ་ལ་འདུད། །དེ་ཡི་བཞེད་གཞུང་རབ་དཀར་དྲི་མེད་ཅིང་། །གཏམ་དུ་བྱ་བ་ཀུན་གྱི་མཆོག་གྱུར་པ། །དམ་པའི་བཀའ་ཡིས་རིང་ནས་བསྐུལ་གྱུར་པས། །ཅུང་ཟད་འབྱེད་ལ་བདག་བློ་སྤྲོ་བ་སྐྱེས།།

དེ་ཡང་བདག་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གཅིག་ཏུ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་གཅེས་སྤྲས་སུ་མཛད་པ། བཤད་པ་དང་སྒྲུབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་གོང་ནས་གོང་དུ་གྱུར་པ། འགྲོ་བ་མགོན་མེད་པ་རྣམས་ལྷག་པར་ཡང་ཐུགས་རྗེའི་ཡུལ་དུ་མཛད་པ་དག་ལས་འདི་ལྟར་རྗེས་སུ་ཐོས་ཏེ། འོ་སྐོལ་དལ་བའི་རྟེན་བཟང་པོ་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་འཇིག་རྟེན་པའི་རྒན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལས་ཆེས་ཁྱད་ཞུགས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་མ་བསྒྲུབས་ན། བློ་དུད་འགྲོ་ལས་ཆེར་མ་ཐུགས་པ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ་བའི་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་ལེགས་པར་ལོན་པ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པའི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་གདམས་ངག་ཏུ་ཤར་ནས་དེའི་

དོན་རྙེ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་མཆོད་པ་གཞན་མེད་གསུང་པས། དེ་ལ་འདིར་མདོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་ཏུ་བགྲོད་པའི་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དབུ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ཞེ་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཡིན་ལ།

དེ་ལ་གཉིས། བཤད་པའི་སྔོན་འགྲོ་དང་། བཤད་པ་དངོས་ལ་འཇུག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ་དང་། དེས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གོ །དང་པོ་ནི། རྗེ་བཙུན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཅེས་བྱ་བ། འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་དང་། སྤྲིན་ཆེན་པོའི་མདོ་དང་། ཇ་བོ་ཆེའི་མདོ་དང་། འཇམ་དཔལ་གྱི་རྩ་བའི་རྟོག་པ་སོགས་ནས་སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་འཛིན་པར་ལུང་བསྟན་ཅིང་། ཁྱད་པར་དུ་ལང་གཤེགས་སོགས་ནས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྒྱས་པར་མཛད་ནས་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་བསྒྲུབས་ཏེ། བདེ་བ་ཅན་དུ་འགྲོ་བར་ལུང་བསྟན་ཅིང་། སྒྲོན་གསལ་ལས། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སྐུ་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །སྔར་བཤད་པའི་ལུང་བསྟན་པ་རྣམས་ནི། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་། ཐུན་མོང་བ་གསུངས་པ་ཡིན་པས་འགལ་བར་མི་བསམ་མོ། །

གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་རིག་པའི་གནས་ཐུན་མོང་བའི་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་མཛད་ཅིང་། ནང་རིག་པ་ལ་ཡང་སྔགས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་པ་མང་དུ་མཛད་དོ། །ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལམ་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ངེས་པའི་དོན་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་སོགས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དུ་མ་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་མཛད་ལ། ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལམ་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ནི། རྩ་བ་ཤེས་རབ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ། རྩོད་ཟློག །སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ། ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་རྣམས་དང་། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་གཏན་ལ་ཕབ་ལ། ཐ་སྙད་གྲུབ་པ་ནི། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པར། ཚིགས་བཅད་ཁ་ཡར་དྲངས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་བོད་དུ་ཚང་མ་མ་འགྱུར་རོ། །བསྟོད་པ་འགའ་ཞིག་ལས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་བསྟན་མོད་ཀྱང་། རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་དེ་ཙམ་དུ་མི་

མང་ལ། རིགས་པའི་ཚོགས་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་ཀྱང་བསྡུ་ན་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་དང་། མཐའ་བྲལ་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་གཉིས་སུ་འདུའོ།།

དང་པོ་ནི།[1] དངོས་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཏགས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་སོགས་ཞིབ་མོ་ལྟར་སྣང་བ་རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་བཅུ་དྲུག་འགོག་པ་ནི་ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་གོ །རྩོད་ཟློག་དང་། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་གཉིས་ནི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་འཕྲོས་པའི་ཡན་ལག་ཙམ་ཡིན་གྱི། དབུ་མའི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་རང་རྐྱ་བ་མ་ཡིན་ལ། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི།[2]།ཞེས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ། དགག་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པར་རྩོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལེའུ་དང་པོའི། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི།[3]།ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་ལ་འཕྲོས་པའི་ལྷག་མའོ། །གཉིས་པ་ནི། རབ་བྱེད་བདུན་པའི། རྨི་ལམ་ཇི་བཞིན་སྒྱུ་མ་བཞིན།[4]།ཞེས་སོགས་ལ་འཕྲོས་པའི་ལྷག་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ན། ལུང་ལས་དེ་དག་གསུངས་པ་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་རྒོལ་བའི་ལན་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །མཐའ་བྲལ་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ལ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་། རྟེན་འབྱུང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རྟོགས་དགོས་པ་དང་། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཐེག་པ་དམན་པའི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཀྱང་། བདག་མེད་གཉིས་ཕྲ་མོ་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་། ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དངོས་སུ་མ་རྟོགས་ན་སྲིད་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ལས་བརྩམས་ནས། ཡོད་མཐའ་དང་མེད་མཐའ་དགག་པ་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །འདི་ནི་བསྟན་བཅོས་གཞན་གཉིས་ལྟར། དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འཕྲོས་དོན་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ། །བསྟན་

1 ཞོལ། ཤོག ༢ བ ༦། གཙང་། ཤོག ༣ ན ༩ དང་པོ་ལ།

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༧༨ ཐེང་། ༣

3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༣ ཐེང་། ༡༠

4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༡༣ ཐེང་། ༡༡

བཅོས་འདིར་ནི་མངོན་མཐོ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱང་རྒྱས་པར་བསྟན་མོད་ཀྱི། གཙོ་བོ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གང་གི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་ཀྱང་། གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རྟོགས་དགོས་པ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་སྟོན་པར་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ནས་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་བཤད་པ་དངོས་ལ་འཇུག་པ་ལ་བཞི། མཚན་གྱི་དོན་དང་། འགྱུར་གྱི་ཕྱག་དང་། གཞུང་གི་དོན་དང་། མཇུག་གི་དོན་ནོ།[1]།དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་དུ། རཱཛ་ནི། བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་རྒྱལ་པོ། པ་རི་ཀ་ཐཱ་ནི། གཏམ་བྱ་བ། རཏྣ་ནི། རིན་པོ་ཆེ། ཨཱ་ལ་ནི་ཕྲེང་བའོ། ཁ་ཅིག་གིས། འདི་རྒྱལ་པོ་སྤྱི་ལ་གདམས་པ་དང་། བཤེས་སྤྲིང་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྤྱོད་བཟང་པོ་ལ་གདམས་པར་འདོད་ལ། །ཁ་ཅིག་འདི་ཡང་། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཤིང་ས་ལ་ནོན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་གདམས་པར་འཆད་ལ། འགྲེལ་པ་ལས་འདི་ཡང་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྤྱོད་ལ་གདམས་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ། བཤད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་དགོད་པ། བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དང་། བཤད་པར་དམ་བཅའ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དགོས་པའི་དོན་དང་། བསྡུས་པའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་བའོ། །རང་དོན་ནི་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དང་བས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་བསྟོད་པ་བྱས་པས། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་བར་ཆད་ཞི་བ་སོགས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའོ། །གཞན་དོན་ནི་དེའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་ཉན་པ་སོགས་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། རྒྱས་པར་དབྱེ་ན་བརྒྱད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ་བསྟོད་པ་དང་། ཕྱག་འཚལ་བའོ། །བསྟོད་པ་ལ་རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་དང་། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་སོ། །དང་པོ་ལ་སྤངས་པ་དང་། རྟོགས་པ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་རྐང་པ་

[1] ཞོལ། ཤོག ༣ བ ༣། གཙང་། ཤོག ༥ ན ༡ དོན་ཏོ།། གཙང་ཞོལ་ཏོ་ཡང་ཡང་འབྱུང་།

དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །གཞན་དོན་ནི་རྐང་པ་གསུམ་པས་བསྟན་ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཞེས་པས་རྫོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་གཉིས་བསྡུས་པའམ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ལྡན་པས་གཞན་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པའི་སྟོན་པ་ཕུན་ཚོགས་སྟོན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྐང་པ་བཞི་པའི་ཕྱེད་ཕྱི་མས་སོ། །དོན་བསྡུས་ན་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་། དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པའི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཀྱང་སྐྱབས་འགྲོའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་དང་བས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་བཤད་སྒྲུབ་ཀུན་གྱི་རྩ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཀླུ་སྒྲུབ་བདག་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་ལ་ན། རྗེ་ལྟ་བ་དང་རྗེ་སྙེད་པ་མ་ལུས་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལའོ། །དེ་ཡང་སྤྲངས་པའི་ཁྱད་པར་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཉེས་པ་ཀུན་ལས་ཕྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཞིང་རྫོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཉན་ཐོས་སོགས་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱིས་མཛེས་ཤིང་སྤུད་པས་བརྒྱན་པ་པོའོ།།

གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་ནི། ཐུགས་རྗེས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེས་པའི་རིགས་མཐའ་དག་ལས་སྐྱོབ་ཅིང་། ལེགས་པའི་རིགས་མཐའ་དག་ལ་འགོད་པས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་གཉེན་གཅིག་པ་བླ་མེད་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྟོན་པ་གཞན་ནི་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པར་ཞུགས་པ་སྟེ། ལེགས་ལྡན་ནག་པོ་དྲག་པོ་དབང་ཕྱུག་གིས་གྲོང་ཁྱེར་སུམ་བརྩེགས་བསྲེགས་པ་དང་། ཁྱབ་འཇུག་གིས་དམག་སྡེ་ཆེན་པོ་བཅོ་བརྒྱད་བཅོམ་པ་དང་། གཅེར་བུ་པས་སྲོག་ཆགས་ཕྲ་མོ་རེག་པ་ཙམ་གྱིས་འཇིག་པས་ནམ་མཁའ་གང་བར་སྨྲ་ཞིང་། སློབ་མ་གནས་ནས་ཕྱིར་འབྱུང་བའི་ཚེ་བསླབ་པ་དབུལ་དུ་འཇུག་པ་དང་། དྲང་སྲོང་ཁ་ཅིག་རྒྱལ་པོ་དཔུང་གི་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་པ་དང་བཅས་པ་དམོད་པའི་མེས་བསྲེགས་པ་སོགས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། སྨོད་ལ་ཆོས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དགོས་འབྲེལ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ཚིག་དོན་གཉིས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་

ནི། མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་། ངེས་པར་ལེགས་པ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་བཅས་པ་ནི་བརྗོད་བྱ་དང་། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དེ་དག་རྟོགས་པ་ནི་དགོས་པ་དང་། འདི་ཡི་དོན་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ངེས་ལེགས་ནི་ཉིང་དགོས་དང་། དེ་དག་སྔ་མ་སྔ་མ་མེད་ན་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མི་འབྱུང་བ་ནི་འབྲེལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱག་འཚལ་ནས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཅེ་ན། རང་གི་འཁོར་དང་ཡུལ་ཐེལ་གྱིས་མནན་ནས་མཆོག་ཏུ་སྣྲ་བས་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བོས་ནས། ཁྱོད་ལ་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགེ་བ་དང་། འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་དུ་མི་ལྟུང་[1]བར་འཛིན་པས་གཅིག་ཏུ་དགེ་བའི་ཆོས་བཤད་དེ། དགོས་པ་ནི་ཆོས་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ནི་དགེ་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྟོང་བྲལ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་དང་། བྱང་ཆུབ་གསུམ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་རྒྱུ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་འཆད་སྙམ་ན། འཕགས་པ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་བྱ་བས། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྣོད་དེ་ལ་ནི་བཤད་ན་ཆོས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། ཁྱོད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྣོད་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་འཆད་ཅེས་པའོ།།

གཉིས་པ་བཤད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་དགོད་པ་ལ་བཞི། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་རྒྱུ་འབྲས་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོགས་གཉིས་ལ་བསླབ་པར་གདམས་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་སྤྱོད་ཚུལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ལ་བསླབ་པར་གདམས་པ་དང་། ཐར་པ་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དེ་གཉིས་སྤྲེལ་མར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བཤད་པའི་སྐབས་དགོད་པ་དང་། བཤད་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ཆོས་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམས་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་ཕལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། སྣོད་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དང་པོར་མངོན་པར་མཐོ་བའི་རྒྱུའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་བཤད་ནས། དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་ཕྱིས་ནི་ངེས་པར་ལེགས་པ་འབྱུང་བའི་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་མངོན་པར་མཐོ་བའི་གོ་འཕང་སྐྱེ་

1 ཞོལ། ཤོག ༥ ན ༡ མི་ལྟུང་བར་

བ་བརྒྱུད་མར་ཐོབ་ནས་རིམ་གྱིས་ངེས་པར་ལེགས་པ་འོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། མངོན་མཐོ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་མ་གཏོགས། ངན་འགྲོའི་རྟེན་ལ་ཐར་པ་ཐོབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོག་མར་སླ་བའི་གདམས་པ་དང་། རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཐོབ་ནས་རྒྱུད་སྨིན་པ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཟབ་མོའི་དོན་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལོག་པར་བཟུང་ནས་ལས་འབྲས་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་སྤྱངས་ན་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་ཉེས་དམིགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས་ཀྱང་། སྤོང་བས་མ་རུང་བདག་ཉིད་ཀྱང་།[1]།མནར་མེད་པར་ནི་སྤྱི་ཝུ་ལྕུགས་འགྲོ།[2]།ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་དགོས་པ་བྱུང་ན་ཡང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་ངེས་པ་ལ་ཉུང་ཟད་ཀྱང་མི་གནོད་པའི་གོ་བ་བསྐྱེད་ལ་བཤད་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་མངོན་མཐོ་ནི་བདེ་བ་སྟེ་ལྷ་དང་མིའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་བདེ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་ཅི་རིགས་པ་ཡིན་ལ། ངེས་པར་ལེགས་པ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྡུག་ཀུན་སྤངས་པའི་གྲོལ་བ་ཐར་པར་འདོད་དོ། །སླར་མི་ལྡོག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་གྲོལ་བ་ཡིན་པས་ངེས་པར་ལེགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འབྲས་བུ་གཉིས་པོ་དེའི་སྒྲུབ་པ་མདོར་བསྡུ་ན་ལས་འབྲས་དང་། བདེན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་སོགས་ལ་དད་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །མདོར་ན་ཞེས་པ་ནི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་བསྡུས་པ་ཡིན་ལ། མདོར་བསྡུ་བ་སྨྲ་མ་ནི་འབྲས་བུའི་གྲངས་ངེས་སོ།།

གསུམ་པ་ནི། དད་པ་སྔོན་འགྲོ་མ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་སྟེ།[3]།ཞེས་དང་། དད་པའི་རྩ་བ་རབ་བརྟན་བྱ།[4]།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དད་པ་ཆོས་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས། དད་པ་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། མངོན་མཐོའི་རྒྱུའི་ཆོས་དགེ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་པར་བྱེད་ལ། སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་རྟོགས་རུང་གི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་གཉིས་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་གཉིས་གཙོ་བོ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས

1 ཞོལ། ཤོག ༥ བ ༢། གཙང། ཤོག ༦ ན ༣ བདག་ཉིད་ཅན།།

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༦ ཤོག ༣༩༩ ཐེང་། ༥

3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༡ ཤོག ༧༦༠ ཐེང་། ༧༩

4 ལུང་འདི་བསྟན་འགྱུར་ནང་མ་རྙེད།

རབ་སྟེ་དེས་སྲིད་པ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རབ་འདི་ཡི་སྔོན་འགྲོ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་སོགས་ཀྱི་དད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་འཇོམས་ནུས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྣོད་དུ་རུང་བའི་དད་པ་ཅན་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན་ལ་ཤེས་རབ་ཅན་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། ཤ་ལ་ཆགས་པས་སྲོག་གཅོད་པ་སོགས་ལ་འཇུག་ཅིང་ཆོས་འདོར་བ་ནི་ཆགས་པ་དང་། འདུན་པས་ཆོས་ལས་འདའ་བ་དང་། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་སོགས་ཀྱིས་སྲོག་གཅོད་པ་ལྷ་བྱུ་ནི་ཞེ་སྡང་གིས་ཆོས་ལས་འདའ་བ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཆད་པ་ལ་སོགས་ཀྱིས་འཇིགས་ནས་ཆོས་འདོར་བ་ནི་འཇིགས་པས་ཆོས་ལས་འདའ་བ་དང་། ཕ་མ་ལ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྲོག་གཅོད་པ་སོགས་ཉེས་མེད་དུ་བཟུང་ནས་ཆོས་འདོར་བ་ནི་རྨོངས་པས་ཆོས་ལས་འདའ་བ་ཡིན་ལ། འགྲོ་བ་བཞིའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ལས་འདའ་བ་ལས་ལྡོག་ནས་གདུལ་བྱ་གང་ཞིག་འདུན་པ་དང་ཞེ་སྡང་དང་འཇིགས་པ་དང་རྨོངས་པས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་ཞིང་ལས་འབྲས་སོགས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དེ་ནི་དད་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཉིད་ཐར་པར་དཀྲིར་རུང་བས་ངེས་པར་ལེགས་པའི་སྣོད་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། གང་ཟག་གང་ཞིག་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ལས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་དེ། མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་སྤངས་ནས་དགེ་བ་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་ནི་བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཤེས་ནས་བླང་དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་རྟག་ཏུ་བྱེད་པ་དེ་མཁས་པ་ཤེས་རབ་ཅན་ཞེས་བྱ་ཡི། བླང་དོར་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་གནས་ལྔ་རིག་པ་ཡང་སྐབས་འདིར་མཁས་པ་ཞེས་མི་བྱའོ། །དོན་བསྡུས་ན་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་དད་པ་ཅན་དང་ཤེས་རབ་ཅན་ཞེས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་བཤད་པ་དངོས་ལ་གཉིས། མངོན་མཐོ་རྒྱུ་འབྲས་བཤད་པ་དང་། ངེས་ལེགས་རྒྱུ་འབྲས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མངོན་མཐོའི་ཆོས་བཤད་པ་དང་། ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཚུལ་དང་། ཉམས་སུ་བླངས་

པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། མདོན་མཐོའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་བཤད་པ་དང་། ཆོས་འདི་པ་ལས་གཞན་ལ་དེ་དག་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་དེ་དག་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དགེ་མི་དགེའི་རྒྱུ་འབྲས་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གང་ལས་ལྡོག་པའི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་དང་། འཇུག་པའི་ཆོས་གསུམ་དང་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མི་དགེ་བཅུ་ལས་ལྡོག་པ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གཞན་ལས་ལྡོག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྲོག་ཆགས་མི་བསོད་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བཟུང་བའི་རྫས་རྐུ་བ་སྤོང་བ་དང་། གཞན་གྱི་ཆུང་མ་སྤོང་བ་དང་གསུམ་ནི་ལུས་ཀྱི་ལས་མི་དགེ་བ་ལས་ལྡོག་པ་ཡིན་ལ། ལོག་པ་མི་བདེན་པ་འདུ་ཤེས་བསྒྱུར་ནས་སྨྲ་བ་དང་། དབྱེན་གྱིས་གཞན་འབྱེད་པའི་ཚིག་སྨྲ་བ་ཕྲ་མ་དང་། གཞན་གྱི་ཞེ་གཅོད་པའི་ཚིག་བརླིང་པོ་སྨྲ་བ་ཚིག་རྩུབ་པ་ཉིད་དང་། མ་འབྲེལ་བ་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྨྲ་བའི་ངག་ཀྱལ་པ་ཡང་དག་པར་སྤོམ་པ་ནི་ངག་གི་ལས་ལམ་མི་དགེ་བ་ལས་ལྡོག་པ་ཡིན་ལ། གཞན་གྱི་རྫེད་པ་བདག་གིས་ཐོབ་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པའི་ཆགས་པ་དང་། གཞན་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའི་གནོད་སེམས་དང་། ལས་འབྲས་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་མེད་པ་ཉིད་[1]ཀྱི་ལྟ་བ་ཡིད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བའི་ལས་ལམ་འདི་དག་ལས་ལམ་དཀར་པོ་བཅུ་སྟེ། ལྡོག་པ་དག་ནི་ནག་པོ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ནི་གཞི་དང་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་དང་མཐར་ཐུག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། དགེ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་ནི། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་མཛད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཅི་ཆོས་དེ་ཁོ་ནར་ཟད་དམ་ཞེ་ན། ལུས་སེམས་རང་དབང་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཆང་མི་འཐུང་བ་དང་། ཁྱིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བྲི་དང་སྲང་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ལ་གཡོ་བྱེད་པ་སྤངས་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ལོག་འཚོ་ལྔ་སྤངས་པའི་འཚོ་བ་བཟང་པོ་དང་། ལུས་ངག་གི་མཐོ་འཚམ་པ་སོགས་ནི་རྣམ་པར་འཚེ་བ་ཡིན་ལ། དབྱུག་པ་བརྡེག་པ་སོགས་སྤངས་པའི་རྣམ་པར་མི་འཚེ་བ་དང་། གསུམ་ཡང་གང་ལས་ལྡོག་པའི་ཆོས་སོ། །ལོག་པའི་འཚོ་བ་ལྔ་ལ་ཚུལ་འཆོས་ནི་རྙེད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་གཞན་གྱིས་བདག་ལ་བསྙེན་བཀུར་

1 ཞོལ། ཤོག ༧་ན ༣ ཡིད་ཀྱི་

བྱས་ན་ཅི་མ་རུང་། བདག་གི་དེ་དག་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་སྙམ་ནས་སྤྱོད་ཚུལ་ལེགས་པར་འཚོས་པའོ། །ཁ་བསྐགས་ནི། བསམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་ཁོ་བོ་ཐག་རིང་པོ་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་ཐད་དུ་འོངས་སོ་ཁོ་བོ་འདིར་གནས་པ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ། ཁྱོད་ནི་ངའི་ཕ་དང་འདྲ་བས་ང་ལ་སྦྱིན་པར་བྱ་ལ། ངེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁྱེད་ལ་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་ངོར་བསྟོད་པའི་ཀུན་ཏུ་སྨྲ་བའོ། །གཞོགས་སློངས་ནི། གཞན་གྱི་ལས་འདི་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་རྙེད་པ་དེ་ཐོབ་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པས་དེའི་དོན་དུ་ལས་བྱེད་ཅིང་། ཁྱེད་ཀྱི་ལྷུང་བཟེད་འདི་ནི་མཛེས་སོ། །ཁོ་བོས་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུ་རྙེད་ན་གཙང[1]བར་བྱ་ན་སྦྱིན་པ་པོའང་རྙེད་པར་དཀའོ་ཞེས་རྫས་ལ་བརྐམ་པ་ལས་སྨྲ་བའོ། །ཐོབ་ཀྱིས་འཇལ་བ་ནི་རྙེད་པ་ལ་སྲེད་པའི་བསམ་པས་གཞན་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཁྱེད་ཀྱི་ཕ་དང་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་སུ་ཞིག་ལ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ཡིན། ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་དགྲ་བཅོམ་བཞུགས་ཤིང་། ལྟན་ཅིག་གཏམ་སྨྲ་བར་འགྱུར་བ་ནི་ཁྱེད་རྙེད་པ་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ[2]ན་ཕ་རོལ་པོས་འདི་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པས་སྨྲ་བའོ། །རྙེད་པས་རྙེད་པ་འཚོལ་བ་ནི། བདག་ལ་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཁ་ཅིག་གིས་ལྷུང་བཟེད་བྱིན་པ་མ་ བླངས་སོ་འདི་ནི་བདག་ལ་རྒྱལ་པོ་ཆེ་གེ་ཞིག་གིས་བྱིན་པའོ་ཞེས་སྨྲ་ཞིང་། འདི་ནི་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཁྱད་འཕགས་པའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པས་སྨྲ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་རང་གི་ལག་གིས་འབུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་གུས་སྦྱིན་དང་། མཁན་པོ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱིས་ལྷག་པ་གཞན་ཡང་མཆོད་པ་ནི། མཆོད་འོས་མཆོད་པ་དང་། བྱམས་པས་མཆོན་པའི་ཚད་མེད་པ་བཞི་སྟེ། འཇུག་པའི་ཆོས་སོ། །གུས་སྦྱིན་ལ་ཡང་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་དང་མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། མདོར་ན་མདོན་མཐོའི་རྒྱུའི་ཆོས་ནི་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལམ་གོལ་བར་ཞུགས་པས་རང་གཞན་ལ་གནོད་པ་དང་། གོལ་བར་འགྲོ་བའི་གང་ཟག་དང་། གོལ་བར་ཞུགས་པའི་ཉེས་དམིགས་སོ། །དང་པོ་ནི། དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ལུས་གདུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ལམ་དུ་འདོད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། ཟས་གཅོད་པ་དང་། མེ་ལྔ་

1 ཞོལ། ཤོག ༧ བ ༣ གཙང་བར་

2 ཞོལ། ཤོག ༧ བ ༥། གཙང་། ཤོག ༨ ན ༩ ཞེས་སྨྲ། ཕ་རོལ་

བསྙེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལུས་གདུང་བར་བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་ལས་ཐར་པ་མི་ཐོབ་པར་མ་ཟད། མངོན་མཐོ་སྐྱེར་བའི་ཆོས་ཀྱང་མེད་དེ། འདི་ལྟར་དེ་ཡིས་ནི་གཞན་ལ་གནོད་པ་སྤོང་བ་མེད་ཅིང་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ་རང་ཉིད་ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་ཆེས་གསལ་བ་སྦྱིན་པ་གསུམ་དང་། སྤོང་བ་བདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལམ་པོ་ཆེ་ལ་གང་མ་གུས་ཤིང་ལུས་གདུང་བ་ནི་དུད་འགྲོ་ངམ་གྲོག་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ངན་པ་ནས་འགྲོ་བ་དེའི་རྗེས་སུ་དུད་འགྲོ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འགྲོ་བ་ལྟར། གནག་གི་ལམ་ལྟ་བུའི་ལམ་གོལ་བ་དག་ནས་འགྲོ་བ་དེ་རང་དང་དེའི་རྗེས་འཇུག་གཞན་རྣམས་ཀྱང་བསླུས་པར་འགྱུར་བའོ། །འདིར་ཆོས་གསུམ་བསྟན་པ་ནི། གོང་གི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ཀུན་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། མུ་སྟེགས་ཅན་ཆོས་ཀྱི་ལམ་ལ་མ་གུས་ཤིང་ལམ་ལོག་པར་འགྲོ་བ་ནི། འབྲོག་དགོན་པ་རྟ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་ནགས་སྟུག་པོ་ཆེས་རྒྱ་བར་དཀའ་བ་རྣམས་སུ་དུད་འགྲོ་ལམ་གོལ་བར་འཇུག་པ་ལྟར། འཁོར་བའི་འབྲོག་དགོན་པ་ནི་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་པ་མཐའ་ཡས་པས་གང་ཞིང་། འཇིག་པའི་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་བ་ངན་པའི་ཐིབས་པོར་ལྡུང་བ་ལམ་དམ་པ་ལ་སེམས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྐྱེ་བོའི་ཤིང་ཅན་དུ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྦྲུལ་གདུག་པས་འཁྱུད་པའི་ལུས་གདུང་བར་བྱེད་པ་སོགས་ནི་འཁོར་བར་ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་པོར་འཇུག་པར་འགྱུར་བས་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དམ་པའི་བཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་རྣལ་མར་མིང་བཏགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལམ་ལ་མ་ཞེན་པ་ཆེད་ཆེར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། མི་དགེ་བ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཚེ་ཐུང་བ་སོགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་དང་། དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གསོད་པ་ཡིས་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་ལ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཚེ་ཐུང་བར་འགྱུར་ལ། མཚོན་ལ་སོགས་པས་གཞན་ལ་རྣམ་པར་འཚེ་བས་ཕྱི་མའི་ལས་ལ་གནོད་པ་མང་བ་དང་། རྐུ་བ་ཡིས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་འཕོངས་ཤིང་མི་བརྟན་པ་དང་གཞན་དང་ཐུན་མོང་བར་འགྱུར་བ་སོགས་སོ། །བྱི་བོ་བྱེད་པས་ཆུང་མ་རང་གིས་དབང་བྱར་མེད་པའི་དགྲ་དང་བཅས་པ་དང་། རྫུན་དུ་སྨྲ་བས་

སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་མང་བ་སྟེ། ཕྲ་མ་ཡིས་ནི་རང་གི་མཛའ་བཤེས་དང་འབྱེད་པ་དང་། ཚིག་རྩུབ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སྙན་མི་སྙན་པ་ཐོས་པ་དང་། བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྨྲ་བའི་མ་འབྲེལ་བ་ཡིས་རང་གི་ཚིག་མི་བཙུན་ཞིང་། ཚིག་ཚད་མར་བཟུང་བར་མི་འོས་ལ་མ་ངེས་པའི་སྤྲོབས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། བརྣབ་སེམས་ཀྱིས་འདོད་བྱའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་རེ་བ་འཇོམས་ཤིང་མི་ཐོབ་པ་དང་། གནོད་སེམས་ཀྱིས་འཇིགས་པ་སྦྱིན་པར་མདོ་ལས་བཤད་དོ། །ལོག་པར་ལྟ་བས་ཕྱི་མ་ལ་ལྟ་བ་ངན་པ་ཉིད་དང་གཡོ་སྒྱུ་མང་བ་སོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཆླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་དང་། བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་ཚེ་ཐུང་བ་སོགས་སྔ་མ་དང་། གསོད་འདོད་མང་བ་སོགས་ཕྱི་མར་བྱས་སོ། །བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་སྨིན་པ་སོགས་རྒྱས་པར་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆང་འཐུང་བ་ཡིས་ནི་བློ་འཁྲུལ་བ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། གུས་པར་མི་སྦྱིན་ཞིང་། སྦྱིན་པ་མི་གཏོང་ལ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པས་དབུལ་བ་ཉིད་དེ། སྦྱིན་པ་མ་བཏང་བའི་འབྲས་བུ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ལོག་པར་འཚོ་བས་བསླུས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། ཁེངས་པ་ཡིས་ནི་རིགས་ངན་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་སེམས་ཁོང་ནས་འཁྲུག་པའི་ཕྲག་དོག་གིས་ནི་གཟི་བརྗིད་ཆུང་བ་ཉིད་དང་། ཁྲོ་བས་མདོག་མི་སྡུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་ངན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཁྲོ་བས་བླང་དོར་གྱི་གནས་ཤེས་པའི་མཁས་པ་ལ་མ་འདྲིས་པས་ནི་བླུན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བླང་དོར་གྱི་གནས་མི་ཤེས་པའི་རྨོངས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། མི་དགེ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྒྱུ་མཐུན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་འདི་ཀུན་གྱིས་དང་པོར་མི་ཉིད་ལ་ནི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་དམྱལ་བ་དང་། དུད་འགྲོ་དང་། ཡི་དྭགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ངན་འགྲོའོ། །མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལས། ཆེན་པོས་དམྱལ་བ་དང་། འབྲིང་གིས་དུད་འགྲོ་དང་། ཆུང་ངུས་ཡི་དྭགས་སུ་སྨིན་པར་བཤད་པ་ནི་དུད་འགྲོ་ལས་ཡི་དྭགས་ཤེས་པ་གསལ་བས་ཐར་སླ་བ་ལ་དགོངས་པར་བཞེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། མི་དགེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་གི་རྣམ་སྨིན་ཕྱིར་བསྒྲགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ། དགེ་བའི་ལས་ལམ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་ནི་བཟློག་སྟེ་འབྱུང་ལ། རྒྱུ་མཐུན་དང

བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ཡང་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་ལས་ངེས་པ་དང་། འཕེལ་ཆེ་བ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་མི་འཕྲད་པ་དང་། བྱས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བ་བཞིར་བསྡུས་ནས་འདི་དག་གི་དོན་བསམ་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་དེས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ནི་མི་དགེ་བའོ། །དང་གི་སྒྲ་ཕྱི་མས་དུག་གསུམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་དགེ་བར་འགྱུར་བར་མ་ཟད། དེས་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཀྱང་མི་དགེ་བར་འགྱུར་བར་སྟོན་པའོ། །མ་ཆགས་པ་དང་ཞེ་སྡང་མེད་པ་དང་གཏི་མུག་མེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་བར་འགྱུར་བར་མ་ཟད། དེས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་དེ་ཡང་དགེ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལས་མི་དགེ་བ་ལས་ནི་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དོ། །དགེ་བའི་ལས་ལས་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་བདེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དང་། འཛམ་བུ་གླིང་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གམ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྱེ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་བདེ་བ་དག་འབྱུང་བས་ལས་འབྲས་ལེགས་པར་བསམས་ལ་ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་འགོག་པ་དང་། བདེ་འགྲོའི་རྒྱུ་སྒྲུབ་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་ལས་འབྲས་བསམས་ནས་ཡིད་དང་ལུས་དང་ངག་གི་ནི་མི་དགེ་བ་ཀུན་ལས་ལྡོག་པར་བྱ་ཞིང་། དགེ་བ་ལ་རྟག་ཏུ་འཇུག་པར་བྱ་བའོ། །སྔར་བཤད་པའི་འཇུག་ལྡོག་གི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ཤེས་ནས་ལྡོག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་སློང་ཙམ་ནས་སྤོམ་པ་འདི་ནི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཆོས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་འབྲས་བུ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་ཆོས་འདིས་དམྱལ་བ་དང་ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོ་དག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཞིང་འདོད་པའི་ལྷ་དང་མིའི་ནང་དག་ཏུ་ཚོར་བ་སིམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བདེ་བའི་དཔལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། མིའི་ནང་དུ་འཁོར་བསྒྱུར་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་རིགས་རྒྱས་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། དེར་མ་ཟད་རྒྱུ་སྙོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། ཚད་མེད་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་བཞི་བསྙོམས་པས་ནི་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པའི་བདེ་བ་མྱོང་བར་བྱེད་དོ། །ཡང་ན་བསམ་གཏན་སོགས་ཆོས་བཅུ་དྲུག་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུའི་ངོ་བོར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་སྔར་བཤད་པའི་ལྡོག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་

ལས་ལོག་ཅིང་། འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་གསུམ་ལ་ཞུགས་པའི་མངོན་མཐོའི་རྒྱུའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་དང་དེའི་འབྲས་བུ་མདོར་བསྡུས་ནས་བཤད་པའོ།།

གཉིས་པ་ངེས་ལེགས་རྒྱུ་འབྲས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོ་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་བསླབ་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཇི་ལྟ་བུ་གསུངས་པ་དང་། མཁས་རློངས་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་སྐྲག་པ་སྐྱེད་མི་སྐྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། སྐྲག་པ་དེ་ཡང་བདག་འཛིན་ལས་བྱུང་བར་སྟོན་པས་གསུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ངེས་པར་ལེགས་པའི་ཆོས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དག་ཀྱང་ཐ་མལ་སྐྱེ་བོ་གཞན་དང་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པས་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་ཕྲ་ཞིང་། གཞན་གྱིས་གཏིང་དཔག་པར་དཀའ་བས་ཟབ་པར་མཁས་པ་དག་ལ་སྣང་བ་དང་། བྱིས་པ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་སྐྲག་པ་བྱེད་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། གང་ཞིག་རྟོགས་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཆོས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་བྱིས་པ་སྐྲག་པ་དང་། མཁས་པ་མི་སྐྲག་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ་ན་བྱིས་པ་མི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་དེ་ལྟ་ན་བདག་ད་ལྟ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཕྱིས་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ལ། བདག་གི་བ་ཕུང་པོ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། ཕྱིས་ཀྱང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཞེས། བདག་དང་བདག་གི་བ་ཆད་དོགས་ནས་བྱིས་པ་དག་ནི་དེ་ལྟར་སྐྲག་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་མཁས་པ་ལ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བ་སྤྱོང་བ་དང་། ཐར་པ་ཐོབ་པ་མཐོང་ངོ་སྙམ་དུ་སྐྲག་པ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། འབྱུང་བ་བཞི་དང་བཅས་པའི་ཆོས་དགུ་ལ་བརྟགས་པའི་སྐྱེ་དགུ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འདི་ནི་མ་ལུས་པ་ང་དང་། ང་ཡིར་འཛིན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ང་ཡིར་འཛིན་པ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེ་དགུ་ལ་ཕན་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གསུང་བའི་རྒྱལ་བས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་སྐྲག་པ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་དང་། བྱིས་པ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཆེད་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ། ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་ རྩ་བར་སྒྲུབ་པ་དང་། བཅིངས་ཐར་རང་བཞིན་གྱིས་དགག་པ་དང་། ཆོས་ཀུན་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། དངོས་དང་། དེ་སྤངས་པས་ཐར་པ་འཐོབ་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཉིད་གཟུགས་བརྙན་གྱི་དཔེས་བཤད་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཐར་པའི་རྒྱུར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐ་སྙད་དུ་ང་དང་ང་ཡི་བ་ཡོད་ཀྱང་དམ་པའི་དོན་དུ་བདག་ཡོད་བདག་གི་ཡོད་ཅེས་པའི་འཛིན་པ་འདི་ནི་ལོག་ཅིང་འཁྲུལ་པ་དང་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ང་དང་ང་ཡི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་གཟིགས་དགོས་པ་ལ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་མངོན་སུམ་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་དེའི་གཟིགས་པའི་ངོར་ང་དང་ང་ཡི་བ་གཉིས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ནི། ངར་འཛིན་ལས་བྱུང་བའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྩ་བ་ཡིན་ཏེ། ངར་འཛིན་དེ་ནི་དོན་དུ་སྟེ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་རྫུན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འབྲས་བུ་གང་གི་ས་བོན་རྫུན་པ་དེའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་ག་ལ་ཞིག་སྟེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་རྫུན་པ་ལ་འབྲས་བུ་བདེན་པ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕུང་པོ་དེ་ལྟར་མི་བདེན་པར་མཐོང་ནས་ང་དང་ང་ཡི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ང་དང་ངར་འཛིན་པ་དག་སྤོང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་སྤངས་ནས་ནི་ཕྱིས་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། སྡུག་ཀུན་སྤངས་པའི་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་གིས་ཀྱང་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་དགོས་པར་བསྟན་པས། བདག་མེད་གཉིས་ཐྲ་མོ་ཉན་རང་འཕགས་པས་ཀྱང་རྟོགས་པ་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པས་སྡུག་ཀུན་ལྡོག་པའི་རྗེས་འགྲོའི་དཔེ་དོན་དང་། ལྡོག་པའི་དཔེ་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་མེ་ལོང་ལ་བརྟེན་ནས་སུ་དེའི་ནང་དུ་རང་གི་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་མོད་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་དེ་ནི་ཡང་དག་ཉིད་དུ་ན་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་[1]པ་དེ་བཞིན་དུ། ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ངར་འཛིན་པ་ནི་དམིགས་པར་འགྱུར་ཡང་རང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་རྫུན་པ་བཞིན་དུ

1 ཞོལ། ཤོག ༡༡ བ ༣ ཡོད་པ་མ་ཡིན།།

ཡང་དག་ཉིད་དུ་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་འགའ[1]ཡང་མེད་དོ།།

དོན་བསྡུས་ན། མེ་ལོང་གི་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་གྱི་ཆ་དེ་དང་དེར་སྣང་ཡང་དེ་དང་དེར་གྲུབ་པ་ཙམ་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་དང་ཕུང་པོའི་ཆ་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་ལ། གཞན་མི་སྣང་ཞེས་བྱར་མེད་པར་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆ་ཙམ་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་གཟུགས་བརྙན་གྱི་དཔེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་། གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་ནི། ཤན་པོ་བཟ་བྱང་གི་ཐ་སྙད་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་ཀྱང་རྟོགས་ནུས་ལ། དེ་རྟོགས་པ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་རིགས་ཤེས་རགས་པ་ཞིག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་མེ་ལོང་ལ་མ་བརྟེན་པར་དེའི་ནང་དུ། རང་གི་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་མི་སྣང་བ་ལྟར། ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་མ་བརྟེན་པར་ངར་འཛིན་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་ལྡོག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དཔེ་དོན་དེ་དག་བཤད་པ་ནི། གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་ཞེས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ཡིས་ནི་སྔར་བཤད་པ། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྡུལ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འཇོག་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལས་གཞན་གྱིས་མི་བཀྲི་བ། ཐེ་ཚོམ་ལས་བརྒལ་བ། སོམ་ཉི་ལས་བརྒལ་བ། ཐོབ་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཟླས་ཏེ་སྨྲས་པས། དགེ་སློང་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཐར་པ་ཐོབ་པར་ལུང་ལས་གསུངས་པས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཐར་པའི་ཐབས་བླ་ན་མེད་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ་བཞི། འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རིམ་པ་དང་། འཁོར་བ་ལས་ལྡོག་པའི་རིམ་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། ཐར་པའི་རང་བཞིན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཁོར་བའི་རྩ་བ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བའི་དཔེའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྲིད་ཕུང་པོ་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༡ བ ༧། གཅང་། ཤོག ༡༣ ན ༦ འགའ་འང་མེད་ཏེ།

རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡོད་ཅིང་དེའི་ཞེན་ཡུལ་རིགས་པས་སུན་མ་ཕྱུང་བ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དེ་ལས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བས་བསྡུས་པའི་ངར་འཛིན་ཉིད་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཉམས་པར་ཡོད་ལ། མངོན་གྱུར་ཙམ་ཡང་མ་ཉམས་པའི་ངར་འཛིན་དེ་འདྲ་བ་ཡོད་ན་ཡང་འཁོར་བར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་སྟེ། དེ་ལས་ཡང་ནི་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་གང་ཟག་དང༌། ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཉིད་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པས། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་དེ་གཉིས་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་དགོས་པར་བསྟན་པས། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་མ་ཟད་པ་དེ་སྲིད་དུ་འཇིག་ལྟ་མི་འཛད་པར་གསུངས་ལ། འཇིག་ལྟ་མ་ཟད་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡོད་པར་རང་སྡེ་མཁས་པ་གཞན་ཡང་མི་བཞེད་པས། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་འདིས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་ཀྱང་བདེན་འཛིན་ཟད་པར་སྤངས་པ་ཆེས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འོག་མ་རྣམས་སུ་ཡང་དོན་དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསལ་བར་མཛད་དོ། །སྔོན་ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ལྟ་བ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་མཐུས། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འགྲེལ་བའི་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་བཞེད་པ་འགོག་པའི་བློས་ཀྱིས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་འདི་དག་འགོག་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་ཞེ་འགྲས་པ་ཡིན་པས། བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱང་རིང་དུ་དོར་བར་བྱའོ། །མ་རིག་པ་འདིས་འཁོར་བ་འདིར་དེན་པ་ཅི་ཞིག་མ་བྱས། དེ་ལྟ་བུ་ཡང་གནས་རྙེད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལམ་གསུམ་པོ་ལས་ཐར་པའི་ལམ་ལ་མ་འབད་ན། ཐོག་མ་མེད་པར་མ་ཟད་མཐའ་དང་དབུས་ངེས་པར་ཟིན་པ་མེད་པ། ཉོན་མོངས་ལས་ལས་དང་དེ་ལས་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་ཞིང༌། དེ་ལས་ཀྱང་དེའི་རིགས་འདྲ་དང༌། ཉོན་མོངས་སོགས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཕར་སྐྱེ་ཚུར་སྐྱེ་བྱེད་པས་འཁོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་ལྟ་བུ་ཕན་ཚུན་གྱི་རྒྱུ་ཅན་འདི་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར་རོ། །འཁོར་བའི་རྩ་བ་ངོས་བཟུང་ལ། དགེ་བའི་རྩ་བ་མཐའ་དག་དེ་འགོག་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །འདི་དག་རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་དེ་ནི་རང་དང་གཞན་དང་རང

གཞན་གཉིས་ཀ་དང་དུས་གསུམ་ཉིད་དུའང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ལ། དོན་དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་གོམས་པར་བྱས་པས། འཇིག་ལྟས་བསྡུས་པའི་ངར་འཛིན་པ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ནས་ལས་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་རྒྱུ་འབྲས་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་དེ་དག་ཟད་པ་ཉིད་མཐོང་ནས་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་རྣམས་ནི། འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དུ་མི་སེམས་སོ། །དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་ཞིག་རྟོགས་ན་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་ཕན་ཡོན་ཅན་གྱི་ཆོས་རྟེན་འབྱུང་སྤྲོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་འདི་ཐོས་ནས་ཐུབ་པོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རྟོག་དཔྱོད་མེད་པ་མཁས་པ་མི་འཇིགས་པའི་གནས་ལ་སྣང་བ་དག་གནས་ལུགས་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་སྐྲག་གོ །ཡང་ན་རྟོག་མེད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཁས་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པར་བྱའོ།།

བཞི་པ་ལ་བཞི། ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་བདེན་འཛིན་ཟད་པ་ལ་འཇིགས་པར་མི་རིགས་པ་དང་། བདེན་འཛིན་མཐའ་དག་ཟད་པ་ཐར་པར་བསྟན་པ་དང་། ལོག་ལྟ་དང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའི་ཁྱད་པར་དང་། ལྷག་བཅས་ཀྱི་དུས་ན་ཡང་བདེན་འཛིན་ཟད་པ་ཐར་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྲག་པའི་གནས་མིན་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་དེ་བདག་དང་བདག་གི་བའི་ཡུལ་བཀག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱུས་འཇིག་པ་སྐྱེ་ཞིང་། ཐར་པ་ཐོབ་ནས་ཕུང་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ན། དེ་ཉིད་འཇིག་པའི་གནས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁྱོད་ཀྱང་ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འདི་དག་ཀུན་མེད་པར་འདོད་པར་གྱུར་ན་དེ་ལ་ཁྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཇིགས་དེ་ལ་མི་འཇིགས་ན་སྐབས་འདིར་ལྷག་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན། ཉོན་མོངས་གསུམ་པོ་དེ་མེད་པར་བཤད་པ་ལ་ཁྱོད་ནི་ཅི་སྟེ་འཇིགས་པར་བྱེད་དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཡང་སྐྲག་པར་མི་རིགས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དངོས་མེད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐར་པར་མི་འཐད། ཐར་པ་དངོས་པོར་མི་འཐད། དངོས་ཀྱི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྡུག་བསྔལ་ཟད་པའི་ཐར་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་ཁོ་བོ་ཅག་མི་འཇིགས་སོ་ཞེ་ན། ཐར་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅིང་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ

པ་ཡང་མེད་པས་གལ་ཏེ་ཐར་པ་བདག་མཐའ་དག་བཀག་པ་དེ་འདྲ་འདོད་ལ། བདག་དང་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བསལ་བ་ལ་འདིར་ནི་ཁྱོད་ཀོ་སྟེ་ཁྱོད་ནི་ཅེས་མི་དགའ་དགའ་བར་རིགས་ཏེ། ཐར་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཕུང་པོ་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕུང་པོ་བཀག་པའི་ཐར་པ་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྨྲ་དན་ལས་འདས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་མེད་པའང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་སྟོང་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད། །སྟོང་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར། །མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ལ། །སྟོང་པ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར།[1]།ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཟད་པ་སྨྲ་དན་ལས་འདས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ནི། སྨྲ་དན་འདས་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན། མེད་པར་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། མདོར་ན་བདེན་པ་དང་དཀོན་མཆོག་དང་ལས་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་སོགས་མེད་དོ་སྙམ་པ་ནི་མེད་པར་ལྟ་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མེད་ཅེས་པ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་མི་དགེ་བའི་ལས་ནི་རྒྱུའི་དུས་སུ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཞེས་བྱ་ལ། དེས་འབྲས་བུ་ངན་འགྲོ་སྐྱེད་པའི་བྱེད་པས་ན་ངན་སོང་བ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ནི་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཞེས་མདོ་ལས་བཤད་དོ། །མདོར་ན་ལས་འབྲས་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་ལྟ་བ་ནི་ཡོད་པར་ལྟ་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་ལ། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོད་ཅེས་པར་ལྟ་བའི་འདོད་པའི་དགེ་བའི་ལས་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་། འབྲས་བུ་བདེ་འགྲོར་རྒྱ་མཐུན་པ་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་མདོ་ལས་བཤད་དོ། །དེས་ན་ལས་འབྲས་ཡོད་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་នོ། །དེ་ལྟར་ལྟ་ན་ཧྲག་པའི་ལྟ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་བདེན་འཛིན་ལོག་པར་མ་ཟད། ལྷག་བཅས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་མེད་དེ། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཤེས་པས་མེད་ལྟ་དང་ཡོད་ལྟ་ཞི་བའི་ཕྱིར། དགེ་མི་དགེའི་ལས་སྡིག་པ་དང་བསོད་ནམས་ལས་འདས་པ་དེ་ཡིས་ངན་སོང་དང་། བདེ་འགྲོ་ལས་གང་ཟག་དེ་ནི་ཐར་པར་དམ་པ་རྒྱལ་བས་བཤད་དོ། །ལྷག་བཅས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༡༩ ཕྲེང་། ༡༨

ཡང་བདེན་འཛིན་མཐའ་དག་ཟད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྐྱེ་བ་ཟད་པ་དེ་ཉིད་ཐར་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པའོ།།

གསུམ་པ་ཆོས་ཀུན་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བར་བསྟན་པ་ལ་བཞི། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་ཆད་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། མཐའ་བྲལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་བསྟན་པ་དང་། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། གྲགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པས་གྲོལ་བ་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་འབྲས་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་དབུ་མ་པ་འཁོར་བ་རྒྱུ་འབྲས་མེད་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བ་བདག་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཆད་མས་མཐོང་བས་སོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་དུའང་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་འགོག་པ་ལམ་བདེན་གྱི་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཚད་མས་མཐོང་བས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། དོན་དུ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མེད་དོ། །འབྲས་བུ་བས་སྤྱར་སྐྱེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དང་ཕྱིས་སྐྱེས་པ་གང་ཡང་དོན་དམ་པར་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའང་རྟགས་དང་ཡང་དག་ཉིད་དུ་ན་སྟེ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་དང་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ན་རྐྱེན་འདི་པ་ཙམ་ཡང་བཀག་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། མ་རིག་པ་འདི་ཡོད་པས་ན་འདུ་བྱེད་འདི་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་རིང་པོ་ཡོད་པས་ཐུང་ངུ་བཞིན། ཞེས་བདུན་པའི་སྒྲ་དང་། མ་རིག་པ་འདི་སྐྱེས་པས་ན་འདུ་བྱེད་འདི་སྐྱེ་སྟེ། དཔེར་ན་མར་མེ་འབྱུང་བའི་འོད་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ལྔ་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དང་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་ཏོ། །རང་གི་ངོ་བོ་ལས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རིང་པོ་ཡོད་ན་ཐུང་ངུ་ཉིད་འབྱུང་ལ། ཐུང་ངུ་ཡོད་ན་རིང་པོ་ཉིད་འབྱུང་བས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མར་མེ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རམ་མེད་ན་དེའི་འོད་ཀྱང་འབྱུང་བ

མེད་པ་བཞིན། རྒྱུ་འབྲས་རྟག་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་རྒྱུ་འབྲས་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་མེད་པའི་ལྟ་བ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་མཐོང་ཞིང་ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཇི་བཞིན་དུ་རྒྱུ་འབྲས་རྟོག་པའི་སྤྲོས་པ་ལས་བྱུང་བར་ཁས་བླངས་པས་ཏེ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཡོད་པར་ཁོ་བོ་ཅག་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་པར་ལྟ་བ་ཅན་ཉིད་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་རྟོག་པའི་སྤྲོས་པ་ལས་མ་བྱུང་བ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཇི་བཞིན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཁས་ལེན་ན་ཡོད་ལྟ་ཅན་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་ཡང་། དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་པ་མཐའ་བྲལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ།།

བཞི་པ་ལ་གསུམ། དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པའི་དཔེ་དང་། ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། ཡོད་མེད་དུ་ལྟ་བ་མ་སྤངས་ན་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྨིག་རྒྱུ་གལ་ཏེ་ཆུ་ཡིན་ན་དེ་དང་ཉེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཅིས་མི་མཐོང་མཐོང་དགོས་ཏེ། ཐག་རིང་ནས་ནི་མཐོང་བའི་གཟུགས་དེ་དང་ཉེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། ཇི་ལྟར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལ་རིང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པར་མཐོང་ལ། ཐག་ཉེ་བའི་གཟུགས་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་དང་ཉེ་བའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་མཐོང་དགོས་པ་ལས་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་པའི་ངོར་སྐྱེས་པ་བུད་མེད་སོགས་མཚན་མ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། ཐག་ཉེ་བར་ཕྱིན་པའི་སྨིག་རྒྱུ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྨིག་རྒྱུ་ཆུ་འདྲ་བ་ཆུ་མིན་པ་དོན་དུ་སྟེ་བརྟགས་ན་ཆུ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། དོན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་འདྲ་བར་སྣང་ཡང་བདག་མིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྨིག་རྒྱུ་ལ་ནི་འདི་ཆུའོ་ཞེས་བསམས་ཏེ་དེར་ནི་སོང་བ་ལས་གལ་ཏེ་ཆུ་སྔར་ཡོད་པ་དེ་མེད་པ་ཞེས་འཛིན་པ་དེ་ནི་བླུན་པ་ཉིད་དོ། །དེར་ཆུ་སྔ་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུའི་འཇིག་རྟེན་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་

རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅེའམ་སྣང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཕྱིས་མེད་པ་ཞེས་འཛིན་པ་དེ་ནི་རྟོགས་པ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རྟོགས་པ་ཡོད་ན་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་ལོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཆད་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ་ལ་གསུམ། ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་གཉིས་མེད་རྟོགས་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། མཐའ་བྲལ་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཅན་དུ་ཐལ་བ་འཕང་བ་དང་། སྤྲོས་བྲལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་ཆད་པའི་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལས་འབྲས་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་མེད་པ་པ་ནི། དེའི་དབང་གིས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་ལ། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཅན་གྱི་ཡོད་པ་པ་ནི། དེའི་དབང་གིས་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བས་ལྟ་བ་དེ་ཙམ་ལས་མེད་ན། ངན་འགྲོར་མ་ལྷུང་ཡང་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། མཐར་ལྟ་གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་པའི་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། ཐར་བར་འགྱུར་ཏེ། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་མི་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་མེད་པ་པར་འགྱུར་ན་ཡོད་པ་པར་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར་འགྱུར་བར་ཐལ། ལས་འབྲས་མེད་པར་ཡང་[1]མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་ཁྱེད་ཀྱིས་གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་སུན་ཕྱུང་བས་དོན་གྱིས་འདི་ནི་མེད་པ་པར་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མ་པ་ཡོད་པ་པར་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བསྟན་བསྟན་རིགས་པར་ཐལ། རྒྱུ་འབྲས་མེད་པ་སུན་ཕྱུང་བས་སོ། །དེ་དག་ནི་མགོ་མཚུངས་ཀྱིས་དགག་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དབུ་མ་པ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་མེད་པ་པར་བཀག་དེ་མེད་པ་པར་མི་རིགས་པར་ཐལ། དབུ་མ་པ་གང་དག་དོན་གྱིས་ལས་འབྲས་མེད་པ་ཉིད་དུ་དམ་མི་འཆའ་ཞིང་ཚིག་གིས་མི་སྨྲ་བའི་ཕྱིར། ཁས་མི་ལེན་ཡང་སྤྱོད་པས་ཉམས་སུ་ལེན་ཅེ་ན། ལུས་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་མཐའ་དག་ལས་ལོག་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་མེད་པ་པ་དང་མཐུན་པར་མི་སྤྱོད་ལ། གལ་ཏེ་རྙེད་བཀུར་ཉམས་དོགས་པས་མི་སྤྱོད་པར་ཟད་ཀྱི་སེམས་ལ་ལས་འབྲས་མེད་སྙམ་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ལས་འབྲས་མེད་སྙམ་པའི་སེམས་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་དེའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པས་ལས་འབྲས་ཕྱིན་ཅི་མ་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༨ ན ༨ མེད་པར་རང་མི་འདོད་

ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་དབུ་མ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་པ་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག །འདི་ནི་ལས་འབྲས་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་མེད་པ་པར་སྨྲ་བོ་ནས་དབང་སྐུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་མཛད་དོ།།

གསུམ་པ་མཐའ་བྲལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་བསྟན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི་བསྟན་པ་འཆི་མེད་བདུད་རྩིའི་གོ་འཕང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེར་བའི་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡོད་མེད་ལས་འདས་པ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཟབ་མོ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །འདི་ལས་གཞན་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཆོས་འདི་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་རང་སྡེ་ཁ་ཅིག་དང་གཞན་སྡེ་ཕལ་ཆེར་གང་ཟག་རྫས་སུ་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་དང་། རྫས་ཡོད་ཀྱི་ཕུང་པོར་སྨྲ་བ་ཡི་འཇིག་རྟེན་པ་དེ་དག་སྤྲོས་བྲལ་ཟབ་མོ་སྨྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐང་སྲོང་སེར་སྐྱ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་འཆད་པར་སྨྲ་བས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་གྲངས་ཅན་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་སྤྲུལ་པར་བཏགས་ནས་འུག་པ་པའི་སློབ་མར་ཁས་ལེན་པས་འུག་ཕྲུག་པ་རིགས་པ་ཅན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཚིག་དོན་དྲུག་ཏུ་འདུས་པར་སྨྲ་བ་དང་། གོས་མེད་གཅེར་བུ་པ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་རྟག་དངོས་སུ་ཁས་ལེན་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་གལ་ཏེ་གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལས་འདས་པ་དང་། དངོས་མེད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ལས་འདས་པ་རྟེན་འབྱུང་སྤྲོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་སྨྲ་ན་དྲིས་དང་ཙུང་ཟད་ཀྱང་སྨྲ་མི་ནུས་པས་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབུ་མ་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དོན་དུ་བརྟགས་ནས་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་ མྱུན་སྤྲུལ་གྱི་ཚིག་དང་། ཡང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟག་དངོས་ཁས་ལེན་པ་དང་། འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་ཁས་མི་བླང་བར་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་བྱ་ས་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རང་ལུགས་ལ་ངེས་པར་ཁས་བླང་དགོས་པའི་གཉིས་ཚོགས་ལ་མཁས་པར་བྱའོ།།

བཞི་པ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་ལ་བཞི། འགྲོ་འོང་རང་བཞིན་གྱིས་

གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། ཞར་ལ་གཞན་སྡེའི་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཕུང་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་འདྲ་དོན་དུ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཅི་ཡོད་མེད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དུས་གསུམ་དུ་གནས་དགོས་པ་ལ་ཞིག་ནས་ག་ཤེད་དུ་འགྲོ་བ་མེད་ཅིང་། སྐྱེ་བའི་ཚེ་ག་ཤེད་ནས་འོང་བ་མེད་ཅིང་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་གནས་པ་དུས་གསུམ་དུ་གནས་པ་ལས་འདས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམ་སློས་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་སྟོན་པའོ། །འཇིག་རྟེན་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དོན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་མི་སྟོང་གི་ཁྱད་པར་ཅི་ལྟ་བུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་གཉིས་ཀའང་ཡང་དག་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་དང་གནས་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་ནི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲོ་འོང་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱེ་བ་དང་ནི་གནས་པ་དང་འགག་པ་དོན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ག་ལ་ཞིག་སྟེ་མེད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། སྐྱེ་བ་དང་འགག་པའང་ཡང་དག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་རིགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། བྱེ་བྲག་པས་རྡུལ་ཕྲན་རྟག་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། ཁྱབ་འཇུག་པ་སྐྱེས་བུ་རྟག་པར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་ཁས་ལེན་པ་དེ་ལ་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རྡུལ་ཕྲན་རང་བཞིན་གྱིས་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་གནས་སྐབས་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན། རྡུལ་ཕྲན་ཇི་ལྟར་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་རྟག་དངོས་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་གནས་སྐབས་རྟག་ཏུ་འགྱུར་ན་ནི་སྟེ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གནས་སྐབས་འགྱུར་བ་མེད་ན་ནི་དོན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱིས་པ་ལས་གཞོན་ནུ་དང་། དེ་ལས་རྒས་པ་སོགས་གཞན་ཉིད་དུ་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གནས་སྐབས་ཀྱང་རྟག་པ་ཐེར་ཟུག་པའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་དེས་འཇིགས་པས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐད་ཅིག་མར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རྡུལ་ཕྲན་རྟག་ལ་གནས་སྐབས་ཁ་ཅིག་མི་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པ་ལྟར་ཕྱོགས་གཅིག་འདང་ནི་སྐྱེ་

ཆ་གཅིག་ཟད་པས་འགྱུར་བར་འདོད་དམ། ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་ཟད་པས་སྐད་ཅིག་མར་འགྱུར་གྲང་ན་དེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀའང་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་མིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བྱེད་གྲོ་རལ་སོགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། བྱེད་སྟར་གྱི་དེ་ཉིད་གནས་པའི་མི་འདྲ་བ་དམིགས་དགོས་ན་དེ་འདྲའི་མི་འདྲ་བ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར།[1] གཉིས་པ་ནི། ཁྱབ་འཇུག་པ་ན་རེ། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཁྱབ་འཇུག་ནི་ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་སྐྱེས་བུ་རྟག་པ་རྙིང་པ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་དང་གནས་སྐབས་ལ་བརྟགས་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཁྱབ་འཇུག་དངོས་པོ་ཡིན་ན། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་དགོས་ལ། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ན་རང་གྲུབ་པའི་དུས་གཉིས་པར་རིལ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྔ་དུས་ན་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཕྱི་དུས་སུ་གནས་པའི་རྙིང་པ་འགའ་ཡང་ལྟ་ག་ལ་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་བརྟན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་[2]ནའང་སྔ་དུས་ན་གནས་པའི་དངོས་པོ་ཕྱིས་ཀྱང་གནས་པའི་རྙིང་པ་འགའ་ཡང་ལྟ་ག་ལ་ཞིག་དངོས་པོ་རྙིང་པ་ལ་འགྱུར་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ་ལ་བཞི། སྐད་ཅིག་ལ་ཆ་བཅས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་བསྟན་པ་དང་། ཆ་བཅས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་མཐའ་ལྡན་དུ་མི་གསུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་དེ་ཉིད་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པས་མི་རྟག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་གཅིག་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ལ་རང་གི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་མཐའ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། ཕྱི་མཐའ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཐོག་མ་དང་དབུས་ཡོད་པར་བརྟག་ཅིང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྔོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་གཅིག་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་མིན་པར་ཐལ། རང་གི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་སྐད་ཅིག་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐོག་མཐའ་དབུས་གསུམ་སོ་སོར་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་སོ་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་མ་དེའི་ཐོག་མ་དང་དབུས་དང

1 ཞོལ། ཤོག ༥༧ བ ༣ ཕྱིར་རོ།། གཙང་། ཤོག ༥༧ བ ༥ ཕྱིར།།

2 ཞོལ། ཤོག ༡༦ ན ༦། གཙང་། ཤོག ༡༩ ན ༣ མིན་ནའང་

ཐ་མ་ཡང་ཆོས་ཅན། རང་གཞན་གང་ལས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པར་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་བཞིན་དུ་ཆ་ཡོད་མེད་བརྟག་ཅིང་བསམ་པ་བྱས་ན་ཐོག་མ་དང་དབུས་དང་ཐ་མ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཆ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་གིས་ནི་ཁྱབ་བྱེད་དངོས་པོ་ཆ་མེད་བཀག་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། གཅིག་པུ་ཉིད་དུ་བདེན་པ་མིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཐ་དད་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། གཟུགས་ཅན་ཕྱོགས་མེད་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུ་མར་བདེན་ནོ་ཞེ་ན། དུ་མར་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཅིག་མེད་པར་ནི་དུ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ཅན་གྱིས་མཚོན་ནས་ཆོས་ཀུན་ལ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་བདེན་གྲུབ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ཅན་བདེན་སྟོང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གཟུགས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མེད་པར་གཟུགས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། རྟེན་མེད་ན་བརྟེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དཔྱད་བྱ་རྣམ་པར་དཔྱད་བྱས་ནས། །རྣམ་གཙོད་ལ་ནི་རྟེན་ཡོད་མིན།།[1]།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དངོས་པོ་རང་ནི་ཞིག་པའམ་ནི་ཐོ་བས་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་གྲང་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འཇིག་པའམ་དེ་འཇོམས་པའི་གཉེན་པོར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་ཡིས་འཇིག་རྟེན་འཁོར་བ་དོན་དུ་སྣང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་གསར་དུ་འགྲིབ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མ་མྱོང་བ་དེའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་ལྟ་བ་ངན་པ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་མཐའ་བཅུ་བཞིར་བསྡུས་ནས་སྟོན་པ་ལ་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་ནམ་ཞེས་ཞུས་པ་ན་རྒྱལ་བ་ཅང་མི་གསུང་བར་བཞུགས་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཁྱད་གཞི་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་ལུང་སྟོན་པ་མི་རུང་ཞིང་། བདག་མེད་པ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༧ ཤོག ༡༠༣༨ བྱང་། ༣༠

དང་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་བསྟན་པའི་སྐོད་དུ་མི་རུང་བར་གཟིགས་ནས་ལུང་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཟབ་མོའི་ཆོས་སྣོད་མིན་གྱི་འགྲོ་བ་ལ་མི་གསུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་བྱ་དང་གསུང་བྱ་མིན་པ་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཐུབ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཤེས་ཀྱི་མི་མཁྱེན་པས་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ལ་གསུམ། ཟབ་མོ་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་དང་། དེ་ལ་སྐྲག་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་ཟབ་མོའི་དོན་རྟོགས་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ངེས་པར་ལེགས་པའི་ཆོས་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཟབ་མོ་མཐའ་གང་དུ་ཡང་ཡོངས་སུ་འཛིན་བྱར་མེད་ཅིང་། རྟེན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གནས་མེད་པ་གང་ཞིག་རྟོགས་ནས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས། ཐེག་པ་གསུམ་གའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཟབ་མོ་ནི་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་གསུངས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། མཚན་འཛིན་གྱིས་ཇི་ལྟར་ཞེན་པའི་གནས་མེད་པའི་ཆོས་འདིས་སྐྲག་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མཐུས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གནས་ལ་མངོན་པར་དགའ་ཞིང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། ཕྱར་ཡོད་མེད་པར་འཛིན་པ་ལས་མ་འདས་པའི་མི་མཁས་པ་རྣམས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཟུང་ནས་ཕུང་བར་འགྱུར་ཏེ་འཇིགས་པར་རིགས་པ་མིན་པའི་གནས་ལ་འཇིགས་པ་དེ་དག་ནི་ཁ་ཅིག །རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དུ་བསྟན་པ་ན། སྐུར་པ་འདེབས་ཤིང་སྤོང་བར་བྱེད་ལ། སྤངས་ནས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་དེ་ལ་མོས་ཀྱང་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་དངོས་པོ་འགག་པ་དེའི་དོན་དུ་གོ་ནས་ལས་འབྲས་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་ཤིང་། ཆོས་གང་ཡང་ཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་གཟུང་བར་བྱ་བ་མིན་ནོ་ཞེས་དེ་སྐད་སྨྲ་ཞིང་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲོག་པར་བྱེད་པས་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་རང་ཡང་ཕུང་ལ་གཞན་ཡང་ཕུང་བར་བྱེད་དོ། །སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པར་གསུངས་པ་ལྟར། བྱ་གསོད་པ་དང་རི་དྭགས་གསོད་པ་སོགས་ནི་རང་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཆུང་ངུའི་སྲོག་ཆགས་རྣག་ཅན་གྲངས་ཡོད་པ་ཞིག་གསོད་པར་ཟད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་རིག་པའི་མུན་པ་སེལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ཆོས་

གྱི་སྐུའི་རྒྱུ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་ཡིན་པས། བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་འདི་ལ་གཟབ་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཞེས་བོས་ནས་རང་བཞིན་གཉིས་ཀ་ལ་དེ་དག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་མི་ཕུང་བ་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས། རྟེན་འབྲེལ་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་ན། ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཁས་བླང་དགོས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཙུང་ཟད་ཀྱང་བཞག་ས་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་བདེན་པ་གཉིས་མིང་ཙམ་བརྡ་ཙམ་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དེ་ལྟར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གདམས་སོ།།

གཉིས་པ་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་བསླབ་པར་གདམས་པ་ལ་གཉིས། སྐབས་འགོད་པ་དང་། བདག་མེད་གཉིས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཞེས་བོས་ནས་ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་འདས་ཀྱི་ཚུལ་ལུགས་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཡང་དག་པ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རིགས་པ་དང་ལུང་གི་དབང་གིས་བཤད་པར་བྱའོ། །ཅིའི་དོན་དུ་ཞེ་ན། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ནི་མི་ཕུང་བར་བགྱི་བའི་སླད་དུའོ། །འཁོར་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སྡིག་དང་བསོད་ནམས་བྱ་བ་ལས་འདས་པའི་ཟབ་མོ་གསུང་རབ་ལས་བཀྲོལ་བའི་དོན་དང་ལྡན་པ་སྨུ་སྟེགས་གཞན་དང་རང་གི་ཡང་སྡེ་པ་གནས་མེད་པ་ལ་འཇིགས་པས་མ་མྱོང་བའོ། །དོན་དེ་ཁྱོད་ལ་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བཤད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། ཚིག་དོན་སོ་སོར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་ནི་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་མ་རིག་རྐྱེན་ཅན་དུ། །གང་ཕྱིར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གསུང་། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་འདི། །རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཞེས་ཅིས་མི་འཐད།[1]།ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དེས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༥༩ ཐྲེང་། ༧༥

དངོས་པོ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་དེ་ལས་སྡུག་བསྔལ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེས་ཇི་ལྟར་བཏགས་པ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ན་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་ཁས་མི་ལེན་དུ་མི་རུང་ལ། དེ་ཡང་མ་རིག་པའི་འཛིན་སྟངས་བཀག་པའི་རྗེས་སུ་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། རྟོག་པ་མེད་པར་འདོད་ཆགས་ལ། །སོགས་ལ་ཡོད་ཉིད་ཡོད་མིན་ན། །ཡང་དག་དོན་དང་རྟོག་པ་ཞེས། །བློ་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་འཛིན། [1]།ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། རྟོག་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི་གོར་མ་ཆག་པར་ཐག་པ་བསྒྲིགས་པ་ལ་བཏགས་པའི་སྦྲུལ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་ངེས་སོ། [2]།ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་དག་དོན་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའོ། །རྟོག་པ་ནི་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྐྱེ་བའོ། །འགྲེལ་པ་དེར་ཆགས་སོགས་རྣམས་ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་དུ་བཏགས་པ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ། ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་དུ་བཏགས་པ་ལྟར་རྟོག་པས་བཞག་པར་འཆད་པའོ། །དེ་ལ་ཁྲ་བོའི་མདོག་དང་འཁྱིལ་ལུགས་སྦྲུལ་དང་འདྲ་ཞིང་། ཡུལ་མི་གསལ་བར་སྣང་བ་ན་ཐག་པ་ལ་འདི་སྦྲུལ་ལོ་སྙམ་པ་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་ཚེ་ཐག་པ་ལ་ཐག་པའི་ཚོགས་པ་དང་ཆ་ཤས་སྦྲུལ་གྱི་མཚན་གཞིར་འཇོག་རྒྱུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས། དེའི་སྦྲུལ་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ངའོ་སྙམ་པ་འབྱུང་བ་ན། ཕུང་པོའི་སྟེང་ནས་སྔ་ཕྱིའི་རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་པ་དང་། དུས་གཅིག་པའི་ཚོགས་པ་དང་། དེའི་ཆ་ཤས་ངའི་མཚན་གཞིར་འཇོག་རྒྱུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་ཕུང་པོའི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་དེའི་གཞིར་འཛིན་རྒྱུ་ཡང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས། ང་དེ་ནི་རྟོག་པས་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཁམས་དྲུག་གང་ཟག་ཏུ་མི་རུང་བ་དང་། དཔྱད་པ་ལྔའི་སྒོ་ནས་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུ་གང་ཟག་ནི་ཁམས་དྲུག་འདུས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༢ ཤོག ༦༠༠ བྱང་། ༣

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༡༣༨༤ བྱང་། ༡༢

པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཁམས་དྲུག་རེ་རེ་བ་དང་འདུས་པ་དང་དེ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གང་ཡང་སྐྱེས་བུར་མི་རུང་སྟེ། ས་མིན་ཆུ་མིན་པ་དང་། མེ་མིན་རླུང་མིན་ནམ་མཁའ་མིན་རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁམས་དྲུག་རེ་རེ་བ་གང་ཟག་མིན་པར་བསྟན་ལ། ཀུན་མིན་ན་ཞེས་པས་ཁམས་དྲུག་འདུས་པ་གང་ཟག་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་ན་སྐྱེས་བུ་གང་། །ཞེས་དེ་དག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གང་ཟག་ཏུ་མི་རུང་བར་བསྟན་ཏོ། །སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། ཁམས་དྲུག་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་ནི་རེ་རེའང་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། ཆ་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་བཙལ་ན་བདག་ཕུང་པོ་ལས་རྣམ་ལྔར་མེད་དེ། ཕུང་པོ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་གཅིག་མིན[1]ཏེ། བདག་མི་རྟག་པར་ཐལ་བ་དང་། དུ་མར་ཐལ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དྲན་པ་མི་འཐད་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །བདག་དེར་ཕུང་པོ་དེ་འཁར་གཞོང་ལ་རྒྱ་ཤུག་ལྟར་བརྟེན་པ་མིན་ལ། ཕུང་པོ་དེ་ལ་བདག་དེ་དེ་ལྟར་བརྟེན་པ་མིན་ཏེ། དམིགས་རུང་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕུང་པོ་དེ་མེད་པར་བདག་ཡན་གར་བར་དམིགས་པ་ཡང་མིན་ཏེ། ཕུང་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་དམིགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་དང་ཕུང་པོ་མེ་ཤིང་ལྟར་འདྲེས་ཏེ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་བརྗོད་དུ་མེད་པ་མིན་ཏེ། དངོས་པོ་ལ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་ནི་ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། དཔྱད་ན་རྣམ་པ་ལྔར་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཟུགས་ཕུང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རྟེན་འབྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། བརྟེན་པ་འབྱུང་འགྱུར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། ཆོས་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ནམ་མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། དེས་ན་འབྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དང་། འདུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྱུང་བ་གསུམ་ས་དང་གཅིག་མིན་ཏེ། ས་ལ་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༡ ན ༩། གཅང་། ཤོག ༢༢ ན ༦ བདག་གཅིག་ཡིན་ཏེ།

གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཚང་བར་ཐལ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་འཚོལ་[1]བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ས་འདི་ལ་འབྱུང་བ་གསུམ་བརྟེན་པ་མིན་ཞིང་གསུམ་པོ་དེ་ལ་འདི་བརྟེན་པ་མིན་ལ། གསུམ་པོ་དེ་མེད་པར་ས་གནས་པ་ཡང་མིན་ནོ། །འབྱུང་བ་རྣམས་ཀུང་ཆོས་ཅན། བདག་བཞིན་རྫུན་པར་ཐལ། རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེའང་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་བཞིར་དཔྱད་ན་མི་རྙེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་འབྱུང་བ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། རེ་རེའང་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་ཆུ་མེ་དང་རླུང་རྣམས་ནི་གང་ཞིག་གསུམ་མེད་པར་རེ་རེ་མེད་ལ། གཅིག་མེད་པར་ཡང་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ལྟོས་ན་འདུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགལ་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འབྱུང་བ་རྣམས་སོ་སོར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་གསུམ་མེད་པར་རེ་རེ་མེད་ལ་མེ་ལྟ་བུ་གཅིག་མེད་པར་ཡང་གཞན་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅི་ལྟར་འདུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སོ་སོ་རང་གི་ངོ་བོས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སོ་སོ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པས་འདུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འབྱུང་བ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བུད་ཤིང་མེད་པར་མེ་ཅི་སྟེ་མེད་ཡོད་པར་ཐལ། འོན་ཏེ་བཞི་པོ་སོ་སོ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཡོ་དང་ཐོགས་པ་དང་སྒྲིན་པ་མེད་པར་ཆུ་ཅིས་མེད་ཅེས་པ་དང་། ཐོགས་སྒྲིན་བསྡུས་པ་དག་མེད་པར་རླུང་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། གཡོ་སྒྲིན་སྡུད་པ་དག་མེད་པར་ས་ཡོད་པར་ཐལ། ལྟོས་མེད་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་མེ་ཁོ་ན་ཤིང་མེད་པར་མི་འབྱུང་བར་གྲགས་པས་ལྟོས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་གསུམ་ལྟོས་མེད་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འོན་ཏེ་མེ་འདི་གཞན་གསུམ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བདག་ཉིད་མེད་ན། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་འབྱུང་བ་གསུམ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། གཞན་གསུམ་པོ་རྟེན་ཅིང་འབྱུང་བ་དང་ཆོས་མི་མཐུན་པ་འདི་རུང་བའང་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་འབྱུང་བ་རྣམས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ཀུང་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།

1 ཞོལ། ཤོག ༢༢ ན ༣། གཅང་། ཤོག ༢༢ བ ༦ འཚོལ་བར་

འབྱུང་བ་དེ་དག་ནི་རྡེ་ལྟ་བུར་ན་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་ཡོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སོ་སོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོས་མེད་ན་དེ་དག་རྡེ་ལྟར་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སོ་སོ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་གང་ནས་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།[1] གལ་ཏེ་སོ་སོར་རང་མེད་ཀྱི་གང་ན་གཅིག་ཡོད་པའི་ཡུལ་དེར་ལྷག་མ་རྣམས་ཡོད་ན། འབྱུང་བ་བཞི་རང་བཞིན་འདྲེས་པ་ལ་ཡོད་དམ། མ་འདྲེས་པ་ལ་ཡོད། ཕྱི་མ་མི་འཐད་དེ། མ་འདྲེས་པ་རྣམས་ཡུལ་གཅིག་ན་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་མི་འཐད་དེ། འདྲེས་པ་སོ་སོ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། སོ་སོའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་ག་ལ་ཡོད་མེད་པར་ཐལ། འབྱུང་བ་རྣམས་སོ་སོ་རང་མེད་པའི་ཕྱིར། འདྲེས་ཀྱང་ཁས་ཆེ་ཆུང་ཡོད་པས་མཚན་ཉིད་ཁས་ཆེ་ཆུང་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདུས་པའི་ཚེ་མཚན་ཉིད་ཁས་ཆེ་ཆུངའང་།[2] རང་གི་དངོས་པོ་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཐལ། ལྟོས་མེད་དུ་སོ་སོ་རང་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དག་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་མིང་ཙམ་བརྡ་ཙམ་ལ་དགོངས་ནས་བཤད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁ་དོག་དྲི་རོ་རེག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཐལ། དེ་དག་ལ་ཡང་འབྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཚུལ་འདི་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་གསུམ་རིག་མིན་འདི་ལ་མིན། །ཞེས་སོགས་སྦྱར་བར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཤེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། མིག་དང་རྣམ་ཤེས་དང་གཟུགས་རྣམས་དང་མ་རིག་པ་དང་། ལས་དང་སྐྱེ་བ་གསུམ་དང་བྱེད་པོ་དང་ལས་དང་བྱ་བ་དང་། གཅིག་ལ་སོགས་པའི་གྲངས་དང་། ཕན་ཚུན་ཐྲད་པའི་ལྡན་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་དང་དུས་དང་ནི་དབྱིབས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཐུང་ངུ་དང་རིང་པོ་དང་། སོགས་པས་གྲུ་བཞི་དང་ཟླུམ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དངོས་པོ་དང་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་དང་མིང་ཅན་རྣམས་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༢ བ ༤། གཅང་། ཤོག ༢༣ བ ༣ ཅེ་ན།། ཞོལ་གཅང་ཅེ་ན་མང་དུ་འབྱུང་།

2 ཞོལ། ཤོག ༢༣ ན ༣ ཆེ་ཆུང་འོང་། གཅང་། ཤོག ༢༣ བ ༥ ཆེ་ཆུང་འང་།།

ཀྱང་འབྱུང་བ་བརྟགས་ན་བདག་བཞིན་རྫུན་པར་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཆོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དོན་བསྟན་པ་དང་། བཤད་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། ཆད་ལྟར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་རིང་ཐུང་ཕྲ་དང་སྦོམ་ཉིད་དང་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་སོགས་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། དེ་ཡོད་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་གཟིགས་དགོས་པ་གང་ཞིག །རྣམ་ཤེས་སུ་སྟེ་དེའི་གཟིགས་ངོར་འགག་པར་འགྱུར་ཞེས་ཐུབ་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་རྟོག་པའི་རྣམ་ཤེས་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ། གཞན་ལ་འདིའོ་ཞེས་པ་བསྟན་ཏུ་མེད་པ་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པའི་གནས་ལུགས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་ཀུན་ཏུ་བདག་པོ་དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་ནི་རླུང་གིས་ཁྱོད་ཀྱི་གཟིགས་ངོར་གནས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་ངོ་འདིར་ནི་རིང་[1]དང་ཐུང་བ་དང་ཕྲ་བ་དང་སྦོམ་པ་དང་དགེ་དང་མི་དགེ་དང་འདིར་ནི་མིང་དང་གཟུགས་དག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་ནི་འགག་པར་འགྱུར་བས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བས། མཉམ་གཞག་གིས་གཟིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་རྣམས་བཤིག་པས་དེའི་ཚེ་འགག་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། གདོད་ནས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་གང་ཞིག་སྔར་ནས་ཡོད་ཀྱང་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྐྲ་ཤད་ལྟར་མ་རིག་པས་བསྒྲིབས་ནས་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་མ་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ་སྔོན་ཆད་བྱུང་བ་རྟེན་འབྱུང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་ཀུན་ནི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་ཤེས་སུ་སྟེ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་ངོར་ཕྱིས་ནི་དེ་ལྟར་འགག་པར་འགྱུར་བས། སྔར་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ། ཕྱིས་དེ་ལྟར་གཟིགས་པ་ཡིན་གྱི། སྔར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཕྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཟིགས་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་མཉམ་གཞག་དངོས་པོའི་འཇིག་བྱེད་དུ་འགྱུར་གྱི། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་གཟིགས་པར་མི་འགྱུར་བས་སོ། །འགྲོ་བའི་ཆོས་ཤེས་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༣ བ ༥ རིང་བ་དང་

བྱ་དང་ཤེས་པ་འདི་ཀུན་ཆོས་ཅན། སློམ་བྱུང་གི་རྣམ་ཤེས་མེའི་བུད་ཤིང་ནི་ཡིན་པར་འདོད་དེ། མ་ལུས་པ་བསྲེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དེ་དག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་འོད་དང་ལྡན་པས་བསྲེགས་ན་གཉིས་སྣང་མ་ལུས་པ་ཞི་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་ལྟ་ན་ཁྱེད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཁྱེད་མེད་པ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པས་ནི་སྔོན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱིས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་དེ་ཉིད་ངེས་པ་དང་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྐུར་བ་བཏབ་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ།།

འོ་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གང་གི་ཚེ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་རྙེད་པ་དེའི་ཚེ་དངོས་མེད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། རྟེན་མེད་པའི་བརྟེན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནམ་མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། ནམ་མཁའ་ཡང་ནི་མིང་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཐལ། དགག་བྱ་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མིང་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད། དེ་མེད་པར་ཐལ། འབྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མིང་ཙམ་ཉིད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། མིང་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་སྦྱར་བ་ནི། ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡང་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་བདག་བཞིན་དུ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་སྔར་བཤད་ཀྱི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་བཞིན་དུ་ཁམས་དྲུག་ཀྱང་བདག་མེད་དོ། །ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ལ་གཏམ་བྱ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ལས། མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པ་རྒྱུ་འབྲས་སོ་སོར་བསྟན་པ་སྟེ་ལེའུ་དང་པོའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

༄༅ གཉིས་པ་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་རྒྱུ་འབྲས་སྤེལ་མར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ངེས་

ལེགས་རྒྱུ་འབྲས་དང་། མངོན་མཐོ་རྒྱུ་འབྲས་དང་། ཡང་ངེས་ལེགས་རྒྱུ་འབྲས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་དགག་པ་དང་། ཟབ་མོ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དཔེ་གཞན་གྱིས་བཤད་ཟིན་དྲན་པར་བྱེད་པ་དང་། དགག་པ་དངོས་དང་། དེས་ན་མཐའ་བཞིར་ལུང་མ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཆུ་ཤིང་གི་སྡོང་པོའི་ཡན་ལག་དག་མ་ལུས་པ་དང་བཅས་ཏེ་སྙིང་པོ་ཡོད་མེད་བརྟག་པའི་ཆེད་དུ་བཤིག་པར་བྱས་ན་སྙིང་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་ཁམས་དྲུག་དང་བཅས་པ་ཆ་དང་ཆར་ཕྱེ་ནས་བཤིག་ན་དེ་དང་འདྲ་བར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྙིང་པོ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་དོ། །མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཆུ་ཤིང་རློན་པའི་སྡོང་པོ་ལ། །སྙིང་པོ་འདོད་མིས་རིམ་པས་བཤིག་བྱས་ཀྱང་། །ཕྱི་དང་ནང་ན་སྙིང་པོ་ཡོད་མིན་ལྟར། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་གྱིས།[1]།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བདག་དང་བདག་མེད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། དངོས་པོར་ཡོད་མེད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། འཁོར་བའི་ཕྱི་མཐའ་ལུང་མ་བསྟན་པ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་དང་ཁམས་དྲུག་པོ་དེ་ཀུན་བདག་མེད་པར་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ལ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་ཅེས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་དེས་དངོས་མེད་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་པའོ། །སྐུ་གསུང་ཐུགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གདམས་པ་མཐར་ཐུག་པ། ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་བདག་དང་བདག་མེད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཟློག་པར་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བདག་དང་བདག་མེད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ལྟ་བ་དག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་བདག་དང་བདག་མེད་པ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་མཐའ་བཞིར་ལུང་མ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་སོགས་ཡུལ་དྲུག་ཐུབ་པ་ཡིས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མིན་པ་དང་། རྫུན་པ་ཡེ་མེད་མིན་པར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ནི་གཉིས་ཀ་དོན་དུ་སྟེ་ཡང་དག་པར་གྲུབ

---

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༥ ཤོག ༨༩ ཕྲེང་། ༧༣

པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་པར་ཡོད་པ་བཀག་ནས་གཏན་མེད་དང་། ཡང་ན་མེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་པར་ཡོད་མེད་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདེན་པར་ཡོད་མེད་དེ་ནི་གཉིས་ཀ་དོན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ལས་འགལ་ཟླ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དངོས་མེད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་དགོས་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡོད་ཅེས་པ་དང་མེད་ཅེས་པ་ཡང་དག་ཏུ་གྲུབ་པར་ཐུབ་པ་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྔར་བཤད་པའི་རིགས་པ་དེ་ལྟ་བུས་དམ་པའི་དོན་དུ་ན་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་བདེན་རྫུན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལས་འདས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་དེ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་མཐའ་ཡོད་པ་དང་མཐའ་མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཞེས་ལུང་ཇི་སྐད་བསྟན་ཏེ། ལུང་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་གང་ཞིག་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་བའི་ཕྱི་མཐའ་ལུང་སྟོན་པར་མི་མཛད་པ་མི་རིགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་པ་སྔར་གཤེགས་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པ་ན་བྱོན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ད་ལྟར་བཞུགས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་རེ་རེས་ཀྱང་བྱེ་བ་འགྱུར་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་ཆེས་མང་བ་ཐར་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད་ལ། དེ་ལས་སེམས་ཅན་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཆེད་དུ་དུས་གསུམ་དུ་གནས་པ་དགོངས་ནས་སེམས་ཅན་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་མཛད་ལ། སྔར་མེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པས་སེམས་ཅན་འཕེལ་བ་ནི་མེད་ལ། སེམས་ཅན་ཟད་པ་དུས་གསུམ་དུ་གནས་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་མིན་པས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་སྔོན་མཐའ་དང་ཕྱི་མཐའ་ལུང་མ་བསྟན་པ་མཛད་སྔར་དུ་མ་ཟད་ཅིང་འཕེལ་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ། འཁོར་བ་ལ་སྐྱེ་འགག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་དཔེ་དང་། འགྲོ་འོང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་དཔེ་དང་། མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྣོད་མིན་ལ་གསང་བ་ཟབ་མོར་བསྟན་པ་དང་། དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ལ་ཞེན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྐྲག་པ་འདེབས་པའི་སྣོད་མིན་གྱི་གདུལ་བྱས་མཐའ་བཅུ་བཞིར

བསྡུས་ནས། དྲིས་ཀྱང་ལུང་སྟོན་པར་མི་རིགས་ཏེ་སྟོད་མིན་གྱི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་གསང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གང་ཡིན་ཞེ་ན་འཇིག་རྟེན་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་བདུད་རྩི་ཡིན་གྱི་དམིགས་པའི་གདོན་གྱིས་ཟིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྒྱུ་མའི་གླང་པོ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ཉིད་སྣང་ཡང་དེ་ལ་དོན་གྱི་ཡང་དག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ཉིད་མེད་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་ཡང་དེས་སྟོང་པ་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་བའི་འཇིག་རྟེན་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ཉིད་སྣང་ཡང་དམ་པའི་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྒྱུ་མའི་ལྟད་མོ་བ་མིག་བསླད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྒྱུ་མའི་རྟ་དང་གླང་པོ་སོགས་ཡུལ་གྱི་གོ་ས་གནོན་པའི་རྟ་གླང་དུ་ཞེན་པ་ལྟར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་སོ། །སྒྱུ་མ་མཁན་རང་ཉིད་ལ་རྟ་གླང་དུ་སྣང་ཡང་དེར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ལྟར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་མཐའ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་ཡང་དེས་སྟོང་པར་རྟོགས་ལ། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་པ་རྣམས་ལ་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་པ་འབྱུང་ཡང་། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་དེ་ཡང་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་དོ། །སྒྱུ་མའི་རྫས་དང་སྔགས་ཀྱིས་མ་བསླད་པའི་གང་ཟག་ལ་སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་གི་སྣང་བ་ཙམ་ཡང་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། འཕགས་པ་སློབ་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་པའི་ངོར་དངོས་པོ་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྣང་བ་མཐའ་དག་ལོག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྒྱུ་མའི་གླང་པོ་ནི་གང་ནས་ཀྱང་མ་འོངས་གར་ཡང་མི་འགྲོ་ཡང་གླང་པོ་རང་བཞིན་པ་འགྲོ་འོང་བྱེད་པར་འཛིན་པ་ནི། སྔགས་ལ་སོགས་པས་སེམས་རྨོངས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་ན་ཡང་དག་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོས་གང་ཞིག་སྔར་ཡོད་དམ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་འཇིག་རྟེན་དོན་དུ་སྐྱེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། སྔར་བཤད་པའི་རིགས་པ་དེ་ལྟར་མིང་གི་ཐ་སྙད་དུ་གདགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པར་དུས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པ་ལས་འདས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་དེས་ན་མཐའ་བཞིར་ལུང་མ་བསྟན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་མཐའ་བཞི་ལས་འདས་པའི་རྒྱུ་མཚན་འདི་ལས། མཐའ་བཞིར་ལུང་མ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་མཚན་གཞན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལུང་མ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་དང་མཐའ་མེད་དང་། གཉིས་དང་གཉིས་མིན་རྣམ་པ་བཞི་ལུང་མ་བསྟན་པ་འདི་མཛད་དོ། །མཐའ་ཡོད་ནི། རྒྱང་ཕན་འདོད་པ་ལྟར་ཚེ་འདིར་ཟད་ཀྱི་ཕྱི་མར་མི་འཇུག་པ་དང་། མཐའ་མེད་ནི་གྲངས་ཅན་འདོད་པ་ལྟར། ཚེ་འདིའི་བདག་དེ་ཉིད་ཕྱི་མར་འཇུག་པ་དང་། མཐའ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ནི། གཅེར་བུ་པ་ཁ་ཅིག་འདོད་པ་ལྟར། གནས་སྐབས་མཐའ་དང་ལྡན་ལ་རང་བཞིན་མཐའ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི་གནས་མ་བུའི་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་འདོད་པ་ལྟར། གང་ཟག་ཡ་གྱལ་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འདོད་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་ཟབ་མོ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། ཟབ་མོ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཐུབ་པས་སྣོད་མིན་ལ་ཟབ་མོ་མི་གསུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྣོད་མིན་གྱིས་ཆོས་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དེས་པར་ལེགས་པའི་གནས་དམ་པའི་ཆོས་མཚན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་བྲལ་བའི་གནས་མེད་པ་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་ཐྲ་རབ་དང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པས་མངོན་སུམ་མིན་པ་ཟབ་མོ་དེ་གོ་སྟེ་དེ་ནི། ཇི་ལྟ་བུར་སེམས་ལ་གོ་སླ་ཞིང་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། རེ་ཞིག་ལུས་ནི་མི་གཙང་བ་ཉིད་ཀྱིས་གང་ཞིང་མི་གཙང་བ་རྒྱུན་དུ་འཛག་པ་པ་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པས་རགས་ཤིང་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་བ་ཡིན་པས་རྟོགས་པར་སླ་བ་དང་། དུས་རྟག་ཏུ་མི་གཙང་བར་སྣང་བའང་གང་གི་ཚེ་མི་གཙང་བར་སེམས་ལ་གནས་པ་མིན་པ་དེའི་ཚེ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །རེ་ཞིག་རགས་པ་ཡང་རྟོགས་པར་མི་ནུས་ན་ཕྲ་བ་རྟོགས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་པའོ། །བཤེས་གཉེན་པོ་ཏོ་བའི་གསུང་སྒྲོས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར། མི་རོ་ལུད་[1]སྐྱེད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ། གཡོ་འགྱུལ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་སྟོང་པ་ཉིད་བློའི་ཡུལ་དུ་བདེ་ཙམ་ཡོད་ཟེར་བ་ནི་ཡང་ན་བློ་རྩིང་བ་ཡིན། ཡང་ན་རྫུན་སྨྲ་བ་ཡིན་གསུང་བ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཟབ་ཞི་སྤྲོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །བདུད་རྩི་ལྟ་བུའི་ཆོས་འདི་བདག་གིས་རྙེད། །སུ་ལ་བསྟན་ཀྱང་གོ་བར་མི་འགྱུར་བས། །དེས་ན་མི་སྨྲ་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༦ བ ༣། གཅང་། ཤོག ༢༨ བ ༡ མི་རོ་ལུང་སྐྱེད་པ་

ནགས་སུ་གནས་པར་བྱ། [1]།ཞེས་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་ནས་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་གི་ངོར་ཁག་ཞེ་དགུར་ཆོས་བསྟན་པ་ལས་ལོག་པར་གྱུར་ཏེ། སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་འདི་ཟབ་པའི་ཕྱིར་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་ཡིས་ཤེས་པར་དཀའ་བ་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ་རྒྱུ་མཚན་དེས་ནའོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཟབ་མོ་ལོག་པར་བཟུང་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། བཟུང་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་དཔེ་བཤད་པ་དང་། ཟབ་མོ་རྟོགས་པ་ལ་བག་དང་ལྡན་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོགས་སླ་ན་བསྟན་ཡང་ཅི་ཞིག་དགོས། རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྟན་པར་རིགས་སོ་སྙམ་ན། སྟོང་ཉིད་གོ་བའི་རིགས་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་དང་མི་ལྡན་པའི་མི་མཁས་པ་དང་། མཁས་པར་རློམ་པ་ཕྱུང་བའི་ཉེས་དམིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་མཁས་པ་ཕྱུང་ཚུལ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པ་ན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་དོན་དུ་བཟུང་སྟེ། ཆོས་འདི་ལོག་པར་ཤེས་ཤིང་གོ་བར་འགྱུར་ན་མི་མཁས་པ་རྣམས་ནི་དཔལ་འབྱོར་དང་ཐར་པ་གཉིས་ཀ་ལས་ཉམས་པས་ཆུད་ཀྱང་ཟ་སྟེ། འདི་ལྟར་མེད་པར་ལྟ་བ་ཡི་དབང་གིས་མི་གཙང་བ་ངན་འགྲོ་དེར་ནི་བྱིང་བར་འགྱུར་བས་གནས་འདི་ལ་གཟབ་པར་བྱའོ། །མཁས་པར་རློམ་པ་ཕྱུང་བའི་ཚུལ་ནི། གཞན་ཡང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་དོན་དུ་འཛིན་པའམ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་བསྟན་པ་ན། དེ་འདྲ་བ་སྟོང་ཉིད་རྣལ་མ་མིན་གྱི། ལས་འབྲས་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ཞེས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་ནི་ལོག་པར་བཟུང་བ་དྲང་དོན་ལ་ངེས་དོན་དུ་འཛིན་པའི་ བླུན་པོ་མཁས་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་སྤོང་བས་སེམས་མ་རུང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་མནར་མེད་པར་ནི་སྤྱིའུ་ཚུགས་སུ་འགྲོ་བའོ། །དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མོས་པ་སྐྱེ་བ་དཀའ་ན་ཡང་། བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་པར་བྱ་ཡི། སྐུར་བ་གདབ་པར་མི་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཁ་ཟས་ཆོད་མ་ཟིན་པ་དང་། མི་འཕྲོད་པ་ཟ་བའི་བཟའ་ཉེས་པས་ཤི་ལ་ཐུག་པའི་ཕྱུང་བ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། ཁ་ཟས་བཟང་པོ་བཟའ་ལེགས་པས་ཚེ་འཕེལ་བ་དང་ནད་མེད་པ་དང་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དང་ལུས་སེམས་བདེ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་ཉིད་ལོག་པར་བཟུང་བ་དེས་ཕྱུང་བ་དག་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༨ ཤོག ༩༥༨ ཐེང་། ༥

ནས་སྟོང་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལས་འབྲས་ལ་ལྷག་པར་ཡང་གུས་པའི་ལེགས་པར་ཤེས་པས་མངོན་མཐོའི་བདེ་བ་དང་བྱང་ཆུབ་བླ་ན་མེད་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ལོག་པར་བཟུང་བ་ཉེས་དམིགས་ཆེ་ཞིང་ལེགས་པར་ཤེས་ན་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་དེའི་ཕྱིར་དུ་སྟོང་ཉིད། འདི་ལ་སྤྲོང་བ་དང་མེད་པའི་ལྟ་བ་ཉིད། སངས་ནས་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་ཤེས་པ་ལ་ནན་ཏན་མཆོག་འབད་པ་ཆེན་པོ་མཛོད་ཅིག །ཅེས་གདམས་ཏེ། སྐྱེས་བུའི་དོན་ཀུན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུའོ།།

གཉིས་པ་མངོན་མཐོ་རྒྱུ་འབྲས་ལ་གཉིས། སྐབས་དགོད། དངོས་ཀྱི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་དང་། དེ་མ་རྟོགས་པ་དེ་སྲིད་མངོན་མཐོ་ལ་འབད་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་འདི་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་ན་གང་ཟག་དེ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངར་འཛིན་པ་ནི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དེ་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་གསོག་ལ། དེ་ལས་སྐྱེ་བ་བཟང་པོ་དང་ངན་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་དེའི་ཕྱིར། ཇི་སྲིད་ངར་འཛིན་པ་སེལ་བའི་ཆོས་ནི་མི་ཤེས་པ་དེ་སྲིད་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པའི་ཆོས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་མངོན་མཐོའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ལ་གུས་པ་མཛོད་ཅེས་གདམས་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མངོན་མཐོའི་རྒྱུ་སྒྲུབ་པ་དང་། ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་སྤང་བ་དང་། ཆོས་མིན་སྤངས་ནས་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མངོན་མཐོའི་རྒྱུ་ལ་བསླབ་པ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བསླབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཕན་ཡོན་ལྡ་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་ལ་བསླབ་པ་དང་། སྤྱིར་དམ་པའི་ལུགས་ལ་བསླབ་པ་དང་། དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་རྣམས་བྱེད་པའི་སྔོན་དུ་བསམ་པ་དགེ་བའི་ཆོས་བཏང་ཞིང་བར་དུ་ཡང་ཆོས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཐ་མར་ཡང་ཆོས་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ས་བདག་ནི་ཚེ་འདི་དང་གཞན་དུ་གནོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་འདིར་གྲགས་པ་སྙན་པ་དང་། སྡིག་པ་མ་བྱས་པས་འཇིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡིད་བདེ་བ་དང་། མི་མིན་གྱི་འཆེ་བ་མེད་པས་འདིར་འཇིགས་པ་མེད་པ་དང་འཆི་གར་ངན་འགྲོའི་འཇིགས་པ་མེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་བདེ་འགྲོའི་བདེ་བ་རྒྱས་པའོ། །ཕན་ཡོན་ལྔ་ཡོད་པ་དེ་བས་རྟག་ཏུ་ཆོས་བརྟེན་མཛོད་

ཅེས་གདམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མངོན་མཐོའི་ཆོས་ནི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱིའང་ལུགས་ཀྱི་དམ་པ་སྟེ་ཆོས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དབང་དུ་བསྡུས་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་དགའ་བར་འགྱུར་ལ། འཇིག་རྟེན་དགའ་བར་གྱུར་པས་ཀྱང་རང་དང་གཞན་ཚེ་འདི་དང་གཞན་ལ་བསླུས་པར་མི་འགྱུར་བས་ལུགས་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ངན་པ་ལ་བརྟེན་པར་མི་རིགས་པ་དང་། དེ་ལ་སྨད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ལུགས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་པོའི་ལུགས་ངན་པ་དང་འཚེ་བ་ཆོས་སུ་སྨྲ་བ་སོགས་ཆོས་མིན་པས་ནི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ངན་པ་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིས་འཇིག་རྟེན་མི་དགའ་བར་འགྱུར་ལ། འཇིག་རྟེན་མི་དགའ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདི་དང་གཞན་དུ་མི་དགའ་བར་འགྱུར་བས་ལུགས་ངན་པ་སྤང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་བུའི་འདོད་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མེད་པའི་ལུགས་ངན་པ་རིག་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་ངན་འགྲོའི་ལམ་འབྱེད་པ་ཁོ་ནར་ཟད་པས་གཞན་བསླུ་བ་ལྷུར་ལེན་པ་ངན་འགྲོ་མི་བཟད་པ་སྐྱེད་པ་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བུའི་དོན་གྱི་རིག་པ་བྱས་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འགའ་ཞིག་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུགས་ངན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྒྱལ་པོའི་ལུགས་ནི། ཕ་རོལ་བསླུ་བ་ལྷུར་ལེན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་པས་སྐྱེས་བུའི་དོན་དུ་ཇི་ལྟར་ལུགས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། ལུགས་ངན་པ་དེས་ནི་ཚེ་རབས་སྟོང་ཕྲག་ཏུ་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་བསླུས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་དགྲ་ལ་གནོད་པ་བྱས་ན་ཡང་སྐྱོན་རྣམས་བཏང་སྟེ་ཡོན་ཏན་བསྟེན་ཅིག[1]།དེས་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་བྱ་བས་རང་ལ་ཕན་པ་ཐོབ་ལ། ཆོས་བྱས་པ་ལ་གཞན་འདུན་པས་དགྲ་བོ་ཡང་ནི་མི་དགའ་བར་འགྱུར་མོད་ཀྱི་རང་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་མངོན་མཐོའི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བསླབ་པ་ལ་གསུམ། བསྡུ་བ་བཞི་ལ་བསླབ་པ་དང་། བདེན་པ་སྨྲ་བ་སོགས་བཞི་ལ་བསླབ་པ་དང་། དགེ་བ་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་གྲོགས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱིན་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱིན་པས་འཁོར་དུ་བསྡུ་བ་དང་། དེ་ལ་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ལ་བཀྲམས་པའི་གཏམ་སྙན་པར་སྨྲ་བ་དང་། དོན་སྤྱོད་པ་གཞན་ལ་ཕན་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༩ བ ༣། གཙང་། ཤོག ༣༠ བ ༢ བསྟེན་ཞིག ཞོལ་གཙང་ཞིག་ཡང་ཡང་འབྱུང་།

དོན་ཉམས་སུ་ལེན་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། དོན་གཅིག་སྤྱོད་པས་ཏེ་གཞན་བཀོད་པ་ལྟར་རང་ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་པ་སྟེ་དོན་མཐུན་ནོ། །ཚིག་འདི་ལྟར་ན་ཕྱི་མ་གཉིས་གོ་བསྙོར་བ་ལྟར་རོ། །བསྡུ་བ་བཞི་པོ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་གནས་སྐབས་འཇིག་རྟེན་དང་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱང་བསྡུ་བ་ཉིད་དུ་མཛོད་ཅིག་ཅེས་གདམས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སོ་སོར་བསྟན་པ་དང་། བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། བདེན་པ་དང་། གཏོང་བ་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། ཤེས་རབ་བཟང་པོ་ལ་བསླབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་པ་འབའ་ཞིག་སྨྲ་བ་ལ་འབད་པར་བྱས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་དག་ལ་ཉེས་པ་གཞན་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བུར་བདེན་པ་སྨྲ་བ་གཅིག་པུ་ཡོད་ན་སྐྱེ་བ་འདི་ཉིད་ལ་ཡང་ཁས་བླངས་པར་ཡིད་བརྟན་པའི་གནས་སོ་ཞེས་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པ་སྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་རྫུན་སྨྲ་བ་ནི་ཡིད་མི་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་བསླུ་བ་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚིག་སྨྲ་བ་ནི་བདེན་པ་སྨྲ་བ་སྟེ། སེམས་པས་དོན་དང་མི་ལྡན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྒྱུར་བ་དོན་དུ་རྫུན་མིན་པ་མིན་ནོ། །གཞན་ལ་གཅིག་ཏུ་ཕན་པ་བདེན་པ་སྨྲ་བ་ཡིན་ལ། མི་ཕན་པའི་ཕྱིར་ན་ཅིག་ཤོས་དོན་ལ་གནས་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་བདེན་པ་སྨྲ་བ་མིན་པས། གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཚིག་འབའ་ཞིག་སྨྲ་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་རྒྱལ་པོའི་ཉེས་པ་མང་པོ་དག་ཡོད་ཀྱང་། གཏོང་ཕོད་ཆེ་བའི་སྦྱིན་པ་ཆེས་གསལ་བ་ཞིག་གིས་མི་མངོན་པར་བྱེད་ཅིང་། སྔོད་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་འཇུངས་པའང་སྐྱོན་དེས་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པས། སེར་སྣ་སྤངས་ནས་སྦྱིན་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁོད་བག་སོགས་སྤངས་ནས་དབང་པོ་ཡང་དག་པར་བསྡམས་པའི་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། བསམ་པ་དཔག་པར་དཀའ་བས་ཟབ་པའི་ཕྱིར་གཞན་མཆོག་ཏུ་གུས་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་ལ། གུས་པས་བསྙེན་པར་དཀའ་བས་གཟི་བརྗིད་དང་ལྡན་ལ། དཀའ་ཡང་བཙོན་པ་དེ་བས་ཉེ་བར་ཞི་བ་བསྟེན་ཅིག་པའོ། །བཞི་པ་ནི། བླང་དོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པས་གཞན་གྱིས་བློ་མི་འཕྲོགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འཇོག་ཅིང་བསམ་པ་བརྟན་པ་དང་། སྡིག་པའི་གྲོགས་པོས་བསླུ་བས་མི་ཚུགས་པས་དེའི་འབྲས་བུས་རྒྱལ་པོ་སྟེ་དེ་བས་ཤེས་རབ་ལྷུར་བླང་བར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་གདམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེན་པ་དང་། གཏོང་བ་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། ཤེས་རབ་དང་ཆོས་བཞི་པོ་བཟང་ཞིང་བརྒྱན་པའི་མི་དབང་ནི་ཆོས་བཟང་པོ་རྣམ་པ་བཞི་ལྟ་བུར་ལྷ་མི་རྣམས་ཀྱིས་

བསྐྱོད་པར་འགྱུར་བས་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་གདམས་པའོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། གྲོགས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་རིགས་པ་དང་། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་རྒྱུན་དུ་སྒོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་གྲོགས་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྡན་དང་འགྲོགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་ལ་ངོར་དགའ་དོར་ནས་ལེགས་པ་འབའ་ཞིག་སྨྲ་བས་ཕེབས་པར་སྨྲ་ཞིང་འདོད་པ་ཆུང་ཞིང་ཆོག་ཤེས་ལ་བསམ་པ་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཁྲོ་བ་ཤས་ཆུང་ཞིང་གཞན་ལ་ཕན་བདེ་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེས་བརྒྱན་པ་བཞི་པོའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པ་དང་ལྡན་ཅིག་འགྲོགས་ན་རྟག་ཏུ་ཡང་ཤེས་རབ་དང་ནི་ཆོས་ཀྱང་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་སྙན་ཡང་ཕན་པར་སྨྲ་བའི་ངག་ལ་མཉན་པར་བྱ་སྟེ་གཞན་ལ་ཕན་པར་སྨྲ་བ་དཀོན་པ་སྟེ་དེ་ལ་ཉན་པར་བྱེད་པ་དེ་བས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དཀོན་ལ། གཉིས་པོ་དེ་དག་བས་ཀྱང་མི་སྙན་ཡང་ཕན་པར་ཤེས་ནས། ཕན་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དཀོན་པ་དེ་ལྟ་བས་ན་རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ངག་མི་སྙན་ཡང་ཕན་པར་མཁྱེན་ནས་དེའི་དོན་མྱུར་དུ་དཔྱད་ཅིང་ཉམས་སུ་བླང་བར་མཛོད་ཅིག །དཔེར་ན། ནད་གསོ་བའི་དོན་དུ་བདག་ལ་བྱམས་པ་གཞན་གྱིས་བྱིན་པའི་མི་བཟད་[1]པའི་དྲི་ང་བའི་སྨན་ཡང་འཐུང་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སྲོག་དང་ནད་མེད་པ་ནི་རྟག་ཏུ་དགྲ་སྡང་བ་དུ་མས་བསྐོར་ཞིང་འཇོམས་བྱེད་མང་བས་རང་དང་རྒྱལ་སྲིད་དག་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དུས་རྟག་ཏུ་དགོངས་ཏེ་འཆི་བ་རྗེས་དྲན་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམས་པ་དེ་ལས་ཡང་དག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པར་ཆོས་ལས་གཅིག་ཏུ་ནན་ཏན་མཛོད་ཅིག་ཅེས་གདམས་སོ།།

གཉིས་པ་ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གདོན་མི་ཟ་བར་འཆི་བར་འགྱུར་ཞིང་ཤི་ནས་སྡིག་པས་བདེ་འགྲོར་རྫོགས་བྱེད་དང་། ངན་འགྲོར་འཕེན་བྱེད་དང་། རྫོགས་བྱེད་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་སྡུག་བསྔལ་བ་གཟིགས་ཏེ་འཕྲལ་དུ་བདེ་བ་ལྟར་སྣང་ན་ཡང་སྡིག་པ་བགྱི་བར་མི་རིགས་སོ། །བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ནི་སྲོག་གཅོད་མ་མཛད་ཅིག །སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་སྲོག་ནི་ཤིན་ཏུ་ཕངས། །དེ་བས་ཡུན་རིང་ཚེ་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༧ ན ༢ མི་བཟོད་པའི་

བསྲིངས་སུ་འདོད་པས། །ཡིད་ཀྱིས་དགུ་ལའང་སྲོག་གཅོད་མི་བསམ་མོ། [1]།ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཤུགས་ལ་འཕྲལ་དུ་ཅུང་ཟད་སྡུག་ཀྱང་ཕུགས་སུ་ཕན་པའི་དགེ་བ་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ། །བྱ་བ་འགའ་ཞིག་བྱས་པས་ལ་ལར་ཏེ་ཚེ་འདིར་འཇིགས་པ་མེད་པར་མཐོང་ཞིང་ཕྱི་མའི་དུས་འགར་འཇིགས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། གལ་ཏེ་གཅིག་ལ་སྔེ་འཇིགས་པ་མ་མཐོང་བ་ལ་ཁྱོད་ཡིད་བརྟེན་ན་འཇིགས་པ་མཐོང་ན་གཅིག་ལ་ཁྱོད་ཀོ་སྔེ་ཁྱོད་ནི་ཅིས་མི་འཇིགས་ཏེ་འཇིགས་པར་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཆང་ལ་ཆགས་པ་དགག །རྒྱན་པོ་ལ་དགག་པ་དང་། བུད་མེད་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཕིངས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆང་གིས་འཇིག་རྟེན་འདིར་དང་པོ་འཁྲུང་བའི་དུས་རང་ནས་གཞན་གྱིས་བརྙས་པར་འགྱུར་ཞིང་དགོས་པའི་དོན་ཡལ་བ་དང་། ནོར་ཡང་ཟད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བག་མེད་པའི་རྒྱོངས་པས་བྱ་བ་མིན་པ་བྱེད་པས་འདི་ཕྱིའི་ཉེས་དམིགས་བཞི་ཡོད་པ་དེ་བས་ཆང་ནི་རྟག་ཏུ་སྤོངས་ཤིག །གཉིས་པ་ནི། རྒྱན་པོ་འཁྱེད་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་ཉེས་དམིགས་དགུ་ཡོད་པ་དེ་བས་རྟག་ཏུ་རྒྱན་པོ་སྤང་བར་མཛོད་ཅིག །ཉེས་དམིགས་དགུ་གང་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་ནོར་ལ་ཆགས་པ་དང་། རྒྱན་བྱེད་པའི་དུས་ན་ཐོབ་བམ་མི་ཐོབ་སྙམ་དུ་ཡིད་མི་བདེ་བས་མི་དགའ་བ་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཡོ་སྒྱུ་དང་། རྨོངས་པའི་གནས་དང་། རྫུན་དང་། ཀྱལ་བ་དང་། ཚིག་རྩུབ་སྨྲ་བའི་རྒྱུ་དགུ་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་གཙང་བ་སྤྱིར་དགག་པ་དང་། སོ་སོར་དགག་པ་དང་། མི་གཙང་བ་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། བུད་མེད་ལ་ཆགས་པ་ནི་མི་གཙང་བཞིན་དུ་གཟུགས་གཙང་བ་སེམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ལ་དོན་དུ་ནི་གཙང་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཆགས་པར་མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བུད་མེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མཛེས་པ་དགག་པ་དང་། ལུས་ཡན་ལག་ཅན་མཛེས་པ་དགག་པ་དང་། བུད་མེད་ལ་ཆགས་པ་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་ཆགས་པར་མི་རིགས་པ་དང་། དེའི་དཔེ་དང་། བུད་མེད་ལ་ཆགས་ན་ཆགས་བྲལ་གྱི་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༢ ཤོག ༣༨༩ བྱང་། ༧༣

གནས་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་གཙང་ཡང་བླུན་པོས་དགའ་བའི་རྒྱུར་བཏགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ནི་ཁ་ཆུ་རྡུལ་བ་དང་སོ་སྐྱག་མི་གཙང་བའི་སྣོད་ཡིན་ཏེ། ཆགས་པར་མི་རིགས་སོ། །སྣ་ནི་རྣག་དང་བསྣབས་དང་སྣ་ཆུའི་སྣོད་ཡིན་ལ། མིག་ནི་མིག་རྒྱུ་མིག་གི་དྲི་མ་དང་མཆི་མའི་སྣོད། ལྟོའི་ཁོང་ནི་བཤང་གཅི་དང་གློ་བ་དང་མཆིན་པའི་སྣོད་ཡིན་པར་རྨོངས་པས་བུད་མེད་མི་གཙང་བར་མ་མཐོང་བས་དེའི་ལུས་ལ་ཆགས་པར་བྱེད་པར་ཟད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་མི་གཙང་བས་གང་བའི་བུམ་པ་ཕྱི་རོལ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་པ་ལ་ཆགས་པ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པ་བུད་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་མི་ཤེས་པ་རྨོངས་པ་ཡིས་བུད་མེད་རྣམས་ལ་ཆགས་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་དྲི་ང་བ་ཆགས་བྲལ་གྱི་རྒྱུ་ནི་མཐར་ཐུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལའང་འཇིག་རྟེན་ཆེས་ཆགས་ན་ཡུལ་གང་ལ་ཐབས་གང་གིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བགྱི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་གནས་མེད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན། བཤང་གཅི་བཅེར་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ངན་སྐྱུགས་དག་ལ་ཕག་རབ་ཏུ་ཆགས་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་བཤང་གཅི་བཅེར་བ་ལ་འདོད་ལྡན་ངན་སྐྱུགས་ལ་ཆགས་པའི་ཕག་དང་འདྲ་བའི་སྐྱེས་པ་རྣམས་བུད་མེད་ལ་རབ་ཏུ་ཆགས་པ་ལུས་ཀྱི་ནང་སྲིན་བུའི་གྲོང་ཁྱེར་མི་གཙང་བ་འབྱུང་བའི་བུ་ག་དོད་པ་གང་ཡིན་པ་བུད་མེད་དེ་ནི་སྐྱེ་བོ་བླུན་པོ་ཡིས་དགའ་བའི་རྒྱུའི་དོན་དུ་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་བློ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བུད་མེད་ལ་ཆགས་པར་ཟད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ་བཞི། བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ལ་ཆགས་པ་སྤྱིར་དགག་པ་དང་། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་ཆགས་པ་དགག་པ་དང་། དེས་ན་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ལ་ཆགས་པར་མི་རིགས་པ་དང་། བུད་མེད་ལ་བསྙོད་པའི་གང་ཟག་སྨད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱོད་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བུད་མེད་ཀྱི་བཤང་གཅི་སོགས་སོ་སོར་མི་གཙང་བར་མཐོང་ནས་ནི་མི་གཙང་བ་དེ་འདུས་པའི་ལུས་ལ་ཇི་ལྟ་བུར་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། རྒྱུ་དང་ངོ་བོ་དམན་པ་ནི་ཁྲག་དང་ཁུ་བ་འདྲེས་པའི་ས་བོན་མི་གཙང་བའི་སྙིང་པོས་སྐྱེད་པ་མི་གཙང་བའི་གཟུགས་སུ་ཤེས་བཞིན་དུ་འདི་ལ་འདོད་པ་དང་ལྡན་པ་གང་གིས་ཆགས། མི་གཙང་བའི་ཕུང་པོ་མི་གཙང་བ་དེའི་རླན་གྱིས་བརླན་པའི་པགས་པས་གཡོགས་པར་གང་ཉལ་བ་དེ་ནི་བུད་མེད་དང་ལྟོ་བ་སྦྲད་དེ་ཉལ་བར་ཟད་པས་བུད་མེད་དང་ཉལ་བ་ནི་མི་

གཙང་བ་དང་ལྡོ་བ་སྤྲད་དེ་ཉལ་བའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བུད་མེད་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་ཆགས་པ་སྤྱིར་དགག་པ་དང་། གཟུགས་མཛེས་པ་ལ་ཆགས་པ་དགག་པ་དང་། བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་དང་འདྲ་བར་རང་གི་ལུས་ཀྱང་མི་གཙང་བར་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བུད་མེད་གཟུགས་བཟང་བ་དང་གཟུགས་ངན་ནམ་རྒན་ནམ་ཡང་ན་གཞོན་ཡང་རུང་བུད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ཀུན་མི་གཙང་ན་ཁྱོད་ཆགས་པ་ཁྱད་པར་གང་ལ་སྐྱེ་སྟེ། ཆགས་པའི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཆགས་པར་མི་རིགས་པ་དང་། སྨད་པར་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མི་གཙང་བའི་གོང་བུ་ཁ་དོག་བཟང་ཞིང་ཤིན་ཏུ་གསར་ལ་དབྱིབས་ལེགས་ཀྱང་དེ་ལ་ཆགས་པར་མི་འོས་པ་ལྟར་བུད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ལའང་དཔེ་སྟེ་དུས་རྟག་ཏུ་དེ་བཞིན་དུ་ཆགས་པར་མི་འོས་སོ། །ཁོང་རུལ་བ་ཕྱི་རོལ་པགས་པས་གཡོགས་པ་རོ་སྨྱངས་འདི་ཡི་རང་བཞིན་ནི་མི་གཙང་བ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པར་སྣང་བཞིན་དུ་ཇི་ལྟ་བུར་ན་མཐོང་བར་མ་གྱུར་པགས་པ་འདི་ཡང་མི་གཙང་སྟེ་རལ་ག་བཞིན་དུ་ཡོགས་ན། འདུག་པ་མིན་གྱིས་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིར་དོར་བའི་མི་གཙང་བའི་ཕུང་པོའི་པགས་པ་ལྟར་ཇི་ལྟ་བུར་ན་གཙང་མར་འགྱུར་ཏེ་མི་གཙང་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་གཙང་བས་གང་བའི་བུམ་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་བཀྲ་ཡང་སྨད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལྟར་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་མི་གཙང་བས་གང་བ་ཅིས་མི་སྨད་སྨད་པར་རིགས་ཀྱི་ཆགས་པར་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ནི་ཕྱིར་དོར་བའི་མི་གཙང་བ་ལ་སྨོད་པ་དང་། དྲི་དང་ཕྲེང་བ་དང་། བཟའ་བཏུང་ནི་གཙང་མའང་མི་གཙང་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའི་ལུས་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྨད་སྨད་པར་རིགས་ཀྱི་བསྟོད་པར་མི་རིགས་སོ།།

གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་དག་གི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མི་གཙང་བ་སྨད་པར་བྱ་བ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་རང་དང་གཞན་དག་གི་མི་གཙང་བ་གཟུགས་ཀོ་སྟེ་གཟུགས་ནི་ཅིས་མི་སྨད་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ལུས་མི་གཙང་བ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཉིད་ལ་སྟེ་གཞན་དང་རང་གི་ལུས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་བར་རིགས་པ་མིན་ནམ་རྨ་དགུ་དག་ནས་འཛག་པ་ཅན་གྱི་མི་གཙང་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་འབྱུ་བར་བྱེད་ཀྱང་

ལུས་མི་གཙང་བར་མི་རྟོགས་ན་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ལ་མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པའི་ཐབས་བཤད་པས་ཅི་ཞིག་ཕན་ཞེས་མི་གཙང་བར་མི་རྟོགས་པར་མི་རིགས་ཞེས་གདམས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། གང་དག་མི་གཙང་བའི་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་འདི་ལ་ཆགས་ནས་རྟོག །ཚོས་ཀྱིས་བསྒོད་པའི་སྣན་དངགས་པཱྨ་དང་ཟླ་བ་དང་ཨུཏྤལ་ལ་སོགས་དང་འདྲ་བའི་ཚིག་སྦྱོར་བྱེད་པ་ནི་ཨེ་མའོ་གཟུ་ལུམས་ནི་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་། ཨེ་མའོ་གླུན་པ་ནི་མི་ཤེས་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའོ། །ཨེ་མའོ་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོས་ཁྲེལ་དུ་རུང་ལ་མི་ཤེས་མུན་པས་བསྒྲིབས་པའི་སེམས་ཅན་འདི་ནི་ཕལ་ཆེར་ཡང་བུད་མེད་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་པའི་དོན་དུ་སློབ་དཔོན་དང་། སློབ་མ་དང་། མཛའ་བཤེས་སོགས་དང་རྩོད་པ་འབྱུང་བ་ནི་མི་གཙང་བའི་དོན་དུ་ཁྱི་རྣམས་རྩོད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་བུད་མེད་ལ་ཆགས་པ་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། མཛེ་ཅན་གཡན་པ་ཕྲུགས་ན་ཙུང་ཟད་ཕན་པའི་བདེ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར་སྣང་ཡང་ཕྲུགས་པའི་བདེ་བ་དེ་བས་གཡན་པ་མེད་ན་བདེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་ཡུལ་ལྔ་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདོད་པ་དང་ལྡན་པ་འདོད་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས་བདེ་བ་ལྟར་སྣང་ཡང་འདོད་པ་མེད་པ་དེ་བས་ཀྱང་བདེ་བས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་མི་གཙང་བ་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ལུས་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་བརྟགས་ན་ཁྱོད་ཐོག་མ་ནས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མ་གྲུབ་ཀྱང་འོན་ཀྱང་ཇེ་ཆུང་ཇེ་ཆུང་དུ་སོང་ནས་འདོད་ཆགས་སྲབ་པ་ཡིས་བུད་མེད་ལ་ཆགས་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

བཞི་པ་ལིངས་དགག་པ་ལ་གསུམ། སྲོག་གཅོད་སྤང་བ་དང་། གཞན་ལ་སྡུག་པ་སྐྱེད་པ་སྤང་བ་དང་། དགའ་བ་སྐྱེད་པ་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་དང་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཚེ་ཐུང་བ་དང་། འཇིགས་པ་མང་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་བ་དང་། དམྱལ་བའི་རྒྱུ་ནི་མི་ཟད་པ་རི་དྭགས་ལ་ལིངས་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟ་བས་ན་རྟག་ཏུ་གསོད་མེད་བརྟན་པར་མཛོད་ཅིག །གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་མི་གཙང་བས་བསྐུས་པའི་སྦྲུལ་གདུག་པ་ཁ་ནས་ཀུང་དུག་འཛག་པ་གཞན་ལ་གནོད་པ་དང་། འཚེ་བ་ལྟར་གང་ཟག་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཅན་སྐྲག་པར་འགྱུར་བ་དེར་ངན་པ་ཡིན་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆར་སྤྲིན་ཆེན་པོ་ལངས་པ་ན་ཞིང་པ་རྣམས་ནི་དགའ་བ་སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟ་བར་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་བརྟེན

ནས་ལུས་ཅན་རྣམས་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དེར་སྤྱོད་པ་བཟང་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྟེན་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ཆོས་མིན་སྤངས་ནས་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། སྔར་མང་དུ་བཤད་པ་དེ་བས་ན་རང་གཞན་ལ་གནོད་པའི་ཆོས་མིན་སྤང་བར་བྱ་སྟེ་དུས་རྟག་ཏུ་གཡེལ་བ་མེད་པར་རང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཆོས་བསྟེན་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་ལྷང་དོར་གྱི་གནས་མདོར་བསྡུས་ནས་གདམས་པའོ།།

གསུམ་པ། ཡང་ངེས་ལེགས་རྒྱུ་འབྲས་བཤད་པ་ལ་བཞི། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་གསུམ་དུ་བསྡུས་ནས་དེ་ལ་བསླབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་སོ་གཉིས་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལ་བསླབ་པ་དང་། དཔེ་བྱད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་འདིར་རྒྱས་པར་མ་སྨོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། སངས་རྒྱས་དང་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་མཚན་དཔེའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་པོ་བདག་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་འཁོར་བར་གནས་པའི་སེམས་ཅན་འདིས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ན་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དེའི་རྩ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྗེན་བཞི་དང་། རྒྱུ་བཞི་དང་། སྟོབས་བཞིས་སྒྲུབ་པའི་རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་པ་དང་། དེའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཕྱོགས་མཐས་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་དང་། མཐའ་གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་པ་མཐའ་བྲལ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལགས་པས་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་གསུམ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་། ཚིག་གསལ་དུ། དེ་ལ་ཞལ་འཕངས་ནས་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། དགོས་འབྲེལ་གྱི་ཐད་དུ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཐོག་མར་མཛད་ནས། མཐར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་གྱུར་པ། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་གཞན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྙིང་རྗེས་བསྟན་བཅོས་མཛད་ཅེས་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཐོག་མ་ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱུ་གསུམ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་མཛད་ནས། མཐར་ས་དང་པོའི་

ཆེ་ཞེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ལྟར། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་བསྡུས་ནས་བསྟན་པའོ།།

འདི་དག་ཐོག་མར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་རྣམས་ནི་རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྤྱོད་པ་སྤྱི་ལ་བསླབ་པ་དང་། ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་བསླབ་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཉན་པར་སྐུལ་བ་དང་། བཤད་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཞེས་བོས་ནས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་བརྒྱན་པར་འགྱུར་བ་མཚན་གྱི་རྒྱུ་དང་། འབྲས་བུ་མཚན་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་དག་ལྟ་བུ་གསན་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་གདམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐུ་གདུང་གི་སྙིང་པོ་ཅན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་། དཀར་པོའི་ཚོས་རྣམས་བསགས་ཕྱིར་དང་། །སྡིག་པའི་ལས་རྣམས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ལ། །མཆོད་རྟེན་ཞེས་ཀྱང་མངོན་པར་བརྗོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དངོས་ལ་གསུངས་པའི་མཆོད་རྟེན་དང་། གཞན་ཡང་མཆོད་བྱ་ཕ་མ་དང་མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་དང་ནད་པ་སོགས་དང་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་དང་། གན་རབས་རྣམས་ནི་ལེགས་པར་བཀུར་བས་གཞན་གྱིས་ཐེལ་གྱིས་མི་ནོན་པའི་གཟི་བརྗིད་ཀྱི་དཔལ་དང་ལྡན་པ་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་རྩིབས་སྟོང་ལྟེ་བ་མུ་ཁྱུད་རྫོགས་པའི་འཁོར་ལོ་ཡི། རྟགས་ཀྱིས་མཚན་པའི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བར་འགྱུར་ལ། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཚོས་ལ་རྟག་པར་ནི་ཇི་ལྟར་ཁས་བླངས་པའི་ཡི་དམ་ཡང་དག་པར་བླང་བ་བརྟན་པར་མཛོད་ཅིག །དེས་ནི་ རྐང་མཐིལ་ས་ལ་མཉམ་པར་འབབ་པས་ཤིན་ཏུ་ཞབས་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་འགྱུར་བ་ལགས་པས་དེ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ།།

སྦྱིན་པ་དང་སྙན་པའི་ཚིག་དང་ནི་ཕན་པ་དང་དོན་གཅིག་སྤྱོད་པ་ཡི་བསྡུ་བ་བཞིས་དཔལ་ལྡན་ཕྱག་སོར་དང་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་དྲ་བ་ཡིས་འབྲེལ་བའི་ཕྱག་རིས་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་ལས་བཟའ་བ་དང་ནི་བཏུང་བ་མཆོག་རབ་ཏུ་མང་པོ་བྱིན་པ་ཡིས་དཔལ་ལྡན་ཕྱག་དང་ཞབས་མཉེན་ཞིང་འཇམ་ལ་གཞོན་ཤ་ཆེ་བ་དང་། སྐུ་ཆེ་ཞིང་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་རྒྱབ་བཞི་དང་ཕྲག་

པའི་ཕྱོགས་ཐལ་གོང་གཉིས་དང་། ལྷག་པའི་ཕྱོགས་བདུན་ཡང་ཤས་ཁེངས་པས་མཐོ་བར་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་ལ་འཚེ་བ་མེད་པ་དང་། བསད་པར་འདོད་པ་ཐར་པར་བྱེ་བས། ལྷ་ན་སྡུག་པའི་སྐུ་མཛེས་པ་དང་། ཡ་ཡོ་མེད་པས་དྲང་ཞིང་ཆེ་བ་དང་ཚེ་རིང་བ་དང་། སོར་མོ་རིང་བ་དང་། ཞབས་ཀྱི་བཞི་ཆ་ཕྱིར་འཕགས་པས་རྟིང་པ་ཡངས་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚིག་དོན་རྣམས་སྤེལ་བས་དཔལ་ལྡན་མདོག་བཟང་ཞིང་ཞབས་ཀྱི་ལོང་བུ་མི་མངོན་པ་དང་། བ་སྤུ་གྱེན་དུ་རེ་རེ་ནས་གཡས་སུ་ཕྱོགས་པར་མཚན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཤེས་བྱའི་གནས་རིག་པ་དང་། བཟོ་ལ་སོགས་པའི་ལས་རང་གིས་སློབ་པའི་དུས་སུ་གུས་པར་ལེན་པ་དང་། གཞན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྦྱིན་པས་ཁྱོད་བྱིན་གྱིས་བྲ་ཞིང་རིམས་ཀྱིས་བཞོལ་བས་རི་དྭགས་ཨེཎྱ་ཡའི་བྱིན་པ་དང་། དྲན་པ་བཟང་བས་ཡིད་རྩེ་བ་དང་། རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་དང་། རང་གི་ནོར་བདོག་པ་གཞན་གྱིས་བསླངས་པར་གྱུར་ན་མྱུར་དུ་བཏང་བའི་ཡི་དམ་བཅས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་ཕྱག་རྒྱས་ཤིང་རིང་བ་དང་། སྐུའི་བློ་མདོག་བདེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་པར་འདྲེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གཉེན་བཤེས་ཕན་ཚུན་བྱེ་བ་དག་ཡང་དག་པར་བསྡུམས་པ་བྱས་པ་ཡིས་གླང་པོ་ཆེ་དང་རྟ་ཙང་ཤེས་ལྟར་དཔལ་ལྡན་འདོམས་ཀྱི་སྦ་བ་ནི་སྦུབས་སུ་ནུབ་པའི་དམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཁང་བཟང་དང་ནི་གཏིང་བདག་བདེ་ཞིང་བཟང་བ་རབ་ཏུ་ཕྱིན་པས་གསེར་ནི་བཙོ་མ་དྲི་མ་མེད་པ་བྱི་དོར་ལེགས་པར་བྱས་པ་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པའི་མདོག་འདྲ་བར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱལ་སྲིད་ལ་སོགས་པའི་བླ་ན་མེད་པའི་དབང་བྱིན་ཞིང་། རིགས་པར་བླ་མའི་བཀའ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འཇུག་པས་དཔལ་ལྡན་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་རེ་རེ་ནས་གཉིས་ལ་སོགས་པར་མི་སྐྱེ་བར་བ་སྤུ་ཉག་རེ་དང་། ཞལ་གྱི་སྨིན་མཚམས་མཛོད་སྤུས་བརྒྱན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཐོས་པའི་དུས་སུ་སྙན་ཞིང་བསམས་པའི་དུས་དགའ་བ་སྨྲས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ལེགས་པར་སྨྲས་པ་དང་མཐུན་པར་བྱས་པས་ཁྱོད་ནི་དཔུང་མགོ་ཟླུམ་པ་དང་། རོ་སྙོད་རྒྱས་ཤིང་འཕེལ་ག་ཆེ་བ་སེངྒེ་འདྲ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ནད་པ་རྣམས་ལ་རིམ་གྲོ་དང་ནད་གཡོག་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཏེ་གསོས་པས་དཔུང་མགོ་ཕན་ཚུན་གྱི་བར་ཤས་ཁེངས་པ་ཐལ་གོང་རྒྱས་པ་དང་། འཕྲལ་འབྲུལ་མེད་པར་བརྟན་པས་བདག་ཉིད་རྣལ་དུ་གནས་པ་དང་ནད་པ་ལ་སྨན་བྱིན་པས་ཟས་རོ་བྲོ་བའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་

དང་མཐུན་པའི་བྱ་བ་ལ་ཐོག་དྲངས་ཞིང་གཙོ་བོ་བྱས་པས་ཁྱོད་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་ལེགས་པར་གནས་པ་དང་། སྐུ་ཤིང་རྩ་གྲོ་ཏ་ལྟར་འདོམ་དང་ཡན་མན་དུ་མཉམ་པས་ཚུ་ཞེང་གབ་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་ལ་ཚིག་བདེན་ལ་འཇམ་པ་དག་ཡུན་རིང་པོའི་དུས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིས་མིའི་དབང་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྗགས་ཡངས་ཤིང་གསུང་ཚངས་པ་ཡི་ནི་དབྱངས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བདེན་པའི་ཚིག་མཁྱེན་པར་བགྱིས་ནས་ཡུན་རིང་པོའི་དུས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིས་འགྲམ་པ་སེང་གེའི་ལྟ་བུ་དང་། དཔལ་ལྡན་གཞན་གྱིས་ཐུབ་པར་དཀའ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ལྷག་པར་གུས་པ་དང་བཀུར་སྟི་དག་གང་ལ་གང་འོས་པ་ཇི་ལྟར་རིགས་པས་རྗེས་སུ་འཇུག་པས་ཚེམས་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ་དང་། སྔ་བས་མདོག་ལྡན་དང་མཐོ་དམན་མེད་པས་མཉམ་པའི་ཚེམས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། ཚིག་བདེན་པ་དང་ཕྲ་མ་མེད་པའི་ཚིག་ནི་ཡུན་རིང་པོ་གོམས་པ་ཡིས་དཔལ་ལྡན་ཚེམས་ནི་བླ་འོག་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པས་བཞི་བཅུ་ཐམ་པ་དང་། ཚེམས་ཀྱི་བར་མ་དོད་པས་མཉམ་པར་ཐགས་ཀྱང་བཟང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཆགས་པ་དང་སྡང་བ་དང་རྨོངས་པ་མེད་ཅིང་བདེ་བ་དང་ལྡན་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པར་སེམས་ཅན་ལ་བལྟས་པ་ཡིས་སྤྱན་ནི་འོད་དང་ལྡན་པའི་བཀྲག་ཅན་དང་། མཐོན་མཐིང་ལ་བཟྱི་མ་གནག་ཅིང་མ་འདྲེས་ལ་གཞོལ་བས་བཟྱི་མ་བའི་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ།།

དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་མདོར་ན་མཚན་གྱི་རྒྱུར་བཅས་པའི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་སྐྱེས་བུ་སེང་གེ་ཆེན་པོའི་མཚན་རྣམས་ལེགས་པར་མཁྱེན་པར་མཛོད། དེའི་རྒྱུ་སྒྲུབ་པ་ལ་གུས་པར་བྱ་ལ། རྒྱུ་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ལ་སྨོན་ལམ་དྲི་མ་མེད་པས་མཚམས་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་ནི་ཐུན་མོང་གི་རྒྱུ་སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་ལྡན་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པའི་རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུ་གཞུང་ནི་མངས་དོགས་པ་ཡིས་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ལ་རྒྱས་པར་མ་བཤད་དོ། །ཐུན་མོང་གི་རྒྱུ་ལ་འབད་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་དོན་གྱིས་བསྟན་ཏོ།།

བཞི་པ་ལ་གསུམ། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་དང་། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དང་། དཔེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་

ཅེ་ན། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་དཔེ་འདི་དག་འོལ་སྤྱི་ཙམ་ཡོད་པར་འདོད་མོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དང་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པས་དག་པ་དང་ཡིད་དུ་འོང་བས་མཛེས་པ་དང་སྒྲིབ་བྱེད་མེད་ཅིང་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་གསལ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆར་ཡང་མི་ཕོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ཆེས་ཁྱད་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་མཚན་དང་ནི་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གང་དག་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་སེམས་དང་བའི་རྒྱུའི་ཡན་ལག་གཅིག་ལས་ཀྱང་བྱུང་བར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། འཁོར་སྒྱུར་གྱི་མཚན་དཔེ་རྫོགས་པའི་རྒྱུ་དེ་དག་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་ནི་གཅིག་ཏུ་བསགས་པའི་དགེ་བས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་གཅིག་ཀྱང་རྫོགས་པར་སྐྱེད་པར་ནུས་པ་མིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཉི་མ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་ན་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་འོད་བྱེད་པ་དང་། སྲིན་བུ་མེ་ཁྱེར་རྣམས་དང་བག་ཙམ་འདྲ་བ་ལྟར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཡང་ནི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་རྣམས་དང་འདྲ་བ་ནི་དཔེ་དེ་ལྟར་རོ། །ལེའུའི་མཚན་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་བྱ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ལས། མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་རྒྱུ་འབྲས་སྤེལ་མར་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལེའུ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

༄ གཉིས་པ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོགས་གཉིས་ལ་བསླབ་པར་གདམས་པ་ལ་དྲུག །ཚོགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་དང་། འབྲས་བུ་གང་གི་ཚོགས་ཡིན་པ་དང་། ཚོགས་གཉིས་གསོག་པ་ལ་སྙིང་ལུག་མི་བྱ་བར་གདམས་པ་དང་། ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཚོགས་གསོག་པ་ལ་ཕན་ཡོན་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རྒྱལ་པོ་ལ་ཉན་པར་སྐུལ་བ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པའི་ཚུལ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཐའ་ཡས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུའི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུམ་དུ་བཤད་ཀྱི། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་མཐའ་དག་ཚོགས་གཉིས་སུ་འདུས་པས་འདིར་དེ་འཆད་པའོ། །ལུས་ངག་གི་ལས་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནས་མཚན་དེ་ལྟ་བུ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་ཀྱི། བསོད་ནམས་རྗེ་ཙམ་གྱིས་དེ་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ནི་མ་བཤད་པས། དེ་འཆད་པ་ནི། བསོད་ནམས་བསམ་གྱིས་

མི་ཁྱབ་པ་ལས་ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་འབྱུང་བ་སྔར་མ་བཤད་པས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཞེས་བོས་ནས་གསོན་ཅིག་ཅེས་བསྐུལ་བའོ། །དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུང་ཆེན་པོ་ལས་གསུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཚད་མེད་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་བསམ་ངོར་ཚད་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། རང་རྒྱལ་སོགས་ཀྱི་བསོད་ནམས་བཅུར་བསྒྱུར་བའི་ཚོད་ཀྱིས་ཐུབ་པའི་བ་སྤུའི་བུ་ག་གཅིག་འགྲུབ་པ་དང་། བ་སྤུའི་བུ་ག་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་དཔེ་བྱད་གཅིག་འགྲུབ་པ་དང་། དཔེ་བྱད་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་མཚན་གཅིག་འགྲུབ་པ་དང་། མཚན་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་སྟོང་འགྱུར་གྱིས་མཛོད་སྤུ་འགྲུབ་པ་དང་། དེ་སྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱར་བསྒྱུར་བས་གཙུག་ཏོར་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀུན་ན་བཞུགས་པའི་རང་སངས་རྒྱས་ཀུན་རྒྱུ་གང་ལས་བྱུང་བ་དང་ཐེག་པ་དམན་པའི་འཕགས་པ་སློབ་པ་བདུན་དང་མི་སློབ་པ་རྒྱུ་གང་ལས་བྱུང་བ་དང་འཇིག་རྟེན་པ་མ་ལུས་ཀུན་གྱི་བདེ་འགྲོ་སྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་འཇིག་རྟེན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཞིན་དུ་དཔག་མེད་གང་ཡིན་པ་དེ་བཅུར་སྒྲེས་པར་གྱུར་པ་ཡིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྤུའི་བུ་ག་གཅིག་འགྲུབ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྤུའི་བུ་ག་ནི་ཐམས་ཅད་བསོད་ནམས་དེ་དང་འདྲ་བས་འབྱུང་བས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བ་སྤུའི་བུ་ག་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་བརྒྱར་ནི་བསྒྱུར་བ་ཡིས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གཅིག་ཏུ་བཞེད་ལ། བསོད་ནམས་དེ་སྙེད[1]ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བོས་ནས། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་ནི་ཅིའི་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་ཇི་ལྟ་བུར་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བར་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུའི་དག[2]འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་བརྒྱ་ནི་བསྒྱུར་བ་ཡིས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་གཅིག་གོ །བཞི་པ་ནི། མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་སྟོང་དུ་བསྒྱུར་བ་ཡིས་ཟླ་བ་ཉ་འདྲའི་མཛོད་སྤུའོ། །ལྔ་པ་ནི། མཛོད་སྤུ་འགྲུབ་པའི་ནི་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༡ ན ༣ བསོད་ནམས་དེ་སྙེད་དེ་སྙེད་ཀྱིས་ གཅང་། ཤོག ༣༩ ན ༣ དེ་སྙེད་དེ་སྙེད་ཀྱིས་

2 གཅང་། ཤོག ༣༩ བ ༤ དག་འགྲུབ་པའི་

བསོད་ནམས་དེ་དག་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱར་ནི་བསྒོམས་པ་ཡིས་སྤྲི་གཙུག་ལྟར་ནི་མི་སྣང་བ་སྐྱོབ་པའི་གཙུག་ཏོར་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་ཀྱང་ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པའི་བསོད་ནམས་ཕྱོགས་བཅུར་སྤྲིས་པ་མ་ལུས་པ་བརྗོད་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཚད་བཟུང་བར་མི་ནུས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་བསམ་ངོར་གདུལ་བྱ་གཞུག་པའི་ཆེད་དུ་ཚད་དང་ལྡན་པར་བག་ཙམ་བརྗོད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་གི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་ཡི་རྒྱུ་ཡང་དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་པ་བཞིན་དུ་གཞལ་དུ་མེད་པ་དེའི་ཚེ་ཆོས་སྐུའི་རྒྱུ་ལྟ་ག[1]ལ་ཞིག་ཅི་ལྟར་གཞལ་དུ་ཡོད་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། ཤིང་རྟ་གྲོ་ཏའི་ས་བོན་ཕྲ་མོ་ལས་སྡོང་པོ་ཡལ་འདབ་རྒྱས་པའི་གྲིབ་མ་ལ་རྒྱལ་པོ་དཔུང་གི་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་དང་བཅས་པ་ཤོང་ཞིང་ཆར་ཡང་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པ་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནི་རྒྱུ་ཆུང་ངུ་ཡང་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་དཔག་མེད་ལ་འབྲས་བུ་དཔག་ཏུ་ཡོད་པ་བསམ་ཐག་བཅད་དེ། འདི་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ་ཞེས་བསམ་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུ་གང་གི་རྒྱུའི་ཚོགས་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཚོགས་གཉིས་བཤད་པ་འདི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལས་འབྱུང་བ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་མདོར་བསྡུས་ན་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བོས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལས་འབྱུངས་པ་དེ་ལྟ་བས་ན་ཚོགས་འདི་གཉིས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་རྒྱུ་དེ་ལྟ་བུས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བས། མདོར་ན་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་འདི་ནི་རྟག་ཏུ་བསྟེན་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་གདམས་ཏེ། ཚིགས་བཅད་དང་པོས་འབྲས་བུ་གང་གི་རྒྱུ་ཚོགས་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་པས་ཚོགས་དེ་གཉིས་བསྟེན་པར་གདམས་པའོ། །རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་བསྔོ་བའི་སྐབས་སུ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་མདོར་བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཕུང་པོ་དང་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་པོ་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༡ ན ༡། གཅང་། ཤོག ༣༥ ན ༡ ལྟ་ལ་ལ་ཞིག

ཞིང་དེའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱུ་འབྲས་མཐའ་ཡས་པའི་འདོར་ལེན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། རྟགས་དེའི་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གིས་བརྒྱན་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེའི་རྒྱུན་ལམ་དུས་སུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་ཚོགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཟུགས་སྐུ་དམ་པ་དང་ཆོས་སྐུ་དམ་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

གཞི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚེ་བདེན་པ་གཉིས་ཚ་རེག་དང་གྲང་རེག་ལྟར་མ་སོང་བར་ཟུང་འཇུག་ཏུ་མ་ཤེས་ན་ལམ་གྱི་ཚོགས་གཉིས་དང་། འབྲས་བུ་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་མི་ཤེས་པས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །ཀུན་རྫོབ་རང་ལུགས་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་མ་ཤེས་ན་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་སངས་རྒྱས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པའི་གདུལ་བྱའི་གཞན་སྣང་ལ་བཞག་དགོས་པ་སོགས་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་གི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ན་གཏན་ལ་ཕབ་ཡོད་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་དེ་ཙམ་བསགས་དགོས་ན་སྒུས་ནུས་སྙམ་དུ་ཞུམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་གསོག་པ་འདི་ལ་སྙིད་ལུག་པར་མི་བྱའོ། །ལུས་སེམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་ཡས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་མི་དགོས་པར་ཚོགས་བདེ་བླག་ཏུ་གསོག་ནུས་པའི་རིགས་པ་དང་ནི་ལུང་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ངེས་པ་བརྟན་པོ་སྐྱེད་པ་རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་གསོག་པའི་གང་ཟག་དབུགས་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་འདི་ཡིས་ཚོགས་གསོག་པ་ལ་བྲོད་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་སྙིད་ལུགས་མི་བྱ་བར་གདམས་པ་དང་། ཚོགས་གཉིས་གསོག་པ་ལ་སྙིད་ལུག་མི་བྱ་བར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བྱང་ཆུབ་ཏུ

སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་པ་དང་། རྒྱུ་དེས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་སླ་བ་དང་། དཔག་མེད་བཞི་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་སླ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟེང་འོག་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་ནམ་མཁའ་དང་ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་རྣམས་ཇི་ལྟར་མཐའ་ཡས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པར་འདོད་ལ་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙིང་བརྩེ་བས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དག་ལས་དྲང་བར་བྱས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་དགོད་པར་ངེས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། དམ་བཅས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་བརྟན་པར་གནས་པ་དེ་ནི་མི་ཉལ་བའམ་ཉལ་ཡང་རུང་དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། དགེ་བ་ལ་ཡིད་མི་གཏོད་པའི་བག་མེད་པར་འགྱུར་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་ན་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་བཞིན་དུ་བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་པ་དུས་རྟག་པར་གསོག་པར་འགྱུར་བས་རྒྱུ་མཐའ་ཡས་པ་དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད་མཐའ་ཡས་པ་འཐོབ་མི་དཀའ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྱོད་འཇུག་ལས། འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། །བྱེ་བྲག་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། །བྱེ་བྲག་རིམས་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ།[1]།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྨོན་པ་དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་པས་འབྲས་བུ་མཐའ་ཡས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའོ། །གསུམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་གསོག་པ་དེས་ཀོ་དེས་ནི་བྱང་ཆུབ་དཔག་མེད་ཀྱང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམ་བཞི་ཡི་ཚོགས་ཀྱིས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ཇི་ལྟར་བྱུར་ན་ཐོབ་མི་འགྱུར་ཏེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་དཔག་མེད་ཀྱི་དུས་སུ་འཁོར་བར་གནས་ཏེ་ལུས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྒྲོལ་བའི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པས་བརྒྱན་པ་འདོད་ཅིང་ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དགེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་ལྔ། ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༧ ཤོག ༩༥༢ བྱང་། ༡

སེལ་བ་དང་། ཚོགས་གསོག་པ་ལ་སྐྱོ་བའི་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ནུས་མཐུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོགས་གཉིས་གསོག་པ་ལ་སྐྱིད་ལུག་པར་མི་བྱ་སྟེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་ཞེས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་ཞེས་པ་དེས་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དག་མྱུར་བ་ཉིད་དུ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཁོར་བའི་རྒྱུ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ལ་སྐྱིད་ལུག་པར་རིགས་ཏེ། དེས་རང་ལ་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་ཡས་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚོགས་གསོག་པ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་ཡས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་དགོས་སྙམ་དུ་སྐྱིད་ལུག་པར་མི་བྱ་སྟེ། སྡིག་པ་བྱས་པས་ངན་འགྲོར་ལུས་ཀྱི་ནི་སྡུག་བསྔལ་བཀྲེས་སྐོམ་དང་ཚ་གྲང་ལ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་མ་ལུས་པ་འབྱུང་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་སྡིག་པ་མ་བྱས་ཤིང་ཚོགས་གསོག་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་སྲིད་པ་གཞན་ན་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་འབྱུང་གི་ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་དེ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚོགས་གསོག་པ་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དུ་མ་འབྱུང་སྙམ་དུ་སྐྱིད་ལུག་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་ལྟ་ཞིང་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་རྨོངས་པས་ཡིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི་ཆགས་ཡུལ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། སྡང་བའི་ཡུལ་མཚོན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་གདོན་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་རྫས་ཐོབ་ཏུ་རེ་བའི་འདོད་པ་ལ་སོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོགས་གསོག་པ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དང་གཞི་དང་རྟེན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིས། ཡིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ནི་མྱུར་བ་ཉིད་དུ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་མཐས་གཏུགས་པར་འཇིག་རྟེན་འདྲེན་ཡང་ཅིས་ཏེ་སྐྱོ་སྟེ་སྐྱོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མི་འབྱུང་བ་གང་ཞིག །ལུས་དང་ཡིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་མ་སླས་ཤིང་མ་གནོད་པར་སྐྱོ་བའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་སེམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བས་གཟིར་བ་ལ་དུས་ཐུང་དུ་ཡང་བཟོད་དཀའ་ན་ཡུན་རིང་པོས་གཟིར་བ་ལ་སྨོས་ཅི་དགོས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མེད་ཅིང་བདེ་བས་བརྒྱན་པ་ལ་མཐའ་ཡས་པའི་དུས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་གནོད་འདོད་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་གྱི་མི་འདོད་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས། གདོན་མི་ཟ་བར་ཚོགས་གཉིས་གསོག་པ་ལ་འབད་པར་རིགས་

ཀྱི་སྲིད་ལུགས་པར་མི་བྱའོ། །ལྔ་པ་ནི། འོ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དམ་ཞེ་ན། རང་དོན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མེད་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ག་ལ་ཡོད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་སྙིང་རྗེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་མ་བྲལ་བས། ཐུགས་གདུངས་ལ་དེ་ཡང་དགེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིད་ཡིན་གྱི་མི་འདོད་པའི་དོན་མིན་ནོ། །སྙིང་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་བར་ཡུན་རིང་པོ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེ་བས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་དུས་རིང་པོ་ཐོགས་ཞེས་བློ་དང་ལྡན་པས་སྲིད་ལུགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། སྲིད་མི་ལུགས་ཅིང་ཉེས་པ་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་ནི་ཚོགས་གཉིས་གསོག་པ་འདི་ལ་རྟག་ཏུ་འབད་པར་བྱའོ།།

བཞི་པ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གསུམ། བསོད་ནམས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་སྤང་ཞིང་ངོ་བོ་བརྟེན་པར་གདམས་པ་དང་། དུག་གསུམ་དང་དེ་ལས་ལོག་པའི་འབྲས་བུ་དང་། ཚོགས་གཉིས་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་དག་སྡུག་བསྔལ་དུ་མའི་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་ཉེས་པར་མཁྱེན་ནས་ཡོངས་སུ་སྤོངས་ཤིག །མ་ཆགས་པ་དང་། མི་སྡང་བ་དང་། གཏི་མུག་མེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པའི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་མཁྱེན་ནས་གུས་པར་བསྟེན་ཅིག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྔས་ལ་ཆགས་པས་ཡི་དྭགས་ཀྱི་འགྲོ་བར་འགྲོ་ལ་ཞེ་སྡང་གིས་ནི་དམྱལ་བར་འཕེན་ཞིང་། རྨོངས་པས་བདེ་འགྲོ་ཡང་འཕེན་མོད་ཀྱི། ཕལ་ཆེར་དུད་འགྲོར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་ལྡོག་པས་དགེ་རྩ་གསུམ་གྱིས་ལྷ་དང་མི་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། དུག་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་སྤངས་ནས་དགེ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་འཛིན་པ་ནི་མངོན་པར་མཐོ་བའི་ཆོས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བའོ། །གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཤེས་པས་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་ངེས་པར་ལེགས་པའི་ཆོས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སོ།།

ལྔ་པ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཆོད་ཡུལ་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་མཆོད་པ་དང་། མཆོད་ཡུལ་མིན་པ་

མཆོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གསར་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། གྲུབ་ཟིན་མཆོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་དགེ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དག་གུས་པའི་ཚུལ་དུ་རྒྱུ་བཟང་ལ་ཡངས་པས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། དེར་དགེ་འདུན་བཞུགས་པའི་གནས་མལ་དང་། དེའི་གཉེར་བྱེད་པ་སོགས་རྒྱ་ཆེན་དང་། ཕྱུག་པ་བཟའ་བཏུང་ཁྱད་པར་ཅན་དང་བཅས་པ་སྒྲུབ་པར་མཛོད་ཅིག །དེར་བཞུགས་པའི་རྒྱུ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་དང་སྣ་ཚོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་ལས་བགྱིས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་དབྱིབས་མཛེས་ཤིང་ལེགས་པར་བྲིས་པ་པདྨ་ལ་བཞུགས་པ་དག་ཀྱང་བགྱིད་དུ་སྩོལ་ཞིག །གཉིས་པ་ནི། སྔ་ན་བཞུགས་པའི་དམ་ཆོས་གླེགས་བམ་དང་། དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་དག་བཟའ་བཏུང་དང་བགོ་བ་དང་། དབྲ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ནན་ཏན་ཀུན་གྱིས་བསྐྱང་བར་མཛོད་ཅིག །གཉིས་པ་ནི། གསེར་གྱི་ཏོག་དང་རིན་ཆེན་དྲ་བ་དག་ཉིད་ཀྱིས་མཆོད་རྟེན་རྣམས་ལ་ཐོགས། གསེར་དང་དངུལ་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱས་པའི་མེ་ཏོག་དང་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བྱུ་རུ་དང་མུ་ཏིག་དང་ནོར་བུ་ཨིན་དྲ་ནཱི་ལ་དང་བཻཌཱུརྱ་དང་། ཐོན་ཁ་ཆེན་པོས་མཆོད་རྟེན་མཆོད་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་མཆོད་པ་ནི། ན་བཟའ་ལ་སོགས་པའི་རྙེད་པ་དང་། སྟན་སྟོབ་པ་ལ་སོགས་པའི་བཀུར་སྟི་དང་ལྡན་པ་མཆོད་ནས་དགའ་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་བགྱི་ཞིང་མཐུན་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱར་བཤད་པའི་ཆོས་དྲུག་གིས་གུས་པར་བསྟེན་པར་མཛོད་ཅེས་གདམས་སོ། །དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས། ཆོས་ནི་ངེས་པར་བསྟེན་པར་མཛོད་ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །ཆོས་ཉན་པའི་ཚེ་བླ་མར་རིམ་གྲོ་དང་གུས་པར་ཉན་པ་དང་། ཞབས་འབྲིང་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་དབྱུད་པ་དང་། བསྙུན་འདྲི་བའི་མདོང་གསོལ་དང་རང་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཡང་རྟག་ཏུ་གུས་པར་མཆོད་པར་མཛོད།།

གསུམ་པ་ནི། མུ་སྟེགས་ཅན་གཞན་ལ་གུས་པ་ཡི་མཆོད་པ་དང་ཕྱག་ཀྱང་མི་བགྱི་སྟེ་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་མི་ཤེས་པ་རྣམས་རྒྱལ་པོས་དེ་ལ་གུས་པར་བྱས་པ་ན། གཞན་དག་ཀྱང་འདི་བཟང་པོའོ་ཞེས་དགེ་ལེགས་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་སྐྱོན་དང་བཅས་པའི་གང་ཟག་ལ་ཆགས་པར་གྱུར་པ་གདའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཤེས་གཉེན་དུ་མིང་བཏགས་པའི་ཆོས་ལོག་པར་སྟོན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་གསུང་དང་དེས་བདག་རྐྱེན་བྱས་ནས་

བྱུང་བའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་གི་གཞུང་རྣམས་བྲི་བ་དང་གླེགས་བམ་ཤོག་བུ་ནི་སྦྱིན་པར་མཛོད། དེ་ཡང་སྣག་ཚ་དག་དང་སྨྱུ་གུ་དག་སྦོན་དུ་འགྲོ་བ་དག་གོ །ཡུལ་དུ་ཡི་གེའི་གྲྭ་གང་དུ་སློག་པ་དང་། བྲིས་དང་། རྩིས་ལ་སོགས་སློབ་པའི་སློབ་དཔོན་འཚོལ་བའི་བྱ་བ་ཁང་བཟང་དག་དང་། ཞིང་རྒྱལ་བ་ཡིས་འདི་ཙམ་གྱིས་འཚོ་བའི་ཚད་དང་། བརྟན་པོར་གནས་པའི་ངེས་པ་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སྤེལ་བའི་སླད་དུ་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པའོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ །དང་པོ་ལ་བཞི། རང་གི་རྫས་དངོས་སུ་བྱིན་པའི་ཚོགས་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྦྱིན་པ་དང་། བདོག་པ་ཀུན་གཏང་[1]བ་དང་། དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་པའི་སྦྱིན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཅུ་བཞི་ཡོད་པ་ནི། རྒས་པ་དང་བྱིས་པ་ནད་པ་ཡི་སེམས་ཅན་གྱི་ནད་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་བསལ་བའི་སླད་དུ་རང་གི་ཡུལ་དུ་སྨན་པ་དང་སྐྲ་ལ་སོགས་པའི་འབྲེག་མཁན་དག་རང་ཉིད་དབང་བའི་ཞིང་གིས་བརྟན་པར་འཛུག་ཏུ་སྩོལ། གཉིས་པ་ནི། གྲོང་དང་ལམ་གྱི་མདོར་མགྲོན་པོ་སྡོད་པའི་མགྲོན་གནས་དང་། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་དབུས་སུ་ནེའུ་སིང་གི་གཞི་ལ་མཐའ་སྐོར་ཞིང་མེ་ཏོག་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པ་བཙུགས་པའི་ཀུན་དགའ་དང་། མཚོ་ལ་སོགས་པའི་ནང་རྫོགས་ཕན་ཚུན་རྫོ་ལ་སོགས་པས་བཅད་ནས་བར་དུ་ལམ་བྱེད་པའི་ཆུ་ལོན་དང་རྫིང་དང་མགྲོན་པོ་འདུས་ནས་གྲོས་བྱེད་པའི་མདུན་ཁང་དང་། ཆུ་ར་དག་དང་། མལ་དང་། ཟས་དང་རྩྭ་དང་ཤིང་ལྡན་པ་དེ་འདྲ་ལེགས་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་དག་བཀྱེད་དུ་སྩོལ། གསུམ་པ་ནི། གྲོང་དང་གཙུག་ལག་ཁང་དག་དང་གྲོང་ཁྱེར་ཀུན་ཏུ་མདུན་ཁང་དང་། བཞི་པ་ནི། ཆུ་དཀོན་པའི་ལམ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆུ་ར་དག་ནི་བཀྱེད་དུ་སྩོལ། ལྔ་པ་ནི། ནད་པ་དང་། མགོན་མེད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པ་དང་། རིགས་དམན་པ་དང་དབུལ་པོ་ངན་པ་དག་སྙིང་རྗེས་རྟག་ཏུ་ཡོངས་བཟུང་ཞིང་དེ་དག་གསོ་ཕྱིར་སྦྱོར་བས་གུས་པར་བསྟེན་པར་མཛོད། དྲུག་པ་ནི། དགུན་ངོ་བ་དང་དབྱར་བསིལ་བག་ཏུ་གྱུར་པའི་དུས་སུ་འབྱུང་བའི་ཟས་སྐོམ་དང་བཅའ་བ་དང་། འབྲས་བུ་དང་ཤིང་ཏོག་དང་དགེ་སློང་དང་། སློང་བའི་སྐྱེ་བོ་ལ་མ་རྒྱལ་བར་དུ་རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་

1 ཞོལ། ཤོག ༩༢ བ ༡། གཙང་། ཤོག ༩༣ བ ༥ གཏད་པ་དང་།

གསོལ་མི་རིགས་པའོ།།

བདུན་པ་ནི། ལྷམ་མེད་ཅིང་ཚད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཉེན་པ་ལ་ལྷམ་དང་གདུགས་དང་ཆུ་ཚགས་དང་ཆེར་མ་དབྱུང་བའི་ཚ་སྐེ་ལག་ཆ་དང་། ཁབ་སྐུད་དང་ནི་བསིལ་གཡབ་དག་ཆུ་ར་ཡི་ནི་གནས་སུ་བཞག་པར་མཛོད་ཅིག །བརྒྱད་པ་ནི། འགྲོན་པོ་ནད་པའི་ཆེད་དུ་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་ཚ་བ་གསུམ་དང་། མར་དང་སྦྲང་རྩི་དང་མིག་སྨན་དང་དུག་སེལ་བ་ཆུ་རར[1]བཞག་པར་བགྱི་ཞིང་། བཟླས་པ་ཙམ་གྱིས་ནད་ཞི་བའི་གྲུབ་པའི་སྔགས་དང་ནད་འདིའི་གཉེན་པོ་འདིའོ་ཞེས་པའི་སྨན་ཀུང་ཡི་གེར་བྲི་བར་མཛོད་ཅིག །དགུ་པ་ནི། འགྲོན་པོའི་ཆེད་དུ་ལུས་དང་རྐང་པ་དང་། མགོ་བསྐྱུ་བའི་འབྲུ་མར་དང་བལ་དང་བྱིས་པ་སྡོད་པའི་ཁྲིའུ་དང་སྐྱོ་མ་དང་ཆུ་ལེན་པའི་བུམ་པ་དང་། ཤ་ལ་སོགས་པ་འཚེད་པའི་ཟངས་དང་ཤིང་གཤེག་པའི་དགྲ་སྟ་སོགས་ཆུ་ར་དག་ཏུ་ཐོལ་ཞིག །བཞི་པ་ནི། ཏིལ་དང་འབྲས་དང་། འབྲུ་དང་ཟས་དང་བུ་རམ་སྣུམ་དང་ལྡན་པའི་ཆུ་ར་ཆུང་ངུ་བསིལ་གྲིབ་དག་ཏུ་རྡུང་བའི་ཆུས་བཀང་བ་བགྱིད་དུ་སྩོལ་བ་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་ནི། གྲོགས་སྦྲུར་གྱི་ཚང་གི་སྒོ་དག་ཏུ་ཟས་དང་ཆུ་དང་བུ་རམ་དང་འབྲུའི་ཕུང་པོ་རྟག་པར་ནི་ཐུགས་བརྟན་ཞིང་དུས་ལས་མི་འདའ་བའི་མི་རྣམས་བགྱིད་དུ་སྩོལ་ཞིག །ཡང་ན། ཐུགས་བརྟན་པ་རྒྱལ་པོ་ལ་བོད་པའོ། །བཅུ་གཉིས་པ་ནི། གཤོས་གསོལ་བའི་སྔོན་དང་འོག་དག་ཏུ་ཡི་དྭགས་འགྲོག་མ་སོགས་དང་ཁྱི་དང་གྲོག་སྦྲུར་དང་བྱ་ལ་སོགས་ལ་ཅི་བདེ་བར་རྟག་ཏུ་ཟས་དག་སྩོལ་བར་མཛོད་ཅིག །བཅུ་གསུམ་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་གཙེས་པ་དང་ནི་ལོ་ཉེས་བྱུང་བ་དང་། གནོད་པ་དང་ནི་ཡམས་ནད་བྱུང་བ་དང་། དབྲས་བཅོམ་པས་ཕམ་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་དུ་འཇིག་རྟེན་ལ་ཟས་ལ་སོགས་པས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པའོ། །བཅུ་བཞི་པ་ནི། ཞིང་པ་ས་བོན་དང་། རྨོན་པ་སོགས་མེད་པའི་ཉམ་ཐག་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་ས་བོན་དང་། ཟས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིག་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ་དགུ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། རྒྱལ་པོ་སྡོམས་བཙན་ཐབས་སུ་ཁྲལ་ཕབ་པ་ནི། ནན་གྱི་དཔྱ་ཁྲལ་ཡིན་ལ་དེ་མེད་པར་བཏང་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཐོག་གི་ཤས་རྣམས་ཀྱང་ནི་

1 ཞོལ། ཤོག ༥༣ ན ༥ ཆུ་ར་རེ་བཞག་པར་

སྒྲུང་བ་དང་། གསུམ་པ་ནི། དབུལ་པོ་ཚུར་ཆགས་པས་ཉེན་པ་ལས་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པ་དང་། བཞི་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་གསར་པས་བྱས་པའི་ཤོ་གམ་བཏང་བ་དང་། ལྔ་པ་ནི། ཏ་ཙང་ཆེས་པའི་ཤོ་གམ་དབྲི་བ་དང་། དྲུག་པ་ནི། ཚོང་པ་ཡུལ་གཞན་ནས་འོངས་པའི་ཚེ་ནོར་ལ་རྒྱས་འདེབས་པ་དང་། ཚོང་པ་དེ་དག་སྔོ་ན་སྡོད་པ་ཡི་ཞུ་བ་དུས་སུ་མི་གཏོང་[1]བའི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཀྱང་བཟློག་པར་མཛོད། བདུན་པ་ནི། རང་གི་ཡུལ་དང་ཡུལ་གཞན་གྱི་ཚོམ་རྐུན་རྣམས་ཀྱང་ཞི་བར་མཛོད་ཅིག་པའོ། །བརྒྱད་པ་ནི། དགོན་མོད་མཉམ་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཏ་ཙང་རིན་ཆེ་བ་འདེབས་སུ་མ་གཞུག་པར་དབྱིག་གི་སྒྲོགས་ནི་མཉམ་པ་དང་རིན་ཐང་མཚུངས་ན། རིགས་པར་བགྱིད་དུ་སྩོལ། དགུ་པ་ནི། ཁྱིད་ལ་མང་དུ་བཤད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་བློན་པོས་ཞུ་བ་ཅི་དང་ཅི་གསོལ་བ་གསན་པར་མཛད་ནས་འཇིག་རྟེན་ལ་གནོད་པ་ཡང་ཞུ་བ་སྲིད་པས་དེའི་བསམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་མཁྱེན་པར་མཛད་ནས་དགེ་ཞིང་བཟང་བ་འཇིག་རྟེན་ལ་སྨན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ཀུན་རྟག་ཏུ་མཛོད། བདག་ལ་ཕན་པ་ཅི་དང་ཅི་བྱ་ཞེས་ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ལ་གུས་པ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཅི་དང་ཅི་བྱ་ཞེས་ཁྱོད་ནི་གུས་པར་མཛོད་ཅེས་གདམས་སོ།།

གསུམ་པ་བདོག་པ་ཀུན་བཏང་བ་ནི། གཞན་གྱིས་བདག་གིར་མ་བཟུང་བའི་ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་། སྨན་དང་ནགས་ཀྱི་ཤིང་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གཏན་དུ་མ་གྲུབ་ན་ཡང་། ཡུད་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཡང་གཞན་གྱིས་འདོད་དགུར་སྤྱད་པ་ཉིད་དུ་མཛོད། གོམ་པ་བདུན་པའི་དུས་སུ་ཡང་སྦྱོར་བས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། བདོག་པ་ཀུན་གཏོང་བའི་སེམས་འཆང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བསོད་ནམས་ནམ་མཁའ་འདྲ་བ་དཔག་མེད་སྐྱེ་བས་དེ་ལྟར་མཛད་པར་རིགས་སོ།།

བཞི་པ་ལ་གསུམ། མིའི་བྱེ་བྲག་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། བདོག་པ་ཀུན་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། ཆོས་དང་མཐུན་པའི་སྦྱིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བུ་མོ་གཟུགས་མཛེས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པ་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་སྩལ་ན་དེས་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཚིག་དོན་གྱི་གཟུངས་ནི་སོ་སོར་ཐོབ་པར་འགྱུར་

1 ཞོལ། ཤོག ༩༣ བ ༤། གཙང་། ཤོག ༩༥ ན ༣ མི་གཏེར་བའི་

རོ། །དེ་སྦྱིན་དུ་མི་རུང་ངམ་སྙམ་ན་རྒྱན་རྣམས་ཀུན་དང་ལྡན་པའི་བུ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་དག་དེ་ལ་དགོས་པ་ཡོ་བྱད་ཀུན་དང་ལྡན་ཅིག་ཐུབ་པ་ཡིས་ནི་སྔོན་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་སུ་གྱུར་པའི་ཚེ་སྩོལ་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། གྲངས་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་བཀྲ་ཞིང་སོ་སོའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བས་འོད་གསལ་བས་བགོ་བ་དག་དང་རྒྱན་རྣམས་དང་དྲི་དང་ཕྲེང་བ་དང་། བཟའ་བཏུང་ལ་སོགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དག་སློང་བ་རྣམས་ལ་བརྩེ་བས་སྩོལ་ཞིག་ཅེས་གདམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་ཟག་གང་ལ་ཆོས་དོན་གང་ཆོས་ཉན་པའི་མཐུན་རྐྱེན་མེད་ན་དེ་མེད་པས་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་པར་འགྱུར་བ་དེ་དེའི་མོད་ལ་མཐུན་རྐྱེན་དེ་སྟེལ་ན་དེ་ལས་སྦྱིན་མཆོག་གཞན་མ་མཆིས་སོ། །གང་ཉན་པའི་ཆོས་དེ་ཡང་སྦྱིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གཞན་ལ་དུག་བྱིན་པར་མི་རིགས་སོ་སྙམ་ན། ནད་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་དུག་ནི་ཕན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་དུག་ཀྱང་སྦྱིན་པར་བགྱི་སྟེ། ཁ་ཟས་མཆོག་ཡིན་ཀྱང་མི་ཕན་ན་དེ་ལ་དེ་ནི་སྦྱིན་པར་མི་བགྱི་ཞིང་སྦྲུལ་གྱིས་ཟིན་པ་ལ་ཇི་ལྟ་བུར་སོར་མོ་བཅད་པ་ཕན་པར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་ཐུབ་པས་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཡིན་ན་འཕྲལ་མི་བདེ་བ་ཡང་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་ཉེར་ལྔ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། དམ་པའི་ཆོས་ནང་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་ཉིད་ཀྱིས་ན་བཟའ་དང་ཟས་ལ་སོགས་པའི་བཀུར་སྟི་མཆོག་དང་ནི་བཅས་པར་མཛོད། གཉིས་པ་ནི། ཁྱེངས་པ་སྤངས་ཏེ། གུས་པར་བཅས་ཏེ་ཆོས་ཉན་ཞིང་བསྟོད་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི། གླེགས་བམ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དག་ཀྱང་མཛོད་ཅིག་པའོ། །བཞི་པ་ནི། གཞན་ལ་གནོད་པ་དང་། ཕན་གནོད་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་གཏམ་ལ་དགའ་བར་མ་མཛད་ཅིག་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་པ་ནི། འཁོར་བ་ལས་འདས་པའི་ཐབས་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གཏམ་ལ་དགྱེས་པར་མཛོད། དྲུག་པ་ནི། བདག་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡང་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པར་མཛོད་ཅིག་པའོ། །བདུན་པ་ནི། སྔར་གསན་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མི་ངོམས་ཤིང་ལྷག་པར་ཡང་དོན་དུ་གཉེར་བའོ། །བརྒྱད་པ་ནི། ཐོས་པའི་དོན་བསྡུས་ནས་བཟུང་བ་དང་། དགུ་པ་ནི། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་། བཅུ་པ་ནི། བླ་མ་དག་ལ་ཡོན་དབུལ་བ་སོགས་རྟག

ཏུ་གུས་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞིག་པའོ། །བཅུ་གཅིག་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་རྒྱང་པན་སོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མི་གདོན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཅུ་གཉིས་པ་ནི། རྩོད་པ་ལྷུར་བླང་བའི་དོན་གྱི་ང་རྒྱལ་སྤང་བ་དང་། བཅུ་གསུམ་པ་ནི། རང་གི་ཡོན་ཏན་མི་བསྔགས་ཤིང་མི་སྒྲོགས་པ་དང་། བཅུ་བཞི་པ་ནི། དགྲ་ལའང་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པར་མཛོད་ཅིག་པའོ། །བཅོ་ལྔ་པ་ནི། རྩོད་པའི་ཚེ་གནད་ལ་དབབ་པར་མི་བགྱི་ཞིང་། བཅུ་དྲུག་པ། ངན་སེམས་ཀྱིས་ནི་ཉེས་པ་གླེང་བར་མི་བགྱི་བ་དང་། གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་པའོ། །བཅུ་བདུན་པ། བདག་ཉིད་ཀྱི་འཁྲུལ་བ་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱ་བ་དང་། བཅོ་བརྒྱད་པ། ཉེས་པ་གང་གིས་གཞན་དག་ལ་མཁས་པས་བྱ་བ་སྨད་པར་འོས་པ་[1]དེ་ནི་རང་གིས་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཤིང་ནུས་པས་གཞན་ཡང་བཟློག་པར་མཛོད་ཅིག་པའོ། །བཅུ་དགུ་པ། གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བགྱིས་པ་ལས། སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུར་དགོངས་ལ་དེ་ལ་ཁྲོ་བ་མི་བགྱི་སྟེ། ཁྲོས་ན་ཕྱི་མར་ཡང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བས་སྡུག་བསྔལ་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བར་རང་གི་ཉེས་པ་དེ་ནི་མེད་པར་བགྱིའོ།།

ཉི་ཤུ་པ་ནི། སྦྱིན་པ་བཏང་བའི་ལན་ལ་རེ་བ་མ་མཆིས་པར་གཞན་དག་ལ་ནི་ཕན་པར་མཛོད་ཅིག་པའོ། །ཉེར་གཅིག་པ། གཞན་གྱིས་རང་ལ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པའི་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་རང་གཅིག་པུས་བརྣགས་པར་བགྱི་ཞིང་བདེ་བ་ཡི་རྒྱུ་ཟས་ལ་སོགས་པ་སློང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་དབྱེད་པར་བྱའོ། །ཉེར་གཉིས་པ། ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་ཁེངས་པ་དང་ཞུམ་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ལྷའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་ཀྱང་ཁེངས་པ་ཉིད་དུ་མི་བགྱི་ཞིང་ཡི་དྭགས་བཞིན་དུ་དབུལ་བ་ཡི་རྒུད་པས་ཀྱང་ནི་ཞུམ་པར་མི་བགྱིའོ། །ཉེར་གསུམ་པ། གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་བའི་བདེན་པ་སྨྲས་པ་གང་གིས་རང་འཆི་བའི་རྒྱལ་སྲིད་ཉམས་པར་འགྱུར་ནའང་དེ་རང་གི་དོན་ལ་རྟག་ཏུ་བརྗོད་ཅིང་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་བདེན་པ་དང་། གཞན་ལ་མི་ཕན་པ་ནི་གསོན་ཞིང་རྒྱལ་སྲིད་ཐོབ་ཀྱང་སྨྲ་བར་མི་བགྱིའོ། །ཉེར་བཞི་པ། ཇི་སྐད་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཁས་བླངས་པ་དང་མཐུན་པར་མཛད་པའི་བརྩུལ་ཞུགས་རྟག་ཏུ་བརྟན་པར་མཛོད་ཅིག །དེ་ལྟར་བྱས་པ་དེས་ན་དཔལ་ལྡན་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ས་སྟེང་དུ་ཚད་མ་ཡི་ནི་དམ་པར་འགྱུར་བས་དམ་བཅའ་བརྟན་པར་མཛོད་ཅིག་པའོ། །ཉེར་ལྔ་པ་ནི། མང་དུ་སྨོས་

1 ཞོལ། ཤོག ༩༥ ན ༦ འོས་པ་ནི་དེ་ནི་

ཅེ་དགོས་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ནི་རྟག་ཏུ་ཆླང་དོར་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་སྔོན་དུ་བྱ་བར་རུང་མི་རུང་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་མཛད་པ་དང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཆླང་དོར་གྱི་དོན་གཟིགས་པས་གཞན་ལ་དྲི་མི་དགོས་པས་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཇོག་པར་མཛོད་ཅིག་པའོ།།

	དྲུག་པ་ཚོགས་གསོག་པ་པོ་ལ་ཕན་ཡོན་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ལྔ་འབྱུང་བ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཉེར་ལྔ་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔའི་དང་པོ་ནི། ཆོས་བྱས་པ་ལས་རྒྱལ་སྲིད་བདེ་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་འདི་དང་འདི་བྱས་སོ་ཞེས་ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་སྟན་པའི་གྲགས་པ་ཡི་བླ་རེ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་ངོ་། །གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ལྡན་ལ་འཁོར་འདུ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་བློན་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་ཏུ་འདུད་པར་འགྱུར་བའོ། །སྦྱར་དུ་ཆོས་སྒྲུབ་པར་བསྐུལ་བ་ནི། རང་གི་ལུས་ལ་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་འཆི་བའི་རྐྱེན་དུ་མ་གྱུར་པ་མེད་པས་འཆི་བའི་རྐྱེན་ནི་མང་བ་སྐྱེ་གསོན་པའི་རྐྱེན་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡིན་ལ། མཛའ་བོས་བསླུས་པ་དང་གནས་ཁང་བརྟེན་པ་དང་ཁ་ཟས་མ་ཞུ་བ་སོགས་གསོན་རྐྱེན་དུ་འདོད་པ་དེ་དག་ཉིད་ནི། འཆི་བའི་ཡང་རྐྱེན་དུ་མ་གྱུར་པ་མེད་པ་དེ་བས་རྟག་ཏུ་ཆོས་མཛོད་ཅིག །འདི་ལྟར་རྟག་ཏུ་ཆོས་མཛད་ན་འཇིག་རྟེན་ཀུན་དང་བདག་ཉིད་ལ་རང་གཞན་གཉིས་ཀས་ཆོས་བྱས་པས་ཉམས་བདེ་བ་སྐྱེ་ཡིད་བདེ་ཞིང་ཚིམ་པར་འགྱུར་བ་གང་ལགས་པ་དེ་ཉིད་རེ་ཤིག་ལྟོག་མོ་ནི་བཟང་པོ་དང་དེས་ཚོག་པ་ལགས་པས་དེ་ལྟར་མཛོད་ཅིག །བཞི་པ་ནི། ཕར་གནོད་བྱས་ན་གཉིད་མི་འོང་ཞིང་གལ་ཏེ་སད་ན་ཡང་མི་བདེ་བས་ཕར་གནོད་མ་བྱས་པས་དགྲའི་འཇིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་བདེ་བར་གཉིད་ལོག་ཅིང་བདེ་བར་སད་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ལྔ་པ་ནི། བསམ་པ་དག་པའི་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་པས་རྨི་ལམ་དག་ཀྱང་བདེ་བ་མཐོང་བས་ཆོས་ལ་འབད་པ་བྱའོ།།

	གཉིས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཉེར་ལྔ་འབྱུང་བའི་དང་པོ་ནི། ཕ་མ་ལ་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པའི་སྲི་ཞུ་གཙོ་བོར་ལྷུར་ལེན་པ་དང་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལ་རིམ་གྲོ་དང་རང་གིས་ལོངས་སྤྱོད་ལེགས་སྤྱད་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་ཟས་ལ་སོགས་པ་སྤྱད་པ་དང་། བཟོད་པ་བསྒོམ་པ་དང་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་ཚིག་འཇམ་པ་དང་། གཞན་འབྱེད་པའི་ཕྲ་མ་མེད་པ་དང་། བདེན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་བརྒྱད་པོ་ཚེ་གཅིག་པོ་འདིའི་རིང་ལ་བྱས་པ་དེས་འབྲས་བུ་ལྷའི་དབང་པོ་ཉིད་ཐོབ་ནས་ད་དུང་

ཡང་ལྷ་དབང་བགྱིད་པ་དེ་བས་ན་དེ་འདྲའི་ཆོས་བསྟེན་པར་མཛོད་ཅིག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མེད་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་མི་འགྱུར་རམ་སྙམ་ན། ཆེས་ལྷག་པར་འགྱུར་བའི་དཔེ་སྟོན་པ་ནི། འབྲས་ཐུག་གི་ཐུ་བ་བྲེ་བཅུ་ལྷག་བཙོར་བཏུབ་པ་སུམ་བརྒྱ་བཙོས་པ་དེ་ལ་ཚོད་མའི་སྣ་གྲངས་ཀུང་དྲུག་ཅུ་དང་ལྡན་པའི་རྗེའུ་ཆོས་སུམ་བརྒྱའི་ཁ་ཟས་དག་ཉིན་རེ་དུས་གསུམ་དུ་བྱིན་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་ལྡན་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་ཡུད་ཙམ་དང་ཐང་གཅིག་གི་བསོད་ནམས་དག་ནི་ཆར་མི་ཐོད་དོ། །བྱམས་པ་སྒོམ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། མཐོང་ཆོས་ཚེ་འདི་ལ་ཡང་ལྷ་མིས་བྱམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་ནི་བསྲུང་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་དང་ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་མང་བ་དང་དུག་དང་མཚོན་གྱིས་གནོད་པ་མེད་པ་དང་འབད་པ་མེད་པར་འདོད་བྱའི་དོན་ཐོབ་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བར་མ་གྱུར་ཀྱང་བྱམས་པ་བསྒོམས་པའི་ཆོས་རྣམ་པ་བརྒྱད་འཐོབ་བོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཅུག་ཅིང་དེ་ཡང་མི་ཉམས་ཤིང་བརྟན་པའི་ཐབས་བྱས་ན་རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་འདི་དང་ཕྱི་མར་རྟག་ཏུ་འཐོབ་པའོ། །བཞི་པ་ནི། ཚོགས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་དད་པས་མི་ཁོམ་པར་འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ལྔ་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ལྷ་མིའི་འགྲོ་བ་བཟང་པོ་འཐོབ་པའོ།།

དྲུག་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་གོམས་པ་ཡིས་ཡོན་ཏན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འགྲིབ་པས་དགེ་བ་དག་ལ་མི་ཉམས་པའི་བག་ཡོད་འཐོབ་པ་དང་། བདུན་པ་ནི། ཆོས་ཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུས་གཡོ་མེད་པ་ལས་དྲན་པ་དང་ལྡན་པ་འཐོབ་པ་ནི་ཡིད་གཞུངས་ཐོབ་པའོ། །བརྒྱད་པ་ནི། ཆོས་ལ་སེམས་པར་བྱེད་པའི་བློ་གྲོས་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་འཐོབ་པ་དང་། དགུ་པ་ནི། དམ་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་བཀུར་སྟི་བྱེད་པས་ཆོས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། བཅུ་པ་ནི། ཐོས་པའི་ཆོས་བསྲུངས་བས་ཤེས་རབ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའོ། །བཅུ་གཅིག་པ་ནི། ཆོས་ཉན་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དག་བྱེད་པའི་ཚེ་དཔེ་མཚུད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་གྱི་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་བྱས་པ་ཡིས་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་འགྲོགས་པ་ཉིད་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་གཞན་ཡང་འདོད་པའི་དོན་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །བཅུ་གཉིས་པ་ནི། འདོད་ཡོན་ལ་མ་ཆགས་པས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་སྟེ། བཅུ་གསུམ་

པ་ནི། སེར་སྣ་མེད་པས་ལོངས་སྤྱོད་འཕེལ་བ་དང་། བཅུ་བཞི་པ་ནི། ང་རྒྱལ་མེད་པས་ཀུན་གྱིས་བཀུར་བའི་གཙོ་བོར་འགྱུར་རོ། །བཅོ་ལྔ་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལ་བཟོད་པས་མི་བཇེད་པའི་གཟུངས་འཐོབ་བོ། །བཅུ་དྲུག་པ་ནི། བུ་རམ་དང་ཞུན་མར་དང་སྦྲང་རྩི་དང་ཏིལ་མར་དང་ལན་ཚྭ་ལ་སོགས་སྙིང་པོ་ལྔ་རྣམས་བྱིན་པ་དང་དགྲ་ལ་སོགས་པས་འཇིགས་པ་ལ་སྐྱོལ་མ་ལ་སོགས་མི་འཇིགས་པ་བྱིན་པ་ཡིས་བདུད་རྣམས་ཀུན་གྱིས་མི་ཚུགས་ཤིང་སྟོབས་པོ་ཆེའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །བཅུ་བདུན་པ་ནི། མཆོད་རྟེན་ལ་མར་མེའི་ཕྲེང་བ་དང་མུན་པས་ཉེན་པའི་མུན་པ་དག་ཏུ་སྒྲོན་མེ་དང་མར་མེའི་ཆེད་དུ་འབྲུ་མར་སྦྱིན་པ་ཡིས་ལྷའི་མིག་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །བཅོ་བརྒྱད་པ་ནི། མཆོད་རྟེན་མཆན་[1]པར་དེའི་ཆ་རྐྱེན་དུ་རོལ་མོ་དང་དྲིལ་བུ་དག་ནི་ཕུལ་བ་དང་དུང་དང་རྔ་ནི་རབ་ཕུལ་བས་ལྷའི་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །བཅུ་དགུ་པ་ནི། གཞན་གྱིས་འཁྲུལ་བ་ཉེས་པ་བྱས་པ་མི་གླེང་ཞིང་ཞར་བ་ཞེས་སོགས་ཡན་ལག་ཉམས་པ་རྣམས་མི་བརྗོད་ཅིང་གཞན་གྱི་སེམས་ནི་རྗེས་སུ་བསྲུངས་པས་ན་གཞན་གྱི་སེམས་ནི་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་འཐོབ་པའོ། །ཉི་ཤུ་པ་ནི། གཞན་ལ་ལྷམ་དང་བཞོན་པ་སྦྱིན་པ་དང་། འགྲོ་མི་ནུས་པའི་ཉམ་ཆུང་ཕྲག་པས་འཁྱེར་བ་སོགས་བཀུར་བ་བྱས་པ་དང་བཞོན་པས་བླ་མ་བཀུར་བ་ཡིས་མཁས་པས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་མང་པོར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཉེར་གཅིག་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དཀའ་བ་བཟོད་ཅིང་གཙུག་ལག་ཁང་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་གཞུང་དང་དོན་དག་མི་བརྗེད་པར་བྱེད་ཅིང་དྲན་པ་དང་ལན་སོགས་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དྲི་མ་མེད་པས་རང་དང་གཞན་གྱི་སྔོན་གྱི་ཚེ་རབས་དྲན་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ༎

ཉེར་གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་མངོན་ཤེས་དྲུག་པ་ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པའི་བྲལ་བ་དང་། དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་ཟག་པ་ཀུན་ཟད་པའི་མཆོག་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཉེར་གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་མཉམ་ལྡན་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སྙིང་རྗེས་བརླན་པ་སྟེ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་

[1] ཞོལ། ཤོག ༤༧ བ ༢། གཙང་། ཤོག ༤༡ བ ༥ མཆོད་པར་

པོ་ཅན་བསྒོམས་པ་ཡིས་སྤྲིན་སོགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མ་ཆང་བ་མེད་པས་རྣམ་པའི་མཆོག་ཀུན་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཉེར་བཞི་པ་ནི། སྨོན་ལམ་འབུམ་ཕྲག་གྲངས་མེད་པ་བཅུ་ལ་སོགས་སྨོན་ལམ་སྣ་ཚོགས་དག་པ་ཡིས་རང་གང་དུ་སངས་རྒྱ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནི་དག་པར་འགྱུར་རོ། །ཉེར་ལྔ་པ་ནི། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་རིན་ཆེན་ཕུལ་བ་ཡིས་མཐའ་ཡས་པའི་འོད་ནི་རྣམ་པར་འཕྲོ་བ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་བས་ན་དེ་ལྟར་ལས་འབྲས་དག་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཚོགས་འདི་བྱས་པས་འབྲས་བུ་འདི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་མཐུན་པར་མཁྱེན་པར་མཛད་ནས་རང་ལ་ཕན་པའི་དགོས་པའི་དོན་དུ་ནི་འགྲོ་ལ་ཕན་པ་རྟག་ཏུ་མཛོད་ཅིག་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ལ་ཕན་པ་ལགས་པའོ། །མཚན་དོན་ནི། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་བྱ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་བསྡུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ལེའུ་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

༄ གསུམ་པ་རྒྱལ་པོའི་སྤྱོད་ཚུལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ལ་བསླབ་པར་གདམས་པ་ལ་བཞི། འབྲེལ་དགོད་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཀུན་སྤྱོད་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སློབ་མི་ནུས་ན་རབ་བྱུང་བྱ་བར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྒྱལ་པོའི་ངོར་སློད་མི་ནུས་ཤིང་ཕལ་ཆེར་བསྟོད་པས་ལེགས་བཤད་གསན་རིགས་པ་དང་། ཕན་པའི་ཚིག་ཉན་པར་སྟོན་པས་གསུངས་པ་བཞིན་བསླབ་པར་བསྟན་པ་དང་། རང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཚིག་ཉན་པར་སྐུལ་བ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་པོ་ནི་ཆོས་མིན་རིགས་པ་མིན་པ་སྤྱོད་ཀྱང་བློན་པོ་དང་འབངས་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་པོའི་རྗེས་སུ་འཚོ་བ་ཕལ་ཆེར་ངོར་བསྟོད་པར་བྱེད་ཀྱི་སྨད་པར་བྱེད་མི་ནུས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བཟོད་དམ་མི་བཟོད་པ་ཤེས་པར་དཀའ་བས་སོ། །ངོར་བསྟོད་པས་འཁྲུལ་རྒྱུ་བྱས་ནས་ཕན་མི་ཕན་ཤེས་དཀའ་བས་རེ་ཤིག་གཞན་སུ་ཡང་རུང་བ་ལའང་མི་སྙན་པའི་ཚིག་བསྙད་པས་ཏེ་དོན་ལ་རིགས་པ་ཡིན་ཡང་བརྗོད་དཀའ་ན་ས་ཆེན་པོའི་དབང་ཕྱུག་མངའ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་ལ་དགེ་སློང་བདག་ལྟ་བུས་ཇི་ཞིག་སྨོས། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་གླེངས་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་དགྱེས་པ་མཛད་པའི་སླད་དང་འགྲོ་བ་ལ་ཡང་བརྩེ་བའི་སླད་དུ་ཁྱོད་ལ་མི་སྙན་ཡང་དོན་ལ་སྨན་པ་ཡིན་པས་བདག་ལྟ་བུ་གཅིག་པུ་སྟེ་བོར་ཏེ་ཤིན་ཏུ་གསོལ་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ལ་དེ་སྐད་བརྗོད་པར་རིགས་ཏེ། གཞན་ལ་གཅིག་ཏུ་ཕན་པ་བདེན་པ་དང་། རྣམ་པར་འཇམ་པ་དང་། དོན་

དང་ལྡན་པ་དང་། སློབ་མ་དང་མཐུན་པའམ་འགལ་བ་མེད་པའི་འཕྲོད་པ་ནི་བརྩེ་བས་ཀུན་ནས་བླངས་ནས་ཕན་པའི་དུས་སུ་སློབ་མ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གསུང་བ་དེ་ལྟ་བས་ནའོ། །གསུམ་པ་ནི། བརྟན་པ་ཞེས་རྒྱལ་པོ་ལ་བོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་བརྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཁྱད་པར་ཕྲི་བ་མེད་པའི་བདེན་པའི་ཚིག་ནི་བསྒྲགས་པ་ན་དུས་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བྱེད་བཟང་པོའི་ཆུ་བཞིན་དུ་མཉན་པར་འོས་ཤིང་ཡོངས་སུ་ལེན་པར་བགྱི་རིགས་པའོ། །རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་ལ་བདག་གིས་ཚེ་འདི་དང་ནི་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་བསྐྱོད་པར་རིགས་བརྗོད་པར་བགྱི་བ་མཁྱེན་པར་མཛོད་ལ་དེ་བདག་ཉིད་དང་གཞན་ལ་སྨན་པར་འགྱུར་བ་དེ་མཛོད་ཅིག་པའོ། །ཡང་ན་འདིར་སྨན་པ་སྲིད་བརྟན་པ་དང་། གཞན་དུ་སྨན་པ་ཆོས་འཕེལ་བའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྒྱལ་པོའི་ཚུལ་ལུགས་དང་། ཆོས་མི་ཉམས་ཤིང་འགྲིབ་པ་ལ་བསླབ་པ་དང་། ཐར་པ་ཐོབ་ཅིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྣོད་མི་སྤོང་བ་ལ་བསླབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། སྦྱིན་གཏོང་སྤེལ་བ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་བཞེང་བ་དང་། སྦྱར་ཡོད་ཀྱི་ནར་མའི་ཟས་ལ་སོགས་པ་བསྐྱང་བ་དང་། དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་ཡང་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་དང་། དཔོན་སྣ་སྐྱོ[1]བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཟས་གོས་སོགས་སློང་བ་ལ་ཕོན་ཅན་སྐྱེ་བ་སྔ་མར་སྦྱིན་པ་བགྱིས་པས་ད་ལྟ་རྒྱལ་པོའི་འབྱོར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུའི་དོན་བརྙེས་པར་གྱུར་ནས། དེ་ཡང་སློང་བ་པོ་ལ་མི་སྦྱིན་ན་སྔ་མའི་སྦྱིན་པ་དང་སློང་བ་པོ་སོགས་ལ་བྱས་པ་མི་བཟོད་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པ་ཡིས་ཕྱི་ནས་འབྱོར་བའི་དོན་རྣམས་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བས་སྦྱིན་པ་མཛད་རིགས་ཏེ། ད་ལྟ་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་རང་གི་ལམ་རྒྱགས་འཁྱེར་བའི་ལས་བྱེད་པའི་གླ་མི་གླ་མེད་ན་ལམ་རྒྱགས་འཁྱེར་མི་བཏུབ་པ་ལ་རང་ལ་ཟས་གོས་སོགས་སློང་བ་དམན་པ་དག་རང་གི་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་དག་འཁྱེར་བའི་ཆེད་དུ་མ་ཟླན་པར་ཡང་ཕྱི་མའི་ཚེ་ལ་འདིར་བྱིན་པའི་རྫས་དེ་ལས་བརྒྱ་འགྱུར་འཁྱེར་བ་བསྐྱེད་དང་བཅས་པ་སྐྱེར་བའི་སློང་བ་པོ་ལ་དགའ་རིགས་ཤིང་སྦྱིན་པ་ལ་ལྷག་པར་སྤྲོ་བ་མཛད་པ་རིགས་སོ།།

1 ཞོལ། ཤོག ༤༩ ན ༢། གཙང་། ཤོག ༥༠ ན ༦ བསྐྱོ་

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བསམ་སྦྱོར་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་བསླབ་པ་དང་། ཆོས་བཞི་བས་[1]རབ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུས་རྟག་ཏུ་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཐུགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་དགྱེས་པར་མཛོད་ཅིག་སྟེ་རྒྱུའི་དུས་ན་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལས་ལས་འབྲས་བུ་ནི་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་རང་ལས་དམན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བློར་མི་ཤོང་ཞིང་ཡིད་ལའང་བསམ་པར་མ་གྱུར་པའི་ཆོས་བཞི་མཛོད་ཅིག །དེ་ཡང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་བཞེངས་པས་རང་ལ་ཕྱོགས་བཅུར་སྙན་པའི་གྲགས་པ་དང་། མཛེས་པའི་དཔལ་དང་ལྡན་པར་མཛོད་ཅིག་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་རང་དང་མཉམ་པ་དང་རང་བས་དམན་པ་བ་ལས་དེ་བྱས་ཀྱང་བ་སྤྱུ་མི་ལྡང་བ་གཏམ་ངན་བྱུང་བ་ཤི་ནའང་སྙན་པར་མི་འགྱུར་བས་རྒྱལ་པོས་དེ་ནི་མ་བྱས་ཀྱང་ཐ་འོ། །གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་རབ་ཏུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་མཐོང་ནས་རང་དང་མཉམ་པའི་རྒྱལ་པོ་གཞན་ང་ལས་ལྷག་གོ་སྙམ་པའི་སྙེམས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། རང་དང་མཉམ་པ་གཞན་ལ་སྤྲོ་བ་སྐྱེད་ཅིང་སྟེ་རྒྱལ་པོས་དེ་ལྟ་བུ་བྱའོ་སྙམ་པའོ། །རྒྱལ་པོ་རང་ལས་དམན་པ་རྣམས་འདི་ལྟ་བུ་ག་ལ་འགྲུབ་སྙམ་དུ་སྤྲོ་བ་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་རྒྱལ་པོའི་ནོར་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་གཏུགས་ཏེ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་མཛོད་ཅིག་པའོ། །ཡང་ན་རྒྱ་ཆེན་རྣམས་ཞེས་པ་རང་ལས་སྟོབས་ཆེ་བའི་རྒྱལ་པོ་ང་རྒྱལ་འཇོམས་པ་ལ་བཤད་དོ།།

ཟོང་ཡོད་མི་བྱ་བར་སྦྱར་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ནི་བདོག་པ་ཀུན་བོར་ནས་དབང་མེད་གཤེད་གཤེགས་འཚལ་བ་ཡིན་ལ་ཆོས་ཀྱི་སླད་དུ་སྤྱོད་པ་ཀུན་ཁྱོད་ཀྱི་མདུན་དུ་རང་ལ་ཕན་པའི་ཆེད་དུ་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། ནོར་ཟས་ཤུལ་དུ་བཞག་ཀྱང་མི་དབང་སྤྱ་མའི་བདོག་པ་ཀུན་རྒྱལ་པོ་གསར་པ་ཡི་ནི་དབང་དུ་གྱུར་ན་རྒྱལ་པོ་སྔ་མའི་ཆོས་བདེ་བའམ་སྙན་པའི་གྲགས་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་རམ་ཅི་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་འགྱུར་ལ། རང་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་བཏང་བས་ནོར་སྤྱད་པ་ཡིས་འདི་ལ་བསྔུང་མི་དགོས་པས་བདེ་ལ་བྱིན་པས་གཞན་དུ་བདེ་བར་འགྱུར་རོ། །རང་གིས་མ་སྤྱད་པ་དང་གཞན་ལ་མ་བྱིན་པས་མེས་ཚིག་པ་སོགས་ཀྱིས་ཆུད་ཟོས་པས་སྡུག་བསྔལ་འབབ་ཞིག་ཡིན་གྱི་གང་ལ་བདེ་

1 ཞོལ། ཤོག ༩༥ ན ༡ ཆོས་བཞི་པོས་ གཙང་། ཤོག ༥༠ ན ༩ ཆོས་བཞི་པས་

བའི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་རོ། །འཆི་ཁར་བྱ་སྐམ་ན་ཁྲེལ་མེད་པའི་རྗེས་ངན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ལ་གཅེས་པར་མི་རྩི་ཞིང་། རྒྱལ་པོ་གསར་པའི་ངོ་བསྲུངས་པས་རང་ལ་བྱམས་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འཆི་ཁར་ཁྱོད་དབང་མེད་པར་བྱས་པས་སྦྱིན་པ་མི་སྤྱོད་པ་དེ་བས་ད་ལྟར་རང་དབང་ཡོད་པ་རྣལ་ན་གནས་པའི་དུས་སུ་མྱུར་དུ་ནི་བདོག་པ་ཀུན་གྱིས་ཆོས་བཞི་མཛོད་ཅིག །ལོ་ཕྱི་མ་དང་ཡང་ཕྱི་མ་སོགས་ལ་བྱའོ་སྙམ་ན་ཁྱེད་འཆི་བདག་རྐྱེན་གྱི་ནང་ན་གནས་པ་རླུང་དམར་གྱི་ནང་ན་འདུག་པའི་མར་མེ་བཞིན་མྱུར་དུ་འཆི་བས་འཇོམས་པས་ལོང་ཡོད་མི་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། གཉེར་པ་བསྐོ་བ་དང་། སྙོམས་པར་བསྐྱང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོན་གྱི་རྒྱལ་པོས་ཆོས་ཀྱི་གཞི་ལྷ་ཁང་ལ་སོགས་པ་གཞན་བགྱིས་པ་གང་དག་ལགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་སྔར་ལུགས་བཞིན་དུ་ཆུད་མ་ཟོས་པར་བསྐྱང་[1]བར་མཛོད་ཅིག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཉེར་པ་གཙུག་ལག་ཁང་དེར་གནས་པ་འཆེ་བ་མེད་པ་དང་། དགེ་བ་སྤྱོད་ཅིང་སྡོམ་པ་སྣ་གཅིག་གི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་གནས་པ་དང་། སྔ་ནས་གནས་པ་དང་། གློ་བུར་དུ་འོངས་བ་ལ་བྱམས་པ་དང་། བདེན་པར་སྨྲ་བ་དང་། བྱ་བས་མི་སྐྱོ་བའི་བཟོད་པ་དང་། འཐབ་དཀྲོལ་མ་མཆིས་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་རྟག་ཏུ་བརྩོན་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་གཉེར་དུ་བསྐོས་ལ་སྤྱོད་དུ་སྩོལ་ཅིག །གསུམ་པ་ནི། ལོང་བ་དང་ནད་པ་དང་དམན་པ་དང་མགོན་མེད་ཅིང་སྡུག་ཕོངས་པ་དང་། ཡན་ལག་ཉམས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ནི་ཟས་དང་། སྐོམ་ལ་སོགས་པ་དགག་པ་མེད་པར་སྙོམས་པར་འཐོབ་པར་མཛོད་ཅིག །བཞི་པ་ནི། དེ་དག་ལྟ་བུ་ཆོས་ལྡན་ཁྱེད་ལ་ཟས་ལ་སོགས་པ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་གཞན་གྱི་ཡུལ་དུ་གནས་པ་རྣམས་ལའང་ཉུས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་བགྱི་བ་དག་གནས་གཞན་དུ་སྐྱེལ་བ་སོགས་ཅི་རིགས་པར་ནི་རབ་ཏུ་མཛོད་ཅིག།

ལྔ་པ་ལ་བཞི། ཆོས་དཔོན་བསྐོ་བ་དང་། བཀའ་ལ་གཏོགས་པ་དང་། དམག་དཔོན་དང་ནོར་གྱི་གཉེར་ལ་སོགས་པ་བསྐོ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་འཁོར་གྱི་སྣ་བོ་ནི་ལེ་ལོ་མེད་པས་མི་གཡེལ་བ་དང་། ནོར་དང་འཁོར་ལ་

1 ཞོལ། ཤོག ༥༠ ན ༧ བསྐྱེད་པར་

སོགས་པ་ལ་མི་གཟན་པ་དང་། བྱ་བ་ལ་མཁས་ཤིང་ཆོས་མཐུན་པ་ཐ་ན་ཆ་རྐྱེན་བ་གླང་ཡན་ཆད་དེ་དག་རྣམས་ལ་མི་གནོད་པ་དཔོན་དུ་བསྐོས་ཤིག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ལུགས་ཞེས་པ་རྒྱལ་པོ་གཞན་དང་བསྟུན་པ་དང་། དེ་ལ་ནོར་ཙུང་ཟད་སྟེར་བ་དང་སྲིད་སྡེ་གཙོད་པ་དང་འགྱེད་པ་ལ་མཁས་པ་སོགས་དང་། ཆོས་མིན་པ་མི་བྱེད་པས་ཆོས་དང་ལྡན་ལ་རྒྱལ་པོ་ལ་འཇིགས་ཤིང་སྙིང་ཉེ་བ་དང་། རང་འདོད་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པས་གཙང་ཞིང་འཁོར་འབངས་ལ་སྙིང་ཉེ་བ་དང་། ཁོང་མི་སྡུང་བ་དང་། རིགས་བཟང་བ་དང་། ངང་ཚུལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་བྱམས་སྡང་ཤེས་པའི་བྱས་པ་བཟོ་བའི་བློན་པོ་ཆོས་དགུ་ལྡན་བསྐོས་ཤིག་པའོ།།

གསུམ་པ་ནི། གཏོང་ཕོད་ཆེ་ཞིང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་དཔའ་བ་དང་འཛམ་ཞིང་རྒྱལ་པོ་ལ་སྙིང་ཉེ་བ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ནོར་རན་པར་སྤྱོད་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བློ་མི་འཕྲོགས་པའི་བརྟན་པ་དང་། ཆང་མི་འཐུང་བའི་རྟག་ཏུ་བག་ནི་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་དང་ལྡན་པའི་དམག་དཔོན་བསྐོས་ཤིག་པའོ། །བཞི་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ནི་ཁྲིམ་པ་ཡིན་ཡང་ངང་ཚུལ་འཛམ་པ་དང་། རང་འདོད་མེད་པས་གཙང་ལ་བྱ་བ་ལ་བཟོ་བ་དང་། དོན་ཤེས་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་བྱ་བ་ཤེས་པ་དང་རྒྱལ་པོའི་གཙུག་ལག་ལ་མཁས་པ་དང་བྱ་བའི་གོ་རིམས་ལ་མཁས་པ་ཚུལ་ལྡན་དང་སྙོམས་ཤིང་རྒྱལ་པོ་ལ་སྙིང་ཉེ་བའི་ངང་འཛམ་པ་དང་ཀུན་རབས་རྣམས་ནི་ནོར་གྱི་གཉེར་ལ་སོགས་པའི་སྣ་བོར་བསྐོས་ཤིག་པའོ། །བསྐོས་ནས་བཞག་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པས་ཟླ་རེ་ཞིང་དེ་དག་ལས་རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱི་འདྲི་བ་དང་། འགོད་པ་ཀུན་གསོན་ཏེ། ཇི་ལྟར་བྱས་པ་གསན་ནས་ཆོས་ཀྱི་གཞི་སོགས་ཀྱི་དོན་ཀུན། འགོད་ཆེན་ཙུང་ཟད་སྟོམ་དུ་གཞུག །འདུས་ཆེ་ན་ད་དུང་སྟོན་པ་དང་། གནས་འདིར་འདི་ཙམ་ཕུལ་ཞིག་ཅེས་སོགས་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་སྩོལ་ཅིག །རྒྱུ་མཚན་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱལ་སྲིད་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚེ་འདིའི་གྲགས་པའི་དོན་དང་། འདོད་ཡོན་གྱི་སླད་དུ་མ་ལགས་ན་རྒྱལ་སྲིད་ད[1]ནི་ཤིན་ཏུ་འབྲས་བུར་བཅས་ལ། དེ་ལས་གཞན་དུ་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་ན་དོན་མ་མཆིས་པ་ངན་འགྲོའི་འབྲས་བུ་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་སོ།།

གཉིས་པ་མི་ཉམས་ཤིང་འཕྲུབ་པར་བསླབ་པ་ལ་གཉིས། ཆོས་སྡུར་ཡོད་མི་ཉམས་པ་

1 ཞོལ། ཤོག ༥༧ བ ༡། གཅང་། ཤོག ༥༣ བ ༣ དེ་ནི་

ལ་བསླབ་པ་དང་། སྤྱར་མེད་འགྲུབ་པ་ལ་བསླབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་དགོད་པ་དང་། དངོས་ཀྱི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱལ་སྲིད་ཆོས་ལྡན་དུ་བྱས་ན་གཞན་ཆར་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་པོའི་ལུགས་དང་འགལ་ལ། རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་གཞན་གསོད་པ་སོགས་བྱས་ན་ཆོས་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་དེ་གཉིས་མི་འགལ་བར་བྱ་མི་ནུས་སོ་སྙམ་ན། མིན་ཏེ། མི་དབང་ཞེས་བོས་ནས་ད་ལྟ་འཇིག་རྟེན་ན་ཕལ་ཆེར་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་མ་རུངས་པ་བྱེད་ཅིང་། ལྟར་འཛད་[1]པས་རྒྱལ་སྲིད་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་དང་ཆོས་སུ་འགྱུར་བ་མི་འགལ་བ་དེ་ནི་གསོན་ཞིག་ཅེས་སྐུལ་བའོ།།

གཉིས་པ་ལ་བཞི། དབང་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱུ་བ་དང་། རང་ཉིད་བརྩེ་བ་དང་ལྡན་པར་བྱ་བ་དང་། བཙོན་བཏང་ཞིང་བཙོན་གྱི་ཚེ་ཡང་བདེ་བར་བྱ་བ་དང་། ལས་རུང་དུ་བྱ་མི་ནུས་ན་ཡུལ་ནས་བསྐྲད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་མིན་པ་བསྐོས་ན་ཆད་པ་བཅད་འོས་ལ་མི་གཅོད་འོས་མིན་པ་ལ་བཅད་པས་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པ་ཤེས་པའི་ཤེས་པས་རྒྱན་ཞིང་རིགས་ངན་ན་སྙིང་ལ་དྲན་པ་ལྟག་མི་འཇོག་པས་རིགས་བཟང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ལུགས་རིགས་པ་ཤེས་ལ་སྡིག་ལ་འཛེམས་པ་དང་། དབང་བྱེད་རྣམས་ནང་གཤིན་པ་དང་། ཁྲིམས་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་བྱས་པས་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་མཐོང་བར་གྱུར་པ་མང་པོ་རྟག་ཏུ་ཁྱོད་ཀྱི་སྲོག་ལ་དབང་བྱེད་ལ་བསྐོས་ཤིག།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བརྩེ་བས་གཟུང་བར་བྱ་བ་དང་། སྡིག་བྱེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་སྙིང་རྗེ་བྱ་བ་དང་། དེའི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ནོར་གྱི་ཆད་པ་དང་བཙོན་དུ་བཟུང་བ་དང་བརྡེག་པ་ལ་སོགས་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་བྱེད་ན་ཡང་རིགས་པའང་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་བགྱི་སྟེ། རྒྱུད་སྙིང་རྗེས་བརླན་པར་བགྱིས་ནས་ནི་ཞུས་ན་གཏོང་བ་སོགས་རྟག་ཏུ་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་མཛོད་ཅིག །གཉིས་པ་ནི། མཚམས་མེད་སོགས་མི་བཟད་སྡིག་པ་བྱེད་པ་ཡི་ལུས་ཅན་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ལའང་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྟག་པར་ཡང་སྙིང་རྗེས་ཕན་སེམས་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཡི། ཡལ་བར་འདོར་བའམ་གནོད་པའི་སེམས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། མཚམས་མེད་

1 ཞོལ། ཤོག ༥༧ བ ༩ ལྟར་འཁྲུད་པས་

སོགས་མི་བཟད་པའི་སྡིག་ཅན་ཕ་མ་སོགས་གསོད་པར་བྱེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་ཡང་སྙིང་རྗེ་བགྱི་བར་རིགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཉམས་པ་དེ་དག་ནི་རྒྱལ་སྲས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་སྙིང་རྗེའི་གནས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཇི་ལྟར་མ་ནི་ཁྱད་པར་དུ། །ནད་ཐེབས་བུ་ལ་གདུང་འགྱུར་བ། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྩེ། །དམ་པ་མིན་ལ་ཁྱད་པར་དུའོ།[1]།ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། བཙོན་བཏང་བ་དང་། བཙོན་གྱི་ཚེ་ཡང་བདེ་བར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉིན་གཅིག་བཞིན་ནམ་ཞག་ལྔ་ཞིང་ཉམས་ཆུང་སྟོབས་ཞན་པ་ལ་སོགས་པའི་བཙོན་རྣམས་བཏང་བར་མཛོད། ལྷག་མ་ཉམས་སྟོབས་ཆེ་བ་རྣམས་ཅི་རིགས་པར་འགལ་ཡང་མི་དགྲོལ་བ་རྒྱུན་དུ་བཞག་སྙམ་པ་མེད་པར་མཛོད་ཅིག་སྟེ། ཁྱོད་ནི་བཙོན་གང་ལ་བཏང་སེམས་མེད་པ་དེ་ལས་སྡོམ་པ་མིན་པ་སྐྱེ་བས་སྡོམ་མིན་ཇི་སྲིད་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་གནས་པ་མི་སྲིད་ལ་སྡོམ་པ་མིན་པ་དེ་ལས་ནི་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་དངོས་སུ་སྲོག་གཅོད་སོགས་མི་བྱེད་པའི་ཚེ་ཡང་ངན་སོང་གི་རྒྱུ་སྡིག་པ་ནར་མར་གསོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བཙོན་ནི་ཇི་སྲིད་མ་བཏང་བ་དེའི་བར་དུའང་སྐྲ་ལ་སོགས་པའི་འདྲེག་མཁན་དང་ཁྲུས་དང་བཟའ་བ་དང་བཏུང་བ་དང་ནད་ལ་ཕན་པའི་སྨན་དང་ལྡན་པས་བདེ་བར་བགྱིའོ། །སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བཟུང་བ་མིན་ནམ། བདེ་བར་བྱེད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་འཛིན་སྙམ་ན་མི་རིགས་པ་བྱེད་པ་སྙོད་རུང་དུ་མེད་པ་བུ་དག་ལ་ཕ་མས་སྙོད་དུ་རུང་བ་བྱ་འདོད་པས་ཚར་གཅོད་པ་ལྟར་སྙིང་རྗེ་ཡིས་ནི་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་ཚར་བཅད་པར་བྱ་ཡི་ཞེ་སྡང་མ་ཡིན་ལ། ནོར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཚར་བཅད་བྱ་བ་མིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། གཞན་ལ་རབ་སྡང་ཞེ་སྡང་ཅན་རྒྱལ་པོའམ་གཞན་གསོད་པར་བགྱིད་པའི་བཙོན་དུ་བཟུང་བ་བཏང་ནས་སྲོག་གཅོད་ལ་སོགས་པའི་ངན་སྤྱོད་ཕྱིས་བྱེད་མི་བྱེད་བརྟགས་ཏེ་ལེགས་པར་བགྱིས་ནས་མི་བྱེད་ན་བཏང་སྐྱོམས་སུ་བཞག་ལ། ད་དུང་སྔར་གྱི་དེ་ལས་ལྡོག་མི་ནུས་ན་མི་བསད་ཅིང་གནོད་པ་གཞན་ཡང་མི་བགྱི་བར་ཡུལ་ནས་བསྐྲད་པ་དག་ཏུ་མཛོད་ཅིག་པའོ།།

གཉིས་པ་ཆོས་ལྟར་མེད་འགྲུབ་པ་ལ་བསླབ་པ་ལ་གཉིས། ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཆོས་མིན་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༢ ཤོག ༢༩༣ ཐེང་། ༡༨

དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱ་མ་རྟ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱ་བ་དང་། དེའི་དཔེའོ། །དང་པོ་ནི། རང་དབང་ཡོད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་རྒྱལ་པོས་བཏང་བར་མི་ཤེས་པའི་རྟ་ཞུལ་བ་འགྲོགས་པ་བཏང་ནས་རྟོག་ཏུ་གཞུག་ཅིང་། ཡུལ་ཀུན་ཡང་བྱ་མ་རྟའི་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས་ལ་རྟག་ཏུ་བག་ཡོད་དང་དྲན་པ་དང་ལྡན་པར་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་དོན་མཛོད་ཅིག་སྟེ། གཞན་བྱ་བ་མིན་པ་བྱེད་པ་སྤོང་ཞིང་། བག་ཡོད་ལྡན་པ་ལ་དགོངས་པའི་དོན་མཛོད་ཅེས་པའོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་དགེ་སློང་ལ་སོགས་པ་ལ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཟས་གོས་སོགས་རབ་ཏུ་སྦྱིན་པ་དང་བཀུར་སྟི་དང་རིམ་གྲོ་དག་རྒྱ་ཆེ་བ་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སྦྱོར་ཞིང་ཡོན་ཏན་དེ་ཙམ་མི་ཆེ་བའི་ལྷག་མ་རྣམས་ལའང་སྦྱིན་པ་ཅི་རིགས་པར་བགྱིའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ལྟོན་ཤིང་བཟོད་པའི་བསིལ་གྲིབ་ཅན་བཀུར་སྟིའི་མེ་ཏོག་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིང་རབ་ཏུ་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་བརྟེན་པར་འགྱུར་བས་སོ། །འོན་རྒྱལ་པོ་བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་གཅིག་པུ་བྱའམ་ཞེ་ན་རྒྱལ་པོ་གཏོང་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་ཡང་ཉེས་པ་མི་བཟོད་པའི་བསར་དང་ལྡན་ན་ཅུང་ཟད་ཁྲོ་ཡང་དགའ་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་སུག་སྨེལ་དང་ན་ལེ་ཤམ་རྩུབ་པའི་སྐྱེ་བག་ཆགས་པའི་ཤ་ཁ་རའི་ལ་དུ་བཞིན་དུ་སྨྱུངས་ན་ཞིམ་པ་ལྟར་ནང་འཛམ་ལ་ཕྱི་རྩུབ་བག་དང་ལྡན་པར་རོ། །སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རིགས་པས་དཔྱད་ན་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་འགོད་པ་དང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ལ་རིགས་པ་མིན་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་ཆོས་མིན་མ་ཡིན་པ་ཆོས་སུ་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་བསླབ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས་རྒྱལ་སྲིད་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ལས་བསྣམས་ཏེ་མ་བྱོན་ལ། དེ་ཡང་ཕ་རོལ་ཏུ་བསྣམས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་ཆོས་ཀྱིས་བསྙེས་པས་རྒྱལ་སྲིད་དེའི་སླད་དུ་ཆོས་མིན་ཁྱོད་ཀྱིས་བགྱི་མི་རིགས་སོ། །དེ་ཡང་དགོས་ཆ་ཉོ་བའི་འཚོག་བཙས་ཀྱི་ཐོང་ནི་ལེགས་ན་བདེ་བ་སྐྱེད་ལ་ཉེས་ན་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པས། རྒྱལ་སྲིད་ཆོས་ཀྱིས་མ་བཟུང་ན་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱིས་ཕྱི་མ་ལ་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་བའི་ཚོགས་བཙས་བརྒྱུད་པ་དག་ཅི་ནས་སྨྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བར་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་དེ་ལྟར་ནན་ཏན་མཛོད། འཚོག་བཙས་ཀྱི་ཐོང་ནི་ད་ལྟའི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱིས་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་འཚོག་བཙས་བརྒྱུད་པ་དག་ཅི་ནས་རྗེས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས

ནན་ཏན་མཛོད་ཅིག་པ་སྟེ། ད་ལྟའི་རྒྱལ་སྲིད་འདི་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བ་དུ་མའི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བའི་ནྲོད་དུ་མ་སོང་བར། སྐྱེ་བ་དུ་མའི་རྒྱལ་སྲིད་ཉེ་བའི་རིན་དུ་འགྱུར་བར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པའོ།།

གསུམ་པ་ཐར་པ་ཐོབ་ཅིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྣོད་མི་སྤོང་བ་ལ་བསླབ་པ་ལ་གཉིས། ཐར་པའི་ལམ་ལ་བསླབ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་སྤོང་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྲིད་པའི་ཡུལ་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀས་སྟོང་ཉིད་ཕྲ་མོ་རྟོགས་པ་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཚོར་བ་བདེ་བ་རང་མཚན་པ་དགག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། བཀག་པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འབྲེལ་དགོད་པ་དང་། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་གླིང་བཞི་པའི་ས་ཐོབ་ཀྱང་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་བདེ་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་དག་དང་སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་འདི་གཉིས་ཁོ་ནར་ཟད་པར་འདོད་ལ་ཟབ་མོར་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། ལུས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་ནི་བཅོས་པ་ཙམ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་ཅུང་ཟད་ཞུགས་ཆུང་དུ་སོང་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཚོར་བ་སིམ་པ་དེ་ལ་བདེ་བ་རང་མཚན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་གྱི། སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་བདེ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་འཇིག་རྟེན་ན་སྡུག་བསྔལ་རང་མཚན་པ་ཡོད་ཀྱང་བདེ་བ་རང་མཚན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེའི་རང་མཚན་ནི། རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱར་གྱུར་པའི་རང་མཚན་མིན་གྱི། སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ཙམ་ལ་བཞག་པར་ཟད་དེ། ཁ་དོག་སྔོན་པོ་སེར་པོ་དང་བསྒྲིགས་ཀྱང་སྔོན་པོའི་བློ་སྐྱེ་ཡི་སེར་པོའི་བློ་མི་སྐྱེ་བ་ལྟར། ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་ནི་བདེ་བ་ཞུགས་ཆུང་བའི་གནས་སྐབས་ལ་བཞག་མི་དགོས་པར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བློ་སྐྱེ་ཞིང་། ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་ལ་རིང་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐུང་ངུའི་བློ་སྐྱེ་བ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་ཞུགས་ཆུང་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་སིམ་པར་སྣང་བ་ལ་བདེ་བའི་བློ་སྐྱེས་པར་ཟད་དོ། །ཡང་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་སྐུར་པ་གདབ་པར་མི་བྱའོ། །རྒྱས་པར་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐ་སྙད་དུ་སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ་རྟོག་པས་བདེ་བ་རང་མཚན་པར་བྱས་པ་ཁོ་ནར་ཟད་ཀྱི་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་རང་མཚན་པ་ཡོད་ཀྱང་བདེ་བ་རང་མཚན་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཚོར་བ་བདེ་བའི་བདག

པ་ཀུན་སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་ནི་བཅོས་ཙམ་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་བདེ་བ་དེ་ནི་དོན་དུ་བདེ་བ་རང་མཚན་པའི་དོན་མེད་དོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། བདེ་བ་རང་མཚན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་དང་། ངོ་བོ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡིད་ཀྱི་བདེ་བ་རང་མཚན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་རང་མཚན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡིད་ཀྱི་བདེ་བ་རང་མཚན་པ་ཡོད་དེ། དེ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་དབང་ཕྱུག་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། བདེ་བ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུར་འདོད་པ་དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་བའི་རྒྱུར་མེད་དེ། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གླིང་དང་ཡུལ་དང་གནས་དང་ཁྱིམ་དང་། ཁྲིགས་དང་སྟན་དང་གོས་རྣམས་དང་མལ་ཆ་དང་བཟའ་བཏུང་དང་། གླང་པོ་དང་རྟ་དང་བུད་མེད་བཙུ་གསུམ་པོ་རྣམས་ཡོངས་སྤྱད་བྱ་རེ་རེ་ཟད་པ་གང་གི་ཚེ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས་བདེའོ་སྙམ་པའི་སེམས་འབྱུང་བ་དེའི་ཚེ་དེ་ཡིས་བདེ་ཞེས་རློམ་པར་གྲགས་ལ། གཅིག་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་བདེའོ་སྙམ་པའི་བློ་འབྱུང་བ་དེའི་ཚེ་ལྷག་མ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་དེའི་ཚེ་ལྷག་མ་རྣམས་དོན་དུ་རང་མཚན་པའི་བདེ་བའི་རྒྱུར་དོན་མེད་པ་ཉིད་དེ། བཙུ་གསུམ་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ན། ལོངས་མ་སྤྱད་ཅིང་མ་དྲན་པའི་ཚེ་ཡང་། བདེ་བ་སྐྱེ་བར་རིགས་ན། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ཡུལ་གཅིག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་བདེ་བའི་རྒྱུར་མི་རིགས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཡུལ་ལྔ་བསྡུས་པ་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། རེ་རེ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་ལྔའི་བདེ་བ་དུས་གཅིག་ཏུ་མྱོང་སྟེ། ཟློས་གར་མཁན་གྱི་གཟུགས་དང་གླིང་བུའི་སྒྲ་དང་། ཨ་ག་རུའི་དྲི་དང་། སྦྲང་རྩིའི་རོ་དང་། གོས་ཀྱི་རེག་བྱ་དབང་པོ་ལྔས་ཉམས་སུ་མྱོང་ངོ་ཞེ་ན། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྔས་ཡུལ་ལྔ་འཛིན་པའི་ཚེ་དེའི་བདེ་བ་ལྔ་དུས་གཅིག་ཏུ་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། རྟོག་པས་མ་བཟུང་ན་བདེ་བར་མི་ཤེས་པ་གང་ཞིག །ཡུལ་ལྔ་དང་བདེ་བ་ལྔ་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་རྟོག་པར་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་གང་གི་ཚེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ནི་གང་དང་གང་དབང་པོ་གང་གིས་ཤེས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་དབང་པོ་ལྷག་མས་ཡུལ་ལྷག་མ་འཛིན་པ་དང་དེ་ལ་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དེའི་ཚེ་

ཡུལ་ལྟག་མ་རྣམས་བདེ་བའི་དོན་དུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། དབང་པོ་ཡིས་ནི་ཡུལ་དམིགས་པར་གྱུར་པ་རང་དུས་ན་གནས་པའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་དམིགས་ནས་རྟོག་པ་ན་བདེའོ་སྙམ་དུ་རློམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་རྟོག་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། སྤྲུལ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་མིག་ལྟ་བུའི་དབང་པོ་གཅིག་གིས་ནི་གཟུགས་ལྟ་བུའི་དོན་གཅིག་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་དོན་མེད་པར་མིག་དབང་གི་དོན་མེད་ལ་གཟུགས་ཀྱི་དོན་ཡང་མིག་དབང་དེ་མེད་པར་དོན་མེད་པས་པན་ཚུན་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ན་དེ་མེད་པས་ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་རང་མཚན་པ་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། ཡུལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། དབང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་དང་དབང་པོ་རང་གི་ངོ་བོས[1]ཡོད་དེ། དེའི་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ཕ་དང་མ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བུ་ནི་འབྱུང་བར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བར་བཤད་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། མིག་དང་གཟུགས་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཕ་མ་དང་བུ་བཞིན་ཞེས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་སོ། །ཚིགས་བཅད་འདི་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་ཚིག་གསལ་དུ་དྲངས་པ་ལ་སློབ་གསལ་གྱི་བཤད་པ་བྱེད་པ་མང་པོ་དག་རྩ་ཤེའི་རྩ་ཚིག་ཏུ་འཁྲུལ་འདུག་པས། དེ་ལྟ་ན་རྩ་ཤེའི་ཚིགས་བཅད་བཞི་བརྒྱ་དང་ཞེ་དགུར། རྒྱ་གར་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་མཛད་པ་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། དེའི་ཡུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཡུལ་ནི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་རྣམས་རྣམ་ཤེས་དང་བཅས་པ་འགགས་པ་དང་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འདས་མ་འོངས་དེ་གཉིས་ལས་ནི་མ་འདས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ད་ལྟར་བ་འདི་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དུས་ན་མེད་ན་དེ་གཉིས་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཐལ། ལྟོས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀྱི་དུས་ན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ན། ད་ལྟར་བ་འདས་མ་འོངས་གཉིས་ལས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་མེད་

1 ཞོལ། ཤོག ༥༥ ན ༤ ངོ་བོ་ཉིད་

པའི་ཕྱིར་དབང་པོར་བཅས་པ་དོན་མེད་ལ། གང་དུ་ལྟའི་ཡང་དོན་མེད་པས་རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །རྣམ་ཤེས་དུ་ལྟར་བ་ཡུལ་དུ་ལྟར་བ་འཛིན་པས་དབང་པོ་དང་དོན་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅེ་ན། ཇི་ལྟར་མིག་ནི་འཁྲུལ་བ་ཡིས་མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ད་ལྟའི་ཡུལ་དག་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། བློ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། འབྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པས་དབང་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། འབྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། དེས་ན་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དབང་དོན་འདི་དག་དོན་དུ་སྐྱེ་རང་བཞིན་གྱིས་དོན་མེད་དོ། །དབང་པོ་རྣམས་དང་དབང་དོན་རྣམས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་ན་འབྱུང་བ་བཞི་འདུས་པ་དང་སོ་སོར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྱུང་རྣམས་སོ་སོར་ལྟོས་མེད་དུ་ཐ་དད་པར་ཡོད་ན་བུད་ཤིང་མེད་པའི་མེར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། འདུས་ན་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྱུང་བ་ལྷག་མ་གསུམ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་དེ་ལྟར་རིགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་རྣམས་སོ་སོ་དང་འདུས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སུའང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་མེད་པས་ན། འདུས་པ་ཉིད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་མེད་དོ། །འདུས་པ་དོན་མེད་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཟུགས་ཀྱང་དོན་དུ་སྐྱེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་མེད་དོ། །དེ་མེད་པས་ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་རང་མཚན་པའི་རྒྱུ་ཡང་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་བདེ་བ་རང་མཚན་པའི་ངོ་བོ་དགག་པ་ནི། ཚོར་བ་རྣམ་ཤེས་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། བདེ་བའི་ཚོར་བ་དམ་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་མེད་དོ། །རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་དུ་འདུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་སོ་སོར་ཡང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྡུག་བསྔལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་

པ་དགག་པ་ནི། ཐད་པར་སྲིད་[1]པའི་ཡུལ་བདེ་བ་རང་མཚན་པ་ངོ་བོ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་དང་བཅས་པ་བཀག་ནས་འབྲལ་བར་སྲིད་[2]པའི་ཡུལ་སྡུག་བསྔལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་བཅོས་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་ཙུང་ཟད་ཞུགས་ཚུང་བའི་གནས་སྐབས་ལ་དོན་དུ་སྟེ་རང་མཚན་པའི་བདེ་བ་རང་རྒྱལ་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདེ་བ་འཇོམས་ཤིང་མངོན་གྱུར་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་འབྱུང་བ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྡུག་བསྔལ་དུ་ཡང་ང་རྒྱལ་བྱེད་པར་ཟད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་ཐུབ་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། བསྐོས་ཆོས་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་བཀག་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གཉིས། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་གྲོལ་བར་བསྟན་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སྲིད་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དོན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་བཅས་པའི་སྲིད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བྲལ་བའི་སྲིད་པ་སྤྲོང་ལ། སྲིད་པ་སྤངས་པས་ལས་མི་གསོག་ཅིང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྟེན་འབྱུང་སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་མཐོང་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བས། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། འགའ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའོ། །ཞེས་བཏགས་ནས་བཞག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་ཞེས་བརྗོད་ཅེ་ན། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འདུས་བྱས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡང་ལྡོག་པར་སྨྲ་བ་ནི། མ་རིག་པ་ལོག་པས་རིག་པ་ཙམ་ཡང་ལྡོག་པར་སྨྲ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ལུགས་དང་། མུ་སྟེགས་དཔྱོད་པ་པ་དྲི་མ་ཟད་ན་སེམས་ཀྱང་ཟད་པར་འདོད་པ་ལྟར། སྐྱུར་འདེབས་ཆེན་པོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་གང་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མཐོང་བའི་སེམས་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་འགྱུར་བ་མིན་གྱི། ཐ་སྙད་དུ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་

1 ཞོལ། ཤོག ༥༦ ན ༧། གཅོང་། ཤོག ༥༧ ན ༩ སྲེད་པའི་ ཞོལ་གཅོང་སྲིད་པ་ལ་སྲེད་པ་ཅེས་མང་དུ་འབྱུང་།

2 ཞོལ། ཤོག ༥༦ ན ༣། གཅོང་། ཤོག ༥༧ ན ༥ སྲེད་པའི་

གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་བློ་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པ་དེས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མཐོང་བར་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ལྟོས་ནས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། སེམས་བྱུང་མེད་པར་སེམས་མི་འབྱུང་ཞིང་སེམས་མེད་པར་ཡང་སེམས་བྱུང་མི་འབྱུང་བས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་མེད་ལ་སེམས་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་མཐོང་བ་མིན་ཏེ། སོར་མོའི་རྩེ་མོ་རང་གིས་རང་ལ་མི་རེག་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའང་མི་འདོད་དོ།།

གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་གང་ཟག་གིས་སྟོང་ཉིད་ཕྲ་མོ་རྟོགས་པ་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཐར་པ་ཙམ་ཐོབ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཕྲ་མོ་རྟོགས་དགོས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་མེད་པར་ཤེས་ནས་ནི་རྒྱུ་མེད་པའི་མེ་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་གནས་མེད་པས་ཡང་སྲིད་ལེན་པ་མེད་པར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་འདི་དག་གིས་ནི་ཉན་རང་ལ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཕྲ་མོ་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་གསལ་བར་བསྟན་ལ། མདོ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་།[1] ཞེས་སོགས་དང་། གང་དག་བདེ་གཤེགས་ཉན་ཐོས་འགྱུར་བར་བྱ་སྙམ་ན།[2]།ཞེས་སོགས་དང་། ཐེག་པ་དམན་པའི་སྡེ་སྣོད་ལས། གཟུགས་ནི་ལྦུ་བ་གདོས་པ་འདྲ།[3]།ཞེས་སོགས་མདོ་ཡིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མྱང་འདས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་སྔེ་ཉན་ཐོས་སུ་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །སྟོང་ཉིད་མཐོང་ནས་ཇོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ངེས་པར་ཐོབ་པར་འདོད་པའོ། །འོ་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་འཁོར་བར་གནས་པའི་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་སྙིང་རྗེ་འབའ་ཞིག་གིས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་སྲིད་པར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཡིན་གྱི། ལས་དང་སྲིད་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མིན་ནོ།།

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༣༣ ཤོག ༡ བྱང་། ༧༥

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༣༩ ཤོག ༡ བྱང་། ༣༧

3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༨ ཤོག ༨༩༣ བྱང་། ༧༦

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་སྤོང་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་སྤོང་བ་མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་བཀར་སྒྲུབ་པ་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ནས་བཤད་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་འབྲས་རྫོགས་པ་མིན་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་ལ་སྨོད་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། དེས་ན་སྨད་བར་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐེག་ཆེན་ལ་སྨོད་པའི་ཚུལ་དང་། སྨོད་པའི་རྒྱུ་དང་། སྨོད་པའི་ཉེས་དམིགས་སོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་གཉིས་རྒྱས་པར་བསྟན་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་འབྲས་རྫོགས་པ་དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་རྣམས་རབ་ཏུ་སྡང་བས་རྨོངས་པར་བྱེད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། རྨོངས་པའི་རྒྱུ་ནི་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་གི་དོན་བཏང་ནས་གཞན་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་ལྷུར་ལེན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། རང་དོན་འབའ་ཞིག་ལྷུར་ལེན་ཅིང་གཞན་ལ་གནོད་པའི་སྐྱོན་དག་མི་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྐྱོན་དུ་འདུ་ཤེས་པའི་ཡང་ན་ཡོན་ཏན་ལ་སྡང་བ་ཞིག་ཐེག་པ་ཆེ་ལ་སྨོད་བྱེད་གྲང་རྒྱུ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་ཆེན་ལ་སྨོད་པ་ཡོན་ཏན་ལ་སྡང་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། གཞན་ལ་གནོད་པ་སྐྱོན་དང་ནི་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཡོན་ཏན་དུ་ཤེས་ནས་ཐེག་པ་ཆེ་ལ་སྨོད་པར་བྱེད་པ་ཡོན་ཏན་ལ་སྡང་ཞེས་བརྗོད་རིགས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྣོད་ནས་གཞན་གྱི་སྐྱོན་འགོག་པ་དང་ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བསྟན་གྱི། ཐེག་པ་དམན་པའི་སྡེ་སྣོད་ནས་ཆ་ཙམ་ལས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་གི་དོན་མི་ལྟ་བའི་ཕྱིར་གཞན་དོན་ལ་རོ་གཅིག་ཏུ་དགའ་བ་གང་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱུང་གནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ[1]ཉམས་སུ་བླང་བྱ་རྫོགས་པ་ཐེག་ཆེན་ཏེ་དེ་ལ་སྡང་བ་དེས་སྡང་བ་པོ་རང་ཉིད་ངན་འགྲོར་བསྲེག་པར་འགྱུར་ཏེ། སྡིག་པའི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་བསགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་ཉིད་ལ་དད་པ་ཅན་བཟུང་ཉེས་པས་རྒྱུ་འབྲས་མེད་པའི་དོན་དུ་གོ་བ་དང་ཅིག་ཤོས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྡང་བའི་ཕྱིར་ཁྲིམས་པ་ཡིས་སྟོང་པ་ཉིད་སྤོང་བར་བྱེད་

1 ཞོལ། ཤོག ༥༨ ན ༦ སེམས་དཔས་

པ་གཉིས་ལས། ལས་འབྲས་ཡོད་པ་མིན་པར་གོ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དད་པ་ཅན་ཡང་ངན་འགྲོར་བསྒྲེགས་པར་མདོ་ལས་བཤད་ན་སྟོང་བས་སྟོང་པ་ཉིད་ཞེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་ལ་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་བསྒྲེགས་པ་སློས་ཅི་དགོས་ངེས་པར་བསྒྲེགས་པས་མོས་པ་མེད་དུ་ཟིན་ན་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་སྐུར་བ་གདབ་པར་མི་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་ལྔ། སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ངུས་ཀྱང་ཆེན་པོ་བསལ་རིགས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྡུག་བསྔལ་བ་ཙུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་གཏན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བྱེད་དེ་ལ་སྤང་བར་མི་རིགས་པ་དང་། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དོན་དུ་འབད་རིགས་ཀྱི་ཆུང་ངུ་ལ་ཆགས་པར་མི་རིགས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དགའ་བར་རིགས་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་འདི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྤང་བར་རིགས་ཏེ། མགོ་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་སྤྱད་ཆེན་པོ་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟབ་མོ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཐལ་ལ་ན་ཚ་སྐྱེད་པའི་དུག་གིས་འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པའི་དུག་ནི་བསལ་བར་བྱ་བར་ཇི་ལྟར་སྨན་སྤྱད་ལས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཚེ་འདིའི་ཆུང་ངུའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཀྱང་མ་འོངས་པའི་མི་ཕན་པ་ཆེན་པོ་བསལ་བར་བགྱིས་པ་ཅི་ཞིག་འགལ་དེ་ལྟར་རིགས་པ་ཁོ་ནའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་སྤང་བར་མི་རིགས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་ཙུང་ཟད་ཀྱིས་གཞན་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་དགེ་བས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་ལུས་ངག་གི་ལས་དགེ་བར་འགྱུར་ཞིང་ཆོས་རྣམས་སྔོན་དུ་ཡིད་འགྲོ་ཞིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་ཡིད་ནི་གཙོ་བོ་ཞེས་གྲགས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཀྱང་གཞན་ལ་ཕན་པར་འདོད་ཡིད་ཀྱིས་ཕན་པར་བྱས་པ་ཅིས་མི་ཕན་པར་འགྱུར་ཏེ། གཏང་བ་དང་བསྲེག་པ་ལ་སོགས་པ་ད་ལྟ་མི་བདེའང་ཕྱིས་རྗེས་སུ་ཕན་པར་འགྱུར་བ་བྱ་རིགས་ན་བདག་དང་གཞན་དག་ལ་བདེ་བ་དང་། ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་ད་ལྟའི་སྡུག་བསྔལ་བ་ཙུང་ཟད་ཉམས་སུ་ལེན་པར་རིགས་པ་ལྟ་ཅི་ཞིག་སློས་ཏེ་ཆོས་འདི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་བཟང་པོའི་ལུགས་ཡིན་ཞེས་པའོ།།

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདེ་བ་ཆུང་ངུ་ཡོངས་སུ་བཏང་བས་བདེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཐོང་བར་འགྱུར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྟན་པས་བདེ་བ་སྤངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རང་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་

ལ་ཐར་པའི་བདེ་བ་འབྱུང་བ་གཟིགས་ལ་བདེ་བ་ཆུང་ངུ་མགོ་ཡོད་པའི་བདེ་བ་ཙམ་བཏང་བར་མཛོད་ཅིག །གལ་ཏེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དོན་དུ་བདེ་བ་ཆུང་ངུ་དེ་ཡང་མི་བཟོད་ན་དེས་ནི་ནད་ཞི་བའི་དོན་དུ་སྨན་པ་དག་གིས་ནི་མི་ཞིམ་པའི་སྨན་སོགས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ཙུང་བར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་སྡུང་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་ཆུང་ངུའི་དོན་དུ་ཆེ་མི་བཏང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་དམན་པའི་ངོར་གནོད་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་དུས་སུ་ལ་ལར་མཁས་པས་ཕན་པར་མཐོང་བས་སྡུག་བསྔལ་ཙུང་ཟད་ཙམ་གྱི་དོན་དུ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་པར་མི་བྱའོ། །འོན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྤྱིར་བཏང་ལ་དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་ཀྱི་དམིགས་ཀྱི་བསལ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་བར་གནས་པ་རང་གཞན་ཀུན་ལ་བདེ་བའི་རྒྱུ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་བཏང་བ་དང་དམིགས་ཀྱི་བསལ་བའི་གནད་བཀག་དག་བསྟན་བཅོས་ནི་ཀུན་ལ་བསྟགས་པས་སྤྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་གྱི་དོན་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྣོད་གང་ཞིག་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཀུན་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དྲི་མ་མེད་པ་རྫོགས་པར་བཤད་པ་ལ་སེམས་ཡོད་ཤེས་རབ་ཅན་སུ་ཞིག་དེ་ལ་སྨད་སྨོད་པར་མི་རིགས་ཏེ། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཐབས་རྫོགས་པར་དེ་ལས་བསྟན་གྱི་ཐེག་པ་དམན་པའི་སྡེ་སྣོད་ལས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རབ་ཏུ་ཟབ་མོ་ལ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་བསྐྲག་ནས་སྐྱིད་ལུག་ཅིང་བདག་ཉིད་སྔོན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྣོད་ལ་མ་སྦྱངས་པས་སྐུར་པ་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ནི། བདག་དང་གཞན་གྱི་དགྲ་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་དགྲ་རྣམས་སྤོངས་པ་ཡིས་ད་ལྟ་འདི་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྨོད་པར་བྱེད་དོ།།

གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྣོད་བཀར་སྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ། ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྤྱོད་པ་བསྟན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ལམ་རྫོགས་པ་དེ་ལས་ཤེས་དགོས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་དེ་ལས་རྫོགས་པར་ཤེས་དགོས་པས་བཀར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐེག་ཆེན་

གྱི་སྨོན་ལམ་ལ་ཉེས་བཤད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་དེ་ལས་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་སྨོན་ལམ་དེ་ཉིད་བཀར་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྨོན་ལམ་འདི་ལ་ཉེས་བཤད་ཀྱི་ཚིག་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བརྩོན་འགྲུས་བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་སྟེ་ཕྱིན་པ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དང་། ཕྱིན་པའི་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་། དེའི་རྒྱུ་སྙིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་རྫོགས་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྨོན་ལམ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ལག་རྗེས་སོ་སོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སྦྱིན་པའི་མངོན་མཐོའི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གྲུབ་པས། གནས་སྐབས་གཞན་གྱི་དོན་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་བཟོད་པས་གནས་སྐབས་ལ་ལྟོས་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྲུབ་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་[1]ཆོས་ཡང་དག་པར་བསྡུ་བའི་མདོ་ལས། སེམས་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐར་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་པོ་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྨོན་ཀྱི་དོན་ནི་བསྡུས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་བཟུང་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་བཟུང་བ་དང་། དེ་སྟོན་པའི་ཚིག་བཟུང་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚིག་བཟུང་བར་འགྱུར་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་རྒྱུ་གནས་སྐབས་དང་། ཐར་པའི་དོན་མདོར་བསྡུས་ནས་ཐེག་པ་དམན་པའི་སྨོན་ལམ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྨོན་ལམ་ལས་གསུངས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་ཁོངས་ན་ལྷག་དང་བཅས་པ་འདུས་ནས་ཡོད་པ་དེ་བས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྨོན་ལམ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པར་ངེས་པར་འདོད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཆེན་[2]པོ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་ལམ་གང་ལ་བསྟན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་མི་ཤེས་པས་མདོངས་པ་རྣམས་མི་བཟོད་དོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། གཟུགས་སྐུའི་རྒྱུ་མཐའ་ཡས་པ་ཐེག་ཆེན་ལས་གསུངས་པ་དང་།

1 ཞོལ། ཤོག ༨༠ ན ༥། གཅོད། ཤོག ༨༡ བ ༡ ཆོས་ཡང་དག་པར་

2 ཞོལ། ཤོག ༨༠ བ ༣ ལམ་ཆེན་པོའི་

ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ནས་བཤད་པའི་ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ནས་བཤད་པའི་ཟད་སྐྱེ་མི་ཤེས་པ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་གཅིག་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་མ་རྟོགས་ན་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་པར་རིགས་ཀྱི་སྨད་པར་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་ནམ་མཁའ་ལྟར་བསམ་ཡས་པས་འབྲས་བུ་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་བསམ་ཡས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་གང་གི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། ཐེག་ཆེན་ལས་བཤད་པ་འདིར་བཟོད་པར་གྱིས་ཤིག་པའོ། །དེ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྔོན་པས་ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་ཤེས་སམ་དྲིས་པས། འཕགས་པ་ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་ལྟ་ཞོག་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཙམ་ཡང་མ་ཤེས་པ་དེས་ན་སངས་རྒྱས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེའི་ཡོན་ཏན་བསམ་ཡས་པར་ཅིས་མི་བཟོད་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་ལ། རྒྱུ་མཐའ་ཡས་པ་སྔོན་དུ་མ་སོང་ན་འབྲས་བུ་མཐའ་ཡས་པ་མི་འབྱུང་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་དེའི་ཕྱིར་དེའི་རྒྱུ་ཚོགས་གཉིས་མཐའ་ཡས་པ་ལ། དེ་ཡང་རྫོགས་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ཉིད་ལས་བསྟན་པས་ངེས་པར་བཀར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར་དྲངས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ལས། གང་སྡུག་བསྔལ་འདི་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ། ངེས་པར་སྤངས་པ་བྱང་བར་གྱུར་པ། ཟད་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། འགོག་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ནུབ་པ། སྡུག་བསྔལ་གཞན་གྱིས་མཚམས་མི་སྦྱོར་ཞིང་མི་འབྱུང་མི་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་ཞི་བ། གྱ་ནོམ་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་སྤངས་པ། སྲིད་པ་ཟད་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འགོག་པ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ།[1]།ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་མདོ་ལས། གང་ཡང་སྐྱེ་བ་ཟད་དོ། །ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་བསྟེན་ཏོ། །བྱ་བ་བྱས་སོ། །འདི་ལས་སྲིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ།[2]།ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་སྡུད་པ་ན། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༤༥༥ ཕྲེང་། ༢

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༣༤༧ ཕྲེང་། ༧༣

པ་ལས། ཞིག་པ་ཤེས་པ་ཇི་ལྟ་བུ། [1]།ཞེས་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐེག་པ་དམན་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་བདག་གི་སྐྱེ་བ་ཟད་དོ་སྙམ་པའི་ཤེས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ངེས་པར་བཤད་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་མདོ་སྔ་མ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྐྱེ་བ་ཟད་པ་འབའ་ཞིག་ལ་བཤད་དུ་མི་རུང་སྟེ། ལྷག་བཅས་ཀྱི་དུས་ན་ཡང་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ནས། གང་འདི་ཞེས་ཉེ་ཚིག་གསུངས་པ་དང་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་མི་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སྡུག་བསྔལ་གཞན་གྱི་ཞེས་པ་ནས། སྒྱུ་དང་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

སྡུག་བསྔལ་འདི་ཞེས་པ་སྦྱི་སྒྲ་བྱེ་བྲག་ལ་འཇུག་པས་ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་ཟད་ཅིང་མི་སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་པའོ་ཞེ་ན། སྤྱིའི་སྒྲ་སྤྱིའི་དོན་ལ་བཤད་དུ་མི་རུང་ན་བྱེ་བྲག་ལ་བཤད་དགོས་ཀྱང་། འདིར་ནི་སྤྱིའི་སྟེང་ནས་བཤད་པ་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྣོད་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་འགོག་པ་བསྟན་པ་དང་། གཞན་གྱི་སྟེ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁྲིད་རང་བཀར་འདོད་པའི་ཐེག་པ་དམན་པའི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཟད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པ་གཉིས་ཟད་མི་སྐྱེ་དོན་དུ་ནི་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་དོན་དུ་གཅིག་པ་དང་། དེ་ཤེས་པ་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་གཅིག་པས། དེའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྣོད་བཀའ་ཡིན་པ་དེའི་བློའི་ཡུལ་དུ་བཟོད་པར་གྱིས་ཤིག །སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་[2]ལམ་གྱི་དམིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྐུའི་བདག་ཉིད་སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རིགས་པས་རྗེས་སུ་ལྟོས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་དང་ཅིག་ཤོས་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་གསུངས་པ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་བཀའ་ཡིན་མིན་ཅེས་མི་མཉམ་སྟེ་མི་མཉམ་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་ཅིང་མཉམ་པའི་སྐྲུབ་བྱེད་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་རྣམས་ཤེས་པ་སླ་བ་མིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ཟད་པ་དང་མཐར་ཐུག་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་གསུངས་པས་ཕྱི་མ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། སྔ་མ་ལ་སྐུར་པ་གདབ་པར་མི་བྱ་སྟེ། དོན་མ་རྟོགས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༥༣ ཕྱེད། ༩

2 ཞོལ། ཤོག ༦༡ ན ༥ བྱ་བ་ལ་ལམ་གྱི་

ན་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་བསྲུང་བར་བྱ་སྟེ། ཇི་ཚོམ་མི་ཟ་བར་བཏང་སྙོམས་ཀྱིས་ནི་སྡིག་པར་མི་འགྱུར་ལ། སྟང་བས་སྡིག་པར་འགྱུར་ལ་དགེ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞེ་སྡང་བ་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པས་བྱ་བར་མི་རིགས་པས་གནས་འདི་ལ་གཟབ་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་བཤད་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་འབྲས་རྫོགས་པ་མིན་པ་ལ་གསུམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་རྫོགས་པར་མ་གསུངས་པ་དང་། བདེན་བཞི་དང་ཕྱོགས་མཐུན་ཙམ་ཉམས་སུ་བླངས་པས་སངས་རྒྱས་མི་འགྲུབ་པ་དང་། མཁས་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་བཀར་བཟུང་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྟོན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་དེ་ལས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་ལམ་དང་བསྔོ་བ་རླབས་པོ་ཆེ་རྣམས་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། ས་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་། ཚོགས་གཉིས་རླབས་པོ་ཆེ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐུ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་སོ་སྐྱེ་དང་ཉན་རང་གིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྣོད་ལས་གསུངས་ཀྱང་ཐེག་པ་དམན་པའི་སྡེ་སྣོད་ལས་སྤྱོད་པ་དང་ཡོངས་བསྔོ་སོགས་རྒྱས་པར་མ་བཤད་པས། ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ནས་བཤད་པ་ངེས་ཏེ། དེ་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་ཉམས་སུ་བླངས་པས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་ན་འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་རྫོགས་པར་སྒོམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་དམན་པའི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཀྱང་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་ལམ་བཤད་པས་ཅིའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་མ་ཚང་ཞེ་ན། ཐེག་པ་དམན་པའི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་རྫོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་བཤད་དེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་རེ་ཤིག་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིན[1]དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་འདི་ལ་རྒྱལ་བ་ལས་ལྷག་པའི་ཚད་མ་གཞན་སུ་ཡོད་མེད་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་སྤང་བར་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དང་ཕྱོགས་མཐུན་སོ་བདུན་པོ་ཙམ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་སྒོམ་པས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཐེག་པ་དམན་

1 ཞོལ། ཤོག ༦༢ བ ༢། གཅང་། ཤོག ༦༣ བ ༩ ཕྱིར་དུ

པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་གིས་ལྷག་སྟེ་སངས་རྒྱས་ལྷག་པ་མིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་གསུང་གི་བྱིན་རླབས་གང་གིས་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ནུས་པའི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་དོན་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་མཐུན་སོ་བདུན་པོ་ཙམ་ཞིག་སྒོམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡི་ལམ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ་རྒྱུ་ཐུན་མོང་བ་ལས་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་མིན་པ་འབྱུང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱོད་པ་རྫོགས་པ་ལ་གནས་པའི་དོན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་ལས་ནི་བཀའ་མ་སྩལ་བ་ཐེག་པ་ཆེ་ལས་བཀའ་སྩལ་བ་དེའི་ཕྱིར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་བཀར་གཟུང་བར་བྱའོ། །ཡང་ན་ཟུངས་ཤིག་པའོ། །

བཞི་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་བཀྲི་བའི་རིམ་པ་ཡིན་ཏེ། བརྡ་སྤྲོད་པ་དག་ཇི་ལྟ་བུར་དང་པོར་ཡི་གེའི་ཕྱི་མོ་ཀློག་ཏུ་འཇུག་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་གདུལ་བྱ་ལ་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་རྫོགས་པར་དཀའ་བའི་ཆོས་མི་སྟོན་གྱི་བློ་ཡུལ་དུ་ཇི་ཙམ་བཟོད་པའི་ཆོས་སྟོན་ཏེ། དེའི་རིམ་པ་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་སྲོག་གཅོད་སོགས་སྡིག་པ་ལས་རྣམ་པར་བཟློག་པའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་བསམ་པ་ཅན་ཁ་ཅིག་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གདུལ་བྱ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་བསམ་པ་ཅན་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་འཁོར་བ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྤང་བྱ་དང་མྱང་འདས་བླང་བྱ་དང་[1]གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་སྟོན་ལ། གདུལ་བྱ་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཤེས་པ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་སྟོན་པས་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་མི་བརྟེན་པའོ། །གནས་ལུགས་ཟབ་མོ་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཁུ་འཁྲིག་ཅན་འཇིགས་པ་སྐྱེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་དབང་པོ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་ཁ་ཅིག་ལ་སྟོན་ཏོ། །

དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་མཁས་པས་ཐེག་ཆེན་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་ནི་ཟད་པར་བྱ་ཞིང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་ལྷག་པར་རབ་ཏུ་དད་པར་བྱའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ལ་རབ་ཏུ་དད་ཅིང་དེ་ལས་བཤད་པ་ཉམས་སུ་བླངས་ཤིང་སྤྱོད་པ་ཡིས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་

1 ཞོལ། ཤོག ༤༣ ན ༣ བླང་བྱ་གཟུང་འཛིན་

འཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་འཇིག་རྟེན་པའི་བདེ་བ་ཀུན་ཀྱང་ཞར་ལ་འགྲུབ་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྣོད་ལ་ལྷག་པར་གུས་པར་བྱ་ཞིང་དེའི་དོན་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། རྒྱལ་སྲིད་ལ་གནས་པའི་སྐབས་དེར་ནི་སྦྱིན་པ་དང་དགེ་བསྙེན་དང་བསྙེན་གནས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པའི་ཆོས་ནི་ཁྱད་པར་དུ་ཁྱིམ་པས་སྒྲུབ་སླ་བས་ཁྱིམ་པ་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་དུ་ཞེས་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལས་ལྷག་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཁྱིམ་པས་དྲུག་གི་ནང་ནས་དེ་གསུམ་སྒྲུབ་སླ་བ་ཡིན་ནོ། །ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ། སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན་དེ་བསྟན་པར་གོམས་པར་མཛོད་ཅེས་པའོ། །བཞི་པ་རྒྱལ་པོའི་ཀུན་སྤྱོད་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སློབ་མི་ནུས་ན་རབ་བྱུང་བྱ་བར་གདམས་པ་ནི། འོན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་མི་བསྲུན་པའི་ཕྱིར་སྲོག་གཅོད་སོགས་དྲག་པོ་མ་བྱས་པར་ཆོས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྲིད་བགྱིད་དཀའ་ན་དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་ཆེད་དང་སྙན་པའི་གྲགས་པའི་དོན་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འཐོབ་པར་མཛད་པར་རིགས་སོ། །མཚན་དོན་ནི། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་བྱ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ལས། རྒྱལ་པོའི་ཚུལ་བསྟན་པ་སྟེ། ལེའུ་བཞི་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

༈ ཐར་པ་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གདམས་པ་ལ་གཉིས། ཁྱིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་[1]བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བླང་དོར་གྱི་གནས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་སྲིད་བཏང་བ་དེ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིས་དང་པོར་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་རབ་ཏུ་གུས་པར་བྱ་ལ། སོ་སོ་ཐར་པ་ནི་འདུལ་བ་མདོར་བསྡུས་དང་ལུང་དུམ་བུ་བཞི་འདུལ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལ་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་དེའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་བསྒྲིམས་པར་བྱས་ནས་བླང་བྱའི་གནས་རྟོགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཉེས་པ་ཕྲན་ཚེགས་ཤེས་ནས་སྤང་བར་བྱ་བའི་གཞི་རྣམས་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་ལས་ཀྱང་སྤང་བྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་བདུན་བསྒྲགས་པ་རྣམས་འབད་དེ་ངེས་པར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་སྤང་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐྱོན་སྤང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་བླང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཁྲོ་བ་སོགས་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་བཤད་པ་དང་། ཚུལ་འཆོས་ནས་ཞེ་གཅིག་པ་མི་འཆི་བའི་རྟོག་པའི་བར་བཤད་པ་དང་། ཞེ་གཉིས་པ་རང་གི་

1 ཞོལ། ཤོག ༨༣ བ ༩། གཅང་། ཤོག ༨༩ བ ༨ རབ་ཏུ་བྱུང་བྱའི་

ཡོན་ཏན་སྒྲིག་པ་སོགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁྲོ་བ་སོགས་བཅུ་བཞི་བཤད་པ་དང་། ང་རྒྱལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྲོ་བ་བཤད་བྱ་དང་སེམས་ཀྱི་འབྲུལ[1]བ་འཆད་བྱེད་དེ། མདོ་ལས་བསྟན་པའི་བཤད་བྱ་བཀོད་ནས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འཆད་པ་ཡིན་ལ། འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁྲོ་བ་དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཁྲོ་བའི་རྒྱུན་དམ་དུ་འཛིན་པ་འཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། འཆབ་པ་གཞན་གྱིས་ཉེས་པ་གླེངས་ན་སྒྲ་ཐབས་ཀྱིས་མི་མངོན་པར་བྱེད་པའི་སྡིག་པ་འཆབ་པ་སྡེ་ཚིག་པ་ནི་སྡིག་པ་ལ་ཞེ་ནས་མི་གཏོང་བའོ། །གཡོ་ནི་གཞན་ཤིན་ཏུ་བསླུ་བ་སྟེ་སྒྱུ་ནི་སེམས་རྒྱུད་གྱ་གྱུ་བའོ། །ཕྲག་དོག་ནི་རྙེད་བཀུར་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་རྙེད་བཀུར་སོགས་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་མི་བཟོད་པའི་གདུང་བའོ། །སེར་སྣ་ནི་གཏོང་བས་འཇིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོ་བྱད་དམ་དུ་འཛིན་པའོ། །ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་པ་ནི་རང་དང་གཞན་ལ་དམིགས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་ཉེས་སྤྱོད་ལ་མི་འཛེམ་པའོ། །ཁེངས་པ་ནི་བླ་མ་སོགས་ལ་འདུད་པར་མི་བྱེད་པའོ། །ཉེས་སྤྱོལ་ཁྲིས་པས་བསླང་བ་ཁྲོ་གཉེར་སོགས་ལུས་ངག་གི་གཡོ་བ་འབྱུང་བའོ། །རྒྱགས་པ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ཀྱིས་དྲེགས་པ་རང་གི་སེམས་གཏུགས་པའོ། །བག་མེད་པ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་དགེ་བ་རྣམས་ལ་མི་སྦྱོར་ཞིང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ལ་སེམས་མི་བསྲུང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ང་རྒྱལ་རྣམ་པ་བདུན་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པར་བྱའོ། །ང་རྒྱལ་ནི་ལྔ་བཅུ་རྩ་བདུན་གྱི་ཡ་གྱལ་གཅིག་ཏུ་བགྲང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དེ་ལ་མངོན་པར་རློམ་བྱེད་པ་དམན་པས་བདག་དམན་ཞིང་མཉམ་པ་དང་མཉམ་མོ་སྙམ་པ་དང་། དམན་པས་བདག་ལྷག་པའང་མཉམ་སྙམ་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ཞེས་བྱའོ། །དམན་པས་དམན་སྙམ་པ་ང་རྒྱལ་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྙམ་ན། དམན་པ་དེ་བས་བདག་དམན་ཡང་རུང་གི་སྙམ་དུ་ཁེངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་གང་གིས་བདག་ཉིད་ལས་ཁྱད་འཕགས་པ་དང་མཉམ་པར་རློམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁྱད་[2]དུ་འཕགས་པས་བདག་ཁྱད་པར་

1 ཞོལ། ཤོག ༨༩ ན ༣། གཅང་། ཤོག ༨༥ ན ༩ སེམས་ཀྱི་འབྲུག་པ་

2 ཞོལ། ཤོག ༨༩ བ ༩ ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པས་བདག་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་

འཕགས་པར་རློམ་པ་གང་ཞིག་ཏུ་མཐོ་བས་མཐོ་སྙམ་པ་ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་ཏེ་འབྲས་ཀྱི་སྙེང་དུ་ཐོལ་མིག་དག་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཉེས་དམིགས་ལྷག་པར་ཆེ་བ་ཐུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ངན་འགྲོར་ང་རྒྱལ་གྱིས་འཁྲིད་ཅིང་། །མི་ཡི་དགའ་སྟོན་བཅོམ་པ་དང་། །གཞན་གྱི་ཟན་ཟའི་བྲན་དང་ནི། །གླེན་དང་མི་སྡུག་ཅན་དུ་འགྱུར།[1]།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་ནི། ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྔ་པོ་བདག་[2]གིས་སྟོང་པ་དེ་དག་ལ་རྫོངས་པས་ངའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངའོ་སྙམ་པར་བཤད་དེ་ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་ལོ། །ལྔ་པ་ནི། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་སྙམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཏེ། དྲུག་པ་ནི། སྡིག་ལས་བྱེད་པ་ལས་ངས་བྱ་སྙམ་དུ་བསྟོད་པ་ནི་མཁས་པས་ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་དུ་རྟོགས་སོ། །བདུན་པ་ནི། བདག་གསོན་ཡང་དགོས་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བདག་ཉིད་སྨོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དམན་པའི་ང་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་དག་མངོན་པའི་མདོ་བདུན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་གྲངས་མདོར་བསྡུས་པའི་དོན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་ཚུལ་འཆོས་སོགས་ནི་ཚུལ་འཆོས་ནི་རྙེད་དང་བཀུར་སྟིའི་ཕྱིར་དབང་པོ་སྡོམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་འདི་དག་གི་དོན་སྔར་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཁ་བསག་ནི་རྙེད་དང་བཀུར་སྟིའི་ཕྱིར་ཚིག་འཇམ་སྨྲ་ནི་སྨྲ་བའོ། །གཞོགས་སློང་ནི་རྫས་དེ་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་རྫས་ལ་བསྔགས་པར་བྱེད་པའོ། །ཐོབ་ཀྱིས་འཇལ་བ་ནི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་དུ་སེར་སྣ་ཆེ་བ་སོགས་གཞན་ལ་སྨོད་བྱེད་པའོ། །རྙེད་པས་རྙེད་པ་རྣམས་འདོད་པ་ནི་སྔར་ཐོབ་པ་ལ་བསྔགས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟ་གྲངས་རེ་རེ་འཛིན་པའོ། །ཉེར་གཅིག་པ་ནི། སྐྱོན་བློས་པ་ནི། གཞན་གྱིས་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་བ་ཉེས་པ་གང་དང་གང་བྱས་པ་དེ་དང་དེ་ནི་གང་བློས་པའོ། །ཉེར་གཉིས་པ་སྤྱངས་མེད་ནི་གཞན་ལ་མགུ་བར་མ་གྱུར་པ་ནད་ལས་གྱུར་པའི་དབང་གིས་ཡིད་སློང་བའོ།།

ཉེར་གསུམ་པ་ནི། རྒྱུ་སྔ་མ་གཉིས་དང་བདག་གི་ཡོ་བྱད་ངན་པ་ལ་ཆགས་པའི་རྒྱུ་གསུམ་ལས་བྱུང་ལ། དེ་ནི་ལེ་ལོ་ཅན་གྱི་ཡིན། ཉེར་བཞི་པ་བདག་གཞན་ཐ་དད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ནི་འདུ་ཤེས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༡ ཤོག ༥༥༢ བྱང་། ༡༥
2 ཞོལ། ཤོག ༤༨ བ ༤། གཅང་། ཤོག ༤༤ ན ༡ ལང་པོ་དང་གིས་

གང་ཆགས་སྡང་སྨུན་གྱིས་བསྒྲིབས་པའོ། །ཆགས་སྡང་རྨོངས་གསུམ་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་ཏེའམ་དགེ་མི་དགེ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ནི་ཉེར་ལྡ་པ་སེམས་ལ་ལྟ་བ་མེད་པར་བཤད་དོ། །ཆོས་མཐུན་པར་བྱ་བ་རྣམས་ལ་ནི་ལེ་ལོས་བཀུར་སྟི་ཉམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉེར་དྲུག་པའོ། །བླ་མར་བྱས་པ་ན་བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཚུལ་དང་ལྡན་པས་བྱ་བ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་ཉེར་བདུན་པ་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ།[1]།ཉེར་བརྒྱད་པ་ཞེན་པ་ནི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ཡང་ཆུང་ངུ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་བའོ། །ཉེར་དགུ་པ་ཡོངས་ཞེན་ནི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཡུལ་ལྔ་ལ་སྲིད་པ་འདོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་ཆེ་བ་རབ་ཏུ་གྱུར་བ་པ་ཡིན་ནོ། །སུམ་ཅུ་པ་ཆགས་པ་ནི་རང་གི་རྫས་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་བྱ་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་དོ། །གཞན་གྱིས་རྫས་ལ་ཞེན་པའི་བརྣབ་སེམས་ནི་སོ་གཅིག་པ་མི་རིགས་པའི་ཆགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སླང་[2]བར་བྱ་བ་བུད་མེད་ལ་ཆགས་ནས་ཚིག་གིས་བསྙོད་པའི་ཀུན་སློང་ནི་སོ་གཉིས་པ་ཆོས་མིན་པའི་འདོད་ཆགས་སོ། །སྡིག་པ་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡོན་ཏན་མེད་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་སྟོན་པ་ནི་སོ་གསུམ་པ་ཚུལ་འཆོས་པའོ། །སོ་བཞི་པ་འདོད་ཆེན་ནི་རྫས་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྐམ་པ་སྟེ་ཚོག་ཤེས་པའི་དབལ་[3]ལས་འདས་པའོ། །སོ་ལྔ་པ་ཐོབ་འདོད་ནི་བདག་ཉིད་ཅི་ནས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པ་དང་ལྡན་ཞེས་ཕ་རོལ་པོས་གོ་བར་འདོད་པའོ། །སོ་དྲུག་པ་མི་བཟོད་པ་ནི་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བྱེད་པ་དང་རང་ལ་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་བ་དག་ཀྱང་མི་བཟོད་པའོ། །སོ་བདུན་པ་ཚུལ་མེད་པ་ནི་སློབ་དཔོན་དང་བླ་མའི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་མ་གུས་པའོ། །སོ་བརྒྱད་པ་བཀའ་བློ་བདེ་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་གང་ལ་ཆོས་མཐུན་པས་རིགས་པར་ཚིག་སྨྲ་བ་ན་ང་དགེ་ཡང་རུང་སྡིག་ཀྱང་རུང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མ་གུས་པའོ། །སོ་དགུ་པ་ཉེ་དུ་དང་འབྲེལ་བའི་རྣམ་རྟོག་ནི་ཉེ་དུ་ལ་བྱམས་པའི་ཆགས་པའོ། །བཞི་བཅུ་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ལ་སྲེད་པ་ནི་དེ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་ཡུལ་ངན་པ་ལ་ཡང་དེའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཞེ་གཅིག་པ་ནི་མི་འཆི་བའི་རྟོག་པ་ནི་གང་

---

1 ཞོལ། ཤོག ༨༥ ན ༢། གཅང་། ཤོག ༨༨ ན ༣ ཡིན་པར་འདོད་ཉེར་བརྒྱད་པ་

2 ཞོལ། ཤོག ༨༥ ན ༩། གཅང་། ཤོག ༨༨ ན ༥ སླང་བར་བྱ་བ་

3 ཞོལ། ཤོག ༨༥ ན ༥། གཅང་། ཤོག ༨༨ ན ༦ དཔལ་ལས་

འཆི་བའི་འཇིགས་པས་མི་དོགས་པའོ།།

གསུམ་པ་ལ། རྗེས་སུ་རྣམ་རིག་གི་རྟོག་པ་སོགས་ནི་ཞེ་གཉིས་པ་རྗེས་སུ་རྣམ་རིག་དང་ལྡན་པའི་རང་གི་ཡོན་ཏན་གཞན་གྱིས་རིག་པར་འདོད་པའི་རྟོག་པ་ནི་བདག་ཉིད་ཅི་ནས་ཀྱང་གཞན་དག་གིས་ཡོན་ཏན་བརྟག་པའི་རྣམ་པ་ཡིས་ཇི་ལྟར་བྱས་ན་བླ་མར་བྱེད་པར་འགྱུར་སྙམ་པའོ། །ཞེ་གསུམ་པ་གཞན་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་རྟོག་ཡིན་པ་ནི་སྐྱེས་པའམ་བུད་མེད་གཞན་དག་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་བཞི་པ་གནོད་སེམས་རིག་པ་ནི་དེ་ཡིས་ཕན་པ་དང་མི་ཕན་པ་སེམས་པའོ། །ཞེ་ལྔ་པ་མི་དགའ་བས་བརྟན་པ་མེད་པའི་ཡིད་དོ། །ཞེ་དྲུག་པ་འདོད་པས་བསྙོགས་པའི་ཡིད་ཡིན་ནོ། །ཞེ་བདུན་པ་སྙོམས་པ་ནི་དགེ་བ་ལ་བརྩོན་པ་མེད་པའི་ལུས་སྙིད་ལུག་པའི་དོན་གྱི་ལེ་ལོ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་བརྒྱད་པ་འགྱུར་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ནི་ལུས་དང་ཁ་ནི་འགྱུར་བའོ། །ཞེ་དགུ་པ་ཟས་མི་འདོད་པ་ནི་བཟའ་དྲགས་པས་ལུས་མི་བདེ་བ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །ལྔ་བཅུ་པ་སེམས་ནི་ཞིན་ཏུ་དམའ་བ་ཉིད་ནི་འདི་སེམས་ཞུམ་པ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ། །ང་གཅིག་པ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་ནི། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་དག་ལ་འདོད་པ་དང་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཉིད་དོ། །ང་གཉིས་པ་གནོད་སེམས་ནི་བདག་དང་བདག་གི་གྲོགས་པོ་དང་བདག་གི་དགྲའི་ཕྱོགས་ལ་དུས་གསུམ་དུ་བདག་དང་བདག་གི་གཉེན་ལ་གནོད་པ་བྱས་སོ་བྱེད་དོ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་དོགས་པ་དང་བདག་གི་དགྲ་ལ་ཕན་བཏགས་སོ་འདོགས་སོ་འདོགས་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་གཞན་ལ་གནོད་པར་སེམས་པ་རྒྱུ་དགུ་ལས་ནི་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ལུས་སེམས་ལྕི་བའི་ཕྱིར་ལས་བྲེལ་བ་ལས་བྱེད་མི་འདོད་གང་ཡིན་པ་ནི་ང་གསུམ་པ་རྨུགས་པའམ་བཀྲ་བའོ། །ང་བཞི་པ་གཉིད་ནི་གཉིད་ཉིད་དེ། འཇུག་ཤེས་དྲུག་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་རང་དབང་མེད་པར་སྡུད་བྱེད་དོ། །ང་ལྔ་པ་རྒོད་པ་ནི། ཟས་ཀྱིས་རྒྱགས་པས་ལུས་སེམས་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བའོ། །ང་དྲུག་པ་འགྱོད་པ་ནི་བྱ་བ་ངན་པར་བྱས་པ་ལ་འགྱོད་པ་ཕྱིས་གདུང་བ་ལས་བྱུང་བའོ། །བདེན་པ་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ལས་འབྲས་སོགས་ལ་བློ་རྣམ་གཉིས་ནི་ང་བདུན་པ་ཐེ་ཚོམ་མོ། །ལྔ་བཅུ་རྩ་བདུན་པོ་དེ་དག་ནི་ཕལ་ཆེར་སྤང་བྱའི་དབྱེ་བ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་སེམས་བྱུང་ངོས་བཟུང་བ་སྣང་བ་ཡང་ཉེས་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ངོས་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་སྣང་བས་དེ་ལ་བརྟགས་ཏེ་འབད་པས་སྤང་

བར་བྱ་ལ། ཕལ་ཆེར་བཤད་བྱ་དང་འཆད་བྱེད་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཅིང་། བཤད་བྱ་འབའ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་ཁྱིམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་སྤང་བར་བྱ་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྡོམ་བརྩོན་ཅན་གྱིས་ལྷག་པར་ཡང་སྤང་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་བླང་བ་ལ་གཉིས། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། ས་བཅུའི་རྣམ་གཞག་གོ །དང་པོ་ལ་བཞི། ཡོན་ཏན་གྱི་ངོ་བོ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། སོ་སོའི་འབྲས་བུ་དང་། ཐུན་མོང་གི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉེས་པ་དེ་རྣམས་དང་བྲལ་ན་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་བདེ་བླག་ཏུ་བརྟེན་པར་འགྱུར་བས། ཉེས་པ་སྤང་ཞིང་ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཡོན་ཏན་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ནི་གང་ཞེ་ན། སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། སྙིང་རྗེ་དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱིན་པ་ནི། རང་གི་ནོར་གཞན་ལ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་སེམས་པ་དང་དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་གཞན་ལ་ཕན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་བ་སྤངས་པའོ། །བཟོད་པ་ནི་ཁྲོ་བ་སྤངས་པ་སྟེ་ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་སོགས་སོ། །བརྩོན་འགྲུས་ནི་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་སྤྲོ་བ་ཉིད་དོ། །བསམ་གཏན་དགེ་[1]བ་ལ་རྩེ་གཅིག་པ་བྱིང་རྒོད་དང་རོ་མྱང་གི་ཉོན་མོངས་མེད་པའོ། །ཤེས་རབ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་དང་བཞི་ལ་སོགས་པའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའོ། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་[2]སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་གཞན་དོན་ལ་རོ་གཅིག་པའི་བློ་གྲོས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སྦྱིན་པས་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ་འགྲོའི་བདེ་བ་དང་། བཟོད་པས་མདངས་ལྡན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དགེ་བས་གཟི་བརྗིད་དང་། བསམ་གཏན་གྱིས་བྱིང་རྒོད་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཞི་བ་དང་། བློ་ཡིས་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་

1 ཞོལ། ཤོག ༦༢ ན ༥ བསམ་གཏན་ནི་དགེ་བ་ལ་རྩེ་གཅིག་པ་བྱིང་རྒོད་རོ་མྱང་

2 ཞོལ། ཤོག ༦༢ ན ༥ སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་

བར་བྱེད་པའོ། །སྙིང་བརྗེ་བས་ནི་རང་གཞན་དོན་ཀུན་སྒྲུབ་པའོ། །བཞི་པ་ནི། ཡོན་ཏན་བདུན་པོ་འདི་དག་མ་ལུས་པར་ཅིག་ཅར་སློབ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གོམས་པར་བྱས་ཤིང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིས་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡུལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་མགོན་པོ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་[1]སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་པས་ཟིན་པ་ཉིད་ཚར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ན་ས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སའི་[2]ངོ་བོ་དང་། ཡོན་ཏན་གང་གིས་ཟིན་པ་དང་། སའི་མིང་ཐོབ་ཚུལ་དང་། མིང་དོན་དང་བཞི་བསྟན་ཏོ།[3]།དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་བདེན་འཛིན་དང་། དེའི་བག་ཆགས་གང་རུང་གིས་བསླད་པ་ནི་ཟག་བཅས་དང་། བསླད་པ་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།[4]།ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་མ་ཐོབ་ཚུན་ཆད་དུ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་བསླད་པའི་ཤེས་པ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མིན་པ་མེད་ལ། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པ་ཅན་དུ་སྐྱེའོ། །ས་བདུན་པའི་བར་དུ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པས་བསླད་པ་ཡོད་ལ། ས་བརྒྱད་པ་ནས་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་ལ་དེ་ཟད་པས་དེས་བསླད་པ་མེད་ཀྱི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་བསླད་པ་ནི་ཡོད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་ནུས་པས་ཟིན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་སམ་རྟེན་བྱེད་པས་ས་ཞེས་བསྟན་པའོ། །བཞི་པ་

1 ཞོལ། ཤོག ༦༢ ན ༣། གཅོད། ཤོག ༦༡ ན ༣ ཟག་པ་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་

2 ཞོལ། ཤོག ༦༢ ན ༣། གཅོད། ཤོག ༦༡ ན ༩ ཞེས་པའི་

3 ཞོལ། ཤོག ༦༢ ན ༩ བསྟན་པའོ།།

4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༣༠ བྱང་། ༧

ལ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །རབ་དགའ་སོགས་ས་སོ་སོར་འཇོག་ཚུལ་ནི། བཞིའི་སྒོ་ནས་འཇོག་པའི་ཁྱད་པར་དང་པོ་ནི་ས་དང་པོ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་དང་། ས་གཉིས་པ་ལ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའོ། །ཁྱད་པར་གཉིས་པ་ནི། ས་སོ་སོའི་སྐབས་ཀྱི་དྲི་མ་སྦྱོང་བའི་སྟོབས་དང་ལམ་བགྲོད་པའི་སྟོབས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་མཐུ་ཐུལ་དུ་བྱུང་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཐོབ་པའོ། །ཁྱད་པར་གསུམ་པ་ནི། ས་དང་པོར་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པ་དང་། ས་གཉིས་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པ་སོགས་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །ཁྱད་པར་བཞི་པ་ནི། ས་དང་པོར་འཛམ་བུ་གླིང་ལ་དབང་བ་དང་གཉིས་པར་གླིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ་བ་སོགས་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྐྱེ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའོ། །ས་དེ་དག་ཀྱང་རྗེས་ཐོབ་དང་བཅས་པ་ལ་བྱེད་[1]པ་ཡིན་གྱི། མཉམ་གཞག་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་པ་ནི་མིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་དབྱེ་བ་དང་། ས་བཅུ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་རིགས་ཀྱི་ས་དང་། བརྒྱད་པའི་ས་དང་། མཐོང་བའི་ས་དང་། སྲབ་པའི་ས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་དང་། བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་བདུན་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་ནི་བརྒྱད་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུའོ། །གཉིས་པ་ལ་བཅུ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ས་དང་པོ་ནི། ས་དེ་དག་ལས་ས་དང་པོ། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་པ་མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཡོན་ཏན་བདུན་ཐོབ་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་དང་བྲལ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དགའ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་གསུམ་སྤངས་ཤིང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལས་འདས་ཤིང་། དེ་པའི་ས་ཀུན་ཏུ་འོད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པས། དེ་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ན་སྟེ་དེའི་དབང་གིས་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ

1 ཞོལ། ཤོག ༨༡ ན ༥། གཅང། ཤོག ༨༩ ན ༥ བཅས་པ་ལ་ཟད་པ

ཕྱིན་པ་མཆོག་སྟེ་ཆེས་ལྷག་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་དེར་སྦྱིན་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བས་སྦྱིན་པ་ཆེས་ལྷག་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་མ་རྣམས་མི་ལྡན་པས་སྦྱིན་པ་ལྷག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་བརྒྱ་གཡོ་ཞིང་སྣང་བར་བྱེད་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་སོ། །འཛམ་གླིང་གི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་ནི་རྣམ་སྨིན་འཕེལ་བའི་ཁྱད་པར་རོ།།

གཉིས་པ་ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རང་ཉིད་འབབ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཐར་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར། ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་ཀྱི་ལས་ལམ་བཅུ་ཆར་རྨི་ལམ་དུ་ཡང་འཆལ་ཚུལ་གྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་གིས་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་དག་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་དེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ནི་དེ་ཐོབ་པའི་དབང་གིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་མཆོག་ལྷག་པར་འགྱུར་རོ། །ཡོན་ཏན་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཀྱང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །རྣམ་སྨིན་འཕེལ་བའི་བྱེ་བྲག་ནི་དཔལ་ལྡན་གླིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་སྲིད་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་གྱི་བདག་པོ་འགྲོ་བ་ལ། ཕན་པའི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ས་གསུམ་པ་ནི་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ལ། མཉམ་གཞག་ཏུ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་བུད་ཤིང་སྲེག་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་མཚན་མ་ཞི་བའི་འོད་དེ་འབྱུང་བ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་གི་ལུས་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ཉི་མ་འཆར་ཁའི་སྐྱ་རེངས་ཀྱི་འོད་དམར་སེར་ཟངས་ཀྱི་འོད་དང་འདྲ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ས་དེར་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་བཞི་དང་། ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་སྐྱེས་པ་དང་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་ཡོངས་སུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ན་ཡོན་ཏན་དེ་དག་གི་དབང་གིས་ས་དེར་བཟོད་པ་ཆེས་ལྷག་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱང་ལྷག་པར་སྦྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་རྣམ་སྨིན་ལྷའི་དབང་པོ་ཆེན་པོ་མཁས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། མཁས་པ་དེའི་དབང་གི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཟློག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་འོད་ས་གསུམ་པ་ལས་ཆེས་ལྷག་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་ལ། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ཚན་བདུན་གྱིས་བསྡུས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་མཐུན་མ་

ལུས་པ་སོ་བདུན་པོ་ཁྱད་པར་དུ་ནི་སྒོམ་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ན་རབ་མཐའ་བྲལ་[1]བར་གནས་པའི་ལྷའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་རོ། །འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་རབ་འབྱུང་བ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཕྲ་བ་དང་། གང་ཟག་རང་རྐྱ་བར་འཛིན་པའི་རགས་པ་རྣམས་ཀུན་ནས་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ།།

ལྔ་པ་ས་ལྔ་བ་ཤིན་ཏུ་སྦྱང་དཀའ་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་ལྷའི་བུའི་བདུད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཕམ་པར་བྱེད་མི་ནུས་ན། དེའི་བཀའ་ཉན་པའི་བྲན་ལ་སོགས་པས་ལྟ་ཅི་སྨོས་པས་བདུད་ཀུན་གྱིས་ཤིན་ཏུ་ཐུབ་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་སྦྱང་དཀའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །འཕགས་པའི་བདེན་བཞི་ཕྲ་རགས་སོགས་དང་། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལས་དེ་ལས་ལོགས་སུ་གསུངས་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་བྱ་ཕྲ་མོའི་དོན་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ཀྱི་ལྷའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་རོ། །སའི་འབྲས་བུ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་མུ་སྟེགས་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དང་ལྟ་བའི་གནས་ལྡོག་པར་བྱེད་པའོ། །དྲུག་པ་ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་བ་སོགས་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་བསྡུས་པ་ལས། སེམས་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར།[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ས་ལྔ་པར་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་གོམས་པ་ཡིས་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་དེའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས། འདོད་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་ནུས་པའི་འགོག་པ་ཐོབ་པས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ན་རབ་འཕྲུལ་དགའི་ལྷའི་དབང་པོར་འགྱུར་རོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་མི་ཕྲོགས་པ་དང་ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །བདུན་པ་ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་སྟེ་དུས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གཉིས་དང་། ས་འོག་མ་རྣམས་ལས་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་ནི་རིང་དུ་སོང་བ་དང་ལྡན་

1 ཞོལ། ཤོག ༨༩ བ ༢ རབ་མཐའ་བྲལ་བར་

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༥ ཤོག ༡༢༢ ཕྲེང་། ༡

ཕྱིར་དང་ས་བརྒྱད་པ་དང་ཆེས་ཉེ་བའི་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར། རིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ལས་རིང་དུ་སོང་བ་གང་གི་ཕྱིར་ན་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་སྟེ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བ་དེར་ནི་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ནུས་པས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་པའོ། །དེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ན་འདོད་པ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་སའི་བདག་པོར་འགྱུར་རོ། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་ཤེས་པའི་སློབ་དཔོན་འཕགས་པའི་ཐུ་བོ་ཁྱུ་མཆོག་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ།།

བརྒྱད་པ་ས་བརྒྱད་པ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་གཞོན་ནུའི་ས་མི་གཡོ་བ་སྟེ་བདེན་འཛིན་ཟད་པར་སྤངས་པ་བདེན་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་མཚན་འཛིན་གྱིས་མི་གཡོ་བ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ལུས་དང་ནི་ངག་དང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལྡན་ལ་དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ན་སྟོང་གི་བདག་པོ་ཚངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་འཕྲོགས་པ་མེད་པའོ། །དགུ་པ་ས་དགུ་པ་ནི་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རྒྱལ་པོའི་བུ་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དབང་བསྐུར་ལ་ཁད་པ་བཞིན་དུ་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐུར་ལ་ཁད་པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་རྫོགས་པར་ཐོབ་པས་ས་འདི་ལ་བློ་གྲོས་བཟང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ན་སྟོང་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོ་ཚངས་པར་འགྱུར་རོ། །གདུལ་བྱའི་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་དྲིས་པ་ལ་འགལ་བ་དང་འཁྲུལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་སོགས་ཀྱིས་འཕྲོགས་པ་མེད་པའོ།།

བཅུ་པ་ས་བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཡིན་ཏེ། ཆར་སྤྲིན་ལས་ཆར་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་དགེ་བའི་ལོ་ཏོག་སྤེལ་བའི་ཆེད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབེབས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱིས་སྤྲིན་ཞེས་བྱའོ། །ས་འདི་ཐོབ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་ཐེ་སྙེད་པའི་ཐ་མ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་དབང་བསྐུར་བ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་མངོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་མངོན་དུ་གྱུར་མ་ཐག་སྟོང་གསུམ་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་གཏོས་དང་མཉམ་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་པདྨ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པས་སྤྲས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྒྱས་པར་སྟོང་

གསུམ་འབུམ་ཕྲག་བཅུར་ཚང་བའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་སྙེད་ཀྱི་པདྨའི་འཁོར་དང་ལྡན་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུས་ཀྱང་དེ་དང་འཚམ་ཞིང་དེའི་རྐྱེན་དུ་བབ་པར་གནས་སོ། །དེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་པདྨ་དེ་ལ་འདུག་པར་ཀུན་ཏུ་སྣང་ངོ་། །དེ་དེ་ལ་འདུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཀུན་ནས་གདན་འཛོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛོད་སྤུ་ནས་འོད་ཟེར་དག་ཕྱུང་ནས་དབང་བསྐུར་བ་མཛད་དོ་ཞེས་སོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་གིས་དབང་བསྐུར་བའི་ཕྱིར་དེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ན་གནས་གཙང་མའི་ལྷའི་བདག་པོར་འགྱུར་རོ། །བསམ་ཡས་ཡེ་ཤེས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དབང་བསྐུར་བའི་ཡུལ་གྱི་བདག་པོར་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་མཆོག་ཡིན་នོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་བཤད་མ་ཐག་པའི་ས་བཅུ་པོ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུར་མདོ་ལས་བསྒྲགས་ཤིང་བརྗོད་དོ།།

གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རེ་རེའང་ཚད་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་མོས་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་སྟོབས་བཅུ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པའི་དཔེའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་བཤད་པ་བཅུ་ལས་གཞན་དེ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གཞལ་ཡས་པར་རྒྱ་ཆེ་བ་དེ་ནི་ཕྱོགས་མཐའ་ཡས་ཀྱང་བཅུར་འདུས་པ་ལྟར་སྟོབས་བཅུ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་པར་སྤྱིར་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དེའི་སྟོབས་ནི་གནས་དང་གནས་མིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་སྟོབས་རེ་རེ་ཡང་མཐའ་ཡས་པའི་འགྲོ་བ་ཀུན་བཞིན་དུ་དཔག་ཏུ་མེད་པའོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་གྱི་ནམ་མཁའ་དང་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ཚད་མེད་པ་ཇི་འདྲ་བ་དེ་ཙི་ཞིག་ཏུ་བརྗོད་པར་བས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་བཞི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡི་རྒྱུ་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པ་དང་། ཕན་བྱ་ཚད་མེད་པ་ལ་ཕན་པར་སྨོན་པས་རྒྱུ་ཚད་མེད་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་བསོད་ནམས་ཚད་བཟུང་མི་ནུས་པ་དང་། ཤེས་བྱེད་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པའི་ཤེས་བྱེད་དང་། བསོད་ནམས་ཚད་མེད་གསོག

པའི་ཚུལ་དང་། ཡན་ལག་བདུན་པར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་ཅེས་ཚད་བཟུང་མི་ནུས་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་ཚད་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་བཟུང་ནས་ཚད་མེད་པ་ཉིད་དུ་མ་མཐོང་ན་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་མི་འགྱུར་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེའི་རྒྱུ་ཚད་མེད་ཅིང་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པ་ཞིག་དགོས་པས་དེའི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་དང་མཆོད་རྟེན་གྱི་སྤྱན་མངའ་འམ། ཡང་ན་ཚོགས་ཀྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ལ་སོགས་པ་གཞན་དུའང་རུང་འོག་ནས་འཆད་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཉི་ཤུ་འདི་ཉིན་གཅིག་ཀྱང་དུས་གསུམ་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་པས་བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་མཐའ་ཡས་པའོ།།

གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་དམ་ཆོས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཡང་སྒོ་གསུམ་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་བཏུད་དེ་སྐྱབས་སུ་མཆིས་ནས་མཆོད་འོས་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རང་གི་སྡིག་པ་ཅི་མཆིས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོབས་བཞི་ཚང་བའི་སྒོ་ནས་སྡིག་པ་ལས་ནི་ལྡོག་པ་བགྱི་ཞིང་། སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་བགྱིའོ། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་བསོད་ནམས་དག་ཀུན་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་དགེ་བ་ཡོད་པ་ཨ་རེ་ལེགས་སྙམ་དུ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། །བདག་ནི་སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ལྔ་བཏུད་ནས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་རིང་དུ་མ་ལོན་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་མི་མཛད་པ་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་སླད་དང་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་བཞེད་པ་རྣམས་ཇི་སྲིད་འགྲོ་བ་གནས་པའི་བར་དུ་བཞུགས་པའི་སླད་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་བདག་གིས་བགྱིས་པའི་བསོད་ནམས་དང་དེ་སྟར་ཕན་ཆད་བདག་གིས་བགྱིས་པ་དང་ད་ལྟ་ཕན་ཆད་མ་བགྱིས་ཤིང་མ་འོངས་པ་ན་བགྱིད་པར་འགྱུར་བའི་བསོད་ནམས་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་ཤོག་ཅིག་པའོ། །ཕན་གདགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་

སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དམིགས་པའི་བསོད་ནམས་ཇི་སྙེད་བཤད་པ་དེ་ཚད་མེད་ལ་རྒྱུ་བསོད་ནམས་དེ་ཚད་མེད་པས། དེའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱའོ། །འོག་མ་རྣམས་ལའང་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དྲི་མེད་དབང་སྡེ་ཟག་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་མི་ཁོམ་བརྒྱད་པོ་ཀུན་ལས་འདས་ཤིང་གཞན་དབང་དུ་མ་སོང་བར་སྤྱོད་པ་རང་དབང་ཡོད་པ་དང་། ལོག་འཚོ་སྤངས་པའི་འཚོ་བ་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པར་ཤོག །ལུས་ཅན་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེས་མ་ཐག་ལག་ན་རིན་ཆེན་ཉིད་དང་ལྡན་ཞིང་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་མཐའ་ཡས་པ་དུས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་དུ་མི་ཟད་པར་ཤོག །བུད་མེད་ཐམས་ཅད་དུས་ཀུན་ཏུ་སྐྱེས་པ་མཆོག་ཉིད་དུ་གྱུར་བར་ཤོག་ཅིག་པའོ། །ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་རྟོགས་པས་མཚོན་པའི་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པའི་རིག་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཧྲང་པར་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་ཤོག །ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཁ་དོག་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་དབྱིབས་ལེགས་པའི་གཟུགས་བཟང་བ་དང་། གཟི་བརྗིད་ཆེ་བ་དང་། ལྟ་ན་སྡུག་ཅིང་ནད་མེད་པ་དང་སྟོབས་ཆེན་པོ་དང་ཚེ་རིང་པོ་དང་། མདོར་ན་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བདུན་དང་ལྡན་པར་ཤོག །ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་ལས་ཐར་པ་དང་རྒྱུའི་སྐྱབས་འགྲོ་དང་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གཞོལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ནོར་སྟོབས་བཅུ་ཆེར་ལྡན་ཤོག །བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་དང་དགའ་བ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་སྡང་གི་རིས་སུ་གཅོད་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་བཏང་སྙོམས་ལ་གནས་པ་དང་། སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བརྩོན་འགྲུས་བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྒྱན་ཞིང་ཚོགས་གཉིས་པོ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་གསལ་བ་དང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ས་བཅུ་དག་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བགྲོད་པར་ཤོག་ཅིག་པའོ།།

དེ་ལྟར་རང་གིས་བྱས་པའི་དགེ་བ་སོགས་གཞན་དོན་དུ་བསྔོས་ནས་རང་ཉིད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱིས་བརྒྱན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བར་སྨོན་པ་ནི་བདག་ཀྱང་སྔར་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་འདིར་མ་བཤད་ཅིང་མདོ་ལས་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་ཀུན་གྱིས་

ཀྱང་བརྒྱན་པ་དང་ལྡན་ཏེ། ཉེས་པ་ཀུན་ལས་གྲོལ་བ་དང་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་མཆོག་ཏུ་བྱམས་པ་དང་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཡིད་ལ་རེ་བའི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་བགྱིད་ཅིང་སྡེ་རྫོགས་པར་བྱེད་པར་ཤོག་ཅིག །རྟག་ཏུ་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བར་བགྱིད་པར་ཤོག །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ན་སྐྱེ་བོ་གང་སུ་དག་དབྲ་དང་གདོན་དང་ངན་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པས་སྐྲག་པ་དེ་བདག་གི་མིང་ཙམ་ཐོས་པས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པ་མེད་པར་ཤོག །བདག་ནི་མཐོང་དང་དྲན་པ་དང་མིང་ཙམ་ཐོས་པས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་རབ་ཏུ་དང་ཞིང་ཉོན་མོངས་པས་འཁྲུལ་བ་མེད་པར་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རྣལ་མ་དང་། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་ངེས་པ་དང་། ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་མི་ཉམས་པར་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་མངོན་ཤེས་ལྔ་པོ་ཐོབ་པར་ཤོག །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་རྣམ་ཀུན་ཏུ་དུས་རྟག་ཏུ་ཕན་བདེ་བགྱིད་པར་ཤོག །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ན་སྐྱེ་བོ་གང་སྡིག་པ་བྱེད་པར་འདོད་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་གནོད་པ་མེད་པར་རྟག་ཏུ་ཅིག་ཅར་ལྡོག་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་སྨོན་པ་ནི། ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་སྨན་དང་འབྲོག་དགོན་པའི་ཤིང་བཞིན་ཏུ་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་དབང་ཡོད་བཞིན་དུ་རང་དགར་གཞན་གྱིས་དགག་ཏུ་མེད་པར་སྤྱད་བྱར་ཤོག །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་གིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བྱས་ནས་བདག་ལ་སྲོག་བཞིན་ཕངས་པ་དང་། བདག་ལ་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཆེས་ཕངས་པར་ཤོག།

བདག་གཞན་བརྗེ་བར་སྨོན་པ་ནི། བདག་ལ་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སྡིག་པ་སྨིན་ཞིང་བདག་གི་དགེ་བ་མ་ལུས་པ་སེམས་ཅན་དེར་སྨིན་པར་ཤོག །གཞན་དོན་སྲིད་མཐའི་བར་དུ་བྱེད་པར་བསྔོ་བ་ནི། ཇི་སྲིད་དུ་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་གང་དུ་མ་གྲོལ་བ་སྟེ། སེམས་ཅན་གཅིག་འཁོར་བར་ལུས་ནའང་དེ་སྲིད་དུ་སེམས་ཅན་དེའི་ཕྱིར་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཀྱང་སྲིད་པར་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །གསུམ་པ་སྔར་བཤད་པའི་བསོད་ནམས་ཚད་བཟུང་མི་ནུས་པ་ནི། སྔར་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་། བསྔོ་བ་དང་སྨོན་ལམ་སོགས་དེ་སྐད་བརྗོད་པའི་བསོད་ནམས་དག་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གལ་ཏེ་དེ་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱུར་ཅིང་གཟུགས་ཡོད་ན་གང྄་གཱའི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་ཤོང་བར་མི་འགྱུར་བས་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ཡུལ་དུ

བྱས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཚད་མེད་པས་དེའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱའོ།།

བཞི་པ་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་ནི། བསོད་ནམས་དེ་འདྲ་བ་ཚད་མེད་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ལུང་དང་རིགས་པ་ཡོད་དེ། ཚད་མེད་པ་དེ་ནི་ཁྱིམ་བདག་དཔལ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་དང་། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་སོགས་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་ནི་འདི་ལ་སྣང་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ནི་ཚད་མེད་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་དེ་འདྲའོ། །གཞན་དུ་ན་སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་ཕན་བཏགས་པས་བསོད་ནམས་མི་འབྱུང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་འབྱུང་ན་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ལ་ཕན་བཏགས་པས་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པ་འབྱུང་བ་རིགས་པས་གྲུབ་བོ།།

གསུམ་པ་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་ལ་ལྔ། ཆོས་ལ་སྤྲོ་བ་སྐྱེད་ཅིང་ཆོས་བཞི་བསྟེན་པར་གདམས་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྐྲག་པའི་ཉེས་དམིགས། དགེ་བཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་དང་། སྤྱོད་ཚུལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་མཆོག་འགྲུབ་པ་དང་། ཆོས་འདི་རྒྱལ་པོར་མ་ཟད་གཞན་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་ཉན་པར་བསྐུལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྲོ་བ་སྐྱེད་པ་དང་། ཆོས་བཞི་བསྟེན་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཀླུ་སྒྲུབ་བདག་གིས་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ལ་ནི་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་ལས་བླངས་པའི་སྙིང་པོ་མདོར་བསྡུས་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁྱོད་ལ་ཇི་ལྟར་རྟག་ཏུ་སྐྱ་སྲོག་ཕངས་པ་བཞིན་དུ་ཕངས་པར་མཛོད་ཅིག །གལ་ཏེ་ལུས་ཕངས་ཀྱང་ཆོས་དེ་ཙམ་དུ་ཕངས་ཅི་དགོས་སྙམ་ན། གང་ལ་ཆོས་དེ་ཕངས་པར་གྱུར་པ་དེ་ལ་དགོས་པའི་དོན་དུ་བདག་གི་ལུས་ཕངས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མི་ཕངས་ན་ལུས་ཕངས་པར་བྱས་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་མར་ལུས་ཕངས་པ་ལ་ལུས་ལ་ཕན་པའི་རྒྱུ་བྱ་དགོས་ན་ལུས་ལ་ཕན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱིས་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལུས་ཕངས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱང་ཕངས་པར་རིགས་ཏེ། ཁྱེད་རང་གི་སྐྱ་ཕངས་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཕན་པའི་གཏན་དུ་བ་དང་རེ་ཞིག་གི་བདེ་བ་བྱ་དགོས་ན། དེའི་རྒྱུ་ནི་ཐར་

བཤད་པའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་དང་། ཟབ་མོ་ཐོས་པ་སོགས་ཀྱིས་བྱེད་པའི་ផྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུས་དང་ཆོས་ཐངས་པར་མཚུངས་པ་དེ་བས་ན་ཆོས་ནི་བདག་བཞིན་དུ་གཅེས་སྤྲས་སུ་བསྟེན་པ་དང་། དེ་ཡང་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་རག་ལས་པས་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ནི་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་ཤེས་རབ་ལ་རག་ལས་པས་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་སྐྱེད་ཅིང་དེ་ལ་གུས་པར་རིགས་པ་དང་ཤེས་རབ་སྐྱེད་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རག་ལས་པ་ཤེས་རབ་ལ་གུས་པ་བཞིན་དུ་མཁས་པ་གུས་པར་བསྟེན་ལ་ཆོས་བཞི་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བཤེས་གཉེན་མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་སོགས་ཆེད་དུ་མི་གཉེར་བས་གཙང་ཞིང་ཡང་ན་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱིས་དབེན་པས་གཙང་བའོ། །སློབ་མ་ལ་བྱམས་ལ་བློ་ལྡན་མཁས་པ་དང་། ཆོས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་སྤོབས་པར་ལེགས་ཉེས་ཕན་པར་སྨྲ་བ་ལ་སློབ་མ་གང་ཞིག་བསམ་པ་བརྟན་ན་བདག་ངན་པར་སོང་དུ་དོགས་པ་བྱེད་པ་སྐྲག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་བདེ་ལེགས་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་རང་དོན་ཆུད་ཟ་བ་སུན་པས་དགེ་བཤེས་གུས་པར་བསྟེན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཇི་ལྟ་བུ་བསྟེན་པར་བྱ་ཞེ་ན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དག་གི་མཚན་ཉིད་མདོར་བསྡུས་པ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པ་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅིག །ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཚོག་ཤེས་ཆེ་བ་རྙེད་བཀུར་མི་འདོད་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེ་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་དང་སློབ་མའི་ཉོན་མོངས་སེལ་བའི་ཤེས་རབ་ཅན་དེ་དག་གིས་ནི་ཁྱོད་ལ་གདམས་པ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་མཁྱེན་པར་གྱིས་ལ་གུས་པར་མཛོད་ཅིག་པའོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་མཆོག་འགྲུབ་པ་དང་། སྤྱོད་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱ་བར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ལུགས་འདི་ནི་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདིས་གྲུབ་པ་ཡི་ནི་མཆོག་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྤྱོད་ཚུལ་རྒྱས་པ་དང་། བསྡུས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་འཛམ་པར་སྨྲ་ཞིང་བདེ་བའི་ངང་ཚུལ་ངེས་ཤིང་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་ཚིག་སྨྲ་བ་དང་། རྙེད་དཀའ་བ་བརྗིད་ཅིང་ཟབ་པར་བྱེད་པ་དང་ཚུལ་ལྡན་འཁོར་ལ་རིམ་

པར་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། གཞན་དམན་ཡང་ཁྱད་དུ་མི་གསོད་པ་དང་དབང་པོ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བར་རང་དབང་དང་། ཚིག་རྩུབ་པོ་མ་ཡིན་པར་ལེགས་པར་སྨྲ་བར་འདོད་དོ། །ཁོན་དུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། གཏོང་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། བཟོད་བག་དང་ལྡན་ཞིང་སེམས་ཞི་བ་དང་རྒོད་པ་མེད་ཅིང་[1]འགྱུར་བག་མེད་པ་དང་། མཐའ་མི་རིང་བ་བྱ་བ་ལ་ལེ་ལོ་མེད་པ་དང་། གཞན་མི་སླུ་བས་གཡོ་མེད་པ་དང་མཛངས་ཤིང་དེས་པར་མཛོད་ཅིག་པའོ། །དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས་ངེས་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་དམ་བཅའ་ལྟ་བུ་མི་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཟླ་བ་ཉ་བ་བཞིན་དུལ་ཞིང་མཛངས་ལ་ངེས་པ་དང་། སྟོན་གྱི་ཉི་མ་བཞིན་བཟོད་བག་ལྡན་པ་དང་། རྒྱ་མཚོ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱིས་བློ་མི་འཕྲོགས་ཤིང་ཐུགས་ཀྱི་གཏིང་ཟབ་པ་དང་། རི་རབ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་བརྟན་པར་མཛོད་ཅིག་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཀུན་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཞིང་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱིས་བརྒྱན་པར་གྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཕན་བདེ་མཐའ་དག་སྒྲུབ་པའི་ཉེར་འཚོ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་མཛོད་ཅིག་པའོ། །བཞི་པ་ནི། གཏམ་བྱ་བ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་འདིར་བཤད་པའི་ཆོས་འདི་རྒྱལ་པོ་འབའ་ཞིག་ལ་བསྟན་པ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཅིང་མ་བས་[2]ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་ཁྱིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཅི་རིགས་པར་ཕན་པར་འདོད་པས་བསྟན་པ་ལགས་པས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པའི་ལམ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་འགྲུས་པར་བྱའོ།།

ལྔ་པ་ལ་གཉིས། གཞུང་དོན་རྒྱུན་དུ་བསམ་པར་རིགས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་བླང་བར་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཞེས་བོས་ནས་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པ་ཇི་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་པའི་གཏམ་དུ་བགྱི་བ་འདི་གདུགས་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་བསམ་པའི་རིགས་སོ་དེ་ཡང་བདག་དང་གཞན་རྣམས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་པར་བགྱི་བའི་སླད་དུའོ། །གཉིས་པ་ནི། དམ་པའི་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་རྟག་ཏུ་བྱའོ། །གང་གི་ཚེད་དུ་ན། ཐླ་ན

1 ཞོལ། ཤོག ༢༥ བ ༢། གཅང་། ཤོག ༢༦ ན ༣ རྒོད་པ་མེད་ཅིང་མཛངས་ཤིང་ངེས་པར་

2 ཞོལ། ཤོག ༢༥ བ ༦། གཅང་། ཤོག ༢༦ ན ༦ མ་བྱུས་ཀྱི་

མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །ལས་སུ་བྱ་བ་གང་བྱ་ན། སྡོང་བ་བདུན་འཁོར་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་དང་། ལམ་གྱི་རྩ་བ་སྐྱེ་བོ་བླ་མ་མཆོག་བཀུར་བ་དང་། བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཕྲག་དོག་མེད་པ་དང་སེར་སྣ་དང་བྲལ་བ་དང་། ངོགས་པ་མེད་པར་བྱས་ནས་ལན་དང་རྣམ་སྨིན་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་གཞན་དོན་གྱི་ནོར་ཅན་དང་ཟས་གོས་སོགས་ཀྱིས་ཕོངས་པར་གྱུར་པ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པ་དང་། གང་ཟག་མཆོག་སློབ་དཔོན་དང་བླ་མ་མ་ཡིན་ཡང་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། གང་ཟག་མཆོག་མིན་དོར་བ་དང་། ཡང་ན་གྲོགས་ལ་བཤད་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །མཚན་དོན་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་བྱ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ལས། ཁྲིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཀུན་གྱི་བསླབ་པ་བསྟན་པ་སྟེ་ལེའུ་ལྔ་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

༄༅ དགེ་ཕལ་ཆེར་ལ་ལེའུ་ལྔ་པའི་མཚན་བྲིས་པ་མི་སྣང་ན་ཡང་། དགེ་མ་དག་པ་ལས་བརྒྱུད་པར་གསལ་ཏེ། གོང་མ་ཀུན་ལས་འདིར་བཤད་པ་ལྟར་འབྱུང་བས་འདིར་ཡང་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ལེའུ་ཚན་པ་རེ་རེ་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་བརྒྱ་བརྒྱ་མཛད་ནས་ཤོ་ལོ་ཀ་ལྔ་བརྒྱ་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མཛད་ཅིང་། ལེའུ་གོང་མ་རྣམས་ལ་མཚན་འབྱུང་ཞིང་ལྔ་པ་ལ་མི་འབྱུང་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཚིག་དོན་རྣམས་གོ་སླ་ཞིང་གསལ་ལ་རྫོགས་པའི་ཚུལ་དུ་བྱས་ལ། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་རྒྱས་པ་དང་། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་བཞེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རིགས་པས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ནི། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་མཛད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་། དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་དང་། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བས། གཞུང་འདིར་དེ་དག་ཞིབ་ཏུ་མ་སྤྲོས་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། བསྟན་བཅོས་གང་གིས་མཛད་པ་དང་། སྒྱུར་བྱེད་གང་གིས་བསྒྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་སྡུགས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྲེལ་པར་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ནས་ལུང་བསྟན་པའི་སློབ་དཔོན་

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་གཏམ་བྱ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བའི་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྫོགས་སོ།། །།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་པཎྜི་ཏ་བིདྱ་ཀ་ར་པྲ་བྷ་སྐ་རིག་བྱེད་འོད་ཟེར་དང་། ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙྪ་བ་བཙྪེ་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་འཆད་ཉན་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །དེད་དཔོན་བཟང་པོ་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡིས། །གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་ནས་ལེགས་བསྒྲུབས་པ། །འགྲོ་ཀུན་དབུལ་བ་སེལ་བའི་རིན་ཆེན་མཆོག །ལེགས་བཤད་གཏམ་འདིའི་རྣམ་བཤད་ཅུང་ཟད་བྱས། །མཐོ་རིས་ངེས་པར་ལེགས་པའི་དེ་ཉིད་ལམ། །ཚུལ་བཞིན་སེམས་པའི་རིགས་པས་ལེགས་མཐོང་ནས། །ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་ལ་ཅུང་ཟད་གཞོལ་གྱུར་པ། །ཨེ་མའོ་དེ་འདྲའི་དལ་ཐོབ་སྐལ་བ་བཟང་། །ཐུབ་བསྟན་རྒྱས་པའི་བསམ་པ་མི་དམན་ཞིང་། །གཏོང་ཕོད་སྟོབས་དང་སྦྱོ་བའི་དཔལ་གྱིས་མཛེས། །སྤོན་གོམས་དད་དང་རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པ་ཡིས། །སྐྱེས་དང་བཅས་ཏེ་སྐྱུལ་བའི་གསུང་ལས་ཡིན། །འཁོར་བའི་ཚུ་གཏེར་ནང་གནས་ཀུན་ལ་བརྩེར་ལྡན་ཞིང་། །གོ་འཕང་མཆོག་དེར་འགྲོ་བའི་བསམ་པ་ལྷག་པར་རྒྱས། །ཡངས་པའི་མིག་ནི་དངོས་པོའི་དེ་ཉིད་དག་ལ་གཏད། །རྗེ་བཙུན་བླ་མ་གཉིས་ལ་གུས་པར་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྣམ་དཔྱོད་བརྟོན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདི་བྱས་མོད། །འཕགས་པའི་དགོངས་པ་གཏིང་ཟབ་དཔག་པར་དཀའ། །གལ་ཏེ་འདི་ལ་ནོངས་པའི་ཚོགས་མཆིས་ན། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་རིགས། །ཚུལ་འདིར་འབད་པའི་དགེ་བ་ཅི་ཡོད་དེས། །ཐོག་མེད་བཙེ་བས་བསྐྱངས་པའི་མ་རྣམས་ཀུན། །དངོས་འཛིན་གདོན་གྱི་ཟུན་པ་ཀུན་བསལ་ཏེ། །ཡང་དག་དོན་གྱི་སྣང་བ་རྒྱས་པར་ཤོག །བདག་ཀྱང་ལུགས་འདིར་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །ཡུལ་ལ་སྲེད་པའི་ཞགས་པ་ཀུན་བཅད་དེ། །སྲིད་པའི་ར་བ་མཆོངས་ནས་མྱུར་དུ་ནི། །འཇིགས་མེད་གྲོང་ཁྱེར་མཆོག་དེར་འཇུག་པར་ཤོག

མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་གཏམ་བྱ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བའི་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པའི་སྨོན་ལམ་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷ་བཙུན་པ་བྱང་ཆུབ་འོད་ལ་སོགས་པའི་གདུང་རྒྱུད་དྲི་མ་མེད་པར་འཁྲུངས་པ། གཅིག་ཏུ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་

དད་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཁུར་གྱིས་མི་ངལ་བ། སྦྱིན་པ་དང་། སྦྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་མས་མཛེས་པ། ཁྲི་ནམ་མཁའི་དབང་པོ་ཕུན་ཚོགས་ལྡེ་དཔལ་བཟང་པོས། གནང་སྦྱིན་མེ་ཏོག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་འདི་སྤ་སོར་ཡང་དར་ཆ་ཆེར་མ་བྱུང་སྣང་བས། གུ་གེའི་ཕྱོགས་སུ་ཡང་ཅི་དར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་ཕྱོགས་སུ་ཡང་དར་རྒྱས་ཀྱི་ཁུར་འཛིན་པ་བྱེད་དགོས་པས། ཅེས་ཀྱང་ཊཱི་ཀཱ་ཞིག་གྱིས་གསུང་བའི་བཀའ་སྐུལ་དང་དུ་བླངས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་པ་ཆེན་པོ་རྟེན་འབྱུང་གི་ཆོས་རྣམས་ཚུ་ནང་གི་ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་གཟིགས་ཤིང་། བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་སྐྱལ་བ་མི་དམན་པ། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་རེད་མདའ་བ་ཀུ་མ་ར་མ་ཏི་ཞེས་གྲགས་པ་དང་། སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་གནད་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གཟིགས་ཤིང་བསླབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་ལྷག་པར་ཡང་གཅེས་སྤྲས་སུ་མཛད་པ་ཐུགས་རྗེ་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐུའི་བཀོད་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མས་གཞན་གྱི་དོན་ལྷུར་ལེན་པ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་མཚོས་ཤིང་ཁྱད་པར་དུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་རྡུལ་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཟེའུ་འབྲུ་སྤྱི་བོས་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་གུས་པར་བསྟེན་ནས། གཞུང་ལུགས་དུ་མ་ལ་ཅུང་ཟད་འབྲིས་པར་བྱས་པ། རིགས་པར་སྨྲ་བ་དང་མ་རིན་ཆེན་གྱིས་འབྲོག་རི་བོ་དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་སྦྱར་བའོ། །ཡི་གེ་པ་ནི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་དུ་མ་ལ་མང་དུ་ཐོས་པའི་སྡོམ་བརྩོན་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་གུ་གེ་དབོན་པོ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཆོས་དབང་གྲགས་པའི་དཔལ་ལོ། །འདིས་ཀྱང་མདོ་སྔགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །མངྒལཾ།

༄༅། །བཞི་བརྒྱ་པའི་རྣམ་བཤད་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་
རྒྱལ་ཚབ་རྗེས་མཛད་པ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གངས་རིའི་ངོགས་ལྟར་ཤིན་ཏུ་དཀར་བའི་དགེ་ཚོགས་ལ། །ཡིད་བཞིན་ནོར་མཚུངས་འདོད་དགུ་འབྱུང་བའི་གཞིར་མཚུངས་པ། །ས་སྙིང་འདི་ན་ཀུན་མཁྱེན་ཞེས་ནི་རབ་གྲགས་པ། །འགྲོ་བའི་བླ་མ་ཐུབ་དབང་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སངས་རྒྱས་གསུང་མཐའ་ཡས་པ་ལྷ་བའི་མིག་གཅིག་པུ། །རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོའི་མཐར་ཐུག་སོགས། །ཐུབ་བསྟན་རྫོགས་པར་བཀྲལ་ནས་ཀུན་མཁྱེན་སར་གཤེགས་པ། །མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ལ་སྒོ་[1]གསུམ་གུས་པས་འདུད། །གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་མང་ཐོས་ཕ་རོལ་སོན། །ཕ་མཐའ་ཡས་པའི་བློ་གྲོས་མཁྱེན་པ་རྒྱས། །གང་གི་བློ་ཡིས་སྲིད་པའི་རྒྱུད་པ་བཅོམ། །བཟང་པོའི་ཐུགས་རྗེས་ཞི་བའི་རྒྱུད་པ་བསལ། །གྲགས་པའི་འོད་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་རྨོངས་པ་སེལ། །རྗེ་བཙུན་ཡབ་སྲས་ཞབས་ལ་སྤྱི་བོས་འདུད། །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་རྫོགས་དཀའ་ནའང་། །རང་ཉིད་ལེགས་བཤད་གོམས་པ་འཕེལ་ཕྱིར་དང་། །སྐལ་ལྡན་གཞན་ལའང་ཕན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོའི་རྣམ་བཤད་དབྱེ་བར་སྦྱོ།།

དེ་ལ་འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་འདི་ལ་དོན་བཞི་སྟེ། མཚན་གྱི་དོན། འགྱུར་གྱི་ཕྱག །གཞུང་གི་དོན་དང་། མཇུག་གི་དོན་ནོ།[2]། དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་དུ། ཙ་ཏུཿཤ་ཏ་ཀ་ནི་བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་བཞི་བརྒྱ་པ་དང་། ཤཱསྟྲ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་པ་དང་། ཀཱ་རི་ཀཱ་ནི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་དང་། ནཱ་མ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པོ་རེ་རེ་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་རེ་ཡོད་ལ། ཚིགས་བཅད་རེ་རེས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་དོན་ཚན་རྫོགས་པ་རེ་སྟོན་ཅིང་། ཚིགས་བཅད་བཞི་བརྒྱ

1 གཙང་། ཤོག ༧ ན ༩ ཞབས་ལ་གུས་པས་འདུད་

2 ཞོལ། ཤོག ༧ ན ༤། གཙང་། ཤོག ༢ ན ༩ དོན་ཏོ།།

ཡོད་པས་ན་བཞི་བརྒྱ་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྩ་བའི་གླེགས་བམ་དུ་ཤ་ཏ་ཀ་ཤ་སྟྲ་ཞེས་བསྟན་བཅོས་བརྒྱ་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི། འགྲེལ་པར་བསྟན་བཅོས་བཞི་བརྒྱ་པ་འདི་ནི། བཞིའི་སྒྲ་མི་མངོན་པར་བྱས་པ་དང་། རྟོག་རྣམས་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །བརྒྱ་པ་ཞེས་བྱར་བརྗོད་པ་སྟེ། །འཛིན་པ་འཚོས་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་སོ།[1]།ཞེས་ཙ་ཏུ་ཞེས་པའི་སྒྲ་མི་མངོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དགོས་པ་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་བརྒྱས་མཚོན་པའི་མཐའ་ཡས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པས། བསྟན་བཅོས་བརྒྱ་པ་ཞེས་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མིང་བཏགས་པ་མཛད་པ་ཡིན་ལ། བརྒྱ་པ་ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འགྲེལ་བྱེད་གཞན་གྱིས་དོན་ལོག་པར་བཀྲལ་བ་མི་འཐད་པར་བཤད་དོ། །མཚན་དོན་འདི་ལྟར་འབྱུང་བ་ནི་རྩ་བའི་དགོངས་པར་དོན་གྱིས་འཐོབ་པས། གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཆེད་དུ་འགྲེལ་པ་མཛད་པས་གསལ་དུ་བཏང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་ཏེ། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་ཤིང་། བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་མངོན་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། སོ་སོའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ་དང་། འགྲེལ་བྱེད་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་དང་། གནས་པའི་ཕྱོགས་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགྲེལ་པ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་ན་སློབ་དཔོན་འཕགས་པའི་ལྷ་འདི་ནི། །སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་སློབ་མར་གནང་བར་འདོད་གྱུར་པ། །དེ་ཕྱིར་འདི་ཡི་དེ་ཉིད་ལུགས་ལས་ལུགས་གཞན་མིན།[2]།འདི་ལྟར་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷ་ནི་སིང་ག་ལའི་གླིང་དུ་འཁྲུངས་པའི་རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཤིག་སྟེ། མཐར་རྒྱལ་ཚབ་བོར་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལྟར་འོངས་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཉེ་གནས་སུ་གྱུར་ཅིང་། མདོ་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས་དེ་དག་གི་དོན་ཉམས་སུ་བླངས་པས། སྐུ་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བརྙེས་པ་ཞིག་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༡༠༡༠ བྲེང་། ༡༩

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༡༠༡༠ བྲེང་། ༩

རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་། དེ་ཐོབ་པའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ངེས་པར་ཐོབ་པ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས། བསྐྱེད་རིམ་སྔོན་དུ་སོང་ནས་རྫོགས་རིམ་ཐོབ་ཅེས་འབྱུང་ཡང་དོན་སྔ་མ་ལྟར་བཞེད་དོ། །དེས་ན་སྐྱུ་ཚེའི་སྟོད་ལ་སོ་སྐྱེར་བཤད་པ་ཡང་འགལ་བ་མེད་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་འགྲེལ་པར་སློབ་དཔོན་འདིས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པར་བཤད་དོ། །འདིས་མཛད་པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་མང་དུ་ཡོད་པ་མ་སྤྲོས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། འགྲེལ་པ་ལས། དེ་འདི་ད་ལྟའི་སྟོན་དངགས་མཁན་གྱིས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བྱས་[1]ཞེས་བཙུན་པ་ཆོས་སྐྱོང་གིས་བརྒྱ་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་ལ་བརྟེན་ནས། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་གཉིས་སུ་བྱས་ཏེ། རབ་བྱེད་དང་པོ་བརྒྱད་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་བརྒྱ་པ་དང་། ཕྱི་མ་བརྒྱད་ལ་རྩོད་པ་བརྒྱ་པ་ཞེས་པ་དང་། སྙིང་པོའི་དོན་ཡང་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་དུ་འགྲེལ་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནི་རྒྱ་བའི་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། འགྲེལ་པ་ལས། གང་ཞིག་གཞུང་ལུགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་བྱས་ནས་སྨྲ་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་གཞུང་ལུགས་སོ་སོར་སྨྲ་བ་ཤིན་ཏུ་བབ་ཅོལ་ཡིན།[2]།ཞེས་གསུངས་པས། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གཅིག་འབྲེལ་ཆགས་སུ་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྙིང་པོའི་དོན་ཡང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཙམ་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་པ་གསལ་བར་གཏན་ལ་ཕབ་པས། གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པའི་གནས་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་ལུགས་དེ་དག་གི་ནི། སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་རྟོགས་མི་དགོས་པར་འདོད་ལ། བསྟན་བཅོས་འདིར་དེ་དགོས་པ་གསལ་བར་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་བསྟན་བཅོས་འདི་བརྩམས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དེ། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པར་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༡༠༠༩ བྱང་། ༣༡

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༡༠༡༠ བྱང་། ༡༢

སློབ་དཔོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་རང་བཞིན་གྱི་སྡེ་པ་དག་གི་འདོད་པ་རིགས་པའི་ཚོགས་དུ་མས་དགག་པ་མཛད་པ་ན། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ནི། གྲོལ་བ་གཞན་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་ནི་ རྩོད་པ་ལྡུར་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་སོ་[1]སྙམ་དུ་དོགས་པ་ན། རྩ་བ་ཤེས་རབ་སོགས་ནི། རྩོད་པ་ལྡུར་ལེན་པའི་ཆེད་དུ་མིན་གྱི། ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྤྱོད་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་བཅོས་འདི་མཛད་ལ། ཐེག་པ་དམན་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ། དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡང་ཞར་ལ་བསྟན་ཏོ།།

དོན་དེ་དག་ཀྱང་དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་སོགས་སུ་བསྟན་ཟིན་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བ་ལ། གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་སྤོང་བ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གི་བསམ་པ་སྦྱོང་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཚུལ་ཆེས་གསལ་ལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དང་། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ལས། གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་འགོག་པའི་ཚུལ་ཚིག་ཟུར་ཕྱིན་ལ་རྒྱས་པར་མཛད་པས་ཉློས་པའི་སྐྱོན་མེད་ལ། རྩ་བར་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཚིག་མ་བཀོད་པ་ཡང་། སློབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པའི་ཆ་ཤས་ཙམ་དུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་མ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །བསྟན་བཅོས་འདིས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཅེ་ན། འགྲེལ་པར། གང་ལས་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན། །རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་རིམ་གྱིས་དོན་དམ་སྟོན་གྱུར་པ།[2]།ཞེས་བཤད་པས། རབ་བྱེད་དང་པོ་བཞིས་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་རྟག་སོགས་སུ་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྟན་ནས་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་རབ་བྱེད་དང་པོས། ཕུང་པོ་ལྔ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་ནས་སྐྱེ་བས་མི་རྟག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་སྒོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་རྟག་འཛིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤང་དགོས་པར་བསྟན་ལ། རབ་བྱེད་གཉིས་

1 ཞོལ། ཤོག ༣ བ ༢། གཙང་། ཤོག ༣ བ ༥ བསྟན་བཅོས་སྙམ་དུ

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༡༠༠༥ ཐེང་། ༢

པས། གང་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་རང་དོན་མཐར་ཐུག་པའི་ཡིད་བརྟན་པའི་གནས་སུ་མི་རུང་ལ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕུང་པོ་དེ་ཡང་གནོད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་ཟག་བཅས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་[1]ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །རབ་བྱེད་གསུམ་པ་ལས། གང་སྡུག་བསྔལ་བ་དེ་རྟག་ཏུ་སྐྱོ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་འཁོར་བ་གཙང་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་ཚུལ་བསྟན་ལ། རབ་བྱེད་བཞི་པས། གང་མི་གཙང་ཞིང་དོར་བར་བྱ་བ་དེ་ནི་བདག་དང་བདག་གིར་བཟུང་ནས་ང་རྒྱལ་བྱ་བར་མི་འོས་པས་ང་རྒྱལ་གྱི་ཞེན་ཡུལ་འགོག་པ་རིགས་པས་བདག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་རབ་བྱེད་བཞི་པོ་དེས་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་བསམ་པ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་གནས་པ་ལ་མེ་དོང་དུ་ཚུད་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དེས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ཐོབ་འདོད་བསྐྱེད་པའི་སྨོན་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ལ། དམན་པའི་རིགས་ཅན་ཡིན་ན་ཐར་པ་ཙམ་དོན་གཉེར་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །རབ་བྱེད་ལྔ་པས་ནི། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་རག་ལས་པར་མཐོང་ནས་འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་རང་དོན་ཡང་རྫོགས་པར་མི་ནུས་ན་གཞན་དོན་རྫོགས་པ་ལྟ་ཅི་ཞིག་སྨོས་སྙམ་དུ་མཐོང་ནས། རབ་བྱེད་དྲུག་པས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། འཕེལ་བའི་རྒྱུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས། རབ་བྱེད་བདུན་པས་ཡུལ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །རབ་བྱེད་བརྒྱད་པས་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་ཤིང་། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས། ཉོན་མོངས་སྤོང་འདོད་བསྐྱེད་པ་དང་། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་འཇུག་རིགས་པར་གདམས་པ་སོགས་སློབ་མའི་རྒྱུད་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ།།

དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ལམ་བསྟན་

1 ཞོལ། ཤོག ༩ ན ༩། གཅང། ཤོག ༩ བ ༢ སོང་ཚུལ་

ལ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཕྱི་མ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་རབ་བྱེད་དགུ་པས། འདུས་བྱས་ལ་རྟག་པའི་སྙིང་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་དངོས་པོ་རྟག་པ་དགག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན། བཅུ་པས། ནང་དང་ཕྱིའི་བདག་མེད་པར་བསྟན་ལ། བཅུ་གཅིག་པར། དུས་རྟག་པ་དགག་པར་བསྟན། བཅུ་གཉིས་པར། མཐར་ལྟ་འགོག་པ་རྒྱས་པར་བསྟན། བཅུ་གསུམ་པར། དབང་པོ་དང་དོན་བདེན་པ་མེད་པར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན། བཅུ་བཞི་པར། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་ལྟར་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ལ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་འཐད་པར་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཐར་འཛིན་དགག་པ་བསྟན་ཏོ། །བཅོ་ལྔ་པས། འདུས་བྱས་སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་སྒོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན། བཅུ་དྲུག་པས་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་དང་། རྩོལ་བ་དན་པའི་ཀླན་ཀ་ལྷག་མ་སྤང་བའི་སྒོ་ནས། སློབ་དཔོན་དང་། སློབ་མ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་ཏོ། །དེས་ན་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་བཤད་པའི་སྒོ་ནས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སོ་སོའི་དོན་ལ་གཉིས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཤད་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་སྤངས་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་བསམ་པ་སྦྱངས་ཏེ་སྨོན་སེམས་སྐྱེད་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། འཇུག་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། འཆི་བ་རྗེས་དྲན་རྒྱས་པར་བསམས་པའི་སྒོ་ནས་རྟག་འཛིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས་སྡུག་བསྔལ་དུ་སྒོམ་པའི་སྒོ་ནས་བདེ་བར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་བའི་ཐབས་བཤད་པ་དང་། འཁོར་བ་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་དུ་བསམས་པའི་སྒོ་ནས་གཙང་བར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་བའི་ཐབས་བཤད་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བར་བཟུང་མི་ནུས་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་བདག་འཛིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འཆི་བ་

རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་ཐར་ལམ་ལ་བརྩོན་པའི་བག་ཡོད་ལ་བསྐུལ་བ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། མི་རྟག་པ་སྒོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། མི་རྟག་པ་སྒོམ་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པའི་ལམ་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་པ་བསྐྱེད་པའི་གེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་འཆི་བ་ལ་མི་འཆི་སྙམ་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསམས་ནས་འཕགས་ལམ་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་གོམས་ན་སྡུག་བསྔལ་སོགས་ཀྱང་ཁོང་དུ་ཆུད་སླ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པས་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཆིང་བ་ལས་མ་གྲོལ་ཞིང་། འཆི་བདག་གི་བདུད་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུ་གང་ལ་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའམ། ས་འོག་ས་སྟེང་ས་བླའི་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ལ་དགའ་མགུར་དབང་བྱེད་པའི་མངའ་བདག་རང་ཉིད་འཆི་བདག་གི་རྒྱལ་པོ་གཞན་གྱིས་སྐུལ་བར་བྱེད་པ་པོ་མེད་ཅིང་། རང་གིས་ཀྱང་གཞན་སྐུལ་བ་མིན་པས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཆད་པ་གཅོད་པར་བྱེད་པས་རང་ཉིད་འཆི་བདག་ཅེས་བྱའོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་འཆི་བདག་གཤེད་མ་རལ་གྲི་རྣོན་པོ་གདེངས་པ་ལྟ་བུ་སྲོག་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཞུགས་པ་ཡོད་ཅིང་གསོན་མི་གསོན་འཆི་བདག་དེ་ལ་རག་ལས་པ་ཡོད་པ་དེས་འཆི་ལྟས་ཀྱིས་ཟིན་པའམ་མགོ་ལ་མེ་ཤོར་བ་ལྟར་བག་ཡོད་པས་འཕགས་ལམ་བསྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་པར་མི་བྱེད་པར་འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ་པའི་རྣལ་མ་སངས་རྒྱས་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་བཞིན་དུ་གཉིད་ལོག་ཅིང་འཆི་བདག་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་མི་བྱེད་ན་དེ་ལས་མ་རུངས་ཤིང་བག་མེད་ལ་ལྷུན་པ་གཞན་ཅི་ཡོད། དེས་ན་མི་རྟག་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒོམས་ནས་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དཔེར་ན། བློན་པོ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་པོའི་མར་མེ་འདེགས་པ་ཁ་ཅིག་མགུ་བར་མ་བྱས་པས་དེ་དག་གིས་བློན་པོ་གསོད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར། རྒྱལ་པོ་ལོག་པར་འཛིན་དུ་བཅུག་ལ། བློན་པོས་ཀྱང་རྒྱལ་པོས་གསད་དོགས་ནས་བསྒྲིམ་པ་དང་བཅས་པ་ལྟར་རང་ཅག་ཀྱང་བག་ཡོད་ལ་གནས་ཏེ། འཆི་བདག་གི་མི་གནོད་པའི་ཐབས་ལ་བསྒྲིམ་པར་བྱའོ། །ཡང་དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་ཞིག་ལམ་བཟང་པོ་ནོར་ནས་འབྲོག་དགོན་པར་འཇིགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་གྲོང་ཞིག་ཏུ་ཡིད་བརྟན་པར་བྱས་པས་བཅོམ་ཞིང་ཤི་བར་གྱུར་པ་བཞིན་དུ་ཁམས་གསུམ་གྱི་གྲོང་འཆི་བདག་གི་ཆད་པ་ཉེ་བར་བག་མེད་པས་གནས་ན་འཆི་བདག་གིས་ངེས་པར་འཇོམས་པས། དམ་པའི་

ཆོས་བསྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རང་ཉིད་འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་དང་། རང་ཉིད་འཆི་བའི་འཇིགས་པ་ལས་མ་གྲོལ་བཞིན་དུ་དེའི་ཉེས་དམིགས་མི་སེམས་པར་གཞན་འཆི་བ་འབའ་ཞིག་ལ་སྨྱོ་ངན་མི་རིགས་པ་དང་། བྱ་བ་ངན་པ་ལ་ཆགས་པ་སྤྲངས་ནས་ཐར་པའི་ལམ་བསྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རགས་པའི་མི་རྟག་པ་བསྒོམ་པ་དང་། ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་བསྒོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། གསོན་པ་འཆི་བ་ཟློག་བྱེད་མིན་ཞིང་དེ་ཙམ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་བྱ་བ་དང་། འཆི་བ་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་ཡིན་པས་མི་འཇིགས་པ་མི་རིགས་པ་དང་། ན་བ་དང་རྒ་བ་བཅོས་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་འཆི་བ་ལ་མི་འཇིགས་པ་མི་རིགས་པ་དང་། ནམ་འཆི་ངེས་པ་མེད་པས་འཆི་བ་ལ་མི་འཇིགས་པ་ཆེས་མི་རིགས་པ་དང་། དཔའ་བོ་ལ་འཆི་བ་འཇིགས་པའི་རྒྱུ་མིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། གསོན་པ་ཡུན་རིང་བར་བསམས་ནས་མི་འཇིགས་པ་དགག་པའོ།།

དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་གསུམ་ལ་མངའ་བསྒྱུར་བའི་འཆི་བདག་ཡོད་ཀྱང་སྔ་རོལ་ན་འཆི་བ་ཟློག་བྱེད་གསོན་པ་ཡོད་པས་གསོན་པའི་བར་དུ་འཆི་བ་ལ་མི་འཇིགས་སོ་ཞེ་ན། གསོན་པ་ནི་འཆི་བ་ཟློག་བྱེད་མིན་ཏེ། དེ་ཉིད་འཆི་བའི་དོན་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་རྒ་ཤི་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱིས་པ་ཐམས་ཅད་འཆི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དང་པོར་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཅིང་གཤེད་མས་གསད་བྱ་གསོད་སར་[1]བཀྲི་བ་ལྟར་བར་དུ་ཡང་རྒ་བ་དང་ན་བ་དང་རྒུད་པ་སོགས་རྐྱེན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྡོད་པར་འཆི་བདག་གི་དྲུང་དུ་འགྲོ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་གསོན་པ་ལ་ནི་ཡིད་བརྟན་ཙུང་ཟད་ཀྱང་བྱར་མི་རུང་སྟེ། འཆི་བ་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པ་ལྟར་ཏེ་གསད་བྱ་མགོ་བོ་གཅོད་པ་ལྟར་རོ། །གསོན་པ་བྱ་བ་བྱེད་པ་མིན་པ་ལྟར་ཏེ། སྐྱེས་རབས་ལས། མི་དབང་དཔའ་བོ་ཐོག་མའི་མཚན་མོར་ནི། །གང་ནས་འཇིག་རྟེན་མངལ་ན་གནས་གྱུར་པ། །དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་དེ་ནི་ཉིན་རེ་ཞིང་། །འགྲོས་བཤོལ་མེད་པར་འཆི་བདག་དྲུང་དུ་འགྲོ།[2]།ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་གཏུམ་པོ་སྙིང་རྗེ་མེད་པས་དུས་དེ་ཙམ་ལ་མ་སླེབ་ན་གསོད་པས་བསྡིགས་

1 ཞོལ། ཤོག ༦ བ ༦། གཅང་། ཤོག ༢ ན ༥ གསོད་པར་

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༨ ཤོག ༣༠༩ ཕྲེང་། ༡༡

པའི་ཕོ་ཉ་བའི་བྱ་བ་ནི་འོང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་སྡོད་པ་མིན་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གང་བྱེད་ཀྱང་ཆེ་བྲི་མི་འགྲོ་བའི་སྐབས་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་གསོན་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་བྱའོ། །ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་མོ་ཞིག་ཁྲིམ་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ་སྙམ་སྟེ། སྒོ་ན་འདུག་པའི་ཇ་མོ་ལ་འགོམ་པར་ཞུགས་པ་དང་། ཇ་མོ་འཛིགས་ནས་ལངས་ཏེ་བརྒྱུགས་པ་དང་དེ་ཡང་དེའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་བཞིན་དུ་རང་ཅག་སྐྱེས་པ་རྣམས་འཆི་བའི་གཞན་དབང་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་གཞན་གསོད་པའི་ཕྱིར་གཤེད་བྱེད་སྣང་[1]བ་དང་། གཞན་གསད་མ་ཐུས་པས་སློང་བ་པོ་དེ་ཉིད་གསོད་པ་ལྟར་སྐྱེས་པས་ནི་འཆི་བ་ཉིད་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་གསོན་པ་མིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེང་སང་ནི་མི་རྣམས་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པ་ཡིན་ལ། སྔར་ལོ་བཅུ་དྲུག་འདས་ཤིང་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི་ད་དུང་གནས་པས་དེའི་བར་དུ་བདེ་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅེང་། ཕྱིས་འཆི་བདག་ཕྱོག་པ་ལ་འབད་པས་གསོན་པའི་དུས་རིང་བས་དེ་ལ་རེ་འཆའ་བ་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་འདས་པའི་དུས་ཐུང་དུ་ལྟར་མཐོང་ཞིང་མ་འོངས་པའི་ཆེ་ཐུང་དུ་ལས་གཞན་དུ་རིང་པོ་ལྟར་མཐོང་ན་སྟེ་དེ་ལྟར་བཟུང་ནས་བག་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། འཆི་བའི་རྐྱེན་ནི་མང་བ་སྟེ། །གསོན་པ་ཡི་ནི་ཙུང་ཟད་གཅིག །དེ་དག་རྣམས་ཀྱང་འཆི་བ་ཡང་། །དེ་བས་རྟག་དུ་ཆོས་མཛོད་ཅིག[2]།ཅེས་པ་ལྟར་ནམ་འཆི་ངེས་པ་མེད་པས་ཁྱོད་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་ཆེ་རིང་ཐུང་མཉམ་པའམ་འོན་ཏེ་འདས་པ་ཐུང་ཞིང་མ་འོངས་པ་རིང་བའི་མི་མཉམ་པ་ལྟར་སེམས་པ་དེ་ནི་གསལ་བར་འཆི་བས་འཇིགས་པ་གོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ལམ་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པར་ཞུགས་པའི་མི་ཞིག་ཆོམ་རྐུན་པས་འཇིགས་བཞིན་དུ་མི་འཇིགས་པ་སྐད་བྱས་ནས་བརྟན་པའི་འོ་དོད་འབོད་ཅིང་གླུ་ལེན་པ་དང་འདྲའོ།།

ཡང་དཔེར་ན་གྲོང་གི་ཁང་མིག་གཅིག་ཏུ་བྱེས་པ་བརྡལ་གཅིག་གིས་མཚན་མོ་བསྡད་ནས་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་བཤང་བ་བཏང་སྟེ་གཞན་རྣམས་སྔ་མོར་ལངས་ཏེ་དོང་ལ། བྲམ་ཟེ་ཁ་ཅིག་རྗེས་སུ་གནས་པ་ལ་ཁང་སྐྱོང་གིས་ཐླུན་པོ་སྣད་པའི་གནས་མ་བསྟུན་གྱི་བར་དུ་བཤང་བ་སྦྱུར་དུ་

1 ཞོལ། ཤོག ༢ ན ༥ སློང་བ་དང་། གཅང་། ཤོག ༢ བ ༣ སྣང་བ་དང་

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༨ ཤོག ༣༡༣ ཐེང་། ༡༥

སོལ་ཅིག་ཅེས་སྨྲས་པ་དང་། བྲམ་ཟེ་དེ་དག་གིས་རང་རང་གི་བཤད་པ་སེལ་གྱི་གཞན་གྱི་མི་སེལ་ལོ། །ཞེས་སྨྲས་པར་གྲགས་ཏེ་མི་གཙང་བར་མཚུངས་པ་ལ་རང་གི་བཤད་པ་གཙང་བར་བཟུང་ནས་བདག་གིར་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་ནམ་འཆི་ངེས་པ་མེད་པའི་མ་འོངས་པའི་ཚེ་རིང་བར་བལྟ་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མ་འོངས་པ་རིང་བར་ངེས་མི་ནུས་ཀྱང་འཆི་བ་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་སྐྲག་པ་བྱ་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། འཆི་བ་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཡང་སྤྱི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ལ་འཆི་བའི་འཇིགས་པ་མེད་ན། གང་ཟག་གཅིག་ལ་འཆི་བདག་གི་གནོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཞན་ལ་མ་མཐོང་བ་ན་སྡུག་བསྔལ་ཞིང་ཀུན་ལ་མཐོང་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བློ་མི་འབྱུང་བ་ནི་གཅིག་པོ་དེ་ཕྲག་དོག་གི་སྒོ་ནས་སྡུག་བསྔལ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ་འཆི་བ་ཡང་ཕྲག་དོག་གི་སྒོ་ནས་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན་མིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོས་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་ཐུན་མོང་བ་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་བཟློག་པའི་རྒྱུ་མིན་པས་སྐྲག་པའི་གནས་ལ་སྐྲག་པར་རིགས་སོ། །དཔེར་ན་རྒྱལ་པོས་གྲོང་པ་གཅིག་ལ་ཐོག་མར་དཔྱ་བླངས་པས་སྡུག་བསྔལ་[1]བར་གྱུར་ལ། ཕྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་བླངས་པ་ན་སྡུག་བསྔལ་མི་བྱེད་པའི་དང་པོ་དེ་ནི་ཕྲག་དོག་གིས་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན་ལ། འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི་དེ་ལྟ་མིན་ནོ། །དམྱལ་བར་གནས་པའི་གྲོགས་མང་བས་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་བ་ལ་མི་ཕན་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ན་བ་དང་རྒ་བ་མེད་པས་འཆི་བ་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེ་དག་གསོ་དཔྱད་དང་བཅུད་ལེན་གྱིས་ཕྱིར་བཅོས་སུ་རུང་བའི་ཕྱིར། འཆི་བ་ལ་མི་འཇིགས་སོ་ཞེ་ན། ན་བ་དང་རྒ་བ་ཙུང་ཟད་བཅོས་སུ་ཡོད་པས་འཆི་བ་ལ་མི་འཇིགས་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། གསོ་དཔྱད་ཀྱིས་ནད་བཅོ་བ་དང་རྒ་བ། བཅུད་ལེན་གྱིས་ཙུང་ཟད་གསོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེས་དེ་དག་ལ་ཁྱོད་རེ་ཞིག་མི་འཇིགས་སུ་ཆུག་མོད་ཆད་པ་ཕྱི་མ་འཆི་བའི་འཇིགས་པ་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་བཅོར་མེད་པས་ཁྱོད་ཆེས་གསལ་བར་དེ་ལ་འཇིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་བློན་པོ་རེངས་པ་ཞིག་པོ་ཉ་བ་གཞན་མངགས་པ་དེས་བཅོས་པར་གྱུར་ལ། རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་དམག་ལ་

[1] ཞོལ། ཤོག ༤ན ༥། གཙང་། ཤོག ༤བ ༢ དཔྱ་བླངས་པའི་སྡུག་པར་

ཆས་པ་བཅོས་སུ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ཁྲུས་མཁན་གྱིས་བྲམ་ཟེ་རྣམས་གོས་ཚུད་གཟན་པ་ཐབས་ཀྱིས་བསྟུན་པར་བྱེད་ལ་རྒྱལ་པོའི་ན་བཟའ་བརྐྱག་པ་མགུ་བར་བྱ་མི་ནུས་པ་བཞིན། འགྲེལ་པར། ཚོགས་བཅད་དྲངས་པ་ལ་རྒྱལ་པོའི་ན་བཟའ་བརྐྱག་པ་ལ་བསྟོད་པའི་ཚིག་སྣན་དངགས་ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་ཞུ་བས་བཅོས་ནུས་པ་སྲིད་ལ། འཆི་བདག་ནི་ཞུ་བས་བཅོས་མི་ནུས་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། བཅོས་དཀའ་བ་དེ་ཡང་བཅོས་ནུས་ཀྱང་འཆི་བ་ཞུ་བས་བཅོས་མི་ནུས་པས་འཆི་བ་ལ་ཆེས་འཇིགས་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ།།

བཞི་པ་ལ་གཉིས། འཆི་བ་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཞིང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་འཆི་བ་ལ་འཇིགས་དགོས་པ་དང་། ནམ་འཆི་ངེས་པ་ཅན་དུ་མ་མཐོང་བས་འཇིགས་མི་དགོས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་བཟློག་ཏུ་མེད་པའི་འཆི་བ་ཡོད་མོད་ཀྱི་ད་ལྟར་ངེས་པ་མ་ཟིན་པས་མི་འཇིགས་སོ་ཞེ་ན། འཆི་བ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་མིན་ཏེ་གསད་པར་བྱ་བའི་ཕྱུགས་རྣམས་ལ་འཆི་བ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཞིང་གཅིག་གིས་གཅིག་འཆི་བ་ཡང་མཐོང་བ་ལྟར་འཆི་བ་ཡང་རང་ཅག་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཞིང་གཞན་ཡང་དུ་མ་ཞིག་ཤི་ཟིན་པ་མཐོང་ཞིང་ད་ལྟ་ཡང་དུ་མ་ཞིག་འཆི་བཞིན་པ་དང་འཆི་བར་སྣང་བར་འགྱུར་ན་འཆི་བ་མ་མཐོང་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཁྱོད་ལ་འཆི་བདག་གི་འཇིགས་པ་རྒྱུ་ཅིས་མེད་འཆི་བའི་འཇིགས་པ་བསམ་པར་བྱའོ། །གསོད་པའི་ཕྱུགས་རྣམས་བཤན་པས་ཕྱུགས་གཅིག་གསོད་པ་མཐོང་བཞིན་དུ་གཞན་དག་སོ་གསོད་པར་གནས་པ་བཞིན་དུ་མི་བྱ་བར་དགེ་བ་ལ་བག་ཡོད་པར་གནས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་འཆི་བ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་ཀྱང་དུས་མ་ངེས་པས་འཆི་བ་བཟློག་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གུས་པས་ཅི་བྱ་སྙམ་ན་མི་རིགས་ཏེ། འཆི་བའི་དུས་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བདག་རྟག་གོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་བླུན་པ་ཉིད་དེ་ནམ་འཆི་ངེས་པ་མེད་པས་དེ་རིང་ཉིད་ནས་འཆི་བའི་ཐོན་བྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་རིང་མ་ཤི་ནའང་སང་ལ་སོགས་པ་ནམ་ཞིག་གི་དུས་ན་འཆི་བདག་གིས་ཁྱོད་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་གསོན་པའི་དུས་ལ་རེ་བ་དོར་ནས་འཆི་བ་བསམས་ནས་ཐར་ལམ་སྒྲུབ་པ་ལ་བག་ཡོད་པར་བྱའོ། །དཔེར་ན་སྲིན་པོ་བ་གའི་ཟ་རེས་ལ་ཡུལ་དེའི་མི་ཀུན་རིམས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་འཆི་བར་འགྱུར་རོ།།

ལྔ་པ་ལ་གཉིས། བསྟུར་མ་ཁོ་ན་ལ་འཆི་བའི་འཇིགས་པ་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་པ་དང་། རང་གི་སྲོག་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་སྡིག་པ་བྱེད་པ་མི་འོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་འཆི་བར་ངེས་མོད་ཀྱི་འཆི་བའི་འཇིགས་པ་ནི་བསྟུར་མ་ཁོ་ན་ལ་མི་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དཔའ་བོ་རྣམས་ནི་རྙེད་བཀུར་དང་གྲགས་པ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་གཡུལ་ངོར་མཚོན་རྣོན་པོ་ལུས་ལ་བབ་པས་ཀྱང་ཉམ་ང་བ་མེད་པས་འཆི་བ་ལ་མི་འཇིགས་སོ་ཞེ་ན། ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། ཚེ་འདིའི་མ་འོངས་པའི་དོན་རྙེད་བཀུར་སོགས་ལ་འབད་པས་ལྟ་ཞིང་ལོངས་སྤྱོད་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ལུས་གསོན་པ་ཟད་པ་ལ་བལྟ་བ་མ་ཡིན་ན་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྲོག་འཚོང་བའི་བྱ་བས་མ་འོངས་པའི་རྙེད་བཀུར་སྒྲུབ་པ་ཁྱོད་ལ་བདག་ཉིད་ནི་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སུ་ཞིག་སྨྲ་སྟེ་སུ་ཡང་མིན་གྱི་རྫོངས་པ་ཁོ་ནར་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་སྲོག་དང་བྲལ་བ་ལ་བརྟག་པ་བྱ་ཡི་རྙེད་བཀུར་ལ་ཆགས་པར་མི་བྱའོ། །བྱམས་ལྡན་ཞེས་འདོན་པ་འགྲེལ་པའི་དོན་མིན་ནོ། །དཔེར་ན་ཚོང་པའི་བུ་ཆགས་འབྲེལ་མང་པོ་ཅན་ཞིག་ཕར་ཆགས་པ་ཁོ་ན་ལྟ་ཡི། ཚུར་འབྲེལ་བ་ལ་ལྟ་བ་མིན་པས་དེ་ནས་ཆགས་འབྲེལ་བགོད་སྒོ་བྱས་པས་དེ་མ་ཐག་ཕོངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་བྲམ་ཟེ་ཞིག་ལ་བུ་གསུམ་ཡོད་པ་མུ་གེའི་ཚེ་ཁྲིམ་ཐབ་ལ་བུ་གཅིག་བཙོང་བར་སྨྲས་པ། རྒྱལ་པོ་ཞིག་གིས་མཐོང་ནས་བླངས་ནས། ཕས་ཐུ་བོ་བཟུང་། མས་ཐ་ཆུང་བཟུང་བས་འབྲིང་པོ་དེས་རྒྱལ་བུ་ལ་ཁོ་བོ་བཙོངས་པར་གྱུར་གྱི་ཁྲིད་པར་མཛོད་ཅེས་རང་གིས་རང་བཙོངས་པ་དང་འདྲའོ།།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ནོར་གྱི་དོན་དུ་སྲོག་གཏོང་བ་སྨད་པ་ཡིན་ན། རང་གི་སྲོག་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་སྡིག་པ་སྤྱད་པར་འོས་སོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཕྱི་མར་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་མྱོང་བའི་གཏའ་མར་བཞག་པར་བྱས་ཏེ་ཚེ་འདིའི་བཟའ་བཏུང་ཙུང་ཟད་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྡིག་པའི་ལས་ཅིའི་ཕྱིར་ན་བྱེད་ངེས་པར་ཁྱོད་ནི་མཁས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལྟར་བདག་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་ཟད་དོ། །དཔེར་ན་སྨད་འཚོང་མས་གཡོ་ཅན་བཙོངས་པ་དང་། ཆང་མང་པོ་འཐུང་བ་ལ་རིན་མ་བྱིན་པ་གཏའ་མར་བཟུང་བ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ་ལ་གཉིས། གསོན་པ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བར་ཟད་པས་དེ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་བྱ་བ་དང་། ཡུན་རིང་པོ་གསོན་པ་ལ་དགའ་བ་དང་རྒས་པ་མི་འདོད་པ་འགལ་

བས་རྒྱུན་ལ་ཆགས་པ་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུན་རིང་དུ་གསོན་དུ་རེ་བས་ཚེ་འདིར་བདག་ཉིད་བཙོངས་ནས་སྡིག་པ་སྤྱོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པ་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་སུ་ལའང་གསོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བ་ལས་གཞན་མེད་ལ་རྟག་པར་འབྲུལ་བའི་རྒྱུས་ཟིན་པའི་སྐྱེ་བོས་དེ་ངེས་པར་མི་རིགས་པ་དེས་ན་འཇིག་རྟེན་ན་བདག་ཉིད་ཀྱི་དང་ཚུལ་ཤེས་པ་དཀོན་པས་ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དཔེར་ན་ཆུ་ཀླུང་དུ་ལྷུང་ནས་ཡུན་རིང་པོ་ཡོན་པའི་གོས་ཚོལ་བ་བཞིན་དང་། ལྷའི་བུ་འགྲོ་མགྱོགས་ཀྱི་འགོས་[1]བར་སྣང་ལ་སྤྱོད་པའི་རྟ་སོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཐུབ་པ་བཞིན་དུ་སྐད་ཅིག་མར་འཇིག་པའི་གསོན་པ་ལས་དུས་ཐུང་བ་ཡོད་པ་མིན་នོ། །གཉིས་པ་ནི། གསོན་པ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཡང་དེ་རྒྱུན་མི་འཆད་པས་ཚེ་རིང་བའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལ་ཞེན་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ན྄ོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཞིག་སྟེ་ཁྱོ་ཆེ་ཡུན་རིང་དུ་གསོན་པ་ལ་དགའ་ཞིང་སྒྲ་དཀར་དང་གཉེར་མ་སོགས་དང་ལྡན་པའི་རྒན་པོ་ཉིད་ལ་ཁྱོད་མི་དགའ་ན་རྗེས་སུ་བརྩེ་བས་ན་ཨེ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ལོག་འདི་ནི་དམ་པ་མིན་པའི་སྐྱེ་བོ་ནི་ཁྱོད་རང་དང་འདྲ་བ་ཁོ་ན་ལ་དམ་པ་ལྷ་བུར་རང་[2]གི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི་མིན་པས་རྒས་པ་མི་འདོད་པས་རྒྱུན་ལ་ཆགས་པར་མི་བྱའོ། །དཔེར་ན་སྐྱིད་མོས་ཚལ་དུ་ཞུགས་པའི་རྒན་པོ་ཞིག་ལ་གཞོན་ནུ་ཁ་ཅིག་གིས་ཁྱོད་གཟུགས་ངན་ནོ་ཞེས་བཞད་གད་དུ་བྱེད་ཅིང་དེ་རྣམས་ཡུན་དུ་གསོན་པར་ཡང་འདོད་པ་དང་འདྲའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། བརྒལ་ལན་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒ་ཤི་མི་འདོད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་དེ་གཉིས་[3]ལ་ཡོད་པ་མྱ་ངན་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ལྟར་རང་ལ་ཡོད་པ་མིན་པས་བུ་སོགས་འཆི་བ་ལ་མྱ་ངན་བྱེད་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ། འཆི་བདག་གི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུ་ཁྱོད་རང་སྡིག་པ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་འཆི་བ་ལ་མྱ་ངན་བྱ་བར་འོས་ན་རང་འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཡལ་བར་བོར་ནས་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཤི་བའི་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༠ ན ༥། གཅང་། ཤོག ༡༠ བ ༣ འགྲོས་བར་
2 ཞོལ། ཤོག ༡༠ བ ༡། གཅང་། ཤོག ༡༠ བ ༨ ལྷ་བུར་སྣང་གི་
3 ཞོལ། ཤོག ༡༠ བ ༣། གཅང་། ཤོག ༡༠ བ ༦ དེ་གཉིས་བུ་ལ་ཡོད་པ་

ཕྱིར་ཅེ་སྟེ། སྐྱ་དན་བྱེད་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་འཆི་བདག་གིས་སྡྲོར་བར་བྱ་བར་གྱུར་བཞིན་དུ་དེ་སེམས་པ་བོར་ནས་གཞན་ཤིའོ་ཞེས་སྐྱ་དན་བྱེད་པའི་སྨྲ་བ་པོ་ནི་ཇི་ལྟ་བུར་ན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྨད་པར་འོས་པར་མི་འགྱུར་སྨད་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་རང་འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དཔེར་ན་བྲམ་ཟེའི་བྲན་མཚན་མ་བཏབ་པ་གཞན་གྱི་བྲན་དུ་གོ་བར་བྱེད་ཀྱི་རང་ཉིད་བྲན་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་པ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་འཆི་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་བརྗེད་ནས་བུ་ཤིའོ་ཞེས་སྐྱ་དན་བྱེད་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ།།

གཉིས་པ་ལ་དྲུག །བུ་མ་དྲིས་པར་ཕ་རོལ་ཏུ་སོང་བས་སྐྱ་དན་བྱེད་རིགས་པ་དགག་པ་དང་། བུ་ལ་ཆེས་ཆགས་པ་མི་རིགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་གཞན་གྱི་ངོར[1]ན་བུ་ཤི་བ་ལ་སྐྱ་དན་བྱེད་མི་རིགས་པ་དང་། ཉེ་དུ་ཕྱི་མ་རྣམས་དང་འབྲེལ་བ་ཟབ་མོ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་ཉེ་དུ་ཤི་བ་ལ་སྐྱ་དན་བྱེད་མི་རིགས་པ་དང་། ཉེ་དུ་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདུ་བ་ལ་ཆགས་པ་བྱེད་མི་རིགས་པ་དང་། དུས་ཚིགས་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཆགས་པར་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རང་ཉིད་རྫོངས་པར་ཟད་ཀྱི་དོན་གྱིས་འགྲོ་བ་དྲིས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་འཆི་བ་ལ་སྐྱ་དན་བྱ་བར་རིགས་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟ་ན་ཡང་བུ་ཉིད་དུ་བདག་གིར་བྱས་པ་མ་དྲིས་པར་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་སྐྱ་དན་བྱ་བར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གང་གི་ཚེ་འགའ་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་ངའི་བུ་གྱིས་ཞེས་མ་བཅོལ་བར་དེ་རང་གི་ལས་དབང་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་བུར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་དེ་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོའོ་ཞེས་ཕ་ལ་དྲི་བ་མ་བྱས་པར་འགྲོ་བ་རིགས་པར་མི་འགྱུར་བར་མིན་ནོ་སྟེ་འགྲོ་འོང་གཉིས་ཀ་དགར[2]སྤྱོད་པ་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །དཔེར་ན་བྱུད་མེད་ཞིག་གློ་བུར་དུ་འོངས་ནས་སྐྱིད་མོས་ཚལ་ན་གནས་པ་ཞིག་གི་ཆུང་མར་ཁས་བླངས་ལ་དེ་གང་ནས་འོངས་པ་ཡང་མི་ཤེས་སོ། །དུས་ཕྱིས་དེ་མ་བྲིས་པར་སོང་བ་ན་དེའི་དུས་སྐྱ་དན་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་གཞན་གྱིས་དེ་གང་ནས་འོངས་ཤེས་སམ་ཞེས་དྲིས་པས་མི་ཤེས་ཞེས་སྨྲའོ། །འོ་ན་དེ་བཞིན་དུ་དེའི་འགྲོ་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱ་དན་བྱེད་ཅེས་པ་ལྟར་གང་ནས་འོངས་པ་དང་གང་དུ་འགྲོ་མི་ཤེས་པ་ཤི་བ་ལ་སྐྱ་དན་མི་རིགས་སོ།།

---

1 ཞོལ། ཤོག ༡༡ ན ༡། གཙང་། ཤོག ༡༡ ན ༩ ངོར་བུ་ཤི་བ་ལ་

2 ཞོལ། ཤོག ༡༡ ན ༥། གཙང་། ཤོག ༡༡ བ ༢ གཉིས་ཀ་རང་དགར་སྤྱོད་

གཉིས་པ་ནི། གཅིག་ཏུ་ན་དེ་འགྲོ་བ་མ་ཐྲིས་པ་ཡང་མིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་ཉིད་གཏི་མུག་པའི་ཕྱིར་ན་བུ་ཡི་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བའི་མཚན་མ་བསྟན་པ་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་ཟད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཡི་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོའོ་ཞེས་དོན་གྱིས་འགྲོ་བར་སྨྲ་བ་ཉིད་གཉེར་མ་དང་། སྐྲ་དཀར་བ་སོགས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་པས་སྟོན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་བུ་གཅིག་པ་ཞིག་ཁྱུར་གྱི་ཕྱིར་ཏུ་ཕས་བཏང་ལ་འགྲོ་བར་ཆས་པ་དང་མྱ་ངན་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་བུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འབད་ནས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་ཤི་བ་ལ་མྱ་ངན་བྱེད་མི་རིགས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བུ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཕ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་མི་མཐུན་གང་ལ་ཡང་ཆགས་པར་མི་རིགས་པ་དང་། བུ་ལ་ཕའི་ཆགས་པ་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་བརྟན་པ་ཡོད་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་སྨྲ་བར་བསྟན་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟ་ན་ཡང་བུ་ལ་ཆེར་ཆགས་པའི་མྱ་ངན་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཆགས་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཕ་ལ་བུ་ཡིད་ལ་སྡུག་པ་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟར་བུ་དེ་ལ་ཕ་ལ་སྡུག་པ་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་བུ་ལ་སོགས་པ་འོག་མ་དག་ལ་སྲེད་པ་སྐྱེ་བ་ལྟར་འོག་མ་དག་སྐྱེ་བོ་གོང་མ་ལ་སྲེད་པ་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་གིས་བསྐྱེད་པའི་བུ་ལ་སོགས་པ་བྲུས་པ་ཤེས་པ་ལྡོག་པས་ཕ་ལ་སོགས་པ་སྐད་ཅིག་ལ་འདོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྲེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ལས་འཕེན་པས་འཇིག་རྟེན་པ་འདི་ནི་ཕལ་ཆེར་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་འོག་ཏུ་འགྲོ་བ་དེའི་ཕྱིར་མཐོ་རིས་ཀྱང་རྙེད་དཀའ་ན་ཐར་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པས་སྐྱེ་བོ་གོང་མ་ཀུན་ལ་གུས་པ་ལྷུར་བླང་བར་བྱའོ། །དཔེར་ན་ཤི་[1]ན་ཀུན་གྱིས་དྲིལ་བུའི་སྐད་རིམ་གྱིས་ཚུད་ཐོས་པས་བརླག་པ་བཞིན་དུ་བྲུས་པ་མི་གཟོ་བས་ཚོས་བཤིག་པས་མཐོ་རིས་ཀྱང་རྙེད་དཀའ་བར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་རང་གི་ཡིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་བུ་གང་ལ་ཡང་ཆགས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་གང་གི་ཚེ་བུ་ཕའི་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པ་ལ་འགའ་ཡང་ཡིད་དུ་སྡུག་ཅེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ལ་ཆགས་སོ་ཞེ་ན། དེའི་ཚེ་ཆགས་པ་ཚོང་དང་ནི་འདྲ་བ་འབབ་ཞིག་སྐྱེ་བར་ཟད་ཀྱི་བུའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཆགས་པ་མིན་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༣ ན ༡ དཔེར་ན་ཤིང་ཀུན་ གཅང་། ཤོག ༡༣ ན ༤ དཔེར་ན་ཤིང་དཀུན་

ནོ། །དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ལ་བུ་ཤིན་ཏུ་སྡུག་པ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་དུས་བྱས་པ་དང་བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རེངས་སོ་ཞེས་ཞུས་པས་འཁྲུགས་ནས་བསད་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་སོ། །དེ་ནས་ཤིའོ་ཞེས་ཞུས་པ་[1]རྒྱལ་པོ་དགྱེས་པ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། རྗེས་སུ་མཐུན་མི་མཐུན་ལ་མ་ལྟོས་པར་བུ་ལ་ཞའི་ཆགས་པ་བརྟན་པོ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཆགས་པ་ལ་བརྟན་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཆགས་ཡུལ་བུ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བས་བསྐྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་ལ་མྱུར་པོར་ལྡོག་སྟེ་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་སོ། །ཆགས་པའི་འཆིང་བ་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་ན་དེས་བསྐྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མི་ལྡོག་རིགས་པ་ལ་ཆགས་པ་ལའང་དེའི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་མཐོང་བ་ཡིས་མཚོན་པའི་ཆགས་པ་མི་བརྟན་པ་ཉིད་ལྟོས་ཤིག་པའོ། །དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་འགའ་ཞིག་ཆུའི་སྟེང་ནས་འགྲོ་བ་ན་མི་མ་ཡིན་གྱིས་གྲུ་བཟུང་བ་དང་། དེའི་བློན་པོ་གཅིག་གིས་བདག་གི་བུ་རྣམས་བསྐྱེད་[2]འཚལ་ལོ་ཞེས་བུ་རྒྱལ་པོ་ལ་བཅོལ་ནས་ཆུར་འཚོངས་ཏེ་ང་ཕྱིར་ལ་རྒྱལ་པོ་ཐོང་ཞེས་བྱས་པས་གྲུ་བཏང་བར་འགྱུར་ལ། བུ་རྣམས་ཕ་ཤི་བ་ཐོས་ནས་སྡུག་བསྔལ་ལ། རྒྱལ་པོས་ལེགས་པར་བསྐྱངས་པས་ཕ་ཤི་བ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱུར་སེམས་པ་བཞིན་དུ་མྱ་ངན་ཡང་གཏན་དུ་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། བུ་ཤི་བ་སོགས་ལ་ཡིད་ལ་མྱ་ངན་བྱ་བ་མི་རིགས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐུན་འཇུག་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལུས་ལ་བརྡེག་པ་སོགས་བྱ་དགོས་ན། མི་རིགས་ཏེ། སྐྲ་འབལ་བ་སོགས་ལུས་ལ་གནོད་པས་གཟིར་བ་བྱས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཡེ་མེད་སྙམ་དུ་ཤེས་བཞིན་དུ་ཁྱོད་བདག་ཉིད་ལ་ཕྱི་ཚུལ་འཚོས་པའི་གཟིར་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་གཡོན་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་པས་བདག་ལ་བྱེད་པར་མི་རིགས་སོ། །དཔེར་ན་བུད་མེད་གཅིག་བུད་མེད་གཞན་ལ་ལྕེབ་བ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བདག་ཉིད་གསོད་ཅིང་སློབ་དཔོན་དུ་བསྐྱེམས་པ་དང་འདྲའོ།།

བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཟིར་བ་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་མོད་ཀྱི་ཉེ་དུ་ཕྱི་མ་དང་འབྲེལ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏུ་གཟིར་བ་ཡང་སྤང་དུ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལས་དབང་གིས་བུ་དང་བུ་མོར་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༣ ན ༤། གཅང་། ཤོག ༡༣ བ ༡ ཞུས་པ་དང་རྒྱལ་པོ་

2 ཞོལ། ཤོག ༡༣ བ ༡། གཅང་། ཤོག ༡༣ བ ༤ བསྐྱང་

གྱུར་ནས་སྡུག་བསྔལ་རྣམ་པར་འགོད་པ་ལྟ་བུར་འཇིག་རྟེན་པ་འདི་ནི་ཡོངས་སུ་འཁྲུམ་པར་བྱེད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གསར་པ་གཞན་འགོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཚ་ལ་རྒྱ་ཚྭ་འདེབས་པར་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བ་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བ་ཐོབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས། རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དཔེར་ན་སྦྲུན་གཉིས་ཡོད་པ་གཅིག་གི་ཐད་དུ་ཕ་ཤི་ལ་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཐད་དུ་མ་ཤི་ནས་ཐྲད་པ་དང་མན་ཚུན་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པ་དང་འདྲ་བས་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ།།

ལྔ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། འགྲོགས་པ་ཡུན་རིང་བ་ལ་ཆགས་པ་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྲལ་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་གཉེན་དང་འདུ་བ་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཆགས་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན་མིན་ཏེ། གང་གི་སྐྱེ་འདུ་བ་དགའ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེའི་བྲལ་བ་ཇི་ལྟར་དགའ་བའི་རྒྱུར་སེམས་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རིགས་པར་ཐལ། འདུ་བ་དང་ནི་བྲལ་བ་དག་ལྷན་ཅིག་རྒྱུ་བར་སྣང་བ་མིན་ནམ་སྐྱེ་གཅིག་ཁོ་ནར་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བཀྲ་ཤིས་མའི་རྗེས་སུ་སྣ་ནག་མ་ངེས་པར་འབྲང་བ་དང་། ཁ་ཟས་དུག་བཅས་ཀྱིས་བདེ་བ་ཅུང་ཟད་བསྐྱེད་ཀྱང་མཐར་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐར་འབྲལ་བར་ངེས་ཀྱང་འགྲོགས་པ་ཡུན་རིང་བས་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྲལ་བ་དང་ཐྲད་པ་ཡུན་ཐུང་ལ་འདུ་བ་ཡུན་རིང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འཁོར་བ་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་འདས་པའི་དུས་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་མ་འོངས་པའི་དུས་ལ་ཡང་ཐ་མ་ཡོད་པ་མིན་ན་རྒྱ་མཚན་ཅིས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་དུས་ཤིན་ཏུ་ཐུང་བའི་འདུ་བ་མཐོང་ཞིང་དུས་རིང་པོར་གྱུར་ཀྱང་བྲལ་བ་མཐོང་བ་མིན་ཞིང་དེ་ལ་སྐྱོ་བར་མི་བྱེད་དུས་ཅུང་ཟད་ཀྱི་འདུ་བ་ལ་ཆགས་པ་དེས་དུས་རིང་པོར་བྲལ་བ་ལ་སྐྱོ་བར་བྱ་དགོས་སོ། །མི་ཁ་ཅིག །བྱིས་ན་གནས་པའི་ཚུང་མ་གཞན་གྱིས་བདག་གིར་བྱས་པ་ཡུལ་དུ་སླེབ་མ་ཐག་སྡུག་བསྔལ་བར་གྱུར་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་དུས་རིང་པོར་བྲལ་བ་ལ་མྱ་ངན་མི་བྱེད་པར་ཅུང་ཟད་བྲལ་བ་ལ་མྱ་ངན་བྱེད་པ་མི་རིགས་སོ།།

དྲུག་པ་ནི་བྲལ་བ་ཡུན་རིང་ཡང་སོས་ཀ་མེ་ཏོག་རྒྱས་པ་དང་། སྟོན་དུས་ཟླ་བ་གསལ་བ་སོགས་དུས་ཚིགས་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་སེམས་ཁྲིད་ནས་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྐད་

ཅིག་དང་ཐང་ཅིག་དང་ཡུད་ཙམ་ལ་སོགས་པའི་དུས་དེ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བས་ཁྱོད་ཀྱི་གསོན་པའི་སྐད་ཅིག་ཟད་པར་བྱེད་པས་ངེས་པར་སྲོག་འགྲོག་པའི་དག་[1]དང་འདྲ་བར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་དཔྲར་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཁྱོད་འདོད་ཆགས་མི་བྱའོ། །དཔེར་ན། བྲན་མོ་རྒན་མོ་རྗེ་མོས་སྡུག་བསྔལ་འཁོར་མར་བསྐྱེད་ཀྱང་རྗེ་མོ་ལ་ཆགས་པར་བྱེད་ཀྱི་སྨྱ་ངན་མི་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། དུས་ཚིགས་ལ་ཆགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ངེས་པར་བྱ་དགོས་པ་ཚད་ལས་ལ་ལྟོས་པར་མི་རིགས་པ་དང་། བྱ་བ་ངན་པ་ལ་ཆགས་པ་བཏང་ནས་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་དབེན་པ་བསྟེན་རིགས་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རིགས་མོད་ཀྱི་གཉེན་དང་འབྲལ་བར་དཀའ་བས་ངེས་འཇིགས་ནས་ནགས་སུ་མི་འགྲོའོ་ཞེ་ན། བློ་གྲོས་ངན་པ་ཁྱོད་གཉེན་བཤེས་དང་བྲལ་བའི་འཇིགས་པ་ཡིས་དབེན་པ་བསྟེན་པའི་ཆེད་དུ་ཁྱིམ་ནས་ངེས་པར་མི་འབྱུང་ན་གཉེན་བཤེས་དང་བྲལ་བ་དེ་ནི་འཆི་བདག་གིས་ངེས་པར་བྱེད་པས་ བླང་དོར་ལ་མཁས་པ་སུ་ཞིག་ངེས་པར་ནི་བྱ་དགོས་པའི་ལས་དེ་ནི་ངེས་པར་འཆི་བདག་གིས་ཚད་པས་བཙད་པའི་དབང་གིས་བྱེད་པར་འགྱུར། ངེས་ན་འཆི་བདག་གི་ཚད་པས་མ་བསྐུལ་བར་ནགས་སུ་སོང་སྟེ་ཐར་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །དཔེར་ན་གྲོང་པ་རྣམས་ངེས་པར་འབུལ་དགོས་པའི་དཔྱ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མ་གཟིར་བར་དུ་མི་འབུལ་བ་ལྟར་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉེ་དུ་རྣམས་ངེས་པར་བཏང་དགོས་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟ་ན་ཡང་བུ་བསྐྱེད་དེ་ཁྱིམ་གྱི་ཁུར་ཐོག་ནས་ངེས་པར་ནགས་སུ་འགྲོའོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་བྱ་བ་འདི་བྱས་ནས་གསལ་བར་ཧེ་ངེས་པར་ནི་ཕྱིས་དབེན་པའི་ནགས་སུ་འགྲོ་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན་བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱས་ཀྱང་གདོན་མི་ཟ་བར་བཏང་བར་བྱ་བ། འདོད་བྱའི་འབྲས་བུ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་འབྱིན་པ་དེ་བྱས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད། དང་པོ་ནས་དོར་བར་རིགས་སོ། །དཔེར་ན་དགོས་པ་མེད་པའི་རྫ་བདར་བ་དང་ཤིང་ཐོག་ཨ་མྲ་མི་གཙང་བས་གོས་པ་བཀྲུས་ནས་འདོར་བ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། གལ་ཏེ་ནགས་སུ་འགྲོ་བ་གཙོ་བོ་ཡིན་མོད་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༣ བ ༣། གཅང་། ཤོག ༡༣ བ ༦ སྲོག་སྲོག་པའི་དགྲ་དང་

ཀྱི། བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པས་འཛིགས་ནས་འགྲོ་མི་ནུས་སོ་ཞེ་ན། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསྒོམ་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱས་ན་བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་བདག་ནི་ནམ་འཆི་ངེས་པ་མེད་ཅིང་མྱུར་དུ་འཆིའོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་གང་ལ་མྱུར་དུ་འཆི་བར་ཐག་ཆོད་པའི་ངེས་པ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི། འདུ་འཛི་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་བདག་ལ་ཡང་སྲིད་པའི་ཆགས་པ་ཡོངས་སུ་བཏང་བའི་ཕྱིར་འཆི་བདག་ལ་ཡང་ག་ལ་འཛིགས། འཛིགས་པ་སྤངས་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་ན་ནགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་བུ་དང་བྲལ་བ་ལ་འཛིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་ཁ་ཟས་དུག་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སོར་གདུབ་འཛུག་པ་དང་། ཁ་ཟས་དུག་ཅན་འདོར་བ་བཞིན་ནོ། །དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ངེས་པར་ཡོད་ཅེས་ཀྱང་བཤད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་འཆི་བདག་གི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ནས་འཆི་ངེས་པ་དང་ནམ་འཆི་ངེས་པ་མེད་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་ཁྲིད་ལེགས་པར་ཚུད་ན་ལམ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱང་འབད་པ་མེད་པར་སྐྱེ་ལ་གཞན་དུ་ན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་པོ་ཏོ་བ་གསུང་བ་ལྟར་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བློ་ལ་མ་སྐྱེས་པར་དུ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་ལམ་འགགས་པ་ཡིན་པས་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་དང་། ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །སྙིང་བཀུར་སྲིད་པའི་འཆིང་བ་གཅོད་བྱེད་ཅིང་། །དབེན་པར་སྒྲུབ་ལ་བརྩོན་པའི་བསྐུལ་མ་མཆོག །གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་གསང་བའི་དམ་པ་ནི། །ཐོག་མར་འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་འོ། །ཞེས་པ་བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་རྣམ་བཤད་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་རྟག་པར་འཛིན་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་པོའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

༄ གཉིས་པ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས་སྡུག་བསྔལ་དུ་སྒོམ་པའི་སྒོ་ནས་བདེ་བར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་བའི་ཐབས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚིག་དོན་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་དགོས་པ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རགས་པའི་ལུས་སྡུག་བསྔལ་དུ་སྒོམ་ཚུལ། དེས་ན་སྟོན་པས་ལུས་སྡུག་བསྔལ་དུ་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་དང་། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སྒོམ་པའི་

ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྡུག་བསྔལ་དང་ལྡན་པའི་ལུས་བསྟན་པའི་ཚུལ་དང་། སྡུག་བསྔལ་སྒོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། བདེ་བ་རང་མཚན་པ་ཡོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུས་སྡུག་བསྔལ་དུ་མཐོང་ཡང་དེ་མ་ཉམས་པར་བསྲུང་བའི་དགོས་པ་དང་། ལུས་ལ་ཏ་ཙང་ཆགས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ནི་ནང་གི་གནོད་པ་ནད་བཞི་བརྒྱ་རྩ་བཞི་དང་། ཕྱིའི་གནོད་པ་དབྱིག་པ་དང་བོང་བ་སོགས་ཀྱིས་གླགས་སུ་བསྟུན་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་གྱུར་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགྲ་ལྟར་མཐོང་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ལུས་དེ་མི་ཉམས་པར་བསྲུང་བར་བྱ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཡུན་རིང་པོ་འཚོ་བ་ནི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པར་བྱེད་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་ལུས་དགྲ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་བསྐྱང་བར་བྱ་བ་མིན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་གཅོད་པ་ཡིན་ལ་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་མི་རྟག་པའི་གཏམ་གྱིས་སེམས་སྐྱོ་ཞིང་ལུས་དོན་མ་ཡིན་པ་འདྲེན་པ་འདྲིས་ཅེ་བྱ་སྙམ་དུ་བརྟས་པ་སྤྲངས་པའི་ཕྱིར་ལུས་ནི་དགྲ་ལྟར་ཞེས་སོགས་བཤད་པར་བྱའོ། །དཔེར་ན་ཚོང་དཔོན་གྱི་བུ་འཆིང་བ་གཅིག་གིས་སྦྲེལ་བའི་རྐུན་པོ་བསྲུང་བ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལུས་བསྲུང་བྱ་ཡིན་ན་ཟས་གོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལྷག་པར་ཆགས་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། མི་རྣམས་བཀྲེས་སྐོམ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གང་ཙུང་ཟད་འབྱུང་བ་དེ་ནི་ལུས་ཉིད་ལས་སྐྱེ་ཞིང་ཟས་སྐོམ་གྱིས་ཚིམ་པ་སོགས་ལུས་ལ་བདེ་བ་ཙུང་ཟད་འབྱུང་བ་དེ་ནི་ཕྱིའི་རྐྱེན་གཞན་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་ན་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་གྱི་སྣོད་དུ་གྱུར་པའི་ལུས་ཀྱི་ཁོག་པ་འདི་ལ་ཁྱོད་ཅི་སྟེ་གུས་འབད་པས་དགེ་བ་སྒྲུབ་ནུས་པ་དང་། ཟས་གོས་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བ་དེ་ཙམ་དུ་གཙད་པར་བྱའོ། །དཔེར་ན་ཤ་ཟ་མོ་གཟུགས་མཛེས་པའི་ཆ་བྱད་སྟོན་པ་ཞིག་མི་ཞིག་གིས་ཤིང་རྟ་ལ་བསྐྱོན་པ་དང་། དེ་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པའི་མདུན་དུ་ཤ་ཟ་མི་སྡུག་པ་ཞིག་བྱུང་བ་རལ་གྲི་རྣོན་པོས་བཅད་པ་དང་ཤ་ཟ་གཉིས་སུ་གྱུར། དེ་གཉིས་ཀྱང་བཅད་པས་བཞིར་གྱུར་དེ་ནས་ནམ་མཁའ་ནས་ལྷ་ཞིག་གིས་བུད་མེད་དེ་བསད་ན་ཐམས་ཅད་བསད་

པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲས་སོ། །དེ[1]ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལྟར་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བསྒོམས་ནས་ལུས་ལ་ཆགས་པ་སྤྲངས་ཏེ། ལུས་མི་འབྱུང་བ་ལ་འབད་པར་བྱས་ན་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་བདུན། ལུས་འདི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་ཤས་ཆེ་བ་བསམ་པ་དང་། རྩོལ་བ་ཆེན་པོ་མི་དགོས་པར་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་སླ་བ་བསམ་པ་དང་། ལུས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པ་བསམ་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གནོད་པ་བྱེད་ཚུལ་བསམ་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཆེས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་བསམ་པ་དང་། ཚོར་བ་བདེ་བ་ལུས་ཀྱི་འགྲོན་པོ་ལྟ་བུར་བསམ་པ་དང་། དེས་ན་ལུས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་པར་འོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཚུལ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་ལུས་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་ཡང་དེ་ཕྱིར་བཅོས་སུ་ཡོད་པས་སྟོབས་ཆུང་ཞིང་བདེ་བ་ཆེ་བས་སྡུག་བསྔལ་ལ་མི་འཇིགས་སོ་ཞེ་ན། གང་གི་ཚེ་ལྷ་སྦྱིན་གདིང་བ་འཇམ་པོ་ལ་འདུག་སྟེ་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་སྤྱོད་པའི་བདེ་བ་མྱོང་བཞིན་པ་སྦྲང་བུ་མཆུ་རིངས་ཀྱིས་ཟུག་པ་ན་བདེ་བ་ཉམས་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྐྱོ་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་ཆེས་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་བདེ་བ་ཤས་ཆེར་མི་ལ་མི་འབྱུང་ན་དེ་ལྟར་སྟོབས་ཆེན་པོ་དེ་ཆུང་དུ་སྙམ་དུ་སེམས་པར་བྱེད་དམ་སྟེ་སེམས་པ་མི་རིགས་པས་སྡུག་བསྔལ་བསམས་ལ་སྐྱོ་བར་བྱའོ། །དཔེར་ན་སྨྲ་སྒྲོགས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོས་མགྲིན་བཟངས་ཀྱི་ཆུང་མ་འཕྲོག་པ་བྱས་མོད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དེ་ལ་བདེ་བ་ཆུང་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་འདམ་དུ་བྱིང་བའི་འཁོར་བ་ལ་བདེ་བར་སེམས་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ།།

གཉིས་པ་ནི། བདེ་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ནོན་པ་དང་ཆུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པ་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་ཤིང་སྡུག་བསྔལ་ལ་འབྲོས་མོད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་བདེ་བར་གྱུར་པ་དག་ཀྱང་རྙེད་དཀའ་སྟེ། བདེ་བའི་རེ་བས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་གསོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་ཅིང་མི་རྟག་པ་འདི་ལ་སྡུག

1 ཞོལ། ཤོག ༧༥ བ ༤། གཅང། ཤོག ༧༦ ན ༢ དེས་ཀྱང་

བསྔལ་ལ་བྲོས་སུ་ཟིན་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ནི་སྐྱེས་བུ་ལ་གྲིབ་མ་རྗེས་སུ་སྙེག་པ་དང་འདྲ་བར་སྡུག་བསྔལ་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་སྤང་བར་དཀའོ། །དཔེར་ན། གླང་ཆེན་སྨྱོས་པས་འཇིགས་པ་བྲོས་པའི་ཆེད་དུ་ཕྱིན་ནས་བདག་ཐར་བར་སེམས་པ་དང་འདྲའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བདེ་བ་དགོན་པ་ལ་མོས་ན་མོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་འཇིགས་རིགས་པ་དང་། ཆགས་པས་ལུས་ལ་གུས་པ་དགྲ་ལ་གུས་པ་དང་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྡུག་བསྔལ་ནི་རྟག་ཏུ་ཉེ་བ་དང་མི་ཉེ་ཡང་འབད་པས་བསྒྲུབ་མི་དགོས་པར་འདོད་པས་རྙེད་པར་འགྱུར་གྱི་འདོད་པས་བདེ་བ་རྙེད་པ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་ལུས་ལ་དགོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉི་ཚན་ལ་གྲང་བ་དགོན་པ་བཞིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་པ་ཁྱོད་ཀྱུ་ཅིས་བདེ་བ་དགོན་པ་ལ་གུས་ཤིང་སྡུག་བསྔལ་མོད་པ་ལ་ཅིས་ཏེ་ཁྱོད་མི་འཇིགས་འདོད་པའི་བདེ་བ་དགོན་པ་ལ་གུས་པར་བྱེད་ན་མི་འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མོད་པ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བྱ་བར་རིགས་སོ། །དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་མཛོད་ཕྱུག་པ་ལ་རང་འདོད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་བདེ་བ་མི་འཐོབ་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། ལུས་གཞོན་ཁ་ཅན་ལ་ཚེར་མས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་ཅུང་ཟད་བདེ་བར་གྱུར་པའི་ལུས་པོ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོའི་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་གང་ཟག་དེས་ལུས་ལ་གུས་པ་དང་དགྲ་ལ་གུས་པ་དེ་དག་གཉིས་ནི་མཚུངས་པར་སྣང་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་སྐྱེད་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཤིང་རྟ་ལ་ཉལ་བའི་མི་གཅིག་རྒྱལ་པོས་མཐོང་ནས་དེ་སྙིང་རྗེས་ལེགས་པར་བསྐྱངས་པས་ཡུངས་ཀར་གྱི་འབྲུ་གཅིག་གིས་རེག་པས་ཀྱང་གཉིད་མི་རྙེད་པ་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ལྟར་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྣོད་དུ་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། གཞན་ཡང་ལུས་ནི་ཡུན་རིང་པོར་བདེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་བསྐྱངས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་འགོར་བས་ཀྱང་བདེ་བའི་བདག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་རྐྱེན་གཞན་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཞེས་བྱ་བ་རིགས་པ་མིན་ནོ། །དཔེར་ན་ཁྲ་བྱུག་གི་ཕྲུག་གུ་བྱ་རོག་གིས་རྗེ་ཙམ་བསྐྱེད་ཀྱང་ཁྲ་བྱུག་ཁོ་ནའི་ཡིན་པར་འགྱུར་གྱི། བྱ་རོག་གི་མིན་པ་བཞིན་དུ་ལུས་བདེ་བའི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ།།

བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱལ་རིགས་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་ནས་མ་ཤི་བར་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཁོ་ན

དང་ལྡན་པར་མཐོང་བས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་མཆོག་ལ་[1]རང་གི་ཡུན་ཚོགས་ཉམས་དོགས་པ་དང་གཞན་གྱི་ཡུན་ཚོགས་ལ་མི་བཟོད་པའི་ཡིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་རྒྱུན་དུ་ལྡན་ཏེ་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་ཕོངས་པའི་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལ་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་ལུས་ལས་སྐྱེས་སོ། །དེ་ལྟར་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གཉིས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པ་འདི་ཉིན་རེ་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་འཇོམས་པར་བྱེད་དོ། །དཔེར་ན་རྒྱལ་པོས་གླང་པོ་ཆེ་ལ་བསྐྱོན་པའི་མི་འདུལ་སྐྱོང་མཁས་པ་དགའ་བ་དང་། དེ་མཐོང་ནས་གླང་པོ་ཆེ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་མི་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། མི་མཁས་པ་རྒྱལ་པོས་ཆད་པ་དང་སྦྱར་བས་ལུས་སྡུག་བསྔལ་བ་བཞིན་ནོ།།

ལྔ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་གཉིས་ཡོད་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟ་ནའང་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཟིལ་གྱིས་མནན་པས་མི་ཤེས་སོ་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མེད་དེ། བདེ་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ། འདི་ལྟར་བདག་ནི་གདོང་བ་པོའི་སྣུམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཚེ་ཡིད་ཀྱི་བདེ་བ་འབྱུང་ན་འགྱོར་བ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུན་ཆད་ཀྱིས་དོགས་པའི་རྟོག་པས་ཡིད་ཀྱི་བདེ་བ་བཟློག་པར་འགྱུར་བ་བདེ་[2]སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་རྟོག་པའི་དབང་དུ་གྱུར་ཅིང་བདེ་བས་བསྡུས་པའི་རྟོག་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་འཇོམས་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ན་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དཔེར་ན་ཆེན་ཆུན་གཉིས་ལས་གཅིག་རང་གི་བུ་ཤི་བ་ལས་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་བུ་བཀུར་[3]སྡུག་བསྔལ་ཆེ་བ་བཞིན་ནོ།།

དྲུག་པ་ནི། བདེ་བ་རྙེད་དཀའ་ཡང་གནོད་པ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། སྡུག་བསྔལ་མང་ཡང་གནོད་པ་བྱེད་པས་ལུས་ཀྱི་གཞན་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཚོར་བ་བདེ་བ་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་མིན་པར་ཐལ། བྲིས་པ་དང་གཞོན་ནུ་དང་དར་ལ་བབ་པ་དང་རྒས་པ་སོགས་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༢ ན ༣ མཆོག་རང་གི་ གཅོང་། ཤོག ༡༢ བ ༡ མཆོལ་ལ་རང་གི་

2 ཞོལ། ཤོག ༡༢ བ ༡། གཅོང་། ཤོག ༡༢ བ ༥ བདེ་བ་སྐྱེ་བ་དང་

3 ཞོལ། ཤོག ༡༢ བ ༢། གཅོང་། ཤོག ༡༤ ན ༡ བུ་བཀུར་བ་

ཇི་ལྟར་ཇི་ལྟར་དུས་འགྲོ་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རྒས་པ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་འཕེལ་ལ་བདེ་བ་རྒྱབ་ནས་བྱེར་བ་དེའི་ཕྱིར་བདེ་བ་ལུས་འདིའི་གཞན་པོ་ཞག་རེ་ཙམ་སྡོད་པའི་འགྲོན་པོ་ལྟ་བུར་སྣང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ལམ་རིང་པོར་འགྲོ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཉིན་རེ་བཞིན་ངལ་བ་དང་ལམ་རྒྱགས་ཟད་པས་སྡུག་བསྔལ་འཕེལ་བ་བཞིན་ནོ། །བདུན་པ་ནི། ལུས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་བདེ་བའི་རྒྱུས་བཅོས་སུ་ཡོད་པས་སྐྱོ་བར་མི་བྱའོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ། ལུས་འདི་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་མང་པོ་སྟེ་ནང་གི་རྐྱེན་ནད་རྣམས་དང་། གཞན་ཕྱིའི་རྐྱེན་མང་པོ་སྣང་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ་དེ་སྙེད་དུ་ནི་མི་རྣམས་ལ་བདེ་བའི་རྒྱུ་དག་སྣང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱུད་མར་འབྱུང་བས་སྐྱོ་བར་བྱ་དགོས་སོ། །དཔེར་ན་ཁ་ཅིག་རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་རང་གི་ཁྱིམ་ཐབ་ལ་དོན་དུ་གཉེར་བས་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་དང་འབྲེལ་བ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་བདེ་བ་རང་མཚན་པ་ཡོད་པ་དགག་པ་ལ་ལྔ། སྡུག་བསྔལ་རང་མཚན་པ་ཡོད་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། བཞོན་པ་ཞོན་པ་སོགས་ལ་བདེ་བ་རང་མཚན་པ་དང་པོ་ནས་མེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་ཚོར་བ་སིམ་པ་ལ་བདེ་བ་རང་མཚན་པར་ཞེན་པ་དང་། བདེ་བ་རང་མཚན་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེ་བ་ཅུང་ཟད་འཕེལ་བ་མཐོང་བས་རང་མཚན་པའི་བདེ་བ་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། སྡུག་བསྔལ་རང་མཚན་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་བདེ་བ་རང་མཚན་པའི་རྒྱུ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བདེ་བ་མེད་ན་འཕེལ་བ་མི་རིགས་པ་ལ་འཕེལ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བཞིན་པའི་བདེ་བ་ལས་ཇི་ལྟར་བཟློག་པ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་འཕེལ་བཞིན་པ་ལས་བཟློག་པ་མཐར་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་བརྟུས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །སྡུག་བསྔལ་འཕེལ་ན་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་གདུང་བར་འགྱུར་ལ། བདེ་བ་འཕེལ་བའི་མཐའ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྡུད་པ་ཡིན་នོ། །དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ང་ལ་ནུ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྟན་ཕྱེད་འདོད་པས་འོག་ཏུ་ལྟུང་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེ་བའི་རྒྱུ་ཁ་ཟས་སོགས་བསྟེན་གྲགས་ན་བདེ་བ་རང་གི་རྐྱེན་དང་ལྡན་ཅིག་བདེ་བ་ལས་བཟློག་པ་

སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་འབྱུང་བར་མཐོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལ། དེའི་རྒྱུ་བསྟེན་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྐྱེན་རྣམས་དག་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་བཟློག་པ་བདེ་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་བཙོན་ར་ཉམས་དགའ་བ་ཞེས་སོགས་དང་པོར་རང་གང་དགའ་བའི་སྤྱོད་ལམ་བྱེད་དུ་འཇུག་ལ་དེ་ནས་སྤྱོད་ལམ་གཞན་བསྟེན་པ་མེད་པས་ཕྱིས་སྡུག་བསྔལ་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་དྲུག །འཆི་བཞིན་པ་ལ་བདེ་བར་ཞེན་པ་མི་རིགས་པ་དང་། གནོད་བཞིན་པ་ལ་བདེ་བར་ཞེན་པ་མི་རིགས་པ་དང་། དགྲ་ལྟ་བུ་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་བདེ་བར་ཞེན་པ་མི་རིགས་པ་དང་། བརླག་བཞིན་པ་ལ་བདེ་བར་ཞེན་པ་མི་རིགས་པ་དང་། ངལ་དུབ་ཀྱི་ལས་བྱེད་བཞིན་པ་ལ་བདེ་བར་ཞེན་པ་མི་རིགས་པ་དང་། བདེ་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱི་དོན་དུ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་བསྐྲུན་པ་བདེ་བར་ཞེན་པ་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷན་ཅིག་བདེ་བ་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལས་ན་བདེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཇིག་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་ཞིང་དེ་ཡང་དུས་གསུམ་ལ་མི་འབྲལ་བས་ཁྱོད་སྔར་འཇིག་ཅིང་འཆི་བཞིན་པ་ལ་དུས་སོང་ཞིང་། ད་ལྟར་ཡང་འགྲོ་བ་དང་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་འགྲོ་བར་འགྱུར་ན་འཆི་བཞིན་པ་ནི་བདེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུའང་རིག་པ་མིན་ནོ། །དཔེར་ན་བྲན་ངན་པ་ཞིག་གིས་ཁྱིམ་བདག་གི་རྫས་མང་པོ་ཆུད་གསོན་པས་ཁྱོད་ནི་བྲམ་པ་མི་ཤེས་པ་ཞིག་གོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། ང་ལ་ཡིད་ལ་བརྟེན་པ་ཁྱོད་ཉིད་བྲམ་པ་ཆུད་གསོན་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་བ་ལྟར་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱང་འཆི་བཞིན་པ་ལ་བདེའོ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ལ་བདེ་བར་ཞེན་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་བཀྲེས་པ་དང་སྐོམ་པ་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུས་གནོད་བཞིན་པ་ནི་བདེའོ་ཞེས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུའང་རིགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་མནའ་མ་ཁ་ཅིག་ཁྱིམ་གྱི་དབང་དོན་དུ་གཉེར་བས་དེ་བྲས་པས་སྡུག་བསྔལ་བར་འགྱུར་ཀྱང་བདེ་བར་རློམ་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། འབྱུང་བཞི་གང་རུང་རེ་རེ་ལ་རང་གི་ལུས་འགྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པས་འབྱུང་བ་ཀུན་ལ་སྟེ་ཀུན་ཚོགས་པ་ལས་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་རླུང་གིས་གཞན་རྣམས་འཐོར་བ་དང་། མེས་ས་སྲེག་ཅིང་ཆུ་སྐེམ་པ་སོགས་ཕན་ཚུན་གནོད་པ་བྱེད་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་ཞིང་འགལ་བ་ཚོགས་པ་རྣམས་བདེའོ་ཞེས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུའང་མི་རིགས་

སོ། །དཔེར་ན་ཧ་དང་། ཅེ་སྤྱང་དང་། སྦྲུལ་དང་། འདབ་ཆགས་དང་། རི་དྭགས་དང་། ཆུ་སྲིན་བྱིས་པ་གསོད་དང་་དྲུག་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདུས་པ་ལ་བདེ་བ་མེད་པ་དང་འདྲའོ། །བཞི་པ་ནི། ལུས་ཅན་རྣམས་གྲང་བ་དང་ཚ་བ་སོགས་རྣམས་ལ་ཕྱིར་འཆོས་པའི་ཐབས་སྟོབས་ལྡན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་གནོད་བྱེད་ཀྱི་བརླག་བཞིན་པ་ནི་བདེའོ་ཞེས་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུའང་རིགས་པ་མིན་ནོ། །དཔེར་ན་ཞགས་པ་དང་དབྱུག་པ་ཅན་གྱིས་བདས་པའི་རྒྱན་པོ་ལ་བདེ་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ན་ལྷ་སྦྱིན་བདེ་བར་ཉལ་འདུག་གོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཡོད་པས་བདེ་བ་རང་མཚན་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ལུས་སེམས་ཀྱི་འབད་རྩོལ་མེད་པར་ཉལ་བ་དང་འགྲོ་འདུག་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འགའ་ཡང་ས་སྙེང་ན་ཡོད་པ་མིན་ན་ངལ་དུབ་ཀྱི་ལས་བྱེད[1]བཞིན་པ་བདེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུའང་མི་རིགས་སོ། །དཔེར་ན་བཙ་སྤྲོད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཁན་པོ་ལྷས་གཟིར་བའི་རྒྱལ་པོའི་སྲས་རྟག་ཏུ་སྡུག་པ་བཞིན་ནོ། །དྲུག་པ་ནི། བདེ་བ་མེད་ན་བདེ་བའི་དོན་དུ་སྡུག་བསྔལ་སྤྱོད་བ་མི་འཐད་པ་ལ་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་སྡུག་བསྔལ་སྤྱོད་བ་མཐོང་བས་བདེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མི་མཁས་པ་བདེ་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱི་དོན་དུ་སྡིག་པ་སྤྱད་པས་ཚེ་འདིར་འཆི་བ་སོགས་དང་ཕྱི་མར་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བས། མཁས་པ་རྣམས་ནི་བདེ་བ་འདོད་པས་ཚེ་འདི་དང་གཞན་དུ་བདག་ཉིད་ནི་རྟག་ཏུ་སྡིག་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྲུང་བར་བྱ་དགོས་པས་མི་མཁས་པ་བདེ་བའི་དོན་དུ་ལས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ངན་འགྲོ་ཡོད་ན་དེ་ལ་བདེ་བ་ཞེས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་མ་ཚོར་བར་འཇུག་པའི་དགྲ་ལ་རྟག་ཏུ་འཛིགས་པ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་བདག་ཉིད་སྡིག་པ་ལས་བསྲུང་བར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ནི། བདེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དམིགས་ནས་རྟ་དང་གླང་པོ་སོགས་ལ་ཞོན་པ་མཐོང་བས་བདེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། བདེ་བའི་རྒྱུར་འདོད་པ་དེ་དག་དབྱེད་པའི་ཚེ་དང་པོ་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་དུ་བརྩམས་པ་ཡིན་ཏེ། བཞོན་པ་ཞོན་པ་དང་བཟའ་བཏུང་ལོངས་སྤྱོད་པ་སོགས་ལ་མི་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་པོ་ནས་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་པར་སྤྱད་ན་སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་གང་ལ་སྡུག

1 ཞོལ། ཤོག ༡༩ ན ༡ བྱེད་པ་བཞིན་པ་

བསྔལ་རྩོམ་པ་མེད་པ་དེ་ལ་མཐར་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོར་འཕེལ་བ་ག་ལ་ཡོད། དང་པོ་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཆུང་ངུ་བརྩམས་པ་ལ་བདེ་བར་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། སྐྱེས་བུ་བློན་པོ་ཞིག་ཕ་མའི་ཁུར་སྐྱ་ཕྱེད་བཀྲེས་པ་སེལ་བའི་རྒྱུར་སེམས་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་བདེ་བ་ནི་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཕྲུག་པོ་འགའ་ཞིག་གསེར་གྱི་སྣོད་དུ་སྐྱུགས་པ་ན་བྲན་པོ་སའི་སྣོད་དུ་སྐྱུགས་པ་མཐོང་ནས་སྐྱུག་པ་ལ་བདེ་བ་མེད་པར་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་བདག་ནི་དབང་ཐང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ་སྙམ་དུ་ཌི་ལྟར་ཕྲུག་པོ་འགའ་ཞིག་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ཤུགས་ཆུང་དུ་སོང་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཚོར་བ་སིམ་པ་ལ་རང་མཚན་པའི་བདེ་བར་བཟུང་ནས་བདེའོ་སྙམ་དུ་སེམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་བདེ་བ་རང་མཚན་པ་མེད་དོ། །དཔེར་ན་ཉི་མས་གདུངས་ནས་གྲིབ་མ་ལ་འདུག་པའི་ཚེ་ཚིག་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཅུང་ཟད་ཤུགས་ཆུང་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཚོར་བ་སིམ་པ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་བདེ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། ཚ་བས་ཉེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཤུགས་ཡལ་མ་ཐག་གྲང་བའི་སྡུག་བསྔལ་མགོ་འཛུགས་པས་སྡུག་བསྔལ་ཡེ་མེད་པའི་ཚོར་བ་མི་སྲིད་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ནི་དེའི་གཞིར་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཤུགས་ཆུང་དུ་ཙམ་ཡང་དགོས་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་རང་མཚན་པ་ཡོད་ལ། བདེ་བ་རང་མཚན་པ་མེད་ཅེས་བྱའོ། །ཐ་སྙད་དུ་ཚོར་བ་བདེ་བ་མེད་ཅེས་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་སྟེ། སྐུར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་སྔོན་པོ་དེ་སེར་པོ་དང་བསྒྲིགས་ཀྱང་སྔོན་པོའི་བློ་སྐྱེ་ཡི་སེར་པོའི་བློ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། རིང་པོ་དེ་དེ་བས་ཆེས་རིང་བ་དང་བསྒྲིགས་ན་ཐུང་ངུའི་བློ་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཡི། རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རང་མཚན་དང་འདྲ་བར་གོ་བར་མི་བྱའོ། །དཔེར་ན་ལྟ་སྟངས་ཀྱིས་བསྟུན་པ་ལ་བདེ་བར་སེམས་པ་དང་འདྲའོ།།

ལྔ་པ་ལ་གཉིས། སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ངུ་བརྩམས་པས་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་གཞན་ལྡོག་པར་མཐོང་བས་བདེ་བ་རང་མཚན་པ་ཡོད་པ་མི་འགྲུབ་པ་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ལེགས་པར་ཐེལ་གྱིས་གནོན་པའི་བདེ་བ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་བ་ཡོད་དེ། ཁྲག་པ་གཅིག་ནས་ཁྲག་པ་གཉིས་པར་ཁུར་སྤོ་ཞིང་དེ་ལ་བདེ་བའི་བློ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། བདེ་བ་མེད་ན་དེ་མི་སྲིད་པ་ཞིག

གོ་ཞེ་ན། ཕྲག་པ་གཡས་པས་ཁུར་ཡུན་རིང་དུ་ཁྱེར་བས་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་འཕེལ་བ་ན་གཡོན་པར་སྤོ་ལ་དེ་ཡང་དང་པོར་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་དུ་བརྩམས་པས་སྔར་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པ་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། དེར་ཡང་སྡུག་བསྔལ་མེད་པ་མིན་ན་སྡུག་བསྔལ་གསར་པ་གཞན་རྩོམ་པ་ལའང་བདེ་བ་ཅི་ཡོད་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་འགག་བཞིན་པ་ལ་ཡང་བདེ་བ་ཅི་ཡོད། སྐྱེ་བ་ན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་འགའ་ཞིག་འགག་པས་བདེའོ་སྙམ་དུ་མི་རིགས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐུབ་པས་ཀ་ཏ་ཡ་ན་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། ཀ་ཏ་ཡ་ནའི་བུ་སྐྱེ་བ་ན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ན་སྐྱེའོ། །འགག་པ་ན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ན་འགག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་སྙམ་ཏེ་རྩོམ་པ་པོ་རང་ཉིད་དེ་ལྟར་སེམས་སོ་ཞེས་པའོ། །རྒྱས་པར་དགའ་བོ་མངལ་འཇུག་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དཔེ་ནི་ཁུར་ཁྱེར་བས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་རང་མཚན་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་བདེ་བས་བསྒྲིབས་པས་མི་མངོན་ནོ་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་རང་མཚན་པ་ཡོད་ཀྱང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་སྡུག་བསྔལ་དེ་ནི་ཚོར་བ་བདེ་བས་གཡོགས་པ་ལྟར་བྱས་ནས་མི་མཐོང་ན་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྟོབས་ཆེ་བའི་བདེ་བ་ཡོད་དགོས་ན་རྒྱུ་གང་གིས་སྡུག་བསྔལ་བསྒྲིབ་པར་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་བདེ་བ་རང་མཚན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་མི་ཞིག་གླང་པོ་ཆེས་བདས་པས་ཁྲོན་པ་རྙིང་པར་ལྷུང་ཞིང་ལམ་ཕྱེད་དུ་རྩྭ་དུར་བའི་རྩ་བ་བྱི་བས་ཟ་བཞིན་པ་ལ་འཇུས་པས་ཐོགས་པ་འོག་ནས་སྦྲུལ་ཆེན་པོས་བསྒུགས་པ་ངོས་ནས་ལྕོ་འཕྱེ་ཆེན་པོས་བསྡིགས་སྟེང་ནས་སྦྲང་རྩིའི་ཐིགས་པ་བབ་པ་མྱངས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཞིག་བདེ་བར་སེམས་པ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱང་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་གླང་ཆེན་གྱིས་བདས། ཤ་བའི་ཁྲོན་པར་ལྷུང་ཚེ་ཕྱེད་དུ་དགེ་བའི་ལས་ལམ་གྱི་རྩྭ་དུར་བའི་རྩ་བ་ལ་འཇུས་པས་ཐོགས་པ་འོག་ནས་ངན་སོང་གི་སྦྲུལ་གྱིས་བསྒུགས་ངོས་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ལྕོ་འཕྱེས་སྡིག་པ་ཚེའི་རྩྭ་དུར་བ་རྩ་བ་རྣམ་སྨིན་གྱི་བྱི་བས་ཟ་བཞིན་པ་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྲེད་པའི་སྦྲང་རྩིའི་ཐིགས་པའི་རོ་མྱངས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས་སྡུག་བསྔལ་མ་གཏོགས་བདེ་བ་རང་མཚན་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དཔེ་གཞན་ཡང་འགྲེལ་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དེས་ན་སྟོན་པས་ལུས་སྡུག་བསྔལ་དུ་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལུས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་སྟོན་པས་ལུས་སྡུག་བསྔལ་དུ་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉི་ཚན་དྲོ་ཞེས་བསྟན་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ལུས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་གཏི་མུག་གི་དབང་གིས་དེ་མི་རྟོགས་ཤིང་བདེ་བར་བཟུང་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་བས་སྟོན་པས་ཁྱོད་སྡུག་བསྔལ་ལ་བདེ་བར་བཟུང་ནས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་བསྟན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེས་ན་ངེས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ། ཆེ་ཞེས་འདི་ནི་སྲིབ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སྟེ། གང་འདི་མ་རིག་པའི་སྒྲིབ་པའོ། །ཞེས་སྡུག་བསྔལ་རང་མཚན་པ་ལ་བདེ་བར་རློངས་པ་གཏི་མུག་ཀུན་གྱི་ཐ་མར་ཏེ་ཐ་ཤལ་བར་གསུངས་སོ། །དཔེར་ན་བྲན་གཅིག་གླུ་བླངས་ཏེ་ལས་བྱེད་བྱུས་ནས་བོར་བར་གྱུར་པ། དེ་ལ་མས་གང་བཟུང་བ་དེ་ལ་ལེགས་པར་ཟུངས་ཤིག་ཅེས་སྨྲས་པ་དང་། དེས་ནམ་ཞིག་གི་ཚེ་བོང་མཇུག་ནས་བཟུང་ལ་གཞན་གྱིས་མ་འཛིན་ཞེས་སྨྲས་ཀྱང་གང་བཟུང་བ་དེ་ལེགས་པར་བཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་མི་གཏོང་བ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བོ་གཏི་མུག་གི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བཟུང་བ་ལ་སྟོན་པས་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སློབ་པར་མཛད་པའོ། །གསུམ་པ་ཁྲབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི། གལ་ཏེ་ལུས་མི་རྟག་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་བདེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་ལ་སོགས་པ་གང་མི་རྟག་པ་ལ་འཇིག་བྱེད་ཀྱིས་ངེས་པར་གནོད་པས་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱེད་ལ། གང་ལ་ཡིད་འབྱུང་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་གནོད་པ་ཡོད་པ་དེ་བདེ་བ་མིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་མི་རྟག་པ་གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་ལན་ཚྭའི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་གང་ལྷུང་བ་ལན་ཚྭ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་དགོས་པ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། དགོས་པ་དངོས་དང་། བདེ་བ་རང་མཚན་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། གཞན་གྱི་ལྷན་ག་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པས་གདུལ་བྱ་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་ནས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དགོད་པའི་ཆེད་དུ་མདོ་ལས་སྐྱེ་བ་སྡུག་བསྔལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྟོན་པས་ཆོས་མངོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་ཀུན་

འབྱུང་འཇིག་རྟེན་དང་། །ལྷ་གནས་སྲིད་པའང་དེ་དག་ཡིན།[1]།ཞེས་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཉིད་གསུམ་ལྡན་པའི་ཕྱིར། །ཅི་རིགས་མ་ལུས་སྡུག་བསྔལ་ལོ།[2]།ཞེས་དང་། ཡིད་འོང་ཡིད་དུ་མི་འོང་དང་། །དེ་ལས་གཞན་ཟག་བཅས་རྣམས་ཀྱི།[3]།ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་པས་སྐྲག་ཅིང་གྲོལ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱར་བའི་དོན་དུ་མཛད་དེ། དེ་ཡང་སྟོན་པས་དགེ་སློང་དག་ལ་ཁྱེད་ཅག་ཡུན་རིང་པོར་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ན་ཕ་མ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་མ་གྱུར་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་མཐོང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གྱི་གཟིངས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལས་བསྒྲལ་བའི་ཕྱིར་མཆོང་བར་བཟོད་པ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་པོས། རབ་བྱེད་དང་པོ་བཞིས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་ནས་སློན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་དྲངས་པའི་ཚིགས་བཅད་འདི་དག་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་མཛོད་ལས་འབྱུང་ཡང་། ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ཚིག་ཏུ་གསལ་ལ། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བླ་མ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་ག་མདོ་མིན་པར་བཞེད་ཀྱང་། ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་དེ་དག་ཅི་རིགས་མངོར་བཞེད་པ་འདྲ་གསུང་ངོ་།།

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་བཞེད་པ་ལ་ནི་སྡུག་བསྔལ་རང་མཚན་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་རང་མཚན་པ་ཙམ་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་དེ་ཡོད་པ་ལ་ཉེས་པ་དུ་མ་དང་བཅས་པས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་བདེ་བ་སྡུག་བསྔལ་ཙམ་ཟད་ཤུགས་ཆུང་བའི་གནས་སྐབས་ན་ཚོར་བ་སིམ་པ་འབྱུང་བ་ལ་བདེ་བར་རྣམ་པར་བཞག་གོ།

གསུམ་པ་ནི། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷ་ལ། མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པར། རེ་ཤིག་བདེ་བ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་དེ་ལ་འདི་དྲི་བར་བྱ་སྟེ།[4] ཞེས་སོགས་བདེ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༨ ཐིག ༩

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༨༣ ཐིག ༡

3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༨༢ ཐིག ༢༠

4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༦༥༩ ཐིག ༡༢

བ་རང་མཚན་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་རང་མཚན་པ་ཡོད་མེད་མགོ་མཚུངས་དུ་མ་མཛད་པ་ནི་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་འོས་མེད་དུ་བྱས་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འདིར་འགྲེལ་པ་མཛད་པས་དགག་པ་དུ་མ་མཛད་དེ། ཚོར་བ་བདེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་སླར་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། གཞན་ཡང་འབྲས་བུའི་ཚོགས་དེ་དག་དངོས་པོར་ཡོད་པར་བདེན་ན་རྒྱུས་བསྐྱེད་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། དངོས་པོར་མེད་པར་བདེན་ན་བསྐྱེད་མི་ནུས་པར་ཐལ་བ་སོགས་དང་། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ད་ལྟར་བར་ཐལ་བ་སོགས་གནོད་པ་དུ་མ་བརྗོད་ནས་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷ་ལ་ཀླུགས་དང་བཅས་པའི་ཚིག་གསུངས་པའི་སྐབས་མེད་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཇི་ལྟར་སོ་ཀའི་ཉི་མ་ཐྱེད་དུས་ན། །སྐྱེས་བུ་སྐོམ་པས་གདུངས་ཤིང་འགྲོ་བ་ཡིས། །སྨིག་རྒྱུ་དག་ལ་ཆུ་ཡི་ཕུང་པོར་མཐོང་། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཡང་ཆུ་ནི་ཡོད་མེད་ན། །སེམས་ཅན་རྨོངས་པ་དེ་ལ་འཐུང་འདོད་དེ། །མི་བདེན་ཆུ་ནི་བཏུང་བར་ཡོང་མི་ནུས། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས།[1] །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་ཁས་བླངས་ནས་ཐ་སྙད་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཙང་བདེ་སོགས་སུ་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སེམས་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །འདིར་སྨྲས་པ། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་གཏིང་མཐའ་མེད་པར་གནས། །ཉོན་མོངས་ཆུ་སྲིན་དག་གིས་ལེགས་པར་གཟིར། །སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་སྐྱོ་བ་སྐྱེ་མི་འགྱུར། །འབད་དེ་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ། །བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་རྣམ་བཤད་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་བདེ་བར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

༄ གསུམ་པ་འཁོར་བ་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་དུ་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་གཙང་བར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་བའི་ཐབས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྤྲུད་པའི་རོས་ཚིམ་པས་བདེ་བ་སྤྱོད་བ་དགག

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༥ ཤོག ༨༩ ཕྲེང་། ༡

པ་དང་། ལུས་གཙང་བར་ཞེན་པ་མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དྲི་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པས་གཙང་བར་ཞེན་པ་དགག་པ་དང་། གང་ལ་ཆགས་བྲལ་སྐྱེ་རིགས་པའི་ཡུལ་དེ་དག་གཙང་བར་ཞེན་པ་དགག་པ་དང་། ཐ་སྙད་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡུལ་བཞི་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་སྲིད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྲེད་པའི་ཡུལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱད་ནས་ཚིམ་པ་དགག་པ་དང་། སྲེད་པའི་ཡུལ་ཅི་ཙམ་སྤྱད་པ་ཙམ་གྱིས་འཕེལ་བར་འགྱུར་གྱི་ཆགས་བྲལ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་དཔེའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལོངས་སྤྱད་པའི་རོས་ཚིམ་ནས་བདེ་བར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་བསྟེན་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ན་ཚོད་དང་པོ་ལ་ཡུལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱད་པར་དུ་ནོར་བསགས་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ནས་ཕྱིས་ཆོས་བསྟེན་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། བསྐལ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ནི་ཤིན་ཏུ་རིང་པོས་ཀྱང་སྲེད་པའི་ཡུལ་ལ་ཟླ་ཐུག་ནས་ཟད་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྨན་པ་ངན་པ་ནད་གསོ་བའི་ནུས་པ་མེད་པས་གསོ་དཔྱད་བྱས་ཀྱང་འབད་པ་འབྲས་བུ་མེད་པ་ལྟར་ཁྱོད་ལུས་ལ་བདེ་བས་ཚིམ་པའི་དོན་དུ་ངལ་བ་བྱས་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་གཟིག་ལྤགས་བསྒྲོན་པའི་སྤྲེའུ་རྣམས་ཏག་ཏུ་སྐྲོ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་བཞིན་នོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་པས་ཚིམ་པ་དག་ཡུལ་ལ་སྲེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྲིན་བུ་སའི་ཞག་བསྟེན་པར་བྱེད་པ་འགའ་ཞིག་ལ་སའི་སྲེད་པ་ལྡོག་པ་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྲེད་པའི་ཡུལ་བསྟེན་བཞིན་པའི་མི་རྣམས་ལ་ཡུལ་གྱིས་ཚིམ་པ་མེད་པར་མ་ཟད་འདོད་པའི་རེ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའང་དེ་བཞིན་ནོ། །དཔེར་ན་སྐོམ་པས་ཉེན་པའི་རི་དྭགས་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ལ་ཆགས་པ་དགག་པ་དང་། ལུས་མི་གཙང་བར་མི་མཐོང་བཞིན་དུ་ཆགས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག །བུད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་མཛེས་ལ་ཆགས་པ་མི་རིགས་པ་དང་། གཟུགས་མཛེས་རྙེད་དཀའ་བས་ཆགས་པ་མི་རིགས་པ་དང་། བུད་མེད་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་ཆགས་པ་དགག་པ་དང་། རང་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་པའི་བུད་མེད་ལ་ཆགས་པ་མི་རིགས་པ་དང་། ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་བུད་མེད་བསྟེན་པར་བཤད་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པ་དང་། བུད་མེད་ལ་ཆགས་པ་མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།

བུད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་མཛེས་ལ་ཆགས་པ་མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། གཟུགས་མཛེས་ཁོ་ན་ཆགས་པའི་རྒྱུར་མ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གོང་གི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པས་བུད་མེད་ཐུན་མོང་བ་ལ་ཆགས་པ་བཟློག་ནུས་ཀྱང་གཟུགས་དང་སྤྱོད་ཚུལ་ལྷག་པར་མཛེས་པའི་བུད་མེད་ལ་ཆགས་པ་བཟློག་མི་ནུས་སོ་ཞེ་ན། བུད་མེད་ཀྱི་ཁོག་པ་ལ་བརྐམ་པ་ཁྱོད་ལ་གཟུགས་དང་སྤྱོད་ཚུལ་མཛེས་པའི་མོ་མཆོག་གིས་ཅི་བྱེད་དེ་དེ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། བུད་མེད་ཀུན་གྱི་མི་གཙང་བའི་ཚོགས་རང་གི་ངང་གིས་དྲི་ང་ཞིང་རྟག་ཏུ་འཛགས་པ་ལུས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མི་གཙང་བའི་གཏོར་ཁུང་དུ་གྱུར་པ། བཤད་ཁང་ལྟར་སྐྱེ་བོ་མང་པོས་ བླུག་པའི་མི་གཙང་བ་ཁ་ནོད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་བཤང་དོང་ལྟར་ལྷུན་ནག་གི་མི་གཙང་བ་དེ་ལ་རང་གི་བློ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལ་འཕྲིག་པའི་རིག་པ་ལ་བཟང་ངན་ཐ་དད་ཙུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་བུད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱེས་བུ་གཞན་དང་ཐ་ན་ཁྱི་དང་བྱ་རོག་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་ཡིན་ན། གཟུགས་མཛེས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་བུད་མེད་ངན་པ་ཞིག་ལ་ཁྱིམ་ཐབ་ཀྱིས་ཁྱོད་གཟུགས་ངན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་པས། དེས་གཟུགས་ངན་ནམ་བཟང་ཡང་རུང་འཕྲིག་པ་བསྟེན་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ལྟར་རོ། །དཔེའི་འགྲོས་གཞན་འགྲེལ་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། བློ་གྲོས་ངན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཁྱོད་གཟུགས་མཛེས་ཁོ་ན་ལ་རྒྱུ་ཅིས་ཆགས་པར་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཉག་པོའི་ཡིད་ལ་ཉག་མོ་སྡུག་པ་ལྟར་སྐྱེས་པ་གང་ལ་བུད་མེད་གང་ཡིད་དུ་འོང་བར་གྱུར་པ་དེ་ནི་དེ་ཡིས་འཆེངས་པར་རློམ་ཞིང་ཁྱི་དང་བྱ་རོག་སོགས་ལའང་རང་རང་གི་མོ་ལ་ཆགས་པ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས་སོ། །དཔེར་ན་གནོད་སྦྱིན་རང་གི་ཚུང་མ་ལ་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བུད་མེད་ཡིད་འཕྲོག་རྙེད་དཀའ་ཞིང་རྙེད་པ་ངོ་མཚར་བས་དེ་ལ་ཆགས་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ལ་ཡན་ལག་ཀུན་མཛེས་པའི་མོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁྱོད་དང་ཐྲད་པའི་སྔར་ཡང་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ན་ཐུན་མོང་བ་དེ་རྙེད་པས་ཁྱོད་ལ་ངོ་མཚར་ལྟར་ཇི་ལྟར་ཡང་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་འཆར་བྱེད་ཀྱིས་བུད་མེད་ཐུན་མོང་བ་ཞིག་རྙེད་པས་ངོ་མཚར་བར་རློམ་པ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། བུད་མེད་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་ཆགས་པ་མི་རིགས་པ་དང་། ཆགས་པ་ཡོན་ཏན་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པར་མ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བུད་མེད་ཀུན་ལ་ཆགས་པར་མི་རིགས་ཀྱང་རང་བཞིན་བཟང་བ་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ལ་ཆགས་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་སྡུག་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་བཟློག་པ་སྐྱོན་དང་ལྡན་པ་ལ་ནི་ལྡོག་པ་ཞེ་སྡང་གི་རྒྱུར་མཐོང་ནས་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ན་ལ་ཆགས་པར་མི་རིགས་པར་ཐལ། གཅིག་ལ་ཡང་རིམ་གྱིས་སྐྱོན་ཡོན་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བས་སྐྱོན་ཡོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་གནས་པ་མེད་པས་སྔ་མ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའམ་ཅིག་ཤོས་ཕྱི་མ་སྐྱོན་དང་ལྡན་པ་ལས་ནི་གང་ཞིག་བདེན་[1]གཅིག་བདེན་ན་ཅིག་ཤོས་བདེན་པར་འགལ་བས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཆགས་སྡང་མི་རིགས་སོ། །དཔེར་ན་ཁ་ཟས་བཟང་པོ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚེ་དགའ་བ་དང་། བཤང་ཁང་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ་མི་དགའ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་བུད་མེད་ཁོ་ན་ཡིད་ལ་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་ཆགས་པའི་རྒྱུར་མི་རིགས་པར་ཐལ། ལྟུན་པོའི་འདོད་ཆགས་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་འབའ་ཞིག་ལ་མི་སྐྱེའི་སྐྱོན་ལྡན་ལ་ཡང་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུ་མེད་པ་ལ་ཆགས་པ་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆགས་པ་ལྡོག་པ་ཡོན་ཏན་དང་མི་ལྡན་པའི་རྒྱུ་ལས་ག་ལ་ཞིག་ཡིན་ངོ་ཚ་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་བྲམ་ཟེ་མ་ནིང་མོ། བུད་མེད་གཞན་གྱི་བདེ་བ་མི་ཚོར་བ་ལ་དུ་བ་བཞིན་ནོ།།

བཞི་པ་ནི། བུད་མེད་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་ཕྱི་བཞིན་ལྟེབ་ཀྱི་སྐྱེས་པ་ནི་དེ་ལྟར་མིན་པས་རང་ལ་ཆགས་པའི་བུད་མེད་བསྟེན་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། བུད་མེད་རང་ཁོ་ན་ལ་ཆགས་པ་མེད་པར་ཐལ། བུད་མེད་ཇི་སྲིད་སྐྱེས་པ་གཞན་གྱི་ངོ་[2]ཤེས་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་ནི་དེ་ནི་ཁྱོད་ལ་སྙིང་ཉེ་ཞིང་འདུག་ལ་གཞན་གྱི་རོ་མྱོང་བ་ན་ཁྱོད་ཡང་འདོར་བས་ནད་ངན་དང་མཚུངས་པའི་བུད་མེད་ནི་རྟག་ཏུ་སྐྱེས་པ་གཞན་གྱི་རྐྱེན་ལས་བསྲུང་བར་བྱ་དགོས་པས་ཡིད་བརྟན་མི་བྱའོ། །དཔེར་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༥ ན ༩ གང་ཞིག་བདེན་ན་ཅིག་ཤོས་བདེན་པར་ གཙང་། ཤོག ༢༥ བ ༩ གང་ཞིག་བདེན་ཅིག་བདེན་ན་ཅིག་ཤོས་བདེན་པར་

2 ཞོལ། ཤོག ༣༥ བ ༢། གཙང་། ཤོག ༣༦ ན ༣ གཞན་གྱི་རོ་ཤེས་པར་

ན་བྲམ་ཟེ་མོ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྐྱེས་བུ་ལ་དེས་ལེགས་པར་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི། ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས། ལང་ཚོ་ལ་བབ་པའི་ན་ཚོད་དང་པོ་ལ་འདོད་པ་བསྟེན་པར་བཤད་པས་དེ་ལྟར་བྱ་བར་འོས་ན། རང་གཞན་བྱ་བ་མིན་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་ལུགས[1]ལྟར་བྱ་བ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཆགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བར་མར་གྱུར་པའི་ཚེ་རང་གིས་བྱ་བ་ངན་པ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒན་པོའི་ཚེ་ཆགས་བྲལ་མ་ཐོབ་ཀྱང་ཡིད་ལ་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འདོད་ན་རྒྱུ་མཚན་ཇི་ལྟ་བུར་ན་གྲོལ་བ་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་གདུང་ཞིང་སྨད་པར་མི་འགྱུར་ཤིན་ཏུ་སྨད་པ་དང་ཡིད་འབྱུང་གི་གནས་ཁོ་ནར་གཟིགས་པས་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པས་སྤང་བར་བྱའོ། །དཔེར་ན་བུད་མེད་ཞིག་དུས་སྟོན་ལ་རིངས་པས་གྲོས་པོའི་སྐྲ་ལ་བེའུ་བཏགས་པ་དེས་ཅི་བྱེད་དྲིས་པས་ཤིན་ཏུ་ངོ་ཚ་བ་བཞིན་ནོ།།

དྲུག་པ་ལ་ལྔ། བུད་མེད་དང་ཐྲད་པའི་བདེ་བ་འདོད་པ་ན་བདེ་བའི་མཆོག་ཏུ་མི་འཐད་པ་དང་། བུད་མེད་ལ་ཆགས་པས་རང་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱེད་པར་མི་འཐད་པ་དང་། བུད་མེད་དང་ཐྲད་པའི་བདེ་བའི་རྒྱུ་བུད་མེད་ཁོ་ནར་མི་འཐད་པ་དང་། ཆགས་ཅན་ཡང་དང་ཡང་དུ་བུད་མེད་དོན་དུ་གཉེར་བས་དེའི་བདེ་བ་འདོད་བྱར་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བུད་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བ་ནི་འདོད་ཁམས་ན་བདེ་བའི་མཆོག་ཡིན་པས་དེའི་དོན་དུ་བུད་མེད་གཟུང་བར་བྱའོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ། བུད་མེད་དེ་ལ་ཆགས་པ་གང་གི་ཡིད་རྟག་ཏུ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་དེའི་བདེ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པས[2]བདེ་བ་མཆོག་མིན་པར་ཐལ། བུད་མེད་ལ་མ་ཆགས་པ་ལ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་བདེ་བ་མེད་ཅིང་ཆགས་པ་དེ་ཡང་ཀླུན་པོ་མིན་པ་ལ་མེད་ན་སྐྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཕྱིས་པ་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་འདོད་པ་ཞིག་དེའི་ཆེད་དུ་སྡུག་བསྔལ་ཡུན་རིང་པོ་སྤྱོང་ཡང་འདོད་པ་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བུད་མེད་བདག་གིར་བྱེད་ན་ཡང་འདི་ང་ཡི་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱེས་པ་གཞན་ལ་ཕྲག་དོག་གི་སྒོ་ནས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་འདི་ཀོ་སྐྱེ་འདི་ནི་ཅི་ཞིག

1 ཞོལ། ཤོག ༢༥ བ ༩ ལུགས་ལྟར་

2 ཞོལ། ཤོག ༢༦ ན ༡། གཙང་། ཤོག ༢༦ བ ༩ ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་བདེ་བ་

ཡིན་མི་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་ལྡན་ཁྱོད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བུད་མེད་ལ་རྒྱུན་དུ་གུས་པ་བཞིན་དུ་རྟག་པར་ནི་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཐད་པའི་སྒོ་ནས་བསྟེན་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་བྲམ་ཟེ་མོ་རྡོད་ཉམས་པ་ཞིག་ཁ་ཟས་བཟང་ལ་མང་བ་དུ་མ་རྙེད་ཅིང་གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་ཡང་མི་བྱེད་རང་གིས་ཟ་མི་ནུས་ཀྱང་དད་དུང་ལེན་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ན་འདོད་ཆགས་ལ་བདེ་བར་བརྗོད་ལ་དེ་བུད་མེད་མེད་པར་མི་འབྱུང་བས་བུད་མེད་འདོད་པར་བྱའོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་བདེ་བ་ཡིན་ན་དེ་འཇོམས་པའི་ཐབས་སུ་བུད་མེད་དག་གིས་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བདེ་བ་དོར་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཇི་ལྟར་ཡང་ནི་མ་མཐོང་སྟེ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་བགྲེས་པ་ཞིག་ཁྱིམ་དུ་ཞུགས་ནས་སྣོད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་མཐོང་། གཞན་དུ་ཆུ་མཐོང་། དེ་ཕྱིར་འདུ་ཤེས་ནས་སྨྲས་ཏེ་ཐོས་པ་དང་བགྲེས་པ་དང་བྲལ་བས་ཐལ་བར་ཤེས་ནས་དེས་སྐྱོ་སྟེ་ཟས་ཡོད་པ་ཡང་བོར་ནས་སོང་བ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། བུད་མེད་དང་སྦྱར་བས་བདེ་བ་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་སྦྱར་བའི་བདེ་བ་དེའི་རྒྱུ་མཛའ་མོ་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་ བླུན་པོ་མིན་པ་སུ་ཞིག་འཛིན། དེ་ཁོ་ན་མིན་པར་ཐལ། བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་སྦྱོར་བ་ནའང་དེའི་བདེ་བ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་ལས་སྐྱེ་འགྱུར་ན་སྟེ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་བྱིས་པ་རང་གི་ཁྱིམ་ཐབ་ཀྱིས་ལས་བྱེད་དུ་བཙུག་པས་མགུ་བ་བཞིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི། གལ་ཏེ་འདོད་པ་མ་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་རང་མཚན་པ་ཡོད་དེ། ཆགས་ཅན་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདོད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་བདེ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དོན་དུ་གཉེར་བ་མིན་པར་ཐལ། ཁྲག་དང་ཆུ་སེར་འཛག་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་མ་མཐོང་བས་ཝུང་ཟད་བདེ་བས་མཛེ་པོ་ཕྲུགས་པ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་མདོངས་པས་འདོད་པའི་སྐྱོན་མི་མཐོང་བས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པ་ཆགས་བྲལ་རྣམས་ལ་མཛེ་པོ་ལྟར་ཆགས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་སྡུག་བསྔལ་དང་ལྡན་པར་སྣང་བས་བདེ་བར་མི་རིགས་སོ། །དཔེར་ན་རྒྱན་པོ་དང་ཆང་བསྟེན་པ་སོགས་རྩེས་ཚུད་ཟ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལུས་མི་གཙང་བར་མཐོང་བཞིན་དུ་ཆགས་པ་དགག་པ་ལ་དྲུག །བུད་མེད་དང་ཐད་པའི་ཚེ་དེས་བརྙས་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་བཟོད་པས་དེའི་ལུས་ངག་གི་གཡོ་བ་བདེ་བ་ཡིན་པ

དགག་པ་དང་། བུད་མེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྐྱེས་པ་གཞན་ལ་སྡུག་བསྔལ་བྱེད་པས་བུད་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཡོད་པ་དགག་པ་དང་། བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་མི་གཙང་བར་རྟོགས་བཞིན་དུ་ཆེས་ཆགས་པར་མི་རིགས་པ་དང་། སྐྱོན་ཅན་མིན་པས་སྨད་བྱ་མིན་པ་དགག་པ་དང་། བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་གཙང་བར་ཞེན་པ་དགག་པ་དང་། ལུས་གཙང་བར་ཞེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལྟར་སྣང་གཞན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འདོད་པ་དག་ལ་མི་གཙང་བ་ཡོད་ཀྱང་བུད་མེད་དེས་མཆིལ་མ་འཐོར་བ་སོགས་ཀྱི་བརྙས་པ་བཟོད་ཅིང་སླར་ཡང་དེ་ལ་བསྟོད་པའི་ཚིག་སྨྲ་བའི་ལུས་ངག་གི་གཡོ་བ་དེ་བདེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་མི་རིགས་ཏེ། མགོན་མེད་ཅིང་བཀྲེས་པས་ཉེན་པ་རྣམས་ལ་ཆུ་གེར་བྱ་བ་ཕྱུག་པོ་བརྩེ་བ་མེད་པ་དག་གིས་ལན་བརྒྱར་བརྙས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ཕྱིས་འདིས་ཅུང་ཟད་སྙེར་རོ་སྙམ་དུ་བརྙས་ཐབས་གང་འབྱུང་བ་དེ་ནི་བུད་མེད་དང་ཕྲད་པའི་ཚེ་ཆགས་ཅན་ཀུན་གྱི་ལུས་ངག་གི་གཡོ་བ་ནི་དཔེ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པས་བདེ་བར་མི་རིགས་སོ། །དཔེར་ན་བཙོན་རར་ཚུད་པ་འགའ་ཞིག་ལྟོ་བའི་ཆུ་འཕྱུང་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་ན་བུད་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པས་གཞན་ལ་སྡུག་བསྔལ་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་བུད་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་རང་མཚན་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེས་བུད་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བ་རང་མཚན་པ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ནོར་གྱིས་དྲེགས་པ་ཡིས་ནི་ཕྱུག་པོ་ཁ་ཅིག་འདིར་གཞན་མ་འཇུག་ཅིག་ཅེས་བཤད་ཁང་ལའང་ཆགས་པ་སྐྱེ་ཞིང་དེ་དང་འདྲ་བར་འདོད་ལྡན་ཁ་ཅིག་བུད་མེད་ལ་ལ་ལ་ཆགས་པ་འགའ་ཞིག་སྙིང་པོ་མེད་པར་སྐྱེས་པ་འགའ་ལ་སྡུག་བསྔལ་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་སྐམ་པོ་རྩེ་མོ་མཐོ་དམའ་ལ་དྲེགས་པས་བྲན་མོ་ཆུ་འཐུང་དུ་མ་གནང་བ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་མི་གཙང་བ་ཡིན་ཡང་དེ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བས་ཆགས་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། མི་གཙང་བར་རྟོགས་བཞིན་དུ་ཆགས་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། མི་གཙང་བ་ཁང་པས་རྗེས་པ་ལ་དེ་མ་མཐོང་བས་གཏི་མུག་འབྱུང་ཞིང་དྲི་ང་བས་གནོད་པས་ཁྲོ་བ་འབྱུང་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པའི་འདོད་ཆགས་ནི་འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ལ་ཆགས་པར་མི་རིགས་སོ། །དཔེར་ན་མཚན་མོ་མི་གཙང་བ་མནན་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། ལུས་མི་གཙང་བ་ཡིན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ན་སྐྱོན་ཅན་མིན་པས་སྨད་པར་བྱ་བ་མིན་

ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གཞན་ལས་བྲམ་ཟེ་རྣམས་གཙང་སྟེ། །བུད་མེད་རྣམས་ནི་ཀུན་ལས་གཙང་།[1]།ཞེས་
གྲགས་པས་སོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ། སེམས་རྣལ་དུ་མི་གནས་པའི་མི་རྣམས་མ་གཏོགས་ངན་
སྐྱུགས་སོགས་མི་གཙང་བའི་སྣོད་ནི་ཤིན་ཏུ་སྨད་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན། ལུས་གང་ལས་མི་
གཙང་བ་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་སྨད་པར་སེམས་རྣལ་དུ་གནས་པ་སུ་ཞིག་རྒྱུ་མཚན་
ཅིས་མི་སེམས་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་སྨད་བྱ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་མི་རིགས་སོ། །མི་རྣམས་མ་རྟོགས་
ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་སྐྱོན་ཅན་དུ་མ་གྲགས་པ་མི་རྣམས་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པར་ཟད་
དེ་ཞེས་བཤད་དེ། འགྲེལ་པའི་དོན་སྤྱ་མ་ལྟར་སེམས་སོ། །དཔེར་ན་བུད་མེད་མཛེས་པ་ཞིག་ཡོད་
པ་འདོད་ལྡན་ཁ་ཅིག་གིས་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་འཛིན་ལ། དེ་སྐྱུ་བའི་སྣོད་ཐོགས་པ་མཐོང་ནས་སྐྱོན་ཅན་
དུ་སེམས་པ་བཞིན་ནོ། །ལྷ་པ་ནི། བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ལ་གཙང་བ་ཡོད་དེ། སྐྱེས་བུ་རྣམས་གཙང་བར་
ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་དེ་ལ་གཙང་བ་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་བློ་ལྡན་མི་ནི་
གང་ཞིག་སྨྲ་བར་མི་རིགས་པར་ཐལ། མེ་ཏོག་དང་། དྲི་དང་། རྒྱན་ལ་སོགས་པ་དང་དངོས་པོ་གཙང་
བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་མ་དང་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་དང་ཕྲད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་དུ་དམིགས་པར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་གནྣའི་ཆུ་མངར་བ་རྒྱ་མཚོ་དང་ཕྲད་པ་ན་བ་ཚྭ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།།

བཞི་པ་ལ་གསུམ། ལུས་ཀྱིས་དྲིགས་པ་མཐོང་བས་ལུས་གཙང་བར་ཞེན་པ་དགག་པ་
དང་། ལུས་ཀྱི་མི་གཙང་བའི་ཆ་འབད་པས་སྦྱོང་བ་མཐོང་བས་གཙང་བ་ཡོད་པ་དགག་པ་དང་།
དྲང་སྲོང་དཀའ་ཐུབ་ཅན་གྱིས་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་བསྟེན་པ་མཐོང་བས་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་སྨད་བྱ་
མིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ལུས་ཀྱི་དྲིགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ལུས་ལ་གཙང་བ་ཡོད་
དོ་ཞེ་ན། མངལ་ནས་སྐྱེ་བཞིན་པ་གང་ཞིག་མའི་མངལ་དུ་ཕོ་བ་དང་ལོང་ཀ་གཉིས་ཀྱི་བར་བཤང་
ཁང་དང་འདྲ་བའི་ནང་ན་འདུག་ཅིང་བཤང་བའི་ཉིང་ཁུས་གནས་པར་བྱས་པ་དེ་མེད་པར་ནི་མི་
གནས་པ་མི་གཙང་བའི་སྲིན་བུ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་རྫོངས་པས་གཙང་ངོ་སྙམ་དུ་དྲིགས་པ་སྐྱེ་བར་ཟད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་དྲིགས་མི་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །དཔེར་ན་བྱི་ཐོ་མི་གཙང་བའི་ཁྲིན་
པར་བཙུག་པ་མི་གཙང་བས་སྤྲོག་འཚོ་བ་ཞིག་ཕྱིས་དེ་ལས་ཐར་པ་ན་གཞན་གྱི་གོས་ཀྱིས་རེག

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༡༡༠༣ ཐེང་། ༡༣ ནང་དུ་དྲངས།

པས་ཀྱང་མི་གཙང་བར་སེམས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྲུས་ལ་སོགས་པས་ལུས་ལ་མི་གཙང་བ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ངེས་པར་ལུས་ལ་གཙང་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཆུའི་བསང་གཏོར་དང་ཁྲུས་ལ་སོགས་པ་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་ནི་ནང་ཕྱུགས་གཙང་བར་མི་འགྱུར་ན་ཁྱོད་ནི་ལུས་ཀྱི་ནང་ལ་གཙང་བའི་ཕྱིར་དུ་འབད་པ་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ལུས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མི་གཙང་བ་ལ་མ་ཡིན། དེ་ལ་ཡང་གཙང་བའི་ཕྱིར་འབད་པར་རིགས་སོ། །དཔེར་ན། ཅེ་སྤྱང་གཉིས་གཅིག་ནི་པ་ལ་ཤའི་མེ་ཏོག་ལྡུང་བ་ལ་བསམས་ནས་ཤིང་འདི་ཐམས་ཅད་འདི་འདྲའོ་སྙམ་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་ནི་ལྡུང་བ་དེ་ཤ་མིན་གྱི་བ་ལ་ཤ་ལ་གནས་པ་དེ་ཤ་ཡིན་ནོ་སྙམ་པ་ལྟར་ལུས་ལས་བྱུང་བ་དེ་མི་གཙང་། གང་གནས་པ་དེ་གཙང་ངོ་སྙམ་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །གསུམ་པ་ནི། བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ལ་དྲང་སྲོང་དཀའ་ཐུབ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར་བུད་མེད་ལ་སྲེད་པ་སྤང་བྱ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། བུད་མེད་གཅིན་ཅན་ཡིན་ཡང་དྲང་སྲོང་དེ་དག་གིས་མི་སྤོང་བ་ནི་རང་དང་རང་བཞིན་འདྲ་བས་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་མཛེ་ཅན་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་གཅིན་ཅན་ཀུན་ལ་མཚུངས་པ་མིན་པར་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ན་མཛེ་ཅན་སྣ་འགེབས་པ་དང་རེག་དོགས་བྱེད་པ་ཇི་བཞིན་དུ་གཅིན་ཅན་དེ་དེ་ལྟར་དེ་མེད་པའི་མི་ཀུན་གྱིས་སྤོང་བར་འགྱུར་བས་རང་བཞིན་མཚུངས་པས་ཡིན་གྱི་གཙང་བས་མིན་ནོ། །དཔེར་ན་ལྦ་བ་མེད་པའི་མི་ལྦ་བ་ཅན་གྱིས་ཁེངས་པའི་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ན་དེ་ལ་གཟུགས་ངན་པར་རྟོག་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱལ་པོའི་དཔེ་ནི་འགྲེལ་པ་ལྟར་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་མི་གཙང་བ་ཡིན་ཡང་དྲི་ལ་སོགས་པས་མཛེས་པར་བྱས་པས་མི་གཙང་བ་སེལ་ནུས་སོ་ཞེ་ན། ཡན་ལག་ཉམས་པ་སྣ་སྟུམ་འགའ་ཞིག་ནི་བཙོས་མའི་སྣའི་ཆབ་མས་དགའ་བར་འགྱུར་ཞིང་རློམ་པ་ལྟར་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པས་མི་གཙང་བ་ཕྱིར་འཚོས་པའི་ཐབས་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་ལུས་ལ་འདོགས་ཤིང་དེའི་སྒོ་ནས་ལུས་གཙང་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པས་ལུས་གཙང་བར་མི་འགྲུབ་བོ། །དཔེར་ན་བྱི་ལའི་སྣ་ལ་མར་བསྐུས་པས་ཁ་ཟས་སྐྱ་བོའི་ཆང་བུ་ཡང་སྨུམ་བག་དང་ལྡན་པར་སེམས་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་ངེས་པར་ཆགས་རིགས་པའི་དྲི་ལ་སོགས་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ངེས་པར་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་

པའི་དངོས་པོ་གང་ནའང་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། མཐར་ཀུན་ལ་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། མཐར་ལུས་གང་དུ་འཕགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྐྱེ་བ་དེ་གཙང་ཞེས་བྱ་བར་མི་རིགས་ལ་སྨྲེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཚོང་པ་འགའ་ཞིག་རང་གི་བུ་མོ་མ་ཤེས་པའི་ཚེ་ཆགས་པ་དྲག་པོ་སྐྱེས་ལ། ཤེས་ནས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་བཞིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་སྲིད་དམ་འོན་ཏེ་མིན་ཞེ་ན། མདོར་ན་མི་རྟག་པ་དང་མི་གཙང་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་བདག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ལ་ནི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་འདུས་བྱས་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་མི་གཙང་སྟེ། སྐྱེ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་མི་གཙང་བ་དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བ་སྟེ། གནོད་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་སྡུག་བསྔལ་བ་དེ་བདག་མེད་པ་སྟེ། རང་དབང་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་གི་ལུས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་འཁོར་བ་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གནས་པ་ལ་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་དེ། ཐར་པའི་ལམ་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །མི་གཙང་བཙོན་རར་རང་ཉིད་བཅིངས་པ་ལྟར། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀུང་དེ་ལྟར་ཤེས་བྱས་ནས། །འགྲོ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་འབད་པས་བསྐྱེད། །བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ། །བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་རྣམ་བཤད་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་གཙང་བར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤང་བར་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

བཞི་པ་ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བར་བཟུང་མི་འོས་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་བདག་འཛིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ང་རྒྱལ་གྱི་ཞེན་ཡུལ་འགོག་པའི་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་བྲུངས་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོ་ནི། རབ་བྱེད་ཕྱི་མ་བརྒྱད་ཀྱི་སྐབས་ནས་སྟོན་ལ། འདིར་ནི་བདག་འཛིན་མངོན་གྱུར་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་གཉེན་པོ་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ལ་ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བས་དེ་ལ་བརྟམས་ཏེ་གཙོ་བོར་སྟོན་ཏོ། །བདག་ཉིད་ལ་བསྟོད་པའི་ཁྱད་པར་ཡོངས་སུ

རྟོག་པ་ལས་ང་ནི་མངའ་བདག་གོ་ཞེས་བདག་གམ་སྐྱེ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཡུལ་འདི་དག་ནི་བདག་གིའོ་སྙམ་དུ་དྲེགས་པའི་ང་རྒྱལ་ནི་སྲིད་པར་གནས་ལུགས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སེམས་པའི་དམ་པ་སུ་ལ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་ལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སྐྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡུལ་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་དབང་བྱར་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རིགས་ན་ཡང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལས་དབང་གིས་རིམ་གྱིས་སྤྱད་བྱར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ནགས་ཚལ་དང་ཁང་མིག་མཐུན་མོང་བ་བཞིན་དང་ཚོས་གར་མཁན་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དབང་ཕྱུག་གིས་དྲེགས་པ་དགག་པ་དང་། རིགས་ཀྱིས་དྲེགས་པ་དགག་པ་དང་། སྡིག་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། རྒྱུ་མཚན་ལྔས་རྒྱགས་པ་སྤང་བ་དང་། རྒྱལ་པོས་ང་རྒྱལ་བྱ་མི་རིགས་པ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་པ་བསམ་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་རིགས་པ་དང་། རྒྱལ་སྲིད་ལ་ཆགས་པ་དྲག་པོ་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། བྲན་ལ་རྒྱལ་པོར་མིང་བཏགས་པས་དྲེགས་པ་མི་རིགས་པ་དང་། ནོར་གཏོང་བ་དང་སྡུད་པ་ལ་དབང་ཡོད་པས་དྲེགས་པ་མི་རིགས་པ་དང་། འདོད་དགུར་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས་དྲེགས་པ་མི་རིགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྲུང་བ་པོ་ཡིན་པས་དྲེགས་པ་མི་རིགས་པ་དང་། སྐྱེ་དགུ་སྐྱོང་བར་བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ཅན་ཡིན་པས་དྲེགས་པ་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་རྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པོ་ལ་དབང་དུ་བྱར་ཡོད་པས་དྲེགས་པ་རིགས་སོ་ཞེ་ན། བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་མ་བཏབ་པའི་འབྲས་ས་ལུ་ཞུབ་པའི་འོག་ཏུ་ཞིང་སོ་སོར་བགོས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ཕན་ཚུན་རྐུ་བར་བྱེད་པ་ན་དེ་བསྲུང་བའི་ཆེད་དུ་རང་གི་འབྲས་བུའི་དྲུག་ཆ་གླ་རྔན་བྱིན་ནས་ཞིང་སྲུང་བ་པོར་བསྐོས་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བསྙད་པ་ཡིན་པས། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་དྲེགས་པ་བྱ་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡིན་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་ཚོགས་ཀྱི་བྲན་འབྲས་བུའི་དྲུག་ཆས་བཏབ་པའི་བྲན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ང་དབང་ཞེས་དྲེགས་པར་མི་རིགས་པར་ཐལ། གང་ངམ་སྐྱེ་ལས་གང་བྱ་བ་དེ་བྱེད་པ་པོ་དེ་རུ་འགྱུར་བར་བྱ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་བྱས་ཤིང་བསྐོས་པ་ལ་རག་ལས་ནས་དེར་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་རྫེ་

བོས་བྲན་ལས་བྱེད་པ་པོར་བསྐོས་པ་ལའང་ང་རྒྱལ་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ནོར་གཏོང་བ་དང་སྤྱད་པ་ལ་དབང་བས་དྲེགས་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར། རྒྱལ་པོའི་གསོ་བྱའི་ཚོགས་རང་གི་ཞབས་འབྲིང་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལོ་ཐོགས་སོགས་འཐོབ་ཐོབ་པ་ཐོགས་བྱིན་པ་ན་རང་ཉིད་དམའ་བ་དང་། རྗེ་བོ་གཏོང་བ་པོར་སེམས་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་བོས་གསོ་བྱའི་ཚོགས་ནོར་སྦྱིན་བྱ་བྱིན་པར་བྱས་ནས་རྒྱལ་པོ་བདག[1]ནི་གཏོང་བ་པོ་སྙམ་དུ་རློམ་ཞིང་དྲེགས་པར་མི་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་ཁོལ་པོ་ལ་གླ་རྔན་བྱིན་པས་གཏོང་བ་པོར་དྲེགས་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཡུལ་རྣམས་ལ་རང་དབང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པས་དྲེགས་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ཞིང་དབང་པོ་ཐུལ་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བདེ་བ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུར་དྲན་པའི་ཕྱིར། བདེ་བ་འབའ་ཞིག་གི་རྒྱུར་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་མང་པོ་བསྲུང་བའི་ལས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བར་ཆད་མེད་པར་སྨྱོང་བའི་གཞན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཚོ་དགོས་པ་ཁྱོད་ལ་དགའ་བའི་རྒྱུ་གང་གིས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རྒྱུད་པ་དུ་མའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བུད་མེད་དང་ཆང་སོགས་ལ་ཆགས་པ་བཞིན་ནོ། །དཔེར་ན་རྐུན་པོ་ཆད་པས་གཙོད་པའི་ལས་སུ་བསྐོས་པ་ལ་དགའ་བར་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ།།

བཞི་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྲུང་བ་པོ་ཡིན་པས་དྲེགས་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་དྲེགས་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྒྱལ་པོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ནི་སྲུང་བ་པོ་དང་སྟེ། བསྲུང་བ་པོ་ཡིན་པས་དྲེགས་ན་འཇིག་རྟེན་པས་མ་བསྲུངས་ན་རྒྱལ་པོ་བྱར་མེད་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་བསྲུང་བྱར་ས་བདག་ཉིད་ཀྱང་སྣང་བར་འགྱུར་ན་ཅི་སྟེ་རྒྱུ་གཅིག་གིས་དྲེགས་པ་ཡོད་ཅིང་ཅི་སྟེ་བསྲུང་བྱ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་གཞན་གྱིས་དྲེགས་པ་དང་བྲལ་བ་རིགས་པ་མིན་ང་རྒྱལ་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །དཔེར་ན་ཁྲོ་ཤུག་གཉིས་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་བསྲུང་བ་ལ་ང་རྒྱལ་བྱ་མི་རིགས་པ་དང་། ནགས་དང་སེང་གེ་བཞིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱལ་པོ་སྐྱེ་དགུ་བུ་ལྟར་སྐྱོང་བའི་བསོད་ནམས་ཅན་ཡིན་པས་དྲེགས་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ད་ལྟ་སྙིགས་མ་ལྔའི་འཇུག་པ་ཤས་ཆེ་བས་བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་པའི་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༡ ན ༡ རྒྱལ་པོ་དེ་དག་ནི་ གཙང་། ཤོག ༣༡ བ ༢ རྒྱལ་པོ་དག་ནི་

རིགས་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་རང་རང་གི་ལས་ལ་དགའ་བས་ཆོགས་མེད་པར་འཚོ་བ་རྣམས་རྙེད་དཀའ་བས་ཕལ་ཆེར་མི་བརྟན་པར་མི་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པས། གལ་ཏེ་ཁྱོད་དེ་དག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དྲུག་ཆའི་འཕྲོག་པ་པོ་ཡིན་ན། སྡིག་པའི་ཡང་དྲུག་ཆ་འཕྲོག་པ་པོར་འགྱུར་བས་ཁྱོད་ལ་མི་དགེ་བར་འགྱུར་བས་དེས་ན་ཁྱོད་ལ་འགྲོ་བ་བཟང་པོ་དཀོན་པས་དྲེགས་པར་མི་རིགས་སོ། །དཔེར་ན་མཛེ་ཅན་སྨན་མི་བསྟེན་པར་འོ་མ་དང་ཉ་ཟ་བར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མགོན་དང་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པས་ང་རྒྱལ་བྱ་བར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། ངེས་པར་བྱ་དགོས་པས་ལས་གང་ཞིག་རང་གིས་བྱར་ཡོད་བཞིན་དུ་མི་བྱེད་པར་གཞན་གྱིས་བསྐུལ་ཏེ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ས་སྐྱེངས་ན་བླུན་པོ་ཞེས་བྱ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཡང་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱིས་ཞུས་ཤིང་བསྐུལ་བ་ལ་རག་ལས་པས་ཁྱོད་དང་མཚུངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་གཞན་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་ང་རྒྱལ་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །དཔེར་ན། ཁྱི་དང་སྤྲེའུ་གཞན་གྱིས་བསྒྲོ་བ་ཉན་པ་ལ་ང་རྒྱལ་བྱ་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལ་ལྔ། རྒྱལ་པོས་གཞན་ལ་འཚེ་བའི་ལས་ཆོས་མིན་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཆོས་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། དྲང་སྲོང་གིས་བཤད་པ་ཀུན་ཚད་མར་མི་བྱེད་པ་དང་། དགྲ་བོ་ལ་འཚེ་བ་ཆོས་མིན་པ་དང་། གཡུལ་ངོར་ཤི་བ་བདེ་འགྲོའི་རྒྱུ་མིན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འཇིག་རྟེན་བསྲུང་བ་རྒྱལ་པོ་ལ་རག་ལས་པས་ང་རྒྱལ་བྱ་མི་རིགས་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་སྡིག་ཏོ་ཅན་ཆར་གཅོད་པ་ཆོས་སུ་མི་རུང་བ་དང་། རྒྱལ་པོས་མ་རུངས་པ་ཆར་གཅོད་པ་སྡིག་པར་མི་འགྱུར་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལ་གཞན་གྱི་གནོད་པ་བསྲུང་བ་རྒྱལ་པོ་ལ་རག་ལས་པས་ང་རྒྱལ་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྡིག་པ་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་དང་མཚུངས་པའི་བརྩེ་བ་མེད་པ་སུ་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་བསྲུང་བ་ང་ལ་རག་ལས་སོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ནི་གླ་མང་པོ་མ་བྱིན་པར་ནན་གྱིས་ལེན་ཅིང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྲོག་གཅོད་སོགས་སྡིག་པ་མང་པོ་བྱེད་ན་སྙེ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་སྨན་པ་ངན་པ་ནོར་མང་པོ་འདོད་ནས་ཟུག་རྔུ་དེ་མ་ཐག་མི་འབྱིན་པར་རིམ་གྱིས་འབྱིན་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྡིག་པ་ཅན་ལ་ཆད་པ་མ་བཅད་ན་འཇིག་རྟེན་པ་གཞན་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་དེ་བསྲུང་བའི་ཆེད་དུ་ཆར་བཅད་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། སྐྱེ་བོ་སྲོག་གཅོད་སོགས་སྡིག་ཏོ་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་གལ་ཏེ་བརྩེ་བ་བྱ་བར་རིགས་པ་མིན་ན། སྡིག་པ་ཅན་གྱི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ནི་ཐམས་ཅད་བརྩེ་བས་སྐྱོ་ནས་བསྲུང་བྱར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྡིག་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་ཡང་བརྩེ་བར་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ཚོམས་རྒྱུན་པར་མ་གྲགས་པའི་ཚོམས་རྒྱུན་པར་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་རང་གི་ལུས་དང་ནོར་བསྲུང་བ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་བསྲུང་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་དགུ་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར་སྡིག་པ་ཅན་ཆར་བཅད་པས་རྒྱལ་པོ་ལ་སྡིག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པས་བདག་ཉིད་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡི་རྒྱུ་ནི་གང་དུ་ཡང་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཉ་དང་ཕག་གསོད་པ་ལ་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱང་འདི་ནི་བདག་གི་རིགས་རྒྱུད་ལས་འོངས་པའི་ལས་སོ་ཞེས་དགའ་བར་སེམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྲམ་ཟེའི་བསྟན་བཅོས་ངན་པ་ལས་དུད་འགྲོ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་དགུའི་བདག་པོས་འཚོ་བའི་ཆེད་དུ་སྤྲུལ་བས་བསད་ཀྱང་སྡིག་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བའི་ལུང་དང་རིགས་པ་ལྟར་སྣང་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་གསོད་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་འཆའ་བ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་མིན་པ་སྡིག་པ་ལའང་འཇིག་ཅིང་ཟད་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེའི་སྡིག་པ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་མི་འགྱུར་ཞེས་པ་ནི་དཔེ་མ་དག་པའོ། །དཔེར་ན་ཁ་ཟས་སྦྲ་མ་མ་ཞུ་བ་ཞུ་བར་བསམམས་ནས་ཁ་ཟས་ཟ་བ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མ་ཏྲུངས་པ་ཆར་བཅད་ནས་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་ཆོས་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། བློ་ཕུན་ཚོགས་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་པོ་སྲིད་པས་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་ཆོས་མིན་པའི་དཔེ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་བག་མེད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པས་ཆོས་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་པོས་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཆོས་ཡིན་ལ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཆོས་གཞན་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། དྲུག་ཆས་གླུས་པའི་རྒྱལ་པོས་འཇིག་རྟེན་ཡང་དག་པར་སྲུང་བར་བྱེད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་གལ་ཏེ་ས་བདག་ལ་ཆོས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་གཞན་བསྲུང་བའི་ཆེད་དུ་གོ་མཚོན་བཏུང་བ་དང་འོབས་བྱེད་པ་སོགས་ཉེན་མོངས་བཟོ་མཁན་རྣམས་ལ་ཡང་ལས་དེ་དག

ཅི་སྟེ་ཆོས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་སུ་འགྱུར་དགོས་ལ། འདོད་ན་ཆོས་མིན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་གྲོང་ཁྱེར་བསྲུང་བའི་གླ་མི་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བློ་ཕུན་ཚོགས་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་པོས་སྲིད་པས་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བས། རྒྱལ་པོ་ལ་སྨད་པར་བྱ་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་བསྲུང་བས་བདག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་ས་བདག་དེ་ནི་རྒྱགས་པ་དང་བག་མེད་པ་དུ་མའི་གཞིར་གྱུར་པས་སྨད་དོ། །དཔེར་ན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གཟིགས་པའི་འཕགས་པ་དམ་པས་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་སྐྱིད་པར་བྱེད་པས་འཇིག་རྟེན་པ་ཀུན་གྱི་མ་སྲིད་པ་ཡི་ནི་སྲིད་པ་འཇིག་རྟེན་པ་སྐྱིད་བྱེད་ཡིན་ཡང་། སྐྱོན་དུ་གཟིགས་ནས་རྩ་བ་ནས་དྲུངས་འབྱིན་པ་བཞིན་ནོ། །དཔེར་ན་འབྲོག་དགོན་པའི་ཚོང་པ་རྫས་ལ་ཏ་ཅང་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་སྨད་པར་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། བརྩེ་བ་དང་ལྡན་པས་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཆོས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་བཟང་པོ་བོར་ནས། དབང་ཕྱུག་ཙམ་ལ་ཆགས་པའི་བླུན་པོ་མིན་པས་རྒྱལ་སྲིད་མི་འཐོབ་ལ་ལས་འབྲས་ལ་རྨོངས་པའི་བླུན་པོ་ལ་བརྩེ་བ་ཡོད་པ་མིན་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྲུང་བ་པོ་ཡིན་ཡང་། མིའི་བདག་པོ་རྒྱལ་པོ་བརྩེ་བ་མེད་པ་ལ་ཆོས་མི་གནས་ཤིང་རྒྱགས་པ་དང་བག་མེད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་དྲག་པོའི་བློན་པོ་བརྩེ་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དྲང་སྲོང་གིས་བཤད་པ་ཀུན་ཚད་མར་མི་རུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་བྱས་པས་འཇིག་རྟེན་པ་བདེ་བའི་ངེས་པ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དྲང་སྲོང་གིས་བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས། རྒྱལ་རིགས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཚེ་བ་བྱས་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་ལ་སྡིག་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་བཤད་པས་སོ་ཞེ་ན། དྲང་སོང་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པའི་སྒྲུབ་པ་ཀུན་དྲང་སྲོང་མཁས་པས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་དྲང་སྲོང་དེ་དག་ལ་ཡང་དམན་པ་དང་འབྲིང་པོ་དང་ཁྱད་འཕགས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་དྲང་སྲོང་ཁ་ཅིག་གི་བསྟན་བཅོས་ལས་བགྲོད་བྱ་མིན་པར་བགྲོད་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་སྔ་རབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་བྱས་ནས། འཇིག་རྟེན་པ་ལེགས་པར་བསྐྱངས་པས་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་འཇིག་རྟེན་པ་བདེ་བའི་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ། འཁོར་

ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་སྔར་གྱིས་བདག་དགེ་བ་བཟང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པ་བུ་ལྟར་བསྐྱངས་པ་དེ་དག་གིས་བདེ་ཞིང་རྒྱས་ལ། རྩོད་དུས་ཀྱི་ཆོས་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེང་སང་རི་དྭགས་ཀྱི་དགོན་པ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པ་སྟོངས་པར་བྱས་པས་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་མིན་ནོ། །དཔེར་ན། ཨ་ཤྭོའི་རྒྱན་པོ་བུར་ཤིང་མ་སྨིན་པ་འཚིར་བ་བཞིན་ནོ།།

བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱལ་པོས་གླགས་དག་ལ་བབ་ན་དགྲ་ལ་གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་ཆོས་མིན་པ་མེད་པ་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དགྲའམ་གཞན་ཡང་རུང་མི་རིགས་པ་བྱེད་པ་ལ་གླགས་རྙེད་ཅིང་གླགས་སུ་བབ་པ་ན་དབྱུག་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྡུན་ཞིང་གནོད་པ་བྱེད་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་གལ་ཏེ་སྡིག་པ་ཡོད་པ་མིན་ན་རྐུན་པོ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་སྡིག་པ་དེ་དང་པོ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། རྐུན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནོར་བདག་ལ་གླགས་སུ་བསྡུན་པ་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་པོས་རྐུན་པོ་གླགས་སུ་བསྡུན་པ་ཕྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གླགས་སུ་བསྡུན་པ་སྟེ་གླགས་རྙེད་པ་ལ་ཡང་བཤད་པར་བྱའོ། །དཔེར་ན་བློན་པོ་ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱལ་པོ་ཤི་བ་དང་རྒྱལ་བུ་གཞོན་ནུ་བསད་ཅིང་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་སྲིད་བཟུང་བས་འདི་ཕྱིར་མི་འདོད་པ་དུ་མ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཡུལ་ངོར་དགྲ་བོ་ཕམ་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ནོར་ཐོབ་ཅིང་རྒྱལ་པོ་དགའ་བར་བྱས་པ་དང་རྒྱལ་པོའི་ཆེད་དུ་གཡུལ་ངོར་ཤི་ན། མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བས་རྒྱལ་པོས་གཡུལ་ལ་དགའ་བར་བྱའོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ཆང་དང་རྒྱན་པོ་དང་བུད་མེད་སོགས་དག་ལ་བརྗོད་པ་ཀུན་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དམ་པ་མཉེས་པའི་མཆོད་པ་མ་ཡིན་ན་སྟེ་མིན་ཞིང་བསོད་ནམས་ཀྱང་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། གཡུལ་ངོར་ཁྲོ་ཞིང་རྔམ་པས་བདག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དམ་པ་མཉེས་པའི་མཆོད་པ་སྙམ་དུ་སེམས་སམ་ཅི་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ན་དེ་ལས་མཐོ་རིས་སུ་འགྱུར་བ་མི་རིགས་སོ། །དཔེར་ན། གནག་རྫི་མོས་གྲོས་པོ་ལ་ལུས་སྟོན་པ་བཞིན་ནོ།།

བཞི་པ་རྒྱལ་པོས་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་རིགས་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོན་ཡིན་པས་རྒྱལ་པོ་ལ་དགའ་བར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། རྒྱལ་པོ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མགོན་ཡིན་པས་དེས་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལས་མི་རིགས་པ་སྤངས་ནས་རིགས་པའི་ལས་ལ་འཇུག་གོ་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ལ་རྗེས་སུ་འདོམས་པའི་མགོན་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་མགོན་མེད་པ་གྲུ་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ན་གནས་པས

སྤྱོད་པ་རང་ཡན་དུ་གྱུར་ཅིང་། འདོམས་པ་པོ་དང་བྲལ་བས་མགོན་ཉིད་ཐོབ་པ་དེ་ཡིས་བདག་ཉིད་ནི་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུས་མ་བཏང་ཞིང་བཟུང་བ་ཡིན་ན། རྒྱལ་སྲིད་ཐོབ་པས་སུ་ཞིག་དགའ་བར་འགྱུར་དགའ་བར་མི་རིགས་སོ། །དཔེ་ཕལ་ཆེར་ལས་འདི་ལྟར་འབྱུང་གི་དོན་ལ་དཔྱད་ན་མི་གཏོང་། ཞེས་བཤད་ནས་གཏོང་དང་གྲོགས་དང་མགོན་དང་བྲལ་བས་དགའ་བར་མི་རིགས་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དུ་རུང་བ་འདྲའོ། །དཔེར་ན་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་མགོན་མེད་པ་ཞིག་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་བྱས་པས་དགའ་བར་སེམས་པ་བཞིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཆད་པ་ཞན་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་གྲགས་པ་མི་འབྱུང་ལ། ཆད་པ་དྲག་པོ་ཅན་ལ་ཤི་ཡང་གྲགས་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་པས་ཆད་པ་དྲག་པོ་ཅན་དུ་བྱ་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཤི་བའི་རྗེས་སུ་གྲགས་པས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་འབྱུང་ན་དེ་ལྟར་རིགས་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་ཤི་བར་གྱུར་པ་ལའང་གྲགས་པས་སྡིག་པ་འཛོམས་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་མི་འབྱུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་གྲགས་པས་སྡིག་པའི་དྲི་མ་འབྲུ་བར་བྱེད་ན་ཁྱོད་གཞན་གྱི་ནོར་འཕྲོག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་ཁྲི་འཚེད་པ་རྣམས་ལ་ཁྲི་རྣམས་ལ་བརྗེད་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་ཅི་སྟེ་མེད། དེས་ན་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པས་ཆད་པ་དྲག་པོ་ཅན་དུ་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །དཔེར་ན། ཕྱུག་པོའི་བུ་མོ་ཤི་བའི་རོ་འཁྱེར་པ་ཆེན་པོས་ཕྱིར་འབྲིན་པ་མཐོང་ནས་བུ་མོ་གཞན་ཞིག་བདག་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུའི་འཁྱེར་བ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས་སྲོག་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། རྒྱལ་པོ་གྲགས་པའི་ཆེད་དུ་སྡིག་པ་བྱེད་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ།།

གཉིས་པ་རིགས་ཀྱིས་དྲེགས་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ། རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཀྱིས་དྲེགས་པ་དགག་པ་དང་། རྒྱལ་རིགས་ཙམ་གྱིས་དྲེགས་པ་དགག་པ་དང་། སྐྱེ་དགུ་སྐྱོང་བའི་ལས་ཀྱིས་རྒྱལ་རིགས་སུ་འགྱུར་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་བུ་དེ་ཉིད་རྒྱལ་ཐབས་ལ་འོས་ཀྱི་གཞན་མིན་པས་དྲེགས་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། གང་གི་ཚེ་ཀུན་གྱི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཉིད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ནི་རང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་སེམས་ཅན་འདི་ནི་སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་དབང་ཕྱུག་ལ་བརྟེན་པ་མིན་នོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་རྟེད་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་ང་རྒྱལ་བྱ་བ་མི་རིགས་སོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་བཟོ་སློབ་པ་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས་དྲེགས་པར་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རིགས་སོ་སོར་ངེས་པ་མེད་པ་དང་། རིགས་བཞི་ཡོད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་རིགས་སུ་ངེས་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོང་བའི་ཆོས་ནི་རྒྱལ་རིགས་ཁོ་ན་ལ་བཤད་ཀྱི་རིགས་གཞན་གསུམ་རྣམས་མིན་པས། རྒྱལ་རིགས་ཁོ་ནས་རྒྱལ་སྲིད་བྱ་དགོས་པས་རིགས་ཀྱིས་ཐེགས་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་སོ་སོར་ངེས་པ་མེད་དོ། །བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་རྣམས་རྫུས་ཏེ་སྐྱེ་ཞིང་ཡིད་ལས་བྱུང་བ། རང་གི་འོད་ཅན་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་ཞིང་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ། དགའ་བའི་ཟས་ཅན་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ལ། དུས་ཕྱིས་རིམ་གྱིས་ཁམ་གྱི་ཟས་ལ་ཞུགས་ནས་ཕོ་དང་མོའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་དབྱིབས་ཐ་དད་པར་གྱུར་ཏེ། མངལ་ནས་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་གནས་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་གསོག་འཇོག་གི་སྐྱོན་གྱིས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་སོགས་ལ་ཞུགས་པ་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་མི་དབུས་ལ་བབ་པ་ཞིག་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཕལ་པོ་ཆེས་ཞིང་བསྲུང་བ་ལ་བསྐོས་ཤིང་ལས་དེ་ཁས་བླངས་པ་ལ་རྒྱལ་རིགས་ཞེས་གྲགས་སོ། །དབང་པོ་ཐུལ་བར་འདོད་པ་དག་དཀའ་ཐུབ་བསྒྲུབ་པ་གྲོང་ནས་ཡིད་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་དེ་དག་ལ་བྲམ་ཟེ་ཞེས་དང་། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་བཞིན་བྱེད་པ་ལ་རྗེའུའི་རིགས་དང་། ཞིང་རྨོ་བ་ལ་སོགས་ལས་ངན་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དག་ནི་དམངས་རིགས་ཞེས་གྲགས་པས་འཚོ་བའི་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་འཚོ་ཐབས་སོ་ཅོག་ལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ན་ནི་རིགས་ཞེས་བསྟད་པ་དེས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོར་ངེས་པའི་རིགས་ལས་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་བཙུད་མི་འདྲ་བས་བྱས་པའི་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དྲང་སྲོང་གིས་བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས། རྒྱལ་རིགས་ཀྱིས་འཚེ་བ་བྱས་ཀྱང་ཆོས་མིན་པ་མེད་པར་འདོད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མི་རྣམས་ལ་ཏུས་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་ཐ་དད་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཕ་དང་མ་དག་ལས་སྐྱེས་པའི་རིགས་ངེས་པ་ཅན་རྙེད་དཀའ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་དུ་རིགས་བཞིའི་དབྱེ་བ་བྱུང་བ་ནས་འདས་པའི་དུས་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་དང་མི་མོ་བུད་མེད་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་སྐྱེས་པ་གཞན་ལ་ཤིན་ཏུ་གཡོ་བ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་རིགས་ལས་སོ་སོར་ངེས་པ་ཅན་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་རིགས་རྒྱུད་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་མི་རིགས་སོ། །དཔེར་ན་ཁ་ཅིག་གིས་བྲམ་ཟེའི་ཁྱིམ་དུ་གསེར་གྱི་སྦྱི་བླུགས་བལྟམས། དུས་རིང་པོ་ལོན་ནས་ཁྱིམ་གྱི་བདག་

པོ་ཡང་དུ་མ་འཕོས་ཤིང་སྤྲེ་ལྷགས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་འཕོས་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱལ་རིགས་ཀྱིས་རྒྱལ་རིགས་སུ་མི་འགྱུར་ན། སྐྱེ་དགུ་སྐྱོང་བའི་ལས་ཀྱིས་རྒྱལ་རིགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་དམངས་རིགས་ཀྱང་རྒྱལ་རིགས་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ན་ནི་རིགས་བྱེད་འདོན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྲམ་ཟེའི་ལས་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམངས་རིགས་ཀྱང་བྲམ་ཟེར་ནི་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་འགྱུར་བ་མིན་པར་སེམས་དེས་ན་ལས་ཀྱིས་རྒྱལ་རིགས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན། གྲུ་ཕ་རོལ་དང་ཚུ་རོལ་ཏུ་འགྲོའོ་འོང་ངོ་ཞེས་སྨྲ་མོད་ཀྱང་། ཕ་རོལ་དང་ཚུ་རོལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྒྱལ་པོས་དུས་ལ་བབ་པ་ན་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པོ་ཆེ་ལ་ནོར་ལ་སོགས་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་འགོད་ནུས་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཅན་ཡིན་པས་དྲེགས་རིགས་པ་དགག་པ་དང་། དེས་ན་རྒྱལ་པོས་ཚོམ་པ་ཆེན་པོ་བྱ་རིགས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་སྲིད་ཀྱིས་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོས་དུས་ལ་བབ་པ་ན་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པོ་ཆེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་འགོད་ནུས་པས་དྲེགས་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཡུན་རིང་པོར་བསགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་འགོད་ནུས་པ་བདེན་མོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེའི་དོན་དུ་བསགས་པའི་སྡིག་པ་ལ་དབང་ཕྱུག་ལྟར་འགོད་ནུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་སྡིག་པའི་འབྲས་བུ་རང་ཁོ་ནས་སྤྱོང་དགོས་ན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་དགོས་པ་ཆུང་དུས་མཁས་པ་ནི་སུ་ཞིག་རང་ཉིད་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་འཇོམས་པར་བྱེད་དེས་ངོ་ཚ་བར་རིགས་ཀྱི་དྲེགས་པར་མི་རིགས་སོ། །དཔེར་ན་མ་ཧེ་བསད་ནས་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པ་མང་པོས་ཟ་ན་ཡང་སྡིག་པ་དེ་གསོད་པ་པོ་ཁོ་ན་ལ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པས་ང་རྒྱལ་བྱ་བར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། རྒྱལ་སྲིད་ལ་སོགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས་བསྐྱེད་པ་བདག་ནི་གཞན་ལས་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་ནི། རང་དང་དབང་ཕྱུག་མཉམ་པ་དང་རང་ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཕ་རོལ་ནུས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་ཕྱུག་ཕུན་ཚོགས་ལ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཚུལ་ལུགས་ལེགས་པར་རྟོག་ཤེས་པའི་དམ་པ་སྙིང་ལ་ང་རྒྱལ་མི་གནས་སོ། །དཔེར་ན་བྲམ་ཟེ་ནོར་འཛིན་གྱི་ཚངས་མ་གཟུགས་ཀྱིས་དྲེགས་ནས་ང་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོའི་འཁོར་དུ་བཙུག་ནས་རིམ་གྲོ་མ་མཐོང་བས་དྲེགས་པ་ཉམས་པ་བཞིན་ནོ། །ལུས་འདི་མི་རྟག་མི་གཙང་བསམ་བྱས་ཤིང་། །ལུས་ལ་

སྲིད་པའི་ཉེས་པ་ཤེས་བྱས་ཏེ། །བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་ལ་བརྩོན་བྱ་ཞིང་། །བདག་དང་བདག་གིར་དྲེགས་པ་སྤང་བར་བྱ། །བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་རྣམ་བཤད་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཞི་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

༄། གཉིས་པ་འདུག་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་བཞི། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། སྤྱོད་པའི་གེགས་ཉོན་མོངས་སྤང་བའི་ཐབས་བཤད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདོད་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་ཞེན་པ་སྤང་བ་དང་། ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་སྣོད་རུང་དུ་བསྒྲུབ་པ་སློབ་མའི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་བ་བསྟན་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། བློ་དམན་ཐེག་ཆེན་ལ་སྐྲག་པའི་རྒྱུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པའི་ཁྱད་པར་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་དང་། དྲི་བ་བཅུ་བཞིའི་ལན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཀུན་མཁྱེན་མིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའོ།།

དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྱད་པར་དམན་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་ནས་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་རྣམས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ་སངས་རྒྱས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རྒྱུ་འདི་དག་གང་ལས་སྐྱེད་ཅེ་ན། སངས་རྒྱས་ལས་སོ། །དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཅེ་ན། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་དོན་དུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མཛད་པ་མཛད་པ་ཞིག་སྟེ། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་གསུམ་གྱི་གཡོ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་རྒྱུ་མེད་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། འོད་ཟེར་བརྒྱ་སྟོང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་ནས་བྱུང་། །སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཐམས་ཅད་བསིལ་བར་གྱུར། །སྡུག་བསྔལ་མེད་པར་བྱས་ནས་བདེ་བ་སྤྱོད།[1]།ཞེས་པ་དང་། རྒྱལ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༥ ཤོག ༩༨ ཐྲེང་། ༡༧

བས་སྒྲོ་ཡི་ཐེམ་སྐྱེངས་ཞབས་གཞག་ཚེ། །དམུས་ལོང་གྱུར་པའི་མི་གང་ཅི་ཡོད་དང་། །རྣ་བས་མི་ཐོས་མགོན་མེད་བསོད་ནམས་ཆུང་། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་མིག་དང་རྣ་བ་ཐོབ།[1]།ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཕེན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་གི་ངང་གིས་འབྱུང་བའི་དབུགས་ཀྱང་དམྱལ་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྣོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྤྲིན་ཆེན་པོ་མིག་སྨན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་འདྲ་ཞིང་དམྱལ་བ་པའི་ཡིད་འཕྲོག་པ་ལས་ཆར་གྱི་ཚོགས་རོ་ཞིམ་ཞིང་བསིལ་བ་བབ་པས་དམྱལ་བའི་མེའི་ཕུང་པོ་ཞི་བར་བྱས་པས། དམྱལ་བ་པ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ནས་གང་གི་མཐུས་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བྱས་སྙམ་དུ་སེམས་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པ་མཐོང་ནས་དེ་ལ་དད་པའི་མཐུས་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་ཞིང་། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པས་དབུགས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཏུ་སྨན་པའི་སླད་ཁོ་ནར་ཡང་དག་པར་འབྱུང་ན་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་མཛད་པས་ཕན་ཐོགས་པ་བལྟ་ཅི་སྨོས། དེས་ན་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དད་ཅིང་གུས་པར་བྱའོ། །དཔེར་ན་རྟེབས་ལོགས་སྐྱེས་ཀྱི་དགེ་སློང་འབྲུལ་འཁོར་མཁན་གྱི་ཁྱིམ་དུ་དབྱར་ཁས་བླངས་པའི་བྱུང་བ་འགྲེལ་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་ཉེ་བར་བསྟེན་པ་རྣམས་ནི་འཆི་བའི་འཇིགས་པ་ལ་ཐུག་པའི་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པ་ཀུན་ལ་འཆི་བདག་གི་སྒྲ་ཇི་ལྟར་འཇིགས་པ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་མཁྱེན་ཞེས་པའི་སྒྲ་འདི་ནི་གང་གིས་ཐོས་པ་ལས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་འཆི་བདག་ལ་ཡང་འཇིགས་པ་བསྐྱེད་དེ་འཆི་བདག་འཇོམས་པར་འགྱུར་རོ། །མདོ་ལས། གང་དག་གིས་ངའི་མཚན་ཐོས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐེག་པ་གསུམ་ལས་ཐེག་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ་[2]ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་ཞིག་ལ་བུ་སྐྱེས་པ་དང་། བཙོན་ཐམས་ཅད་བཏང་བར་དྲིལ་བསྒྲགས་པ་དང་འབངས་རྣམས་དགའ་བ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༥ ཤོག ༤༩ ཕྲེང་། ༡༤

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༡༡༩༨ ཕྲེང་། ༡ ནང་དུ་དྲངས།

སྐྱེས་པ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་མི་རྟག་སོགས་དྲི་བ་བཅུ་བཞིའི་བརྗོད་བྱ་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མིན་པར་འགྱུར་བ་མིན་ནམ་ཞེ་ན་མིན་ཏེ། དེ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་མིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པར་མ་ཟད་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཐུབ་པ་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་མཛད་པའི་དུས་དང་དུས་མིན་པ་དང་མཛད་པར་བྱ་བ་མིན་པ་མི་ཕན་པ་དང་གནོད་པ་དང་གསུང་བྱ་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཤིང་གསུང་བྱ་མིན་པ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་པ་མངའ་བ་ཡིན་པས་ལན་ལུང་མི་སྟོན་པ་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ལ་བརྟེན་ནས་འདྲི་བ་ཡིན་པས་ཁྱད་གཞི་བཀག་པའི་ཁྱད་ཆོས་མི་རུང་ཞིང་བདག་མེད་པ་བསྟན་ན་ཟབ་མོའི་སྣོད་དུ་མི་རུང་བར་གཟིགས་ནས་ལན་ལུང་མ་བསྟན་པ་དེས་ན་སྣོད་དང་སྣོད་མིན་པ་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཀུན་མཁྱེན་ནི་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡོད་མེད་ལ། དེ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་ནམ་ཞེས། །ཞུས་ན་རྒྱལ་བ་མི་གསུང་བཞུགས། །གང་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཟབ་པའི་ཆོས། །སྣོད་མིན་འགྲོ་ལ་མི་གསུང་བ། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །ཀུན་མཁྱེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཤེས།[1]།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་འགའ་ཞིག་བྲམ་ཟེ་འཁོར་བ་ཅན་ཆད་པས་བཅད་འདོད་པས་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱིམ་ན་ཁྲིན་པ་འདུག་པ་མྱུར་དུ་ཐོངས་ཤིག་དེ་ལྟ་མིན་ན་ཆད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲས་པ་དང་། བྲམ་ཟེའི་བུ་མོས་ནོར་གྱིས་ནོར་འགུགས་པ་བཞིན་དུ་ཁྲིན་པ་གཞན་ཞིག་མངག་འཚལ་ལོ་ཞེས་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ཆད་པ་དང་བྲལ་བ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཐབས་མཁས་པས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གསུང་བྱ་མིན་པ་མི་གསུང་ན། ལྷ་སྦྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཏེ་གོས་དུམ་ཅན་གྱི་བུ་མཆིལ་ཟན་ལ་ཅི་ཞེས་གསུངས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། གསུངས་མོད་ཀྱི་འདི་ནི་གཞན་ལ་གནོད་པ་ཡང་མིན་ལ། སྡིག་པ་ལས་ལྡོག་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའོ། །དེའི་ཚེ་ལྷ་སྦྱིན་དམའ་ཕབ་པར་མ་མཛད་ན་འགྲོ་བ་མང་པོ་ལ་གནོད་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་གཟིགས་པས་སོ།།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༣༥༩ ཕྲེང་། ༣༠

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པའི་ཀུན་སློང་གི་ཁྱད་པར་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་དང་། སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒོ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཡིད་གཙོ་བོའི་དོན་ཅན་དུ་བསྟན་པ་དང་། གཞན་ལ་མི་དགེ་བར་འགྱུར་བ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བསམ་པའི་དབང་གིས་དགེ་ལེགས་སུ་འགྱུར་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་ཀུན་ལ་ཡིད་ནི་དོན[1]པོར་ཏེ་གཙོ་བོར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཀུན་སློང་གི་སེམས་དགེ་མི་དགེའི་དབང་དུ་མ་གཏོགས་པར་འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་སོགས་ལ་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མིན་པ་ལ་སོགས་པ་མ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཙེར་བུ་བ་ཞིག་ལྷ་ཁང་དུ་ཞུགས་ཏེ་སྐུ་གཟུགས་གཅིག་ལ་ཕྱག་འཚལ།[2] གཞན་ལ་འོག་སྒྲོས་རེག་པར་བྱེད་པས་དེ་དགེ་བ་དང་སྡིག་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། ལས་ཀུན་ལ་ཡིད་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་ཕན་པའི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་སླང་བས་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྦྱིན་སོགས་དགེ་བའམ་འོན་ཏེ། སྲོག་གཅོད་སོགས་གཞན་ལ་མི་དགེ་བར་གྱུར་ཀྱང་རུང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་དགེ་ལེགས་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཡིད་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་མི་དགེ་བ་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པ་དེའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེད་དཔོན་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྔ་བརྒྱ་ཚོགས་པར་གྱུར་པ་གསོད་པར་འདོད་པའི་དེད་དཔོན་ཀུན་པོ་ཞིག་མདུང་ཐུང་གིས་བསད་པས་བསྐལ་པ་འབུམ་དུ་འཁོར་བ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དོན་དམ་པའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་དང་། གཞན་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཅུག་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལ་གང་ནས་བཟུང་སྟེ་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ནས་སོ། །དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དོན་དམ་པའི་སེམས་དང་པོ་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༩ ན ༧ དོན་ཆེན་པོར་

2 ཞོལ། ཤོག ༣༩ ན ༢ འཚལ་ལོ།།

བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ནི་བསོད་ནམས་གང་ཞིག་ཉེ་བར་བསགས་པས་གླིང་བཞི་པའི་བདག་པོ་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་བའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་ན་ས་སྟེངས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་དེར་འགྱུར་བའི་བསོད་ནམས་མང་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས། སྔར་བཤད་པའི་བསོད་ནམས་དེ་ནི་ས་སྟེངས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དེ་དག་གི་བསོད་ནམས་ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་འཕགས་སོ། །དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་དྲིལ་བསྒྲགས་ནས་རིགས་པ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ནི་དེའི་ནོར་མང་པོ་ཉིད་འདུ་བའི་སྒོ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་པར། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཚན་ཉིད་པ་མིན་པར་འདོད་པ་ནི་སྡིག་པའི་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་དོར་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཙུག་པའི་བསོད་ནམས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐད་དུ་དེའི་རིང་བསྲེལ་གྱི་སྙིང་པོ་ཅན་རིན་ཆེན་གསེར་དང་། བཻཌཱུརྻ་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་མཆོད་རྟེན་ནི་རྒྱུར་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཚད་དང་མཉམ་པ། འཕང་དུ་འོག་མིན་གྱི་འཇིག་རྟེན་སྟེང་དུ་མཐོ་བ་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་སྐྱེས་བུ་འགས་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་དེ་བས་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཙུག་ན་འདུལ་བ་པོའི་བསོད་ནམས་མཆོག་ཏུ་བཀྲ་བས་ཤིང་ཁྱད་པར་འཕགས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་གཅིག་ཤི་བ་ན་མཛའ་བཤེས་གཅིག་གིས་རོ་[1]འབྱིན་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་བུ་མང་སྐྱོང་བ་ཕྱི་མ་མཆོག་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བུར་སྦྱོང་བ་ལས་གདུང་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བྱ་བའི་དོན་གཞན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཙུག་པ་བསོད་ནམས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལ་ལྔ། གཞན་དོན་མཛད་པའི་ལུས་ངག་གི་ཀུན་སྤྱོད་དང་། བསམ་པའི་ཁྱད་པར་དང་། སྙིང་རྗེ་དམན་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་མ་དད་པའི་ཉེས་པ་དང་དད་པ་བསྒོམ་རིགས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་

1 ཞོལ། ཤོག ༤༠ ན ༧ རས་ གཙང། ཤོག ༤༠ བ ༥ རོས་

ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་ཞེ་ན། དེའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་བྱ་སྟེ་སློབ་མ་དེ་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་བླ་མ་ཡིས་སློབ་མ་ལ་ནི་དེའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་ལུས་ངག་གིས་སྲི་ཞུ་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སློབ་མ་དེས་བྱ་བ་གང་བྱས་ན་རང་ལ་ཕན་པ་མི་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་བསྟན་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་སློབ་མ་ཞེས་བྱའོ། །དཔེར་ན་སྙེང་རྒྱས་འོད་སྲུངས་སྟོན་པས་ཚོ་འཕྲུལ་གྱིས་རིམ་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་ལྔ། གནོད་མི་བཀུར་བའི་གང་ཟག་ལ་བརྩེ་བ་བྱ་བའི་དཔེ་དང་། གདུལ་བྱ་དཀྲི་བའི་རིམས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཤས་ཆེ་བ་ལ་ལྷག་པར་བརྩེ་བར་བྱ་བ་དང་། དབང་པོ་དང་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་གཞན་དོན་མཛད་པའི་ཚུལ་དང་། སྙིང་རྗེའི་སྟོབས་རྒྱས་པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་མ་གནོད་མི་བཀུར་ན་ཡང་དེའི་ཉོན་མོངས་གཞོམ་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་གདོན་གྱི་དབང་གིས་ནད་པ་སྨན་པ་ལ་ལྷག་པར་ཁྲོ་ཡང་འབྱུང་པོས་བཟུང་བའི་ནད་པ་ལ་སྨན་པ་འཁྲུག་པ་མིན་པ་ལྟར་ཐུབ་པ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དག །སེམས་ཅན་མ་རུངས་པར་བྱེད་པས་སྐྱོན་དུ་གཟིགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དང་འབྲེལ་བའི་གང་ཟག་ལ་ཁྲོ་བ་མིན་པས་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་དེ་ལྟར་བསླབ་པར་བྱའོ། །དཔེར་ན་སེང་གེ་མཚོན་འཕེན་པ་པོ་ལ་བསྣུན་གྱི་འཕངས་པའི་མཚོན་ལ་མི་བསྣུན་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། སློབ་མ་ལ་རྗེས་སུ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་གྱིས་གདུལ་བྱ་ལ། གང་ཞིག་སྦྱིན་པ་སོགས་གང་དང་གང་ལ་དགའ་བ་དེའི་གཏམ་དེ་དང་དེ་ཆེས་སྔར་ལེགས་པར་བསྟན་ནས་དབྱུད་པར་བྱ་སྟེ་ཐོག་མའི་གདམས་པ་དང་རྗེས་སུ་གདམས་པ་བྱས་ནས་ཕྱིས་ཟབ་མོའི་གཏམ་བྱ་སྟེ། དང་པོ་ནས་ཟབ་མོའི་གཏམ་གྱིས་ཡིད་ཕྱིར་ཕྱོགས་ནས་རྒྱུད་ཉམས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ན། དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྣོད་ནི་ཅིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སེར་སྣ་ཅན་སྦྱིན་པའི་གཏམ་ལ་མི་དགའ་བས་ལོངས་སྤྱོད་འདོད་པ་དག་སྦྱིན་པ་གཏང་བར་བྱའོ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དཔེར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྲ་མཛེས་ཀྱིས་ཚོང་པའི་བུད་མེད་རིམ་གྱིས་དེའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཁྲིད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཉེས་པ་ལས་ལན་བརྒྱར་བཟློག་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་ཡང་དང་ཡང་དུ་མི་རིགས་པའི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ལྷག་པར་བརྩེ་བར་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར

ཏེ་དཔེར་ན་མ་ནི་ཁྱད་པར་དུ་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་པའི་བུ་ལ་གདུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྩེ་བ་ཡང་དམ་པ་མིན་པ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་སྐྱེའོ། །དཔེར་ན་གདོལ་པ་མོའི་བུ་དྲུག་པ་བྱ་བ་མིན་པས་རྒྱལ་པོས་བསད་པར་དོགས་པ་ཤས་ཆེ་བ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་བསམ་པ་དང་མོས་པ་དང་དབང་པོ་ཐ་དད་པས་ལ་ལའི་སློབ་མར་འགྱུར་བར་བྱ་སྟེ་ཕན་པ་རྗེས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །རང་ཉིད་དམན་པར་སེམས་པ་ལ་ལ་ཡི་ནི་བླ་མར་འགྱུར་བར་བྱས་ནས་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་རྗེས་སུ་སྟོན་པས་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་ཐབས་དང་རིག་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཐབས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །དཔེར་ན་སྨན་པ་མཁས་པ་ནད་པ་ལ་སྨུམ་ཆོས་དང་སྐྱུ་ཆོས་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །

ལྔ་པ་ལ་གཉིས། སྙིང་རྗེའི་སྟོབས་ལྷག་པར་རྒྱས་ན་གདུལ་བྱ་མིན་པ་དཀོན་པ་དང་། གཞན་དོན་ལ་བསྐུལ་མ་མ་བྱས་པའི་ཉེས་དམིགས་སོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལ་མཐུའི་ཁྱད་པར་འཕེལ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཇི་ལྟར་སྨན་པ་མཁས་པར་གྱུར་པས། ནད་གསོར་མི་རུང་ཞིང་སྒྲུབ་ཏུ་མེད་པ་དཀོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མིན་པ་ཤེས་ཤིང་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་མཁས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོབས་ཧྟེད་ནས་གདུལ་བྱ་མིན་པ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དཔེར་ན་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རྒྱལ་པོའི་བུའི་སེམས་ཀྱི་ནང་བུད་མེད་འདོད་པས་བསྐྱེད་པ་སྨན་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ཤེས་པ་ཞི་བར་མཛད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་མཐུའི་ཁྱད་པར་ཧྟེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ནི་གདུལ་བྱ་བསྐུལ་ན་ངན་འགྲོར་མི་འགྲོ་བ་དེ་ལ་གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་མ་བསྐུལ་བར་སེམས་ཅན་དེ་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་ན་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ཉམས་པས་བློ་ལྡན་གཞན་གྱིས་སྨད་བྱར་འགྱུར་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་འཚམ་པའི་ཆོས་བསྟན་པས་བསྐུལ་བར་བྱའོ། །དཔེར་ན་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་རང་རང་གི་འཁོར་ན་གནས་པའི་གྲོགས་མ་བྱས་ན་སྨད་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་

པ་ནི། ལས་དང་པོ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག །སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་དང་བཅས་པས་ཉེན་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་དག་ལ་ཕྲག་དོག་པའི་སྙིང་བརྩེ་བ་བྱེད་པ་ལེགས་སོ། །ཞེས་མི་འདོད་པ་དེ་རྗེས་སུ་བརྩེ་བས་སེམས་ཅན་མགོན་མེད་པ་དག་ལ་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་རྩ་རི་ལྟར་སྦྱིན་པ་གཏོང་བར་བྱེད་མི་བྱེད་དོ། །དཔེར་ན་ལོང་བ་ལས་རྫས་འཕྲོག་པ་དང་ལྐམ་གྱི་དོན་དུ་གསོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྙིང་རྗེའི་སྟོབས་རྒྱས་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།།

བཞི་པ་ལ་གཉིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་མ་དད་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། དད་པ་བསྒོམ་པར་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙིང་རྗེའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་སྡང་བའི་ཉེས་དམིགས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མ་ལུས་པ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐར་ཐུག་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་ཅན་གྱིས་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་དུ་གང་ཞིག་ལ་འཇིག་རྟེན་ཇི་སྲིད་དུ་གཞན་དོན་དུ་གནས་པའི་མཐུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དད་པ་དང་བཀུར་སྟི་སོགས་མ་བྱས་པའི་སོར་གནས་དག་ཀྱང་ཕུད[1]ན་དེ་ལ་ཞེ་སྡང་བ་ལ་སྡིག་པ་བསམ་ཐག་ཅི་ཞིག་ཡོད། རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་མདོ་དང་། དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྷག་པར་ངེས་པར་རབ་ཏུ་ཕུང་བར་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་གླང་པོ་ཆེ་མང་པོ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་མི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་གནས་ལུགས་བལྟམས་ལ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་ཁྱེད་ཅག་བདེའམ་དྲིས་པས། གང་ལ་བདེ་ཆར་གླུང་གིས་གླང་ཆེན་དག་གཡེངས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ན། དུད་འགྲོ་གཞན་གྱིས་གོ་བས་མ་དྲིས་པ་དང་། སྣུམ་འཁུར་དང་དབྱུག་པའི་དཔེ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱ་དཀའ་བའི་སྤྱོད་པ་མཛད་པ་ལ་དད་རིགས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་བསམས་ནས་དད་པ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་མཆོག་ཏུ་བྱ་དཀའ་བ་མཛད་པས་སྡང་བ་སྤངས་ནས་ལྷག་པར་དད་པར་རིགས་ཏེ། སེམས་དཔའ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་གང་ལ་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་ཉམས་པའི་མངོན་ཤེས་ལྔ་ཆར་ཡང་ཡོད་པ་དེའི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་ཆེད་དུ་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་དམན་པར་སྲིན་བུ་དང་། ཕྱེ་མ་ལེབ་དང་། མ་ཧེ་དང་ཁྱི་ལ་

1 ཞོལ། ཤོག ༩༢ ན ༡། གཅང་། ཤོག ༩༢ བ ༥ ཕུང་ན་

སོགས་པ་དམན་པ་ལྷ་བུའི་ལུས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས་གཟུགས་དེ་དང་། སྐད་དང་དེས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་མཛད་པའི་སྤྱོད་པ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་བའོ། །དཔེར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཅིག་གིས་མ་འོངས་པ་ན་ཁྱི་མང་པོ་ལ་གནོད་པ་ཡོང་[1]བ་གཟིགས་ནས་དེ་བཟློག་པའི་ཆེད་དུ་ཁྱིའི་སྐྱེ་གནས་བཟུང་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་བསམས་ནས་དད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་དཀའ་བ་འབད་མེད་དུ་སྒྲུབ་ནུས་པའི་ཐབས་ཀྱིས་དུས་ཀུན་གྱི་ཚེ་སྒོ་གསུམ་གྱིས་བསྟེན་པའི་བསོད་ནམས་གང་ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་པོ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པར་བསགས་པ་དེ། ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གཞལ་བྱ་ཡང་མིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་ཞིག་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ཐིགས་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དཔེ་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ།།

ལྔ་པ་སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་ལྔ། སྨིན་པ་ལ་ལྷག་པར་སྤྲོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། དམན་པའི་སྨིན་པ་ལ་སྨད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་མཐའ་དག་སྒྲུབ་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་ཞི་བདེ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ལུས་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ལེན་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས་པའི་རབས་ལ་སོགས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྨིན་པའི་གཏམ་སྟན་པར་འདོན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཙམ་དུ་མིན་ཞེ་ན། སྨིན་པའི་སྒྲ་ཧྲ་ན་ནི་ཡི་གེ་བསྟན་པའི་ངེས་ཚིག་གིས་བཤད་པ་ན། སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཤི་བ་གསལ་བར་གོ་བར་བྱེད་པ་དང་། རེས་འགའ་སྨིན་པ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་གོ་བར་བྱེད་པ་དང་། རེས་འགའ་སྒོ་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྲུངས་པས་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་སྐྱེ་བ་གཞན་འགྲུབ་པ་གོ་བར་བྱེད་པས་ན། འཆི་བ་དང་ཆོས་དང་སྲིད་པ་གཞན་སྨིན་པའི་སྒྲ་ཡིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྨིན་པའི་སྒྲ་ནི་རྟག་ཏུ་སྟན་པས་སྨིན་པ་ལ་ལྷག་པར་སྤྲོ་བར་མཛད་དོ། །དཔེར་ན་གསད་པར་བྱ་བ་ཉེས་པ་ལས་ཐར་བའི་གཏམ་ཐོས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨིན་པ་ཁོ་ན་མཐའ་ཡས་ཀྱི་གཞན་གྱི་མིན་ཞེ་ན།

1 ཞོལ། ཤོག ༩༢ ན ༦། གཙང་། ཤོག ༩༣ ན ༥ ཡོད་པ་

ཚེ་འདིར་བྱིན་པ་ཡི་སྦྱིན་པ་ལ་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསམས་ནས་རྫས་ལེན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ནི་ཁེའི་ཆེད་དུ་རྫས་གཏོང་བའི་ཚོང་སོགས་བཞིན་དུ་དམ་པས་སྨད་པར་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་བཙོངས་པའི་ཁེ་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་པ་གསོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་སྡུར་བྱས་པའི་སྡིག་པ་ཡང་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱིན་ནུས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཇི་སྐད་དུ། ལན་ཚྭ་སྲང་འགས་ཆུ་ནི་ཉུང་དུ་ཞིག །རོ་བསྒྱུར་བགྱིད་ཀྱི་གཙྭའི་ཀླུང་མིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྡིག་པའི་ལས་ནི་ཆུང་དུ་ཡང་། །དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡངས་པ་མཁྱེན་པར་མཛོད།[1]།ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་ལས་ཅན་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ནི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཐའ་དག་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དཔེ་ནི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དྲངས་པ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་ནི། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་དགེ་ཞིང་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་མི་སྐྱེ་ན། ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་སྙོམས་པར་མི་འཇུག་པ་ཅི་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་བརླབས་ཆེན་པོའི་ཡིད་ཅན་དེ་ལ་ནི་སྡིག་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་ཅིང་འཁོར་བར་གནས་ཀྱང་སྲིད་པའི་ཉེས་པས་མི་གོས་པས་འཁོར་བ་འདི་ནའང་གནོད་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་དེས་ན་དེ་ལ་སྲིད་པར་གནས་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ཞུགས་པ་ལ་གནོད་པ་མེད་པར་ཁྱད་པར་མེད་པས་ཞི་བ་ལས་ཞི་བ་ལ་ལྷག་པར་མི་སྤྲོའོ། །དཔེར་ན་བུ་གཅིག་པ་ན་བའི་མ་རིམ་གྲོ་བྱེད་པ་ལ་མི་སྐྱོ་བ་བཞིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ཐོབ་པ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལས་ཕལ་ཆེར་དབང་འབྱོར་བར་འགྱུར་བ་ལ་རྒྱུ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ས་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་གང་ལ་ཀུན་གྱི་ཚེ་སེམས་ལ་དབང་ནི་ཐོབ་པ་ཉིད་ལས་བསམས་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དེ་ཀོ་དེ་ནི་རྒྱུ་ཅིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་འཇིག་རྟེན་ནི་ཀུན་གྱི་མངའ་བདག་ཏུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན། གླིང་བཞིའི་བདག་པོ་སོགས་སུ་སྐྱེ་བ་བླངས་ནས་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པའོ། །དཔེར་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་བུམ་པ་བཟང་པོ་བཞིན་ནོ།།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༦ ཤོག ༦༧༩ ཐེང་། ༥

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པའི་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔེ་མི་མངའ་བའི་མཐུའི་ཁྱད་པར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་མོས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཞུགས་པ་སྤྱོད་པ་པ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་མིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་སོ་སོའི་མི་བཞིན་ནོ་ཞེས་སྨྲའོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་དེའི་རྩོད་གཞི་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གཉིས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་དང་པོ་ལྟར་ན། གཞི་ཆོས་སུ་མི་འཐད་དེ། གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་རང་ཉིད་རང་གི་ཁྱད་ཆོས་སུ་མི་འཐད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་དེར་མི་འཐད་དེ། ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། བུམ་སྣམ་བཞིན་ཞེས་ཀུན་ནས་མཚུངས་སོ། །དེ་བཞིན་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་ན་གཅིག་ཡིན་དགོས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ན་འབྲེལ་བ་མེད་པས། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་། རང་བྱུང་དང་། ཚད་མ་མིན་ཏེ། སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྨྲོན་པའི་སྒྲ་བཞིན་ནོ། །ཁྱོད་ཀྱང་བྲམ་ཟེར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཉ་གསོད་པ་བཞིན་ཞེས་ཁྱོད་ལ་མི་འདོད་པ་དུ་མར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ལས་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བ་དམིགས་པ་བཞིན་དུ། ཀུན་མཁྱེན་ཡང་ངེས་པར་ཁས་བླངས་ནུས་ཏེ། ཁྱད་པར་འཕགས་ཤིང་ཕྱུལ་དུ་འགྲོ་བ་ལས་ཆེས་ཕྱུལ་དུ་སྟེ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་འགྲོ་བ་འགའ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཡང་སྣང་སྟེ། རིགས་ཀྱི་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བ་བྲམ་ཟེ་དང་། སྐྱེ་གནས་ཀྱི་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བ་སྲིད་རྩེ་དང་། རིའི་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བ་རི་རབ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བ་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་མཐོང་བ་དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པའི་མཐུ་ལས་ཤེས་པའི་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མཐུ་ཡང་ངེས་པར་ཡོད་ཅེས་རྟོགས་པར་གྱིས་ཤིག །ཀུན་མཁྱེན་ཡོད་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ལུང་ལ་མི་བརྟེན་པའི་རིགས་པས་གྲུབ་པ་འདིར་ཡང་ཁས་བླང་བར་བྱའོ།།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་སངས་རྒྱས་མིན་པར་འདོད་པ་ནི། དབྱོད་པ་པའི་ལུགས་ཡིན་

པས་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་དོར་བར་བྱའོ། །དཔེར་ན་འབྲུ་མར་གྱི་བུམ་པ་བརྒྱ་ཉེ་བར་སྦྱོར་ལ། དགེ་སྦྱོང་གི་རྒྱེན་བཞིན་ཏེ། འགྲེལ་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཕལ་ཆེར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྐྲག་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་གུས་པར་མི་བྱེད་ཅེ་ན། མོས་པ་དམན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་བློ་མ་སྦྱངས་པའི་བླུན་པོ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་ཆོས་རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པ་ལ་སྐྲག་པ་སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་མོས་པ་ཞན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་ནི་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བ་ལ་སྐྲག་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན། བདག་ལུས་བཟང་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་སྨྲས་པ། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་བསམ་བྱ་སྟེ། །བློ་གྲོས་དམན་པ་སྐྲག་པ་སྐྱེ་བའི་གཞི། །ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཐེག་ཆེན་འདིར་ཞུགས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ལ་བསླབ་པ་སྙིང་པོར་བྱ། །བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་རྣམ་བཤད་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལྔ་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

༄ གཉིས་པ་སྤྱོད་པའི་གེགས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་ཐབས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུས་གཟིར་བའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྤོང་བར་འདོད་པ་འགོག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་ཐབས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགྲོ་བའི་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ནི་རྒྱུད་པ་ཀུན་གྱི་གནས་འཁོར་བ་ཡིན་ལ་དེའི་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་པས། གདུལ་བྱའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཚར་བཅད་པ་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་ཁང་པ་བརྩེགས་པ་ལྔ་བརྒྱ་པ་དང་། ཁ་ཟས་རོ་བརྒྱ་པ་གནང་བ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གི་བདེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་འདོད་ཆགས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས། ཐོག་མར་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བའི་གཞི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། ལུས་ཚ་གྲང་གིས་གཟིར་བ་དང་། སྐྲ་འབལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མངོན་པ་ལ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་འཇོམས་པའི་དཀའ་ཐུབ་ཅན་ཞེས

བྱའོ་ཞེ་ན། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་བདེ་བས་འདོད་ཆགས་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཞིང་བདེ་བ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་སྤང་བྱ་ཡིན་ན་ལུས་སེམས་སྡུག་པས་ཁྲོ་བ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་དེ་ཡང་སྤང་དགོས་ན་རྒྱུ་མཚན་ཅིས་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་དཀའ་ཐུབ་ཅན་མིན་ཞིང་ཟས་གཙོད་པ་དང་། ལུས་ཉི་ལྷགས་ཀྱིས་གཟིར་བའི་སྡུག་པ་དཀའ་ཐུབ་ཅན་ཅིས་ཡིན། ཉོན་མོངས་འཛོམས་པ་ལ་དཀའ་ཐུབ་ཅན་ཞེས་བྱ་ཡི་ལུས་གཟིར་བ་ལ་མིན་ནོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ། གང་ཟག་གི་ཁྱད་པར་ལ་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་གནང་ལ། ཞེ་སྡང་ཅན་རྣམས་ལ་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཟས་དང་ཆོས་གོས་སོགས་གྱི་ནོམ་པ་གནང་བས་ཉོན་མོངས་འཛོམས་པའི་ཤཱཀྱ་པ་རྣམས་ཁོ་ན་དཀའ་ཐུབ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །དཔེར་ན་བུར་ཤིང་བཙིར་བས་བུ་རམ་སོགས་ཐོབ་པ་བཞིན་དུ། ཉོན་མོངས་བཙིར་བས་འདི་དང་ཕྱི་མར་བདེ་བ་སྣ་ཚོགས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྤོང་བའི་ཚུལ་དང་། ས་བོན་དྲུངས་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོ་སྒོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དུག་གསུམ་སྤོང་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། ཁྲོ་ཆགས་སྤོང་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། དུག་གསུམ་གྱི་བྱེད་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། དུག་གསུམ་སྤང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཁྲོ་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་སོ་སོར་བསྟེན་པར་བྱ་བ་དང་། ཁྲོ་ཆགས་ཅན་གྱི་སློབ་མ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་དུས་ཀྱི་རིམ་པ་ཤེས་ནས་གཉེན་པོ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དུག་གསུམ་གྱི་བྱེད་ལས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ནི་སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མིན་པའི་དངོས་པོ་སྡུད་པ་སྟེ་དེའི་གཉེན་པོར་མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་པ་དང་། འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་སྤོང་བའོ། །ཁྲོ་བ་ལས་ནི་འཐབ་ཅིང་རྩོད་པའོ། །དེའི་གཉེན་པོར་བྱམས་པ་བསྒོམ་པ་དང་། ཡིད་དང་མཐུན་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་ལོངས་སྤྱོད་པའོ། །མེ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་ཀུན་ལ་རླུང་གིས་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་གཏི་མུག་གི་ལས་ནི་ཆགས་སྡང་གཉིས་ཀའི་གསོས་འདེབས་སོ། །དེའི་གཉེན་པོར་རྟེན་འབྲེལ་བསྒོམ་པ་སོགས་སོ། །དཔེར་ན་ཆུའི་སྲིན་པོ་མེས་གསོད་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། དུག་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་སྤང་བྱ་ཡིན་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཡུལ་དང་མ་ཕྲད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་ནི་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་ལ། སྟོབས་ལྡན་འཇོམས་པའི་དཔུང་མེད་པ་ལས་ཁྲོ་བས་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་དོ། །དོན་ཞིབ་མོ་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་ལས་གཏི་མུག་གིས་སྡུག་བསྔལ་འདྲེན་པ་སྟེ། ཆགས་སོགས་དེ་དག་གིས་ཟིལ་གྱིས་མནན་པ་ན་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་མི་རྟོགས་པ་ནི་ཆེར་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །དཔེར་ན་དབུལ་པོའི་བུ་བཙུན་མོ་དོན་དུ་གཉེར་བས་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གཏི་མུག་ཆགས་སྡང་གཉིས་ཕྲད་པ་བཞིན་དུ་དེ་ཕྲད་པ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། ཇི་ལྟར་བད་ཀན་ལ་མཁྲིས་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་ཕྲད་པ་མེད་པ་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཁྲོ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་རྒྱུད་གཅིག་ལ་མངོན་གྱུར་དུས་ལྷན་ཅིག་ཕྲད་པ་མེད་པར་མཐོང་སྟེ། འདོད་པ་དང་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་གཉེན་པོ་སོ་སོར་བསྟེན་པར་བྱའོ། །དཔེར་ན། ཆུའི་བུམ་པར་མེ་འཛུད་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། སློབ་མ་འཚོས་པའི་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཆགས་སྡང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། བྱེད་ལས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སློབ་མ་ལ་འདོད་ཆགས་ཅན་བྲན་བཞིན་དུ་བཀོལ་བར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་མི་ཕོངས་ཤིང་སྲིད་[1]མེད་པ་ཆགས་པ་དེའི་སྨན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲོ་བ་ཅན་ལ་རྗེ་བོ་བཞིན་དུ་བལྟ་སྟེ་ཕངས་ཤིང་རིམ་གྲོ་བྱས་པས་ཞེ་སྡང་མི་སྐྱེ་བས་དེའི་སྨན་གཉེན་པོ་ནི་ཕངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཁྱིམ་མཁན་པོང་བུ་སྲེལ་བའི་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་དུས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་གཉེན་པོ་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། མཚན་མོ་གཉིད་རྨུགས་འཕེལ་ཞིང་། བད་ཀན་ཤས་ཆེ་བས་སྔ་དྲོ་དང་ཐོར་གཏི་མུག་ཡང་དག་པར་འབྱུང་ལ། བར་དུ་ཚོལ་ཁྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ཞོན་ཏེ། བཀྲེས་སྐོམ་གྱིས་གདུངས་པས་ཁྲོ་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་སྲོད་ཀྱི་དུས་ཕྱིས་ནི་ངལ་དུབ་སྲོག་དང་བྲལ་ནས་འདོད་ཆགས་འབྱུང་བ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་སྐྱོན་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པས་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཉིན་ལ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་འབྱུང་བའོ། །དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བག་ཡོད་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་མཛེ་ཏ་ཀས་བྲམ་ཟེ་ལ་ཞུས་པས་ཞེ་སྡང་སྐྱེས་པ་དང་། འབྲུ་མར་གྱི་བུམ་

1 ཞོལ། ཤོག ༤༦ བ ༥། གཅང་། ཤོག ༤༧ ན ༦ སྲི་བ་མེད་པ་

པ་བྱིན་པས་འདོད་ཆགས་སྐྱེས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། འདོད་ཆགས་སྤོང་ཚུལ་དང་། ཞེ་སྡང་སྤོང་ཚུལ་དང་། གཏི་མུག་སྤོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་ཆགས་སྤང་བྱར་རིག་དཀའ་བས་འབད་པས་སྤང་བ་དང་། རྒྱ་རྐྱེན་གྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྤང་བར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་ནི་མཛའ་བཤེས་ཀྱི་གསོབ་ཏུ་གྱུར་ནས་འཇིག་རྟེན་བསླུ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་རིག་དཀའ་བས་གུས་པས་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། མཐར་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པས་འདོད་ཆགས་མཛའ་བོ་མིན་ཡང་ཕན་པ་ལྟར་སྣང་བས་མཛའ་བོ་འདྲ་བ་དེས་ན་འདོད་ཆགས་དེ་ལ་ཁྲོད་མི་འཇིགས་ཏེ། དེས་ན་མི་ཕན་པའི་མཛའ་བོ་ཁྱད་པར་དུ་སྐྱེས་བུས་འབད་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་མིན་ནམ་སྤང་བྱ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་སྐྱ་བསེང་གིས། དྲང་སྲོང་རི་དྭགས་མོ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ལ་མདའ་བསྣུན་པས་དེས་དམོད་པ་བོར་བས་བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་སྦྱོར་མ་ཐག་ཤི་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བའི་སྐབས་དབྱེ་བར་མི་བྱ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ནི་གཉིས་ལས་སྐྱེ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཁ་ཅིག་ནི་སྔོན་ཡང་ཡང་གོམས་པའི་རིགས་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཁ་ཅིག་ནི་གློ་བུར་དུ་ཡུལ་ཉེ་བའི་རྐྱེན་ལས་ཀྱང་ནི་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་དག་ལས་འདོད་ཆགས་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཉེན་པོ་བསྒྲུབ་སླ་སྟེ། ཡུལ་སྤངས་པས་སྤོང་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིག་ཤོས་ནི་དེ་ལྟ་མིན་ཏེ། གཉེན་པོ་སྟོབས་ཆེན་པོས་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་འདབ་ཆགས་གཤོག་པ་ཞིག་མེད་ན་འཕུར་མི་ནུས་པ་བཞིན་དང་། སྤང་དཀའ་བ་ཕུག་རོན་གྱི་འདོད་ཆགས་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྲོ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་ལས་ཉེས་པ་ཆེ་བས་འབད་པས་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། ཁྲོ་བ་ནི་ཁོན་འཛིན་བསྐྱེན་ཞིང་དམ་དུ་འཛིན་པས་ངེས་པར་ནི་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་སྲེག་པ་དང་། གཞན་ལ་གནོད་པ་བསྐྱེད་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་དགེ་ཞིང་མཚམས་མེད་སོགས་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། ཉེས་དམིགས་དང་། གཞི་དང་སྤོང་བའི་ཐབས་ཤེས་པར་བྱས་པས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་མཐར་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་སོ་སོའི་གཉེན་པོ་ཤེས་ནས་སྤང་བར་བྱའོ། །དཔེར་ན་ཆོས་སྲིད་ཁོང་ཁྲོས་བསྐལ་པ་དགུ་བཅུ་རྩ་གཅིག་དུད་འགྲོར་སྐྱེས་ཤིང་། སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྩ་བ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྨྲས་ཟིན་ན། གཏི་མུག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་གཞན་རྣམས་ལ་ཁྱབ་ཅིང་། དེ་དག་གི་རྟེན་དུ་གནས་ལ་དེ་མེད་ན་དབང་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མི་གནས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་གཏི་མུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ནི། ཆགས་སྡང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་ཅིང་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། གཏི་མུག་གིས་བཏགས་པའི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། མི་འོང་བར་ཞེན་ནས་འདོད་པ་དང་། རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་སོགས་སུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆགས་སྡང་གཉིས་ཀའི་འཛིན་སྟངས་ལ། བདེན་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྟངས་འདྲེས་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ཅིང་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་བསྒོམ་སྟེ། གཏི་མུག་བཅོམ་པས། བཅོམ་པར་འགྱུར་བས། སྟོང་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་ཤེས་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དཔེར་ན་དུག་གི་ཡོན་ཤིང་བཅད་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་མིན་པ་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། དོན་མིན་པའི་རྩ་བ་གཏི་མུག་འདི་ཐབས་གང་གིས་སྤང་བར་བྱ་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་དང་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན། ས་བོན་དང་མ་རིག་པ་སོགས་ལ་ལྟོས་པར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དེ་དག་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོད་པ་ནི་ལྟོས་ནས་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་མིན་པར་རིགས་པའི་ཚོགས་དུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་མཐོང་བ་ན་གཏི་མུག་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ལ་གཏི་མུག་ཟད་པས་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། འབད་པ་ཀུན་གྱིས་བསྟན་བཅོས་བཞི་བརྒྱ་པ་འདིར་སྟོང་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གྱི་གཏམ་དེ་ཁོ་ན་བསྟད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པ་མིན་ཏེ། དེ་བདེན་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་མིན་པར་འགྱུར

བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ལ་གནོད་པ་དུ་མ་མཐོང་ནས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཉེད་པ་ནི། ལྟོས་ནས་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ན། རང་གི་ངོ་བོས་མེད་པར་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་མཆོད་བརྗོད་རྩ་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །དཔེར་ན་ཟླ་བ་ཉ་བ་ན་སྲུན་པ་འཛིག་པ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། འདོད་ཆགས་སྤོང་ཚུལ་དང་། ཁྲོ་བ་སྤོང་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་ཆགས་ལ་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེར་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། རྟག་ཏུ་ས་འཛིན་སོགས་གང་དང་། བཞད་གད་དང་། འཇོ་སྒེག་དང་། མེ་ཏོག་དང་། དྲི་དང་། ཕྲེང་བ་དང་། རྒྱན་དང་། ཁ་དོག་སོགས་ལ་དགའ་ལ་གཞན་ལ་གཏོང་བ་པོ་དང་བཟའ་བ་པོ་དང་གཙང་ཞིང་མཁས་ལ་བག་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། གསོང་པོར་སྨྲ་བ་སོགས་དེ་འདྲ་ལ་སོགས་མཚན་ཉིད་རྣམས་འདོད་ཆགས་ཅན་གྱི་མི་ལ་སྣང་ལ། དེ་ལས་ལྡོག་པ་ཞེ་སྡང་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། འདྲེས་མར་སྤྱོད་པ་གཏི་མུག་ལ་སྤྱོད་པའོ། །དཔེར་ན་ནོར་སྒྱུར་གྱི་ཤ་ཟ་འཚོག་ཆས་སྣ་ཚོགས་སྟུད་པ་དང་། འདོར་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེར་སྤྱོད་པ་འདུལ་བའི་ཐབས་གང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆགས་ཅན་ལ་ཁ་ཟས་དང་ཆོས་གོས་དང་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་པ་དགེ་ལེགས་ཏེ། ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་གཞི་མཛེས་པ་དང་། བཟང་པོ་སྤངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། རྟག་ཏུ་ བླ་མའི་ཐད་དུ་གནས་པར་གསུངས་སོ། །རྟག་ཏུ་བླ་མས་བསྐུལ་བས་འདོད་ཆགས་ཐུལ་བར་འགྱུར་ལ་བསླབ་པས་གདམས་པས་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཆགས་ཅན་ལ་གནས་དང་མལ་སྟན་དང་། ཟས་དང་ཆོས་གོས་ལ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་སྤྲངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་གསུངས་སོ། །ཞེ་སྡང་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ། གནས་ལ་སོགས་པ་དེ་ལས་བཟློག་པ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །དཔེར་ན་བྲམ་ཟེ་སྲིན་པོས་བསྐྱུར་བ་ལ། མི་གཙང་བ་བྱིན་པས་འགྲོ་བ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་ལྔ། ཁོང་ཁྲོའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་པ་དང་། ཁྲོ་བའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྐྱོན་མེད་པ་ལ་གཞི་བ་ཚར་བཅད་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པ་དགག་པ་དང་།

བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་བསམས་ནས་ཁྲོ་བ་དགག་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ཁྱད་དུ་བསད་པ་ལ་བཟོད་པ་བསྒོམ་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྲོ་བ་སྤོང་བར་འདོད་པས་དེའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་ལ་གནོད་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་ལ་ཁྲོས་པས་བཞིན་རས་ནག་པོར་བྱེད་ཅིང་། ཁྲོ་གཉེར་སྡུད་པ་སོགས་བདག་ཉིད་ལ་མདོག་མི་སྡུག་པ་འབའ་ཞིག་བྱེད་ལ་སྟོབས་ཅན་ནུས་པ་ཅན་གང་ལའང་བརྩེ་བ་མེད་པའི་ཁྲོ་བ་དེ་ནི་ཐ་ཆད་ཅེས་བྱར་བརྗོད་དེ། དེས་རང་གཞན་ཀུན་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྲམ་ཟེ་གཅིག་གིས་རིགས་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་བྱས་པས་གཞན་ལའང་གནོད་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་ལྔ། རང་གི་སྡིག་པའི་འབྲས་བུ་ཟད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་ཁྲོ་བ་མི་རིགས་པ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་ཚིག་རང་གིས་གནོད་པར་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནོད་བྱེད་མིན་པས་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་པ་དང་། ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་གཞི་བ་པོ་ལ་ཆད་པ་བྱ་བར་བཤད་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པ་དང་། གཞན་གྱི་བློ་ཡུལ་དུ་སྐྱོན་བསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཁྲོ་བ་མི་རིགས་པ་དང་། དམན་པས་ཚིག་ངན་སྨྲས་པ་ལ་ཁྲོ་བ་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚིག་རྩུབ་སྨྲ་བ་ཐོས་པ་དེ་ལ་ཁྲོ་བ་བསྒོམ་པ་ནི་བླུན་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་སྒྲ་ཐོས་པ་ནི་རང་གིས་སྔར་བྱས་པའི་སྡིག་པའི་འབྲས་བུ་སྨིན་ནས་མཐར་བྱེད་པར་བརྗོད་པའི་འབྲས་བུ་ཟད་པའི་རྒྱུན་བྱེད་པ་ལ་དགའ་བ་མི་བྱེད་པར་ཁྲོ་བ་བསྒོམ་པ་ནི། ལས་འབྲས་ལ་རྨོངས་ཤིང་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་བདག་ཉིད་སྡིག་པ་རྣམ་པར་དག་པར་མི་འདོད་པར་ཟད་དེ། དཔེར་ན་གླང་ནད་ལ་སྨན་སྦྱོར་བའི་རྗེ་བོ་གསོད་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་འདིས་ཀྱང་ཚིག་རྩུབ་ལ་ཁྲོ་བ་མི་རིགས་ཏེ། ཚིག་རྩུབ་མོའི་མཉན་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའང་རང་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནོད་པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་བྱེད་ན་སྨྲ་བ་པོ་ལ་ཡང་གནོད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་ལ་འདིས་སྨད་དོ་སྙམ་དུ་རང་གི་རྣམ་རྟོག་ལས་ཞེ་སྡང་གི་གནོད་པ་བྱུང་བ་ན་གནོད་པ་འདི་གཞན་ལས་ཡིན་སྙམ་དུ་རློམ་པར་ཟད་དོ། །རང་གི་རྟོག་པས་གནོད་པར་བྱས་པ་ལ་གཞན་ལ་ཁྲོ་བ་མི་རིགས་སོ། །དཔེར་ན་བུད་གས་རྗེ་མོ་ཞིག་ལུན་ཁུང་ན་ཟས་བཟའ་བའི་སྒྲ་ཐོས་པས། ཚུན་མའི་བུ་མོ་ཡིན་སྙམ་ནས་བན་གླང་མོ་འདི་ཅི་ཟ་ཞེས་སྨྲས་ལ། རང་གི་བུ་མོ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་ན་བྱི་བ་མོ་ཞིག་བཟའོ་ཞེས་སྨྲ་བ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་གཞེ་བ་པོ་ལ་ཆད་པ་བྱ་བར་བཤད་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་སྙོམས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་ཀུན་ནས་སློང་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་གཞེ་བ་པོ་ལ་ནི་ཆད་པས་བཅད་པར་བྱ་བར་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྙན་པར་སྨྲ་བ་པོ་ལ་མཆོད་པར་བྱ་བར་ཅེས་མི་འགྱུར་མཆོད་རིགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མི་བརྗོད་པས་བསྟན་བཅོས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཞིག་གོ །དཔེར་ན་འགྲོ་ལྡིང་བ་འཐབ་པ་ཙམ་གྱིས་གསོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་། ཚིག་སྙན་པར་སྨྲ་བ་མཆོད་པར་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། གཞེ་བས་རང་གི་སྐྱོན་གཞན་ལ་གསལ་བར་བྱས་པས་ཁྲོ་བར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཞར་བ་དང་། འཐེང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐད་བྱ་ལ་མ་སྨྲས་ཀྱང་གལ་ཏེ་གཞན་གྱིས་ཤེས་ན་ནི་སྨྲ་བ་པོ་ལ་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་ཏེ་མ་སྨྲས་ཀྱང་གཞན་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེ་མི་རིགས་ན་རང་ལ་སྐྱོན་མེད་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པ་མིན་པ་སྨྲ་བ་ལ་ཁྲོ་བ་མི་རིགས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་དེས་ན་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་སོ། །དཔེར་ན་ཞར་བ་ལ་ཞར་བ་ཞེས་སྨྲས་པ་དང་། མ་ཞར་བ་ལ་ཞར་བ་ཞེས་སྨྲས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་རྒྱལ་པོས་ཆད་པ་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི། དམན་པ་ལ་མི་སྙན་པ་ཐོས་པ་ལ་ཁྲོ་བར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱེ་བོ་དམན་པ་ཆོས་མིན་པ་འདོད་ཅིང་། སྡིག་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་གཞན་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་དགའ་བ་དག་ལས་ཚིག་མི་སྙན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཙམ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྡེག་པ་དང་། གསོད་པ་སོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དམན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚིག་མི་སྙན་པ་དེ་ཙམ་ནི་སྐྱོན་ཡན་གར་བ་ཅུང་ཟད་ལྟ་བུར་སྣང་བས་དགའ་བར་རིགས་སོ། །དཔེར་ན་འཕགས་པ་གང་པོས་ཤླུ་ཎོ་ནའི་ཕ་མཐའི་མིས་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་བཟོད་པ་བསྒོམ་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ། སྟོན་པས་འདི་དག་འདུལ་བར་གནང་བ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་གཞེ་བ་དེ་ཆར་བཅད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གཞེ་བ་སོགས་གཞན་ལ་ལན་དུ་གནོད་པ་བྱས་པས་བདག་ལ་ནི་སྟུར་བྱས་ཟིན་ལྡོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ན་ཁྱོད་ཁྲོ་བ་སྐྱོན་མ་གཏོགས་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ལ་གུས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ཞེན་པ་རྒྱུད་བར་ཟད་དེ། དཔེར་ན་མཆོན་ཆ་རྣོ་མི་རྣོ་རྟོག་པ་བཞིན་ནོ།།

བཞི་པ་ལ་གསུམ། གཞེ་བ་ལ་བཟོད་པ་བསྒོམ་རིགས་པ་དང་། ཞེན་པ་ཁོ་ན་འཛོམས་པའི་ཁྲོ་བ་ལ་གུས་པར་མི་རིགས་པ་དང་། ཁྲོ་བ་ལ་བཟོད་པ་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་པས་

དགའ་བ་བསྒོམ་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཁས་པ་སུ་ཞིག་གཞན་གྱི་གཤེ་བ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ལ་བློས་བཟོད་པར་བྱེད་ཅེ་ན། གལ་ཏེ་བཟོད་པས་ཁྲོ་བའི་སྐབས་མི་འབྱེད་ཅིང་། གཞན་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པས་འབད་པ་མེད་པར་དྲི་དང་རྒྱན་དང་གནོད་སེམས་ཀྱིས་མི་འཛེམས་པའི་ཚུའི་རྒྱན་དང་། གཟུགས་བཟང་པོ་བསྒྲུབ་པ་སོགས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ན་སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག་ལམ་གྱི་མཆོག་དེ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་དེ་དང་མཚུངས་པའི་བླུན་པོ་སུ་ཞིག་ཡོད་རང་གི་ཡོན་ཏན་ནན་གྱིས་འཛེམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཤེ་བ་ལ་བཟོད་པ་ཁོ་ན་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དཔེར་ན་བུད་མེད་འགའ་ཞིག་རང་གི་ཁྲོ་སྤོག་གི་འཕྲོ་ཅུང་ཟད་ལུས་པ་གསོད་པར་བྱེད་པ་བཞིན་នོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་འདིས་ཀྱང་ཁྲོ་བ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། ཁྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱད་པར་དུ་སྟོབས་ལྡན་དག་ལ་གནོད་པ་བྱེད་མི་ནུས་པས་སྐྱོ[1]བར་མི་འགྱུར་བ་དེས་ན་ཞན་པ་འཛེམས་པའི་ངན་པ་འབའ་ཞིག་ལ་སྣང་བའི་ཁྲོ་བ་ལ་རྒྱུ་ཅི་ནས་ཁྱོད་གུས་པར་གྱུར་ཏ་རེ་གུས་པར་མི་རིགས་སོ། །དཔེར་ན་བུད་མེད་འཛེམས་པ་ལ་དཔའ་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་བཟོད་པ་བྱས་ན་གནོད་པ་བྱེད་མི་ནུས་སོ་སྙམ་ནས་གཞན་གྱིས་བརྙས་པར་འགྱུར་བས་ཁྲོ་བ་བྱེད་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན་མི་རིགས་ཏེ། གང་གི་ཁྲོ་བའི་གནས་ལ་བཟོད་པ་དེ་ལ་བྱམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་བསྒོམ་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ་བྱམས་པ་ཐ་ན་བ་འཛེམས་ཙམ་གྱི་དུས་སུ་བསྒོམས་པས་གོམས་པར་བྱེད་ན་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་འཐྲེན་པར་བྱེད་དེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ལྷ་མི་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དང་། །དེ་དག་ཀྱང་ནི་བསྲུང་བ་དང་། །ཡིད་བདེ་བ་དང་བདེ་མེད་དང་། །དུག་དང་མཚོན་གྱིས་མི་ཚུགས་དང་། །འབད་པ་མེད་པར་དོན་འཐོབ་དང་། །ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །གལ་ཏེ་གྲོལ་བར་མ་གྱུར་ཀྱང་། །བྱམས་ཆོས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་འཐོབ་བོ།[2]།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

ཇི་སྐད་གསུངས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་བཟོད་པ་ལ་གནོད་ལན་བྱེད་ནུས་སམ་ཞེས་བརྙས་པས་འཇིགས་ཞེས་བཟོད་པ་སྤོང་བ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་བླུན་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བ་འཛེམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་ཉེས་སྤྱོད་ལས་བཟློག

1 ཞོལ། ཤོག ༥༠ བ ༡། གཅང་། ཤོག ༥༡ བ ༥ སྐྱེ་བར་

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ၉༨ ཤོག ༣༡༩ ཕྲེང་། ༦

པ་དོ་ཚ་བར་སེམས་པ་བཞིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི། དམན་པ་དག་གིས་ཁྱད་དུ་བསད་པ་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་བསྲུན་པར་དཀའ་བས་ཚར་བཅད་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་སུ་ཞིག་དགྲ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ཞིང་། ཁྱད་བསད་ནས་མཐར་ཐུང་ཟད་མེད་པར་བྱས་ནས། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བའམ་སོང་བ་ཡོད་ཐུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། གནོད་ལན་བྱས་པས་སྡིག་པ་བསགས་ནས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བས་བདག་ནི། དགྲ་འདུལ་བའི་སྡིག་པ་བསགས་པ་ལས་བརྟས་པ་ལེགས་སོ་སྙམ་དུ་སེམས་པས་བརྟས་པ་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། དེས་ངན་འགྲོར་མི་འགྲོ་ལ་སྡིག་པས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐོ་ཆུན་གྱི་འཕྲུལ་འཁོར་ལ་མཐའ་མེད་པ་བཞིན་དུ། ཁྱད་གསོད་སོགས་ལ་ཡང་ངོ།།

གཉིས་པ་ས་བོན་དྲུངས་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོ་སྒོམ་ཚུལ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་ཏེ། སྐྱེ་བས་འདུས་བྱས་ཡིན་ལ། འདུས་བྱས་ནི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་གཞན་དུ་འགྱུར་བས། རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་མེད་ལ་དེ་མེད་པས་སྐྱེ་བ་དང་། འཇིག་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས། ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ནས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་པ་གང་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་དང་། གནས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་ཏུ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡོད་ན་ནི་དེ་གོམས་པར་བྱས་པས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནམ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་བློ་གྲོས་ལ་མི་གནས་སོ། །དཔེར་ན། དུག་གི་ཤིང་གི་རྩ་བ་འདོན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཐོག་མར་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་གཉེན་པོ་གོམས་པར་བྱས་ནས། མཐར་རྟེན་འབྱུང་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་མ་ལུས་པ་སྤང་བར་བྱའོ། །འདིར་སྨྲས་པ། འགྲོ་བ་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་སྤྱོད་པའི་གེགས། །ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་གཞན་དབང་གྱུར་པ་རྣམས། །བྱམས་དང་མི་སྡུག་གོམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། །དེ་ཉིད་བསྟན་པས་ཐར་པའི་བདེ་ལ་འགོད། །བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་རྣམ་བཤད་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ཉོན་མོངས་སྤང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དྲུག་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

༄༅ གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདོད་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་ཞེན་པ་སྤང་བ་ནི། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་པས་དེ་ལ་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡང་སྲིད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལ་ཆགས་བྲལ་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་དང་། དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་སྤང་བ་དང་། ལས་སྤངས་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཁོར་བ་སྤྱིའི་ཉེས་པ་བསམ་པ་དང་། བྱེ་བྲག་བདེ་འགྲོ་ལ་སྲེད་པ་སྤངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཁོར་བ་ལ་འཇིགས་པ་བསྒོམ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། སྐྱོ་བ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་བའི་རྒྱུ་ལས་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་ཐོག་མར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། མ་རིག་པ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། སྲིད་པ་ལས་བྱུང་བ་སྲིད་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་གི་སྦྲུལ་གྱིས་ཁྱབ་པ། ལྷ་དང་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་ཆུའི་སྲིན་པོས་དཀྲུགས་པ་སྐྱེ་འཆིའི་རྦ་རླབས་འཁོར་མང་བ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་གྱི་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་འདི་ལ་མཐའ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུའང་ཡོད་པ་མིན་ན་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཁྱོད་འཁོར་བ་འདིར་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བྱིང་བ་ལ་ནི་འཇིགས་པ་རྒྱུ་ཅིས་ན་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་འཇིགས་པར་བྱ་སྟེ། གཏིང་དང་ཕ་རོལ་མཐོན་པའི་མཚོར་བྱིང་བ་ལ་ཡང་འཇིགས་དགོས་ན། ཅིག་ཤོས་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས་སོ། །དཔེར་ན་དྲང་སྲོང་མཐོན་ཤེས་ལྔ་དང་ལྡན་པ་ཞིག །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕ་མཐར་འགྲོའི་སྙམ་ནས། རྐང་འགྲོས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ལྷུན་པོའི་ཐེམ་དུ་རྐང་པ་བཞག་ནས་ཕྱིན[1]པས་མཐར་མ་ཕྱིན་པར་ཤི་ནས་ལྟར་སྐྱེས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་བཞི། ལང་ཚོ་ལ་ཆགས་པར་མི་རིགས་པ་དང་། ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་འཇིགས་པར་རིགས་པ་དང་། འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་སྤོང་བ་ལ་འབད་པར་གདམས་པ་དང་། འཁོར་བ་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་འབད་པ་ལ་དགོས་ནུས་མེད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་མང་ཡང་ལང་ཚོ་ལ་སོགས་པས་རྒྱགས་པ་དག་ལ་འཇིགས་པ་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། ལང་ཚོ་ལ་སོགས་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་པས་དེའི་སྒོ་ནས་རྒྱགས་པར་མི་རིགས་ཏེ། ཚེ་འདིར་ལང་ཚོ་རྒས་པའི་རྒྱབ་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར་ནས་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་སླར་ཡང་མདུན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར

1 ཞོལ། ཤོག ༥༢ ན ༣ བཞག་ནས་མཐར་མ་ཕྱིན་པར་

ཞིང་། ཡང་རྣས་པའི་རྒྱབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ལང་ཚོའི་སྐབས་ལ་གནས་པར་རློམ་མོད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་འདི་ལ་ནི་ལང་ཚོ་དང་། རྒ་བ་དང་འཆི་བ་རྣམས་ཕོ་བོ་སྔོན་ལའོ། །ཕོ་བོ་སྔོན་ལའོ་ཞེས་འགྲོས་ཀྱིས་འཕྲན་པ་ལྟ་བུར་སྔོན་གྱི་གནས་སྐབས་དེ་ལ་རྟག་ཏུ་གནས་པ་མེད་པས་དེས་རྒྱགས་པར་མི་རིགས་སོ། །དཔེར་ན་ཉིལ་འཚེར་བའི་འཁོར་ལོའི་གྲིབ་མ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་ཡང་དེས་མི་འཇིགས་སོ་ཞེ་ན། སྲིད་པར་བྲིས་པ་ཁྱོད་ལ་རང་འདོད་ཀྱིས་ལྷ་དང་མི་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་བཟང་པོ་གཞན་དུ་སྐྱེ་བའི་དབང་ཡོད་པ་མིན་ན་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་གྱི་དབང་དང་། འཇིག་པའི་གནས་སྐབས་ལས་མ་འདས་བཞིན་དུ་འཇིགས་པ་མེད་པར་བློ་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་འགྱུར་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་རྟག་ཏུ་སྐྲོ་བར་བྱའོ། །དཔེར་ན་ཆུ་ཀླུང་གིས་དེད་པའི་ཤིང་བཞིན་ནོ། །དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས་གཞར་ཡང་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན། ནམ་ཡང་ཞེས་དུས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚེ་འདིར་བདེ་བས་ཐྲོགས་ནས་སྲིད་པ་བཅད་མ་ནུས་ཀྱང་། མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་འབད་དོ་ཞེ་ན། མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་ཐམ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་འདས་པའི་དུས་ལ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་ལ། འདས་པའི་དུས་ཀུན་གྱི་ཚེའང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་སྟེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཁོ་ན་བྱས་པ་ཡིན་ལ་ཁྱོད་འདས་པའི་དུས་སུ་སྲིད་པ་ལས་མ་གྲོལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པར་ཡང་དོན་མེད་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱོས་ཤིག །དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས། དེ་ཡང་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་མ་འོངས་པའི་དུས་དེ་ཡང་ཞེས་སྦྱོར་རོ། །དཔེར་ན་གཞན་གྱི་བུད་མེད་ལ་འཕྲུན་པ་མཛའ་བོས་ལྡོག་ཀྱང་ཕྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་རྒྱུས་དོན་མེད་ཚད་གསན་པའི། །ལུས་ཀྱི་སྔོན་གྱི་མཐའ་གང་དྲན་བྱ་སྟེ། །དེ་རིང་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་ཚོལ་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། །བཅས་ཏེ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ནི་འདོད་པ་ཚོམ།[1]།ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་རྒྱུན་བཅད་པར་བྱའོ།།

བཞི་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཚེ་འདིར་མི་འབད་པར་ཕྱི་མའི་དུས་ལ་རེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འཁོར་བ་འདི་ལ་མཐའ་ཡོད་དམ་འོན་ཏེ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན་འབད་མི་དགོས་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་འབད་ཀྱང་མི་གྲོལ་བས་འཁོར་བ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༡༢༣༡ ཐེང་། ༣༠ ནང་དུ་དྲངས།

བཅད་པའི་ཕྱིར་འབད་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་ནས་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཉན་པ་པོ་དང་མཉན་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པའི་གསུང་དང་། འཆད་པ་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཨུ་དུམ་ཝ་རའི་མེ་ཏོག་ལྟར་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་གསོག་པ་ལ་ལྟོས་པས་རྙེད་དཀའ་ལ། གཞན་གཉིས་ཀྱང་དེ་ལ་ལྟོས་པས་དེས་ན་མདོར་ན་འཁོར་བ་ནི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཚོགས་པའི་གང་ཟག་ལ་ལྟོས་ཏེ། མཐའ་མེད་པ་མིན་ཏེ་འཁོར་བ་ལྡོག་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་མ་ཚོགས་པའི་གང་ཟག་ལ་ལྟོས་ཏེ་མཐའ་དང་བཅས་པ་མིན་ཏེ། འདི་ཙམ་ན་འཁོར་བ་ལྡོག་ངེས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་མཐའ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ལུང་བསྟན་དུ་མེད་པའོ། །དེ་གསུམ་ནི་དཔེར་ན་ཨུ་དུམ་ཝ་རའི་མེ་ཏོག་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གསུང་རབ་གནས་པ་དེ་སྲིད་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། དེའི་ལུང་འབོགས་པ་ཡོད་པས་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སྲིད་པ་ཟད་པ་ལ་འབད་དོ་ཞེ་ན། གསུང་རབ་གནས་པ་དང་གཉིས་པོ་ཡོད་ཀྱང་རང་ཉིད་ཉན་པ་པོར་འགྱུར་བ་དཀའ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཕལ་མོ་ཆེར་ན་མི་རྣམས་ནི་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་མི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ལམ་གྱི་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དེས་ན་ལས་དབང་གིས་སྐྱེ་གནས་སོ་སོར་སྐྱེ་བས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཕལ་ཆེར་ངེས་པར་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བས་ཆོས་གཉིས་ཚོགས་པའི་ཚེ། ཆོས་ཉན་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །ཐོད་ལ་མེ་འབར་བ་ལྟར་ཐར་པ་ལ་བརྩོན་པར་མི་བྱེད་པ་ནི། རྒྱལ་པོར་ བླུན་པོ་དབང་བསྐུར་བ་བཞིན་ནོ། །དཔེར་ན་ཤཱ་ནའི་ཤིང་འཕྲུར་བ་དང་འདྲ་བ་འགྲེལ་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བདེ་འགྲོ་ལ་ཡང་སྐྱོ་བ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་དང་། སྲིད་པས་འཁོར་བར་གནས་པ་སྨྱོན་པ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ངན་འགྲོ་ནི་མི་ཁོམ་པའི་གནས་དང་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་། བདེ་འགྲོ་ནི་དགའ་བའི་གནས་ཡིན་པས་སྐྱོ་བར་མི་བྱའོ་ཞེ་ན། ངན་འགྲོ་ལྟར་བདེ་འགྲོ་ལ་ཡང་སྐྱོ་བར་རིགས་ཏེ། བདེ་འགྲོར་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱི་ལྷག་མ་ལུས་པས་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཉམས་པ་དང་། དབང་པོ་མ་ཚང་བ་དང་། དབུལ་བ་སོགས་སའི་སྟེངས་ན་གནས་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་སྡིག་པའི་རྣམ་སྨིན་ནི་མི་

འདོད་བཞིན་དུ་ཅི་འདྲི་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་མཐོང་ངོ་དེས་ན་སྲིད་པ་ནི་སྒྲོག་ཆགས་གསོད་པའི་སྒྲོག་གནས་བ་ཤས་ར་དང་མཚུངས་པ་འཕགས་པ་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྣང་ངོ་། །དཔེར་ན་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པའི་བློན་པོ་ཞིག་རྒྱལ་པོ་ལ་མི་འཇིགས་པས་ཕྱིས་ཆད་པ་དང་སྦྲུར་བ་བཞིན། གཉིས་པ་ནི། དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྲིད་པ་སྒྲོག་གནས་དང་མཚུངས་པར་མཐོང་ན་ཅིའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པ་དག་མི་སྐྱོ་ཞེ་ན། གླང་ཆེན་སྨྱོན་པ་ལྟར་སྨྱོ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་སྨྱོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་ན་ཁམས་མ་སྙོམས་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འཇུག་པ་སོ་ན་གནས་པ་མེད་པ་ལས་སྨྱོན་པ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། དེ་གལ་ཏེ་སྨྱོན་པར་འགྱུར་ན་ནི་སྲིད[1]པ་ན་གནས་པ་རྣམས་སྨྱོན་པ་མ་ཡིན་ཞེས་མཁས་པ་སུ་ཞིག་སྨྲ་བར་འགྱུར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀུང་ཆེས་མི་རིགས་པའི་ཚུལ་མང་པོ་འདོད་ཅིང་། གདོལ་ཐབས་སུ་སྨྲ་བ་ལ་སེམས་རྣལ་དུ་མི་གནས་སོ། །དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ཞིག་བུ་ལ་ཆེས་འདོད་པ་ཡོད་ལ་སེམས་རྣལ་དུ་མི་གནས་པས། བུ་མཐོང་བར་མི་འདོད་པའི་བློ་སྐྱེས་པ་བཞིན་នོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཡང་སྲིད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་སྤང་བར་གདམས་པ་དང་། སྤོང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཇི་ལྟར་སྤོང་བའི་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། མཁས་པ་དག་གིས་ལས་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་སྤང་བར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། འགྲོ་བ་དང་འཆག་པ་དང་ཉལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་སྐྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དག་སྟོད་པ་སོགས་སྤྱོད་ལམ་དེ་ལས་བཟློག་པ་ལ་སྟ་མའི་ཤུགས་རིམ་གྱིས་ཟད་ནས་ཉམས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ལས་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་བཅད་པས་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཡང་སྲིད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀུན་ཟད་པའི་གོ་འཕང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་ལ་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པས་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལ་བློ་བསྐྱེད་དོ། །དཔེར་ན་བྱིས་པ་འཁོར་བར་གནས་པ་ནི་ལམ་རིང་པོར་འགྲོ་བའི་ངལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ལམ་བརྒྱགས་ཆད་པས་སྡུག་བསྔལ་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་བཞི། འཁོར་བ་འཇིགས་པའི་གནས་ཡིན་པས་དེའི་རྒྱུ་ལས་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་བསམས་ནས་འཇིགས་པ་བསྒོམས་པ་དང་། ལས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་

1 ཞོལ། ཤོག ༥༠ ན ༡ སྲིད་པ་

བསམས་ནས་འབད་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་དང༌། ལས་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཆགས་པར་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བློ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས[1]ཀྱི་འཇུག་པ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་བ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཚེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པའི་འབྱུང་བ་འབྱུང་འགྱུར་དང༌། སེམས་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་གཅིག་གི་ཡང་ཐོག་མའི་རྒྱུ་ནི་སུ་ལ་ཡང་སྣང་བ་མིན་པ་དེའི་ཚེ་འབྲས་བུ་གཅིག་ལ་ཡང་རྒྱུ་མཐའ་ཡས་པ་རྒྱས་པར་མཐོང་ནས་བྱིས་པ་གང་ལ་འཇིགས་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། འདི་ནི་རྒྱུན་དཔག་གིས་མི་ལང་བའི་མ་རིག་པའི་ཚང་ཚིང་གིས་ཆེས་རྒྱ་དཀའ་བའི་འཁོར་བའི་འབྲོག་ཆེན་པོ་ལ་རྟག་ཏུ་སྐྱོ་བ་དང༌། དེ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དཔེར་ན་རྫའི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཡང་རྒྱུའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་དགོས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། གང་གི་དོན་དུ་སྲིད་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་ལས་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ངེས་པར་འགྲུབ་ན་འབད་རིགས་ནའང༌། བདེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་ནི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཞིང་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངེས་པར་མཐར་འཇིག་པར་འགྱུར་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེའི་དོན་དུ་སྒོ་གསུམ་ཅི་སྟེ་འཇོམས་དེས་ན་འཁོར་བ་འཕེན་པའི་ལས་སྤང་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དཔེར་ན་གྲུབ་པར་མ་ངེས་ཤིང་གྲུབ་པ་རྣམས་ངེས་པར་འཇིག་པའི་རྫ་མཁན་སོ་གཏོང་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། འབྲས་བུ་བཞིན་དུ་ལས་ཀྱང་ངེས་པར་འཇིག་པས་དགོས་པ་མེད་པར་འབད་པར་མི་བྱ་སྟེ། མཁར་བརྩིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ནི་འབད་པས་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞིང་བྱས་ཟིན་པ་འབད་པ་མེད་པར་འཇིག་པས་དེ་ལྟར་གྱུར་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་ཀོ་ཁྱོད་ལ་ནི་ད་དུང་དེ་དག་བྱེད་པས་ལས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས་བདག་ཉིད་བླུན་པོར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་རིའི་རྩེར་རྡོ་འབད་པས་འཇུགས་ཤིང་དེ་འབད་པ་མེད་པར་འགྲེལ་བ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་འབད་པའི་ལས་འཇིག་ཀྱང་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་མི་བྱའོ་ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་འདས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བ་རང་མཚན་པ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་སྐྱེ་འགགས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་པ་ལའང་ཡོད་པ་

1 ཞོལ། ཤོག ༥༩ བ ༢ བཅས་པའི་ལམ་གྱི་

མིན་ལ་སྟེ། དེ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་ཤེས་ད་ལྟར་བྱུང་བའང་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་ཅིང་འགྲོ་བ་ཉིད་དེ། ཡིད་བརྟན་དུ་རུང་བའི་བདེ་བ་མེད་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ངལ་བ་འདི་གང་གི་ཕྱིར་ཡིན་འབྲས་བུ་མེད་པ་ལ་འབད་པར་མི་རིགས་སོ། །དཔེར་ན་ཆུ་འགྲམ་དུ་ཁང་པ་བརྩིག་པ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ལ་སྲེད་པ་དགག་པ་དང་། བསོད་ནམས་མིན་པའི་ལས་གསོག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྲེད་པས་མཐོ་རིས་ཀྱི་དོན་དུ་ལས་གསོག་པ་སྤྱིར་དགག་པ་དང་། བདེ་བ་ནས་བདེ་བར་འགྲོ་བ་རྙེད་དཀའ་བ་དང་། མཐོ་རིས་ཀྱི་དོན་དུ་ལས་གསོག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོ་རིས་ཀྱང་དམྱལ་བ་དང་མཚུངས་པར་གཟིགས་པས། འཇིགས་པར་རིགས་པ་དང་དེ་ལྟར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་ན་དེ་མ་ཐག་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བའི་དོན་དུ་དགེ་བའི་ལས་བྱའོ་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་མཐོ་རིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་དྲག་པོའི་མེ་འབར་བ་དང་། གཏི་མུག་གི་མུན་པས་བསྒྲིབས་པ་སོགས་དམྱལ་བ་དང་མཚུངས་པར་འཇིགས་པ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འཕགས་པ་དེ་རྣམས་ལ་སྲིད་པ་གང་འཇིགས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་དཀོན་པས་བློ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པར་བྱའོ། །སྲིད་པ་ལ་སྐྱོ་བ་མི་བསྒོམ་པར་མཐོ་རིས་ལ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཡིད་འོང་དུ་མཐོང་ནས་དེའི་དོན་དུ་སྲེད་པས་ལས་གསོག་པ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། ཐར་པའི་ཆེད་དུ་ལྷ་མིའི་རྟེན་གྱི་རྒྱུ་གསོག་པ་འགག་པ་ལོག་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་ངོ་། །དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་བྲིས་པའི་བཙོན་ར་ནས་ཐར་ཡང་ཆེའི་མཐར་ཐུག་པར་སྦྱོད་ལམ་གཅིག་ཁོ་ནས་གནས་དགོས་པས་འཆིང་བ་ལས་མི་འགྲོལ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་དེ་ལྟར་གལ་ཏེ་བྱིས་པའང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པར་གྱུར་ན་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་སེམས་ཏེ་སྙིང་དང་ནི་ལུས་ལྷན་ཅིག་གཏན་དུ་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་མ་རྟོགས་པས་བདེ་བ་ལྟར་གནས་སོ། །དཔེར་ན་དབང་པོའི་བྱིས་པ་སྡེ་དཔོན་ལ་ཆགས་པས་དེའི་དོན་དུ་སྲོག་གཏོང་བ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། སྡིག་པ་མི་སྤྱོད་པས་མཐོ་རིས་ཀྱི་དོན་དུ་སྲེད་

པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་བ་ན་རིགས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་བདེ་བར་གྲགས་ན། དེ་ལ་ཡང་སྐྱོ་བར་རིགས་ཏེ། རིགས་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ང་རྒྱལ་གྱིས་རློམ་པ་ཅན་མིན་པ་དཀོན་ཞིང་རློམ་པ་ཅན་དེ་ཡང་རང་མཆོག་ཏུ་རྟོག་ཅིང་རང་དང་མཉམ་པ་དང་ལྷག་པ་ལ་ཕྲག་དོག་གིས་གཞོམ་པར་འདོད་པས་སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་པ་མེད་པ་དེས་ན་སྣང་བ་ནས་སྣང་བར་ནི་འགྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་ཉེད་དཀའ་བར་ལུང་བཞི་ལ་སོགས་པ་ལས་གསུངས་སོ། །དཔེར་ན་རྣ་མང་དག་ནའི་བུས་ལན་ཉེར་གཅིག་ཏུ་ས་སྟེངས་ན་རྒྱལ་རིགས་མེད་པར་བྱས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ང་རྒྱལ་ཅན་སྡིག་པ་ལ་སྤྱོད་པས་སྨད་པ་ཡིན་ཡང་ང་རྒྱལ་ཅན་མིན་པས། མཐོ་རིས་ཀྱི་དོན་དུ་འབད་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་འདི་ན། ཕྱི་མའི་མཐོ་རིས་ཀྱི་དོན་དུ་ཚངས་སྤྱོད་ཁས་བླངས་ཏེ། འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བསྒོམས་ནས་ཡིད་ལོག་པར་གྱུར་པ་ལ་སླར་ཡང་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ནི་དམིགས་པར་ཏེ་འདོད་བཞིན་འབྱུང་བར་གྲགས་པ་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་རང་གིས་ཐོབ་པའི་ཡུལ་སྐྱོ་བཞིན་དུ་སྤངས་ནས་སླར་ཡང་དེ་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བས་དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཡིན་ལ་མཁས་པ་དག་དེ་ལྟ་བུའི་འཇུག་པ་རྒྱུ་ཅི་ཞིག་གིས་ཡང་དག་པར་འདོད་པར་བྱེད། ནན་གྱིས་དོར་བ་དེ་ཉིད་ལེན་པར་མི་རིགས་སོ། །དཔེར་ན་ལུག་རྫུང་བར་འདོད་པ་རིང་པོར་སོང་ཡང་དུ་དུང་ལོག་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལ་ལྔ། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་དུ་ལས་གསོག་པ་དགག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ལ་ཞེན་པས་ལས་གསོག་པ་དགག་པ་དང་། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དོན་དུ་གསོག་པ་དགག་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་གི་དོན་དུ་གསོག་པ་དགག་པ་དང་། ཕྱི་མར་ཕྱུག་པའི་དོན་དུ་སྦྱིན་པས་ལས་གསོག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཅན་ཡང་དེ་ལ་སྲེད་པ་མི་བྱ་སྟེ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཕྱུག་པ་སྟེ་ཁྱོད་ལོངས་སྤྱོད་དེ་ཆོམ་རྐུན་དང་། མེ་དང་ཆུ་སོགས་གཞན་ལས་ཡེ་རྟག་པར་བསྲུང་བར་བྱ་དགོས་ན་རྟག་ཏུ་གཞན་ལས་འབད་པས་བསྲུང་བར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་རང་དབང་དུ་གྱུར་པའི་བདག་གི་བར་འགྱུར་འབྲས་བུ་གྲུབ་ཀྱང་འདོད་བཞིན་ཕན་ཐོགས་མི་ནུས་སོ། །རྟག་ཏུ་དེའི་ཆེད་དུ་འབད་དགོས་པ

དཔེར་ན་བླ་མ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཆོས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཞེན་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་ལུགས་བག་མ་གཏོང་ལེན་སོགས་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་རྗེས་སུ་འཇུག་སྟེ། ཚུལ་ལུགས་དེ་ལ་ཆོས་ཞེས་གྲགས་པས་སོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་དང་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་པས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་གནས་པ་དེ་ལ་ཞེན་པར་མི་རིགས་སོ། །དཔེར་ན་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ན་བུ་མོ་བག་མར་ལེན་པ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་མེད་པར་བདེ་བ་མི་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་བདེ་བའི་དོན་དུ་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་སྲེད་པས་བསོད་ནམས་བྱའོ་ཞེ་ན། གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ནི་སྦྱིན་སོགས་དགེ་བས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཐོབ་པར་ནུས་ན་འདོད་པའི་ཡུལ་དེའང་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངན་པར་བརྩི་ཞིང་སྤང་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་མེད་པའི་རྒྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་སོགས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་རྣམ་པར་གཡེང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེས་པའི་འབྱུང་ཁུངས་གང་ཞིག་བཏང་བསཤིསཤིང་དགེ་བར་གྱུར་པའི་གྲུབ་པ་ཡིས་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ། དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དཔེར་ན་དགེ་སློང་འགའ་ཞིག་གམ་པོ་རྩེའི་ཡུལ་དུ་བསོད་སྙོམས་ལ་སོང་བ་ན་གཡོ་སྒྱུ་ཅན་ཞིག་གིས་ཡུལ་འདིར་ཅི་ཡང་མ་སླ་ཞིག་ཅེས་སྨྲས་པ་བཞིན་ཏེ། འགྲེལ་པ་ལྟར་རོ།།

བཞི་པ་ནི། ཡུལ་སྤང་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་རྒྱལ་སྲིད་ནི་བདེ་བ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་དེའི་དོན་དུ་བསོད་ནམས་དག་བྱའོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ། སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་གང་ལ་འདོད་པའི་དོན་འབད་པ་མེད་པར་འགྲུབ་པས་བཀའ་ལུང་དགོས་པ་མེད་པ་དེ་ལ་དེའི་དོན་དུ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་སོགས་ཆོས་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་ཡང་ཚིག་ཙམ་གྱི་མངའ་བསྒྱུར་བའི་བཀའ་ལུང་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཉིད་དེ་ནི་སྐྱེ་བོའི་ནང་ན་བླུན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དོན་མེད་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་བ་རྒྱལ་སྲིད་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་རྩེས་མཁན་གཅིག་ལ་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ཉི་མ་དྲུག་ན་འཆི་བར་ཤེས་ནས་ཧུ་བཞིན་བུ་དེ་བསད་པ་བཞིན་ནོ། །ལྔ་པ་

ནི། གལ་ཏེ་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བར་སྡུག་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་པས་བསོད་ནམས་བྱའོ་ཞེ་ན། སྡུག་པ་ལ་སོགས་པའི་མ་འོངས་པ་ཡི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་མཐོང་ནས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་འདོད་ཅིང་ཆགས་པས་སྤྱོད་ན་ཆགས་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ངན་འགྲོ་དུ་མ་སྨྱོང་དགོས་པས་ཆགས་པ་དེའི་མ་འོངས་པའི་འབྲས་བུའི་མཐའ་ངན་འགྲོ་ཉིད་མཐོང་བར་གྱུར་ན་འཇིགས་པ་མེད་དམ། ཆགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ངན་འགྲོ་ལྟར་ཆོས་ལ་ཡང་སྤྱོད་པར་མི་བྱའོ། །དཔེར་ན་མི་མཁས་པ་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པའི་གནས་ཉོ་བ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། བླུའི་དོན་དུ་ལས་བྱེད་པ་གླ་པ་ལྟ་བུའི་བསོད་ནམས་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དྲན་པ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་དུ་འོང་བས་མཁས་པས་སྤྱོད་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཀྱང་མི་བྱའོ། །མཁས་པ་གང་དག་འཁོར་བའི་རྒྱུར་མཐོང་ནས་སྤྱོད་པ་བསྐྱེད་པའི་དགེ་བའང་མི་འདོད་པ་དག་མི་དགེ་བ་བསོད་ནམས་མིན་པའི་ལས་ཇི་ལྟར་བྱེད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་བར་བྱའོ། །དཔེར་ན་རང་ཀ་ཏས་རང་གི་ཁམ་འབྲོ་ཁྲིས་ཐོས་པ་ན། རྒྱལ་བུ་བསྟུང་བར་གནས་པ་དེས་ཐོས་སོ་ཞེས་སྐུར་བ་བཏབ་པ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་སྲིད་པ་སྤངས་ནས་ཐར་པར་འགྲོ་བ་དང་། མཁས་པ་རྣམས་མཐོ་རིས་ལའང་སྲིད་པས་དགའ་བར་མི་སེམས་ན་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གནས་ལ་དགའ་བ་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱིས་པ་རྣམས་འཁོར་བ་ལ་དགའ་བར་ཟད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་མཁས་པ་གང་གིས་ཕྱི་ནང་གི་འགྲོ་བ་ཤིང་ལས་བསྒྲུབས་པའི་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་ཚོགས་འདྲ་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་ཡང་དེར་སྣང་བ་སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་ལྟར་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་འཁོར་བ་ལས་བརྒྱལ་ནས་ཆེས་གསལ་བར་གོ་འཕང་དམ་པ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འགྲོ་བར་འགྱུར་བས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་སེམས་པ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །དཔེར་ན་འཁྲུལ་འཁོར་མཁན་གྱི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་བུ་མོས་རི་མོ་མཁན་ངོ་ཚ་བར་བྱས་པ་ན། དེས་རི་མོས་འཁྲུལ་འཁོར་མཁན་ལ་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་མཁས་པ་གང་དག་ལ་ནི་འཁོར་བ་ན་དགའ་བ་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་

ཡུལ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དགའ་ཞིང་སྲེད་པ་མེད་པ་དེ་དག་སྐྱོ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྐྱེ་བ་ཤ་བ་སོགས་ཀྱི་གནས་ལ་དགའ་བ་ཡོད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། དེས་ན་དེ་དག་ལ་འཁོར་བ་འདིར་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྲེད་པས་དགའ་བ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །དཔེར་ན་ཀུ་ཤའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ལེགས་མཐོང་ཆེན་པོས་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་སྲིད་ལ་གནས་པ་བཙུན་མོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་སྤངས་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་མཁས་པར་བྱ་སྟེ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །འདིར་སྨྲས་པ། མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་ལེགས་པར་བསམས་བྱས་ནས། །སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་མཚོ་གཏིང་མཐའ་མེད་པའི་རྒྱུ། །གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལ་སྲེད་པ་རྣམས་སྤངས་ཏེ། །བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ། །བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་རྣམ་བཤད་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་མི་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བདུན་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

༄ བཞི་པ་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་སྐྱོན་རུང་དུ་སྒྲུབ་པ་སློབ་མའི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཉོན་མོངས་སྤོང་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཉོན་མོངས་སྤོང་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྐྱེ་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་ཀྱང་ཟད་པའི་མཐའ་ཡོད་པའི་དཔེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཉོན་མོངས་སྤང་དུ་རུང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་འཆིང་བ་ཇི་ལྟར་སྤོང་ནུས་ཤེ་ན། ཇི་ལྟར་མི་མཐུན་ཞིང་མཛའ་བའི་མི་རྣམས་ལ། ཆགས་པས་ཀུན་ནས་སླང་བའི་མཛའ་བ་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་མི་འདོད་པ་དུ་མ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱོན་ཤེས་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་སོ་སྙེ་ལེགས་པར་བརྟགས་ན་ཆ་བ་མི་བརྟན་པས་སྤོང་ནུས་སོ། །དཔེར་ན་བྲམ་ཟེ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་བག་མ་ལེན་པའི་དུས་སུ་གཞོན་

ཉུ་མའི་ལག་པ་ནས་འཛིན་འདོད་པ་ལ་སྟོན་པས་བྲམ་ཟེའི་ཁྲིའུ་འབྲེལ་ན་འཆིང་། བྲལ་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཐོས་ནས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟགས་པས། དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཉོན་མོངས་གང་ལ་དམིགས་པའི་གཞི་ངེས་པ་མེད་པས་སྤང་དུ་རུང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བདེན་པར་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་སྤོང་མི་ནུས་པའི་སྐྱོན་བྱེད་དགག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པ་དུ་མ་མཐོང་བ་འགལ་བ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་གྱི་ཉེས་པ་མཐོང་བས་ཉོན་མོངས་སྤོང་ནུས་པར་མ་ཟད་གཞི་བདེན་པ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྤོང་ནུས་ཏེ། འདོད་ཆགས་ནི་ཆགས་བྱའི་དངོས་པོ་ལ་རག་ལས་ཏེ་འཇུག་ལ། དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། ལ་ལ་ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ་ཆགས་ཏེ་གནས་ལ། ལ་ལ་དེ་ཉིད་ལ་ཞེ་སྡང་ཞིང་ལ་ལ་དེ་ཉིད་ལ་རྨོངས་པ་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར། ཆགས་བྱའི་ཡུལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་དེ་ཉིད་ལ་ཆགས་པ་འབའ་ཞིག་སྐྱེ་རིགས་པ་ལ་ངེས་པ་མེད་པས་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་འདོད་པའི་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་གཞི་ལ་ལྟོས་ནས་ཀུང་སྤང་ནུས་སོ། །དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་ལ་ཆུང་མ་གཉིས་ཡོད་ལ་གཅིག་གི་མ་དེ་ནི་རང་གི་བུ་མོ་མཐོང་བས་དགའ་ལ། ཆུན་མ་དེ་ནི་མཐོང་བས་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། བྲན་མོ་བར་མར་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དམིགས་པ་བདེན་པར་མེད་པས་སྤོང་བར་ནུས་པར་མ་ཟད་རྒྱུ་བདེན་པ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་ཀུང་སྤོང་ནུས་ཏེ། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་ནི། །ཀུན་ཏུ་རྟོག་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས།[1]།ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ཚུལ་བཞིན་མིན་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་། ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྲུལ་དུ་བཏགས་པ་ལྟར་རྟོག་པས་བཏགས་པ་མེད་པར་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་རྙེད་པ་ཡོད་པ་མིན་ན་དེ་དག་གི་ཡོད་པ་ལྟོས་ནས་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཀྱི། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་དོན་དང་འགལ་བ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཞེས་བློ་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་འཛིན་རྟོག་པས་བཏགས་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་དུ་བཏགས་པའི་ཚེ་ཐག་པའི་ཆ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༣༣ ཐེང་། ༧

དང་། ཆ་ཅན་དང་རྒྱུན་དང་རྒྱུན་ཅན་གང་ཡང་སྤྲུལ་གྱི་མཚན་གཞིར་མི་རུང་བ་བཞིན་དུ། ཕུང་པོའི་ཡང་ཚོགས་པ་དང་ཚོགས་པ་ཅན་དང་རྒྱུན་དང་རྒྱུན་ཅན་གང་ཡང་གང་ཟག་ཏུ་མི་རུང་ཞིང་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཁྲུལ་བ་དཔེར་ན་བསམ་གཏན་པ་འགའ་ཞིག་ཐོད་པ་གཞན་ཞིག་མགོ་ལ་འབྱར་རོ་སྙམ་དུ་འཁྲུལ་བ་ན། འགའ་ཞིག་གིས་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་མགོ་ལས་ལྷུང་ངོ་ཞེས་ཐོད་པ་གཞན་ཞིག་བསྒྱུར་བས་རྟོག་པ་ལོག་པ་བཞིན་ནོ།།

སྐབས་འདིར་བཤད་པའི་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་དོན་ནི། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པར། འཇིག་རྟེན་མ་རིག་རྐྱེན་འབྱུང་བ། །གང་ཕྱིར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གསུངས། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་འདི། །རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཞེས་ཅིས་མི་འཐད།[1]།ཅེས་པའི་དོན་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ཕན་ཚུན་གཅིག་གི་གཅིག་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆགས་པས་ལྷན་ཅིག་བཅིངས་པས་བུད་མེད་མི་གཏོང་བས་ཆགས་པ་སྤོང་མི་ནུས་སོ་སྙམ་ན། སྐྱེས་པ་འགའ་ལའང་བུད་མེད་གང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བཅིངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་རང་བཞིན་ལས་ལྡོག་པ་མེད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་བཅིངས་པ་ལ་བྲལ་བ་རིག་པ་མ་ཡིན་ན་སྟེ། བྲལ་མི་རིགས་པ་ལ་བྲལ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གླང་ནག་པོ་དང་དཀར་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བཅིངས་པ་མིན་ཡང་། གཉའ་ཤིང་དང་ཐག་ཐག་ལ་སོགས་པས་བཅིངས་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་དང་དབང་པོ་ཡང་སྲེད་པས་བཅིངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་ཉོན་མོངས་ལྡོག་ན་སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པ་དག་སྣང་ཞེ་ན། ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བསོད་ནམས་ཆུང་དུ་རྟེན་འབྱུང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བཞིན་དུ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་བཞེད་པ་འདི་ལ་དེ་ལྟ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་མིན་སྙམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་ཐར་པ་ག་ལ་ཐོབ། སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པ་ན་ཅི་འདི་ལྟར་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཙམ་ཞིག་གིས་སྲིད་པ་རྡུལ་པོར་བྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༢ ཤོག ༥༩ ཞེང་། ༡༥

ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ཙམ་ཟད་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་པོ་ངེས་པ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱས་པ་ལས་ཉོན་མོངས་ཟད་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་དེད་དཔོན་སྲིན་མོས་བཟུང་བ་དེས་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་མ་བལྟ་ཞིག་ཅེས་སྨྲས་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་དེར་ཕྱིན་པས་རྟའི་རྒྱལ་པོ་ཐྭ་ལ་ཧ་ཀ་དང་ཐྲད་ནས། སྲིན་མོ་ལས་ཐར་ཞིང་། རྒྱ་མཚོའི་ཕ་མཐར་ཕྱིན་པ་བཞིན་ནོ། །འདིས་ཀྱང་ཐར་པ་ཙམ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ངེས་པར་རྟོགས་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ།།

གཉིས་པ་ལ་བཞི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པར་གདམས་པ་དང་། ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བར་གདམས་པ་དང་། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་བཀྲི་བའི་རིམ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ངེས་པར་ཟད་ནུས་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་གུས་པར་བྱ་བར་གདམས་པ་དང་། ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། འཁོར་བ་ལས་ལྡོག་པའི་ཐབས་བསྟན་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་ལ་སྐྲག་པ་སྤང་བ་དང་། རང་ཕྱོགས་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟོས་པས་སྲིད་པ་ཧྲུལ་པོར་འགྱུར་བ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་གང་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ངེས་ཟིན་པའི་སྒྲིབ་སོགས་ལ་ཐུབ་པ་ཡིས་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཇི་སྲིད་ཐར་པའི་བར་དུ་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བ་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་ཆོས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེར་སྐྱེ་བོ་གང་ལ་གུས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་གསལ་བར་བློ་དང་ལྡན་པ་མིན་གྱིས་བདག་ཉིད་ཤིན་ཏུ་བླུན་པར་སྟོན་པ་ཡིན་པས། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བལྟ་བ་ལ་གུས་པ་གཞག་པར་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་རྣམ་སྨིན་ཟད་ནས་ཟད་པར་ཡང་འགྱུར་ལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་ནི་སྒྲིབ་སོགས་ཀྱང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འཁྲིད་པར་བྱེད་པས་སོ། །དཔེར་ན་ལི་ཁ་རའི་ལ་དུ་ཀུན་ནས་སྐྱུང་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་མི་སྟོང་བཞིན་དུ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནམ། བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ལས་དེ་ལྟར་བལྟ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། སྟོང་པ་ལ་སྟོང་པར་རྟོགས་ནས་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་བདེན་སྟོང་དུ་མ་རྟོགས་པར་བདེན་པར་ཞེན་ནས་བདག་ནི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་

རོ་ཞེས་དངོས་པོ་སྟོང་པ་མིན་པ་ལ་སྟོང་པ་ལྟར་མཐོང་བ་མིན་ཏེ། གནས་ལུགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པའི་ལོག་ལྟས་སྒྲ་དོན་ལས་མི་འདའ་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གསུང་ངོ་། །སྟོན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྔུང་འདས་གསུམ་གང་དུ་འཇུག་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །དཔེར་ན་མཚན་མོ་དགེ་ཚུལ་བཏུང་བྱ་མིན་པ་ལ་མངགས་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཡིན་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་རིགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་དང་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་འཇུག་པ་བསྟན་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་མ་བསྟན་པར་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་མི་ནུས་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་ངེས་པར་བསྟན་དགོས་ཏེ། གསུང་རབ་གང་ལས་དངོས་པོ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའི་དོན་དུ་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱི་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་དང་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་བསྟན་པ་འབྱུང་བ་དེ་ལས་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རིམ་པ་གསུངས་པ་སྟེ། དོན་དམ་པ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་སོ། །གང་ལས་དོན་དམ་པ་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་བསྟན་པ་འབྱུང་བ་དེ་ལས་འཁོར་བ་ལས་ལྡོག་པའི་རིམ་པ་གསུངས་པའོ། །དཔེར་ན་གཏིང་ཁུང་དུ་འཇུག་པ་ན་ཆ་རྐྱེན་གྱི་འཇུག་པ་ཙུང་ཟད་ཡོད་པ་དོར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཡིན་ན་ལས་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པས་ཐར་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མི་འདོད་པ་དུམ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་ན་དངོས་པོ་ཀུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཐར་པའི་ཆེད་དུ་འབད་པས་ཅི་བྱ་ཞེས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྐྲག་པ་ཁྱོད་ལ་འཇིག་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྲང་ན་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་བྱ་བ་ཡོད་ན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་འདི་རྟོགས་པ་ལས་འཁོར་བ་ཟློག་པར་བྱེད་པར་ནུས་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྟེ། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ལ་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པས་སུས་ཀྱང་ལྡོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱུང་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ནི། དཔེར་ན་སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་ཞེན་པ་བཞིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི། གལ་ཏེ་འཁོར་བ་ཟློག་བྱེད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ནི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་རང་ཕྱོགས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་ཤིང་གཞན་ཕྱོགས་ལ་ཞེ་སྡང་བའི་མི་ཁྱོད་ལ་རང་

ཕྱོགས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པར་ཡོད་ཅིང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ཞེ་སྡང་ཞིང་མི་དགའ་ན་དེ་མ་ཏོར་བར་ཐར་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་མི་འགྲོ་སྟེ་ བླང་དོར་གཉིས་སུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྤྱོད་པས་ཇི་སྲིད་དུ་ཞི་བར་ཡོད་སྟེ་གཏན་མི་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་སྟོན་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཞིག་འཕགས་པ་དགེ་འདུན་སྡེས་དགེ་བསྙེན་བྱས་ཏེ། དེས་བྲམ་ཟེ་མཐོང་ནས་དེ་གསོད་པར་འདོད་པ་སྐྱེས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་བདུན། འབད་ན་ཐར་པ་ཐོབ་སླ་བ་དང་། འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བ་མ་བསྒོམས་ན་ཐར་པ་ཐོབ་མི་ནུས་པ་དང་། འཁོར་བ[1]ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ཐར་པ་ལ་འབད་རིགས་པ་དང་། ཐོག་མ་ཉིད་ནས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པར་བྱ་བ་མིན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་བཀྲི་བའི་རིམ་པ་དང་། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ལ་ངོ་བོའི་དབྱེ་བ་མེད་པ་དང་། དེས་ན་སྦྱིན་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་དམ་པ་ནི་བསྒྲུབ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་ཕྱིར། ཐོབ་མི་ནུས་ལ། སྲིད་པ་ནི་འབད་པ་མེད་པར་ཐོབ་སླ་བས་བདག་ཅག་དེ་ལ་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། དགེ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ཞིང་དགེ་མི་དགེའི་བྱ་བ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པ་ལས་ཡང་སྲིད་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེད་པ་ལོག་ཅིང་བསམ་ཁྲལ་མེད་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་སླ་ལ་ཅིག་ཤོས་འཁོར[2]བའི་བདེ་བ་ནི། བདེ་བླག་ཏུ་ཐོབ་པ་མིན་པས་མཁས་པས་ངལ་དུབ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྒྲིམ་མི་དགོས་པར་ཐོབ་པའི་མྱང་འདས་དོན་དུ་གཉེར་བ་སྤངས་ནས། ངལ་དུབ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འཁོར་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་མི་རིགས་སོ། །དཔེར་ན་ནད་མེད་པའི་སྟོབས་བསྒྲུབ་པ་ལ་རྐྱེན་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་མི་འདོད་ན་དེའི་རྐྱེན་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་

1 ཞོལ། ཤོག ༦༡ བ ༦ འཁོར་བ་ལ་

2 ཞོལ། ཤོག ༦༢ ན ༣། གཅང་། ཤོག ༦༣ བ ༦ འཁོད་པའི་བདེ་བ་ནི་

འགྱུར་རོ། །བསྟན་བཅོས་འདིར་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་བསྟན་ཞེ་ན།[1] འཁོར་བའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཟག་གང་ལ་འཁོར་བ་འདི་ལ་སྐྱོ་བ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བའི་ཐར་པ་ལ་གུས་པ་ག་ལ་ཡོད་སྙོམས་པས་གདུངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མེད་པར་དེ་ཞི་བའི་ཐབས་བཏུང་བ་ལ་དོན་གཉེར་ཆེན་པོ་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དཔེར་ན། རང་གི་ཁྱིམ་སྙིང་པོ་ཆུང་ཡང་དེ་ལས་ཆགས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱད་མི་ནུས་པ་བཞིན་དུ་བློ་ཆུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྲིད་པ་ནི་[2]འདི་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བའང་ཐོབ་པར་དཀའ་སྟེ། སྲིད་པས་བཅིངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཡུལ་ལ་སྲིད་པ་མི་ལྡོག་པ་དེ་མ་ཐག་གསད་པར་བྱ་བ་བཏུང་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གཞན་ཡང་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་རྣམས་ཡུལ་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་ནས་ཁྱིམ་སྤྱོང་བ་དང་། དགོན་པར་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་འབད་པར་མི་ནུས་ཀྱང་ནད་དང་དབུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཟིར་བ་དག་འཁོར་བ་ལ་དགའ་བ་དོར་བར་རིགས་ཏེ། གང་ཟག་ལ་ལ་དབུལ་བ་དང་། སྡུག་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཞིང་དེ་ལས་ཐར་པའི་ཆེད་དུ་མེ་དང་ཆུར་འཇུག་པ་དང་། གཡང་དུ་མཆོངས་བ་ལ་སོགས་རང་ཉིད་འཆི་བར་འདོད་པ་དག་སྣང་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་འཁོར་བ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དུ་ངེས་པར་བྱས་ནས་བདག་ལ་ཆགས་པ་སྤངས་ན་ཐར་པའི་བདེ་བ་མྱུར་དུ་ཐོབ་པ་ཞིག་ན་དེའི་ཚེ་དེ་དག་བླང་དོར་ལ་གཏི་མུག་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་ནམ་པར་མི་འགྲོ་བར་ཟད་དོ། །དཔེར་ན་ནད་ཁ་ཅིག་སྨན་མ་འཐུངས་པར་ནད་ལས་མི་གྲོལ་བ་བཞིན་དུ། ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཙུང་ཟད་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཡང་། ཉོན་མོངས་དྭངས་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོ་མ་བསྟེན་པར་འཁོར་བ་ལས་མི་ཐར་པའོ། །བཞི་པ་ནི། འཁོར་བ་ཟད་པའི་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན་དེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པའི་གནམ་ཁོ་ན་བྱ་བར་རིགས་ཀྱི་སྟོན་པས་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཏམ་དག་ཀྱང་མཛད་པ་ཅི་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དབང་པོ་དམན་པ་དང་འབྲིང་པོ་དང་རབ་ཀྱི་དབྱེ་བས་རིམ་གྱིས་བཀྲི་བར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར

1 ཞོལ། ཤོག ༦༢ ན ༥། གཅང་། ཤོག ༦༨ ན ༢ བསྟན་ཅེ་ན་

2 ཞོལ། ཤོག ༦༢ བ ༧ སྲིད་པ་འདི་ནས་

ཐོག་མ་སྦྱིན་པ་ཙམ་ནུས་ཀྱི་སྲོག་གཅོད་སོགས་སྤོང་མི་ནུས་པ་དག་ལ་སྦྱིན་པའི་གཏམ་བྱ་བ་ཡིན་པས་སྦྱིན་པའི་གཏམ་དབང་པོ་དམན་པ་ལ་གསུངས་ཤིང་རེ་ཞིག་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སྒོམ་པའི་སྣོད་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

སྦྱིན་པ་ལ་གནས་ཟིན་པའི་དབང་པོ་འབྲིང་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུངས་པ་སྟེ། ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་བའི་སྣོད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོ་མཆོག་ལ་འཁོར་བ་ཞི་བའི་ཐབས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པའི་གཏམ་གཙོ་བོར་གསུངས་པར་གྱུར་པ་དེས་ན་བདག་ཐར་པ་ཐོབ་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་དུ་རྟག་ཏུ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བར་བྱོས་ཤིག་གོ །དཔེར་ན་རྒྱལ་བུ་གསུམ་ན་ཚོད་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཅིག་ལ་ཡི་གེ་དང་། གཉིས་པ་ལ་སྨྲའི་བསྟན་བཅོས་འདོན་པ་དང་། གསུམ་པ་ལ་མཚོན་བྱའི་ཐབས་འདོན་པ་སློན་པ་བཞིན་ནོ། །གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཡང་དེ་རིམ་གྱིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་གདུལ་བྱ་བཀྲི་བའི་རིམ་པ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི། རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་སྣོད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་བསྟན་ན། བྱ་བྱེད་མཐའ་དག་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་ནས་དགེ་སྡིག་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཤེས་ཏེ། སྡིག་པ་བྱས་ནས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བས། ཐོག་མར་དགེ་མི་དགེའི་ལས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་བཅས་པ་བསྟན་ན་རྟོགས་སླ་བས། བསོད་ནམས་མིན་པ་སྡིག་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་པོར་ལྡོག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བར་དུ་ཕུང་པོ་དང་རྣམ་པ་ལྔར་དཔྱད་པའི་སྒོ་ནས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཉི་ཤུའི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་ནས་རགས་པའི་བདག་ནི་ལྡོག་པ་དང་ཕྱིས་ནས་རྒྱུད་སྣོད་རུང་དུ་སོང་བ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟན། བདག་མེད་ཀྱང་བདེན་པར་མེད་པར་བསྟན་ནས་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་ཀུན་ལྡོག་པ་སློན་པའི་རིམ་པ་གང་གིས་ཤེས་པ་དེ་གདུལ་བྱ་བཀྲི་བའི་རིམ་པ་དེ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་སྨན་པ་མཁས་པས་ནད་པ་ལ་སྐྱུ་བཅོས་དང་། སྨུམ་བཅོས་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ།།

དྲུག་པ་ནི། ཐར་པ་ལམ་གང་གིས་ཐོབ་ཅེ་ན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་ལས་སོ། །དངོས་པོ་མཐའ་ཡས་པས་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར། དེ་མཐའ་དག་སུ་ཞིག་གིས་ཤེས་པར་ནུས། ཆོས་གཅིག་མ་ཤེས་ཤིང་མ་སྤྲངས་པར་ཐར་པ་ཐོབ་མི་ནུས་པར་ཡང་གསུངས་པས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དངོས་པོ་གཅིག་རང་བཞིན་གྱིས

གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་གནས་ལུགས་ལྟ་བ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལྟ་བ་པོར་བཤད་དེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་ཤེས་འགྱུར་ཞིང་། །གཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བར་འགྱུར།[1]།ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས། གང་གིས་ཆོས་གཅིག་སྒོ་ནས་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །སྒྱུ་མ་སྨིག་རྒྱུ་འདྲ་ཞིང་བཟུང་མེད་ལ།[2]།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ཐིགས་པ་གཅིག་འཐུངས་པས། གཞན་རྣམས་ལན་ཚྭ་ཅན་དུ་ཤེས་པ་བཞིན། དངོས་པོ་གཅིག་གིས་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་ཀུན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །བདེན་སྟོང་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀུན་གྱི་གནས་ལུགས་དང་། དེ་ལ་སྔོ་སེར་ལྟར་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་མི་འཆར་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། རྗེས་དཔག་ལ་ལྟོས་ན་བུམ་པ་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྣམ་བུ་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་ཅེས་མི་བྱའོ། །སྣོད་ཐ་དད་པའི་ནང་གི་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །བདུན་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཡིན་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས། གུས་པར་བྱ་སྟེ་བསོད་ནམས་དག་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། འགལ་བ་མེད་དོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱས་ནས་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཆགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངན་འགྲོས་འཇིགས་ལ་སྐྱེ་འཇིག་སོགས་ཕྲ་མོ་བསྒོམ་མི་ནུས་པའི་མཐོ་རིས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་གསུངས་པ་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་མཐོ་རིས་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྤང་བར་འགྱུར་ན་གཞན་དུ་སྡིག་པ་ལ་ཆགས་པ་སྨོས་ཅི་དགོས་སྤྱི་དོན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་སྤང་བར་བྱ་ན། ཆོས་མིན་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་དུང་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་བར་ལུང་བསྟན་པ་ནི། དགེ་སློང་ཞིག་གིས་བདག་དེར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་པས་སྟོན་པས་སྨད་པ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལ་ལྔ། སྣོད་མིན་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བ་མིན་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་དང་། སྒོ་སྣ་ཚོགས་ནས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་འབད་པར་གདམས་པ་དང་། དེ་ལྟར་གོམས་ན་ངེས་པར་མྱང་འདས་ཐོབ་ནུས་པའོ། །དང་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༥ ཤོག ༩༩ ཁྲིང་། ༡

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༢ ཤོག ༢༣༦ ཁྲིང་། ༡༠

པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་ལྡོག་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཅིག་པུ་བསྟན་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། སྣོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྣོད་མིན་པ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་ན་ཕུང་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཏེ། ཡང་ན་སྟོང་པ་ཉིད་སྤོང་བར་འགྱུར་ལ། ཡང་ན་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མིན་པའི་དོན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་གོ་ནས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྙིང་རྗེ་ཅན་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་བསོད་ནམས་འདོད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་སྣོད་མ་བརྟགས་པར་དུས་ཀུན་གྱི་ཚེ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། གནས་མ་ཡིན་པར་སྦྱར་བའི་སྨན་ཆེན་པོ་རོ་ཞིམ་པ་ཡིན་ཡང་བཏང་ན་དུག་ཏུ་འགྱུར་བ་མིན་ནམ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དཔེར་ན་དུག་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྨན་དུག་མེད་པ་ཞིག་ལ་བཏང་བས་དེ་བསད་པ་ལྟར་རོ། །དཔལ་ལྡན་མ་ཁོལ་གྱིས། དྲི་བྲལ་གོས་ལ་ཚོན་བཞིན་དུ། །དང་པོར་སྦྱིན་སོགས་གཏམ་རྣམས་ཀྱིས། །སེམས་ལ་ལེགས་པ་ཉིད་བསྐྱེད་དེ། །དེ་ནས་ཆོས་ནི་བསྒོམ་པར་མཛད།[1]།ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྣོད་བརྟག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐོག་མར་འཇིག་རྟེན་རྣམས་ལ་གྲགས་པའི་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་དངོས་པོ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཀླ་ཀློ་སྐད་གཞན་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་མི་ནུས་ཀྱི་རང་གི་སྐད་ཀྱིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་བློ་དང་འཚམ་པར་ཐོག་མར་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བསྟན་པ་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་མ་རྟོགས་པར་འཇིག་རྟེན་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་པ་ལ་བཟུང་བར་ནུས་པ་མིན་གྱི། འཇུག་པར། ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་པ་སྟེ།[2]།ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ཀུན་རྫོབ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་བླངས་ནས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱའོ། །དཔེར་ན་ཁྱིའུ་གཞོན་ནུ་སྐད་གཞན་གྱིས་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་བཟུང་བའི་ཐབས་སུ་སྟོན་པས། མེད་པར་ལྟ་བ་སྤོང་བའི་ཆེད་དུ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་དང་། བདེན་འཛིན་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དུ་བདེན་པར་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་དང་། རིགས་ཤེས་ཀྱི་བློའི་ངོ་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧ ཤོག ༣༥༩ ཐིང་། ༧
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༢༡ ཐིང་། ༣

དང་། ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་ལྟ་བ་གཉིས་ཀ་སྤྲང་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མིན་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པའི་ནད་ཀྱི་དབང་གིས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་དེ་སེལ་བའི་སྨན་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་མིན་ནམ་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སྟོན་པའི་གསུང་མཐའ་དག་གདུལ་བྱ་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་སྨན་གསུམ་ཞིག་ཡོད་ལ་གཅིག་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི་གནོད་སྦྱིན་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། གསུམ་པ་ནི་ཡི་དྭགས་སུ་གྱུར་པའི་དཔེ་དོན་འགྲེལ་པ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་ནི། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་དག་ལས་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་བྲལ་དུ་བསྟན་པ། དོན་དམ་པའི་བསྟན་པ་ཡིན་ལ་དོན་དམ་པ་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་མཐོང་ན་གནས་མཆོག་ཐར་པ་ཐོབ་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་བྱུང་དང་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཙམ་ཟད་མཐོང་ན་བཟང་འགྲོ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ནང་གི་བདག་སྟོང་པ་ཉིད་བསམ་པ་ལ་མཁས་པས་རྟག་ཏུ་བློ་གྲོས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་རྐུན་པོ་ཆོས་མིན་པས་འགྲོན་དུ་བོས་པ་བཞིན་ནོ།།

ལྔ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེ་ཉིད་ཤེས་པས་གྲོལ་ཡང་ཁ་ཅིག་མ་གྲོལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་རྟེན་འབྱུང་སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཉིད་ཤེས་པས་གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་འདིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་རྐྱེན་དབེན་པ་བསྟེན་པ་ཙམ་གྱིས་འབད་པ་མེད་པར་ངེས་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གཏེ་སྨུག་གིས་བྱས་པའི་སྐྱེས་ནས་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་བཞིན་ནོ། །རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་འབད་པར་མི་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་ཨ་སྨྲའི་འབྲས་བུ་སྨིན་པ་ཐོས་ནས་ས་བོན་འཛུགས་པ་དེས་དུས་གཞན་དུ་ཡང་ཤིང་ཐོག་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཚ་བ་ཤེས་རབ་ལས། རྫོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་། །ཉན་མོང་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པ་ན། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །བསྟེན་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་།[1] །ཞེས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བ་དག་མི་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༣༦ བྱང་། ༣༠

སྣང་བ་ཅི་ཞེ་ན། ལ་ལར་སྣང་མོད་ཀྱི་བསམ་པ་ཙམ་འབྲས་བུའི་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་གྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའོ། །དེས་ན་བསམས་བཞིན་པ་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་འབྲས་བུའི་བྱ་བ་ནི་ཐར་པར་མ་ཟད་ཀུན་ལ་གྲུབ་པ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་ནའང་སྒྲུང་འདས་དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་པ་མིན་གྱི་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཕྱིའི་རྐྱེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། ནང་གི་རྐྱེན་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སོགས་རྒྱུ་རྐྱེན་ཀུན་སྦྱོར་ཞིང་ཐྲད་པ་རྙེད་དཀའ་བ་དང་། དེའི་ཕྱིར་གྲོལ་བ་རྣམས་རྙེད་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་གཏུམ་མོ་ལྟུགས་འདག་པ་བཞིན་ཏེ་འགྲེལ་པ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་འདི་ལ་ཟད་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་ངེས་ནུས་ཤེ་ན། ཇི་ལྟར་རང་གི་ལུས་ལ་ཡུན་རིང་པོ་ལོངས་སྤྱོད་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གསོས་ཀྱང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་བྱས་པ་མི་ཤེས་ཤིང་བསྐྱེད་དཀའ་བ་འདི་རྟོག་ཤེས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་མེད་པར་ཐོས་ནས་ལུས་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་ཏེ་དེ་བཞིན་དུ་རྟེན་འབྱུང་སྒོམས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ཡུན་རིང་དུ་སྒོམ་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཟད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ངེས་པར་ཟད་པར་ནུས་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་ཙ་ན་ཀས་གསེར་བསྒྱུར་གྱི་རྩིས་གསེར་ཙུང་ཟད་གྲུབ་པ་ན། ཐབས་འདིས་གསེར་མང་པོ་བསྒྲུབས་ནུས་སོ་སྙམ་ནས་ཙུང་ཟད་དེ་དོར་བ་བཞིན་དུ། མཁས་པས་ལུས་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཐོས་ནས་ཆགས་པར་དོར་བར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་ཞུགས་པའི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ལ་ཇི་ལྟར་མཐའ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ནས་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་མེས་ཚིག་པ་སོགས་ལས་མཐའ་མཐོང་ཞིང་དེ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པ་མིན་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཟད་པར་སྤངས་པས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། ལས་ཉོན་གྱིས་ཡང་སྲིད་པར་སྐྱེ་བའང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་མར་མེ་རྐྱེན་ཟད་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས། འགྲོ་བ་སྟོང་པར་གཟིགས་མོད་ཀྱིས། །འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་

བསལ་བཞེད་པས། །ཡུན་རིང་ཕྲོད་ཉོན་མོངས་པ་གང་། །དེ་ནི་མཆོག་ཏུ་རྨད་བྱུང་བའོ།[1]།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འགྲོ་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་ཡང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སྦྱོར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ནི་མཆོག་ཏུ་རྨད་དུ་བྱུང་བས་རང་ཉིད་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་བསླབ་པར་བྱའོ། །འདིར་སྨྲས་པ། ལས་ཀྱིས་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་མཆོག་ཐོབ་ཀྱང་། །བཙོན་རར་ཆུད་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་བྱ་སྟེ། །རྟེན་འབྱུང་མཐའ་བྲལ་བསྒོམ་པ་གོམས་པ་ཡིས། །རང་ཉིད་ཐེག་ཆེན་སྣོད་དུ་རུང་བར་བྱ། །བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་རྣམ་བཤད། ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སློབ་མ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

༄ གཉིས་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་དང་། ཆླན་ཀ་ལྷག་མ་སྤང་བའི་སྒོ་ནས་དཔོན་སློབ་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྟག་དངོས་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་བདེན་གྲུབ་སྤྱིར་དགག་པ་དང་། དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་སོ་སོར་དགག་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྟག་དངོས་སྤྱིར་དགག་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ།།

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་གཡོ་བས། རྒྱུད་བཤད་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདུད་རྩི་བསྟན་པའི་སྣོད་རུང་དུ་བྱས་ནས། འདི་མན་གྱིས་འདུས་བྱས་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དང་ལྡན་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྙིང་པོ་ཙམ་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་ན་གླ་བ་རྫན་པའི་དོན་དུ་ལས་ལ་འབད་པ་ནི་འབྲས་བུའི་དོན་དུ་ཡིན་གྱི། ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་མིན་པར་གྲགས་པ་ལྟར་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པས་ཅི་རིགས་པར་ཚོགས་པ་ཁོ་ན་སྐྱེ་ཞིང་ཚོགས་པ་དེ་ཡང་ཕན་ཚུན

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༡༣༧༥ ཕྲེང་། ༡༧ ནང་དུ་དྲངས།

རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་གནས་པས་འབྲས་བུའི་དོན་དུ་སྐྱོ་བ་ཡིན་པས་དེས་ན་རྟག་པ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་། བདེན་པ་དང་། དཔྱད་བཟོད་ཀྱི་སྙིང་པོ་དང་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། མི་སློབ་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཐུབ་པ་དང་ལྡན་པས་ན་ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉག་གཅིག་མ་གཏོགས་མི་རྟག་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བའི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་གཞན་མེད་པས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་སྟོན་པས་གང་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འགག་པའི་ཆོས་ཅན་ཏེ། སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཞ་ཤིའོ་ཞེས་བསྟན་པས་སྐྱེ་བ་ནི་འཇིག་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་མེད་དོ། །ཁ་ཅིག་གིས་རྟག་པ་དང་བདེན་གྲུབ་འགོག་པ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་འགོག་པ་ནི་མི་འཐད་པ་འགྲེལ་པར་བཤད་དེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་སྨྱུ་གུ་ལྟ་བུ་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དེ་ཚད་མར་སོང་ས་ལ། གྲུབ་མཐས་བཞག་པའི་མཐུན་སྣང་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་པ་མ་གཏོགས་སྨྱུ་གུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཚད་མར་སོང་བར་འདོད་ལ། ཐལ་འགྱུར་པ་ནི་དེ་མི་སྲིད་པར་འདོད་པས་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། འབྲས་བུའི་དོན་དུ་སྐྱེས་པ་རྣམས་རྟག་པ་མིན་ཡང་། དངོས་པོ་གང་དག་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གཉིས་ཀ་མ་ཚང་བ་ནམ་མཁའ་ནས་ཡིད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་དང་། སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ཡང་བསྐྱེད་བྱར་མེད་པས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་རྟག་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཡུལ་གང་ན་དུས་ནམ་གྱི་ཚེའང་། ལྟོས་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ནི་དེ་དག་གི་ཡོད་པ་ཉིད་རྟེན་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་དེས་ན་ནམ་ཡང་ཡུལ་གང་ཞིག་ཏུའང་དངོས་པོ་རྟག་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ལྟོས་ནས་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ་ལྔ། གང་ཟག་གི་བདག་དགག་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་རྫས་སུ་ཡོད་པ་དགག་པ་དང་། དུས་རྟག་པ་དགག་པ་དང་། རྡུལ་ཕྲན་རྟག་པ་དགག་པ་དང་། ཐར་པ་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི་ཡོད་ལ། བདག་ནི་དེ་དག་གི་འདུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཡོད་ལ་དེ་ཡང་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ།

རང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་དེ་མེད་པར་ནི་དངོས་པོ་མེད་ལ་རྒྱུ་དང་ལྡན་པའི་རྟག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མེད་ལས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་མཁྱེན་པས་གྲུབ་པ་མིན་པར་གསུངས་ཏེ། རྒྱུ་བཅས་རྐྱེན་བཅས་ཆོས་ནི་ཤེས་འགྱུར་ཏེ། །རྒྱུ་མེད་རྐྱེན་མེད་ཆོས་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན།[1]།ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བུམ་པ་དང་བདེ་བ་སོགས་མི་རྟག་པ་བྱས་པར་མཐོང་བར་གྱུར་ནས་དོན་གྱི་གོ་བས་བདག་ལ་སོགས་པ་མ་བྱས་པ་གལ་ཏེ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་ན་ནི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་མཐོང་ནས་ཏེ། མཐོང་བའི་ཕྱིར། བདག་ལ་སོགས་པའི་རྟག་པ་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་པར་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །དཔེར་ན། ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་དགག་པ་དང་། ནམ་མཁའ་རྟག་ཁྱབ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་མངོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་ནམ་མཁའ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་། བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ། རྟག་རྫས་སུ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་བཀག་ན་ཁས་བླངས་པས་གནོད་དོ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་བཀག་པ་ཙམ་ལ་ནམ་མཁར་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་རྣམས་རྟག་པོ་ཞེས་མི་མཁས་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དག་གིས་རྟོག་པར་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ལྟ་ཞོག་འཇིག་རྟེན་པས་ཀྱང་སྟེ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱའི་དོན་ཙམ་དུ་ཡང་རྟག་དངོས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཙམ་ལ་རྟག་པར་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། མདོ་ལས་གསུངས་པ་ནི། སྒྲུབ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ནི་མིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། ནམ་མཁའ་ནི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གང་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་ཁྱབ་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ཁྱབ་པ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་རྟག་པ་བཀག་པ་ནི། ནམ་མཁའ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་དང་ཆ་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་འགལ་བར་ཐལ། ཤར་གྱི་བུམ་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་ནམ་མཁའི་ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་བ། ཕྱོགས་ཅན་ནམ་མཁའ་ནི་གར་ཁྱབ་ཀྱི་དུས་ཀྱི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ལ་གནས་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ནུབ་ཀྱི་བུམ་པ་ཤར་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༡ ཤོག ༥༩༡ ཐེང་། ༥

ན་གནས་པ་དང་། ཤར་གྱི་བུམ་པ་ནུབ་ན་གནས་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེས་པ་དེ་སྤང་བར་འདོད་ནས། ཤར་ལ་ཁྱབ་པའི་ནམ་མཁའི་ཆ་ནུབ་ལ་མི་གནས་པར་ཁས་ལེན་ན་དེའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཅན་ནམ་མཁའ་ལ་ཕྱོགས་ཏེ་ཆ་ཤས་ནི་གཞན་ཡང་ཞིན་ཏུ་གསལ་བར་ཡོད་དགོས་པས་རྟག་ཁྱབ་ཀྱི་དངོས་པོ་གསལ་བར་ཁས་བླང་བར་མི་བྱའོ། །མདོ་ལས་འོད་སྲུང་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ །མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཉིས་པའོ།[1]།ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟག་དངོས་སུ་འདོད་པ་ནི་ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའོ།།

གསུམ་པ་ལ་ལྔ། དུས་རྟག་པ་རྒྱུར་ཁས་བླངས་ན་འབྲས་བུ་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། གཞན་དུ་འགྱུར་བ་རྟག་པར་འགལ་བ་དང་། བདག་ལས་སྐྱེས་པ་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པར་འགལ་བ་དང་། རྟག་པ་ལས་སྐྱེས་པ་མི་རྟག་པར་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་གསང་བའི་མཐའ་སྨྲ་བ་སོགས་ན་རེ། དུས་རྟག་པ་གང་ཞིག་ཡོད་ན་སྨྱུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་འཇུག་ཅིང་སྐྱེ་བ་དམིགས་པ་དང་། རྐྱེན་གཞན་ཡོད་ཀྱང་དགུན་ལ་སོགས་པའི་ཚེ་ལྡོག་པའང་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་ལས་དུས་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་ནུས་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པས་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྨྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་དུས་མེད་པར་དུས་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། རྒྱུ་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་སྐྱེ་བ་རྐྱེན་གཞན་ལ་ལྟོས་ཤེ་ན། དུས་དེ་ནི་འབྲས་བུར་ཡང་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་བར་ཐལ། སྨྱུ་གུ་རེས་འགའ་སྐྱེད་པ་རྐྱེན་གཞན་གྱི་དབང་དུ་འགྱུར་ཏེ། དྲོད་གཤེར་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དུས་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་རྣམས་ནི། །བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཡང་ཆུད་མི་ཟ། །ཚོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབ་པ་ནི། །འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་སྨིན་པར་འགྱུར།[2]།ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། དུས་རྒྱུར་སྨྲ་བས་དུས་རྒྱུར་ཁས་ལེན་ན། འབྲས་བུར་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། རང་གི་བསྐྱེད་བྱའི་འབྲས་བུ་མེད་པར་རྒྱུ་ལ་ནི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་འཇོག་བྱེད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱུར་འཇོག་པ་རང་གི་འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ན་རྒྱུ་རྣམས་ཀུན་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༣༥༦ ཐེར། ༧༨

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༣ ཤོག ༩༨༨ ཁྲེར། ༨

འགྱུར་བས་འབྲས་བུ་མེད་པའི་རྒྱུར་ཁས་བླང་བར་མི་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱུར་ཁས་ལེན་ན་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ནི་སྔར་ལས་ནུས་པ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་རུ་འགྱུར་བ་སྟེ་དངོས་པོ་གང་ལ། སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་མི་འདྲ་བར་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་ཡོད་པ་མིན་པས། དུས་ལ་སོགས་པའི་རྟག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུར་ཁས་ལེན་པར་མི་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། ཅི་སྟེ་དུས་ཀྱང་འགྱུར་བར་ཁས་མི་ལེན་ན་འགྱུར་བ་མེད་པའི་དུས་རྟག་པ་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་གང་གི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་མྱུ་གུའི་དངོས་པོ་དེ་མ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བས་རང་དབང་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །རང་ཉིད་རང་དབང་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་ལོག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་པ་ནི། མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟ་བུར་ན་མི་རྟག་པར་འགྱུར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟག་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དུས་ནམ་ཡང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་གཅིག་རྟག་ལ་ཅིག་ཤོས་མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་མཐོང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ་ལ་གསུམ། རྡུལ་ཕྲན་རྟག་པ་དགག་པ་དང་། རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པས་མཐོང་བ་མི་འཐད་པ་དང་། རྡུལ་ཕྲན་རྟག་པ་ཡོད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆ་བཅས་རྟག་དངོས་སུ་མི་འཐད་པ་དང་། རྡུལ་ཕྲན་རིགས་མཐུན་ཕྲད་པས་ལྷན་པ་རྫས་གཞན་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་མ་བརྩམས་པའི་སྔར་རྡུལ་ཕྲན་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། འབྱུང་བཞིའི་རྡུལ་ཕྲན་རྟག་པ་སྲོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐུལ་ནས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་རྩོམ་ཞིང་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སོགས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ་རྡུལ་ཕྲན་ཕྲད་ནས་ཡན་ལག་ཅན་རྩོམ་ན་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྲད་ན་བོང་ཚོད་རྒྱས་པ་མི་སྲིད་ལ་ཆ་འགའ་ཞིག་ཕྲད་ན་ཕྲད་པའི་ཆ་དེ་རྒྱུར་འགྱུར་ལ། མ་ཕྲད་པའི་ཆ་རྒྱུར་མི་འགྱུར་བས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཆ་བཅས་སུ་ཐལ། རྡུལ་ཕྲན་གང་གི་ཕྱོགས་འགའ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་ཕྱོགས་འགའ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྡུལ་ཕྲན་དེ་ནི་ཆ་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ན་ཀོ་འགྱུར་ན་ནི་དངོས་པོ་རྟག་པར་མི་རིགས་སོ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཆ་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རྡུལ་ཕྲན་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཁས་བླངས་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་ཡིན་པས་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲིབ་ཡང་། རྡུལ་ཕྲན་ཕྲད་པའི་ལྷན་པ་དོན་གཞན་སྐྱེ་ལ་དེས་ཡན་ལག་ཅན་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་བརྩམས་པའི་ཚེ་བདག་ཉིད་ཀུན་ཕྲད་ཅིང་སྒྲིབ་པ་རྡུལ་ཕྲན་རྣམས་ལ་མི་འཐད་དོ་སྙེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྲད་ན་ཡན་ལག་ཅན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་སོགས་སོང་ཚོད་གོང་ནས་གོང་དུ་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བ་གང་ཞིག །ཡིད་ལ་ཆ་ཤས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་རླུམ་པོ་སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྒྱུའི་རླུམ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུའི་རྫས་ཡན་ལག་ཅན་ལ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྒྲིབ་བ་དེའི་ཚེ་རྡུལ་ཕྲན་གཅིག་གི་གནས་གང་ཡིན་པའི་གོ་ས་དེར་ནི་རྡུལ་གཞན་གྱི་ཡང་མི་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱུ་རྡུལ་ཕྲན་དང་འབྲས་བུ་ཡན་ལག་ཅན་གཉིས་སོང་ཚོད་མཉམ་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཡན་ལག་ཅན་དབང་པོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་ཀྱང་། རྡུལ་ཕྲན་ཆ་བཅས་ལས་མ་འདས་པས་རྟག་དངོས་སུ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སོ་ན་གནས་སོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་ལ་ཡུལ་བགྲོད་པའི་འགྲོ་བ་མི་འཐད་པས་ཡན་ལག་ཅན་རྩོམ་པ་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུའི་རྫས་རྩོམ་པའི་དུས་ན་ཆ་བཅས་ཀྱི་ཉེས་པ་འདིར་འགྱུར་གྱི། དེའི་སྔ་རོལ་ན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ཀྱི་ཆ་ཤས་མེད་དོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ། རྡུལ་ཕྲན་དེའི་ཕྱོགས་མི་སྲིད་ན་དེའི་ཕྱོགས་བཞིན་རྡུལ་མི་གནས་པར་འགྱུར་ལ། ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ཡོད་ན་ཆ་ངེས་པར་ཡོད་དགོས་ཏེ། རྡུལ་གང་ལ་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཕྱོགས་ཅན་ཤར་གྱི་ཆ་ཡང་ཡོད་དགོས་ལ། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་རྒོལ་བ་གང་གི་ཡན་ལག་ཅན་རྩོམ་པའི་སྔ་རོལ་གྱི་རྡུལ་ལ་ཕྱོགས་ཡོད་ན་དེས་རྡུལ་ཆ་མེད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་མིན་པར་བསྟན་ཏེ། ཕྱོགས་བཅུ་མཐའ་ཡས་པའི་དབུས་ན་གནས་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྡུལ་ཕྲན་དེ་ནི་ཡུལ་གོ་ས་བགྲོད་པའི་འགྲོ་བ་པོར་ཡང་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡུལ་བགྲོད་པའི་འགྲོ་བ་པོ་ཡིན་ན་མདུན་གྱིས་མདུན་ཕྱོགས་ལེན་ཅིང་རྒྱབ་ཀྱིས་ནི་རྒྱབ་ཕྱོགས་གཏོང་བར་འགྱུར་ན། གཏོང་ལེན་དེ་དག་གཉིས་ཆ་མེད་ཀྱི་རྡུལ་གང་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་པ་ཡན

ལག་ཅན་གྱི་རྗེས་རྟོམ་པ་འགལ་བར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་རྡུལ་ཕྲན་བདེན་གྲུབ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁས་བླང་བར་མི་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རགས་པ་ཡོད་པས་རྡུལ་ཕྲན་རྟག་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྡུལ་ཕྲན་རྟག་པ་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷའི་མིག་གིས་མཐོང་བས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རྡུལ་ཕྲན་རྟག་པ་དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་གང་གིས་མཐོང་མཐོང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །རྡུལ་གང་ལ་དང་པོ་མདུན་གྱི་ཆ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། གང་ཞིག་ལ་དཀྱིལ་ཡོད་པ་མིན་ལ་གང་ལ་ཐ་མ་རྒྱབ་ཀྱི་ཆ་ཡོད་པ་མིན་པའི་གཟུགས་ཅན་དེ་ནི་ཤེས་པ་གང་ལའང་མངོན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྡུལ་ཕྲན་མེད་ན་རགས་པ་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཡོད་ལ་དེ་ཡང་རྟག་པ་ཞིག་སྟེ། དངོས་པོ་ཡིན་ལ་རྒྱུ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། རྒྱུ་རྡུལ་ཕྲན་ནི་རྟག་པ་མིན་པར་ཐལ། སྦྱུ་གུ་སྐྱེས་པ་ན་ས་བོན་རྣམས་འགྱུར་ཞིང་འཇིག་པ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ཡན་ལག་ཅན་སྐྱེས་པ་ཡིས་ནི་རྒྱུ་རྡུལ་ཕྲན་བཤིག་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུའི་རང་བཞིན་མི་གཏོང་ཞིང་འབྲས་བུ་དོན་གཞན་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཡང་ན་ཡུལ་གང་ན་རྒྱུ་རྡུལ་ཕྲན་ཡོད་པ་དེས་ན་འབྲས་བུ་ཡན་ལག་ཅན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཡུལ་སོ་སོར་གནས་པའི་བུམ་སྣམ་བཞིན་དུ་དུས་མཉམ་དུ་ཡུལ་སོ་སོར་གནས་པས་རྒྱུ་འབྲས་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་འདིས་ཀྱང་རྡུལ་ཕྲན་རྟག་པ་མིན་ཏེ། རྡུལ་ལ་རྡུལ་གཞན་རྣམས་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཐོགས་བཅས་ཡིན་ལ། ཐོགས་བཅས་རྟག་པར་མི་རིགས་སོ། །དུས་ནམ་ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་རྡུལ་ཕྲན་རྟག་པ་ཉིད་ཡོད་པར་མི་གསུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐོགས་ལྡན་གྱི་དངོས་པོ་རྟག་པ་ནི་གང་དུ་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་མ་གཟིགས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅམ་པ་གང་དག་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བཅུ་གཉིས་ནས་རྡུལ་ཕྲན་འགོག་པར་བྱེད་ཅིང་། རྣམ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་ཁས་ལེན་པ་ནི་རིགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་པས་དོན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་འཇིག་རྟེན་ན་ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་བཞིན་ཁས་བླང་བར་བྱའོ།།

ལྔ་པ་ལ་གཉིས། རང་སྡེའི་ཐར་པ་རྫས་གྲུབ་དགག་པ་དང་། གཞན་སྡེའི་བདག་གི་རང་བཞིན་གྱི་ཐར་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འགོག་པ་རྫས་གྲུབ་མི་འཐད་པ་དང་། སྨྱུ་

ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་སྡུག་བསྔལ་མ་ལུས་པར་སྤྲངས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་སྡེ་པ་འདུས་མ་བྱས་མིང་ཙམ་དུ་མ་རྟོགས་པ་དག་ན་རེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་རྟུལ་ཕྱིན་རྟག་པ་མི་གསུང་བ་བདེན་མོད་ཀྱི། ཆོས་འདུས་མ་བྱས་པ་རྣམས་ནི་རྟག་གོ་ཞེས་གསུངས་པས་ལམ་བདེན་གྱིས་ཐོབ་པར་བྱས་པའི་འགོག་པ་རྫས་གྲུབ་ཚུ་ལོན་ལྟ་བུ་ནི་ཡོད་དེ། དེ་མེད་ན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་གསུམ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་བཅིངས་པ་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་དང་སྡུག་ཀུན་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་བདེན་ལས་གཞན་ཐར་པ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ནི་དེས་ཕན་པའི་འབྲས་བུ་འགའ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ན་དེ་ལས་འབྲས་བུ་ཅི་ཡང་མི་སྐྱེ་སྟེ་ཕན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་འབྱུང་བ་མེད་པ་དེས་ན་འགོག་པ་རྫས་གྲུབ་དེ་ཐར་པ་ཞེས་མི་བརྗོད་ཅིང་བརྗོད་པར་མི་རིགས་སོ། །སློབ་དཔོན་དགེ་སློང་དག །ལྔ་པོ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་སྟེ། འདས་པའི་དུས་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། གང་ཟག་གོ་[1]ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བས། ཐར་པ་བཏགས་ཙམ་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཁས་བླང་བར་བྱ་ཡི་རྫས་གྲུབ་ཁས་བླང་བར་མི་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གང་སྡུག་བསྔལ་འདི་མ་ལུས་པར་སྤྲངས་པ་བསལ་བ་ཟད་པ་ཞེས་པ་ནས། ཕུང་པོ་ཀུན་སྤྲངས་པ་སྲིད་པ་ཟད་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འགོག་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་འདི་ལས་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་ཕུང་པོ་རྣམས་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་སྲིད་པ་མིན་ཏེ། དངོས་པོ་བདེན་པར་སྨྲ་བ་ལྟར་ན་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གང་དུ་ཉོན་མོངས་དང་སྐྱེ་བ་ཟད་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གྱུར་པ་ཕུང་པོ་དང་གང་ཟག་གང་ཡང་མ་མཐོང་བ་དེར་བརྟེན་པ་མྱང་འདས་བདེན་གྲུབ་གང་ཞིག་ཡོད་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ཐར་པ་ཡང་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཁས་བླང་བར་བྱའོ།།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༡༣༠༡ བྱང་། ༡༦ (མིང་ཙམ་སྟེ། ཁས་འཆེས་པ་ཙམ་ཐ་སྙད་ཙམ་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་སྟེ། འདི་ལྔ་སྟེ། འདས་པའི་དུས་དང་། ཞེས་གསལ།)

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གྲངས་ཅན་གྱིས་བཏགས་པའི་ཤེས་རིག་གིས་བསྡུས་པའི་ཐར་པ་རྟག་པ་དགག་པ་དང་། ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ནུས་པས་བསྡུས་པའི་ཐར་པ་རྟག་པ་དགག་པ་དང་། བདག་འཛིན་ཟད་པར་སྤྲངས་པ་ཐར་པར་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན་པ་ན་རེ། ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན་སྐྱེ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི། རྟེན་མེད་པས་ཐར་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། རྣལ་འབྱོར་པས་གཙོ་བོ་དང་། སྐྱེས་བུ་ཐ་དད་དུ་ཤེས་པ་ལས་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རིམ་པ་ལོག་ནས་རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་གཙོ་བོའི་བག་ལ་ཞ་བའི་ཚེ་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ཉག་གཅིག་གནས་པས་གྲོལ་བའི་བདག་ཡོད་ཅེ་ན། ཡུལ་ལ་སྲེད་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་ཐར་པའི་ཚེ། ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། བློས་ཞེན་པའི་དོན་ལ་སྐྱེས་བུ་ཤེས་པར་བྱེད་ཅིང་། ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱང་སྐྱེས་བུའི་ངོ་བོར་འགྱུར་མེད་ཀྱི་རྟག་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། གྲོལ་བའི་གནས་སྐབས་ན་ཤེས་པ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་དུ་ཁས་བླངས་པ་གང་ཞིག །ལོངས་སྤྱད་བྱ་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་བག་ལ་ཞ་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་ཐར་པའི་ཚེ་སྐྱེས་བུ་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མིན་པར་གནས་སོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་མེད་པའི་གྲོལ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པ་ཡང་གསལ་བར་ཡོད་པ་མིན་པ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ། མེ་དང་ཚ་བ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་དང་ཤེས་པ་ཁྱབ་མཉམ་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གྲོལ་བའི་གནས་སྐབས་ན་ཤེས་པ་དངོས་མེད་ཀྱང་། ཡུལ་ཤེས་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པས་བདག་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཐར་པར་རྟེན་བདག་ཅིག་ཡོད་ན་ནི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ས་བོན་ནུས་པ་སྲིད་པ་ཡོད་[1]ན་ཡང་དེའི་ཚེ་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གྲོལ་བའི་བདག་མེད་ན་ཐར་པ་མེད་པས་འཁོར་བ་མི་འཇིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མི་འདོད་པ་དུ་མ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་ཡོད་པའི་འཇུག་པ་དང་དེའི་ནུས་པ་བདེན་པར་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྲིད་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་རྣམས་འཇུག་གམ་མི་འཇུག་སྙམ་པའི་བསམ་པའང་། འཐད་པར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། རྟེན་བདག་ཡོད་ན་དེ་འཐད་ན་ཡང་གྲོལ་བའི་བདག་དེ་

1 ཞོལ། ཤོག ༧༢ བ ༥ སྲིད་པ་ན་ཡང་

མེད་ན་ནི་སྐྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་མ་ལུས་པ་ཟད་པར་སྤངས་པས་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་པའི་མི་རྣམས་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གནས་སྐབས་ན་གཞན་ལས་ཏེ། ཕུང་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པར་རྒྱུ་མེད་པའི་བདག་རྟག་པ་ཡོད་པ་མིན་པར་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར། རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུ་དག་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུའང་བདག་འཛིན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཟད་པ[1]ལེགས་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་པར་བྱ་ཡི། དགོས་པ་མེད་པའི་གྲོལ་བའི་བདག་ཁས་བླང་བར་མི་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་གྲོལ་བའི་གནས་སྐབས་ན་གྲོལ་བའི་བདག་མེད་ཅིང་། དོན་མེད་པའི་མིང་ཅན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་འདུ་བྱེད་རྣམས་སླར་མི་འབྱུང་བས་བདག་འཛིན་ཟད་པ་ཙམ་དུ་སྨྲ་བ་ན། དེ་འདྲ་བའི་དོན་དམ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། བདག་ཉིད་ལེགས་སུ་འདོད་པས་འཇིག་རྟེན་པ་མིག་ལ་སོགས་པ་དང་། སྨུ་གུ་ལ་སོགས་འདི་ཉིད་ཁས་ལེན་པ་སླ་ཡི། དོན་དམ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་དགེ་མི་དགེའི་ལས་དང་ཁྲིམ་དང་ནགས་ལ་སོགས་པ་ཙུང་ཟད་ཡོད་ལ་དམ་པའི་དོན་ལ་ཁས་བླང་བར་བྱ་བའི་དོན་ཙུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ཏོ། །ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ལེའུ་འོག་མས་བདག་རྒྱས་པར་འགོག་པའི་འབྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འགྲེལ་པར་རྗོད་པའི་གཞུང་དུ་མཛད་པས། རང་གཞུང་དུ་ཁས་བླང་བར་མི་བྱའོ། །འདིར་སྨྲས་པ། ཕྱི་དང་ནང་གི་རྟེན་འབྱུང་ཆོས་རྣམས་ནི། །ལྟོས་ནས་ཡོད་པ་དག་ལ་རྟེན་པ་སྟེ། །རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་ཤེས་བྱས་ནས། །མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་དོན་ལ་མཁས་པར་བྱ། །བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་རྣམ་བཤད་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་དངོས་པོ་རྟག་པ་དགག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དགུ་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

༄ གཉིས་པ་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་སོ་སོར་དགག་པ་ལ་ལྔ། བདག་དགག་པ་དང་། དུས་བདེན་གྲུབ་དགག་པ་དང་། བལྟ་བྱ་བདེན་གྲུབ་དགག་པ་དང་། དབང་པོ་དང་དོན་བདེན་གྲུབ་དགག

1 ཞོལ། ཤོག ༧༣ ན ༢ ཟད་པ་སྤྱངས་ལེགས་

པ་དང་། མཐར་འཛིན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བདག་སོ་སོར་དགག་པ་དང་། སྤྱིར་དགག་པ་དང་། བདག་མེད་ལ་ཆད་པའི་ཉེས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། བྱེ་བྲག་པའི་བདག་དགག་པ་དང་། གྲངས་ཅན་གྱིས་བཏགས་པའི་བདག་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་ཅན་པས་བཏགས་པའི་བདག་དགག་པ་དང་། བདག་གི་ཡོན་ཏན་སོགས་དགག་པ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་གི་ངོ་བོ་དགག་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། གཞན་གྱི་བདག་ལ་དམིགས་ནས་ཀྱང་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་རིགས་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན། སྔ་དྲན་ལས་འདས་པའི་དུས་ན་དེ་མ་མཐོང་བས་ཆད་པས་འཇིགས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པ་འདི་ཉིད་སྔ་ཡི་ཞེས་སོགས་སུ་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་བདག་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོད་ན་སྐྱེས་པའམ་བུད་མེད་དམ་མ་ནིང་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ན་དེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་བདག་གཉིས་ཁས་ལེན་ཏེ། ནང་གི་བདག་དང་། ཕྱིའི་བདག་གོ །དང་པོ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཁོང་ན་གནས་ཤིང་དབང་པོའི་ཚོགས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ངར་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུས་དང་དབང་པོ་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ཅན་ནང་གི་བདག་ལ་ཕན་འདོགས་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ནང་གི་བདག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་བུད་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་གཞན་དུའང་བུད་མེད་ཁོ་ནར་འགྱུར་ན་འཚོལ་བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བུད་མེད་ལ་སོགས་པ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་དུའང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ནང་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཚེ་ནང་གི་བདག་བུད་མེད་མིན་ཞིང་སྐྱེས་པ་ཡང་མིན་ལ་མ་ནིང་ཡང་མིན་པ་དེའི་ཚེ་མི་ཤེས་པ་གཏི་མུག་འབའ་ཞིག་ལས་ཁྱོད་བདག་པོའོ་སྙམ་དུ་རློམ་ཞིང་ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྲུལ་འཛིན་ལྟར་སྒྲོ་འདོགས་པའོ། །མདོ་ལས། དོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་དུག་ལངས་པ། །དུག་དེ་ཁོང་དུ་སོང་བ་མེད་ཀྱང་རྒྱས་པར་འགྱུར།[1]།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་སོགས་ནི། ཕྱིའི་བདག་གི་རྟགས་ཡིན་ལ་དེ་དང་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༣༨ ཤོག ༣༠ ཐེང་། ༣༡

འབྲེལ་བ་ལས་ནང་གི་བདག་སྐྱེས་པ་སོགས་ཕྱིའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱང་བདག་ཏུ་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པས་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བུར་འགྱུར་ན་གང་གི་ཚེ་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཟོ་མོ་མ་ནིང་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཚེ་ཅི་སྟེ་ཕྱིའི་བདག་འབྱུང་བ་དེ་དག་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་གི་བདག་ཟོ་མོ་མ་ནིང་ཡིན་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཐུར་ཐུར་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ན་ཡང་སྐྱེས་པ་སོགས་དམིགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྱོད་ལ་ཡང་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་འབྱུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་གྲུབ་ན་ལྷ་སྦྱིན་གྱི་བདག་ལ་མཆོད་སྦྱིན་གྱིས་དམིགས་པའི་ཚེ་ན་ཡང་དེ་ལ་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་དགོས་པ་ལས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་བདག་གང་ཡིན་པ་དེ་ངའི་བདག་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ངར་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་བདག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ངར་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དང་བདག་ཏུ་ཆགས་པའི་ཡུལ་དུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། སྔོན་པོ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་སྔོན་པོའི་བློ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་མི་རྟག་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམས་ལ་ངའོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཁོ་ནའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བདག་རྟག་པ་འཁོར་བར་འཇུག་ལྡོག་གི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ལུས་སྐྱོལ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། བདག་རྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་རྟག་པ་ཡོད་དེ། འཁོར་བར་འཇུག་པ་པོ་དང་ལྡོག་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་ན་སུ་ཞིག་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བ་དང་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་འགྱུར། དེས་ན་བདག་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱེས་བུ་དེ་ལ་ལུས་ལས་རྫས་གཞན་ཉིད་དང་རྟག་པ་ཉིད་མི་རིགས་སོ་སྟེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ལྷ་དང་མི་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བར་སྐྱེས་བུ་ནི་ལུས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་རྣམ་པར་འགྱུར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། བདག་རྟག་པ་ལ་གནོད་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་མེད་ན་ལུས་སྐྱོལ་བྱེད་མེད་པས་ལུས་ཀྱི་གཡོ་བ་བརྐྱངས་བསྐུམས་སོགས་སུ་མི་འགྱུར་ན། ཤིང་ཏ་སྐྱོལ་བྱེད་ལྷ་སྦྱིན་ལྟར་ལུས་སྐྱོལ་བྱེད་ནང་གི་

བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་གཡོ་བ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་སྲོག་ནི་སྐྱུལ་བར་བྱེད་པ་པོར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་རེག་བྱ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཤིང་རྟ་ནི་རེག་པ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ནས་སྐྱུལ་བར་བྱེད་ཀྱི་མི་ལྡན་པས་མིན་པ་ལྟར་རེག་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་ལས་གཟུགས་ཅན་གནས་གཞན་དུ་དངོས་སུ་བསྐྱུལ་བར་ཞེས་བྱ་བ་མི་སྐྱེ་སྟེ་མི་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་པས་བདག་གཟུགས་ཅན་དུ་ཁས་བླངས་ཀྱང་ཕྱིའི་རེག་བྱ་སོགས་སུ་ཁས་མ་བླངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་རྟག་པ་ཡིན་ན་བདག་ངན་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་བསྲུང་བའི་དོན་དུ་མི་འཚེ་བ་དང་[1]ཚོས་སུ་བསྟན་པ་དང་། བདག་རྟག་པ་འདི་ལ་མི་འགལ་བའི་རྒྱུ་ནི་ཅི་ཡོད་སྙམ་པ་འགལ་བར་ཐལ། རྟག་དངོས་ལ་སུས་ཀྱང་གནོད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གནོད་པའི་དོགས་མེད་པའི་རྫས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུའང་ཤིང་གི་སྲིན་བུ་ལས་བསྲུང་བྱར་མི་འགྱུར་ར་བསྲུང་མི་དགོས་པ་བཞིན་នོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། སྐྱེ་བ་དྲན་པ་མཐོང་བས་བདག་རྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མི་རུང་བ་དང་། སེམས་མེད་བེམ་པོས་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་མི་འཐད་པ་དང་། བློ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་སྐྱེ་བ་དྲན་ན་མི་རྟག་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ནི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདུ་བྱེད་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་འཇིག་པའི་ངང་ཅན་ལ་ཚེ་རབས་གཞན་དྲན་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ལ་མིར་གྱུར་ཏོ་སྙམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་རྟག་གོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ལ་ལུས་ལ་རྨ་སྲོལ་གཏོད་པའི་སྨན་པ་མཐོང་ནས་སྔོན་བྱས་པའི་རྨ་དང་འདྲ་བའི་སྨན་པ་མཐོང་བས་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ལ་རྨ་བྱས་པའི་སྨེན་པ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ཀོ་ཅིས་མི་རྟག་རྟག་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན་ངའོ་སྙམ་པའི་ཡུལ་ང་དེ་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་དང་ཚེ་འདིའི་ང་གཉིས་ག་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞིང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་འཐད་དོ། །དཔེར་ན་ཞོའི་སྣོད་ཁང་པའི་ནང་ན་གནས་པ་ལ་རྟ་ཐོག་ཚེས་མང་པོས་གཡོགས་པའི་སྟེང་ན་གནས་པའི་ཕུག་རོན་སྐྲ་བོའི་རྐང་རྗེས་དེར་དམིགས་མོད་ཀྱི། རྐང་པ་དེར་ཞུགས་པ་མིན་པ་སོགས་དེ་བཞིན་དུ་རྟེན་འབྱུང་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༥ ན ༥། གཙང་། ཤོག ༢༢ ན ༦ འཚེ་བ་ཚོས་སུ་

ཅད་འཐད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། བདག་གིས་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སེམས་མེད་བེམ་པོར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་སེམས་དཔའ་དང་ལྡན་པས་སྐྱེ་བ་དྲན་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སྔར་དྲན་མེད་ཡིན་པ་ལ་ཕྱིས་དྲན་པ་དང་ལྡན་པས་རང་གི་ངོ་བོ་བཏང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་བདག་བེམ་པོ་ཡིན་ཡང་སེམས་པ་ཅན་དང་ལྡན་པས་བདག་ཉིད་ཀྱང་གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་སོགས་ཤེས་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་ན་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡིས་ཡོན་ཏན་སེམས་པ་ཅན་ཡང་བེམ་པོས་བསྒྱུས་པའི་བདག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། སེམས་པ་ཅན་མིན་ཞིང་བེམ་པོར་ཐལ་ལོ། །སྐྱེས་བུའང་རྟག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྔར་མི་དྲན་པ་ཕྱིས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དྲན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བློ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་སེམས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ན། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་སྲོག་སྟེ་བདག་བདེ་སོགས་བཞིན་དུ་སིམ་པར་སྨྱོང་བ་དང་། གདུང་བར་སྨྱོང་བ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སྣ་ཚོགས་མཐོང་དགོས་པས་དེའི་ཕྱིར་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བདག་དེ་རྟག་པ་ཉིད་དུའང་མི་རུང་ངོ་།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་རྟག་པར་ཁས་བླངས་པ་མི་འཐད་པ་དང་། ཤེས་པ་ཡོད་པའི་རྫས་སྐྱེས་བུ་མ་ཞིག་བར་དུ་མི་འཇིག་པར་ཐལ་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་སྔར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་གསལ་བ་ལས་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ནུས་པ་ངོ་བོར་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན་པ་ན་རེ། བདག་བེམ་པོར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཉེས་པ་འདིར་འགྱུར་གྱི། ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན་སྐྱེས་བུ་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་མི་འདོད་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེ་ན། གྲངས་ཅན་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཉེར་ལྔར་ངེས་ལ། ཉེར་བཞི་བེམ་པོ་དང་། ཉེར་ལྔ་པ་རིག་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་དང་བདག་ཏུ་འདོད་ཅིང་བློས་ཞེན་པར་བྱས་པའི་དོན་ལ། སྐྱེས་བུས་ལོངས་སྤྱོད་པར་འདོད་དེ་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཤེས་པ་ཡོད་པ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་ན་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བྱེད་པ་མིག་ལ་སོགས་པ་ལོག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་དོན་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་རྟག་པའི་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མེ་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་བུད་ཤིང་དགོས་པ་ཡིན་ན་མེ་ནི་རྟག་པར་འགྱུར་ན་བུད་ཤིང་གིས་དོན་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུ་ནི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ནུས་པའི་ངོ་བོ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་ཡིན་ལ། ཤེས་པ་ཡོད་པ་ནི་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་མིག་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཤིང་ལ་སོགས་པ་རླུང་ལ་སོགས་པས་བསྐྱོད་པ་མེད་པར་གཡོ་བའི་བྱ་བ་མེད་ལ། སྐྱོན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མ་ཞིག་བར་དུ་གཡོ་བ་ལས་མི་འདའ་བས་བྱ་བའི་ཆོས་ནི་རྫས་ལ་བརྟེན་པ་དང་གཡོ་བ་ཉིད་དོ། །མི་མཐུན་དཔེ་སྟོན་པ་ནི། རྫས་ནི་གཡོ་བའི་བྱ་བ་རྫས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རྫས་མ་ཞིག་པ་ཡང་འཇིག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྫས་རང་ཉིད་སྐྱེས་ནས་འཇིག་པའི་བར་དུ་གཡོ་བ་མེད་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཡོད་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚེ་སྐྱེས་བུ་ཡོད་ལ་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མེད་ཅེས་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡུལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྔར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་ཀྱང་དེའི་ནུས་པ་ཡོད་པས་སྐྱེས་བུ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཡུལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་ལས་གཞན་དུ་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཁམས་ནུས་པ་མཐོང་ཞིང་གཞན་དུ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ལྕགས་ཀྱི་བཞུ་བ་ཉིད་ཕྱིས་ལྕགས་ཀྱི་གོང་བུར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་སྔར་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ནུས་པ་དེ་ཉིད་ཕྱིས་ཤེས་པ་ཡོད་པ་གསལ་བའི་ངོ་བོར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བུ་རྣམ་པར་འགྱུར་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤེས་པ་དང་སྐྱེས་བུ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། བདག་གི་ཕྱོགས་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་ཞིག་གི་ཡིད་དང་ལྡན་པས་ཡུལ་ཤེས་པ་དགག་པ་དང་། བདག་རྟག་ཁྱབ་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། ཁོ་བོ་ཅག་གི་སྐྱེས་བུ་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་མིན་ཏེ། བདག་གི་ཕྱོགས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཙམ་ཞིག་གི་ཡིད་དང་ལྡན་པས་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ནི་ཡིད་ལྡན་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཡིད་དང་སྦྱར་ནས་དེ་དང་ཡུལ་ཐ་མི་དད་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེས་བུ་བསྐྱེད་ལ། སྐྱེས་བུ་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྟག་པ་དང་ཁྱབ་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྟག་པ་དང་ཁྱབ་པའི་བདག་གི་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་གྱི་ཕྱོགས་ལས་གཞན་ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། བདག་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ནི་ཡུལ་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་པ་ལྟར་མཐོང་སྟེ། རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་གྱི་ལན་ཚྭ་དང་འབྲེལ་བས་གང྄་གཱའི་ཆུ་ལན་ཚྭ་དང་བཅས་སོ་ཞེས་བརྗོད་མི་ནུས་པ་བཞིན་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལ་སྐྱེས་བུར་ཁས་ལེན་པ་

མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་རེ་རེ་ཞིང་བདག་ཆ་ཤས་མེད་པ་རྟག་པ་དང་། ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ན་སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱིས་རང་གི་བདག་དེ་ལ་ཡང་དེར་ཅེས་མི་རྟོག་ངོའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པར་ཐལ། བདག་དེ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ན་རང་གི་བདག་མེད་ན་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་འགལ་ལོ། །གཞན་གྱི་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲིབས་ནས་མི་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན། བདག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་ཅེས་བྱ་བར་མི་འཐད་དོ། །བསྒྲིབ་བྱ་སྒྲིབ་བྱེད་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ་ལ་གསུམ། གཙོ་བོ་བེམ་པོ་ཡང་ཡིན་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པོར་ཁས་ལེན་པ་སྨྲོན་པ་དང་མཚུངས་པ་དང་། དགེ་མི་དགེའི་ལས་བྱེད་པ་པོར་ཁས་བླངས་ནས་རྣམ་སྨིན་མི་སྤྱོང་བ་འགལ་བ་དང་། བདག་རྟག་པ་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་རྣམ་སྨིན་ཟ་བ་པོ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན་ན་རེ། བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་བེམ་པོ་ལས་བློའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་ང་རྒྱལ་གསུམ་འབྱུང་ཞིང་། སྙིང་སྟོབས་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ལས། བློའི་དབང་པོ་ལྔ་དང་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། བཅུ་གཅིག་འབྱུང་ངོ་། །རྡུལ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ལས། དེ་ཙམ་ལྔ་དང་། དེ་ལས་འབྱུང་བ་ལྔ་འབྱུང་ངོ་། །མུན་པ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ནི། ང་རྒྱལ་གཞན་གཉིས་ཀའི་འཇུག་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གྲངས་ཅན་པ་གང་གི་ལྟར་ན་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་དེ་རྣམ་འགྱུར་མཐའ་དག་གི་བྱེད་པ་པོ་དང་། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་འགལ་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་དེ་དག་དང་ནི་ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གནས་པའི་སྨྱོན་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྨྲ་བ་འདི་ནི་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པས་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་ཀུན་ཏུ་ཁྱིམ་ལ་སོགས་པ་དག་བྱེད་ཤེས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་བྱ་ཟ་བ་རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ་འདི་ལས་མི་རིགས་པ་གཞན་ཅི་ཡོད་རིགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། བདག་ཁོ་ན་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་། རྣམ་སྨིན་ཟ་བ་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་བདག་རྟག་པར་མི་རིགས་ཏེ་བདག་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ན་བྱ་བའི་རྒྱུ་ཅན་དུ་ཁས་

བླངས་དགོས་ཏེ། བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་བྱེད་པོར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲོ་འོང་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་རྟག་པ་མེད་དེ། སྔར་ལས་ཁྱད་པར་གཞན་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡུལ་དུས་ཀུན་ཏུ་སོང་བ་ལ་འགྲོ་འོང་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་མེད་དེ། དེས་མ་སོན་པའི་ཡུལ་དུས་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་བདག་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། བྱ་བ་མེད་པའི་བདག་ནི་མེད་པ་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་དང་མཚུངས་པས་བདག་མེད་ལ། ཁྱོད་ཅེས་མི་དགའ་བར་རིགས་ཏེ། དེ་རྟོགས་པས་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་སྤྱིར་དགག་པ་ལ་བཞི། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པ་དང་། བདག་རྟག་པ་ལ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པ་མི་སྲིད་པ་དང་། ཐར་པའི་སྐབས་སུ་བདག་ཁས་ལེན་པ་མི་རིགས་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་གྲོལ་བ་རྫས་གྲུབ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐལ། བདག་ཡོད་ན་རང་གི་ངོ་བོས་ཁྱད་པར་མེད་པར་མཐོང་དགོས་པ་ལ་བྱེ་བྲག་པ་དང་། གྲངས་ཅན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལར་ལུས་རེ་རེ་ཞིང་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཀུན་ཏུ་སོང་བར་མཐོང་ལ། གཅེར་བུ་པ་ལ་ལར་སྐྱེས་བུ་གྲོག་མ་དང་། གླང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཆེ་ཆུང་དང་འཚམ་པའི་ལུས་ཙམ་ཞིག་མཐོང་སྟེ། གཅེར་བུ་ལུས་ཀྱི་ཚད་བཞིན་དུ། །སྲོག་གི་ཞུམ་དང་རྒྱས་པར་སྨྲ།[1] །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་མི་བཟོད་པས་ལ་ལར་རྡུལ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་སྟེ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་བདག་མེད་པར་མཐོང་བས་བདག་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་སུ་སྐྱེགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལྟ་བ་ཐ་དད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྐྱོལ་བ་གང་གིས་བདག་རྟག་པ་ཁས་ལེན་པ་དེ་ལ་ཐར་པ་ཐོབ་པ་མི་རིགས་སོ། །རྟག་པ་ལ་འཁོར་བ་ན་ཉེར་འཚེ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པ་ག་ལ་ཞིག་ཡོད་འཁོར་བར་གནོད་པ་མེད་དེ། ཕྱིས་ལམ་བསྒོམས་པས་ཐར་པ་ག་ལ་ཡོད་མེད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྨྲ་པ་དེ་མི་རིགས་ཤིང་། ཐར་པ་ཐོབ་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། བདག་འཛིན་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡ་མཚན་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་གི་དེ་ཉིད་རིག་པ་བདག་འཛིན་སྤངས་པའི་ངེས་པ་ལས་མྱ་ངན་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡ ཤོག ༤ ཐིང་། ༡༣

ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའང་རྫུན་པར་འགྱུར་བས་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་མེད་པ་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། བདག་ཡོད་ན་ཐར་པའི་གནས་སྐབས་ན་བདག་འཛིན་འཇུག་པར་ཐལ་བས་འཇིགས་ནས། གལ་ཏེ་བདག་མེད་ཀྱང་གྲོལ་བའི་སྐྱེས་བུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་ན་གྲོལ་བའི་སྐྱེས་བུ་བདེན་གྲུབ་དེ་ནི་སྔར་ཡང་འཁོར་བའི་དུས་ན་མེད་པ་མེད་པར་ཐལ། འབྲེལ་བ་ཅན་གཞན་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་རྒྱུད་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཤེས་པ་མ་འབྲེལ་བས་གང་མཐོང་བ་དེ་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲོལ་བའི་ཚེ་བདག་མེད་ན་འཁོར་བའི་ཚེ་ཡང་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པར་མི་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ལ་བཞི། བདག་མེད་ཀྱང་འདུ་བྱེད་སྐད་ཅིག་མ་ལ་ཆད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པ་དང་། བདག་ཡོད་ནའང་འཇུག་ལྡོག་གི་རྒྱུར་མི་རིགས་པ་དང་། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དངོས་པོ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཐད་པ་དང་། ཐ་སྙད་པའི་རྟག་ཆད་སྤོང་ཚུལ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བདེན་མེད་དེ་འདུ་བྱེད་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་འཇིག་པའི་དང་ཚུལ་ཅན་རྣམས་སྐྱེས་མ་ཐག་འཇིག་པས་ཆད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་རྟག་པ་ཆད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོང་བའི་ད་དུང་རྒྱ་ཤིང་སོགས་རྣམས་ཅིས་ཡོད་མེད་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་མི་རྟག་ཆད་ན་ནི་སྔེ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་ཆད་པའི་སྐྱོན་ཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་རྒྱུན་ཆད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ལྟ་བ་འདི་ནི་གལ་ཏེ་བདེན་པར་འགྱུར་ན་གང་ཟག་སུ་ལའང་གཏི་མུག་ཀྱང་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བདེ་བ་དང་འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་ནི་ཡོད་པར་གྱུར་ནའང་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་འཇུག་པའི་རྒྱུར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ནོར་བུ་མེ་ཤེལ་དང་ཉི་མ་ཐྲད་པ་ལས་མེ་དང་། ཆུ་ཤེལ་དང་ཟླ་བ་ཐྲད་པ་ལས་ཆུ་དང་། ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་དང་། མེར་མེར་པོ་ལས་དབང་པོ་སོགས་གཟུགས་རྒྱུ་གཞན་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བར་སྣང་བར་འགྱུར་ལ། བུད་ཤིང་ལས་མེ་འབར་བ་སོགས་གཞན་ལས་གནས་པར་སྣང་བར་འགྱུར་ཞིང་བུད་ཤིང་མ་ཚང་བ་ལས་མེ་མི་འབར་བ་ལྟར་གཞན་ལས་རྣམ་པར་འཇིག་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། བདག་ཡོད་པར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཡོད་ན་དེ་ཁོ་ནས་འབྲས་བུ་མཐའ་དག་སྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གང་གི་ཚེ་རྟག་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པ་དེའི་ཚེ་འཇིག

རྟེན་ན་ཇི་ལྟར་ན་ས་བོན་བྱས་པ་ལས་མྱུ་གུ་བྱས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱུ་མི་རྟག་པ་དག་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་འདུ་བྱེད་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་ཉིད་དོ། །བཞི་པ་ནི། འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ཐོག་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཛོམས་པ་འབབ་པ་དེ་ཡང་མཁས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རིགས་སྔགས་ཀྱིས་རྒྱང་རིང་དུ་བཟློག་པར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་འཇུག་ཅིང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེས་ན་རྒྱུའི་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། གང་གི་ཕྱིར་མྱུ་གུ་སྐྱེས་ནས་ས་བོན་གྱི་དངོས་པོ་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་དེས་ན་རྒྱུ་རྟག་པའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྩ་ཤེས་ལས། གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་བྱུང་བ། །དེ་ནི་རེ་ཤིག་དེ་ཉིད་མིན།[1]།ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་པ་ཐ་སྙད་པའི་རྟག་ཆད་སྤོང་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྨྲས་པ། འཁོར་བ་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་དང་། །མི་གཙང་བསྒོམ་པ་གོམས་པ་ཡིས། །གྲུབ་མཐས་བཏགས་པའི་བདག་དང་ནི། །ལྷན་སྐྱེས་བདག་ལྟ་མཐའ་ཡས་སྤང་། །བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་རྣམ་བཤད་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་བདག་དགག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

༄ གཉིས་པ་དུས་བདེན་གྲུབ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དུས་རྫས་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་དགག་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འདས་མ་འོངས་དགག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཡོད་མེད་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་བདེན་གྲུབ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མ་འོངས་པ་རྫས་གྲུབ་དགག་པ་དང་། འདས་པ་རྫས་གྲུབ་དགག་པ་དང་། མ་འོངས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། མ་འོངས་པ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལ་གནོད་པ་བསྟན་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། རྫས་སུ་གྲུབ་ན་ད་ལྟར་བར་ཐལ་བ་དང་། དུས་གསུམ་ག་རྫས་སུ་ཡོད་ན་མི་རྟག་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་གསང་བའི་མཐའ་སྨྲ་བ་སོགས་དུས་སྨྲ་བ་དག་ན་རེ། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་མ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༢༨ བྲེང་། ༡༧

གྲུབ་པས་བདག་རྟག་པ་མེད་པར་རིགས་སུ་ཆུག་ཀྱང་རྟག་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་མིན་ཏེ། དུས་རྟག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཆུ་ལུད་དང་ས་བོན་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། སྨྱུ་གུ་དང་མེ་ཏོག་སོགས་སྐབས་འགར་མི་སྐྱེ་ཡང་རེས་འགའ་སྐྱེ་བར་དམིགས་པས་རྒྱུ་གཞན་ཡོད་པ་རྗེས་སུ་དཔོག་ནུས་ལ། དེ་ཡང་དུས་ཡིན་ཞིང་དུས་གསུམ་ན་གནས་པའི་དངོས་པོ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་རྟག་པ་ཡིན་ན། དེ་ནི་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་སོགས་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་նོ་ཞེས་ཟེར་ཏོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། དངོས་པོ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་དུས་ཡོད་ན་དམིགས་དགོས་པ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔར་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལ་མ་འོངས་པའི་དུས་མཚོན་པའི་དོན་དུ་མ་འོངས་པའི་བུམ་པ་བཀོད་ནས་དགག་པར་བྱ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མ་འོངས་པའི་བུམ་པ་ལ་ད་ལྟར་བའི་བུམ་པ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་དེའི་ཚེ་ན་འདས་པའི་བུམ་པ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་དེ་གཉིས་འོངས་ན་ཕྱིས་འབྱུང་རྒྱུའི་དངོས་པོ་སྔ་དུས་ན་གནས་པས་དུས་འཚོལ་བར་ཐལ་བ་དང་། གཅིག་གི་དུས་ན་ཅིག་ཤོས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་འདས་ད་ལྟར་དེ་གཉིས་མ་འོངས་པའི་བུམ་པའི་དུས་ན་འོངས་ན། མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་ཐལ་བས་དེའི་ཚེ་མ་འོངས་པ་དེའི་ཕྱིར། མ་འོངས་པའི་མ་འོངས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་མ་འོངས་པར་འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དུས་གསུམ་ཆར་མ་འོངས་པར་འགྱུར་དགོས་པས། འདས་ད་ལྟར་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་གང་དུ་མ་འོངས་པར་བཞག་མི་ནུས་པས། མ་འོངས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་འདས་པའི་བུམ་པ་མ་འོངས་པའི་བུམ་པ་ལ་ཡེ་མེད་པ་མིན་གྱི། མ་འོངས་པའི་ངོ་བོར་མ་འོངས་པའི་ཆ་དེར་ཡོད་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་བུམ་པ་ཞིག་པ་མ་འོངས་པའི་བུམ་པའི་དུས་དེར་མ་འོངས་པའི་ངོ་བོར་མ་འོངས་པ་ལ་ཡོད་ན་འདས་པའི་བུམ་པ་དེ་མ་འོངས་པར་ཐལ། མ་འོངས་པའི་བུམ་པའི་དུས་སུ་མ་འོངས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདས་པ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། མ་འོངས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བདེན་པར་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་འདས་པར་འགྱུར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་འདི་དག་ནི། བུམ་པའི་ངོར་མ་འོངས་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་བླངས་ན་ཡང་། མ་འོངས་པ་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་

དགོས་པས་གནོད་པ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དུས་སྨྲ་བ་ཕྱོད་ལྟར་ན་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་ན་མ་འོངས་པའི་བུམ་པའི་དངོས་པོ་ད་ལྟར་བར་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་བར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་མ་འོངས་པའི་རྫས་ཀྱི་དངོས་པོ་བདག་ཏུ་གནས་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་ནའོ། །རྫས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོར་གནས་ན་སྐྱེས་ལ་མ་ཞིག་པས་ད་ལྟར་བར་འགྱུར་དགོས་སོ། །འདོད་ན། མ་འོངས་པ་ཉིད་དུ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །བཞི་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་སོགས་གང་དག་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རྣམས་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་ཡོད་ཅིང་འདས་པའི་དུས་ན་ཡོད་ལ་ད་ལྟར་བའི་ཚེ་ཡང་ཡོད་ན་དངོས་པོའི་ཆ་ཅི་ཞིག་དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་མེད་རྒྱལ་བ་གང་གི་དུས་ཀུན་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་ཡི་མི་རྟག་པ་ཉིད་གང་ལས་དངོས་པོ་མི་རྟག་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དུས་གསུམ་ག་རྫས་སུ་ཡོད་ན་སྔ་དུས་ན་ཡོད་པ་ཕྱི་དུས་དང་ཕྱི་དུས་ན་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་སྔ་དུས་ན་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར།[1]

གཉིས་པ་ནི། མ་འོངས་པའི་དུས་ལ་མ་འོངས་པའི་དུས་ཉིད་མི་སྲིད་པས། མ་འོངས་པ་རྫས་སུ་མེད་པ་བཞིན་དུ་འདས་པའི་དུས་དེ་འདས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་འདས་སམ་འོན་ཏེ་མ་འདས། དང་པོ་ལྟར་ན། རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་འདས་པར་འགྱུར་འདས་པ་མིན་པར་ཐལ། འདས་པའི་དུས་ལས་ནི་འདས་པར་གྱུར་པ་འདས་པའི་དུས་ལས་ཐལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་འདས་པར་འགྱུར་འདས་པ་མིན་པར་ཐལ། འདས་པའི་རྫས་ལས་ནི་མ་འདས་པར་གྱུར་པ་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པའི་རྫས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་སོགས་ཀྱི་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་སོགས་ཀྱི་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། མ་འོངས་པ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། དུས་གཉིས་རྫས་སུ་གྲུབ་ན་མི་རྟག་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་། མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལ་ནྟ་ཅང་ཐལ་བ་བསྟན་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་ན་སྐྱེས་ཟིན་སླར་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་སྔོན་གནས་ཤེས་པས་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དག་བུམ་པ་དང་མ

1 ཞོལ། ཤོག ༡༧ ན ༤། གཅང་། ཤོག ༡༣ བ ༣ ཕྱིར་རོ།།

འོངས་པ་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་ལེན་པ་དེ་ལ་གལ་ཏེ་མ་འོངས་པའི་བུམ་པ་སྐྱེས་པ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ན་ཇི་ལྟར་ད་ལྟར་བར་མི་འགྱུར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་ན་མ་འོངས་པའི་བུམ་པ་རྟག་པར་འགྱུར་རམ་ཅི་རྟག་པར་ཐལ། དངོས་པོ་གང་ཞིག་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་ད་ལྟར་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་བྱེད་པས་རྟག་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་ཕྱིས་འཇིག་པ་ལས་གལ་ཏེ་མ་འོངས་པའི་བུམ་པ་མི་རྟག་ན་འདས་པའི་བུམ་པ་ལ་འཇིག་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་རྟག་པར་ཅིས་མི་རྟོག་རྟག་པར་ཐལ། དངོས་པོ་གང་ཞིག་མི་འཇིག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཡང་ན་ཁྱོད་ལྟར་ན། གང་ཞིག་མི་རྟག་པར་འགྱུར་འདས་པ་དང་ནི་ད་ལྟར་བ་འདི་ནི་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བ་མིན་ལ་སྟེ། འདས་པ་ནི་འཇིག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ད་ལྟར་བ་མི་རྟག་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་ཕྱིས་ཞིག་པ་དང་འབྲེལ་བས་ཞིག་པ་ཡང་མི་རྟག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདས་ད་ལྟར་དེ་དག་ལས་གཞན་རྣམ་པ་ནི་གསུམ་པ་མ་འོངས་པའང་མ་འོངས་པ་དེ་ལ་མི་རྟག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྨྲ་བ་ལ་མི་རྟག་པ་མེད་པས་དུས་ཁས་ལེན་པ་མི་རིགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་མ་འོངས་པ་ཡོད་དེ། རྐྱེན་ཡོད་ན་ཕྱིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཐུ་ནས་མེད་པ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ཕྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཕྱིས་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་གལ་ཏེ་སྐྱེས་པའི་སྔར་ཡང་རྫས་སུ་ཡོད་ན། དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཕྲ་[1]སྨྲ་བ་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པས་སྟོང་ཞིང་རྒྱུ་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྒྱུ་མེད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ནི་ལོག་པར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དེ་དག་གི་སྨྲ་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། གཞན་ཡང་མ་འོངས་པ་རྫས་སུ་ཡོད་ན་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཕྱིས་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་དེ། སྐྱེས་པའི་སྔར་རྫས་སུ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་མི་རིགས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྔར་ཡོད་པ་ཕྱིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན། སྐྱེས་ཟིན་པ་སླར་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་རང་ཉིད་མཐའི་བར་དུ་སྐྱེ་དགོས་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་མི་རྙེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

1 ཞོལ། ཤོག ༡༢ ན ༢ རང་བཞིན་དུ་སྨྲ་བ་

ལྔ་པ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། མ་འོངས་པ་རྫས་སུ་ཡོད་ན་གསར་དུ་མི་དགེ་བ་སྡོམ་པ་སོགས་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་སྐྱེས་པའི་སྔར་ནས་ཡོད་པ་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མ་འོངས་པ་ནི་ཡོད་དེ། མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་སྨོན་གནས་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་འོངས་པ་ལུང་བསྟན་པ་རྣམས་ཕྱིས་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་དེ་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱེ་བའི་སྔ་རོལ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་མ་འོངས་པ་ཡི་དངོས་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ཅིས་མི་མཐོང་མཐོང་བར་ཐལ། མེད་པ་ལ་མཐོང་མི་མཐོང་གི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདས་མ་འོངས་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་དེ་ལ་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ཁོ་བོ་ཅག་དུས་གསུམ་རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐལ་པ་བྱེ་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ད་ལྟ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟིགས་དུས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེའི་དུས་ན་མ་འོངས་ཀྱང་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། རྟག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་གྲུབ་པའི་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ལ་ད་ལྟར་བ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་འདས་མ་འོངས་རྟོགས་དགོས་པ་མིན་ཏེ། དུས་དེའི་ཚེ་མེད་ཀྱང་སྤྱིར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་པའི་སྨོན་གནས་ཤེས་པ་གཞན་ལ་ཡང་དེའི་ཚེ་སྨོན་བྱའི་དོན་མེད་ཀྱང་རྨི་ལམ་བདེན་པ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་སྣང་བ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནས་ཀྱི་ས་བོན་ཡོད་ཀྱང་ད་དུང་སྨྱུ་གུ་མ་བྱུང་བ་ལ་མ་འོངས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྨྱུ་གུ་དེ་ཉིད་མ་འོངས་པ་ཡིན་ཞེས་མི་བྱའོ། །དུས་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་དེ་ལ་དཔག་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་དུས་གསུམ་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། གདུལ་བྱའི་བསམ་ངོར་ཙམ་དུ་བྱེད་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁས་བླང་བར་མི་བྱའོ། །གཞན་ཡང་རྒོལ་བ་གང་ལ་མ་འོངས་པ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་དུས་རིང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་འོངས་པ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཐྲད་པའི་ཆོས་མཉན་པའི་སྒོ་ནས་དབང་པོ་སྨིན་པ་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་སོགས་བྱས་པ་མེད་ཀྱང་མ་འོངས་པ་རྫས་སུ་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཡོད་

ན་མ་འོངས་པའི་འབྲས་བུའི་དོན་དུ་འཆལ་ཚུལ་སོགས་ངེས་པར་སྤོང་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་མ་བྱས་པར་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་མཐུས་གྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཙུང་ཟད་བྱེད་ན་ཡང་འབྲས་བུ་མ་འོངས་པ་རྫས་སུ་ཡོད་པ་མི་སྲིད་དོ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པ་དེའི་ལྟར་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟ་བུར་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པའི་སྔར་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་མི་རིགས་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་སྐྱེས་པའི་སྔར་ཡོད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་གང་ལ། གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཐོག་མ་དང་། རང་གྲུབ་པའི་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པའི་མཐའ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་མི་རྟག་པར་བརྗོད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་པ་སོགས་གང་དག་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་སྨྲ་བ་དེའི་ལྟར་ན། མ་འོངས་པའི་ཉོན་མོངས་དང་སྡུག་བསྔལ་ཟློག་པའི་ཆེད་དུ་འཕགས་ལམ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིམ་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་མ་འོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གྲོལ་བ་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་མ་འོངས་པའི་ཉོན་མོངས་སོགས་ཡོད་པ་མིན་པས་དེའི་ཆེད་དུ་སྒྲིམ་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །མ་འོངས་པ་མེད་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་རྟེན་གང་ཟག་དང་རྣམ་ཤེས་སོགས་ཆགས་པ་མེད་པར་བརྟེན་པ་འདོད་ཆགས་ཡང་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་རྒྱུ་མེད་དུ་འབྱུང་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གི་སྒྲས་ཡང་ན་མ་འོངས་པ་མེད་པ་མིན་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གྲངས་ཅན་པ་ན་རེ། མེད་པ་སྐྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་ནུས་པའི་ངོ་བོར་ཡོད་པས་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཁ་ཅིག །དུས་གསུམ་ག་རྫས་སུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་སོགས་སྐྱེས་པའི་སྔར་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གང་འདོད་པ་དང་མདོ་སྡེ་པ་སོགས་དངོས་པོ་བདེན་པར་ཡོད་ཀྱང་འབྲས་བུ་མ་འོངས་པ་མེད་པ་ཉིད་གང་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་འབྲས་བུ་ཁྲིམ་གྱི་དོན་དུ་ཀ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་ནི་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁ་ཅིག་ལྟར་ན། དང་པོ་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དག་ལྟར་ན་ཁྲིམ་མ་འོངས་པ་མེད་པ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྨྲ་བ་ལ་ཉེས་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པས་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་གྲུབ་བོ།།

རྟེན་འབྱུང་གི་ཆོས་རྣམས་འཕགས་པ་སློབ་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་ཡོད་པར་མ་གཟིགས་

པ་དང་། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་གཟིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་པ་དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལེགས་པར་འཇོག་མ་ཤེས་པས་འཁྲུལ་བ་བསྐྱེད་པ་དུ་མ་བྱུང་སྣང་བས་རང་ལུགས་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་འདས་མ་འོངས་བཀག་ཀྱང་ད་ལྟ་བ་ཉིད་ཡོད་ལ། དེ་ཡོད་པས་མ་འོངས་པ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཙོ་བོ་དེའི་མ་འོངས་པའི་གནས་སྐབས་ལོག་ནས། ད་ལྟར་བའི་ཞོའི་གནས་སྐབས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ད་ལྟར་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གཙོ་བོ་བེམ་པོ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་རྟག་ལ་གནས་སྐབས་འོ་མ་དང་ཞོར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུའི་འགྱུར་བ་དབང་ཤེས་ལྟས་དམིགས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་གནས་ལ་འཇུག་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་ནི་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ད་ལྟ་བ་དང་དེའི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་མ་དམིགས་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ད་ལྟར་བ་བདེན་པར་ཡོད་པར་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ལ་རྨོངས་པའི་མི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །རྒྱས་པར་གྲངས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་གཉིས། དུས་ཀྱི་རྒྱུ་དངོས་པོ་རྫས་གྲུབ་ཡོད་པ་དགག་པ་དང་། འདས་པ་དྲན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། དངོས་པོ་གནས་མི་གནས་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། དུས་ལ་གནས་པ་ཡོད་མེད་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། དངོས་པོ་དང་མི་རྟག་པ་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། གནས་པ་དང་མི་རྟག་པ་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། གནས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། དུས་ཡོད་དེ། དུས་སུ་འདོགས་པའི་རྒྱུ་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་བཟུང་བའི་སྒོ་ནས་དུས་ཡོངས་སུ་དཔྱད་ནུས་ཀྱིས་རང་ཉིད་མིན་པས་དུས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དུས་ཀྱི་རྒྱུ་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ག་ལ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་ག་ལ་ཡོད་ཡང་དང་ཡང་དུ་མི་རྟག་པས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་དང་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ཐ་མར་རྙིངས་པར་མི་འགྱུར་རོ་རྙིངས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ལྡོག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་མེད་དེ་རྣམ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ནི་ཇི་ལྟར་དོན་སྔ་ཕྱི་གཉིས་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཏད་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་[1]ནི་དོན་གཅིག་དུས་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་མི་ཤེས་སོ་སྟེ། སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལྔ་པོ་རྣམ་ཤེས་རེ་རེ་ཞིང་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བར་འདོད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་མར་འཇིག་པར་ཁས་མི་ལེན་ན་སངས་རྒྱས་པ་མིན་པར་འགྱུར་ལ། ཁས་ལེན་ན། མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་དེ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་ཤེས་པའི་དམིགས་རྐྱེན་བྱེད་པ་མི་སྲིད་དེ། མདོའི་དོན་ནི། མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་དེ་གསལ་པོར་དཔྱོད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། གནས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། ད་ལྟ་བའི་དུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དུས་དང་གནས་པ་ཐ་དད་ཅིང་། དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པས་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འགྱུར་དགོས་ལ། གལ་ཏེ་དུས་ལ་གནས་པ་དོན་གཞན་གྱི་ཚུལ་དུ་བརྟེན་ཡོད་ན་གནས་པ་དུས་སུ་མི་འགྱུར་རོ་སྟེ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་དུས་ལ་གནས་པ་མེད་ན་གནས་པ་མེད་པར་མཐར་འཇིག་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་གནས་པས་གནས་པ་ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་རིགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གནས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྡན་པའི་མི་རྟག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་དངོས་པོ་ལས་རང་བཞིན་གཞན་ཡིན་ན། དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་ན། རྟག་པར་ཐལ་ལོ། །དངོས་པོ་དང་མི་རྟག་པ་གཅིག་ན་མི་རྟག་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་དངོས་ཏེ་དངོས་པོ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ག་ལ་གནས་གནས་པ་མི་སྲིད་དོ།།

བཞི་པ་ལ་གསུམ། མི་རྟག་པ་གནས་པ་ལས་སྟོབས་ཆུང་ན་ཕྱིས་གོ་ལོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། མི་རྟག་པ་སྟོབས་ཆེ་ན་ཀུན་ལ་གནས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། སྟོབས་ཆེ་ན་སྔར་རྟག་ཅིང་ཕྱིས་མི་རྟག་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གནས་པའི་དུས་ན་གནས་པ་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་མི་རྟག་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༩ བ ༩ གཉིས་པ་ནི་

པ་སྟོབས་ཆུང་ལ། སྟོབས་ཆུང་དུས་ཆེན་པོ་འཇོམས་མི་ནུས་པ་མིན་នོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཕྱི་ནས་དེ་དག་མཐར་མི་རྟག་པར་གྱུར་ནས་ངེས་པར་གོ་ལྡོག་པར་ཅི་ཡིས་མཐོང་བར་འགྱུར་མཐོང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གནས་པའི་དུས་མི་རྟག་པ་ཉིད་གང་སྟོབས་ཆུང་བ་དེས་གནས་པ་སྟོབས་ཆུང་བ་མ་ཡིན་ན་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོབས་དང་ལྡན་ལ་དེ་ལ་སུས་ཀྱང་གནོད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་སྟོབས་ཆུང་བ་མིན་ཞིང་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་དུས་ནམ་ཡང་ཡོད་ན་ནི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་འཇོམས་པའི་མི་རྟག་པ་དུས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་མིན་པ་མིན་པར་འགའ་ཞིག་རྟག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། མི་རྟག་པ་སྟོབས་ཆུང་ཞིང་གནས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གཞན་ཡང་མི་རྟག་པ་མཚན་གཞི་འདུས་བྱས་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ངམ། དུས་ཕྱིས་འབྱུང་། གལ་ཏེ་མཚན་གཞི་མཚན་ཉིད་ལ་མི་འབྲལ་བས་རྟག་ཏུ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡོད་ན་གནས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ན་སྔར་རྟག་པར་གྱུར་ཟིན་ནས་ཕྱི་ནས་མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུས་གཉིས་པར་གནས་ན་རྟག་པར་འགྱུར་བས་དངོས་པོ་གཅིག་རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཕན་ཚུན་མ་འབྲེལ་བས་གལ་ཏེ་དངོས་པོ་སྟོད་པའི་གནས་པ་མི་སྟོད་པའི་མི་རྟག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དངོས་པོ་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན་དངོས་པོ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ལོག་པར་འགྱུར་བའམ། ཡང་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་རྫུན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདུས་བྱས་རྫུན་པ་ལ་དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་རང་གི་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ལ་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བ་མི་སྲིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དུས་ཡོད་དེ། འདུ་བྱེད་འདས་པའི་རྗེན་ཅན་འདས་པའི་དུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་མེད་ན་བདག་འདས་པའི་དུས་ན་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏོ་སྙམ་དུ་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དུས་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་ལ་ཡང་སྙིང་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དྲན་པ་ནི་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་དོན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། སྔར་མཐོང་ཟིན་པའི་དངོས་པོ་སླར་ཡང་ཕྱིས་མི་སྣང་ཞིང་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་སྐྱེ་བ་མིན་ཡང་ད་ལྟར་བའི་ཡུལ་ལྟར་མཐོང་ངོ་སྙམ་དུ་རློམ་པའི་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་དེས་ན་དྲན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡུལ་

མིག་འབྲུལ་ལྟ་བུ་རྫུན་ཞིང་ལོག་པ་ཡི་དོན་ལ་ཡུལ་ཅན་དྲན་པའི་འབྲུལ་ཞིང་ལོག་པ་ཁོ་ན་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། ཁོ་བོ་ཅག་འདས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སེལ་བ་མིན་ཞིང་། རང་ལུགས་ལ་ངེས་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྨྲས་པ། རྒྱུན་དང་སྐད་ཅིག་འཛོག་ཚུལ་མ་ཤེས་པས། །རྟག་པའི་དུས་དང་དུས་གསུམ་རྫས་ཡོད་སྨྲ། །ཆོས་ཀུན་མིག་འབྲུལ་ལྟ་བུར་ཤེས་བྱས་ནས། །དུས་གསུམ་གཞིགས་པའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱ། །བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་རྣམ་བཤད་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་དུས་དགག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

༄ གསུམ་པ་བལྟ་བར་བྱ་བ་བདེན་གྲུབ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆོས་འདི་ལ་འཇིག་རྟེན་ཕལ་ཆེར་མི་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ལེགས་བཤད་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལེགས་བཤད་ལྷུར་བར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ཉན་པོའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་རྙེད་པར་དཀའ་བ་དང་། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་དཀའ་བ་དང་། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་མཛད་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་མིན་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་བསྟན་པའི་ཐ་རགས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཉན་པ་པོའི་མཚན་ཉིད། མཚན་ཉིད་མ་ཚང་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། སྟོང་པ་སྨྲང་བའོ། །དང་པོ་[1]ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་མེད་པ་འདི་ཆེས་གསལ་བར་རྒྱས་པར་བསྟན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་འདི་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་པོ་དང་། འདོམས་པ་པོ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཆོས་འདི་ལ་འཇིག་རྟེན་ཕལ་ཆེར་མི་འཇུག་ཅེ་ན། ཆོས་འདི་ནི་མཛད་པ་པོ་དང་། འཆད་པ་པོ་དང་། ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཆེས་དཀར་བ་ཞིག་ཡིན་ཡང་ཉན་པ་པོའི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཤེ་ན། འདི་ལྟར་རང་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་། གཞན་ཕྱོགས་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་གཟུ་བོར་གནས་པ་དགོས་ཏེ། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བས་ཡིད་གདུངས་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༨ བ ༢ སྟོང་པ་སྨྲང་བའོ།། ཁྱོད་ཀྱིས་

པས། །ཞི་བ་ནམ་ཡང་རྟོགས་མི་འགྱུར།[1]།ཞེས་པ་ལྟར། གཟུ་བོར་མི་གནས་ན་གཞན་གྱི་ཡིན་པའི་འདུས་ཤེས་ཀྱིས་ལེགས་བཤད་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལེགས་བཤད་ཉེས་བཤད་ཕྱེ་བའི་བློ་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་ལེགས་བཤད་དོར་ནས་ཉེས་བཤད་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་དོན་དུ་གཉེར་བའི་དོན་གཉེར་ཆེ་བ་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་རི་མོའི་མི་ལྟར་མི་རྩོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་གུས་པ་དང་ཡིད་གཏོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་མཚན་ཉིད་ལྔ་དང་ལྡན་པའི་ཉན་པ་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྣོད་ཅེས་བྱ་བར་བཤད་དོ། །སྣོད་མཚན་ཉིད་ཚང་ན་སྨྲ་བ་པོའི་ཡོན་ཏན་ཟུར་དོད་པ་དང་གསལ་བ་དང་མ་འཁྲུགས་པ་དང་། ཉན་པོའི་ལྟག་པའི་བསམ་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་། སེམས་ལ་ཟང་ཟིང་མེད་པ་སོགས་དེ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྐྱོན་དུ་སྣང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཡོན་ཏན་ཁོ་ནར་སྣང་ལ། ཉན་པ་པོ་ལའང་ཡོན་ཏན་སྐྱོན་གྱི་ངོ་བོར་འགྱུར་བ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྨྲ་བ་པོ་ཆེས་དག་པ་ཡིན་ཡང་ཉན་པ་པོའི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་བ་རང་གི་ཉེས་པར་མི་རྩི་བར་སྐྱོན་ཡོན་ཏན་དང་། ཡོན་ཏན་སྐྱོན་དུ་འཛུད་པར་བྱེད་དེ། ཐུབ་པས་སྲིད་པ་སྡུག་བསྔལ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་སྲིད་པའི་ཐབས་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་། ཞི་བ་ཡི་ཐབས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་སོགས་ཀྱི་ལམ་བདེན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཞི་བ་ཐར་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གསུངས་ཏེ། ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་གསུངས་ཀྱང་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་ལ་མི་བརྩོན་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་རང་ཉིད་སྣོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་བར་མི་ཤེས་པར་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐུབ་པས་ཞིབ་ཏུ་མ་གསུངས་པའོ་ཞེས་ཉེས་པ་དེ་ཐུབ་པའི་ལྟ་བུར་མངོན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཙམ་གྱིས་སྟོན་པ་ནོངས་པ་དང་ལྡན་པ་མིན་ཏེ། དམུས་ལོང་གིས་མ་མཐོང་བ་ཉི་མའི་སྐྱོན་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཐུབ་པ་ཀུན་མཁྱེན་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། གཞན་གྱི་སྟོན་པ་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྡུག་ཀུན་སུན་འབྱིན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་དགའ་བར་རིགས་པ་དང་། སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལས་གཞན་ལ་ཐར་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། སྟོན་པས་གསུངས་པའི་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་རྣམས་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཐུབ་པའི་མངོན་མཐོའི་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༨ ཤོག ༩ ཕྲེང་། ༢༧

གཏམ་རྣམས་ནི་ཆེས་དོན་གསལ་བ་ཡིན་ན། ངེས་པར་ལེགས་པའི་གཏམ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ སྲུན་འབྱིན་པ་ལ་ ཞུགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་མི་རྟོགས་ཤིང་ཡིད་མགུ་བར་མི་མཛད་དོ་ཞེ་ན། བདེ་སྡུག་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་བཏང་བས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་གྲངས་ཅན་པ་དང་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་པ་ཐར་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཡ་མཚན་ཅན་ཀུན་འདོད་པ་ཡིན་ལ། གང་ཞིག་རྟོགས་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀུན་སྲུན་འབྱིན་པ་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དེ་དག་ནི་བསྟན་ན་མི་དགའ་བར་འགྱུར་བ་རྒྱུ་ཅི་ཞིག་དགའ་བར་རིགས་སོ། །མདོ་ལས། མྱ་ངན་འདས་ལ་ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཡོད་མིན། །འདི་ན་གང་མེད་དེ་དག་གཞན་ཡང་མེད། །ཡོད་དང་མེད་ཅེས་རྟོག་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་ཞི་མི་འགྱུར།[1]།ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྨྲ་བ་ནི་ཐུབ་པའི་གསུང་མ་གཏོགས་གྲངས་ཅན་སོགས་ཙུང་ཟད་ཀྱང་སྨྲ་བ་མེད་པས། ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཆོས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་བཏང་བར་[2]མྱ་ངན་འདའ་བར་ཡ་མཚན་ཅན་ཀུན་འདོད་པ་ཡིན་ན། ཁྱོད་དང་མུ་སྟེགས་ཅན་ལ་ཁྱད་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་དག་ནི་གཏོང་བའི་བསམ་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་གཏོང་བའི་ཐབས་མི་ཤེས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པས་གཞན་སྟེ་གང་ཞིག་འཁོར་བ་གཏོང་བའི་ཐབས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་མི་ཤེས་པ་དེ་ཅི་ཞིག་གཏོང་བར་བྱེད་པར་འགྱུར། ཐབས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ངེས་པར་ཐུབ་པ་ཡིས་དགེ་སྦྱོང་དང་པོ་ནི་འདི་ཉིད་དུའོ། །གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ནི་འདི་ཉིད་དུའོ། །བཞི་པ་ནི་འདི་ཉིད་དུའོ། །ཕ་རོལ་པོའི་སྨྲ་བ་ནི། དགེ་སྦྱོང་དག་གིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་སོགས་དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པས་ཆོས་འདི་ལས་གཞན་དུ་ཞི་བ་མེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན། རི་གླིང་གི་ཚད་ལ་སོགས་པ་ཀློག་གྱུར་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་ཤེས་དགོས་ན། དེ་ཇི་ལྟར་ངེས་ནུས་ཤེ་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་ནུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༡༣༦༩ ཕྲེང་། ༥ ནང་དུ་དྲངས།

2 ཞོལ། ཤོག ༡༢ བ ༥། གཅང་། ཤོག ༡༠ ན ༦ བཏང་བས་

ཡུལ་དང་དུས་ཀྱིས་ཆོད་པའི་འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཀྱི་ཚད་ལུས་དང་། ཚེ་ཚད་སོགས་དང་དེ་བཞིན་མིའི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚད་སོགས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་ལ་གང་ཞིག་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ཡོད་དམ་མེད་སྙམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡིས་ཐེ་ཚོམ་གཅད་པའི་ཕྱིར་ཏུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་ཏེ། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་ཞིང་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་རྣམས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་གནས་པ་དཔེར་བྱས་ནས་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་བསྟན་པ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་པའི་སློ་ནས་འདི་ཉིད་ཁོ་ནར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་སྟེ། རྟེན་འབྱུང་སྤྲོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་ལུང་ལ་མི་བརྟེན་པར་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་ངེས་པར་བྱས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པར་བྱའོ།།

སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ནི་ཕྱོགས་གླང་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་བཤད་པ་དང་། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་འདྲ་བར་ཡོད་དོ། །སྐབས་འདིར་ནི་ཚད་མ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ལས་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པ་གང་གིས་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འདིའི་རྒྱུ་འབྲས་རགས་པའི་གནས་ཚོད་ཀྱང་མཐོང་དཀའ་བ་དེ་ནི་ཕྲ་བའི་གནས་གཞན་ལ་བླུན་པ་ཉིད་ཡིན་པས་གང་ཟག་གང་དག་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དེ་དག་ཐུང་བྱ་ལྡན་སྐྱེས་དང་། ཀུན་བཏགས་དུ་མའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་དུ་བསླུས་པར་འགྱུར་བས། བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལོག་པའི་སྟོན་པ་སྤངས་ནས་ཡང་དག་པའི་སྟོན་པ་ལ་དད་ཅིང་གུས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་ལྔ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྐྲག་པའི་རྒྱུ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མ་ཉམས་པ་ལ་བག་དང་ལྡན་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བཀྲི་བའི་རིམ་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐར་པ་འདོད་ཀྱང་ཁ་ཅིག་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྐྲག་པའི་གང་ཟག་ངོས་བཟུང་བ་དང་། བྱིས་པ་རྣམས་སྟོང་ཉིད་ལ་སྐྲག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཐར་པ་འདོད་པ་དེ་དག་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉན་པ་ལ་འཇིགས་

པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བཟུང་བ་དང་། དངོས་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་དྲི་མ་དོར་ནས་སྒྱུ་ངན་ལས་འདས་པར་རང་ཉིད་དེའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་བ་བྱེད་དེ། བྱ་དཀའ་བ་མཛད་པ་ཐུགས་ཆེན་མངའ་བ་འདྲེན་པའི་སླད་བཞིན་དུའང་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་འདྲེན་པ་དེའི་ཕྱི་བཞིན་དུ་ཡིད་འགྲོ་བར་སྤྲོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྐྲག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གང་ཞིག་སྐྲག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྐྱོན་ཡོན་གང་ཡང་མ་མཐོང་བའི་བ་ལང་རྫི་ལ་སོགས་པ་ལན་བརྒྱར་ཉན་ཡང་སྐྲག་པ་མི་རྟོམ་སྟེ་སྐྱོན་ཡོན་གང་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་རིམ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྐྲག་པ་དེ་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཏེ་འཇིགས་པའི་རྒྱུ་བདག་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ངེས་པར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཙམ་ཟད་གཅིག་ཤེས་པའི་གང་ཟག་ལ་སྐྲག་པ་འབྱུང་བར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དཔེར་ན་གླང་པོ་སྨྱོས་པ་ལ་བསྐྱོན་པ་ན་ལེགས་པར་བསླབས་པ་མི་འཇིགས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་མ་རྙོངས་པ་ཡང་མི་འཇིགས་ལ་སྐྱོན་ཡོན་ཙམ་ཟད་ཤེས་པ་འཇིགས་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྐྲག་པའི་རྒྱུ་ཅི་ཞེ་ན། མ་སྒོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱིས་པ་རྣམས་ངེས་པ་ཁོ་ནར་ནི་འཁོར་བར་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དང་། ཀུན་བཏགས་ལ་གོམས་པ་སྟེ་བྱིས་པ་དེ་དག་སྔར་གོམས་པ་མེད་པ་ཡིས་འཁོར་བ་ལས་ལྡོག་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འཇིགས་པར་འགྱུར་བས་དམ་པ་མིན་པའི་ཆོས་ལོག་སྤང་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བྱས་པ་གཟོ་ཞིང་འཇིགས་པ་ཆེན་པོས་སྤང་བར་འདོད་པས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་ལ་བསྟན་པར་བྱའོ། །གང་ཞིག་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མི་གུས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་གཏི་མུག་འབའ་ཞིག་གིས་བསྒྲིབས་ཤིང་། ཕྲག་དོག་དང་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་དང་ཉན་པ་དང་སེམས་པ་སོགས་ལ་གེགས་བྱེད་པ་དེ་ལ་དགེ་ལེགས་འགྲོ་བ། མཐོ་རིས་ཐོབ་པ་ཡང་མེད་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད་སྡིག་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མི་དུང་ཕྱུར་གསོད་པ་ལས་ཀྱང་རྟེན་འབྱུང་སྤྲོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་སྤོང་བ་སྡིག་པ་ཆེ་བས་རང་གིས་རང་ལ་བསླུས་མི་བྱེད་ན་གནས་འདི་ལ་གཟབ་པར་

བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་རང་གཞན་ལ་གནོད་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་ནི་ཉམས་པ་སླ་ཡི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལས་ཅིས་ཀྱང་ཉམས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་འབྲས་བུ་མཐོ་རིས་འགྲོ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །མདོ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་ནི་སླ་ཡི། ལྟ་བ་ཉམས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།[1]།ཞེས་གསུངས་སོ།།

བཞི་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་ཡང་མཁས་པས་སྣོད་ཉེ་བར་བརྟགས་ནས་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ལྷུན་ལ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ན། །འཇུག་པར་འགྱུར་གྱི་ཞི་ཕྱིར་མིན། །ལག་འགྲོས་འོ་མ་འཐུང་བ་ནི། །དུག་འཕེལ་འགྱུར་བ་འབའ་ཞིག་གོ[2]།ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། བློ་མ་སྦྱངས་པའི་དམ་པ་མིན་པ་ལ་བདག་འཛིན་དང་མཐུན་པར་བདག་བསྟན་པ་མཆོག་ཡིན་ཏེ། བདག་ལ་ཆགས་པས་ཉེས་སྤྱོད་ལས་ལོག་ནས་བདེ་འགྲོ་རྙེད་སླ་བའི་ཕྱིར། བདག་མེད་སྟོན་པ་ནི་མཆོག་མ་ཡིན་ཏེ། སྤོང་བ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གོ་ནས་སྐྲག་གསུམ་འཇོམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་ཕན་ཡོན་གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཡོད་དེ། གཅིག་ནི་མ་གྲུས་པར་སྤོང་བ་དང་། ཡང་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟོང་པའི་དོན་དུ་བཟུང་ནས་ལས་འབྲས་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པས་ངན་འགྲོ་ཉིད་དུ་འགྲོ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཁས་པའི་ཐ་མལ་བ་མིན་པ་ལ་ཞི་བ་ཉིད་དུ་འགྲོའོ།།

ལྔ་པ་ལ་གཉིས། གནས་ལུགས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དམན་པ་སྐྲག་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བགྲོད་པ་ལ་ངེས་པར་རྟོགས་དགོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་སྲིད་པའི་རྩ་བ་གཅོད་མི་ནུས་པས་ཞི་བའི་སྒོ་གཉིས་པ་མེད་པ་དང་། གང་ཞིག་རྟོགས་ན་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་ངན་པ་རྣམས་འཇིག་པར་བྱེད་ཅིང་། ཉན་རང་འཕགས་པ་དང་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་རྟེན་འབྱུང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ནི། གནས་ལུགས་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་བདག་མེད་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༡༣༧༥ བྱང་། ༡༩ ནང་དུ་དྲངས།

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༢ ཤོག ༧༧༨ བྱང་། ༣༠

ཅེས་ནི་བྱ་བར་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་མེད་འདི་ནི་སྐྱེ་བོ་བློ་ཞན་པ་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་འདི་ཡི་ནི་མིང་ལས་ཀྱང་དམ་པ་མིན་པ་འཇིགས་པ་སྐྱེ་སྟེ། སྟོབས་ཞན་པ་ལ་འཇིགས་པ་མི་སྐྱེད་པའི་སྟོབས་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཞིག་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་སྟག་དང་སེང་གེ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་རི་དྭགས་ཕྲ་མོ་འཇིགས་པ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཆོས་འདི་རྩོད་པའི་ཆེད་དུ་མ་གསུངས་ཀྱང་སྨྲ་བ་ངན་པ་མཐའ་དག་སྲེག་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ལམ་གོལ་བར་ཞུགས་པ་ལ་སྙིང་རྗེ་བྱ་བར་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་འདིས་ལྟ་བ་ངན་པ་མཐའ་དག་འཇོམས་པར་བྱེད་པས་ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་ཚར་བཅད་པའི་ཆེད་དུ། སྟོད་མིན་པ་དག་ལ་ཉེ་བར་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒོལ་བ་གཞན་ཐེལ་གྱིས་མནན་པ་འབའ་ཞིག་གི་རྩོད་པའི་ཆེད་དུ་མ་གསུངས་པ་སྟེ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ནའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་འདིས་ནི་གཞན་གྱི་སྨྲ་བ་ངན་པ་རྣམས་སྲེག་སྟེ། མེ་ལ་བསྲེག་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་མེད་ཀྱང་མེ་ཡིས་བུད་ཤིང་བསྲེགས་པ་བཞིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་། རྟ་རྟེའི་ཚུ་ཡི་ཐེལ་པ་རྣམས། །ཉི་མའི་འོད་དང་མཇལ་བ་བཞིན། །རྒོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྩོད་དང་སྐྱོན། །ཁྱོད་དང་འཇལ་ན་འཇིག་པར་འགྱུར། [1] །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་སྐྲག་པ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་འདི་དད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ན་ཇི་ལྟར་གཞན་གྱི་སྨྲ་བ་སྲེག་ཅེ་ན། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་འདིའི་བདུད་རྩིའི་རོ་གང་གིས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ལྟ་བ་གཞན་ལ་མི་དགའ་སྟེ། དེས་ན་སློབ་དཔོན་བདག་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་འདི་ནི་ལྟ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་འཇིགས་པའི་སྒོ་ཐབས་དང་འདྲ་བར་སྣང་ངོ་། །ཡང་ན། གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་ལ་དགོངས་ནས་འཇིག་པའི་སྒོ་དང་འདྲ་བར་སྣང་ཞེས་བཤད་དོ། །སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡང་སློབ་དཔོན་ལ་དེ་དང་འདྲ་བར་སྣང་ཞེས་པའོ། །

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧ ཤོག ༣༣༥ ཕྲེང་། ༩

གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་སྐྲག་པའི་རྒྱུ་རུ་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། བདག་ལ་ཆགས་པའི་ས་བོན་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བདག་མེད་སྙམ་དུ་དེ་ལྟར་གང་ལ་དགོངས་ཤིང་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པས་གནས་པ་དེ་ནི་བདག་ཡོད་པས་ག་ལ་དགའ་བར་འགྱུར། བདག་མེད་པས་འཇིགས་པར་ག་ལ་འགྱུར་བདག་ལྟ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་། བདག་མེད་ལ་ཁྲི་བར་མི་རིགས་སོ། །དེས་ན་བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་ནི་འཇིགས་པའི་རྒྱུ་ལོག་པས་འཇིགས་པ་མི་འབྱུང་ངོ་། །གསུམ་པ་ནི། དོན་མིན་པ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་མུ་མཐའ་མེད་པའི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པ་ཡི་དངོས་པོ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ལྟ་བ་ངན་པའི་ཚེར་བའི་ཚང་ཚིང་དུ་བཅུག་ནས། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བའི་སྲོག་གི་དབང་པོ་བཅད་པའི་སྒོ་ནས། ཉིན་རེ་བཞིན་རང་གི་སློབ་མ་རྣམས་གསོད་པར་བྱེད་པའི་མུ་སྟེགས་ཅན་མང་པོའི་སྦྲུལ་གདུག་པ་མཐོང་ནས་ནི་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཆོས་འདོད་པ་ཡི་སྐྱེ་བོ་ལ་ཆོས་འདིའི་རང་བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཅན་སུ་ཞིག་སྙིང་བརྩེ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར། དེས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་སྦྲུལ་གྱིས་ཟྲོགས་པར་མི་འགྱུར་བ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལམ་ཉེ་བར་བསྟན་པར་བྱའོ།།

བཞི་པ་ལ་གཉིས། བློ་དམན་པ་གཞན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་གུས་ཤིང་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལ་མི་གུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་དགེ་བའི་བསམ་པ་ཅན་ཡིན་ཡང་ཕལ་ཆེར་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱིས་ལུགས་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་གྱི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་མིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཟབ་ཞིང་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཤཱཀྱ་པ་དང་གོས་མེད་གཅེར་བུ་པ་དང་བྲམ་ཟེ་སྟེ་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡིད་དང་མིག་དང་རྣ་བ་ཡིས་འཛིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཐུབ་པའི་གཞུང་ལུགས་ཟབ་བས་དེ་ལ་ཕལ་ཆེར་མི་འཇུག་གོ །ཤཱཀྱ་པའི་ཆོས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བའི་ཉི་མས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་སྣང་བར་གསུངས་ཤིང་། དམ་པ་མིན་པའི་ལྟ་བའི་ཚང་ཚིང་མ་ལུས་པ་བཅོམ་པ། འདུས་བྱས་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བར་མཐོང་བས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དྲི་མ་མེད་པར་གྱུར་པ་རྣམས་མཉམ་པར་བཞག་པས་གོ་བར་བྱ་དགོས་པས་ཟབ་ལ། གཅེར་བུ་པ་རྣམས་ལུས་ཉི་ལྷགས་ཀྱིས་གཟིར་ཞིང་། གཙང་སྦྲ

གཙོད་པ་དང་བྲལ་བས་མཐོང་བ་ཁོ་ནས་གོ་བ་དང་། བྲམ་ཟེ་རྣམས་འདོན་པ་འབའ་ཞིག་སྙིང་པོར་བྱེད་པས། ཐོས་པས་གོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་རྟོགས་པར་སླ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལུགས་ངན་དེ་དག་ཐར་འདོད་ཀྱི་དཔྱད་བྱ་མིན་པ་དང་། དབང་པོ་དམན་པ་གུས་པ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་དང་། ལུགས་དེ་དག་དམ་པའི་ཆོས་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བློ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པ་ཕྱི་རོལ་པའི་ཆོས་ལ་འཇུག་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་རིགས་སོ། །ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ། ཇི་ལྟར་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཕལ་ཆེར་བཟླས་བརྗོད་དང་། སྦྱིན་སྲེག་དང་། བཀྲ་ཤིས་དང་། འགྲོད་མཚངས་སོགས་རྙེད་བཀུར་གྱི་ཆེད་དུ་ཕྱི་ཚུལ་འཆོས་པ་ཁྲས་ཆེ་བས་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དཔྱད་བྱ་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་གཅེར་བུ་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཕལ་ཆེར་སྐྲ་འབལ་བ་དང་། མེ་ལྔ་བསྟེན་པ་སོགས་ཏེ་ལྷུན་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་པས། ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཕྱིར་འཆོས་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དབང་པོ་དམན་པ་ཁ་ཅིག །ཇི་ལྟར་རིག་བྱེད་འདོན་པ་སོགས་རིགས་པ་བླངས་པ་ལས་བྲམ་ཟེར་གུས་པ་སྐྱེ་བ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ཉི་ལྷགས་ཀྱིས་གཟིར་བ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་ཞིང་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་སྤྱོད་བླངས་པ་ལས་གཅེར་བུ་པ་ལ་གུས་ཤིང་བརྩེ་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ལུས་གཟིར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བཞིན་དུ་ཆོས་སུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་བཟུང་བའི་སྐྱེ་བ་ཡང་སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱི་ནི་རྣམ་སྨིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་ལ་སོགས་པ་བཞིན་མཐོ་རིས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཕྱི་རོལ་པ་སྟོན་པའི་ཆོས་ལ་མི་གུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་མིན་ན་ཆོས་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། གཞན་ལ་གནོད་པའི་བསམ་པ་དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ནི་གཞན་ལ་འཚེ་བ་ཡིན་ལ། མི་འཚེ་བ་ནི་དེ་ལས་ལོག་པའི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་མོ། །དེས་ན་མཐོ་རིས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ནི་མདོར་ན་མི་འཚེ་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གསུངས་སོ། །ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱེད

པའི་ཆོས་ནི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱི་མྱང་འདས་དང་། དོན་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པས་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་གཏན་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་མཐོང་ནས་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་བྲལ་གྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ། འདིར་ནི་མི་འཆི་བ་དང་མྱང་འདས་དེ་གཉིས་འབབ་ཞིག་གོ །རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། དེ་ཉིད་མཐོང་ཆོས་མྱ་ངན་ལས། །འདས་ཤིང་བྱ་བ་བྱས་པའང་ཡིན།[1]།ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་མྱང་འདས་ཙམ་ཞིག་ཐོབ་པར་བཞག་གི །དེ་ཐོབ་པ་ལ་ཕུང་པོ་མ་ལུས་པ་འགགས་པ་མི་དགོས་སོ།།

སྐབས་འདིར་བཤད་པའི་དགོས་པ་ནི། ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་ངེས་པར་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་འདི་མཐོང་བཞིན་དུ་ཡང་ཆོས་གཉིས་པོ་འདི་ལ་མི་གུས་ཤེ་ན། རང་ཕྱོགས་དན་པ་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་རང་གི་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པས་རང་གི་སྐྱེ་ས་ཡི་ཡུལ་བཞིན་དུ་སྡུག་ཅིང་ཆགས་པས་གཏོང་མི་འདོད་པར་འགྱུར་ན་རང་ཕྱོགས་དེའི་ལྡོག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དེ་དང་འགལ་བ་མི་ཆེ་བ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཆོས་གཉིས་པོ་འདི་ཕྱི་རོལ་པ་ཁྱོད་ལ་རྒྱུ་གང་གི་སྡུག་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ལྟ་བ་དན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འདི་ལ་མི་འཇུག་གོ །གསུམ་པ་ལེགས་བཤད་བླང་བར་གདམས་པ་ནི། མཁས་པས་རང་གི་སྐྱེ་ས་རྒྱུད་པའི་རྒྱུར་མཐོང་ནས་དེ་སྤངས་ནས་འགྱོར་བའི་ཡུལ་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ལྟར། གང་ཞིག་གོམས་པས་མངོན་མཐོ་དང་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་རིགས་པའི་དོན་ནི་གཞན་གྱི་གཞུང་ལས་ཀྱང་བློ་ལྡན་ལེགས་པར་འདོད་པས་བླང་བར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉི་མ་ཕྱོགས་ལྷུང་དང་བྲལ་བས་ས་སྟེངས་ན་གནས་པའི་མིག་ལྡན་ལ་སྣང་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པས་ཀུན་གྱི་སྤྱི་མཐུན་དུ་བྱེད་པ་མིན་ནམ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་འདི་གཉིས་ཀྱང་ཉམས་སུ་བླངས་ན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་གུས་པ་དང་ལྡན་པས་ཆོས་འདི་དག་བྱ་བར་རིགས་སོ། །འདིར་སྨྲས་པ། ལེགས་བཤད་སྙིང་གི་མཚན་ཉིད་ལྡན་བྱ་སྟེ། །གང་ཞིག་རྟོགས་པས་མཐར་འཛིན་ལ་ཆགས་བྲལ། །སྲིད་གཙོད་ལམ་གྱི་དམིགས་པར་མཐར་ཐུག་པ། །རྟེན་འབྱུང་རང་བཞིན་མེད་ལ་མཁས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༨ ཤོག ༥༢ བྱང་། ༡༣

པར་བྱ། །བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་རྣམ་བཤད་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ལྟ་བ་དགག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

༄ བཞི་པ་དབང་པོ་དང་དོན་བདེན་གྲུབ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། བདེན་པས་སྟོང་པ་སྒྱུ་མ་སོགས་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཟུང་བྱ་དབང་དོན་བདེན་པ་དགག་པ་དང་། འཛིན་བྱེད་ཡུལ་ཅན་བདེན་པ་དགག་པ་དང་། བདེན་མེད་མིག་འཕྲུལ་ལྟ་བུ་ངོ་མཚར་གྱི་རྒྱུར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་དགག་པ་དང་། སོ་སོར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། བུམ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་[1]མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་དང་། གཟུགས་རང་མཚན་མཐོང་བས་གཞན་མཐོང་བར་འཛོག་པ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། གཟུགས་རང་མཚན་པ་ཁོ་ན་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་ནི། རིགས་པའི་དོན་ནི་གཞན་ལས་ཀྱང་། །བློ་ལྡན་ལེགས་པར་འདོད་ལས་བླངས། །ཞེས་སྨྲས་ན། ལེགས་བཤད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བའོ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་མི་ནུས་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་ན་ཡེ་མེད་དུ་འགྱུར་བས་བོང་བུའི་རྭ་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་མིན་པས་བུམ་པ་དང་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེ་ན། བུམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་བུམ་པའི་གཟུགས་མཐོང་བའི་བློ་དེས་ཆ་ཐམས་ཅད་མཐོང་དགོས་པ་གང་ཞིག །མིག་ཤེས་ཀྱི་བུམ་པའི་གཟུགས་མཐོང་བའི་ཚེ་ན་བུམ་པའི་ཞི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཁོ་ན་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བུམ་པ་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བའང་དངོས་པོའི་དེ་ཉིད་རིག་པ་སུ་ཞིག་སྨྲ། འང་གི་སྒྲས་སྔོན་པོ་རང་མཚན་

1 ཞོལ། ཤོག ༤༣ བ ༡། གཅང་། ཤོག ༤༨ ན ༣ ཀྱི་

པ་ཡང་ཞེས་པའོ། །བུམ་པ་ནི་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་མཐོང་བས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མེ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་ན། བུད་ཤིང་ལ་མི་ལྟོས་པས་རྟག་ཏུ་འབར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །རྟོག་གེ་པ་དག་དབང་པོ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་པས་ན་མངོན་སུམ་ཞེས་འདྲེས་རུང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པ་ནི་རིགས་པ་དང་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བ་ལ་མངོན་སུམ་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་ཟླ་བ་ཚེས་པ་སོགས་སྐྱེས་བུ་དུ་མས་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་གྲགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ལ་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཁས་བླངས་པས། ཤེས་པ་གཞན་ཚད་མར་རྟོགས་པ་ཡང་མ་འབྲེལ་བ་ཞིག་སྟེ། རྒྱས་པར་འགྲེལ་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚིག་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། བུམ་པ་དང་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དབང་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བློ་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་མཁས་པས་སྣ་མའི་མེ་ཏོག་གི་དྲི་ལ་སོགས་དྲི་ཞིམ་པ་དང་རོ་མངར་བ་དང་། རེག་བྱ་འཇམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དབང་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པ་ཡང་སོ་སོར་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་ཆ་གཅིག་མཐོང་ནས་ཆ་གཞན་མ་མཐོང་བ་དང་། ཐད་མ་ཐད་ཉེ་རིང་གི་ཁྱད་པར་སོགས་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བས་ཉེས་པ་དེ་དག་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། བུམ་པ་གཟུགས་ལས་རྫས་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མཐོང་བས་བུམ་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་བུམ་པའི་གཟུགས་མཐོང་བ་ཡིས་བུམ་པའི་ཆ་དེ་ཐམས་ཅད་མཐོང་བར་འཛིན་ནུས་པར་འགྱུར་ན་ནི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་བུམ་པའི་དྲི་མ་མཐོང་བ་ཡིས་གཟུགས་མཐོང་བར་འདོད་པ་ཡང་མཐོང་བ་མིན་པར་ཅིས་མི་འགྱུར། ཕྱོགས་གཅིག་མཐོང་བས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བར་འཛིན་ན། ཆ་གཅིག་མ་མཐོང་བས་མ་མཐོང་བར་འདོད་པ་ཡང་མཐོང་བར་བཞག་མི་ནུས་སོ།།

བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་བུམ་པ་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱར་མེད་ཀྱང་བུམ་པའི་གཟུགས་མངོན་

སྲུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ། རྒྱུད་ནས་བུམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། གཟུགས་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འབའ་ཞིག་ཁོ་ན་ལ་མངོན་སུམ་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་གཟུགས་དེ་ལའང་ཕ་རོལ་གྱི་ཆ་དང་ཚུ་རོལ་གྱི་ཆ་དང་དབུས་ཀྱི་ཆ་དུ་མ་ཡོད་པས་ཆ་དུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ།།

ལྔ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཆ་དང་ཆར་ཕྱེ་བ་ན་གཟུགས་དེ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་གནས་ལ། རྡུལ་ལ་ཆ་ཤས་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་དཔྱད་པ་རྡུལ་དེར་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། མདུན་རྒྱབ་སོགས་ཀྱི་ཆ་ཡོད་ན་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཆ་དུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཉམས་ལ། ཆ་ཤས་མེད་ན་གཟུང་དུ་མེད་པས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རང་མཚན་པ་མ་གྲུབ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིས་བསྒྲུབ་བྱ་བུམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱར་འགྱུར་བར་མི་འཐད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་གྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་དོན་ལ་བརྟགས་པ་ན་ཀུན་ཀྱང་རང་གི་ཡན་ལག་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་ནས་སྣར་ཡང་། རང་གི་ཡན་ལག་ལ་ལྟོས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལ་དཔྱད་པ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་མིང་གི་མཐར་གནས་པའི་ཡི་གེ་ཨ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཐ་སྙད་ཙམ་མ་གཏོགས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྟེན་འབྱུང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་བརྡ་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཡུལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་དབང་པོས་འཛིན་པ་དགག་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་འཛིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བལྟ་བྱ་བདེན་གྲུབ་དགག་པ་དང་། མཉན་བྱ་བདེན་གྲུབ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡུལ་དགག་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་སྡེ་དགག་པ་དང་། གཞན་སྡེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་གཟུགས་རང་མཚན་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གཟུགས་གཟུང་

དོན་དུ་བྱེད་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཉིས་ཀ་འཛིན་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་གནོད་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་བུམ་པའི་གཟུགས་རང་མཚན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བས་བུམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གཉིས་རང་བཞིན་གཞན་ནམ་གཅིག །གལ་ཏེ་མདོག་ལས་རིང་ཐུང་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་རང་བཞིན་གཞན་ཡིན་ན་ཇི་ལྟ་བུར་ན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་དབྱིབས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་འགྱུར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁ་དོག་ལས་རྫས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་གཞན་མིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་ན། ལུས་ཀྱིས་སྨུན་ཁུང་དུ་རིང་ཐུང་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་འཛིན་པ་ལྟར་མདོག་ཀྱང་ཅི་སྟེ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་འཛིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་དེ། རྒྱུ་གཟུགས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འབྲས་བུའི་གཟུགས་ནི་ལྟ་ཞིག་མ་གཏོགས་པར་ས་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་མི་སྣང་སྟེ། འབྲས་བུ་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པས་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་མི་འཐད་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་ན། གཅིག་ཡིན་དགོས་པས་རྒྱུ་གཟུགས་དང་འབྲས་གཟུགས་གཉིས་ཀ་ཡང་ནི་མིག་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར་འཛིན་པར་ཐལ། གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ས་ནི་སྲ་ཞིང་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བར་མཐོང་ལ། དེ་ཡང་ལུས་ཤེས་ཀྱིས་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དེས་ན་རེག་པའི་ཁྱད་པར་འབའ་ཞིག་ནི་སའོ་ཞེས་ནི་བྱ་བར་བརྗོད་པས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དང་། འབྱུང་བཞི་ལུས་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་བླངས་ན་འབྲེལ་བ་མེད་པས་གཟུགས་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། བུམ་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་བལྟ་བྱ་མིན་ལ་བལྟ་བྱ་མིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བལྟ་བྱ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པས་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། བུམ་པ་རང་རྒྱུ་ལས་བལྟ་བྱར་སྐྱེས་སམ་མ་སྐྱེས། དང་པོ་ལྟར་ན། བུམ་པ་ནི་འདི་ལ་བལྟ་བྱ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་གཞན་དང་འབྲེལ་བས་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་འགར་ཡང་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་རྒྱུ་ལས་བལྟ་བྱར་སྐྱེས་པས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་བུམ་པ་ལ་བལྟ་

བྱ་ཉིད་དོན་གཞན་སྐྱེ་བ་མ་གྲུབ་པ་ལྟར་བལྟ་བྱ་དང་འབྲེལ་མེད་ཅིང་བལྟ་བྱར་མ་གྱུར་པའི་བུམ་པའི་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པས་བུམ་པ་ཁྱོད་ལྟར་ན་མངོན་སུམ་དངོས་དང་། བཏགས་པ་བ་གང་དུ་ཡང་མི་རིགས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་ལྔ། མིག་གཟུགས་ལ་ལྟ་བྱེད་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། མིག་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། མིག་དེ་མིག་ལ་བལྟོས་ནས་ལྟ་བྱེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། རྐྱེན་གསུམ་ཚོགས་པ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་པ་དག་ནི་ཡོད་དེ། དེ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མིག་གི་དབང་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མིག་གིས་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་གི་དབང་པོ་གཞན་གྱིས་མིན་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་འཛིན་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣ་བའི་དབང་པོ་དེ་བཞིན་នོ། །ཁྱབ་པ་ལ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་སྟོན་པ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་མི་སྲིད་ན་ལས་ཀྱིས་རྣམ་པར་སྨིན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཀྱང་མ་བཀག་གོ །ཅིའི་ཕྱིར་མ་བཀག་ཅེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གིས་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ནི་མི་འགོག་པར་མ་ཟད་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇལ་བའི་རིགས་པས་ནི་བསམ་པར་མི་ནུས་ཤིང་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་ཀྱང་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་ལ་སྣ་མི་ཚོར་བ་ལ་བསྐྱོན་མི་ནུས་པ་དེས་ན་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་རིག་པར་བྱས་ནས། རིགས་པའི་འཐད་པ་མ་བཙུག་པར་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ངེས་པར་ལས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཐུབ་པས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་གསུངས་ཏེ། མདོ་ལས། སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་བསམ་ཡས་པས། །རྒྱུ་ལས་འཇིག་རྟེན་འདི་ཀུན་འབྱུང་འགྱུར་ཏེ།[1]།ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། མིག་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། དེའི་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མིག་གི་ཤེས་པ་ནི་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་སྔ་རོལ་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྔ་རོལ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ၆༠ ཤོག ༡༥༠༥ ཕྲེང་། ၆ ནང་དུ་དྲངས།

ཏུ་དེ་སྐྱེད་པའི་རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་ཕྱིས་ཡོད་ན་གཟུགས་ལྟ་བ་ལ་མིག་ཤེས་དོན་མེད་པར་ཐལ། དེའི་སྔ་རོལ་ཏུ་ལྟ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་རྟག་པ་གསུམ་པ་ལྟ་བ་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་རྟོག་ན། མིག་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་བལྟ་བར་བྱ་བའི་བྱེད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ལྟོས་མེད་དུ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། མིག་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་འགྲོས་དང་ལྡན་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། གཟུགས་མཐོང་ནས་བལྟ་བའི་ཆེད་དུ་འགྲོ་ན་དགོས་པ་མེད་པ་དང་། མིག་མ་སོང་བར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་འཛིན་ན་ཡུལ་ཀུན་མཐོང་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མིག་ནི་ལྟ་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མིག་གིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་ན་ཡུལ་གྱི་དྲུང་དུ་སོང་ནས་བལྟའམ། མ་སོང་བར་ལྟ། དང་པོ་ལྟར་ན། མིག་དེ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་ཚེ་ཡུལ་གྱི་དྲུང་དུ་འགྲོ་བའི་འགྲོས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན་ཐག་རིང་གི་ཡུལ་ཡུན་རིང་གིས་མཐོང་དགོས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་མིག་གིས་ཐད་ནས་འཛིན་ན་ཧ་ཅང་ཉེ་བའི་མིག་སྨན་དང་ཐུར་མ་སོགས་དང་ཆེས་རིང་དུ་གནས་པའི་གཟུགས་དེ་གསལ་བར་ཅི་སྟེ་མཚུངས་པ་མིན་མཚུངས་པར་ཐལ། ཐད་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཟུགས་མཐོང་ནས་མིག་གཟུགས་ཀྱི་དྲུང་[1]འགྲོ་ན་སོང་བས་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་མེད་དེ། གཟུགས་བལྟ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ན་སྔ་ནས་མཐོང་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཅི་སྟེ་མ་མཐོང་བར་འགྲོ་ན་ཡང་ན་བལྟ་བྱར་འདོད་པའི་གཟུགས་ནི་ངེས་པར་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་རྫུན་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡོང་བ་ལྟར་མ་མཐོང་བར་བལྟ་བྱའི་དྲུང་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཅི་སྟེ་སྐྱོན་འདི་སྤང་བར་འདོད་ནས་མིག་མ་སོང་བར་གཟུགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་ན་ནི་འདི་ན་གནས་པའི་མིག་གིས་ཐག་ཉེ་རིང་དང་། སྒྲིབ་མ་སྒྲིབ་ཀྱི་འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། མིག་གང་ལ་ཡུལ་གྱི་དྲུང་དུ་འགྲོ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་གཟུགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་བ་དེ་ལ་ཡུལ་ཐག་ཉེ་རིང་མེད་ཅིང་མ་སྒྲིབ་པ་དང་སྒྲིབ་པའང་ཁྱད་པར་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། ཇི་ལྟར་མེ་ཏོག་ཙམ་པ་ཀ་དང་། ཨུཏྤ་ལ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་དང་པོར་རང་གི་རྟེན་ལ་དམིགས་ནས་ཕྱིས་དེ་དང་ཐྲད་པ་ལས་ཏིལ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་ལྟར་དངོས་པོ་

1 ཞོལ། ཤོག ༤༧ ན ༣ དྲུང་དུ་འགྲོ་ན་

ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ནི་དང་པོར་བདག་ལ་སྣང་བར་འགྱུར་བ་ལུགས་ཡིན་ན་སྟེ་ཡིན་པས། མིག་ལྟ་བྱེད་ཡིན་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན། མིག་ལ་བལྟོས་ནས་ཀྱང་རང་བཞིན་དེ་འདོར་མི་སྲིད་པས། མིག་ནི་མིག་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པར་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ནི་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་གི་དབང་པོ་དེ་མིག་ལས་སུ་བྱས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་ཀྱང་ལྟ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་འདོར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མིག་གིས་མིག་འཛིན་པ་ཚད་མས་ཁེགས་པས། མིག་ནི་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། རང་ལ་མི་ལྟ་བའི་ཕྱིར། སྔོན་པོ་བཞིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི། གལ་ཏེ་མིག་འགའ་ཞིག་ལ་གཟུགས་ལྟ་བའི་ནུས་པ་མེད་ཀྱི། རྐྱེན་གསུམ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མིག་ལ་བེམ་པོ་ཡིན་པས་ཡུལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པས་མིན་ཞིང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡང་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་བྱེད་པར་མེད་ལ། ལྟ་བ་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀ་དམིགས་རྐྱེན་གཟུགས་ལ་ཡོད་པ་མིན་ན་རྐྱེན་གསུམ་ཚོགས་པ་དེ་དག་གིས་གཟུགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་མཐོང་མཐོང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡ་གྱལ་གཟུགས་ལ་ཡང་མཐོང་བའི་ནུས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྒྲ་སྒྲ་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་མིན་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། སྒྲ་དང་ཐྲད་ནས་འཛིན་མི་འཛིན་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། སྒྲའི་ཆ་དང་པོ་མི་འཛིན་པ་ལ་གནོད་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གཟུགས་བལྟ་བར་མི་འོས་པ་ལྟར་སྒྲ་མཉན་པར་ཡང་མི་འོས་ཏེ། སྒྲ་ཐོས་ན་ཉན་པའི་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མ་ཕྱིན་པ་ཞིག་ཐོས་གྲང་། དང་པོ་ལྟར་ན། སྒྲ་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བ་ན་སྒྲ་འབྱིན་ཅིང་འགྲོའམ། སྒྲ་མེད་པར་འགྲོ། དང་པོ་ལྟར་ན། གལ་ཏེ་སྨྲ་ཞིང་སྒྲ་དེ་ཉན་ཤེས་ཀྱི་དྲུང་དུ་འགྲོ་ན། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་སྨྲ་བ་པོར་མི་འགྱུར་འགྱུར་བར་ཐལ། ལྟ་སྤྱིན་ལྟར་སྒྲ་སྒྲོག་ཅིང་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྒྲ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །འོན་ཏེ་མི་སྨྲ་བར་ཉན་ཤེས་ཀྱི་དྲུང་དུ་འགྲོ་ན་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་སྒྲ་དེ་ལ། དམིགས་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་སྒྲ་ཅི་ཡང་མི་གྲག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་རྣ་བའི་དབང་པོ་དང་ཐྲད་དེ་སྒྲ་འཛིན་ན་ཐྲད་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒྲ་ཡི་དང་པོ་གང་གིས་འཛིན་འཛིན་བྱེད་མེད་པར་ཐལ། རྣ་བའི་དབང་པོས་ཀྱང་མི་འཛིན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་མིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ནི་རྫས་དགུའི་བདག

ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་རྐྱང་པར་མི་འོང་ན་སྒྲ་ཙམ་རེང་བུ་ཇི་ལྟར་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དང་ཚོགས་པ་ཐ་མི་དད་པའི་དྲི་ལ་སོགས་པ་ཡང་འཛིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལྟར་ན་སྒྲ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ཀྱང་རྣ་བའི་དབང་པོ་དང་ཕྲད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྒྲའི་དང་པོ་མ་བཟུང་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྒྲ་ཉིད་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྲིད་སྒྲ་ཐོས་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་ཡི་བར་དུ་སྒྲར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྣ་བའི་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར། དྲི་ལ་སོགས་པ་བཞིན། ཐོས་པ་ན་སྒྲར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དང་པོ་སྒྲའི་ངོ་བོར་མེད་པ་ཡང་མཐར་སྒྲ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་དྲི་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེར་ཐལ་བས། དངོས་པོ་རྟག་པ་ལ་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། །མདོ་ལས། དཔེར་ན་ཤིང་དང་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས། །ལག་པའི་རྩོལ་བ་བྱས་པ་གསུམ་ཚོགས་ན། །སྒྲོག་བྱེད་པི་ཝང་གླིང་བུ་ལ་སོགས་པ། །དེ་དག་ལ་སྐྱེས་སྒྲ་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར། །དེས་ན་མཁས་པ་ལ་ལས་བརྟགས་བྱས་ཏེ། །དེ་ནི་གང་ནས་འོངས་ལ་གར་སོང་ཞེས། །ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་ཀུན་ཏུ་བཙལ་བྱས་ནས། །སྒྲ་ཡི་འོངས་བའམ་[1]འགྲོ་བ་མི་དམིགས་སོ།[2]།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ་ཡིད་ཀྱིས་ཡུལ་འཛིན་པ་དགག་པ་ནི། སེམས་ཡུལ་གྱི་དྲུང་དུ་སོང་ནས་འཛིན་ཏོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ། ཉན་པའི་ཤེས་པ་རྣ་བའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་ཅིག་ཡུལ་གྱི་དྲུང་དུ་མི་འགྲོ་སྟེ། དབང་པོ་ལུས་ཁོ་ན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་རྣམས་དང་བྲལ་བའི་ཉན་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཡུལ་གྱི་དྲུང་[3]དུ་སོང་སྟེའང་། ཉན་པ་དང་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་པར་འགྱུར་ཡོང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་འཛིན་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་སྲོག་སྟེ་བདག་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་ཡིད་མེད་པ་ཅི་སྟེ་མིན་དེ་ལྟར་རིགས་པས་དཔྱད་ན་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ལ་ཡུལ་འཛིན་པའི་ནུས་པ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་འཛིན་བྱེད་ཡུལ་ཅན་བདེན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་དོན་དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་

1 ཞོལ། ཤོག ༤༥ ན ༡ འོངས་པའི་

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༨ ཤོག ༢༡༨ ཐྲེང་། ༡༣

3 ཞོལ། ཤོག ༤༥ ན ༣ ཡུལ་དུ་སོང་སྟེའང་། གཅང་། ཤོག ༡༠༡ ན ༡ ཡུལ་གྱི་དྲུང་སོང་སྟེའང་།

ན་དེ་དག་ཐུན་མོང་མིན་པར་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རིགས་པས་དཔྱད་པ་ན་དེ་ཡང་མེད་མོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྔར་མཐོང་བའི་དོན་གང་ཞིག་ཡིད་ཀྱིས་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དོན་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །དཔེར་ན་སྨིག་རྒྱུ་ཆུའི་བག་ཙམ་མེད་ཀྱང་ཆུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡུལ་གྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྣམ་པ་འཛིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མཚན་མ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་བྱུང་ལ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་རྣམས་འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་རང་གིས་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཞག་མི་ནུས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་ངོ་བོས་མེད་ཀྱང་མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་གང་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྒྱུ་མ་ཞེས་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་གྲུར་པའི་བུད་མེད་ལ་སྒྱུ་མར་མ་གྲགས་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཅི་ནས་ཀྱང་དབང་པོ་རྣམས་ཡུལ་ལ་འཛིན་པ་མི་སྲིད་ལ། མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ངོ་མཚར་བ་ཞིག་གོ་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ན་ངོ་མཚར་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པས་དཔྱད་པའི་ཚེ་ས་བོན་འགགས་པ་དང་མ་འགགས་པ་ལས་མྱུ་གུ་འབྱུང་བ་སོགས་གང་གི་ཚེ་མཁས་པ་ལ་ས་སྙེངས་ན། མིག་འཕྲུལ་ལྟ་བུའི་ངོ་མཚར་ཅན་མིན་པ་ཅན་[1]མེད་པ་དེའི་ཚེ་དབང་ཤེས་བདེན་མེད་ཀྱིས་དོན་རྟོག་པ་དེ་འདྲ་ལ་དགོས་སུ་ཡ་མཚན་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཀུན་གྱི་སྤྱི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་མེ་དང་བཅས་པའི་ཡོག་པ་མྱུར་དུ་བསྐོར་བའི་མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྲུལ་པའི་བུད་མེད་དང་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་བདག་ལ་ཆགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱུ་བྱེད་པ་དང་། སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྤྲུལ་པའི་སྒྱུ་མའི་ན་ཆུང་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་སེམས་རྨོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆུ་ཟླ་དང་། ཁུག་སྣ་དང་། རིའི་ཚང་ཚིང་དང་། རི་ཁྲོད་ཀྱི་ཕུག་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་

1 ཞོལ། ཤོག ༩༩ ན ༥། གཅང་། ཤོག ༡༠༢ ན ༣ མིན་པ་ཅང་མེད་པ་

ནང་གི་བྲག་ཆ་སྣང་བ་ལྟར་ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་དེ་བཞིན་སྒྱིག་རྒྱུ་འཕྲུལ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་པ་དང་སྤྲིན་ཐག་རིང་པོ་ནས་རིའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་དང་། སྔོད་བཅུད་ཀྱི་སྲིད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བཞིན་དུ་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པ་དཔེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་བུ་མོ་གཞོན་ནུའི་རྨི་ལམ་ན། །བུ་པོ་བྱུང་ཞིང་ཤི་བ་དེས་མཐོང་ན། །བྱུང་ནས་དགའ་ཞིང་ཤི་ན་མི་དགའ་ལྟར། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །སྒྱུ་མ་བྱེད་པ་དག་གིས་གཟུགས་སྤྲུལ་ཏེ། །རྟ་དང་གླང་པོ་ཤིང་རྟ་སྣ་ཚོགས་བྱས། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་གང་ཡང་མེད། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་བར་སྣང་ཟླ་ཤར་བ། །དེ་ཡི་གཟུགས་བརྙན་དྭང་བའི་མཚོར་སྣང་སྟེ། །ཟླ་བ་ཆུ་ཡི་ནང་དུ་འཕོས་པ་མེད། །ཆོས་ཀུན་མཚན་ཉིད་དེ་འདྲར་ཤེས་པར་གྱིས། །བྲག་ཕུག་རི་རྫོང་ཆུ་ཀླུང་ངོགས་དག་ཏུ། །དེ་དག་ལ་བརྟེན་བྲག་ཆ་འབྱུང་ཇི་ལྟར། །དེ་བཞིན་འདུས་བྱས་འདི་ཀུན་ཤེས་པར་གྱིས། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་སྨིག་རྒྱུར་མཚུངས། །ཇི་ལྟར་སོས་ཀའི་ཉི་མ་ཕྱེད་དུས་ན། །སྐྱེས་བུ་སྐོམ་པས་གདུངས་ཤིང་འགྲོ་བ་ཡིས། །སྨིག་རྒྱུ་དག་ལ་ཆུ་ཡི་ཕུང་པོར་མཐོང་། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཡང་ཆུ་ནི་ཡོང་མེད་ན། །སེམས་ཅན་རྨོངས་པ་དེ་ལས་འཐུང་འདོད་དེ། །མི་བདེན་ཆུ་ནི་བཏུང་བར་ཡོད་མི་ནུས། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཇི་ལྟར་བར་སྣང་ཙུང་ཟད་སྤྲིན་མེད་པར། །སྐད་ཅིག་ཏུ་ནི་སྤྲིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྣང་། །ཐོག་མ་ག་ནས་བྱུང་བ་ཤེས་པར་བྱ། །དེ་བཞིན་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་གྱིས། །ཇི་ལྟར་སྨིག་རྒྱུ་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། །སྒྱུ་མ་ཇི་བཞིན་རྨི་ལམ་ཇི་ལྟ་བུར། །མཚན་མ་བསྒོམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས།[1]།ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།།

འདིར་སྨྲས་པ། སྲིད་གསུམ་རྫུན་པ་སྒྱུ་མའི་གྲོང་ཁྱེར་ན། །ལས་ཀྱི་འཕྲུལ་འཁོར་མཁན་གྱིས་བསྐྱོད་པ་ཡི། །དྲི་ཟའི་ན་ཚུང་སྒྱུ་མའི་གར་བྱེད་ཅིང་། །འདོད་པ་སྒྱིག་རྒྱུའི་རྗེས་སུ་བསླེགས་པ་མཚར། །བསྟུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་རྣམ་བཤད་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་

---

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༥ ཤོག ༥༩ ཕྱེང་། ༩

བྱ་བ་ལས་དབང་པོ་དང་དོན་དགག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

༄༅ ལྔ་པ་མཐར་འཛིན་དགག་པ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། དངོས་པོ་རྟག་པ་དང་བདེན་པར་འཛུལ་བའི་རྒྱུ་དང་། བདེན་མེད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྨྲས་པ། གལ་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་སོགས་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་ན་གང་ཞིག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ཅེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་དངོས་པོ་གང་ཞིག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་གཞན་འགའ་ལའང་རག་ལས་པར་ནི་མི་འགྱུར་ན་རང་དབང་དུ་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་དངོས་པོ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་པའི་ཚེ་རང་དབང་དུ་གྲུབ་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་གང་ནའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པ་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པའི་ཡོད་པ་ལ་རང་དབང་བའི་ཡོད་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། བདེན་པར་ཡོད་པ་ཞེས་སོགས་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གང་བཀག་པས་མཚན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་བྱུར་མེད་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་པའི་སྤྲོས་པ་འགོག་པའི་ཚེ་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་འགྲེལ་པ་འདིར་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པས། དབུ་མའི་ལྟ་བ་ལ་སྐྱུར་པ་གདབ་པར་མི་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཚོགས་པ་བདེན་གྲུབ་ལུ་བཞིར་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། ཚོགས་པ་ཅན་བདེན་གྲུབ་དགག་པ་དང་། གཅིག་དང་དུ་མར་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། མཐའ་བཞི་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞན་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཡོད་ན། གཟུགས་དང་བུམ་པ་རང་བཞིན་གཅིག་གམ་རང་བཞིན་ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན། གཟུགས་ཉིད་བུམ་པའོ་ཞེས་གཟུགས་དང་བུམ

པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་གང་ན་གཟུགས་ཡོད་པ་དེ་ན་བུམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ལྷ་སྦྱིན་དོན་གཞན་པའི་བ་ལང་དང་ལྡན་པ་ལྟར་གཟུགས་ལས་དོན་གཞན་པའི་བུམ་པ་གཟུགས་དང་ལྡན་པར་རྟོག་ན་གཟུགས་དང་ལྡན་པའི་བུམ་པ་གཟུགས་ལས་རང་བཞིན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མིན་ལ་སྟེ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འཛིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བུམ་པ་ལ་གཟུགས་དོན་གཞན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་གཟུགས་ལ་བུམ་པ་འཁར་གཞོང་ལ་རྒྱ་ཤུག་ལྟར་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་སྡེ་དགག་པ་དང་། རང་སྡེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དགག་པ་དང་། མཚན་གཞི་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྫས་སྤྱི་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། གཟུགས་དང་བུམ་པ་རྫས་གཞན་མིན་མོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་རྫས་གཞན་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་རྫས་ཡིན་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྱི་ཆེན་པོ་དོན་གཞན་དང་འབྲེལ་བས་ཡོད་པར་བསྙད་དོ་ཞེ་ན། ཡོད་པ་ཉིད་དང་བུམ་པ་གཉིས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་མཐོང་ནས་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་ལས་བུམ་པ་རྫས་གཞན་ཡིན་ནམ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཡང་བུམ་པ་ལས་རྫས་གཞན་དུ་རྒྱུ་མཚན་ཅིས་མི་འགྱུར་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་བུམ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་མི་བརྟེན་པ་དང་ཁས་བླངས་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྫས་བུམ་པ་ཡོད་དེ། གཅིག་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཡོན་ཏན་དང་རྫས་ཀྱི་ཚིག་དོན་སོ་སོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཅིག་གི་གྲངས་བུམ་པར་མི་འདོད་ན་བུམ་པའང་གཅིག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཚིག་དོན་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །འདོད་ན་བུམ་པ་ལ་གཅིག་གི་སྒྲ་བློ་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །བུམ་པ་གཅིག་དང་ལྡན་པས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་གྱི་གཅིག་བུམ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལྡན་པ་འདི་མཚུངས་པ་གཉིས་ལ་ཡིན་གྱི་མི་མཚུངས་པ་ལ་མིན་ཏེ།

ཡུལ་ཅན་བཞིན་ནོ། །བུམ་པ་དང་གཅིག་གཉིས་ལ་ལྡན་པ་མཚུངས་པའང་མ་ཡིན་ལ་སྟེ། བུམ་པ་གཅིག་དང་ལྡན་གྱི་གཅིག་བུམ་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ཀྱང་བུམ་པ་གཅིག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །གཅིག་ཉིད་ལས་རྫས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་རྫས་ལ་བརྟེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་མི་བརྟེན་པར་འདོད་པ་འགལ་ཏེ། གང་གི་ཚེ་རྫས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚུ་ཞེང་གི་བདག་ཉིད་དབྱིབས་ཇི་ཙམ་པ་དེ་ཙམ་གཟུགས་ཀྱི་མཚུ་ཞེང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན། དེ་ཚེ་རྫས་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ཡོན་ཏན་གཟུགས་ཆེན་པོ་ཅི་སྟེ་མ་ཡིན་གཟུགས་ལ་ཡང་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་མི་བརྟེན་པ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་གཞུང་ལུགས་ཡིན་པས་གཟུགས་ལ་བྲ་བ་དང་། ཆེན་པོ་བརྟེན་པ་མིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་ཁྱོད་རང་གི་སྨྲ་ཚན་ལས་གཞན་མིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་གནོད་བྱེད་དུ་བསྟད་པར་བྱ་བར་འགྱུར་ན་ཡང་འདིར་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་དེ་སེལ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་མཚན་གཞི་དགག་པ་ནི། གཞན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་བཀག་ཀྱང་། མཚན་གཞི་བུམ་པ་མ་བཀག་པས་བུམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཡོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ནི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དང་བུམ་པ་ནི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་སྨྲས་པ་ན། ལྡོག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མཚན་གཞི་བུམ་པ་ནི་གང་དུ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེར་ནི་གཅིག་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་གྲངས་སོགས་ལས་ཐ་དད་པར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་བུམ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །མདོར་ན་མཚན་ཉིད་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་མཚན་གཞི་དང་། མཚན་གཞི་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་མཚན་ཉིད་རྟེན་པ་མིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རང་སྡེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཚོགས་པ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྒྱས་པར་དགག་པ་དང་། ཚོགས་པ་ཅན་དུ་མ་ཡིན་ཡང་ཚོགས་པ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་བསྡུས་ཏེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། ཡན་ལག་རྣམས་ཕན་ཚུན་ཕྲད་པ་ལས་ཚོགས་པ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་དགག་པ་དང་། ཚོགས་པ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པ་དང་། བུམ་པ་རང་གི་རྒྱུ་ལས་བདེན་པར་སྐྱེས་པ་དགག་པ་དང་།

རང་གི་ཚ་ཤས་ལ་ལྟོས་པས་བདེན་པར་སྐྱེས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། བུམ་པ་རྫུལ་རྫས་བརྒྱད་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། བུམ་པ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་གྱི་རྫུལ་རྫས་བརྒྱད་པོ་རྣམས་དང་སོ་སོ་ནི་མིན་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་མང་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་རྫུལ་རྫས་བརྒྱད་རེ་རེ་བ་བུམ་པར་འགྱུར་དགོས་ན་རེ་རེར་བུམ་པ་མེད་ན་ནི་སྐྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་མང་པོ་ཉིད་དུ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྫུལ་རྫས་བརྒྱད་ཕན་ཚུན་ཕྲད་པ་ལས་བུམ་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རེག་པ་དང་ལྡན་ལ་འབྱུང་བཞི་དང་རེག་པ་དང་མི་ལྡན་པ་གཟུགས་དྲི་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་རེག་ཅིང་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་རྫུལ་རྫས་བརྒྱད་པོ་རྣམས་སྦྱོར་བ་ལས་བུམ་པའི་ཚོགས་པ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རིགས་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕན་ཚུན་རེག་པ་མེད་པར་ཡང་དེ་དག་གི་ཚོགས་པ་བུམ་པར་བདེན་ནོ་ཞེ་ན། བུམ་པའི་གཟུགས་ནི། བུམ་པའི་ཡན་ལག་སྐྱེ་ཚ་ཤས་ཡིན་པ་དེས་ན་རེ་ཤིག་དེ་བུམ་པ་མིན་ཏེ། དྲི་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡན་ལག་ལ་ལྟོས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཡོད་པས་དེ་བུམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་གཟུགས་དྲི་སོགས་རེ་རེ་ལ་བུམ་པ་མེད་པས་ཡན་ལག་ཅན་བུམ་པ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པ་དེས་ན་ཡན་ལག་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཆ་དང་བཅས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། བུམ་པ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་གཟུགས་ཅན་ཀུན་བུམ་པར་ཐལ་བ་དང་། བུམ་པའི་རྫུལ་རྫས་བརྒྱད་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་ཅན་གཅིག་ལ་བུམ་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་གཟུགས་ཅན་གཞན་དག་ལ་མིན་པ་རྒྱུ་ཅི་ཞིག་བུམ་པར་མཚུངས་པར་ཐལ། དྲི་རོ་ལ་སོགས་པ་བུམ་སྣམ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་རྣམས་ཀུན་ལའང་གཟུགས་ཉིད་ནི་གཟུགས་སུ་རུང་བ་ཙམ་དུ་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ན། གཟུགས་ཅན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་དྲི་སོགས་ཀྱང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་དྲི་སོགས་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དབང་

པོ་ཐ་དད་པའི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲི་རོ་སོགས་དག་ལས་གཟུགས་གཞན་ཡིན་ཞིང་བུམ་པ་ལས་གཟུགས་གཞན་མིན་ཞེས་ཁྱོད་འདོད་ན་ཇི་ལྟར་གཟུགས་ལས་གཞན་པའི་རོ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་མེད་པར་བུམ་པ་རང་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་བུམ་པ་གང་དེ་གཟུགས་ལས་གཞན་མིན་གཞན་དུ་ཐལ། བུམ་པ་གཟུགས་དྲི་སོགས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། བུམ་པ་ལ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུར་ཡོད་པ་མིན་པས་བུམ་པ་རང་ཉིད་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་སོགས་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གཞན་གང་དུ་གཞན་བུམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ལོགས་སུ་བུམ་པ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བུམ་པ་མེད་དོ།།

ལྔ་པ་ནི། ཅི་སྟེ་བུམ་པ་ནི་རང་གི་ཡན་ལག་གྲོ་མོ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ་དེ་དག་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བུམ་པ་རང་གི་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་རྒྱུ་ནི་རྒྱུ་གཞན་ལས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ན་གང་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་གྲུབ་པ་མེད་པ་དེ་ཡིས་འབྲས་བུ་གཞན་པ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པར་བྱེད། དེས་ན་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་རྣམས་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་ལ། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་ན་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བུམ་པ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་རྣམས་མང་པོ་ཡིན་ཡང་བུམ་པ་གཅིག་ཏུ་བདེན་ཞེ་ན། གཟུགས་དྲི་ལ་སོགས་པ་ཕན་ཚུན་འཕྲོད་པ་འདུས་པར་གྱུར་ཀྱང་གཟུགས་དྲི་ཉིད་དུ་ནི་མི་འཐད་དེ་ཚོགས་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་དྲི་སོགས་ཕན་ཚུན་འདུས་ཀྱང་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་དེས་ན་མཚན་ཉིད་རྣམས་དང་སོ་སོ་ནི་མིན་ཕྱིར་བུམ་པ་གཅིག་མིན་ཞེས་བུམ་པ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་དགག་པ་བཞིན་དུ་ཚོགས་པ་གཅིག་ཉིད་དུ་ནི་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མི་རིགས་སོ།།

གཉིས་པ་ཚོགས་པ་ཅན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དགག་པ་ལ་བཞི། གཟུགས་དྲི་སོགས་མ་གཏོགས་པར་ཚོགས་པ་བདེན་པར་མེད་པ་བཞིན་འབྱུང་བ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འབྱུང་འགྱུར་ཡང་བདེན་པར་མེད་པ་དང་། འབྱུང་བ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་།

མེའི་རྡུལ་མེར་བདེན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་ཇི་ལྟར་གཟུགས་དྲི་སོགས་མ་གཏོགས་པར་ཚོགས་པ་ཙམ་པ་བདེན་པར་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རླུང་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་པོ་[1]ནི་མ་གཏོགས་པ་ཡན་ལག་གཟུགས་ཀྱང་བདེན་པར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། རླུང་ལ་སོགས་པ་མ་གཏོགས་པར་གཟུགས་དྲི་སོགས་མི་སྲིད་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་ལྟོས་མེད་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་མེ་ནི་སྲེག་པ་པོ་ཡིན་ལ་འབྱུང་བ་གསུམ་བསྲེག་བྱ་ཡིན་ནོ། །འབྱུང་བ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བུད་ཤིང་ཁོ་ན་མེས་བསྲེགས་པ་ན་བུད་ཤིང་ཚ་བ་མེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བསྲེག་བྱའི་བུད་ཤིང་མིན་ན་ཚ་བ་མིན་པ་ཇི་ལྟར་བསྲེག་སྟེ། མེ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མེ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་བུད་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་མིན་ལ་དེ་མེད་པས་བུད་ཤིང་ལ་མ་ལྟོས་པའི་མེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། བུད་ཤིང་ནི་སྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་གྱི་ཚ་བའི་ངོ་བོ་མིན་ལ། མེས་ཟིལ་གྱིས་མནན་པ་ན་ཚ་བར་གྱུར་པས་བསྲེག་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་བུད་ཤིང་མེས་ཟིལ་གྱིས་མནན་པའི་ཚེ་ཚ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ཡང་ཅི་སྟེ་མེར་མི་འགྱུར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཚ་ཞིང་སྲེག་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་དེའི་ཚེ་བུད་ཤིང་མི་ཚ་ན་ཚ་བ་མིན་པའི་དངོས་པོ་གཞན་མེད་ལ། ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་མི་རུང་ལ། དེའི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཚ་བ་ཙམ་ཞིག་མེར་འགྱུར་ན་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་གཅིག་མེད་པར་ཅིག་ཤོས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་གང་ཕན་ཚུན་འབྲས། །འབྱུང་བཞིན། ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་མེའི་རྫས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལ་འབྱུང་བ་གསུམ་མེད་པས་བུད་ཤིང་མེད་པར་ཡང་མེ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མེའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལ་བུད་ཤིང་མེད་ན་དེས་ན་ཤིང་མེད་པའི་མེ་ཡོད་དོ་སྟེ་ཡོད་པས་རྒྱུ་མེད་པའི་མེ་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་བྱེ་བྲག་པ་ལྟར་རྫས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་ཁས་བླངས་པར་མི་བྱའོ། །རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བས་འཇིགས་ནས་གལ་ཏེ་མེ་རྡུལ་དེ་ལའང་བུད་ཤིང་ཡོད་ན་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་རྡུལ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། རྡུལ་རེ་རེ་ལ་གནས་གསུམ་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༠༩ ན ༢ ཆེན་པོ་བཞི་ནི་ གཅོད། ཤོག ༡༠༦ བ ༦ ཆེན་པོ་ནི་བཞི་པོ་ནི་

ངེས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་དགག་པ་དང་། ཉེས་པ་དེ་གཞན་སྟེ་ལའང་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་སྣམ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གང་དང་གང་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ན་དངོས་པོ་དེ་དང་དེ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཉིད་མེད་དེ་ཆ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་པ་དེས་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དུ་མ་དག་ཀྱང་མེད་དེ། དུ་མ་གཅིག་བསགས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སུན་འབྱིན་འདི་རང་གི་སྡེ་པ་ལ་འབྱུང་བ་དང་། འབྱུང་འགྱུར་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བར་ཁས་བླངས་པ་ལ་འཐད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་པ་ལ་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་དག་ནི་གང་ན་ས་ལ་སོགས་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་དེ་རྣམས་མེད་པ་དེར་སའི་རྡུལ་ཕྲན་རྟག་པ་གཅིག་ཡོད་ཅེས་འདོད་ན་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཡང་སའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལ་རྫས་ཉིད་དང་། གཅིག་ཉིད་དང་། ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་གསུམ་ཡོད་ལ། ཡོན་ཏན་ལ་ཡང་ཡོན་ཏན་ཉིད་དང་། གཅིག་ཉིད་དང་། ཡོད་པ་ཉིད་གསུམ་ཡོད་པས་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ཀུན་ལ་གསུམ་ཉིད་ཡོད་པ་དེས་ན་ལྷ་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཉིད་ཁོ་ན་ལུགས་དེ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། དེ་དག་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མཚུངས་པ་ཁོ་ནའོ།།

བཞི་པ་མཐའ་བཞི་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་ནི། རྒྱུ་དུས་ན་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་གྲངས་ཅན་པ་སོགས་དང་། རྒྱུ་དུས་ན་འབྲས་བུ་མེད་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པ་མདོ་སྡེ་པ་སོགས་དང་། རང་བཞིན་རྟག་ལ་གནས་སྐབས་མི་རྟག་པ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཁས་ལེན་པ་གཅེར་བུ་པ་སོགས་དང་། དངོས་པོ་རྫས་སུ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པས་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ཁས་ལེན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་བཟོ་བའི་མཁས་པས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཉིད་དང་། གཞན་ཉིད་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་པ་སོགས་འགོག་པ་དག་ལ་རྟག་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། སྔར་གོང་དུ་བཤད་པའི། འབྲས་བུ་ཡོད་ཉིད་གང་འདོད་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། རྟེན་འབྲེལ་

གྱི་གཏན་ཚིགས་དང་། གཅིག་དུ་བྲལ་དང་། རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཚིགས་སོགས་མཐའ་དག་སྦྱར་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དངོས་པོ་རྟག་པ་དང་བདེན་པར་འཛླུལ་བའི་རྒྱུ་ནི། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ན་ཇི་ལྟར་གྲོལ་བ་དེ་དག་འཐད་པ་གང་གིས་རང་སྟེ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་རྟོག་ཅེ་ན། འཐད་པ་འགའ་ཡང་མེད་མོད་ཀྱི་ཞག་གསུམ་གནས་ན་སྔ་དུས་ན་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཕྱི་དུས་ན་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སྙམ་ནས་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་ལ་བརྟགས་ནས་བཞག་པའི་ཇི་ལྟར་རྒྱུན་ལ་ལྟ་ཉེས་ན་དངོས་པོ་རྟག་པ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་ལ།[1] དེ་བཞིན་དུ་ཚོགས་པ་ལ་ལྟ་ཉེས་ན། བདེན་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཚོགས་རྒྱུན་འཛོག་མ་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚད་མ་སྔེ་བདུན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དག་ཀྱང་། ཕྱི་རོལ་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་སྣང་ངོ་། །གསུམ་པ་བདག་མེད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་དངོས་པོར་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ན། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཁས་མི་ལེན་པས་དངོས་པོ་མེད་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་མི་རིགས་ཏེ། མཐོང་བ་དང་། མ་མཐོང་བ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་དངོས་པོ་མེད་པར་སྨྲ་བ་མིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་སྨྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་བདེན་པར་སྨྲ་བ་ཞིག་གམ་ཞེ་ན་མིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་སྨྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། སྒྱུ་མ་དང་སྨིག་རྒྱུ་སོགས་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ནུས་པའི་དོན་ནོ། །འདི་ལྟར་ལྟོས་པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཞིང་ཡོད་པ་རྐྱེད་པ་དེ་ནི་རང་དབང་དུ་ཡོད་པ་རྐྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཆོས་འདི་ཀུན་རང་དབང་བའི་སྟོབ་ལུགས་སུ་མེད་པ་སྟེ། དེས་ན་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །འབྲས་བུ་རང་དབང་མེད་པ་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་ཁས་ལེན་པས་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་རྟེན་འབྱུང་བལྟོས་ཆོས་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པ་ནི་ཁྱད་པར་རོ།།

བཞི་པ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་འབྱུང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་གཟིགས་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་

1 ཞོལ། ཤོག ༧༠༥ ན ༤། གཅོང་། ཤོག ༧༠༦ ན ༧ འགྱུར་བ།

འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། འགའ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རང་གི་བསྐྱེད་བྱའི་འབྲས་བུ་མེད་པར་དངོས་པོ་ནི་ཀུན་ལ་འབྲས་བུའི་དོན་དུ་ཚོགས་ཤིང་འདུ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་རྟག་པས་འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་ལ་འབྲས་བུའི་དོན་དུ་འདུ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་པ་ལ་མ་འདུས་པའོ་སྟེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཟད་པ་ལས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ། སྲིད་པའི་ས་བོན་དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་དེའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཡུལ་[1]རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་མེད་པར་མཐོང་ནས་ནི་གོམས་པར་བྱས་པས་སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར་ཞིང་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་བདེན་འཛིན་ཟད་པར་སྤངས་པ་ཐོབ་བོ། །འདིར་སྨྲས་པ། དལ་འབྱོར་མི་ལུས་ཐོབ་པའི་སྐྱེ་བོ་དག །ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲངས་ནས། །སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་དོན་དུ་རྟོགས་བྱ་ཞིང་། །དེ་དོན་སྒྲུབ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་སུ་མི་བརྩོན། །བསྟུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་རྣམ་བཤད་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་མཐར་འཛིན་པ་དགག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་བཞི་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

༄ གསུམ་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟེན་འབྱུང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྒྱུ་མའི་ཚུལ་དུ་རྒྱས་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་དང་། སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྤྱིར་དགག་པ་དང་། སྐྱེ་བཞིན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༠༨ བ ༡། གཅང་། ཤོག ༡༠༩ ན ༥ ཡུལ་ལ་རང་བཞིན་

བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། ཡོད་མེད་སྐྱེ་བ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། རང་གཞན་གཉིས་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། རིམས་དང་ཅིག་ཅར་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། དུས་གསུམ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས་དང་། དེའི་ཚུལ་སྒྲུབ་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་དུས་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། རང་དངོས་དང་གཞན་དངོས་སུ་བརྟགས་ནས་དགག་པའོ།།

དང་པོ་ནི། འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་ཡོད་ན་འདུས་བྱས་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །སྐྱེ་བས་འདུས་བྱས་བསྐྱེད་པར་ཁས་བླངས་ན། འབྲས་བུ་མེད་པར་སྨྲ་བ་ལྟར་ན། ས་བོན་གྱི་དུས་ན་མྱུ་གུ་མེད་པས་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པའི་ས་བོན་གྱི་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་མྱུ་གུ་སྐྱེའོ། །ས་བོན་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མར་ཏེ་དེའི་དུས་ན་མྱུ་གུ་མེད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། བོང་བུའི་རྭ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱུ་དུས་ན་མེད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ག་ལ་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་དོ། །རྒྱུ་དུས་ན་ཡོད་པ་ག་ལ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། རྒྱུ་དུས་ན་ཡོད་པ་གདོད་ནས་རང་གི་སྡེ་ལོགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེས་ན་ནི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རྒྱུ་དུས་ན་ཡོད་པ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྐྱེ། རྒྱུའི་དུས་ན་མེད་པ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ས་བོན་མ་འགྱུར་བར་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པས་འབྲས་བུ་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིས་ནི། རྒྱུ་ས་བོན་བཤིག་པ་དེས་ན་ས་བོན་གྱི་དུས་ན་མེད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །སྤྱིར་ས་བོན་གྱི་དུས་ན་མེད་པའི་མྱུ་གུ་སྐྱེ་ཡང་སྐྱེ་བ་བདེན་གྲུབ་ཁས་ལེན་པ་ལ་མི་འཐད་དེ། རི་བོང་གི་རྭ་ཡང་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་དུས་ན་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་དགོས་པ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དུས་ན་ཡོད་པ་མི་སྐྱེའོ། །གསུམ་པ་ནི། མྱུ་གུ་རང་ཉིད་ཡོད་པའི་དུས་དེའི་ཚེ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་སྐྱེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་རང་ཉིད་མེད་པའི་ཚེ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། བསྐྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཚེ་ཡང་མི་སྐྱེ་གཞན་གྱི་ཚེ་ཡང་མི་སྐྱེ་ན་དུས་ནམ་ཞིག་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་སྐྱེ་བའི་དུས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། འོ་མ་ཞོའི་དངོས་པོར་འབྱུང་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་

རིགས་ཏེ། འོ་མའི་དངོས་པོར་གནས་པ་དེ་ལ་ཞོ་མ་དེའི་དངོས་པོ་རྡུ་དགོས་པ་མེད་པས་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མིན་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་ཞོའི་དངོས་པོར་ཡང་འོ་མ་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་འདིས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་དང་། བར་དུ་གནས་པ་དང་། ཐ་མར་འཇིག་པ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་སྔ་རོལ་ཏུ་སྲིད་པ་མིན་ཏེ། མ་སྐྱེས་པར་སྐྱེ་འཇིག་གནས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་སྐྱེ་བའི་དུས་ན་སྐྱེ་བ། གནས་པའི་དུས་ན་གནས་པ། འཇིག་པའི་དུས་ན་འཇིག་པ་དུས་རིམ་ཅན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རེ་རེའི་དུས་ན་གཞན་གཉིས་གཉིས་དག་ནི་མེད་པ་རྡུ་ཇི་ལྟར་རེ་རེ་རྫོགས་པར་འགྱུར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གནས་པ་དང་། འཇིག་པ་མི་སྲིད་པ་ལྟར་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །མཚན་ཉིད་འདི་དག་རེ་རེ་མེད་ན་ཡང་འདུས་བྱས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། འདི་ལས་ཀྱང་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་ཏེ། ཀྱི་མོ་ལ་སོགས་པའི་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་ནི་ཇ་བུམ་བདག་གི་དངོས་པོ་འབྱུང་བ་མེད་དེ། ཀྱི་མོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀྱི་མོ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་སྟེ། གསེག་མ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་བུམ་པ་བདག་གཞན་ནི་གཉིས་ཀ་ལས་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། བདག་དང་གཞན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ།།

བཞི་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་སོགས་བུམ་པའི་སྔོན་དང་ཕྱིས་དང་ཅིག་ཅར་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཉིད་དུ་མི་ནུས་པ་དེའི་ཕྱིར་བུམ་པའི་སྐྱེ་བ་དང་བུམ་པ་ལ་ཅིག་ཅར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དུས་མཉམ་པས་བུམ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཚེ་ཡང་བུམ་པ་ཡོད་དགོས་པས་སྐྱེས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བུམ་པའི་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། དེ་མེད་ན་རྙིང་པ་མི་སྲིད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྙིང་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ། བུམ་པ་སྔར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ན་ནི་སྟེ་སྔར་སྐྱེས་པའི་ཚེ་རྙིང་པ་མིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་གསར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔར་སྐྱེས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྙིང་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་

ཕྱི་ནས་ཀུན་ཏུ་སྐྱེས་པ་ཡང་རྟེན་པ་མིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་ཡང་གསར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་ནས་གསར་དུ་སྐྱེས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་རྟེན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། རྟེན་པ་ཙམ་ཞིག་རང་ལུགས་ལ་ཡང་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི། དུས་གསུམ་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་མེད་དོ། །རྒྱུ་འབྲས་དུས་མི་མཉམ་པས་ད་ལྟ་བའི་དངོས་པོ་ནི་ད་ལྟར་བ་དེ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་མ་འོངས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ་འདས་པ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དུས་གསུམ་ཆར་དུ་ཡང་མེད་པས་སྐྱེ་བ་རྫུན་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཁས་བླང་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དོན་བསྡུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ནི། མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་དེ་ལྟར་ན་མིག་གི་སྐྱེ་བ་ནི་གང་ནས་འོང་བ་མ་ཡིན་ལ། འགག་པ་ན། གར་ཡང་འགྲོ་བ་མིན་ནོ་[1]ཞེས་གསུངས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་སྐྱེས་པའི་ཚེ། ཟླ་བ་ཤར་བ་ལྟར་གཤེད་ནས་འོང་དགོས་ལ། འགག་པ་ན་ཡང་ཟླ་བ་ནུབ་པ་ལྟར་གཤེད་འགྲོ་དགོས་ན། དེ་ལྟ་ན་རྟག་པར་འགྱུར་བས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པས། སྐྱེ་འགག་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །དངོས་པོ་སྐྱེས་པ་ལ་ནི་གཤེད་ནས་འོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འགགས་པ་ལ་གཤེད་དུ་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་འགྲོ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟ་བུར་ཕྱི་དང་ནང་གི་སྲིད་པ་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བ་ན་སྒྱུ་མ་བྱས་པ་ལྟར་འགྱུར་གྱི་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟར་འགྱུར་བ་མིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་འགྲེལ་པར་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཡང་བཀག་ན། མོ་གཤམ་གྱི་བུའི་གཞལ་བྱ་དང་མཚུངས་པས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པར་གསུངས་པས་སྐྱེ་བ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་མི་ནུས་པར་ཡོད་པ་ཡང་མིན་ཞེས་པའི་ཟེར་ལུགས་ཙམ་ལ་རེ་བ་ནི། དབུ་མའི་ལྟ་བ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེ་འདྲའི་གོ་བ་རྟེན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་བྱེད་པས་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་དོར་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་བཞི། མཚན་ཉིད་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རིམས་དང་ཅིག་ཅར་

---

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༡༠༨༠ བྱང་། ༢༠ ནང་དུ་དྲངས།

བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་། གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེས་པ་དང་གནས་པ་དང་འཇིག་པ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་ན་དུས་ནམ་ཞིག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྱུང་བ་ཡོད་པར་འགྱུར། སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཇིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སླར་ཡང་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་སྟེ་འབྱུང་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། འཇིག་པ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་འདྲ་བར་འཇིག་པ་གཞན་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་གནས་པ་ལ་ཡང་འཇིག་པ་དང་འདྲ་བར་སྣང་ཞིང་། གནས་པ་དོན་གཞན་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལྟ་ན་རྩ་བའི་མཚན་ཉིད་མ་གྲུབ་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་རང་བཞིན་གཅིག་གམ་ཐ་དད་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་ལས་མཚན་གཞི་འདུས་བྱས་བུམ་པ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མཚན་གཞི་འདུས་བྱས་བུམ་པ་ལྟ་བུ་མི་རྟག་པ་ཉིད་གང་ལས་ཡིན་མིན་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་མི་དད་ཡིན་ན་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་མཚན་གཞི་བཞི་གཞའང་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཡི་ངོ་བོར་གསལ་བར་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་མཚན་ཉིད་མིན་པར་ཐལ། མཚན་གཞི་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མཚན་ཉིད་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞིའང་མཚན་གཞིར་མི་འགྱུར་བས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་ཁས་བླང་བར་མི་བྱའོ། །

བཞི་པ་ལ་གཉིས། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པས་སྐྱེ་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པ་དགག་པ་དང་། སྐྱེ་སོགས་དངོས་པོ་དངོས་མེད་གང་དུ་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བ་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མྱུ་གུའི་དངོས་པོ་གྲུབ་ཟིན་དེ་ཉིད་ས་བོན་གྱི་དངོས་པོ་གྲུབ་པའི་དུས་ལས་སླར་ཡང་མི་སྐྱེ་སྟེ། ས་

བོན་མ་འགྱུར་བར་མྱུ་གུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། མྱུ་གུ་སྐྱེས་ཟིན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། མྱུ་གུའི་དངོས་པོ་ས་བོན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་འབྲས་བུ་དངོས་མེད་རྒྱུ་དངོས་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། ས་བོན་ཚིག་པས་མྱུ་གུ་ཚིག་པ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་དངོས་མེད་རྒྱུ་དངོས་པོ་ལས་མི་སྐྱེའོ། །བཤད་ཟིན་པའི་ཉེས་པ་ཐོག་ཏུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པས་དེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་རྟོག་གམ། དངོས་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་རྟོག །གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སྐྱེས་ཟིན་པའི་དངོས་པོ་སླར་ཡང་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་ཏེ། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་མེད་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་རོ། །མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ཡང་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ། །ཞིག་པ་དངོས་མེད་སླར་ཡང་འཇིག་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟར་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་ཟིན་གྱི་དངོས་པོ་དངོས་པོ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ལས། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀུན་རྣམ་པར་དབེན། །ྦྲང་སྟོང་དེ་དག་རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་སྟེ། །འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཐོབ་ཅིང་། །བདག་ཏུ་ལྟ་བར་གྱུར་པས་རྣམ་པར་དབེན།[1]།ཞེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་སྐྱེ་བཞིན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་གང་ཡང་མི་སྐྱེ་ཡང་། སྐྱེ་བཞིན་པ་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། མྱུ་གུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་ཕྱེད་སྐྱེས་ཕྱེད་མ་སྐྱེས་པ་ལ་བཞག་དགོས་ལ། སྐྱེས་པའི་ཆ་ནི་སྐྱེས་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས། མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་མ་སྐྱེས་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པས་དེ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཆ་ཅན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དག་ལ་སྐྱེ་བཞིན་པར་རྟོག་ན། འདས་མ་འོངས་གཉིས་ཀྱང་སྐྱེ་བཞིན་པར་འགྱུར་བས། ཡང་ན་དུས་གསུམ་པོ་ཐམས་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༥ ཤོག ༣༥༩ ཐིང་། ༢

ཅན་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཉིད་ནི་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་མཐའ་དག་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་བཞི། སྐྱེ་བཞིན་པའི་དོན་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བར་ན་གནས་པའི་དངོས་པོ་སྐྱེ་བཞིན་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། སྐྱེས་པའི་སྔར་གྱི་དངོས་པོ་སྐྱེ་བཞིན་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བཞིན་པར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བཞིན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་གམ། མ་གྱུར་པ་ཞིག་ལ་རྟོག་ན། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སྐྱེ་བཞིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐྱེ་བཞིན་པ་བདག་ཉིད་དུ་བྱ་བ་སྟེ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བཞིན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་བྱ་བའང་སྐྱེ་བཞིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་མིན་པ་དེར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡོད་དེ། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བར་ན་གནས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བཞིན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དུས་གཉིས་པོ་དེ་བཞག་རིགས་སོ་ཞེ་ན། རྒོལ་བ་གང་གི་ལུགས་ལ་འདས་མ་འོངས་གཉིས་པོ་བར་མེད་པར་སྲིད་པ་ཡོད་པ་མིན་པར་ངེས་པར་བར་ཡོད་པའི་ལུགས་དེ་ལ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་ལའང་བར་གཞན་ཡོད་དེ་ལ་ཡང་བར་གཞན་ཡོད་པ་སོགས་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱེད་སྐྱེས་པ་ནི་སྐྱེ་བཞིན་པ་མིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་ན་སྐྱེ་བཞིན་པ་ས་བོན་ལྟ་བུ་འགགས་པས་མྱུ་གུ་ལྟ་བུ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་པ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཕྱེད་སྐྱེས་ཕྱེད་མ་སྐྱེས་ལས་གཞན་ཡོད་པའི་ངོ་བོར་སྣང་ངོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་འདི་ལས་དངོས་པོ་འདི་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བསྟན་ནུས་ན་སྐྱེ་བཞིན་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རྟོགས་ནུས་ན་ཡང་གང་གི་ཚེ་དངོས་པོ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྲིད་པ་མེད་དེ། འགགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བཞིན་པ་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་ཡང་མ་གྲུབ་བོ། །ཅི་སྟེ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གང་གི་ཚེ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ་ཅིའི་ཕྱིར་སླར་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། སྐྱོན་སྤོང་དགག་པ་དང་། སྐྱེ་བཞིན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་ན་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བཞིན་པའི་དོན་འདི་མ་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིས་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པས་སྐྱེས་ཞེས་བྱ་བར་གྲག་ན། མ་སྐྱེས་པ་ལ་སྐྱེས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེའི་ཚེ་བྱས་པ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཚེ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པར་ཅིས་མི་རྟོག་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དག་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྐྱེ་བཞིན་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་བརྗོད་ལ། མ་སྐྱེས་པ་ནི་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་མ་རྫོགས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བས་མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པར་ཁས་བླངས་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟ་ནའང་གང་གི་ཕྱིར་སྐྱེ་བཞིན་པ་སྐྱེས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྐྱེ་བཞིན་པ་སྐྱེས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་མ་ཟད། སྐྱེ་བཞིན་པ་སྔར་མ་བྱུང་ཡང་ཕྱིས་ནས་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བས་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཡིན་པར་གྲག་ན། རྒྱུ་མཚན་དེས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་མ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། མ་སྐྱེས་པ་ནི་མ་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བདག་གི་དངོས་པོ་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་མི་འཇུག་པས་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་རྫོགས་པ་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་ལ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་མ་བྱས་པ་ནི་དངོས་པོར་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་གང་གི་ཚེ་ན་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་རྫོགས་པ་དང་མ་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་བཞིན་པ་མེད་པ་དེའི་ཚེ་གང་ཞིག་སྐྱེ་བཞིན་པ་དེར་བརྗོད་སྐྱེ་བཞིན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་བཀག་པའི་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། གང་གི་ཚེ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་རྒྱུ་ནི་མ་རྟོགས་པར་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཚེ་ན་རྒྱུ་འབྲས་བདེན་པར་མེད་པས་རྟེན་བདེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་འཇུག་པ་དང་རྒྱུ་འགག་པའི་ལྡོག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འཐད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །མདོ་ལས། སེམས་ཅན་མི་དང་ཤེས་སྐྱེས་ཀྱང་རུང་སྟེ། །འདིར་སྐྱེས་ཤི་

བ་འགའ་ཡང་སྐྱེ་མི་འགྱུར། །ཆོས་ཀུན་རང་བཞིན་སྒྱུ་འདྲ་སྟོང་པ་སྟེ། ། མུ་སྟེགས་ཅན་གྱིས་ཤེས་པར་ནུས་པ་མིན། [1]།ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྤྲུལ་པའི་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ལ་སོགས་ལས་སྒྱུ་མའི་བལྟད་མོ་བ་རྣམས་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་དུ་ཞེན་ནས་ཆགས་སྡང་སོགས་སྐྱེ་ལ། སྒྱུ་མ་མཁན་རང་ཉིད་ལ་དེར་སྣང་ཡང་ཞེན་པ་མེད་ལ། སྔགས་ཀྱིས་མ་བསླད་པ་རྣམས་ལ་དེར་སྣང་བ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྟེན་འབྱུང་རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་པ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་པའི་ངོར་ནས་དཔེ་དེ་དག་དང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་དང་། རྟོག་མེད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཚུལ་སོགས་ནི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་སོགས་སུ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་སྨྲས་པ། འདུ་བྱེད་སྐྱེ་དང་འཇིག་དང་གནས་པ་རྣམས། །རྨི་ལམ་ཇི་བཞིན་སྒྱུ་མ་ཇི་བཞིན་དུ། །བརྗ་ཙམ་བཏགས་པ་ཙམ་ཏུ་ཟད་པས་ན། །འདུས་མ་བྱས་ལྟ་བདེན་པར་ག་ལ་གནས། །བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་རྣམ་བཤད་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་འདུས་བྱས་ཀྱི་དོན་དགག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅོ་ལྔ་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

༄ གཉིས་པ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་དང་། རྩོམ་པ་དང་པའི་ཀླན་ཀ་ལྷག་མ་སྤང་བའི་སྒོ་ནས་སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། རྩོམ་པ་དང་པའི་ཀླན་ཀ་ལྷག་མ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་ནི། གདུལ་བྱ་འཁོར་བ་ལ་ཆགས་པ་སྤངས་ནས་ཐར་པ་ལ་གཞུག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་མ་བྱས་པར། འགའ་ཡང་འཁོར་བ་ལ་ཆགས་པ་སྤངས་ནས་ཐར་པ་ཙམ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

1 བཀའ་འགྱུར། དགེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༥ ཤོག ༩༨ ཕྲེང་། ༡༨

པ་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་མི་ནུས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དེ་ཡང་[1]བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་ཞགས་པས་བཅིངས་ཤིང་ཐོས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་སྐྲག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སྤང་བ་ཤད་པ་ལྟར། རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་སྤུག་པ་ཤི་བ་བརྣ་སྲོད་པའི་ཚུལ་དུ་ཐོག་མར་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱས་ནས་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཡང་བདེན་པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་གིས་སྟོང་པ་མིན་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ཞིང་ཞེན་པས་སྤང་བ་ཤད་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅོ་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདི་ནི་སོ་སོར་འགོག་པར་བྱེད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ་བརྒྱད། སྟོང་ཉིད་འགོག་པའི་རིགས་པ་དགག་པ་དང་། མཐར་ལྟུང་ཕྱོགས་ལ་ཞེན་པ་དགག་པ་དང་། ཡོད་མེད་བདེན་གྲུབ་རིགས་པ་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་དང་། མེད་པ་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་བ་དགག་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་དཔེ་རྟགས་ཡོད་པས་སྟོང་པར་མི་འགྱུར་བ་དགག་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་བསྟན་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་དང་། ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། མཐའ་བྲལ་རིགས་པས་དགག་མི་ནུས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུན་འབྱིན་མི་ནུས་པ་དང་། སྟོང་པ་མིན་པའི་ཕྱོགས་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། མགོ་མཚུངས་ཀྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགོས་པ་དེ་དག་གི་དོན་དུ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྩམས་ན། དངོས་པོ་རྣམས་སྟོང་པ་མིན་པར་གྲུབ་སྟེ། གང་གི་ཚེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྒྲ་བ་པོ་ཁྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྗོད་བྱ་རབ་བྱེད་བཅོ་ལྔས་བསྟན་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ནའང་གི་སྒྲས་ཁྱོད་ཉིད་ཚིག་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྗོད་བྱེད་ཡོད་པས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། ཚིག་དང་བརྗོད་བྱ་དང་སྨྲ་བ་པོ་རྣམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཅིག་ཤོས་འདོགས་པར་བྱེད་ཀྱི་རང་དབང་དུ་གྲུབ་པ་མིན་ལ་གང་ཞིག་བརྟེན་ནས་ཀུན་འབྱུང་བ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ལ། སྨྲ་བ་པོ་དང་བརྗོད་བྱ་དང་ཚིག་གསུམ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་ལའང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་སྟོང་ཉིད་ལེགས་པར་གྲུབ་བོ།།

1 ཞོལ། ཤོག ༡༡༣ ན ༢ སྟོང་པ་དེ་བདག་ཏུ

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་འདི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ་དབང་པོ་དང་དོན་དག་བོང་བུའི་རྭ་དང་འདྲ་བར་ཡོད་ན་དེ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྟོང་ཉིད་བསྒྲུབས་པའི་ཉེས་པ་ཡིས་ཚིག་ལ་སོགས་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མི་སྟོང་པར་སྒྲུབ་པའི་ཉེས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཅི་སྟེ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་སྟོང་ཉིད་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་ཐལ། ཚིག་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། སྒྲོན་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྨྲ་བ་བསལ་བ་ཙམ་གྱིས་རང་གི་ཕྱོགས་གྲུབ་པར་རིགས་པ་མིན་ནོ། །དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཁས་བླངས་པའི་གྲོལ་བས་ནི་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ལྡོག་པ་དང་། རང་གི་ཕྱོགས་དངོས་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་སྟེ་གཉིས་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་སྨྲ་བ་སེལ་བ་ཙམ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཞན་ཕྱོགས་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་དགའ་ན་རང་ཕྱོགས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཅིས་དགའ་བ་མིན་དགའ་བར་བྱ་དགོས་ན་རང་ཕྱོགས་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གང་བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་སྨྲ་བ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་མ་གྲུབ་པས་དངོས་པོ་བདེན་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དོར་ཞིག །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྨྲ་བའི་ཕྱོགས་འདི་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ནི་མི་རིགས་པས་འཐད་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་ལ་མེད་པ་གང་དེ་ཁས་བླང་བར་བྱ་བའི་ཕྱོགས་སུ་མི་འགྱུར་བས་དངོས་པོ་བདེན་པར་སྨྲ་བའི་ཕྱོགས་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་བརྟགས་པའི་ཚེ་ཕྱོགས་གང་ཡང་མི་འཐད་པ་དེས་ན་རྒོལ་བ་གང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དང་། བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་ཀུན་ཀྱང་རིགས་པས་ཁེགས་པས་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བདེན་གྲུབ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཁས་བླང་བར་མི་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མངོན་སུམ་གྱིས་བདེན་སྟོང་ཁེགས་པ་མི་འཐད་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་གྲུབ་པས་ལོག་ཕྱོགས་བདེན་གྲུབ་གྲུབ་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་པ་བདེན་པས་སྟོང་པར་བསྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དོན་མེད་ཅིང་ནུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞི་གང་དུ་མངོན་སུམ་

གྱི་བུམ་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དོར་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན་བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདེན་སྟོང་རིགས་པས་གྲུབ་པར་སྨྲ་བའི་ཕྱོགས་འདི་ན་རྩོལ་བ་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལས་བྱུང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཁས་ལེན་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་སེལ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གང་དུ་ཡང་མི་རུང་ངམ་ཞེ་ན། གཞན་དུ་རྩོལ་བ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་མཐའ་མཚུངས་པ་དེར་ཡོད་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་སྟོང་པ་ཉིད་སྨྲ་བ་ཁྱེད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཁས་བླངས་ཤིང་། སྟོང་པ་མིན་པ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་སྟོང་པ་ཡང་མི་འཐད་པས་དངོས་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་ཅེ་ན། སྟོང་ཉིད་ཡོད་པས་ལོག་ཕྱོགས་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཡོད་ན་གཞི་ཆོས་ཅན་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་འཐད་ན་ཡང་བདེན་པས་མི་སྟོང་པ། མེད་པས་དེ་མེད་པར་སྟོང་པ་ནི་བདེན་གྲུབ་གང་ལས་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གཞི་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བུར་ན་ཅིག་ཤོས་གཞི་ཆོས་ཅན་བདེན་གྲུབ་ནི་མེད་པར་དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བདེན་གྲུབ་འབྱུང་བར་འགྱུར། སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་ན་གཞི་ཆོས་ཅན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་ལྡན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྩ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད། །སྟོང་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར།[1]།ཞེས་སོགས་དང་། བདེན་གཉིས་ལས། དགག་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །ཡང་དག་ཏུ་ནི་བཀག་མེད་གསལ།[2]།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་མཐར་ལྟུང་ཕྱོགས་ལ་ཞེན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། སྐྱོན་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཕྱོགས་མེད་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་བ་དགག་པ་དང་། བདེན་དངོས་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་དང་། མཐའ་བྲལ་ཀུན་ལ་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྟོང་ཉིད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་དེ་རང་གི་ཕྱོགས་སུ་མི་འགྱུར་མོད་དེ་ལྟ་ན་ཡང་། རང་ལུགས་མེད་པ་རང་ལུགས་སུ་ཁས་བླངས་པས་ཕྱོགས་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་ལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཕྱོགས་མེད་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དངོས་པོ་བདེན་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གལ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༡༩ ཕྲེང་། ༡༦

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༣ ཤོག ༢༥༦ ཕྲེང་། ༤

ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་ཕྱོགས་མེད་པ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་འགྱུར་ན་ཡང་། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱང་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ཡང་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་གོང་དུ་བསལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཕྱོགས་མེད་པ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཉིད་མེད་ན་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་གང་ཞིག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་རང་ལུགས་ཡིན་པ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། རང་ལུགས་མེད་པ་བསྟན་པར་བཤད་པར་མི་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་བདེན་པར་གྲུབ་པས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མི་འཐད་པ་དང་། མཐའ་བཞི་ག་རིགས་པས་ཁེགས་པ་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཙམ་ཡང་མ་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་དེ། མེ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མེ་ནི་ཇི་ལྟར་ཚ་བར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་ལ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མིན་ན་སྐྱེ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚ་བའི་མེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་གོང་ཉིད་དུ་ནི། ཚ་བ་མེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། །ཚ་བ་མིན་པ་ཇི་ལྟར་བསྲེག །དེས་ན་བུད་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ། །ཡོད་མིན་དེས་ན་མེ་ཡོད་མིན། [1]།ཞེས་པ་དེར་ལྟོག་པར་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་མེའི་དངོས་པོ་མཐོང་ནས་མེའི་དངོས་པོ་ནི། བདེན་པར་མེད་པ། ཞེས་བྱ་བར་ལྡོག་རིགས་པར་འགྱུར་ན་དེ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་སོགས་དང་ཡོད་མེད་སོགས་ཕྱོགས་ནི་བཞི་ཆར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་ཉེས་པ་སྤྱངས་པ་གང་ཞིག་མཐོང་ཕྱོགས་བཞི་ཆར་ལ་སྐྱོན་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་གང་ཡང་ཁས་བླང་བར་མི་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་འདིས་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་ཁས་ལེན་པ་མི་རིགས་ཏེ། རྡུལ་ལ་ཆ་ཤས་ཡོད་མེད་ཅེས། །དཔྱད་པ་དེར་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར། [2]།ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༨ ཤོག ༡༧༥ ཐེང་། ༣

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༨ ཤོག ༡༧༧ ཐེང་། ༡༥

དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་རྡུལ་ཕྲན་ལ་ཡང་བདེན་པར་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པས་གང་དུ་མེད་པ་དེ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་མ་རིག་པའི་མུན་པ་མཐའ་དག་བསལ་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གཟིགས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་བདེན་གྲུབ་ཁས་ལེན་པ་འཐད་པའི་ཕྱོགས་གང་དང་ཡང་མ་འབྲེལ་བའོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཆོས་གང་ལ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་ཀུན་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། བདེན་པས་སྟོང་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་མིན་ན་རྡུལ་ཕྲན་སོགས་གཞན་གང་ཞིག་བདེན་པར་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་བདེན་གྲུབ་མཐའ་དག་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལའང་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བཤད་པའི་འཐད་པ་ཁོ་ནས་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཚུལ་དེ་ཁས་ལེན་རིགས་ན། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བཟུང་ནས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་བརྒལ་བ་གཞན་པོ་ཅི་སྟེ་བྱེད། སྔར་བཤད་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། རིགས་པ་གང་གིས་བདེན་སྟོང་གི་ཕྱོགས་འདི་མི་འགྲུབ་པ་སྲིད་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ཁས་བླངས་པར་བྱའོ། །ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་ན། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་མི་ལྟོས་པར་འགྱུར་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མི་རིགས་ཏེ། ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་བཀག་པ་ཙམ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པ་བཞིན་དུ་རྫས་རྣམས་ཀུན་ལ་བདེན་སྟོང་གི་རང་བཞིན་གང་མཐོང་བ་དེ་ནི། དངོས་པོ་གཅིག་གི་ལྟ་པོ་གང་། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་ལྟ་པོར་བཤད། །གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད།[1]།ཅེས་བཤད་པ་དང་། མདོ་ལས། གང་གི་དངོས་པོ་དེ་རྣམས་དངོས་མེད་ཤེས་གྱུར་པ། །དེ་ནི་དངོས་པོ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༢ ཤོག ༡༠༧ བྱང་། ༦

ཀུན་ལ་ཆགས་པ་མེད།[1]།ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་གང་ལ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པའི་རྣམ་དབྱེར་མི་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བདེན་སྟོང་གི་ཕྱོགས་ཁས་བླང་རིགས་ཤིང་དེ་ཁས་མི་ལེན་ན་ལན་གདབ་རིགས་པ་ལ་དེ་མི་ནུས་པ་དང་། བདེན་སྟོང་སྒྲུབ་འབྱིན་པའི་ཕྱོགས་སྐྱེད་དཀའ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྟོག་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་བདེན་སྟོང་ཁས་བླང་བར་བྱ་བའམ་ཡང་ན་དེ་ལ་ལན་གདབ་པར་བྱའོ། །ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་པས་ཁས་ལེན་པ་དེ་ལ་ལན་གདབ་རིགས་ཀྱི་ཁྱོད་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་མེད་པས་ཇི་ལྟར་ལན་གདབ་པར་བྱ། དེས་ན་ལན་མ་སྨྲས་པ་ཉིད་དོ་སྙམ་ན། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་ཕྱིར་དབུ་མ་པ་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ལན་བརྗོད་པ་མིན་པར་གྲགས་ན་ནི་སྟོང་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་ལྡོག་པའི་ཁྱོད་རང་གི་ཕྱོགས་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་ན་བསྒྲུབ་པར་རིགས་པར་མི་འགྱུར་རང་ཕྱོགས་མི་བསྒྲུབ་ན་གཞན་ཕྱོགས་འགོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཉིད་མེད་པ་པར་འགྱུར་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་ལུགས་བསྒྲུབ་མི་ནུས་ཀྱང་། གཞན་ཕྱོགས་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་སྐྱེད་པར་སླ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་བརྗོད་ཅིང་གྲགས་སོ་ཞེ་ན་དེ་ལྟ་ན་སུན་འབྱིན་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་སྐྱེད་སླ་བ་ཁྱོད་ལ་ཡང་ཡོད་པས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་དབུ་མ་པ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ཉིད་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ནུས་དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་ཕྱོགས་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་མི་ནུས་པས་སྟོང་ཉིད་སུན་འབྱིན་པའི་གཏན་ཚིགས་སྐྱེད་མི་སླའོ།།

གསུམ་པ་ཡོད་མེད་བདེན་གྲུབ་རིགས་པ་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། བདེན་སྟོང་དང་བདེན་གྲུབ་གཉིས་ཚིག་ཙམ་གྱིས་འགྲུབ་མི་འགྲུབ་མཚུངས་པ་དང་། བདེན་ཡོད་དུ་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་མི་འགྲུབ་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པས་བདེན་པར་ཡོད་པར་ཐ་སྙད་བཏགས་པས་བདེན་པར་ཡོད་ན་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་མེད་པར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ཚིག་ཙམ་ཞིག་གིས་གལ་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་དངོས་པོ་ཡོད་ན་ཁོ་བོ་ཅག་གི་བདེན་པར་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཚིག་ཙམ་ཞིག་གིས་བདེན་པར་མེད་པར་ཡང་ནི་རྒྱུ་མཚན་ཅེས་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་

1 ལུང་འདི་བཀའ་འགྱུར་ནང་མ་རྙེད།

ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞུ་བུ་ཅག་གཉིས་ཀས་གཉིས་སུ་སྨྲ་བ་བསལ་ནས་གཉིས་མེད་པར་སྨྲ་བ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་གཞུང་བཙུགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིར་སྨྲས་པ། དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་མེད་ན་དངོས་པོ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་མིང་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་མིང་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཡོད་ཅིང་བདོག་ཅེས་མིང་བཏགས་པ་དེའི་ཕྱིར། བདེན་པར་མེད་པར་མི་འགྱུར་ན་གང་གི་ཕྱིར་བདེན་པར་ཡོད་ཅེས་མིང་བྱས་པ་དེའི་ཕྱིར་བདེན་པར་ཡོད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །མིག་ལེགས་པ་ལ་ཞར་བ་ཞེས་པ་དང་། ཚེ་ཐུང་བ་ལ་ཚེ་རིང་ཞེས་པས་དོན་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཚིག་ཙམ་གྱིས་དོན་འགྲུབ་ན་བདེན་པར་ཡོད་ཅེས་རྟོག་པ་ལྟར་བདེན་པར་མེད་པར་ཡང་ཁས་ལེན་རིགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲ་རྣམས་ནི་དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། སྟོན་ན་མེ་ཞེས་སྨྲས་ན་ཁ་ཚིག་པར་འགྱུར་ལ། བུམ་པ་ཞེས་སྨྲས་ན་ཁེངས་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མི་རེག་པའི་རྗོད་བྱེད་དང་། བརྗོད་བྱའི་བརྡ་འཇིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅིང་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ལ་མི་རེག་པའི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པས་བརྗོད་པས་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་གང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པར་ཅེས་འགྱུར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ།།

བཞི་པ་མེད་པ་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པས་དངོས་པོ་ཡེ་མེད་དུ་འགྱུར་བ་དགག་པ་དང་། དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་མེད་པས་དངོས་མེད་བདེན་གྲུབ་ཀྱང་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བསལ་བས་དངོས་པོ་རྣམས་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཀུན་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་ནི་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དབུ་མ་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་སྔར་ཡོད་གསར་དུ་བཀག་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་མི་རིགས་སོ། །བདེན་གྲུབ་སྔར་ནས་ཡོད་མ་མྱོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དགག་བྱ་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་བཀག་པའི་དངོས་མེད་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་སྲིད་པ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འཇིག་རྟེན་ན་དངོས་པོ་

ཞིག་པ་ལ་དངོས་པོ་མེད་པར་སྨྲ་བ་ལྟར། བུམ་པ་ཡོད་མ་སྲོང་ན་བུམ་པ་ཞིག་པ་མི་འཐད་པས་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་མེད་པར་དངོས་པོ་ནི་མེད་པ་བདེན་གྲུབ་གང་ལས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། བལྟོས་པ་མེད་པར་བལྟོས་ཆོས་གྲུབ་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་སྟོང་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་དཔེ་རྟགས་ཡོད་པས་སྟོང་པར་མི་འགྱུར་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས། གཏན་ཚིགས་ཡོད་པས་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པ་ལ་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་གནོད་པ་བསྟན་པ་དང་། དཔེ་ཡོད་པས་སྟོང་པར་མི་འགྱུར་བ་ལ་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་གནོད་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་བསྟན་པར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་གཏན་ཚིགས་ཡོད་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་མིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་གཞན་ཡང་བདེན་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བདེན་པས་སྟོང་པ་གཏན་ཚིགས་ལས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་སྟོང་པར་མི་འགྱུར་ན་དམ་བཅའ་དང་གཏན་ཚིགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ན། འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ལ་དམ་བཅའ་གཏན་ཚིགས་ལས་གཞན་ནི་མིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་ན་གཅིག་ཡིན་དགོས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་མི་ནུས་པ་དེས་ན་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཁས་ལེན་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་མེད་པའི་ཉེས་པ་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་དཔེ། གཟུགས་བརྙན་སོགས་ཡོད་པ་དེས་ན་དཔེ་དང་འདྲ་བར་གཞན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྟོང་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་དཔེ་དེ་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་གམ། མ་འབྲེལ་བ་ཞིག་དང་པོ་ལྟར་ན། གཏན་ཚིགས་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསལ་ཟིན་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གཏན་ཚིགས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་དཔེ་ཙམ་ལས་དོན་གྲུབ་ན། དངོས་པོར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱ་རོག་ནག་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་ནག་པོ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ནུས་སམ་ནུས་དགོས་ན། དཔེ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དཔེར་མི་རིགས་སོ།།

དྲུག་པ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ནི། གལ་ཏེ་དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་མེད་ཅིང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མེད་ན་ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བྱེད་པའི་ཚོགས་པ་ཉིད་དགོས་པ་གང་གི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་

པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་མཛེས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཡོད་ན་དེས་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ལས་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པས་བདེན་པར་མཐོང་བ་ན་འཁོར་བར་འཆིང་བ་སྟེ། དེས་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་འདི་རུ་རིགས་པའི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནས་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་པ་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ།[1]།ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་པ་དང་མི་འགལ་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །བདུན་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། རང་གི་སྡེ་པ་རྣམ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་རྟོགས་པས་ཤེས་པ་བདེན་པར་ཡོད་ཅིང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་ཁས་ལེན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་དུ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅིང་། དོན་དམ་པར་གཉིས་ཀ་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཅིག་ཡོད་ལ་ཅིག་ཤོས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གང་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའང་མིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆར་ཡོད་ཅིང་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དེས་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་འདི་བདེན་པར་ཡོད་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འདི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཉིད་དུ་ནུས་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ལྟར་དབུ་མ་པས་ཀྱང་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །

བརྒྱད་པ་མཐའ་བྲལ་རིགས་པས་དགག་མི་ནུས་པ་ནི། དེ་ལྟར་རིགས་པའི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནས་དངོས་པོ་བདེན་པར་སྨྲ་བ་སོགས། ལེགས་པར་བཀག་པ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྨྲ་བ་ལ་སུན་འབྱིན་བརྗོད་མི་ནུས་པར་འདི་སྐད་ཅེས། ད་ལྟ་ཁོ་བོས་ཁྱོད་ལ་ལན་གདབ་པར་མི་ནུས་མོད།

[1] བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༡༢༥༩ ཐྲེང་། ༢༠ ནང་དུ་བྲངས།

དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཁྱོད་ལ་ལན་འདེབས་པར་འགྱུར་བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པ་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་རེ་བ་འདི་ནི་རྫུན་པ་ཞིག་སྟེ། འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་སྐྱོན་དང་བཅས་པའི་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡོད་ན་དེ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བསྒྲུབས་པ་ལས་སུན་འབྱིན་ནུས་པ་སྲིད་ཀྱང་། དབུ་མ་པ་གང་ལ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་དངོས་པོ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་དངོས་པོ་མེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་པའོ། །ཞེས་གང་ལ་ཉེས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱོགས་ནི་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལ་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ནའང་ཀླན་ཀ་བརྗོད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཁས་པ་སྟོང་ཉིད་སྨྲ་བ་ལ་སུན་འབྱིན་པ་ནི། ནམ་མཁའ་ལ་རི་མོ་འདྲི་མི་ནུས་པ་དང་། ལྕགས་ཀྱིས་བཞུས་པས་གཟིར་བར་བྱེད་མི་ནུས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་འབངས་ཀྱིས་རབ་བྱེད་དང་པོ་བརྒྱད་ཀྱི། ཚིགས་བཅད་རེ་རེ་ལ་དཔེ་རེ་སྦྱར་བ་ནི། ཚིག་མངས་སུ་དོགས་པས་མདོ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཞིབ་ཏུ་མ་སྤྲོས་སོ། །འདིར་སྨྲས་པ། ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་མུན་པ་ཀུན་སེལ་ཞིང་། །མུན་ལ་ཉི་འོད་འཇོམས་པའི་ནུས་མེད་ལྟར། །ཡང་དག་ལྟ་བས་མཐར་འཛིན་ཀུན་འཇོམས་ཤིང་། །དེ་ལ་ཀླན་ཀའི་གོ་སྐབས་རིང་དུ་སྤངས། །བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་རྣམ་བཤད་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་དྲུག་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

༈ བཞི་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། བསྟན་བཅོས་གང་གིས་མཛད་པ་དང་། སྒྱུར་བྱེད་གང་གིས་བསྒྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷའི་ཞལ་སྔ་ནས་མཛད་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། དེའི་འགྲེལ་པ་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྫོགས་སོ།། །།

གཉིས་པ་ནི། དཔལ་ཁ་ཆེའི་གྲོང་ཁྱེར་དཔེ་མེད་ཀྱི་དབུས་རིན་ཆེན་སྦས་པའི་ཀུན་དགའ་ར་བར། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བྲམ་ཟེ་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེའི་དཔོན་པོ་བྲམ་ཟེས་ཛྫའི་སྲས་སུཀྵ་ཛྙཱ་ན་

དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་མ་ལུས་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་པ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ལས། བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཏེ་འཆད་ཉན་གྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།། །།རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་གོ་འཕང་མཆོག་བརྙེས་ཤིང་། །ཀླུ་སྒྲུབ་ལུགས་བཟང་ཆེས་ཆེར་གསལ་མཛད་པ། །འཕགས་པ་ལྷ་དང་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས། །བདག་སོགས་ཀུན་གྱི་གཙུག་ན་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་ཡལ་བར་འདོར། །དྲི་མེད་རིགས་པའི་མིག་དང་མི་ལྡན་པར། །གཟུ་ལུམ་རང་དགར་འཇུག་པའི་ངན་རྟོག་གིས། །ལུགས་འདི་ལོག་པར་འཆད་པ་མ་བཟོད་ནས། །ཐེག་མཆོག་རིགས་ལ་གནས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །རང་རྒྱུད་སྒྲིབ་དང་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ། །གསལ་ལ་མ་འདྲེས་རྫོགས་པར་འགྲེལ་པ་ཡི། །གཞུང་འདི་ཚིག་དོན་གོ་སླའི་ངག་གིས་བཤད། །འཕགས་པའི་བཞེད་པ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ། །བདག་བློ་དམན་ཞིང་སྦྱངས་པའི་སྟོབས་ཞན་པས། །གལ་ཏེ་འདི་ལ་ནོངས་པའི་ཚོགས་མཆིས་རྣམས། །བླ་མ་ལྷར་བཅས་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་མཛད་རིགས། །མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་ལམ་བཟང་གསལ་བྱེད་པ། །འདིར་འབད་རབ་དཀར་དགེ་བ་ཅི་བསགས་དེས། །སྲིད་པའི་བཙོན་རར་བཅིངས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས། །ཐར་པའི་བདེ་བ་བླ་མེད་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །བདག་ཀྱང་དེང་ནས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །ཐེག་མཆོག་བཤེས་དང་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །ལམ་འདིར་ཐོས་བསམ་བསྒོམས་པས་རབ་ཞུགས་ཏེ། །ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག།

བསྟན་བཅོས་བཞི་བརྒྱ་པའི་རྣམ་བཤད་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། བསླབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གཅེས་སྤྲས་སུ་མཛད་ཅིང་། སྡོམ་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་བླ་མ་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་གྱིས་མི་ངལ་བའི་བླ་མ་གྲགས་སེང་པས་འབུལ་བ་མེ་ཏོག་གི་རིམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པས་མདོ་ཁམས་སྟོད་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐུལ་ཞིང་། མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་མང་དུ་ཐོས་པའི་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་ཆེན་པོ། རྗེ་ཐང་པ་ཀུན་དགའ་སེང་གེ་ལ་སོགས་པ། སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་དུ་མས་བསྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་པ་ཆེན་པོ་ཁྱད་པར་དུ་ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་ཆུ་ནང་གི་ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་རེད་མདའ་བ་གཞོན་ནུ་བློ་གྲོས་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས

དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པའི་སྨོན་ལམ་ལེགས་པར་གྲུབ་པ། སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་དང་། ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་རྡུལ་ཡུན་རིང་དུ་གུས་པས་བསྟེན་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་བཀའ་དྲིན་ལས། རིགས་པ་སྨྲ་བ་དགེ་སློང་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས། འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་སྦྱར་བའོ། །ཡི་གེ་པ་ནི་སྦྱོམ་བརྩོན་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་རིན་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་ལོ། །འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག ། སརྦ་མངྒ་ལཾ།། །།

༄༅། །ལྟུང་བཤགས་ཀྱི་ཊཱི་ཀཱ་མདོར་བསྡུས་པ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྟུང་བ་བཤགས་པ་འདིས་སྡིག་པའི་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་ཚང་བར་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་རྟེན་གྱི་སྟོབས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སོ་ལྔ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་དང་། བདག་གི་སྐྱེ་བ་འདི་དང་ཞེས་པ་ནས་མི་འཆབ་བོ་ཞེས་པའི་བར་རྣམ་པར་སུན་འབྱིན་པའི་སྟོབས་དང་། སླན་ཆད་ཀྱང་སྡོམ་པར་བགྱིད་ལགས་སོ། །ཞེས་པ་ཉེས་པ་ལས་སླར་བཟློག་པའི་སྟོབས་བསྟན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། ཞེས་པ་ནས། བདག་གིས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་བགྱིའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཕྱིན་དྲུག་གིས་བསྡུས་པའི་དགེ་རྩ་ཐམས་ཅད་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་བསྔོ་བ་དང་། སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སོ་སོར་བཤགས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། བདག་སོགས་བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆོག་དམ་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་གོང་གི་སྟོབས་བཞི་པོ་ཕུང་པོ་གསུམ་དུ་བསྡུས་ནས་བསྟན་ལ། མི་མཆོག་རྒྱལ་བ་སོགས་ཀྱིས་དེ་གསུམ་བརྟན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ཅུང་ཟད་ཙམ་སྤྲོས་ཏེ་བཤད་པར་བྱ་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྟུང་བ་བཤགས་པ་བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས། བླ་མ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་འོ། །དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །མི་མཇེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་སྐུ་མདོག་སེར་པོ་ཕྱག་གཡས་ས་གནོན་གཡོན་ཆོས་འཆད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་ཁྲི་ཐྲག་བཅུ་གཅིག་གི་སྡིག་པ་འདག་གོ།

སྟེང་གི་ཕྱོགས་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་རབ་ཏུ་འཇོམས་པ་སྐུ་མདོག་སྔོན་པོ་ཕྱག་གཉིས་རྡོ་རྗེ་བསྣམས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་ཁྲི་ཐྲག་བཅུ་གཅིག་གི་སྡིག་པ་འདག་གོ །ཤར་ཕྱོགས་རིན་པོ་ཆེ་ཡོད་

པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་འོད་འཕྲོ་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་ཕྱག་གཡས་རྡོ་རྗེ་དང་གཡོན་ན་ཉི་མ་བསྣམས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བསྐལ་པ་ཉིས་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་གི་སྡིག་པ་འདག་གོ །ཤར་ཕྱོགས་ཀླུས་ཁྱབ་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀླུ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་སྐུ་མདོག་སྔོན་པོ་ཕྱག་གཡས་པ་ཀླུ་ཤིང་དང་། གཡོན་སྦྲུལ་ཞགས་སྔོན་པོ་བསྣམས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བསྐལ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་སྡིག་པ་འདག་གོ །ལྷོ་ཕྱོགས་དཔལ་དང་ལྡན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དཔའ་བོའི་སྡེ་སྐུ་མདོག་སེར་པོ་ཕྱག་གཡས་པ་པོ་ཏི་གཡོན་རལ་གྲི་བསྣམས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ངག་གི་སྒོ་ནས་བྱས་པའི་སྡིག་པ་འདག་གོ །ལྷོ་ནུབ་དགའ་བ་དང་ལྡན་པའི་འཇིག་རྟེན་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དཔལ་དགྱེས་སྐུ་མདོག་དམར་སེར་ཕྱག་གཡས་ཉི་མ་དང་། གཡོན་པདྨ་དམར་པོ་བསྣམས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱས་པའི་སྡིག་པ་འདག་གོ།

ནུབ་ཕྱོགས་སྣང་བ་དང་ལྡན་པའི་འཇིག་རྟེན་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་མེ་སྐུ་མདོག་དམར་པོ་ཕྱག་གཡས་རིན་པོ་ཆེ་དང་། གཡོན་ན་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྣམས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དགེ་འདུན་གྱི་དཀོར་ལ་འབབས་པའི་སྡིག་པ་འདག་གོ །ནུབ་བྱང་འོད་བཟང་པོའི་འཇིག་རྟེན་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་ཟླ་འོད་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་ཕྱག་གཡས་རིན་པོ་ཆེ་དང་། གཡོན་ཟླ་བ་བསྣམས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འཕགས་པ་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་པའི་སྡིག་པ་འདག་གོ །བྱང་ཕྱོགས་ཛ་སྒྲ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་བ་དོན་ཡོད་སྐུ་མདོག་ལྗང་གུ་ཕྱག་གཉིས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གཉིས་བསྣམས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བསྐལ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྡིག་པ་འདག་གོ །བྱང་ཤར་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་ཟླ་བ་སྐུ་མདོག་དཀར་ལྗང་ཕྱག་གཡས་ན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། གཡོན་ན་ཟླ་བ་བསྣམས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མ་བསད་པའི་སྡིག་པ་འདག་གོ །འོག་ཕྱོགས་ཐལ་བའི་འཇིག་རྟེན་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་སྐུ་མདོག་དུད་ཁ་ཕྱག་གཉིས་མེ་ལོང་དྲི་མ་མེད་པ་བསྣམས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཕ་བསད་པའི་སྡིག་པ་འདག་གོ །སྟེང་ཕྱོགས་དཔལ་དང་ལྡན་པའི་འཇིག་རྟེན་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དཔལ་སྤྱིན་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་ཕྱག་གཉིས་དཔལ་འབྲས་ཀྱི་སྟོང་

པོ་ལོ་མ་དང་བཅས་པ་བསྣམས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་བསད་པའི་སྡིག་པ་འདག་གོ །ཤར་ཕྱོགས་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་འཇིག་རྟེན་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཚངས་པ་སྐུ་མདོག་དམར་སེར་ཕྱག་གཉིས་ན་པདྨ་བསྣམས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱས་པའི་སྡིག་པ་འདག་གོ།

ཤར་ཕྱོགས་མྱ་ངན་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཚངས་པས་བྱིན་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་ཕྱག་གཡས་ བླ་བ་དང་། གཡོན་པདྨ་བསྣམས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱུང་བའི་སྡིག་པ་འདག་གོ །ལྷོ་ཕྱོགས་དྲི་མ་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆུ་ལྷ་སྐུ་མདོག་སྔོན་པོ་ཕྱག་གཡས་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། གཡོན་ཆོས་འཆད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དགྲ་བཅོམ་མ་སུན་འབྱིན་པའི་སྡིག་པ་འདག་གོ །ནུབ་ཕྱོགས་གསལ་བའི་འཇིག་རྟེན་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆུ་ལྷའི་ལྷ་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་ཕྱག་གཡས་ན་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། གཡོན་ན་མེ་ལོང་བསྣམས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བྱང་ཆུབ་པར་སེམས་ངེས་པ་ལ་གནས་པ་བསད་པའི་སྡིག་པ་འདག་གོ །ནུབ་ཕྱོགས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དཔལ་བཟང་སྐུ་མདོག་དམར་པོ་ཕྱག་གཡས་པདྨ་དང་། གཡོན་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་བསྣམས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འཕགས་པ་དང་སློབ་དཔོན་བསད་པའི་སྡིག་པ་འདག་གོ །ནུབ་བྱང་དྲི་བཟང་པོས་ཁྱབ་པའི་འཇིག་རྟེན་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཙན་དན་དཔལ་སྐུ་མདོག་དམར་སེར་ཕྱག་གཡས་ཙན་དན་གྱི་སྡོང་པོ་དང་། གཡོན་དཔལ་འབྲས་བསྣམས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དགེ་འདུན་གྱི་ཞལ་སྒོར་འདུ་བ་འཕྲོག་པའི་སྡིག་པ་འདག་གོ །བྱང་ཕྱོགས་གཟི་བརྗིད་དང་ལྡན་པའི་འཇིག་རྟེན་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཟི་བརྗིད་མཐའ་ཡས་སྐུ་མདོག་དམར་ལྗང་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་ཉི་མ་བསྣམས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མཆོད་རྟེན་བཤིག་པའི་སྡིག་པ་འདག་གོ།

བྱང་ཤར་དོན་ཡོད་པའི་འཇིག་རྟེན་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་དཔལ་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་ཕྱག་གཉིས་འོད་དཀར་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྣམས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེ་སྡང་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་སྡིག་པ་འདག་གོ །འོག་ཕྱོགས་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་འཇིག་རྟེན་ན། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་མྱ་ངན་མེད་པའི་དཔལ་སྐུ་མདོག་སྔོ་སྐྱ་ཕྱག་གཉིས་ཤིང་མྱ་ངན་མེད་པ་བསྣམས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་སྡིག་པ་འདག་གོ །སྙིང་གི་ཕྱོགས་སྲིད་པ་དང་བྲལ་བའི་འཇིག་རྟེན་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྲིད་མེད་ཀྱི་བུ་སྐུ་མདོག་སྔོན་པོ་ཕྱག་གཡས་རི་རབ་དང་། གཡོན་པདྨ་བསྣམས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བསྐལ་པ་ཁྲི་གཅིག་གི་སྡིག་པ་འདག་གོ།

ཤར་ལྷོ་མེ་ཏོག་ཆེར་རྒྱས་པའི་འཇིག་རྟེན་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེ་ཏོག་དཔལ་སྐུ་མདོག་སེར་པོ་ཕྱག་གཡས་མེ་ཏོག །གཡོན་ཤིང་ཏོག་དཔལ་འབྲས་བསྣམས་པ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བསྐལ་པ་འབུམ་གྱི་སྡིག་པ་འདག་གོ །ཤར་ལྷོ་ཚངས་པས་ཁྱབ་པའི་འཇིག་རྟེན་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཚངས་པའི་འོད་ཟེར་རྣམ་པར་རོལ་པས་མངོན་པར་མཁྱེན་པ་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་ཕྱག་གཡས་པས་པདྨ་དང་། གཡོན་འོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་བསྣམས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བསྐལ་པ་སྟོང་གི་སྡིག་པ་འདག་གོ །ལྷོ་ཕྱོགས་པདྨ་དང་ལྡན་པའི་འཇིག་རྟེན་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་པདྨའི་འོད་ཟེར་རྣམ་པར་རོལ་པས་མངོན་པར་མཁྱེན་པ་སྐུ་མདོག་དམར་པོ་ཕྱག་གཡས་པདྨ་དང་། གཡོན་ཉི་མའི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བསྐལ་པ་བདུན་གྱི་སྡིག་པ་འདག་གོ །ལྷོ་ནུབ་ནོར་བུ་ཡོད་པའི་འཇིག་རྟེན་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནོར་དཔལ་སྐུ་མདོག་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་ཕྱག་རྒྱ་རིན་ཆེན་ཅན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་འདག་གོ །ནུབ་ཕྱོགས་དཔལ་དང་ལྡན་པའི་འཇིག་རྟེན་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དྲན་པའི་དཔལ་སྐུ་མདོག་སེར་པོ་ཕྱག་གཡས་པོ་ཏི། གཡོན་རལ་གྲི་བསྣམས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱས་པའི་སྡིག་པ་འདག་གོ།

ནུབ་བྱང་མཚན་མ་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཚན་དཔལ་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་གྲགས་སྐུ་མདོག་ལྗང་གུ་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཙུག་ཏོར་དབུའི་སྟེང་དུ་འདེགས་པའི་ཚུལ་དུ་བསྣམས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ལ་མཉེས་པར་མ་བྱས་པའི་སྡིག་པ་འདག་གོ །བྱང་ཕྱོགས་དབང་པོ་གསལ་བའི་འཇིག་རྟེན་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབང་པོའི་ཏོག་གི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྐུ་མདོག་སེར་པོ་ཕྱག་གཡས་ན་རིན་པོ་ཆེའི་ཏོག་དང་།

གཡོན་ན་རྒྱལ་མཚན་བསྣམས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རང་གིས་བྱས་པའི་སྡིག་པ་འདག་གོ །བྱང་ཤར་རོལ་པ་དང་ལྡན་པའི་འཇིག་རྟེན་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གནོན་པའི་དཔལ་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་ཕྱག་གཉིས་ས་གནོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་མཛད་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གཞན་ལ་བྱེད་དུ་བཅུག་པའི་སྡིག་པ་འདག་གོ །འོག་གི་ཕྱོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཡུལ་ལས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་སྐུ་མདོག་ནག་པོ་ཕྱག་གཉིས་ཁྲབ་དང་རལ་གྲི་བསྣམས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ང་རྒྱལ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་སྡིག་པ་འདག་གོ།

ཤར་ཕྱོགས་དཔལ་དང་ལྡན་པའི་འཇིག་རྟེན་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པར་གནོན་པའི་གཤེགས་པའི་དཔལ་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་ཕྱག་གཡས་ས་གནོན་དང་གཡོན་མི་འཇིགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཁྲོ་མ་བྱས་པའི་སྡིག་པ་འདག་གོ །ནུབ་ཕྱོགས་སྣང་བ་བཀོད་པའི་འཇིག་རྟེན་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་ནས་སྣང་བ་བཀོད་པའི་དཔལ་སྐུ་མདོག་སེར་པོ་ཕྱག་གཡས་ན་ཉི་མ་དང་། གཡོན་རིན་པོ་ཆེའི་གང་བུ་བསྣམས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་བྱས་པའི་སྡིག་པ་འདག་གོ །ནུབ་ཕྱོགས་པདྨ་དང་ལྡན་པའི་འཇིག་རྟེན་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་པདྨ་རྣམ་པར་གནོན་པ་སྐུ་མདོག་དམར་པོ་ཕྱག་གཡས་རིན་པོ་ཆེ་དང་གཡོན་པདྨ་བསྣམས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དམ་པའི་ཆོས་སྤངས་པའི་ལས་བྱས་པའི་སྡིག་པ་འདག་གོ །བྱང་ཕྱོགས་རི་བོ་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིན་པོ་ཆེ་དང་པདྨའི་གདན་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས་པ་རི་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་སྐུ་མདོག་ནམ་མཁའ་ལྟར་སྔོ་མཐིང་ཕྱག་གཉིས་རི་རབ་འདེགས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དམ་ཚིག་ཉམས་པའི་སྡིག་པ་འདག་གོ།

དེ་དག་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན། ཞེས་སོགས་ནི། གང་ཇི་སྙེད་ཅིག་བཞུགས་ཏེ། འཚོ་ཞིང་གཞེས་པའི་ཞེས་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ཆོས་ལོངས་སྤྲུལ་གསུམ་གྱི་སྐུ་ཇི་སྙེད་པའི་དུས་གསུམ་དུ་བཞུགས་པས། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །སྡིག་པའི་ལས་བགྱིས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉེས་པ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་འགྱོད་

པ་སྒོམ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སུ་གྱུར་པ་སོགས་བཞི་ནི། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་། ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ན། ཡེ་ཤེས་སུ་གྱུར་པ་དང་། དེ་རྣམས་ཤའི་མིག་གིས་མཐོང་བ་ལྟར་གསལ་བར་གཟིགས་པས་སྤྱན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རང་གི་དགེ་མི་དགེ་བའི་ལས་བྱས་པ་རྣམས་ལ་དབང་པོ་ཡོད་པས་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར་ཚད་མར་གྱུར་པའོ། །སྡུར་སྡིག་པ་བྱས་པ་རྣམས་ངག་ཏུ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཐོལ་བ་དང་། ལུས་ཀྱིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་དང་། ཕྱག་འཚལ་བ་སོགས་གསུམ་པའི་སྦྱོད་ལམ་གྱིས་བཤགས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་གསང་སེམས་མེད་པས་མི་འཆབ་པ་དང་། ཕྱིན་ཆད་སྡོག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་བྱེད་པར། དམ་བཅའ་བ་ནི་སླན་ཆད་ཀྱང་སྡོམ་པར་བགྱིད་ལགས་སོ་ཞེས་པའོ།།

སྦྱིན་པ་ཐ་ན་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་སྐྱེས་པ་ལ་ཟས་ཁམ་གཅིག་ཙམ་སྦྱིན་པས་མཚོན་པའི་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་དང་། མི་དགེ་བ་བཅུ་ལ་སྡོམས་སེམས་གཏང་བ་ལ་སོགས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་བསྲུང་བ་དང་། མི་གནས་པའི་སྐྱ་དན་ལས་འདས་པ་ནི་ཚངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱུ་བྱམས་པ་སོགས་ཚད་མེད་བཞི་སྒོམ་པ་ནི། ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པས་ཁོང་ཁྲོ་འཇོམས་པས་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ་བཟོད་པར་བྱེད་ལ། དེས་མཚོན་ནས་བཟོད་པ་བསྒོམས་པ་དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་དང་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་བསྒོམས་པ་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ལ། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཤེས་རབ་བསྒོམས་པ་སྟེ། ཕྱིན་དྲུག་གིས་བསྡུས་པའི་དགེ་རྩ་བསྔོ་བའོ། །ཕུང་པོ་གསུམ་ནི། ཚོགས་བསགས་པ་དང་། སྡིག་པ་སྦྱོང་བ་དང་། དགེ་རྩ་སྤེལ་བ་དང་གསུམ་ཡིན། སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སོ་སོར་བཤགས་སོ། །ཞེས་པ་གཉིས་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། །ཞེས་པ་དང་པོ་དང་། བདག་ཡེ་ཤེས་བླ་ན་མེད་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་གསུམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །ཞེས་པས་སྟོབས་དང་པོ་བསྟན་ཏེ། གོང་གི་སྟོབས་བཞི་པོ་གསུམ་པོ་དེར་འདུས་ཏེ། གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་

བ་དང་། མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །བདག་ཡེ་ཤེས་བླ་ན་མེད་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པས་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པར་སྨོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་དགེ་རྩ་བསྔོ་བའོ། །ཅེས་པ་འདི་ནི་རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཛད་པའི་ལྟུང་བཤགས་ཀྱི་ཊཱི་ཀཱ་མདོར་བསྡུས་པ་རྫོགས་སོ།། །།མངྒ་ལཾ།།

དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དཔལ་འབབ་ཀླུང་།།
ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།།
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི།།
དཔར་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས།།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ།།
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།།
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་པ་འདི་ཡང་དེང་དུས་ཡིད་སྨུབས་ཀྱིས་རྒྱུད་བཀླམས་པའི་ཀླ་ཀློའི་སྡིག་སྤྱོད་མི་བཟད་པས་གངས་ལྗོངས་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཞིང་དུ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའི་སྣང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་ཉམས་ཉེས་པར་གྱུར། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ན་རྟུལ་ཕྲན་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གནོད་འཚེ་ཀྱུ་ཀྱུའི་སྦྱོར་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སྒོ་ཀུན་ནས་ལྷ་བདེའི་རྒྱུད་ཚོགས་མཚོ་ལྟར་བརྫོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་ཕྱོགས་བོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་མེ་རོ་སླར་ཡང་སྦར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་ཐུབ་པའི་བཞེད་དགོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་བ་དང་། འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན། རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དཔར་དུ་བསྒྲུབ་དང་བསྒྲུབ་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ།། དགེའོ།། །།